

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14507	ImageGroup:	I1KG15587
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། སྤྱན་པ་སྤྱོ་གྲོས་ཀྱལ་མཚན། gsung 'bum/_sryan snga blo gros rgyal mtshan/
Author:	སྤྱོ་གྲོས་ཀྱལ་མཚན blo gros rgyal mtshan
Descriptor:	collected works of three volumes was printed in 6 volumes
Original Publication:	gangs can khyad nor/v. 247-252
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	6
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 10/2013

12994

༡

༄༅། །སྤྱན་སྒྲོ་སྒྲོ་སྤྱན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ།

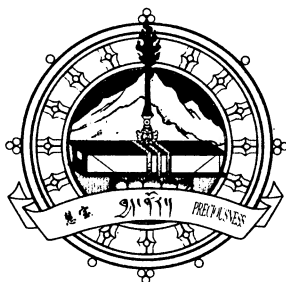

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་།

ཐུན་སྒྲོལ་གྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་གི་གསུང་འབུམ།

པོད་དང་པོ།

སྟོད་ཆ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྐྱུན།

སྒྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲིང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲིང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། ས་སྤྱིལ་ཤར་དང་། ས་བྲག་ཐིག་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་ས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། རྒྱུ་བོ་ནམས་ཀྱིས་རར་རར་གི་ནམ་དཔྱིད་འདྲ་
མིན་གྱི་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སྒྲོང་བཙན་སྐུ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུས་མཆོག་གར་གི་ས་ཁུལ་བཅུ་ལྔ་ལྟེང་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་ས་བྱུལ་ས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་དུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་དུས་པ། ཆོས་རོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་སར་སྟོལ་གཏོད་མཛད་ལ། རྒྱུ་རྒྱའི་པན་བདེའི་གཞི་ཅུ་ནང་ཆོས་
བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་
བསམ་པ་ལས་སུ་སྐད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དྲུངས་རབ་བྱུང་གི་སྟེ་དང་། རྒྱ་བསྐྱུར་སྟོབ་ལྷེ་ཐོག་སར་བཙུགས་
ནས་སྟོ་རིག་བྲག་བའི་ཡོ་རྫོང་བདུ་ས་གསོ་སྒྲོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙོ་
བོར་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྟོར་བཅུད་སྟོ་ཆོགས་སྒྲོངས་འདིར་དར་སྟེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛོད་
བརྒྱའི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་སྟེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིས་པའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་འདིར་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་སངས་བརྟེན་པའི་ས་ཁས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་གྱི་རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེད་བྱོན་པ་
ནམས་ཀྱིས་སྟེ་སྒྲིང་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་བསྟན་
བཙུན་ཐམས་ཅད་འུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོ་གར་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བྲག་རས་ཀྱང་བྲག་ར་བར་དཀའ་བས།
བོད་ལྷལ་གྱི་གསུང་རབ་སྟོགས་བས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་དབངས་

ལའང་སྒྲེངས་པ་སྟེ་རྣམ་སྟེན་སྒྲིམ་གྲུབ་ཅུ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུང་ཆེན་རིག་གཞུང་སྒྲོངས་པའི་ནང་
བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲུབ་མཆོག་བརྟན་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྟན་གངས་ཙན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་གོག་
བུ་སྒྲུལ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྟེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྲེ་པོ་པལ་པ་དག་གི་སྒྲུབ་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆོད་གྲུབ་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བརྟུན་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ལུས་སྒྲེང་རྒྱུ་རྒྱས་
ཞུད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛོས་སྒྲུག་རང་ཆས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སི་རིགས་ཀྱི་དྲ་
འཕགས་ཙན་ཞིག་དུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱུང་། དེར་གོ་དུས་སུ་འང་འཛོམས་སྒྲིབ་གར་རྒྱལ་ལ་གནས་
པའི་སྟོང་འབྱེད་རིག་གསུམ་སྒྲི་དང་། ཡར་སྒོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་གི་སི་རྣ་གསལ་ཙན་
ནས་སྒྲུབ་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒོ་ཁ་སྟོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བུ་ཡུལ་ཞིག་དུ་
གྲུབ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཙན་སྒྲི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོར་བའི་ཉེར་ཡོན་ལས། ལོ་
བརྟུན་གོད་ཆགས་གྱི་ཁྲོད་དུ་སྟོར་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀར་སྟེ་ཡོན་དུ་སྒྲུལ་ན་ཡང་སྒྲུ་བཤམ་བྲལ་བའི་
གངས་སྒྲོངས་གྱི་ཁྱད་མོད་ཏེ། གསུང་རབ་བར་གཤིང་དང་བཙས་པ་པལ་སོ་ཆེ་སེ་ལྟ་དར་ཆུ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
ལུལ་ཟེན་དག་ནི་བརྒྱུར་གསོ་བུ་རྒྱུའི་རྣམ་མཐུ་རར་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་
ནས་སྟེས་དབར་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེར་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་གྲུབ་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
ག་སྟེག་དུ་གྲུབ་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲུབ་བྱེད་
དགོས་སྟེན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲུབ་ལས་དུ་བསྟར་ས་བྲལ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་
བཞིན་ས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྟེར་དུ་ཙུང་བརྒྱག་
སི་གཏོར་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྒྲུབ་གནད་འཕེལ་བུ་རྒྱ་དེ་གཞན་ལ་འགྲེལ་བཤམ་
མེད་པའི་རར་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་དང་ལྟ་ལྟན་གཞུག་ལག་ཁར་སཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་
ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བསྟུ་སྟོགས་སྒྲིག་ཁར་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྟུགས་ནས་ད་བར་

བཀྲ་བྱ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བྱོན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོང་ས་ཡ་གསུམ་ལྷག་
 ཙམ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དགོན་ལྷུང་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉིས་བའི་ཉིང་མ་ཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 ལུང་རོང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་པན་པོད་འཕེར་ཉིས་བརྒྱའི་ཉིང་པ་པར་སྒྲུབ་ཟིན་
 པ་དང་། དགོན་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་པོ་ལོ་ཁར་བརྒྱ་ལ་ཉིང་པར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་འབུལ་
 ལས་ཞུས་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་ས་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་འཛོམ་ཞུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐྱོན་ལ་སྤྱི་ལོ་དང་
 རིས་མེད་སེར་སྐྱ་ཐོས་པས་ཙན་ནས་ས་གྱི་བྱགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཞུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་བླ་འི་ནང་རོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དབྱ་བྱིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་བླ་ན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མ་ཁུལ་དཔྱོད་མ་འཕྲུང་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་
 དུང་ལྷུང་དགར་བའི་སྤྱི་ཆོན་ལྷུང་རོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛོག་ཆོད་མེད་དང་། མ་ལོར་ལས་
 རྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཆོན། ར་ཆོར་བྱུང་བ་ལྟ་འདེགས་གྱིས་ལྷུང་མེད་རྒྱལ་
 སྒྲོང་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡོད་རངས་དང་། སྤྱིར་དབུས་ནས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྲུང་འབྲུང་ཡར་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིས་མེད་
 གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཉིང་པར་མཁོ་
 བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱུར་རིས་པས་པར་སྒྲུབ་ཞུ་བྱའི་འདུན་པ་སྤྱིར་བཏངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན། ལྷག་
 བསམ་ནས་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་སེར་སྐྱ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ར་ཆོའི་ལས་ཀར་ཕ་ཆེའི་
 ལས་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་ལུ་མཐུད་ལྷག་སྟོན་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུའོ། །

སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱོན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ནང་དོན་མདོར་བསྟུན།

གཞུང་འདི་ནམས་མཛད་པ་པོ་སྐུན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་ནི་དབུས་སྟོད་ལྷོས་ནང་གྲུ་ནམ་ཁང་
ཞེས་པ་གྱིར་བུས་ཟེ་ལྷོས་གནང་གི་གཞུང་བརྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔོན་པོ་ཆོས་སྐུབས་དང་། ཡུལ་རྩོམ་སྒྲུ་མ་
འབུས་གྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པ་རྩ་ཉ་ (1402) ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་རྗེ་ཀུན་དགའ་
སྒོ་གྲོས་གྱི་བྱུང་དུ་རྒྱུ་མ་རིན་ཆེན་གཟིམ་ཁང་དཀར་པོར་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་
གསོལ། ལམ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གཤེར་བཟང་པ་གཉིས་གྱི་ས་ནས་མདོ་
ཙ་བའི་གསལ་སྒྱུར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་གཙང་ཁུལ་རི་པོ་མདངས་ཙན་དུ་ལམས་གྲུབ་དག་
ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་བྱུང་ནས་མདོ་སྐགས་གྱི་ཆོས་གསལ། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་ལྷ་ལྷ་གནས་
རྟེན་དུ་ཕར་ཆད་དང་། མདོ་ཙ་ཐོགས་གསལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། དགུང་ལོ་ཉི་
ཤུའི་ཐོག་ཅེད་ཐང་ལམ་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གྱི་བྱུང་དུ་བརྟེན་རྩོགས་བསྐྱབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་།
འོལ་ཁ་ལམ་པོ་བཟང་སྒྱུར་། རྟོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་མཆོ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བརྟེན། དེ་ནས་
མལ་གྱོ་རིན་ཆེན་སྐར་དང་། སྐམ་དགོན་སོགས་ལ་སྦྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྗེ་
ལྷགས་ཡོས་ (1471) ལ་གཤེགས། རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་མདོ་སྐགས་གནད་ལས་བཅུ་མས་པའི་གསུང་ཚོ་མ་ནི།

པོད་དང་པོར། ཁྱོ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱར་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་འབྱེད། ཁྱོ་སྒྲོ་སྦྱར་ལམས་པའི་ཡིད་འབྲེག་ལུང་
གི་བར་མཛོད་ལ། ཁྱོ་དར་པོའི་སྒྲོ་སྦྱར་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་ཅུ་བ་དང་། དེའི་གཞུང་འབྲེལ་ནོར་བུའི་བྲང་
བ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་སྒྲོ་སྦྱར་པན་བདེའི་ཆར་འབབས། ཁྱོ་སྒྲོ་སྦྱར་གི་ཁྲིད་ཡིག་ནས་དག་
གཞུག་གི་ནོར་བུ་དང་། རན་སོར་སྒྲོ་གཙོད། ཁྱོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྦྱར་ལྷན་ཐབས་མན་རག །ཁྱོ་
སྦྱིད་སྐྱེག་ལན་ཁྲེར་གྱི་གདམས་རག་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ། རི་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལེགས་
བསྐྱེད་མས། རྗེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྦྱར་རིགས་པའི་རྩ་གཉེར། ཡི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྦྱར་རིགས་པའི་
རྩ་གཉེར། ཁྱོ་བྱུང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་བསྐྱེད་དོན་ལམས་པའི་མགུལ་རྒྱན། ཁྱོ་བྱུང་རྒྱལ་ལས་གྱི་

རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཅུ་འགྲེལ། ཨི་བླ་པའི་ནལ་འབྱོར་བྱང་འདེབས་ཉེ་བར་མཐོ་བ། ཨི་བྱང་ཚུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་ཡིག་གཞན་པར་སྟོར་པའི་བྱང་འདུག་རིན་པོ་ཆེ། ཨི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་
ཡིག་སྟན་བརྒྱད་ཅོར་བུའི་ཁྲེང་བ། ཨི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉོན་མོངས་གདུང་མེལ། བཅས་དང་།

པོད་གཉིས་པར། ཨེ་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ལ། སྤྱི་རྩེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་
དད་པའི་ཚུ་རྒྱུན་ལ། སྤྱི་རྒྱ་ལ་ཁུ་དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་ཚུ་རྒྱུན། ཀྲུ་མཐ་རྒྱ་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་
པ། བྱག་ཆེན་སྟོར་པོ་རབ་གསལ། ལེགས་བཤད་ཆོག་གེས་ལམ་སྟོན། གྲོས་འདེབས་བདུན་ཅུ་མ་
བཅས་གདམས་རྒྱ་རིན་ཆེན་ཁྲེང་བ། ཨེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཞོན་འབྲིས་ཀྱི་གཙོ་བོ། གེ་འདུན་
ལེགས་ལ། རྩེ་འཆི་བདག་འཛོམས་ལ། ཡེང་རྩེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཟབ་དོན་རབ་གསལ།
རི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྒྱུར་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཅུ་བ་ལ། ཡེང་ར་དེའི་འགྲེལ་པ་ཐེག་ཆེན་རབ་
གསལ། ཅི་གྲུང་རི་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྱུར་ཆོག་བརྒྱད་མ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱས་པ། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་
རིམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ལམ། ཡེང་ཅི་ཐེག་ཆེན་སྒོ་སྒྱུར་བྱང་མེས་ས་དོན་གཉེར་དང་། སྒོ་སྒྱུར་
དག་ཟུན་གན་འབྱེད། ཆོ་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ། མེས་ས་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་སྒྱུར་ལ་བསྟོད་པ་
དྲི་ཟེ་སྒྲུ་དབྱངས་ཐོགས་བསྟོད་པ། རྩེ་དོན་དམ་བྱང་མེས་ས་ཀྱི་སྒོ་སྒྱུར་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་
ལ་བསྟོད་པ་བྱིན་རྒྱུ་མཐུང་འདུག །ཡེང་རྩེ་བྱང་མེས་ས་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྒྱུར་རིན་ཆེན་བར་མཛོད།
རྩེ་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་མེད། བསྟོད་པ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཆད། ཉེ་ཆོས་སྟོད་གྱི་རིམ་པ།
འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་སྟོན་ཆོག །ཐེག་ཅུ། ཐེག་ཆེན་ཅིའི་བཅའ་ཡིག་དང་། ཉེན་བཤད། སངོན་བརྩོད་
བསྟན་པ། ཁྲ་གསུང་རབ་ལ་གྲུས་པ་བསྟོད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་གསལ་བྱེད་ལ། རྩེ་རིན་ཆེན་སྒྲུང་
གི་སྒོ་སྒྱུར་དོན་བདུན་ལ། ཁྲ་སངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་སྟོར་པོ་བསྟན་པ།

པོད་གསུམ་པར། རྩེ་སྟོད་འདུག་གི་བསྟན་དོན་མཐུས་པའི་སྒྲུལ་རྒྱུན། ཁྲ་བཤེས་སྒྲིང་གི་
བསྟན་དོན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཉེ་དབུ་པའི་ལྷ་ཁྱིད་ཟབ་ལམ་སེམས་བྱག །ཁྱེ་ཁྱིད་ཞི་སེམས་
ཉིད་གྱི་ལྷ་ཁྱིད་ཅུ་བ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེ་དང་། སྒྲུ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་གནང་བ། དེའི་དོན་

ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ཁྱིད་ཡིག། ཁྱིད་གསར་བ་སྤྱོད་མེད་པ་ཟབ་མོའི་གཏམ་བརྗོད། ཁྱིད་བུ་མའི་ཉམས་
 ལེན་ལྟ་རན་ལུན་སེལ་ཅུ་འགྲེལ། ཁྱིད་བུ་མའི་ལྟ་ཁྱིད་ཆེན་མོ། བཟུངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་ཁྱིད་
 ལ། བཟུངས་མཐའ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ལ། བཟུངས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཆེ་བ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་དོར་གསལ་
 བྱེད། རུས་དྲན་བྱེད་ཚུལ། ཁྱིད་བུ་མའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པ་གཞན་པར་འོད་མེད། བཟུངས་བྱ་
 གནང་བཀག་རབ་གསལ། ཡེ་བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཆོག་རྒྱས་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རེ་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་མི་ཆོས་གནད་མེད། ཡེ་རེ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལུང་གི་བར་མཛོད། ཡེ་
 འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་རྩོགས་སྤྱོད་བརྒྱད་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། བཟུངས་པའི་ཆོག་རྒྱས་རིས་
 སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཚུལ། བཟུངས་གཤེགས་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེའི་པན་ཡོན། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆོད་སྤྱོད་པ་
 ལེགས་བཤད་གསེར་མེད། བྱི་རྩེད་མ་དང་། བོན་གྱི་རྣམས་གཞན། བོན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རགས་པ། སེ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་པས་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ། ཉེ་གཤེན་པོ་དཔལ་མཆོག་ལ་པན་པ་གདགས་ཚུལ། ཁྱི་
 འཛིག་རྟེན་བུ་པའི་རྣམས་བཤད་མཐས་པའི་ཡིད་འཕྲོག། བཅས་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས།

འདིར་རྩེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ཅོམ་པོད་དར་པོ་སྤྱོད་པས་རིས་གྱི་སྤྱོད་འདིའི་ནང་སྤྱོད་བུ་ཆུང་དུ་
 སྤྱོད་རེ་ཉིད་སྤྱོད་བུ་མི་རན་མོར་དུ་འཛིགས་ནས་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་
 དང་། ཡང་སྤྱོད་བུ་འབྲིང་སྤྱོད་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཡང་སྤྱོད་བུ་ལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་
 དུ་གཙོས་པས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྤྱོད་བུ་ཆེན་
 པོ་སྤྱོད་རེ་ཉིད་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་པ་རྒྱན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་བཞེད་པས་ནས་
 ཆོ་རབས་སྤྱོད་བུ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེས་ན་པ་འདི་དག་གི་ཆོད་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རར་རར་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པ་ལ་སྤྱོད་བུ་
 གང་དང་གཉེན་པོ་གང་སྤྱོད་དགོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྤྱི་དང་གིར་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཉིས་གྱི་
 ལུང་། རོ་བོའི་ལས་སྤྱོད། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་སོགས་རིས་སྤྱོད་པ་མཆིས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 རྣམས་གྱི་གསུང་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་བྱུང་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་དང་སྤྱོད་ཏེ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་སཐས་པས་རར་གི་

སྒྲོབ་ལ་ལ་སྒྲིམ་བུའི་བཅ་རོ་ཁ་ཕྱེ་ནས་དོན་ལྡན་སྒྲོད་དུ་ག་ཆགས་རྒྱལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་
 གསལ་བར་བསྟན་པས་ན་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་རྣམས་དང་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་
 དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པའི་ཞེས་རབ་དང་རང་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་
 བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་སོགས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་།
 དེ་མིན་དཔེ་དགོན་རྟེན་མར་སོར་གཤིས་སྤྱད་སྒྲོབ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་མེད་
 གཞུག་ནར་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྡུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁར་ནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩོམ་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁར་
 ཡང་སྟེར་རྒྱལ་བའི་གཟིམས་རྒྱུར་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསུང་འབུམ་མར་
 གཞིར་བཟུང་ཐོག་པོ་བྱང་པོ་ཏེ་ལར་བཞུགས་པའི་གསུང་འབུམ་ལ་དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཏེ་པོད་དང་པོ་སྟོད་
 སྟོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་པོད་མེད་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པར་
 བསྒྲིགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་དུ་ལྷུལ་བ་ཡིན།

དུག་དཔེ་འདི་པར་རྒྱུན་ལྷུ་བའི་གོ་རིམ་ནང་ཡུལ་སྐད་དམ་བརྟེན་གང་ཡིན་པ་མཐའ་མ་ཆོད་
 ཅིང་དེར་གི་བརྟེན་རིག་པའི་གཞུང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་མིང་ལ་རས་པ། ཆོ་འདི་
 ལ་སྟོད་མ་ཐོན་པས། གཡང་སྟེར་གོ་སྟོན་གདམས། བསྐྱེད་བྱས་འཕྱིགས་པ་ཡིན། འབྲུག་འདུག་ཕྱིད་རྟོ་
 བ་ཡང་ཡིན། སྐོས་ཆ་མེད་དང་སྤར་མེད། འདི་བ་སྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། གཤིས་འཁོར། མར་འཕར་མེད་
 པ་སོགས་པོད་པར། ར་བསྟེར་བ། དོན་ལ་མི་གནས་བཞིན་སྒྲིགས་ནས་སྐོས་པ་མིན། ཁོར་ཁྱོ་ཐམས་
 ཅད་ན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །དགོས་སུ་མེད་སྤུང་པས་ལན་ཏེ། སྒྲོན་དེ་གནགས་ལ་འདོན་པར་བྱ།
 ཆོས་ཀུན་མེས་ཀྱི་འགྲོ་སྟོག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མིར་དགོས་ལ་བདགས་པ་ཡིན། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད།
 གནད་གྱིས་བདེས་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་པ་ལུང་། དེ་མིན་མངོན་གསལ་ཅན་
 གྱི་དག་མོར་རྣམས་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་གང་ལུང་གྱི་བཙོན་ནས་ཆོག་དོན་
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཞུས་དག་འཕེར་རེས་སུ་སྐྱོམས་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་ཡིག་མོར་དང་ཆད་ལྷག་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ཆ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་རེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་རྣམས་དང་གཟིགས་པ་པོ་

ནས་ས་ནས་ལེགས་སྒྲིལ་ཉེས་འགོག་གི་བཀའ་སློབ་མཛད་པའི་སྟོན་ཚུལ་དུ་སྦྱལ་གནང་ཡོང་བའི་
འདུན་པ་སྟིང་དབུས་ནས་ཁྱེད་ལོང་།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱི་རིམ་པ་ལས་སློ་སྦྱོར་པ་ལ་བོག་མར་མྱོ་སྦྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཕྱེད།(1)

བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱི་རིམ་པ་ལས་སློ་སྦྱོར་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག།(94)

དར་པོ་སློ་སྦྱོར་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ལོར་བ།(151)

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་སློ་སྦྱོར་པར་བདེའི་ཆར་འབེབས།(224)

མྱོ་སྦྱོར་གི་ཁྱིད་ཡིག་རྣམ་དག་གཙུག་གི་ལོར་བ།(345)

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོར་གི་རྩལ་ཐབས་མན་རག་རབ་གསལ།(400)

སྒྱིད་རྩལ་ལས་འབྱེད་ཀྱི་གདམས་རག་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ།(438)

༡༡༡། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོག་མར་སློ་སྦྱོར་བ་
ཆོས་ཀྱི་སློ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སློ་མ་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་(༡)བ)མེམས་དཔལ་ལོང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། འཇ་མོ་གྲུ་རུ་བརྟུ་
བོ་རྟེ་སརྟ་ས་པ་རི་སྤྱར་བྱུང་ ཉི་མའ་བདེའི་འཕྱར་གནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་ཞིང་། ཉ་སྤྱུ་ལ་ཕུ་ག་
ར་བརྟུ་དེ་ག་མརྟུ་ནི། རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོས། སང་སརྟུ་
མརྟ་སྤྱུ་ལ་སྦྱིང་པ་འཕྱར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། སྤྱུ་ལི་ག་ར་གྲུ། རུ་མི། ཅིན་མིས་བསྟན་དུ་གསོལ་ལོ། །ཨ་རྟེ་
ཉི་མི་རུ་མི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོག་མར་སློ་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཀྱི་སློ་འབྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཐོགས་བཅུ་རི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་སྤྱུ་མདམ་པའི་ཞབས་
ཀྱི་བསྟོ་རྟེ་མ་མེད་པ་ལ་བྱག་འཆའ་ཞིང་སྦྱབས་སྤྱུ་མཆིའོ། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་མིག་
སྟོར་ལྟན་ལ་སོགས། ཁམས་གསུམ་གཙོ་བོས་ཞབས་པད་གྲུས་བསྟན་པས། འདག་
ལེགས་ཀྱུན་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བཅས་ལ། གྲུས་པས་བརྟན་དེ་དམ་ཆོས་དོན་གཉིས་ཅན། །
སྟོར་ནས་ཆོས་སྦྱབ་རྣམས་ལ་བརྟེ་བ་ཡིས། དམ་ཆོས་སྦྱབ་ཆུལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
དང་། སྤྱུ་མ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་པས་རབ་བརྟན་ཏེ། ལམས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་(༡ན)
གདམས་པ་བསྟན་པར་བྱ། གྲུས་པས་བརྟན་དེ་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། རྒྱེས་རབས་སྤྱུ་
ཤིང་རྟ་དག་གིས་གང་དུས་ལ་ལམ་རྒྱངས་པ། དེ་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ལམ་དེར་བསྐྱལ་ཏེ་འདོད། དེ་ལྟར་ཐོག་མའི་ལམ་ནི་
བདེ་བ་འདི་བོར་ནས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལམ་དུ་འཕྱུག་སར་བདག་མི་དགལ། ཞེས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
སློ་སྦྱོར་བ་འདི་མེད་ན། གཞན་གང་ལ་ཡང་དགལ་བའི་གནས་མེད་པས་ཐོག་མར་སློ་སྦྱོར་ཆུལ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གལ་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁྱིལ་གཅིག་ཏུ་གསུངས། བྱང་རིགས་མཐོན་སྤྱུ་མཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དལ་

འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྤྱིར་པོ་ཅི་ལོན་ཅིག་བྱ་དགོས། དེ་ལ་
 ཡང་རེད་རང་གི་མཐོ་བསམ་དང་སྤྱུགས་གྱི་མཐོ་བསམ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་ལྟ་དགོས་
 པ་ཡིན། སྤྱུགས་ལའང་ས་འབྲུགས་པ་དང་། ས་ལྟོགས་པ་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟེ་
 པའི་བསམ་མཐོ་གཏོར་བ་ཡོད། རེད་རང་ལའང་དེ་ལས་མེད་ན། སྤྱུགས་དང་བྱུང་པར་
 ས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྤྱིར་པོ་ལོན་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ལ་སྤྱིར་པོ་ལོན་པ་ལ་ཐོག་མར་
 ཆོ་འདི་ལ་ས་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསང་བ་སྦྱི་རྒྱུད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་རྩལ་དོན་
 གཉིས་བའི། །དད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་ཡིས། །སློ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་བྱ་ཡི། །ཆོ་
 འདིའི་རྟེན་པ་ཀླུང་དང་སྟན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་(༡བ)མི་བྱ། །ཆོ་འདི་འདོད་
 པར་བྱུང་བ་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་རྩལ་དོན་མི་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་པ་རྩལ་དོན་གཉིས་
 སྦྱེས། །འཛིག་རྟེན་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས། རྩོ་བོ་རྩོ་བོ་རྩོ་བོ། གནས་ལྟ་རིག་པའི་
 པམ་ཆེན། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་བ་རྟེས། ཡི་དམ་མང་པོས་རྩེ་སྤྱུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་
 ལང་། རྒྱ་བོད་བལ་གསུམ་ན་གཞུག་ལག་ཁར་མང་དུ་བཞེངས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད། བོད་དུ་ཡོ་བཏུ་བ་དུན་བཞུགས། ཡོངས་
 རྒྱུགས་བདུན་བཏུ་དོན་གསུམ་བཞུགས་སོ། །རྩོ་བོའི་བུ་ཆེན་རྒྱ་གར་ན་བརྗེད་མའི་སྤྱིར་པོ། །རྒྱལ་བོ་ནེ་ཡ་པ་ལ་སོགས་མང་། བོད་
 བ་ཁུ་རྩོག་འབྲོམ་གསུམ་དགོན་པ་བདུང་བཞི། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱུང་རྒྱལ་རིན་ཆེན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་དོ་རྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཆག་ཁྱིམ་ཆོག །རྣལ་འབྱོར་པ་བྱུག་དང་སྟོན་པ་སྟེ་བཞི། དགོན་པ་བདུང་བྱུང་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་རྩོ་བོ་གི་གདན་ས་མཛད།
 གཞན་ཡང་། ལྷ་སྤྱུ་མ་བྱུང་རྒྱལ་འོད། འོ་ཆེན་རིན་བཟང་། རྒྱ་བརྩོན་མེད། བག་ཆོ་བ། མེ་ལོ་རྩེ་བདག་སྟོ། ཞང་ཡེར་པ་བ། རིན་
 ཆེན་སྤྱུ་མ་སོགས་མང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རང་རང་གི་རྣམ་ཐར་ན་གསལ། རམ་སྤྱིར་མ་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་
 ལས། རྩོ་བོ་དང་། བོ་རྟོ་བ། རམ་སྤྱིར་མ་པ་ཡང་སྤྱུལ་པ་ཉིད་དུ་གསུང་། མདོ་སྤྱི་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱུས་བྱུང་མེས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་
 བསམ་ལས་འདས་པ་འོར་བར་གསུང་། སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སྤྱུལ་སྤྱི་ཞིག་བྱུང་ཡིན་ཏེ་འོར་། དེ་མིན་ན་སྤྱུལ་སྤྱི་མི་སྤྱིར་པར་
 ལྷུང་ངོ་། །རྩོ་བོ་གཅིག་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་སྤྱི་འདུལ་ཁར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆག་ཁྱིམ་ཆོག་གི་རྩོ་
 བོ་གཤེགས་པ་ན། བདག་གིས་སྒོམ་པར་ཞུ་ཞུས་པས། བྱ་བ་རན་པ་ཡིན་པོར་ལ་ཐོར་

གསུང་། འོ་ན་འཆད་པར་ཞུ་ཞུས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུང་། (ནམ་འོ་ན་རེས་བཤད་རེས་
སྒོམ་མམ་ཞུས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུང་། འོ་ན་ཅི་བགྱི་ཞུས་པས། ཆོ་འདི་སྒོམ་ཐོང་
གསུང་། ཁོང་གིས་དེ་བྲགས་ལ་བཞག་ནས། རྩ་སྒྲིལ་གི་བྲག་གསེབ་ན་པར་རི་དྲགས་
རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་བཞུགས་ནས། མི་སྲུ་གང་དང་ཡང་གདོང་འཕྲད་པ་ཅམ་
ཡང་མ་མཛད་པར་སྐྱ་ཆོ་འདའ་རུ་བཅུག་སྐད། འདི་མི་ལ་འཁྱུ་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པར་གྱོད་ཆར་པའི་རྣམ་ཐར་
ལས་གསུངས། བཅུན་པ་གཅིག་གིས། དགོན་པར་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས། རྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། རྩོ་བོ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པའང་སྒོ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་རང་བྱས་
ན་དགའ་གསུང་། ཁོའི་བསམ་པ་ལ། བྲག་ཅིག་བྱས་ན་དགའ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ནས་
བྱས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཏོན་དང་བསྐྱོམ་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་
གསུང་། འོ་ན་ཅི་བགྱི་ལགས་ཞུས་པས། ཆོ་འདི་སྒོམ་ཐོང་ཞིག་ལན་གསུམ་གསུང་།
རྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྲགས་གྱིས་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ལ།
རོང་དུ་གསེར་མདུན་ལ་སྦྱར་དངས་པས། དཔལ་གྱི་དབང་སྦྱག་བྱ་བ་ལ་བོད་པར་མཛད་
ནས། ད་ལན་འདི་ལ་བྱོད་སོང་དང་། རས་འཛིག་རྟེན་སྒོམ་གཏོང་སྒོ་བྱས་པས་མི་ཡོང་
བར་འདུག་གསུངས་ནས། བ་བཟའ་རེ་རལ་རྟིང་པ་ཞིག་གསོལ། རེས་བཅའ་ཞིག་
གསོལ། ཐུག་པ་གཉིས་ཐུད། ཐུ་བྱང་གཉིས་ཐུག་པ་གཡས་གཡོན་ལ་བཀལ་ནས།
རེས་འགའ་ཤུག་(ནམ་འོ་ན་ཐེན་པ་པར་གཤེགས། རེས་འགའ་སྤྱ་འཁར་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་
ཨོམ་ཚུགས་མཛད་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་བཤེས་སྤྱོདས་ལས་གསུངས་པའི། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པ་
རྟིང་དང་མ་རྟིང་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོད་སྟོད་ཅེས་བགྱི་
འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡོད་ཡུལ་མིན་པར་འགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་
དང་། རེས་འགའ། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིད་ལ། །རྟིང་དང་བཀྱར་སྟེས་འཆིང་མི་
དགོས། །ཞེས་པ་དེ་ཆར་བ་རེ། རེས་འགོ་འབུད་ཅམ་རེ། རེས་བྱེད་ཅམ་རེ་གསུང་གིན་

ལྷོག་ལྷོག་བཞུགས། ཁོང་ལ་དེ་དགོས་ཤད་མི་གདའ་སྟེ་རྗེས་འཇུག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་
གསུང་། སྒྲིག་པ་ལ་ཡང་ཆོག་ས་བཅད་དེ་གསུང་གིན་ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས། དེས་ན་ཆོ་
འདི་བདེན་དགའ། སྒྲིག་པ་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལས་དགེ་མི་དགེ་ནི་སེམས་ཁོ་
ནའི་བྱེད་ལས་ཡིན། ལུས་དག་གི་ལས་ཅམ་པོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་ཆོ་
འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དང་། སྒྲིག་གསུང་དང་། རྟོན་བཀུར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིག་བསྟེན་དང་
མི་སྟན་པ་དང་། རྟོན་བཀུར་མ་བྱུང་བ་མི་འདོད་པས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྒྲུངས་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལས་མི་
དགེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྒྲུངས་པའི་སོ་ནམ་དང་། ཆོང་དང་བུན་
སྦྱིད་དང་། འཐབ་ཅོད་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་སོགས་ཅི་
བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཆོད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཡོད་འགོ་སྟེ། ཡོད་མཁྱོགས་ཡིད་ནི་
གཙོ་བོ་ཡིན། རི་ལྟར་ཡོད་རབ་གདུག་པ་ཡིས། སྒྲིས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་
ཡིས་དེ་ནི་སྒྲིག་བསྟེན་ཐོབ། །འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། རི་ལྟར་ཡོད་རབ་
དྲར་པ་ཡིས། སྒྲིས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། གྲིབ་མ་
རྗེས་སུ་འབྱར་བ་བཞིན། ཞེས་ཡོད་གདུག་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་བྱས་པས་སྒྲིག་བསྟེན་
འབྱུང་སྟེ། སྤང་པོ་གཉིས་ལས་(༤ན)གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་འདི་ནམས་ཀྱི་སྟེ་འཁོར་
ལོས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཞིག་ན་ཞེས་ཁྱོས་ཏེ་སྒྲིས་པས། རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་ལམ་གྱི་
འགམ་དུ་ཉལ་བར་གིང་ཏའི་འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད། གཅིག་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་
སེམས་དྲར་པས། འདི་ནམས་ལྟའི་བདུད་ཅིས་མཚན་དུ་ཡོད་ན་ཨང་བྱས་པས་བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་སྦྱིས་ནས། སྤྱོད་ཉལ་བའི་གིང་གི་བ་གྱིས་སྤྱོད་འང་མ་བཏར་བས་ཆོང་

དཔོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆོལ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་བཞིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱིར་བསམས་གཞིགས་ན་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་པལ་ཆེར་ལ་སྤྲིག་པ་ཡིན་
ཡང་དེད་དཔོན་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་བསད་པ། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་སྤྲུངས་པས་
སྤྲིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཁར་ཆོག་ས་རྫོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་འཛིག་ཏེན་ནའང་བལྟས་ན་ཤེས་པར་སྒྲུང་སྟེ། བརྟམ་ཐབས་
ཀྱིས་བཟང་བཏུང་སོགས་བྱིན་ན་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཁར་མི་དགའ་བ་འོང་བར་སྒྲུང་།
དད་གྲུས་སམ་སྤྱིར་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་ན་ནི་དགའ་ཆོར་གཞན་པས་ཆེ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་
བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་སྒྲུང་བས། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་འདོད་
པ་མ་སྦྱིས་པ་དང་། སྦྱིས་ན་ཡང་འབད་པས་སྦྱོར་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དེར་གདའ། རྩོམ་པོའི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཕ་བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་དུག །ཕ་བ་སྦྱོན་ཡིན་ན་ཡལ་
ག་ལོ་མའང་སྦྱོན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། ཕ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་ལ་ཅི་བྱས་མི་
དགོ་བ་ཡིན་གསུང་། དགོ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ན་ཏར་རམ་ཅ་སྦྱིར་སྦྱེ་ལུངས་མཛོ་བོ་རྗེ་ལོ་རོ་བཙོ་བཟུང་བ་སྟེན།
སྦྱོལ་མས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན། ལུང་ཏོགས་ཏིང་འཛིན་ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྒྲུ་ས་
མེ་བཟུང་སོགས་ལས་སྟེ་སྟོང་བྱགས་སྟོང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ར་སྦྱིང་བཏབ། སྦྱེ་མཆོད་གསུམ་སོགས་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། བཀའ་
གདམས་བྱིངས་ཁོངས་ལས་(༧ བ)མཆོད་ར་སྦྱིང་བཏབ་ནས་ལོ་བདུན་བཞུགས་ཞོན་དགྲུང་ལོ་རོ་མེ་གཅིག་བཞུགས་སོ། །བཤེས་
སྟོན་པས། ཨ་ཏི་ཤ་ལ་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དང་རྟེན་བཀྱར་སོགས་འདོད་ནས་ལས་བྱས་
པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུང་། ཆོ་བྱི་མ་
ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། དཔྱལ་བ་མཆི། ཡི་དུགས་མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་གསུང་། དགོ་
བཤེས་དགོན་པ་པའི་ནི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲལ། མཆོན་དབང་ལྷག་རྒྱལ་མཆོན། ལུངས་ཡལ་ཁམས་རུས་འཛོངས་ཡིན།
དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཉེ། ཏིང་འཛིན་དང་རྩེ་འབྲུལ་དང་། མཛོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། ར་སྦྱིང་གི་གདན་ས་མཛད།
བུ་ཆེན་དགོན་པ་པའི་བུ་བཞི་ནི། ཀ་མ་བ་སྦྱེ་ལུངས་པ། འབྲེ་གོ་དེ་ལུང་པ། ལྷན་སྦྱོར་མོ་བ་དང་བཞིའོ། །གཞན་ཡང་ཁ་པ་མག་སྦྱོར་རྒྱུང་

མོགས་མང་ངོ། །ཞལ་ནས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བསམས་པས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་
 པ་བཞི་བྱུང་ན། བི་རྟེན་བཀུར་དང་གཅིག །སྒྲིབ་གསལ་དང་གཅིག །བསྟོན་པ་དང་གསུམ། བདེ་སྦྱིད་དང་བཞིའོ། །ཆོ་
 འདི་ལ་འབྲས་བུ་དེ་རང་ཡིན། བྱི་མ་པན་པ་མེད། མི་འདོད་པ་བཞི་བྱུང་ན་ལ བི་དེ་ལས་ལག་
 རྩལ་བཞིའོ། །དེས་བསྟོན་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ། མདོ་ལས། འཛིག་
 རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ། །དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་
 སྟོན་ཀྱང་རུང་། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསོག་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
 སྟག་དང་སེང་གེ་སྤྱང་ཆེན་དེད། །སྦྱལ་དང་དབང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བའི་བསྐྱེད་མ་དང་། །བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པོ་རྣམས། །སེམས་ནི་གཅིག་ལུ་
 བཏགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། །སེམས་ནི་གཅིག་ལུ་
 བཏུལ་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བར་འགྱུར། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 མཆོག །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །
 དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྱུངས། །སེམས་བསྐྱེད་བཏུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བཏུལ་
 ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ལས་གང་བྱེད་ཀྱན་སྦྱོར་ལ་བཏགས་
 པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲིབ་གསུམ་འདོད་ནས་ལས་སོ་ནམ་ནས་སྦྱོམ་སྦྱོབ་
 ཀྱི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་འདི་པའི་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་དྲུད་འགོ་དང་བྱེད་མེད། ཆོ་བྱི་མར་ལྷ་
 མི་སོགས་འདོད་ནས་ཆོས་སམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་(43)སྒྲིབ་བུ་རུ་ཞེས་པ་ཡིན།
 དེས་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 བར་འདོད། །འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་འབྱུང་འཛིགས་ཤིང་སྒྲིབ་ནས་ཆོས་
 བྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲིབ་བུ་འབྲིང་ཞེས་
 བྱ། རང་ཐར་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱས་
 པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲིབ་བུ་ཆེན་པོ་འམ་སྒྲིབ་བུ་

ནས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །བཤད་ཀྱང་བརྗོད་གིས་མི་ལང་བས། །རས་
 བཤད་དམ་ཚེས་ཆུང་མ་གསོན། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་མིང་ལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པའི་འགྲོ་ཚེས་སུ་
 གནང་བ་ཡིན་སྟེ། རྗེ་བཙུན་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཛོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། མཚན་དངོས་ཐོས་པ་
 དགའ་དང་། རྗོ་རྗེ་ལུ་མཚན། །ཐབ་ཀྱང་ཐར་པ། ཐུབ་པ་བརྟེས། དཔུང་ལོ་བརྒྱུད་རྩ་བའི་བཞུགས། རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་ནི་དུགས་
 བོ་ལྷ་རྗེ་དང་། རས་ཆུང་རྗོ་རྗེ་གསལ་སོ། །འཁོར་བརྒྱུད་འཛིན་གཙོ་བོ་ནི་དགས་བོ་ལྷ་རྗེ། ཐུགས་སྐྱེས་ལྷ་ནི། རས་ཆུང་རྗོ་རྗེ་
 གསལ། གཉིན་ཆུང་རས་པ། གཙན་ལུང་གི་མཛོད་རྩོན་པ། ཏཱ་མའི་འཁྲི་སྒྲོམ་རས་པ། མདོ་བཀྲའ་སེ་བན་རས་པའོ། །ཉི་བའི་
 རས་པ་བརྒྱད་ནི། རས་པ་ཞི་བའོད། རས་པ་སངས་རྒྱལ་སྒྱུབས། རས་པ་རྩ་ལུ་བ། རས་པ་རྗོ་རྗེ་དབང་ལྷུག། །གཤེན་སྒྲོམ་རས་པ།
 རོང་ཆུང་རས་པ། མཐར་ཆུང་རས་པ། རྒྱན་སྒྲོམ་རས་པའོ། །ཕྱིའི་བྱ་དུག་ནི། ལི་ཀར་ཆ་རུ་བ། འོར་སྒོན་དགེ་འདུན། སྒྲོ་སྒོན་གླུ་
 གྲ། དམ་པ་རྒྱགས་སུ་བ། སེ་བན་རྩོན་ཆུང་། འཕེ་བན་བཀྲ་གིས་སོ། །འཁྱུང་འདི་རས་པ་ཞི་བའོད་ལ་གདམས་པ་ལགས་
 སོ། །མིང་ལས་ཀྱང་། བུ་སྟོང་ནས་ལྷ་ཚེས་བྱ་སྟོང་ན། །དད་པ་གཏོང་ནས་སྒྲེས་པ་ན། །ཆོ་
 འདི་ལ་ཕྱི་མིག་མི་ལྷ་ན། །བདེན་པ་ང་ཕྱིར་འབྲང་བ་ན། །གཉིན་མདུན་བདུད་གྱི་
 བཤོལ་འདེབས་ཡིན། །བདེན་ནོ་མ་སྟམ་འབྲི་བ་ཆོད། །ཟས་ནོར་བདུད་གྱི་སོ་བ་
 ཡིན། །འདྲིས་གིང་རན་ནོ་འཛིན་ཆགས་སྟོངས། །འདོད་ཡོན་བདུད་གྱི་ཞགས་པ་
 ཡིན། །འཆིང་བར་ངས་སོ་ཞེན་པ་ཐོངས། །གཞོན་གྲོགས་བདུད་གྱི་བུ་མོ་ཡིན། །སྤྱུ་བར་
 ངས་སོ་ཁོང་ཐོན་གྱིས། །པ་ཡུལ་བདུད་གྱི་བཙོན་ར་ཡིན། །ཐར་བར་དཀའ་ཡིས་སྦྱར་དུ་
 བྲོས། །ལར་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་(ལྷན་ན། །དུས་ད་ལྷ་བཞག་ན་དོན་
 ཅན་ལགས། །མི་ང་ཐེར་དེ་ཆོ་ཉན་སྟོང་ན། །བུ་ཁྱོད་ལ་ལྷ་ཚེས་གྱི་སྐལ་བ་ཡོད། །
 གསུང་། དུགས་བོ་ལྷ་རྗེ་དུགས་བོའི་མཚན་བཙོད་ནམས་རིན་ཆེན། བཀའ་གདམས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱ་མ་བུ་ཡུལ་
 བཚན་པོ། ལུགས་རི་གོང་ཁ་བ། སྟག་རྩུམ་པ་སོགས་མང་དུ་བརྟེན། ཞག་བརྒྱ་ལྷག་འཁྱོངས་པའི་ཉིང་འཛིན་བརྟེས། ཕྱིས་མིང་ལ་དང་
 མཛལ། རིམ་གཉིས་གྱི་དབང་ཐོབ་རྗེ་འཕྲུལ་དར་མཛོད་གེས་མཐའ་ཡས། དགོན་པ་སྐྱམ་པོ་བཏང་། འཁོར་རྗེ་ལག་མོ་གྲུ་པ།
 རྒྱལ་ཚབ་དུགས་བོའི་སྒྲོམ་ཆུལ། ཐུབ་ཐོབ་དབུ་སོ། རྗེ་འཕའ་ལོམ་པ། ཐུབ་ཐོབ་ནལ་འཕྱོར་ཚེས་གཡུང་སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

ེ། །རྗེའི་ཞལ་ནས། ལྷ་ར་བ་མི་རན་འདྲ་བས་རྟག་མི་བྱེད། །སྐྱུ་ལུས་གཡར་པོ་འདྲ་བ་
ལྷ་ར་དུ་འཛིན། །ཁོར་རྩེས་སྐྱུ་མའི་བསྐྱུ་བྱིད་སྟག་བསྐྱུ་ལ་རྒྱ། །པ་ཡུལ་བདུད་གྱི་བཙོན་ར་
འཆིང་བྱེད་ས་ཁན། །སྟུང་ག་འདི་ལ་ཞེན་པ་འཁོར་བར་འཁོར། །འཁོར་བའི་ཁོར་སྟིར་
བདག་འཛིན་རྩ་བ་ཆོད། །གསུང་རིན་པོ་ཆེ་པོ་པོ་ཏོ་བ། ལྷན་སྟུང་། ལྷ་རྒྱུ་བ་གསུམ་པོ་ལ་སྐྱུ་མཚན་གསུམ།
ཁམས་ལུང་པ་དང་བཞི་པོ་ལ་བཀའ་མདའ་མས་ཞལ་བཞི་ཟེར། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་པོ་ཏོ་བ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། ལུ་ཏི་
ལུང་བཤད་མཛད། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་གྱི་སྐུ་ལ་པར་བྲགས། དགུང་ལོ་དོན་དག་བཞུགས། ག་པ་ཞིས་སྟོང་པ་པ་ཆེར་ཆེ་སྟོན་
བཏང་། ལུ་ཆེན་ཉི་ཟླ་ལྷ་བྲག་ཉིས། ལྷན་དུག་ལྷ་བྲུག། །དང་པོ་གཉིས་སྐྱུང་ཐང་བདེ་གུར་བཤག་ཉིས། དུག་ཉི་སྐུ་ལྷ་རམ་མིང་མ་
བ། ལྷ་རྟེན་ལྷ་པ་གཉིས། གཉལ་ན་གཉལ་པ་ཆོས་འཕར་དང་ལུང་པ་ལྷ་རྗེ་གཉིས། ལོ་ན་བརྗེ་ཙན་རྒྱུང་བ་དང་། རོག་དམར་
ལུང་བ་གཉིས། གསུང་བཀོས་སྟེབས་པ་ལ་མཁས་པ་དཔེ་ཆོས་མཛད་པ་པོ་གྲུབ་པ་དང་བྲག་དགར་བ་གཉིས་ཏེ་བརྟེན། །རོ་དམར་
ལུང་བ་དང་། ལུང་སེམས་ཡང་གད་པ་གཅིག་པ་འདྲ། མཚན་གསུང་པར་རྒྱ་མཚོ་བེ་ལུམ་སྟོན་པོ་སྟེབས་འདི་དང་དཔེ་ཆོས་གཉིས་དར་
ཆེ་བར་བྱང་། ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཤི་སྐར་རྟོད་ལུང་རྒྱ་རྟུགས་ཁྱེར། །གཡར་མེར་གོ་སྟོན་
གཏུམས། །གཞུ་འཁོར་རྒྱུང་མདའ་ཁས་བརྒྱ་སྟུ། །ཞེས་པ་མི་འཆི་ཁ་མའི་སྐར་བར་ཁབ་
སྟུང་ལྷ་བྲུ་རྟོད་ན་ཤི་ནས་འབྲལ་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཤི་སྐར་
འཐམས་དེ་འབྲལ་ཐབས་མི་རྟོད། ཆོས་ཡོངས་མེད། བེ་ལུ་རྟོད་ལུང་ལ་བཏགས་པ་དེ་
རང་(༥བ)གི་མ་མཐོང་བ་དང་རྒྱགས་པས། དང་པོ་ཐག་འདོམས་གང་ལ་བྱེད་གིས་འགོ།
དེ་ནས་ཐག་པས་འཐེན་པ་དང་སྒྲོར་སྒྲོར་བྱས་པས། ཐག་པ་རངས་པོ་རྟོད་ལུང་ལ་དགྲིས་
ནས་ཨོག་གོ་ལུང་པ་ལ་བཀལ་སྟོད་པ་མིན་པ་འཁྱོག་ཐབས་མེད་པ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་
དང་པོ་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟུང་རྒྱགས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་རྟོད་ལུང་
མ་ལྟོན་པས་སྐར་འཁྱོག་ཐབས་མེད་པ་རེ་ཡོང་བར་སྐྱར། དགེ་བཤེས་གསལ་གཤེས་ཟེར་
བཞིག་སྟེ་འབྲུགས་བྱས་ནས་ཤི་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རའི་གསལ་གཤེས་
ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཤི་ན་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཞིག་ཤི་བ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱིས་ཤི་བ་

ཁྱིམ་གསུང་། ཁོའི་རྟོག་སྤང་དགོན་པ་དེས་བྱས། རྟོག་སྤང་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་པོ་འདི་
 སྒྲོང་ནུས་ན་ཆོས་མི་ཡོང་བའི་དོན་རང་མེད། ཅིད་པུ་སོ་ཉིས་ཟིན་པ་ལ་མཛོ་སྟོད་གྱིས་
 འུར་བྱས་པས་ཆོག །བ་ཐག་གི་ཐག་པ་ལ་རེ་འུ་རྒྱགས་ཐོགས་དོན་མེད་གསུང་། ཏ་
 སྤྱགས་སོགས་ཆུ་ལ་སྒྲོལ་བ་ལ་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཆོས་མེད་པ་ལ་མ་བཏང་ན། ཆུ་རྒྱགས་
 ཁྱེར་ནས་འགྲོར་མི་ཉན་པར་སྤུལ་ཡང་ཆུར་སྤུལ་ཡོང་། ཅིད་པུ་ཆུ་མི་འདོད་པ་ལ་ཁ་ཆུར་
 བཅུག་ཀྱང་འགོས་པ་ཆུན་ཆད་སྤྱག་ཏུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་བཅོན་ཐབས་
 སུ་བཅད་ནས་ཆོས་ཤིག་མ་བྱས་ན། དེ་ནས་ཞེན་པ་མི་སྒྲོང་བར་པར་བསྐྱུལ་ཡང་ཆུར་སྤྱ་
 རུ་འོང་། སྤང་བསྐྱུལ་པས་པ་ཆུན་ཆད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་གསུང་། གཡག་མེད་དེ་དམ་ན་མ་
 འཆོས། ཁལ་མི་བརྟན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདི་ལ་སྒྲོད་མ་ཐོན་པས་རང་ག་ཞེན་ཡོ་སྤྱག་ལ་
 སྒྲོང་ཆོ་འདི་ལ་ལྟོད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡོང་སྟེ་ཉན་དུ་མི་བརྟུབ་གསུང་། ཨི་དཀའ་ཞེས་
 པ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་འཐེན་པ་ལ་དང་པོར་ཨི་ཟེར་བ་དེ་འཐོན་པར་དཀའ། འགོ་དེ་
 རྒྱར་རྒྱར་འཐེན་ཐུབ་བྱུང་ན་དེ་ནས་སྤྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་ཆོ་འདི་
 སྒྲོས་ཐོངས་པ་རང་དཀའ་བ་ཡིན། འདི་ལན་ཅིག་ཐོངས་ན་དེ་ནས་ལས་སྤྱ། སྤྱག་པ་
 རང་དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་འདི་རང་ཡིན། དེ་མིན་ན་ཆུར་ཐོང་དང་རང་རེ་ཁམས་པ་ནང་
 རྩའི་ཁ་ན་མེད་གྱི་གསུང་། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཆོ་སྒྲོས་ཐོངས་(ཡན)ན་ཆོས་མི་ཡོང་
 བའི་དོན་མེད་འདི་དཀའ་བ་ཡིན། འདི་ལ་གཅིག་སྤྱིལ་དང་ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུང་
 བར་གདའ་ཡང་། རང་རེ་ནི་འདི་ཆོས་ཁ་དམས་ནས། མཐོན་པོར་རང་ཞིག་འཆོལ།
 མཐར་གང་ཡང་མིན་པ་རེ་འོང་བར་གདའ། ཡང་མི་ཀོ་རྫོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་དང་པོ་
 ལྟོད་ལྟོད་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཁྱོགས་ཐབས་མེད་པ་བསྐྱེད་ནས་ན་ཆོ་བསྐྱེད། གྱི་
 རྫོན་གཅིག་གིས་དེ་རྩལ་ན་སྤྱིད་ལྷན་གྱིས་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་མས་ལས། ཁོར་བུ་ན་ཆོ་
 སུ་དང་བུ་མོ་ལ། ཡོངས་སུ་ཆགས་སེམས་གང་ཡིན་ལ་བལྟས་ན། །ལྷགས་ཤིང་དེས་མ་

ལ་བྱས་འཆིང་མ་གང་། རྟེན་གཤམ་པོ་མིན་ཞེས་འཕགས་པས་གསུང་། འདོད་པའི་
 འཆིང་མ་གང་ཡིན་དེ་སྟོན་གྱིང་། རབ་ཏུ་གྲོལ་བར་དགའ་ཞེས་འཕགས་པ་གསུང་། འ
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད། དང་པོ་
 སྟོན་སྟོན་འདྲ་ཡང་གལ་ལ་བྱག་ན་ཡེ་རང་མི་སྤྱོད་ས་པར་རང་གི་སྟོམ་པ་ཚུན་ཆད་སྟོམ་
 གཏོང་བྱས་པ་རེ་ཡོང་བར་སྒྲུང་། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་འདི་ཉོལ་བ་ལ་གཤམ་རབ་
 གྱི་གྱི་ཚོན་པོ་དད་པའི་ལྷག་ཆོན་ཡོད་པ་ཞིག་རང་གིས་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལྷ།
 དེའི་ནང་ནས་སྟོ་གོས་གཉིས། དེ་ཡང་གོས་བཞི་ཆ་ལྔ་ཆ་ཡིན། སྟོའི་ཞེན་པ་འདི་རང་
 ཉོལ་བ་དགའ་གསུང་། དམག་འཐབ་པའི་བྱས་གཞུ་འཕང་བྱེད་བྱ་སྟོག་གིས་མ་བདེ་བ་
 ལ། ཀླང་ཆས་སྤྱད་པས་མི་ཕན། ཆོག་ཅིག་རང་ཅི་སྤྱད་བྱེད་དགོས། འབེན་དྲུང་དུ་
 བཞག་ནས་མདའ་རྒྱང་དུ་འཕེན། ཀྱན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤང་ལ་གཅོད། འདྲེ་
 ཤར་དང་སྤྱད་ཅུབ། ཆོས་མ་བྱུང་ཆད་ཆོ་འདི་མ་སྤྱངས་པས་ལན་འདུག་པ་ལ། མཐོན་པོ་
 ཞིག་གིས་ལན་པ་སྒྲད་གསུང་། ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྒྲུང་། ད་ལྟ་མཆོན་ཉིད་པའམ། སྟོམ་
 ཆེན་ནམ་བཀའ་གདམས་པའི་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་རྒྱང་དུ་མར་ཐིམ་པའི་གེགས་གང་གིས་
 བྱས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མཐོ་མཐོ་མོ་ཞིག་རང་ཅུད་གཅོད་དེ། འདི་འདྲ་མར་གནད་ལ་
 གཏུགས་ཀྱིན་ཅུད་གཅོད་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བས་ཀྱང་དགོན་པར་གདའ། (ལྔ)ས་
 མཐོན་པོའི་སྤངས་རྟོགས་ཞག་གཉིས་རེད་རང་གིས་ཉམས་སུ་མི་ལོན་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 རེད་རང་ལ་ད་ལྟ་མི་དགོས་ཀ་མེད་རྣམས་ཅུད་བཅད་ན་དགའ་བ་ལ་སྟོམ་པ་ཡོང་བར་གདའ།
 འདི་འདྲ་རྣམས་དཔེར་ན་ད་ལྟ་རང་སུ་གོས་འཆི་ལ་ཁད་པ་ཞིག་སྤྱིན་གཏོང་ཕྱག་པོའི་
 བྱིས་དུ་བྱིན་ནས། ད་ལྟ་མི་དགོས་ཀ་མེད་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་མི་འབྱེད་བར་ནམ་སྤྱགས་
 ཕན་དུ་རེ་བའི་གསེར་དཔུལ་འདྲ་བྱེད་ཡོང་བ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་། ཁས་བརྒྱ་སྟོ་ཞེས་པ།
 ཁམས་པ་རྣམས་གཏམ་གླུང་བྱས་ཁས་བརྒྱ་སྟོ། ར་མ་སྟོང་གཡུགས་ཀྱང་དོན་འདི་ཡིན།

ཞེས་གཏམ་གྱི་མདོ་རེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་མ་
 བྱུང་བ་དེ་ཆོ་འདིའི་སྦྱིད་འདོད་འདིས་ལན་གསུང་། སྦྱིས་བྱ་རྣམས་ཁོང་གི་གསུང་འདི་
 ཀྱན་ལ་གོ་སྐྱོལ་གིས་རང་གདལ། ད་ལྟ་རང་རེ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་འདོད་རྣམས། བཀའ་
 རྒྱུ་ཆེ། ལུང་གུངས་མང་། རི་སྐད་གསུངས་ཀྱང་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ལ་ད་ལྟ་སྦྱབ་བྱ་
 དང་། སྤང་བྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད། ཆོ་སྦོས་ཐོངས་པ་ཞིག་རང་འདོད་སྟམ་པ་བྱས་ཀྱིན་
 འབྲུང་དགོས་གསུང་བ་དེར་གདལ། དེ་འདྲ་ཞིག་རང་དགོས། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་པན་
 པ་མེད་དོ་སྦྱིས་བྱ་ཀྱན། གོང་མོ་ཐེམ་རྩ་མ་དང་སྟེ། གོང་མོ་ཞེས་པ་རོང་གི་རྩ་རྩུང་ཁར་
 སྟེ་མོས་གོང་མོའི་སྟེ་ལ་བཟུང་། དེར་གོང་མོས་པ་ཁར་འཕྲུང་བས། སྟེ་མོ་ཤེད། གོང་
 མོའི་འབྲི་སྐམ་འདྲ་བ་ཞིག་བསད་ལགས་ཏེ། བ་ཡུལ་མེས་བཙན་ཞིག་དང་གཏན་བྲལ་
 བྱས་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་མིག་ཉེ་འདིས་འདོད་ཡོན་རེ་དང་མྱོང་སྟེ། མཐོ་
 རིས་ཐར་པ་རྣམས་དང་གཏན་བྲལ་བྱས་གསུང་། ཐེམ་རྩ་ཞེས་པ་འདི་ནས་སྐྱོ་གར་དུ་
 འགྲོ་བ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་མ་རོལ་གྱི་གཡང་རྩད་གཅོད་པ་མིན་པ་ཐེམ་རྩའི་གཡང་
 ལ་ཟོན་མ་བྱུང་བས་དེར་ལྷུང་ནས་གི་བ་བཞིན་དུ། ས་ལམ་མཐོན་པོའི་སྤངས་རྟོགས་རྩད་
 གཅོད་པ་མིན་པ། ཆོ་འདིར་ཞེན་པའི་གཡང་ལ་ཟོན་མ་བྱུང་བས་དེར་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་
 གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྟུལ་མྱོང་། དེས་ན་སྦྱ་སྦྱབ་པ་ཡང་དགའ་སྟེ་སྦྱ་རྩ་ལ་གཟབ་གསུང་།
 བ་དང་སྦྱེ་ཞེས་པ་མ་གཞལ་མཁས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཅུམ་རེའི་རྒྱབ་དྲུང་གཞལ་བྱལ། སྦྱེ་འབྲི་མཁས་
 ཏེ་འཇག་མ་ཅུམ་ལའང་(༥ན)འབྲི་ཤེས། གཡི་གབ་མཁས་པས། གད་པ་རྟ་རྟ་ཅུམ་རེའི་
 བར་དུ་འང་གབ་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་མིག་ཉེ་འདི་གཞལ་མཁས། འབྲི་མཁས། གབ་
 མཁས་ཏེ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མམ།
 བྱ་བཏང་ཀྱན་སྤངས་ཡིན་ཟེར་བ་རེ་ལའང་ཆོ་འདིའི་མིག་ཉེ་རེ་འོང་གསུང་། ལྷ་བ་ལྷུགས་
 ལྷག་ལྷན་ཅིག་མིན། །ལྷ་བ་ཞེས་པ་ཞོགས་ལུང་པར་མི་ཞིག་གིས་བྱ་གི་བས་གཟའ་ལྷ་

བས་གཞོད་བྱས་པས། དེ་ཁོ་ལྷ་བ་ལ་མི་ཤ་ལེན་ཟེར། ཁོས་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་རྒྱུ་མོ་
ལྷ་བ་འཆར་སའི་རི་འགོ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། བཙོ་ལྷའི་རྒྱུ་མོ་མདའ་གཞུ་ཁྱེར་ཕྱིན་
པས། རི་འགོར་སླེབས་པ་དང་ལྷ་བ་ལ་ཆད་དུ་སོང་འདུག་པས། ལས་ཀྱང་ར་བ་འདིས་
བྱ་བཏང་ནས་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོ་ཅིས་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་བྱ་སྒྲུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོས་
གསུམ་སོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་འཕྲད་རྒྱ་མེད་པར་རྗེ་རིང་དུ་སོང་གསུང་། དེས་ན་
ཆོ་འདི་ལ་ཉག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་རྒྱད་པ་
ཡིན་པས། ཕྱི་མར་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཆོ་འདིར་ཞེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གྱི་
ཉོག་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྒྱུན་ཆད་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། དུད་འགོ་
དང་བྱད་པར་མེད་ཅིས་ཤེས་པ་ར་བ་གསུང་། བོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། ལྷགས་ཀྱི་དོགས་པ་ལས་
ཤིའི་དོགས་པ་ནི་ཡེ་མི་འདུག་ན་གསུང་། ལྷགས་ལྷག་ཅིས་པ་ནི། ཆོ་འདི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོ་
ག་གྱུང་བོ་ཅི་ན། ལྷགས་དང་དུད་འགོ་རིང་རང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་བྱས་ཆང་
ལ་གནས་ལུག་བྱས་སྒྲུལ་གྱིས་དེད་པ་དང་། ཁོ་རང་གིས་གནས་ལུག་བཟོས་པ་དེ་ལ་
ཕྱིན་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲིད་པར་སོ་བཏང་ནས་བསད་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུས་ཀྱི་བྲག་རྒྱབ་ཏུ་བྱ་
རོག་གི་འུག་པ་འུག་པས་བྱ་རོག་གི་སྒྲག་གྱུ་བསད་ནས་ཟས། བྱ་རོག་གིས་བྱང་འུག་པའི་སྒྲ་གྱ། ཁོས་གང་དུ་བསད་ས་དང་
ཟོས་ས་དེར་ཁྱེར་ནས་བསད་ཟོས་ཀྱི་ལན་བྱས། ལ་ཤ་སྒྲུན་པ་དང་། རྒྱལ་དུ་གཡག་ཡུ་བོ་ གཡག་རྩ་ཅན་གྱིས་
ཡུ་བ་བརྟུངས། ཁོས་འཕོན་བཟུང་། འཐབ་ལྷགས་རྒྱུངས་ཉེ་སྒྲར་འཐབས་པས་ཡུ་བས་རྩ་ཅན་བསད་པ་བྱུང་གསུང་། དང་རྩ་
ཅན་འཐབས་པ་དང་། ཀེ(༥བ)ཀས་ཀེཀ་ལ་བྱ་རོག་གིས་གཞོད་པ་བྱས། ཀེཀས་རྫོང་ལུང་གི་ཀེཀ་རྒྱུན་བརྟུངས། འཕན་
ཡུལ་གྱི་བྱ་རོག་ལ་ཤ་སྒྲུན་པ་བྱུང་གསུང་། བྱ་རོག་ལ་དམག་བྱངས་པ་སོགས་གསུངས། གཉིན་དང་ལུ་
སྒྱུར་བ་སོགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་མཁས་ཉེ་ལྷ་བ་རེ་ལའང་ཕ་མཉམ་བྱ་མཉམ་
འཆར། སོག་རུམ་དང་བཟོ་མཁས་པ་ནི་བྱི་བ་དང་ཁྱག་རྟ་དང་ལུང་བ་སོགས་ལ་ལྷོས།
དེས་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་ཅུམ་ལས་སྒྲུབ་མི་རུས་ན། རྒྱུས་བྱའམ་མི་ཞེས་པའི་རིང་དོན་རང་

ཡང་མཚན་གསུང་། ལྷན་ཅིག་མིན་ཞེས་པ་ཆོ་འདི་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དང་། བྱི་མའི་
 ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་ཡོང་། བཀས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ལག་པས་ཐེག་ཆད་
 གཅིག་དང་། རྒྱུ་བྱ་ཆུ་བྱུ་པ་གཉིས་འོང་ས་མེད་གསུང་། ས་པཏ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
 ཆོ་འདིའི་སྤྱན་ཆོག་མཐོང་བས་མ་ཤོར་བར། གཏུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐར་པ་རེ་བ་དེ། རྫོང་ས་
 པའི་ཞེན་འདོད་གཟུ་ལུམས་ཆོག་དཔྱད་མེད་པ་ཡི། ཉིད་ཡིན་པས། ཆོ་འདི་སྤྱོད་ཐོངས་འབད་
 པས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་པས། ཞེས་གསུངས། ཆོས་རྩེ་བུས། སྤོན་བསགས་བསོད་ནམས་བརྒྱ་
 ལས་གྲུབ་པའི་ལུས། སྤལ་འབྱོར་རྟེན་འདི་བྱི་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། སྤྱོད་བསྤལ་བྱ་
 མཆོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད་པའི་གྲུ། སྤོན་མེད་ཆུད་ཐོས་མ་བྱེད་རིན་ཆེན་གྲུབ། གསུང་། ཆོས་རྩེ་
 ཆུལ་གྲས་པས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོ་འདིའི་མདུན་མ་གཉིས། མཉམ་དུ་འགྲུབ་
 པ་སྤྱི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས། རང་ཉིད་བསྤྱོད་པ་
 ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། སྤྱད་ཀྱང་ལབ་རྒྱུ་དེ་ལས་མ་མཆིས་པས། སོ་སོའི་གནས་སྤྱི་ལུས་
 དག་དགེ་ལ་སྤྱོད། ཞེས་མཆོམས་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གདའ། དཀོན་
 མཆོག་བརྟེན་གས་སྤྱི་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཞིན་ཏེ། འདུན་པའི་རྩ་ལ་
 རབ་དུ་གནས། གང་གིས་སྤོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། སྤེ་འདྲའི་འབྲས་སྤྱོད་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་དང་། སྤྱོད་འདུག་ཏུ་ཡང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་མོས་
 བར་བྱུང་པས་གསུངས། ཞེས་རང་གང་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོབ་ནས་འདུན་པ་བྱས་པ་དང་།
 མོས་པ་བྱས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བའི་འབྲས་སྤྱོད་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་མིན་
 པ། གང་(ལེན་)དམན་པ་འགའ་བསྐྱུབས་པའི་ཞོར་ལ། དེ་བས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 འགྲུབ་ཡོད་མི་གསུང་བར་གདའ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འདུན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་བྱུང་དུ་སྤྱོད་བ་དེས་ན་རེད་རང་ཆོ་འདིའི་
 འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་འདུན་པ་བྱེད། མོས་པ་བྱེད། དེའི་བྱིར་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ། གང་པམ་དང་ཅི་པམ་བྱེད་པ་ལ། དེ་བས་མཆོག་ཆེ་བྱི་པའི་དོན་ཅུ་ཡང་ཡོང་ས་མི་སྒྲུང་ན་བྱུང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྟོན། དེས་ན་བྱི་པར་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྒྲུང་གི་ལས་དང་འཆི་ཁར་བྱོད་ཆེལ་ལི་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་འདུན་བྱག་པོས་དཔུལ་བའི་མེ་ནང་ལྟ་བུར་རྩར་གིས་སྒྲིབ་ཡོང་། ཐམས་ཅད་འདོད་འདུན་བྱག་པོས་ལས་མང་དུ་བསགས་པའི་འདོད་པ་དེ་འབྲུབ་ཡོང་བ་ཡིན་པར་སྒྲུང་། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་འདི་མི་སྒྲོང་བའི་ཐབས་རང་མེད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ཀྱི་བྱ་ཐོ། བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མཐུ་ནུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཁུ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བ། འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་སྦྱུར་གྱིས་བྱུང་བ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱལ་གྱི་འགོ་དོན་ལ་འཁོར་བ་རྗེ་མིན་པར་མཉམ་པ་མི་མངའ་བ། དེའི་རྣམ་ཐར་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་སྐུ་དུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་གསུང་པར་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པམ་བཅུགས་པ་བཞིན་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དགོན་པར་བྱུང་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་སྟེང་དོ། །རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དགོ་ལྷན་དང་། གསང་སྐགས་མཁར་བཅུ་བ། རྗེ་མཚུའི་ཞིག་གསོས་གནང་། བཙུན་མོ་ཆལ། འབྲས་སྐྱངས། སེ་ར་སོགས་འདེབས་པའི་ཞལ་བཀོད་མཛད། དཀྱང་ཡོ་རེ་གསུམ་བཞུགས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཆོས་ཀྱི་གདན་(༧༧)ས་འཛིན་པ་བཙུག་གིས་ནི། དགོ་ལྷན་དུ་རྗེ་དང་མ་རིན་ཆེན། རྗེ་མཁས་བྱུང་བ། རྗེ་ཞལ་བྱུང་། རྗེ་སྟོན་བྱུང་། རྗེ་བ་སོ་བ། བཙུན་མོ་ཆལ་དུ་རྗེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ། འབྲས་སྐྱངས་སུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ། སེ་ར་རྒྱུ་མ་དང་རྒྱུས་བཟང་པོ། རྗེ་གྲུང་བྱུང་། གསང་སྐགས་མཁར་དུ་སྐུ་མ་ཙོག་ཆེན་པ། རྗེ་མཚུང་བཟང་སྟོང་བ། ཉི་མ་སྤྱིང་དུ་སྐུ་མ་བྱུང་སེམས་པ་དང་བཙུག་གིས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་པ་མེད་པ། རྗེ་དགོ་འདུན་བྱུང་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཐའ་ཡས། བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པ་བཅུ་བ། བྱགས་སྐུ་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སེམས་དཔའ་བདེ་ཐང་པ་སོགས་བྱུང་། སེམས་དཔའ་ཀྱང་བཟང་པས་མདོ་སྐགས་སྤྱིང་བཅུ་བ། བྱང་སེམས་རྒྱ་རྒྱུང་པས་སྐྱོ་མོ་ཆོ་ར་བཅུ་བ། བྱང་སེམས་སྐྱེལ་ཞིང་པ་ཆེན་པོས་དོལ་གྱི་དགོན་གསང་བཅུ་བ། བྱང་སེམས་བདེ་ཐང་པས་ཞལ་ལྟ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་རྒྱུང་བཙུག་སྐུ་ཐེབས། རྗེ་མཁས་བྱུང་པས་དེ་པོ་

ཞལ་ནས་ཀྱང་། །ཆེ་ཞོག་ལུ་བར་མ་གཤམ་གྱིང་། །ཞེ་ནས་འཆི་བ་མ་
 འཛུགས་། །དགེ་ཕྱོགས་མར་པོ་བྱས་ཀྱང་ཀྱང་། །ད་དུང་ཆེ་འདིའི་ལག་ཆ་ཡིན། །ཞིང་
 གྲགས་སྐྱུ་མར་མ་གཤམ་གྱིང་། །ཆེ་འདོད་ཁེ་གྲགས་མ་བོར་ན། །མི་ཡིས་དམ་པར་བརྩུང་
 ཀྱང་ཀྱང་། །ད་དུང་ཆོས་བརྒྱད་ཁོལ་པོ་ཡིན། །ཆེ་འདི་ཐེད་ལ་མ་བོར་ན། །རི་ཅམ་དགེ་
 ལ་འབད་བྱས་ཀྱང་། །སྤྱི་མར་ལག་སྟོང་གཅེར་བུར་འགོ །སྤྱི་མར་ཅི་འབྱེར་ཨ་ཅ་
 མ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་གོ་ཞིང་། །འདོད་ཡོན་ཆོས་པ་མ་སཆིས་ན། །ཁ་ལྟའི་
 ཐད་ཁམ་ཆེན་ཡང་། །ད་དུང་ཐོག་པོ་རླུང་ཅན་ཡིན། །གསུང་། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

ཁོ་བོའི་སྒྲིམ་པ་རིན་ཆེན་གྲུ་པ་སྒྲིམ་སྟེ། བསྒྲིམ་ཙེ་ན་བསྒྲིམས་པས་དར་ཡུག་དར་ར་
 སིག་སོགས་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན་རི་ཙམ་བསྒྲིམས་པ་སྤྲིག་པ་ཡིན་སྒྲིམ་ཙེ་ན། སྒྱེ་བའི་
 རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་གདབ་སེམས་ན་སེམས་པ་ཙམ་ཞིག་
 བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མི་ཤོད་གསུང་། ཆོས་རྗེ་བྱུང་། ཆོ་འདིའི་
 མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཆགས་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་ཅིང་ལའོར་བསྐྱས་
 ཀྱང་། །ལའོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་། །ལས་འབྲས་སྤྲུག་བསྐྱལ་རང་
 ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཐོང་། །ཆངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས། །ལའོར་
 བའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་ཞིང་། །ཤི་ནས་རན་འགྲོར་མི་འགྲོའི་ངེས་མེད་གྱི། །
 ལའོར་བ་ཡིད་འབྱུང་བྱས་ཤིག་རིན་ཆེན་གྲུབ། །ཅེས་ཁོང་རང་ལ་གདམས་པ་མཛའ་པ་
 འདི་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་འཆལ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་ཡང་དགོན་པས་ནི། ས་བཅ་ག་བྲག་པ་ཆོད་ཆང་པ་
 སོགས་བསྟེན། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སྤུལ་སྤུལ་ཡང་བཤད་དོ། །པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆོས་མཐོན་པོ་ཁོ་
 བ་ལ་དགལ། དམའ་མོ་ཆོས་སྒྲོ་མི་ཁེངས། སྟོང་སྟོང་པོ། མེད་མེད་པོ། མཐོ་མཐོ་པོ་ཞིག་
 ཁོ་ན་ལ་དགའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕོ་སྒྲོ་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ཆད་དུ་མི་འདོད། ཆོས་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མི་པན་གང་ཟག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་དགོས། ཆོས་སྟངས་ལ་རྟ་རི་བ་
 མང་པོ་བྱས་ནས་གང་ཟག་ལ་བྱི་མི་རི་བ་མང་པོ་མཐོང་། ཆོས་ཆོག་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས་
 ལག་ལེན་ལ་མི་འདེབས་པ་དེ་པག་ཤིའི་སྒྲུ་སྟེ། བེ་ཙོའི་འདོན་པ་དང་བྱུང་མེད། ཆོས་
 གཅིག་གོ་གཉིས་གོ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་(༡༠བ)གཅིག་ཤེས་གཉིས་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱིར་བ་ཞིག་དགོས། ཆོས་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་མ་བྱོན། སེམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་མ་
 འདྲེས་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་ན་ཉར་བ་མི་ཤོད་བ་ཙམ་བྱས། ཆོས་སྒྲོ་བའི་ཆོད་
 མ་བཞིན་ཁ་ལ་ཅ་ལེ་བྱས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལགས་མོད། ཆ་འབལ་ལེ།
 ཀེ་ཀེ་རེ་བྱས་ནས་མི་ཉན་པ་མང་པོ་གདའ་སྟེ། དེ་ཙེ་ན་ཆོས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་འབྲུབ་པ་

ལགས་མོད། ངས་ནི་སློབ་གཏོར་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཐིལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གསུང་། རྒྱལ་རྒྱལ་ལྷན་ཐོགས་མེད་བཟང་པོར་པལ་བྱིས། སྒྲིབ་སྐྱབ་ལོ་སློབ་ཀྱིས་བརྟན་པ། དག་བཅོས་པ་བཅོད་ནམས་གསུང་། ལུ་སྒྲིབ་ཐོགས་སྒྲིབ་མ་མང་། མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་བྱང་རྒྱུ་བྱི་བྱགས་འབྱོརས། གདུ་པ་བྱ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཡི་དམ་ཞལ་གཞིགས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་བར་དུ་དཔུལ་རྩེ་ཆོས་རྫོང་དུ་བསྐྱོན་པ་བསྐྱུངས། རྒྱ་འཛམ་དཔལ་གསུམ་ཐོགས་བུ་ཆེན་མང་པོ། །སྤྲས་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། །ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་སྐྱབ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི། །སློ་རན་འདི་ལས་བར་ཆད་ཆེ་བ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཀུན་དུ་འདི་སྤང་བ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། །སློ་རན་འདི་དང་འདྲེས་ན་རོ་བརྒྱའི་ཟས། །རན་སྐྱགས་དག་དང་འདྲེས་པ་རྩི་བཞིན་དུ། །བཟང་པོ་རན་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ། །དཔོན་སློབ་མཆོད་གྲོགས་གཉིས་ནམས་ཅོད་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་རན་ཀུན་ལ་མི་འཛོམ་པར། །རལ་བ་ཆེན་པོས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་བྱེད་པ། །སློ་རན་འདི་ཡིས་དབང་མེད་བསྐྱལ་བར་ཟད། །གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞོམ་ཕྱིར་ལུས་སེམས་ཀྱི། །འབད་པ་དྲག་པོས་འཐབ་དང་ཅོད་བྱས་ནས། །རང་གཞན་འདི་གྱི་གཉིས་ཀར་འཕྲང་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་དུ་སློ་རན་གདོན་འདི་ཞུགས། །གསུང་རབ་སྒྲོན་མེ་ལག་དུ་ཐོགས་ནས་ཀྱང་། །རྟེན་བཀྱར་འཁོར་སྒྲུའི་དོན་དུ་འཐབ་ཅོད་སོགས། །སྤྲིག་པའི་གཡང་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་མིག །སློ་རན་རབ་རིབ་འདི་ཡིས་བསྐྱབས་པར་ཟད། །ཞོར་མང་སྤྱིན་ཡང་གྲགས་དང་འཁོར་ལ་སོགས། །དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལས། །འབྲས་བུ་རྩེད་ཞིང་རན་པར་བསྐྱར་བྱེད་པ། །སློ་རན་བ་མོ་འདི་ཡིས་(༡༡)ན་བཅོམ་པར་ངས། །འབད་པས་རྩེ་ལ་བྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱང་རྟེན་སོགས་ཀྱི། །འཆིང་བས་བཅིངས་ནས་ཐར་ལམ་མི་བགྲོད་ཅིང་། །འཁོར་བའི་བཅོན་རར་འཆིང་བྱེད་ལྷགས་སྒྲོག་དེ། །སློ་རན་འདི་ཡི་ལག་ན་ངས་པར་གནས། །ཡུན་རིངས་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་བྱེད་

ཅིང་འབྲུག་ཅིང་བྱེད། །ཞིག་ནས་བསྐྱེམས་པས་མ་ཞིའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ། །སྒྲོ་རན་ཡུར་མའི་ཅ་
བ་ཡོད་པས་ལན། །ནད་གདོན་ཆོས་རྒྱན་དག་སོགས་དཔ་ཆོས་ཀྱི། །བར་ཆད་ཡིན་ཞེས་
གྲགས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ། །ལས་སྤུ་རུང་ན་དེ་ཀྱན་གྲོགས་སྤུ་འབྱུང། །སྒྲོ་རན་འདི་ནི་དཔ་
ཆོས་གོགས་སྤུ་རེས། །ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་བསྐྱབས་པས་འབྱུང་བ་དགའ། །གྲུབ་ཀྱང་
རང་དབང་སྒྲོད་པའི་རེས་པ་མེད། །བདག་ལ་རེས་པར་འོང་བ་འཆི་བ་ཡིན། །དེ་ཆོ་མོར་
དང་ལའོར་སོགས་གྱིས་མི་ཕན། །དེ་དང་བལ་བས་ལྷག་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང། །དེ་
ལྷར་བསམས་ནས་ཆོ་འདིའི་ཆེ་བའས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས། ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་ཆོས་
འདི་ནི་ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་གཏིང་
དཔག་དགའ་ཞིང་། རྟོགས་དགའ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་
པའི་བའས་གནད་ཅན་གཞན་ན་མེད་པ། ཡོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་བེད་ལ། ཆོ་སྒྲོས་
བཏང་གི་ཆོས་འདི་ནི་གཏིང་དཔག་དགའ་ཞིང་རྟོགས་དགའ་སྟེ། རྒྱ་གར་རང་དུ་ཡིན་ན་
དངོས་སྒྲུབ་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་སྤུའི་མདུན་དུ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱས་ན། ཨ་བ་འདི་འདྲའི་ཁ་ཆལ་བེར་བ་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ནས་སྤྲུམ་
པ་ཡོང་བ་ཡིན་པར་སྤྲང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་དགེ་བཤེས་དགའ་བཅུ་
འཛོན་པའམ། སྤྲུམ་སྒྲེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཕྱག་བྱེད་པའམ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་ཁ་ཏོན་བྱེད་
དགྱིལ་ལའོར་བརྒྱའི་ཞལ་བྱེ་བའམ། བཅོམས་དང་འདག་སྒྱུར་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་ལྷ་
དང་ཅ་རྒྱུད་སྒྲོམ་པའམ། ཕྱག་མཆོན་དང་ཞི་བྱེད་རྫོགས་ཆེན་ཉམས་སྤུ་ལེན་པ་ཁ་ཕོ་
འབྱུག་ལྷར་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་མི་གོ་མི་རྟོགས་པར་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་དང་
བདེ་སྦྱིད་(༡༡བ)ཐམས་ཅད་པོ་འདི་སྒྲོས་བཏང་དགོས་བྱས་ན། ཨ་བ་འདི་འདྲ་བའི་ཁ་
ཆལ་བེར་བ་སྤྲུམ་ནས་སྒྲོར་མི་ཤོང་། ཆོས་འདི་ལ་དངངས་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་སྤྲུབ་པ་གོང་
བ་སྒྲེ། གཞན་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་སྒྲོས་བཏང་བ་མཐོང་ནའང་དེ་སྤྲུགས་པ་དང་ཕ་མ་

གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཁ་ལ་ཡང་ས་ཉན་པར་སྒྲུང་འབུམས་ལ་འགྲོ་བ་ཟེར་ནས་
 གྲོན་པ་དང་གོ་མ་ཆོད་དུ་ཅི། བྱ་བ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོ་
 འདིར་སྤྲུག་པོ་སོགས་མི་ཡོང་བ་དང་། མི་གྲལ་དུ་ཆུད་ནས་སྦྱིད་པོ་བྱེད་པ་ནམས་སུ་ཆུད་
 པ་དང་། མིས་མཐོང་ཆ་འཛིག་ཡོད་པ། དེས་པོ་སྤྲུག་པ་མི་ལ་རེ་མི་དགོས་པ། ལག་
 པ་གདེང་མི་དགོས་སྒྲུང་མི་དགོས་པར་རྫོང་ཀར་ནག་གཤམ་འབྲུད་གསུམ་ཆེལ་ལེ་ལོངས་
 སྤྲུང་རྒྱ་ཡོད་པ། བྱེད་ཆོས་པའམ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་མིས་བསྟོད་པ་
 སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྒྲུམ་ནས། རང་ཡང་དེ་ལྟར་འབད། གཞན་ལ་འད་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ།
 དེ་ལྟར་གསུམ་ན་སོ་ཆོད་པ་དང་གསུམ་ཆེ་བར་བྱེད་པར་སྒྲུང་ན། གཞན་བྱིས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོར་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་མི་ཤོང་བ་ལྟར་ཡང་ཅི་སྒྲོས། ད་ལྟ་རྒྱུང་ངམ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཆོར་བྱེད། གྲོགས་གཉིས་གསུམ་དུ་ཆོགས་
 བའང་དེའི་གྲོང་མོ་ཁོ་ན་གྲོང་། དེའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་འབྲུངས་འདོན་པ་ནི་གིན་ཏུ་
 མང་བར་སྒྲུང་ཡང་། ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་ཆོས་ལ་དགའ་ཆོར་བྱེད་མཁན་རང་དགོན། ཆོ་
 འདིའི་གཉེན་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཞིང་ཁང་དང་ནོར་རྩལ་སོགས་ཆོ་འདིའི་ཡུན་ཆོགས་འདི་སྒྲོས་
 ཐོང་ཞིག་བྱ་བའི་ཆོས་བཤད་ན། བོང་བུའི་ཕྱི་ལ་དབྱུག་པ་རྒྱབ་པ་ལྟར་ནག་ཐོམ་གྱིས་
 འགྲོ། །སྒྲུ་རུས་པ་ན་ཉིང་རེ་ཉན་ཡེ་མི་འདོད། ཉམས་སུ་ལེན་ཡེ་མི་འདོད་པ་ཡོང་བ་དེར་
 སྒྲུང་། འདི་ཤབ་ཤོབ་ནི་མིན། ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཚུར་ཤོག་དང་། རང་རེ་
 ཁམས་པ་ནང་བརྒྱུའི་ཁ་ན་མེད་པ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དཔྱེར་ཆེན་པོའི་
 དཔོན་པོ། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཉིད་དུ་གསུང་། རྒྱུ་འབྱུལ་མཛོན་གསུམ་མཐའ་ཡས། བུ་ཆེན་བཟུ་བཞེ་ལ། དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སྟོན་པ། ལྷ་མ་སངས་ཡོན། དུགས་པོ་ན་བར་རིམ་པ་དང་། བཟང་མོ་བ་གཉིས། ལྷོ་བྲག་ཤར་དུ་དབུ་མ་བ།
 རུབ་ཏུ་དགེ་ཤོར་བ། ཞེའི་(༡༩ན)ཞེ་བ་སྒྲུང་བ། གཉལ་ནས་འབྱུང་བ། རོལ་དུ་མཆེ་བ་ཅན་པ། གྲུབ་དུ་ཟོང་དགོན་པ།
 ཞོགས་ཐང་སྟོན་པ། མཆོམ་པ་བྱིན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལམ་པ། གཙང་ན་གཙང་སྟོན་ཉི་མ། ཉང་སྟོད་ལ་དགོན་པ་གཉིས། དེ་དག་ནི་

དུ་མས་དགོན་པ་གསར་པ་བཏབ། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་ཤིང་གི་གདན་ས་བསྐྱུངས། དེ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྐྱུང་དང་དགོན་པ་མང་དུ་
འཕེལ་ཡོ། ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོ་འདིའི་མཁས་བཙུན་སྒྲོམ་ཆེན་ཡང་། ཆོ་འདིའི་མཁས་ལོ་
བཙུན་ལོ་འདོད། མཆོམས་བཅད་ཡ་ཐེམ་ཡི་གེ་གྲིས། མི་དང་མི་འབྲུད་སྒྲོམ་ཆེན་
ཡང་། ཆོ་འདིའི་སྒྲོམ་ཆེན་བཟང་ལོ་འདོད། སྦྱིན་གཏོང་བྱས་ཀྱང་ཆོ་འདི་ཡི། བྱས་ལོ་
བཏང་ལོ་ཁ་ན་འདོད། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་སྤྱེ་བཏབ་འདྲ། ཐུན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་
རེ། བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། རྒྱལ་རྒྱལ་མི་དབྱ་དགུ་དབྱ་འདིས། ཅི་བྱེད་རྒྱལ་ས་
ལ་འདིས་སྤྱབས་པས། དག་སྦྱོར་ཅི་བྱས་ལོ་ལོར་འཆོར། ཐམས་ཅད་ལོ་པའི་རྟ་པས་
ཁྱེད། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ། མདུང་རེ་འདེབས་དགོས་སྦྱིས་བྱ་ཀྱན། འདི་ལ་
མདུང་རེ་མ་ཐེབས་ན། མཁས་བཙུན་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་
སྒྲོ་མི་ཁེགས། ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོག་པའི། མཁས་པ་བཙུན་པོ་སྒྲོམ་ཆེན་
ཀྱིས། དགོས་པ་ཅི་ཡོད་མདོ་དོན་གོར། མི་ཆེ་ཆུང་གྱིས་གྲུ་སར་བསྐྱོད། རྒྱས་ཁར་ཆོ་
འདི་མ་སྦྱོར་པས། གནས་གཞི་དགོན་པའི་ཞེན་པ་བྱས། རྩེ་འབྲུག་ལ་སོགས་སྤྱི་ག་
པ་རྒྱལས། བྱས་ནས་གནས་དགོན་བྱུང་དུ་བཞག། རང་ཉིད་མཐར་མེད་མེ་ནང་
དུ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། མ་བསམས་པ་ཡིས་ལན་པ་ཡིན། མདོར་ན་འཆི་
བ་མི་རྟག་པ། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱིས་ན། གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟབ་སྟེ། འཆི་བ་
རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པའི་ཆོ། སྦྱབས་འགྲོ་ཆོག་གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། མཐོན་པོའི་ཆོས་ལ་
སྟེགས་སྟེགས་ནས། གཡང་དུ་ལྷུང་རོ་སྦྱིས་བྱ་ཀྱན། དེ་ཆོ་ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་
ཀྱང་། བྱིན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གསུང་། བླ་མ་གོང་མ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ནས། ཆོ་
སྒྲོམ་གཏོང་བ་ལ་གཏད་པ་བཞི། རྡོ་རྗེ་གསུམ། བུད་སྟེགས་ཐོབ་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་
གསུང་། དང་པོ་བཞི་ནི། སྒོ་ཕུགས་(༡༥)ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤྱང་ལ་གཏད།
སྤྱང་ཕུགས་གྲི་ལ་གཏད། གྲི་ཕུགས་གྲོག་པོ་སྟོང་པར་གཏད། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི། ཐེབས་

མེད་དོ་རྗེ་སྟོན་ལ་བཏང་། ཁྲེལ་མེད་དོ་རྗེ་རྗེས་ལ་འཛིག། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རང་དང་
 འགྲོགས། བྱི་མ་གསུམ། མི་བྱུན་ས་བྱང་། བྱི་གཤམ་སྟེགས། ལྷ་གཤམ་ཐོབ་གསུམ་
 མོ། །འདི་རྣམས་བཅོས་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་བྱུང་རི་ལྷ་ར་མཛད། དཀའ་བ་ལོ་དྲུག་
 ཏུ་སྦྱད་ལུགས། རྗེས་འཇུག་ལ་རི་ལྷ་ར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་གསུང་ལུགས་རྣམས་གོ་ན།
 གོང་གི་གནད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། ཆོས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་གོ་ནས་འོང་། དེ་བཅུ་ལ་
 སུགས་ནོར་བཅུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟན་མཛད། དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅོས་གྱིས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་འབྲུལ་བ་འཛོམས། ཆགས་ཞེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐམས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་བོ་བསྟེལ།
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྫོང་འབྲེལ། ལས་ངན་གྱི་གྲུ་འཛིག། གཞེན་པོའི་ཐང་བདེ་བ་ལ་སྟེབས་
 པས། སུགས་ནོར་གྱི་མཚོག་རང་དུ་སྦྱང་སྟེ། འོག་པ་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱས་པར་འཆད་
 པར་འགྱུར་བ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཆོ་སྒོས་བཏང་གི་ཆོས་འདི་སྒོས་གཏོང་
 དཔག་པར་དཀའ། ཐམས་ཅད་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་གསང་བའི་གནས་ཡིན་
 པས་ན། ཟབ་མོ་གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་བྱ་བ་འདི་ལགས། གཞན་ཡང་ཕན་
 བདེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་ལ་མེད་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན། ཡང་ཆོས་འདི་ཟབ་མོ་གཞན་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ལགས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། བྱི་མའི་བདེ་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་འདིས་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས་སོ། །འོ་
 ན་ཆོ་སྒོས་གཏོང་བ་དེ་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་རྣམས་སྟོང་བ་མིན་ནམ། ཆོ་སྒོས་བཏང་བས་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་བ་རི་ལྷ་ར་འགྲུབ་སྟམ་ན། དེ་བྱེད་བདེན་ཏེ། ཨེ་རེ་འདོད་གྱིས་མྱོང་བ་མིན།
 ཆེན་པོ་འདོད་པས་སྐལ་པ་ཆད། མཐོན་པོ་འདོད་པས་གཡང་དུ་ལྷུང་སྐད་ན། བདེ་བདེ་
 མོ། རྒྱུད་རྒྱུད་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟམ་པ་ལ་རྒྱུད་པོ་ཡོང་བ་མིན། མ་བྱུང་ཡང་ཁོ་རང་
 ཤེས། དགོས་པ་མེད་སྟམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་པོ་ཡོང་བ་ཡིན་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་རྟགས་མི་
 འདོད་ཀྱང་། རྟགས་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་མི་གཏོང་། །མི་ཟེར་རམ། (༡༣ན)སངས་རྒྱས་

གཏོང་དགོས། སྒྲུབ་གི་ཐ་མ་(༡) ༣བ)འཆིར་འཇུག་ལྟས་དགོས། སྒྲོ་སྒྲ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲེས་
 པ་ན། ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་གྱིས་འོ་བརྒྱལ་དུ་མི་འཇུག་ངེས་པ་ཡིན། ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་
 བརྒྱལ་གྱི་བཅའ་ན་རང་སྒྲུ་རང་གིས་ཐབ། རང་སྒྲུག་རང་གིས་བྱས། མིས་འབྲུ་ལ་རང་
 སྒྲུག་པ། སྒྲི་མ་ལ་རན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོང་བ་ཡིན་གསུང་། སྒྲེས་མཆོག་པས་མཆོད་
 བསམ་གཏན་དཔལ། འཕམ་ཡུལ་རྒྱ་གྲགས་ཆོས་རྗེའི་སྒྲོབ་མ། ལུང་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ། སྒྲོ་མོ་ཡབ་ཀྱི་དགོན་པ་བཏབ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་
 བར་བྱུང་། གཡག་ཕྱེ་བཀའ་ཆོས་ལ་སོགས་བུ་ཆོན་ཀྱང་མང་། སྒྲེས་མཆོག་ཆོས་རྗེར་ཡང་གྲགས། ཀྱང་། ཆོ་འདི་རྒྱུར་
 ལ་བསྒྱུར་ལྟས་ན། ཞེན་ལོག་པོ་ཞེས་འདོགས་པ་ལགས། ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཅ་
 བ། གྲགས་པས་ས་སྟེང་བྱབ་པ་ལགས། ལུས་སྒྲོག་ཆོས་སྒྲིབ་ཐོངས་ཅ་ན། སྒྲོན་པའི་
 བསེར་བུས་བསྐྱོད་པ་ལགས། གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
 གཡམ་པ་སྒྲུགས་ན་བདེ་འགྱུར་ལ། ཇི་བས་གཡམ་པ་མེད་ན་བདེ། ཇི་བཞིན་
 འཇིག་རྟེན་འདོད་ལྟར་བདེ། འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་བདེ། ཆོས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་དམ་པ་
 རྟེ། ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མངོན་དགར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་དགའ་བར་གྱུར་བས་
 ཀྱང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བསྒྲུ་མ་འགྱུར། ཆོས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་བ་དང་། རྒྱུགས་
 རྣམས་ཀྱི་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིས། སྒྲུ་རེ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་
 ཀྱང་ཀྱིན་ཏུ་འདུད། རྒྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་བཞིན་དུ། གྲགས་དོན་འདོད་སྤྱད་མ་
 ལགས་ན། ཇིས་ན་གིན་ཏུ་འབྲས་བུ་བཅས། ཇི་ལས་གཞན་འགྱུར་དོན་མ་མཆིས། །
 ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལགས་ཏེ། རྒྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བཞིན་བྱས་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་
 སྒྲུངས་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་རྟེན་བཀྱར་སྒྲོན་གྲགས་སོགས་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་བས་ཀྱང་རང་གཞན་ཡོ་ལ་ཕན་ཐོགས། ཇི་ལས་གཞན་དུ་རྒྱོད་འདོད་
 པ་ལ་སྒྲིང་སྒྲུར་ཐེབས་ན་རྒྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་བའམ་དོན་མ་མཆིས་གསུང་བ་ལགས་
 བར་གདའ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་

འདི་མཐོང་དགལ། །དེ་ནི་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཉིད། །གང་དག་དེ་རྗེས་འགྲོ་དེ་དག །
 ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསྐྱུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་(༡༧ན)ཆོས་ལེགས་པར་བྱས་པས། ཆོ་འདི་
 རང་ཡང་གཞན་ལས་སྒྲིད་པར་འོང་བ་ལ། དེ་ཙམ་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་འམ་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་རང་གཞན་འཕྱུར། དེས་ན་ཆོས་ལེགས་པར་བྱས་པས་བདེ་
 བའི་གནད་ནམས་སྒྲིབ་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། གཡེང་བ་
 མེད་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཆོས་མཆོག་གང་ཐོབ་པས། སྒོན་ཆད་མ་ཐོབ་པ་ཡི་སྒྲིད་པ་འང་རབ་
 འཕྱོང་བ་ཅིང་། །བདེ་བ་ལས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད། །རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བདེ་མཆོག་མི་ཟད་དང་། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཉམ་མེད་ལུན་
 ལུས་ཆོག་པ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །བཙམ་ལུན་
 འདས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྫོང་པའི་ཆོས་སྐྱེ། ཞལ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཀྱན་འདོད་ན། །འདོད་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲོངས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲངས་ན། །མཆོག་ཏུ་བདེ་
 བ་འཕྱོང་བར་འགྱུར། །རྗེ་སྤྱི་འདོད་པའི་རྗེས་འབྱུང་བ། །དེ་ཡི་བར་དུ་རོམས་མི་
 འགྱུར། །དེ་ལ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ལྷོག་བྱེད་དེ་དག་ཆོས་པ་ཐོབ། །འདོད་པས་
 རོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རོམས་པ་སྒྲིད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་
 རོམས་པའི་མི། །སྤྱི་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཆོ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ནི།
 བཟའ་བཏུང་དང་བུད་མེད་དང་སྐྱུ་གར་སོགས་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བས་
 ཡེ་མི་དོ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། རི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པས། བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་སྤྱད་པའི་
 བདེ་བ་ནི་ལུས་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པ་མིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་
 ནམ་འདོད་དུ་མི་འགྱུར་བས་རེས་འགའ་བ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ཅར་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་
 དང་། ཕྱིས་འཕགས་པའི་ཞོར་ཐོབ་མིན་པ་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟད་པ་དང་། །དགྲ་ལ་

སོགས་པས་རྒྱུན་གཅིད་ལྷན་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མར་འབྱེར་དུ་མེད་པ་དང་། བསྟེན་པས་
 མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཆོག་པ་དང་ངོམས་པ་མེད་པ་དང་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྟག་བསྐྱེད་པས་
 ཅད་(1)ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཛེན་དུ་སྟགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སྟག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ལ་
 བདེ་བའི་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སོག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
 གྱི་ལོངས་སྦྱོད་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་། ཉམ་འདོད་དུ་འབྱུང་།
 ཁམས་གསུམ་གར་ཡོད། འཕགས་པའི་ནོར་བོ་བ། ལོངས་སྦྱོད་པས་མི་ཟད་པའི་སྟེང་དུ་
 འཕེལ། དག་ལ་སོགས་པས་མེད་པར་བྱུང་མེད། ཆེ་ཕྱི་མར་འབྱེར་དུ་ཡོད། མཐར་ཕྱིན་
 པས་ངོམས་པ་ཡོད། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྟག་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་མི་བསྐྱེད། བདེ་བ་མིང་
 བཏགས་ཅམ་མིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པས་ཆེས་བྱུང་
 པར་འཕགས་པ་ཡིན་གསུང་། དག་བཤེས་འབན་ལ་ཡོན་བདག་འདྲ་མཛུགས་ཡོང་བེར་
 བས། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཅི་བཟང་བཤམས་དེར་བསམ་པ་ལ་བཏགས་པས་ཡོན་
 བདག་གི་ངོར། མཛེས་ཆོས་འདོད་པར་སྦྱང་བས། སྒྲར་ཐལ་བ་སྒྲར་བ་གང་གཏོར་ནས།
 དག་སྒྲོང་རང་བོག་མ་བྱེད་པར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས། དེ་ཡང་དམ་པས་གསན་པས།
 བོད་ན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ། འབན་གྱུང་རྒྱལ་གྱི་ཐལ་བ་སྒྲར་བ་གང་པོ་དེ་བཟང་
 གསུང་། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཞེ་སྟོན་ཞིག་བྱུང་བ། ལག་བདེ་བས་གལ་གོང་ཡར་ཆོབ་ཆོབ་
 བྱངས་པས། འབན་སྟམ་འདི་ན་མར་ལ་མི་ཐེབས་པ་བྱེད་པ་འདུག་སྟམ་དུ་བྱུང་བ་ལ།
 དན་པས་ཟེན་ནས། བྱོད་ཁ་ན་དགོངས་ཏེ་ཐོར་པ་ཁ་སྒྲབ་བཞག། ཞེ་བཟེད་བྱས་པས་
 སྒྲོ་ཉེས་པོས་ད་ཅི་ནས་འབྱུངས་ཟེན་གསུང་ནས་བཞེས་མ་ཉན་ཁོང་གི་ཡོ་བྱད་ཐན་བྱན་
 ཡོད་པ་ནམས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཐུལ་ནས་སྒྲར་གིན་ཆོས་མཛོད། སྐབས་ཤིག་འཕན་ཡུལ་
 སྟོད་དུ་བརྒྱུངས་དང་རྒྱུན་མ་མང་དུ་བྱུང་བས། མི་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐས་སྒྲུངས་དང་

རྒྱ་འཛོམས་བྱས་པའི་སྐད་གསལ་པས། ཁོང་ལ་ཆུ་བྱས་གོག་པོ་ཞིག་དང་། ཆོས་གོས་
གིག་མ་གཏོགས་ཇུས་མེད་པས། ཆོས་གོས་དེ་དབྱར་པར་བཀལ་ཆུ་བྱས་དེ་ཕྱག་དུ་བོགས་
ནས། རའི་རྒྱ་འཛོམས་འདི་མིན་བྱ་བ་བས་ཡོད་དམ་གསུང་། དེ་ལ་པོ་ཏོ་བ་མཉེས་ནས།
འབན་གྱི་རྒྱ་འཛོམས་དེ་ཡིན་(༡༥ན)གསུང་ནས། སྒྲམ་བྱ་ཞིག་སྐྱར་ཁོ་ལ་འཆི་བ་འོར་
བས་རོ་དགྱིས་དགོས། འོ་ཅག་ལ་མི་འོར་བས་མི་དགོས་གསུང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་
གི་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱགས་དང་ར་དང་། ཆུ་སྟོང་མང་པོ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་མི་
འོར་གསུང་། བྲག་དཀར་གྲང་པ་དང་པོ་ཏོ་བའི་དཔོན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་དང་པོར་སྟེབས་མ་བཅ། བྲག་དཀར་པ་མ་པོར་
ཁར་བཞུགས། དཀྱང་ལོ་བརྒྱད་ཆུ་བྱ་པ་སྒྲམ་བརྒྱ། གྲང་པ་འཕམན་ཡུལ་གྲང་པ། གྲགནས་གསལ་དང་པོ་བྲང་སྟོངས་བཏང། མཆོན་
གཞོན་ལུ་འོར་དགྲང་ལོ་རེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་སོ། །བས་ཀྱང་། རན་བྱས་ཀྱང་གྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་འཛོམས་དེ་ལ་
ཨེན་རེ་བསྟེན་འཆོལ་ཅེས་བྱས་གསུང་ལོ། །འབན་གྱི་ཞལ་ནས། ར་མི་སྐྱའི་དུས་ན་
མཎའ་གཞུ་ཆོར་མ་འདྲ་བ་བཏགས། གྱི་གཉིས་གསུམ་རེ་བཅུགས་ཀྱང་དགྲ་མངས་བྱུན་
ཏུངས། ར་མོ་རེར་མི་གཅིག་ལ་སྟོན་བོག་བཞི་བཅུ་བོན་པས་གྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་རའི་
མིང་བཞི་བཅུ་སྟེགས་སུ་བཏགས། ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་རྒྱ་པ། མཆོན་མོ་གྱོར་གི་རྒྱུན་མ་
བྱས་ཀྱང་སྟོ་མ་སྟེད། ད་མཆོན་ཆ་སྒྲངས་པས་དགྲ་མི་གཅིག་མེད། ལས་ཀ་མཆིལ་མ་རྩོ་
ལ་མི་འབོར་ཏེ་སྟོ་སྟེད། སུ་གེ་ཅི་བྱུང་ཡང་སུ་སྟུག་པ་གཅིག་དང་མཛིང་སྒྲིལ་ནས་ཟར་
ཡོད། སྒར་རའི་ཁས་ཟས་མི་རྟེད། ད་ལྟ་ཟས་གྱི་རའི་ཁ་མི་རྟེད། ཟོས་པས་ནི་མི་འཛད།
འབྲངས་པས་ནི་མི་ཡོག །ཆོས་བདེན་བསམ་པ་འདི་གཉིས་བསྟུང་གསུམ་བསྟུང་འཆོར།
ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་གྱུ་གྱི་བྱོན་པ་ན་བོད་སྟོན་རྣམས་ཏེ་མིག་ཕྱགས་གྱིས་གདུམས་ནས་ལྟ་
བ་ཅུད་གཅོད་པར་མངའ་རིས་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། ཁོང་མི་ཆོར་བོས་པ་བྱས་པ་ཡང་
འགྲོ་ན། ར་བོས་པ་མ་བྱས་པ་ཡང་འགྲོ་དགོས་བསམ་པ་ལ་ཡང་ག་རེ་བོས་པ་བྱས་ན་
ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བེར་བ་ལ། རའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཆུང་དུ་སོང་འདུག །ཁོང་བོས་པ་

བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བ་འདྲི། ཁ་བརྒྱད་མར་སོང་བས་ལན། དནི་ང་
རང་གི་འདྲིས་ཆོག་པར་སྒྲང་། དནི་སྟོན་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཡོང་རམ་སེམས། སྒྲིམ་ཆེན་
ཞིག །གཙོ་བོ་ཞིག །གནས་བརྟན་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཡོང་རམ་སེམས་སམ་གསུང་། ཁོང་
ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དུས་སུ་འདྲོད་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ན། བྱག་གཡས་(༡༥བ)པས་
གཡོན་ནས་འཕེན་གྱིན་ཁོ་དེ་འབན་གྱང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཆོ་རིང་བ་གཤེགས་པ་མེད་པར་རིགས་འཛོམ་གྱི་གནས་སུ་
བཞུགས་པ་ཡང་ཟེར། ཆོས་པ་བཟང་བ་སྦྱིད་པའི་ཆད་མེད། ད་དུང་ཁོང་གི་སྟོན་གསུང་སྒྲིགས། བོ་རྟོ་བའི་སྒྲོབ་མ་གཉིས་པོ་བཟང་
པའི་ཆད་མེད། འཁྲུངས་ས་འཕན་ཡུལ་ལོ། །གསུང་ནས་རན་བརྒྱ་རིགས་བརྗོད་བྱེད། རང་གིས་རང་
ཆར་གཙོད། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ཏལ་བ་བྱུང་བ་ན། དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གསུང་
ནས། བྱག་གཡས་པ་ནས་འཕེན་གྱིན་རང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་སྟེ། ཅི་ལ་འཆོལ་ན་
ཁོང་རྒྱུན་ཅིག་གིས་ཆོ་སྒྲོས་བཏང་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབད་པས་བདེ་སྦྱིད་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་
གདའ་ན། བོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་ཆོ་འདྲི་རང་ལ་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་སྟེ། ར་མི་སྐྱུའི་དུས་གསེར་ཁར་ལན་གསུམ་ཕྱིན་པ་ལ། གསེར་ཞོ་
གཅིག་ཡང་མ་རྟེན། ད་ལྟ་ནི་ཉོན་ཤེས་འཕེལ་གསེར་སྒྲང་མང་བོ་ཡོང་། ཡུངས་བ་ལུང་བ་
ན་ཁམ་ལུང་བ་ལས་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གསུམ་ཆེ་བ་མེད། སྒྲུངས་ཤོད་ན་སྒྱུན་སྒྲ་བ་ལས་
སྦྱིད་པ་མེད། དེ་ཆོས་བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། སྒྱུན་སྒྲ་བས་སྒྱུན་སྒྲ་པ་མཚན་
ཚུལ་ཁྲིམས་འབར། རོ་བོ་རྗེ་ལས་ཆོས་འབྲེལ་བྲོའ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་བསྐྱུངས། ད་སྦྱིང་དུ་ཁམ་པ་ཡེ་ཤེས་འབར་དང་ཁོང་གཉིས་
ལ་ཉིང་དེ་འཛོམ་བཟང་པའི་ཆད་དུ་བྱེད། འབར་བ་ནས་གཉིས་སུ་གསུམ། ཡོ་དགོན་པ་བཏབ། སྐུ་ཡོན་མཐའ་ཡས། སྟོན་ལུངས་
པ་རིན་ཆེན་སྦྱིང་བོ་སྐུལ་སྐུ་བྱ་ཡུལ་བ་དང་། མར་ར་དགོན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར། ཟར་བ་ཐག་སྒྲིམ་སྒྱུན་སྒྲ་བའི་མཉམ་བཞིན་
གསུང་པ་སྐགས་བུ་ཆེན་མར་དུ་བྱོན། ད་ཀྱང་ཡོ་བདེན་ཚུ་དོན་གཅིག་བཞུགས། ཆོགས་པ་བདེན་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་སོ། །དང་
པོའི་དུས་ཅུམ་པ་ཆད་གྱིན་ཟ་ཆོད་རེ་ཙམ་ལ་བསྟེན། ཤམ་ཐབས་ལ་ལྟན་པ་མེད་པར་
གོམ་པོ་རྒྱབ་པས་སྒྱུན་སྒྲ་གོ་ཤམ་ཙན་དུ་གསུམ། ད་ལྟ་ནི་འཛོམ་བྱ་གྲིང་པ་ཀྱན་ཡང་

ངས་གསོས་ཀྱང་སོས་སམ་སྙམ་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་མིད་ལ་དང་དྲགས་པོ་དང་ཚོད་
ཆང་པ་ལ་སོགས་པ། དང་པོ་མི་སྐྱེའི་དུས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་བྱུང་། དེ་ནས་ཆོས་ལ་
ཞུགས། ཆོ་བློས་བཏང་བས་མགོ་ནག་གི་མི་ལས་སྦྱིད་པ་རེ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
སྒོན་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་བསམས་ན་དེ་འདྲ་མ་གསུག་ཡིན། རང་
རེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་བསམས་ནས། ས་ངས་ཆོ་བློས་བཏང་བས་སྦྱིད་པོ་མ་བྱུང་བའི་
(༡༥)ག་ལེ་མེད། ཆོ་བློས་མ་བོངས་པ་ལ་སྦྱིད་པ་འབྱུང་བའི་ག་ལེ་མི་སྣང་ན་ཅིའི་དོན་
ལ་ཆོ་བློས་མི་གཏོང་སྙམ་བསམས་ལ། ཐམས་ཅད་ཐོངས་བྱིས་པའི་དོ་བཞིན་དུ་སྤང་
བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། ཆོ་འདིའི་ལྟོས་ཐག་གཅད། ལྟོ་རྒྱབ་ལ་གྱོང་
བསྐྱུང་། ལུས་སྒོག་བེད་ལ་བོར། བཀའ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམས། ག་ཆ་དང་
སྤྲུག་སྤོང་བསྐྱེད། རི་བོད་བསྟེན་ཅིང་རྒྱབ་པ་སྤྲུགས་བཤིངས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ནང་
ནས་སྦྱེ་ཚུལ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། བླ་མ་ཡེ་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། མི་ཟེར་ཆད་ཀྱི་
འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་མང་པོ་བས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་
གདན་དུ་བཏོང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་དུས་ནས་བྱིས་ཀྱིས་བར་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་བསྐྱུངས་འདུག་པ། དེ་བྱས་ན་བཟང་བ་མི་བསྐྱུང་བ་ཞིག་འོང་བ་ལགས་སོ་ཨང་གསུང་།
པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། འདི་མ་གོ་བས་བདག་ཉིད་ངན་པའི་གར་བྱེད་དེ། ཆོ་བྱང་འདི་
ལ་སྦྱུད་པ་ངན་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་གོ་ན་སྦྱོད་ངན་རྣམས་མི་
བྱེད་པར་རང་མགོ་རང་གིས་བོན་པའི་མདུན་མ་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ་གསུང་། དགོ་བཤེས་
སྤྲིངས་པ་འདི་པོ་ཏྲོ་བའི་སྒྲོབ་མ། རུས་ཞང་པ་ཆང་། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་ཚོ། སྤྲིངས་སུ་གཞན་དོན་བསྐྱུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་
རེ་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །བ་ལ་གདམ་ངག་ཞུས་དུས། གདམས་ངག་མེད། ར་ལ་གཙོ་གནག་གྱི་ལུ་
ཡིན་པས་མདུན་མ་ཞིག་སྒྲོབ་ནོ་གསུངས། སྦྱིས་མཆོག་པས་ཀྱང་། སེམས་ལ་ཁུར་མེད་
པར་སྟོན་པ་ལས་སྦྱིད་པ་མེད། བྱ་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ལས་སྐྱུང་བ་མེད། སེམས་གཉིས་

མེད་དུ་འཛིག་པ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་གསུང་། ས་པཎ་ས་པཎ་ནི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ། འཇམ་དབྱངས་
 མོགས་ཞལ་གཟིགས། རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། འོ་བདེན་ཚུ་བཞུགས། སྟོབ་མ་བཤད་ཀྱི་འཛིན་པ་འཕྱུག་པ་རིག་པ་འི་
 མེད་གེ་མོགས། ཁང་གཞན་ཞང་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། སྟོབ་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་དཔལ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟོ་པ་ཀུན་མཆོད་རིན་ཆེན་
 མོགས། རྟོགས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཆོགས་སྟོམ་ཀུན་དགའ་དཔལ། སྟོབ་ཐོབ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མོགས་མང་ོ། གྱི་ཞལ་
 བས་ཀྱང་། རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་
 ཡིན། བདེ་བའི་མཆོག་ནི་སེམས་སྦྱིད་པ། རོར་གྱི་མཆོག་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ། གྲོགས་གྱི་
 མཆོག་ནི་བསྟུ་བའོ། སྟོ་ལྟ་ཆེ་འདི་སྟུབ་ན་ཡང་། ཆོས་ཀྱིས་སྟུབ་ན་བདེ་བར་
 འགྲུབ། །(༡༥བ)དམ་པ་རྣམས་དང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི། སྦྱོར་སྦྱོར་ཆོགས་པའི་བྱུང་བར་སྟོམ།
 གསུང་། ཞང་བཅུན་ཡེར་པའི་རོ་བོའི་དངོས་སྟོབ་ལྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེག་ཅོན། སྟུ་མཆོད་གསུམ་གྱི་སྟུ་མ་ཡིན།
 གཤེགས་དུས་ལྟའི་རོལ་མོ་ཀུན་གྱིས་ཆོར་བ་ལྟོང་། ཞལ་ནས། འབྲུགས་རིས་གི་ན་ཡང་གི། རྟོགས་རིས་
 གི་ན་ཡང་གི་སྟུམ་ནས་ཆོས་གིག་བྱས་ན་འབྲུགས་རིས་འཆི་རེས་ཀྱང་མེད། རྟོགས་རིས་
 འཆི་རེས་ཀྱང་མེད་གསུང་། ཞང་སྟུ་ནམ་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་ལྟོ་ཁང་འདེབས་མཁན་ལུང་རྟོགས་མཐའ་
 ཡས། བོད་གྱི་རྒྱ་མེས་མོགས་བསྟན་པ་བར་དར་ལ་བེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྟུ་མ་ཡང་ཡིན། ད་ལྟ་བོད་གྱི་སྟེ་དགོན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྟེ་གོས་བཟང་གོས་རེ་ལ་བེ་བར་གདལ། དང་པོ་སྟུ་མའི་བྱིན་རླབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འདུག། གྱི་ཞལ་
 བས་ཀྱང་། ཞག་ཁ་ཅིག་རི་གསེབ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པས། སྟོན་ལ་ལྷུགས་རྗེས་
 འཇར་བ་སྟེར། དེ་ནས་གྲོང་གསེབ་པ་སྟོན་ནས་སྟེར་དུ་འོང་། གསུང་། ཚུལ་བྲིམས་
 འཆལ་པ་ཆར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ནི་ཉེས་པས་འཐབ་པར་
 མི་གྱུར་ལ། དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་དུབ་པར་མི་འགྱུར་
 བས། སྤྱི་རིའི་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མདོན་པར་བཅོན་པར་གྱིས་གིག། སྤྱི་རིའི་བྱུང་
 འཛིག་རྟོན་ཟང་ཟིང་ལ་གཅེས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། སྤྱི་རིའི་བྱུང་སྟོམ་གིག། ཁ་ནི་འདི་སྐད་
 ཅེས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་ནི་ལྟ་བུ་བ་སྟོར་ཕྱག་དག་བདེ་བ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་སྟོབས་པས་བརྩོན་པར་གནས་ཏེ། སྤྱི་འོ་བྱ་མིས་ཅི་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་དང་
 བསྟོན་བཀྱར་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱི་འོ་བྱ་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གནས་ན། འདོད་པ་ཆུང་
 བའི་ལྟ་རྒྱུ་མས་དང་འདོད་པ་ཆུང་བའི་མི་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལས་དག་སྟོང་ན་ལ་འབྱེད་སྟོང་པ་དེའི་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོང་རྩེ་པད་དཀར་ལས། སྟོན་བཅོམ་(༡)ཡན་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་བྱགས་བསྐྱེད་དུས་བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་སོར་བཞི་འཆང་བའང་
 བཟའ་བཏུང་བསམས་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུས་པས་སངས་
 རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བཤད། ཡང་། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །
 སེན་མོའི་སྟེང་དུ་ཞིང་མེད་ཀྱང་། །ར་ཡི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། །འཆོ་བས་འཕོངས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གསུངས། སྟུན་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འོ་ཅག་ལྟོ་རྒྱབ་ཀྱི་འཆོ་
 བས་འཕོངས་ཀྱང་། སྟོ་ཐུགས་སྒྲུང་ལ་གཏད་པས་དད་ལྟན་ཀྱིས་མཆོད་པའི་གནས་
 བྱེད། དེས་ན་ལོངས་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཆགས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཀ་ཆའི་སོག་རུམ་བྱ་
 བའི་དོན་མེད། འོ་ཅག་ལ་མིས་འབྱུར་ཁ་བཏང་ཡང་། རང་སེམས་ལ་ཐོལ་ཐོག་མེད་པ་
 ཞིག་བྱས་པས་བཞུག་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟུན་བྱགས་
 ཀྱི་གཞི་མ་སྟོང་ལམ་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཆུལ་འཆོས་བྱ་བའི་དོན་མེད་གསུང་། དག་
 བཤེས་ཁ་རག་པའི་ཡུལ་གཙང་སྟོང་དུ་ཁྱེད་པ། བཅ་ཡུལ་སྒྲས་ཀྱི་བྱག་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། དག་བཤེས་
 དགོན་པ་བའི་བུ་ཆེན་ཡིན། ཁ་རག་ཐུག་ནས་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཁ་རག་སྐྱོམ་ཆུང་དུ་བྱགས། སྐྱོམ་གྱི་ཡང་སྟོབ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་
 མ་དུལ་སྟོན། ཟངས་དཀར་མཛོད་ཁུང་སྟོ་བ་རྩམ་སྐྱབས་སོགས་སོ། །ཞལ་ནས། ཆོ་འདོད་ལྟོ་གོས་ཅི་ལྟར་བྱས་
 ཀྱང་བྱིད། །ཤི་ནས་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བཅོལ་དུ་མེད། །སང་འཆི་གནངས་འཆི་བདག་
 གིས་མི་ཤེས་པས། །དེ་བས་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་དུ་བཅོལ་བར་རིགས། །སོ་ནམ་མ་བྱས་ཡོ་

- 32 -

ན་མལ་ཆུས་ཁེངས། མཛེ་སངས་པཎ་ཟེར་གསུང་། ཆེ་སྒོས་བཏང་བ་འདི་ཉམས་རྟོགས་
 མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པས། གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཉག་
 གཅིག་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མེའི་ཞལ་ནས། ཉམས་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ་དེ། གླེབ་ཉེ་མས་
 བོན་པ་འདྲ། །དེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་ལན། །སེམས་འབྲི་བ་ཆོད་ཅིག་སྐལ་
 ལུ་ཀུ། །གསུང་། གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱི་ཞལ་ནས། སྒྲོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པ་
 དེ། །ལྷག་པོ་རྒྱུར་གིས་བྱེར་བ་འདྲ། །སེང་གོ་བྱི་ཡི་རླེལ་ཤོར། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་འདམ་
 དུ་བྱིང་། །དེས་ན་ཞེན་ལོག་བདག་པོ་དགོས། །གསུང་། ཆེ་འདིའི་ཞེན་པ་མཐའ་དག་
 ལོག་(༡༥ན)པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་ཁ་སྐྱོས་པས་
 ཆོག་པ་ཞིག་ཡོང་ལ། འདི་མེད་ན་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོང་ཡང་འདྲ་འདུག་ཀྱང་ལྷུང་དུ་
 ཉམས་འགོ་བ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ། འགོ་མགོན་གྱི་ཞལ་
 བས་ཀྱང་། ཆེ་འདིའི་བརྟུར་ཤ་མ་ཆོད་ན། །དད་པའི་ཉམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །གོང་
 མ་སྐྱེ་བ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་། །དུས་ཆོད་གཅིག་ན་ཉམས་ནས་འགོ། །འདི་གཅིག་བྱུང་ན་
 བརྟན་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། །གནས་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། །
 སྒོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཀྱང་རམ་མཁའ་ཡི། །དཀྱིལ་ནས་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་འོང་། །དཔེར་ན་ས་
 བོན་མར་འཇུགས་བཞིན། །འདི་ཟུག་ཡར་གྱི་སྒོ་སྐྱེད་དག །གསུང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་
 སྤྱིང་ནས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་། ཞེན་ལོག་དང་། སྒོ་ཆོད་རི་ཆེ་བྱས། སྤྱོད་ཚུགས་དང་
 ཟེན་ཟེན་པོ་ཡོང་ཡང་འདྲ་ཡོད་ཅ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་བཟང་པོ་མ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་ཡི་
 ལུག་ནས། ང་འདྲས་ཆོས་བྱས་ཀྱང་རྣམས་པ་མི་འཕོན་པ་སྤངས་སྤངས་པ་ཤོལ་གཏོང་སྟེ། དེ་
 བེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གསུང་བ་བཞིན་སྒྲོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པ། སེང་གོ་བྱིའི་རླེལ་ཤོར་
 བ་རང་ཡིན་ཏེ། སྤངས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒོ་མ་སྐྱེས་ན་ནི་བདེ་དགོ་གང་ཡང་ཡོང་
 ས་མེད། སྐྱེས་ན་ནི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཐོབ་པའི་ཞེན་ལོག་གི་སྒོ་སྤྲ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲུལ་འཁུར་གྱི་གསུང་འབུམ་ལ་
 འབྱུང་བར་དཀའ་བ་འདི་འདྲ་ཉག་ཉག་གྱིས་དྲུས་དཀའ་བ་བསྐྱོམ། སྐྱིད་པ་བཟང་ནས་
 མི་སྣོད་པ་ནི་བསྐྱོད་ནམས་དམན་པར་རང་ངོ་རང་གི་ས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བོ་དོ་བའི་ཞལ་
 བས། སོ་མེད་ཀྱང་སྤྱིང་གིས་འབྲད་ཟེར་བ་བཞིན། སློ་ཆོས་ལ་འགྲོར་མི་ཉན་ཡང་། ར་
 ཅི་ཅུག་སོང་ཡང་ཆོས་བྱེད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སློ་སྐྱིད་བྱུང་བ་དང་ཆོས་བྱུང་བ་དེ་ག་ཡིན།
 ཆོ་འདིར་སློན་པ་མན་ཆོད་སེམས་སྦྱང་། །དེ་གོར་ས་བོན་ཅམ་ཞིག་འདེབས་ཤིང་། །དེ་
 སྦྱང་སློན་ལམ་རྟག་ཏུ་འདེབས་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ། །ཞེས་ཆོ་འདིར་
 ཞེན་ལོག་གསུམ་མི་རྟག་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ནས། སློན་པ་སེམས་སྦྱིད་མན་ཆོད་ལ་སློ་སྦྱང་བ་
 ལ་སྦྱིལ་ནས། (1)པ)དེ་གོར་ཞིག་གནས་ལྷག་མཐོང་སོགས་ས་སྦྱིས་ཀྱང་ས་བོན་ཅམ་
 འདེབས། སློན་ལམ་འདེབས་བཞིན་པ་ཞིག་གི་རང་ལ་གིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ། བསྐྱོད་ནམས་ཆེ་དང་རྒྱུང་བའི་བྱུང་བར། །ཟང་ཟིང་མང་
 དང་ཏུང་བས་མ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་ས་ལོག་ཤེས་པ། །སྦྱི་དང་མི་སྦྱི་དེ་ག་ཉིས་བྱུང་
 ཡིན། །ཞེས་ཆོ་འདིའི་ཕྱིན་ཆོགས་མང་བ་བསྐྱོད་ནམས་ཅན་མིན། ཞེན་ལོག་སོགས་
 ཕྱིན་ཅི་ས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་སྦྱིས་ན་བསྐྱོད་ནམས་ཅན་ལེའུ་ཐུས་སྤོང་བོར། ཡིན་གསུང་། རྒྱལ་
 གས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། སློ་རྒྱུད་ཆོས་སུ་འགྲོ་ན་ཆོགས་བསགས་མཐར་ཐུག་ཡིན། །
 བས་འཆི་ངེས་མེད་དུན་ན་སྦྱང་བོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །སྤྱིག་སྦྱང་དགེ་བ་སྦྱབ་ན་ཀྱང་
 བོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །འགྲོ་ཀུན་སྦྱི་བོར་འཁུར་ན་མཐོན་བོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཆོག་
 ཤེས་སློ་དང་ལྷན་ན་ཕྱག་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །གང་ལ་འང་ཆགས་ཞེན་མེད་ན་སྦྱིད་
 བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། གསུང་། དེ་ལྟར་བསམས་པས། ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཞེན་པ་ལོག་ །དེ་འཕེལ་བས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་
 ཅན་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱི་ཟེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ལམ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ཟེན།

དངོས་པོའི་འདོད་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཁིང་དང་ཁང་པ་དང་། བ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་

- 35 -

བྱེད་ལུགས་གང་འདྲ་བྱེད་བལྟས་པ་རང་གིས་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་སློ་
 དམན་པ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྤེམ་བཤད་ན་མི་གོ་བས། སྤར་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ་བཤད་ན། ཆོ་སློས་གཏོང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མ་
 ཡུལ་སྤོང་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ན་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་འབྲེལ་དང་ཞིང་ཁང་ལ་
 སོགས་པའི་ནོར་རྩལ་དང་། སྤར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས། སློ་
 ཆགས་སྤར་གི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ཆོས་མི་འགྲུབ། གལ་ཏེ་རང་ལ་ཆགས་སྤར་མ་བྱུང་
 ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུར་ལ་ཆགས་སྤར་བྱེད་དུ་འོང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་གྱིས་ཁོང་ཆོའི་ཆོའདིའི་
 སོ་ཆོས་ཀྱི་གོགས་འཆོལ། གལ་ཏེ་མ་བྱས་ན་སྤྲིག་གསོག་། དབྱས་སྤར་གྱི་འཁོན་ཙམ་
 ཡོད་ལ་བྱས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཅི་གཞོད་བྱེད། རང་གཞན་ལ་སྤྲིག་སྤྲིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
 བ་ཡུལ་སྤངས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྱུར་མེད་པ་ལགས་ཏེ། བོ་རྟོ་བའི་གསུང་ལས། སྐྱེས་པའི་
 ཡུལ་སྤངས་ཉེ་དུ་ཐག་བསྐྱངས། །འདུ་འཛི་ཀྱན་སྤངས་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད་བྱེད། །དེ་
 ལ་(༡༧བ)ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན། གསུང་། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤོང་། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བ་
 གཙོད། མ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་གསུམ་པོ་ནི། རྩ་སྤོང་བའི་
 བཀའ་སློལ་ཡིན་པ་ལ། བྱིས་ཀྱི་མི་ཀྱན་གྱིས་འདི་དཀའ་བར་བྱུང་གསུང་། ལྷག་བསམ་
 བསྐྱུལ་བའི་མདོར་ཡང་། གང་ན་སྤོང་བའམ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལས། །དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་
 བ་རོལ་འགོ་བ་མཆོག་། གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ། །ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་
 གནས་ཤིང་འདུག་མི་བྱ། །རབ་བྱུང་དོན་འདོད་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་རྣམས། །སྤར་བའི་
 སེམས་ཀྱིས་རྩོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་། བྱེད་ལ་ཞིང་མེད་ཞིང་ལས་འཆོང་བྱ་མེད། །གང་
 དག་ནོར་བྱིར་འདི་དག་འབྱུང་བ་སྤོངས། བྱེད་ལ་རྒྱུར་མ་བྱུང་བ་སྤོང་མེད། བྱིས་དང་
 གཉེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །བྲན་པོ་བྲན་པོ་མེད་ཅིང་དབང་ལྷག་མེད། གསུང་།
 གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། །པ་ཡུལ་མི་སྤོང་

བའི་སྒྲིང་མེད་པོ། །ཉམས་ལེན་གཉེན་པོས་བྱེད་པ་ལ། །གཉེན་པོ་མི་བསྐྱེན་པའི་སྒྲིང་
 མེད་པོ། །ཆོས་བཤད་སྐྱེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ལ། །སྐྱེན་དང་མི་སྦྱོད་པའི་སྒྲིང་མེད་པོ། །
 སྐྱེས་པའི་པ་ཡུལ་སྦྱོངས་དང་། །རྒྱུང་བྱེད་ཟེར་ཡང་འགྱུར་པ་མེད། །སྦྱོང་ཐག་སྒྲ་པའི་
 རྒྱུགས་སུ་ཐོང་དང་། །རྒྱུགས་ནས་གི་ཡང་འགྱུར་པ་མེད། །སྐྱེས་ཐག་ཆུ་ནང་དུ་ཆོད་
 དང་། །སྒྲ་མ་བསྐྱེན་ཡུན་བྱངས་ཟེར་ཡང་འགྱུར་པ་མེད། །སྐྱེས་པའི་པ་ཡུལ་རྒྱབ་དུ་བོར་
 དང་། །གཉེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་འགྲིག །འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྲས་བྱུར་དུ་མཐོང་
 བ། །དད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་འགྲིག །འཛིག་རྟེན་སྒོས་ཐོངས་དང་། །སྐྱེན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེས་འགྲིག །སྐྱེས་པའི་པ་ཡུལ་མ་སྤངས་ན་ཆགས་སྤང་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་ཡིན་པས་
 སྐྱེས་པའི་པ་ཡུལ་སྦྱོངས་གིག །འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་དག་སྦྱོར་གྱི་སོ་བསོད་
 མི་འབྱུང་བས། བྱ་བ་ཐོངས་གིག །ཁོར་རྫས་རྒྱུང་ལ་མ་བསྐྱར་ན་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་ཐག་མི་
 ཆོད་པས། ཁོར་རྫས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་ཅིག །གསུང་། རྒྱལ་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེས། གཉེན་གྱི་
 རྒྱུགས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆུ་ལྟར་གཡོ། །དགྲ་ཡི་རྒྱུགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །སྤང་
 དོར་བརྗེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན། །པ་ཡུལ་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །
 གསུང་། རྗེ་(༡༠ན)རེ་མདའ་པའི་མཆོག་གཞོན་ལྟ་སྒྲོ་བྱས། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 བརྟེས། ལོ་རྒྱུ་བྱང་ཅེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་ལོ། །སྦྱོང་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་བདུན་དུ་གྲགས་པ་སོགས་ཐོན་ལོ། །ཞལ་
 བས། གང་དུ་གནས་ན་སྤྱང་གས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་རྒྱུད་རྟོད་བཟུང་ཞགས་པས་
 འཛིང་བྱེད་ལ། །གཞན་རྒྱུད་ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་གྱིས་གདུང་བའི། །གནས་དེར་
 སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །གསུང་། འབར་ར་བའི་ཞལ་ནས། དུས་ངན་སེམས་
 ཅན་ཆོར་ངན་ཆེ། བྱིས་མཆོས་མཐོ་གཞོན་ཅི་གཞོད་སྒྱེལ། །འཕྲུང་མེད་ཉོར་བྲལ་ཆེ་ལ་
 མང་། །སྒྲེ་མའན་གོ་མཆོས་སྤངས་དུས་མེད། །དུས་ངན་པ་ཡུལ་བཟུང་བ་དགའ་བར་
 གདའ། །སེམས་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་ལ་རི་བྱོད་འགྲིམས། །རང་ཡུལ་ཆགས་སྤང་སྦྱོར་བར་གཤམ་

ལག་ཀྱང་། །འབྲུལ་གང་མཐུན་རྒྱུན་འཛིན་པའི་མིག་ཉེས་ཆགས། །རང་འབྲད་དབེན་
 བར་སྒོམ་པ་ནམ་ཡིང་ན། །སྦྱིད་ཆོས་མཁའ་ལ་སྤྲེལ་པའི་ཐུགས་རྗེས་བྱངས། །གསུང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། །རང་གི་ཉེ་དྲུང་བཀྱར་སྟེ་རབ་སྤངས་ནས། །གཞན་གྱི་
 བཀྱར་སྟེ་འདོད་ན་སྒོམ་བཏང་ཉམས། །ཡུལ་དང་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱན་སྤངས་
 བས། །སྟན་གྲགས་འདོད་པའི་སྤྲོ་ཡིས་བཅིངས་གྱུར་ན། །ལྷགས་སྒྲིག་ཆོད་ནས་སྤང་
 བས་འབྲིགས་པ་ཡིན། །གསུང་བ་ལྟར་པ་ཡུལ་མིན་ཡང་རང་གཞན་ཉེན་མོངས་འཕེལ་ན་
 ཡུལ་གང་ཡིན་གྱང་སྤངས་ནས་གནས་རེས་མེད་བྱ་དགོས་ཏེ། བོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། །སྦྱིད་
 པ་བསོད་སྟོམས་སྦྱེ་བ་བསྐྱལ་བ། །འདོད་ཚུར་བརྟེན་བྱ་སེམས་ཀྱིས་མི་གདུང་། །ཉི་ཟླ་
 བཞིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བ། །ཡུལ་གཅིག་མི་སྟོད་གནས་གཅིག་མི་བཟུང་། །གྲོགས་དང་
 སྦྱིན་བདག་ཡུན་རིང་ཆད་ཡིན། །གཉེན་གསུལ་འཇུག་སྦྱིན་པར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྤང་
 བ་འཕོངས་རྗེས། །འགྲོ་ན་རྒྱུ་རྗེས་ལས་མེད་པ། །ལྷམ་སྟེ་བསྐྱར་ན་བན་གཞིས་རྫོགས་
 པ་རེ་དགོས། །དེ་འགྲོ་ན་དངོས་པོ་འདི་དང་འཆོལ་བ་སོགས་བྱེད། །འདི་དང་འདི་ལལ་
 ལ་འགལ་དགོས་ཟེར་བ་མི་ཡོང་། །ཆོས་དང་འགལ་འགལ་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་བསྤང་བས་མི་
 ཡོང་། །སྤྱི་གསོག་(༡༠བ)ན་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། །ཆོས་ཤོར་ན་ཡུལ་མ་ཤོར་ན་ཡང་
 བན་མེད། །ཟླ་བ་སྦྱོན་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་གཅིག །མདོར་ཡང་། །གང་ལ་རྟག་ཏུ་བདག་
 གིར་བྱེད་པ་མེད། །གང་ལ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མེད། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འཛིག་
 རྟེན་འདིར་གནས་པ། །དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱུར་ལྟར་འགྲོ། །བྱ་བ་དང་བྱན་པ་ཉིར་
 གཞག་ལས། །ཉི་མ་བྱེད་ནས་བསོད་སྟོམས་མཆོག །བསྤངས་ནས་སང་གིར་མི་བྱེད་
 པར། །ལྟོ་འབྲངས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་བྱེད་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགོ་སྤྱོད་ཡིན། །གསུང་། དེ་ལྟ་
 ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་གནོད་མ་བྱས་ནས་ལངས་འགྲོ་བུས་པ་ཞིག་ཡིང་གསུང་། །མཁས་
 བཙུན་གཞོན་ལྟ་བུ་འབྲངས་ས་ཡུ་བ་གདོང་། །དཔལ་རྣམ་བསམ་སྤྱིངས་བཏང་། །རྣ་རོ་དང་ནི་གཤེད་ཆོས་དུག་ལ་གཙོ་བོར་

མཛད་པ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ཕྱོད་ནོ། གྱི་ཞལ་ནས། གནས་གཅིག་ཡུལ་
 རིངས་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་རྒྱ། །འདྲིས་བཞེས་མང་ན་སྟོགས་རིས་ཞེན་པ་འཕེལ། །
 གསོག་རུམ་མང་པོས་ལུས་རག་དག་སྟོར་གཅོག །འདྲིས་མེད་ཡུལ་དུ་འབྱམས་ན་མི་
 འཐད་དམ། །ཤ་ཚའི་གཏམ་ཡིན་རང་གི་སྒྲིང་ལ་དྲིས། གསུང་། ཡང་། འགྲོ་འདུག་མང་པོ་
 འགྲོད་རྒྱ་ཡིན། །འདུག་ས་མོན་པ་དག་སྟོར་འཕེལ། །བྱ་བ་དང་། འཕོ་བསྐྱུས་མང་པོ་
 དག་སྟོར་གྱི་སད། ཅིས་ཀྱང་འབྱུང་བས། འགྲོའམ་སྟོད་གང་འཐད་དག་སྟོར་འཕེལ་མི་
 འཕེལ་ལ་བརྟགས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་
 དང་གྲོགས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ། གང་དུ་གནས་པས་
 འཕེལ་བ་དེ་ཡུལ། གང་དང་འགྲོགས་པས་འཕེལ་བ་དེ་གྲོགས། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་
 ཡུལ་དང་གྲོགས་མིན། ཞེས་དང་། མེ་ལ་རྩ་ཤིང་གིས་དམག་དྲངས་པ་མེ་དང་རྩ་ཤིང་མ་འཆམས་
 པས། རྩ་ཤིང་གིས་དཔུང་བསགས། དེར་མེ་ལ་ཁོ་དཔུང་གསོག་གིན་འདུག་བྱས་པས། ཁོ་དཔུང་རི་ལྟར་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་བའི་གྲོགས་
 ཡིན་ཟེམ། བཞིན་དུ་སྟུག་བསྟུལ་དང་གནོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་མི་གནོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 གྲོགས་སུ་འགྲོ་ན་ཡུལ་དེ་སྤང་མི་དགོས་གསུང་། །

༥ གཉིས་པ་ཉེ་དུ་སྟོར་བ་ནི། གནས་གང་དུ་ཡིན་ཡང་ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། གཙང་པ་རྒྱ་(༡༡)ན་རས་གྱི་ཞལ་ནས། མི་ཆོས་ལ་ཡི་མུག་སྒྲིམ་ན་འབྲེལ་ཐག་
 ཆོད་པའི་རྟགས་ཡིན། མི་ཆོས་ལ་དྲིན་དུ་གཞོན་ཆགས་སྤང་གི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་རྟགས་
 ཡིན། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་གོ་ན་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྟགས་
 ཡིན། ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གོ་ན་དག་སྟོར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན། གསུང་། ཉེ་འབྲེལ་
 སྟོར་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོར་དུ་མ་སོང་བར་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ནི་བྱ་དགོས་ལ།
 ལུས་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་གཙོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་
 སོ། །འབྲེལ་ཐག་གཙོད་པ་ན་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུས་པས་ཁྲོལ་ན་ནི་ལེགས། བསྟོགས་

མོ་དང་ཡི་ཆད་ལའང་ར་སོགས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དཔའ་ཁྲུམ་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོས་མཛད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་དུ་རྒྱམས་མིག་མཆི་མས་གང་
 བཞིན་དུ་བསྐྱར་ནས་བྱོན་པ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་སོ། ། རྒྱལ་
 སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཉེ་དུ་ལ་སོགས་བརྟེ་བས་ཆེ་འདི་ཡི། ། སྤུལ་ཆོགས་སྐྱབ་ལ་
 བཞིན་གྱིས་བསྐྱེལ་བྱེད་ན། ། སྤུལ་པར་འདོད་ནས་གཞོད་ལ་སྐྱོར་བྱེད་པའི། ། སྐྱུན་པོ་ཆེ་
 འདི་དོན་གཉེར་དེ་དག་ཉིད། ། ཐར་བར་བྱ་སྐྱིར་ཆེ་འདི་སྟོས་བཏང་ནས། ། ཟབ་མོའི་
 ལམ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས། ། དེ་དག་དོན་དུ་དེ་དག་རབ་སྒྲངས་ནས། ། དབེན་
 པར་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། ། འབྱོར་བའི་ཆེ་ན་བྱོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྟེགས།
 རྒྱད་པའི་ཆེ་ན་དུང་དུ་བསྟེགས་ཀྱང་འབྱོས། ། སྤུལ་པར་གི་སྤུལ་པར་གསོད་བྱེད་ན། ། ཉེ་
 དུ་རྒྱམས་ལ་སྤུལ་པར་གི་ཡིད་བརྟན་བྱེད། ། མཛོན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། །
 རྟོག་ཏུ་གྱུར་ན་མི་སྟན་སྟོ་ཆོགས་སྟོག། སྤུལ་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བྱེད་པའི། །
 བྱིས་པའི་གྲོགས་པོས་མཛད་ཡང་ངེས་པར་བསྐྱེ། ། འབྱོར་ཆེ་བཞིན་འཇུག་ཁ་གསལ་སྟོ་
 ཆོགས་གྱིས། ། བདག་གི་འབྱོར་པ་ཐབས་གྱིས་འབྲེལ་བྱེད་ཅིང་། ། རྒྱད་ན་བཞིན་བསྐྱེས་
 འཐབ་ཅིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། ། སྤུལ་པར་གཉེན་བཞེས་སྐྱོར་བ་འབྲེལ་བར་ཟད། ། གཉེན་
 མང་དར་བ་སྒྲངས་ནས་སྤུལ་པར་འཇོགས། ། སོ་སོར་གྱིས་ན་ནང་དུ་ཆགས་སྤང་བྱེད། ། གལ་
 ལ་བབ་ན་སྤུལ་པར་ཚུན་(༡༧)གསོད། ། གཉེན་གྱིས་སྤུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན།
 གསུང་། ། སྤུལ་པར་འཇོགས་ཆེ་འདིའི་སྤུལ་པར་ཚུང་དང་། ། གཉེན་གཉི་རྩ་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས། ། མཁོན་པོ་གནས་མཐུན་ཆོགས་པ་འདྲ། ། འབྲེལ་མེད་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་
 ཡང་། ། གསུང་། ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གྱིས། ། འདོད་ཡོན་དག་པོའི་དྲངས་མ་འདྲ། ། ཉེ་
 འབྲེལ་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་འདྲ། ། ཆེ་འདོད་འགོང་པོ་སྤྲུགས་ཞུགས་འདྲ། ། སྤང་ཤས་
 མ་ཆེ་རྒྱུ་པ། ། གསུང་། ། སྐྱེས་མཆོག་པའི་མཚན་བསམ་གཏན་དཔལ་ཞི་བྱེད་པ་རྒྱ་ལགས་ཆོས་རྗེའི་སྐྱབ་པ་ཞི་

བྱེད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། སྒྲིམ་མོད་ཡབ་བཏབ། ཉིང་རེ་འཛོམ་བརྟེན་པར་གྲགས། ཞལ་ནས། ཡུལ་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་
ནས་ཆགས་སྤང་འབྱུང་། །ཤོ་སྒྲིལ་གས་ཅན་ཡོད་ན་རྒྱར་ཐོན་མཛོད། །གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་
སྤྱིང་ནས་གདུང་སེམས་འབྱུང་། །ཤོ་ཆོས་མཛད་པོ་ཡོད་ན་གདོང་རྒྱུར་མཛོད། །ཁོར་
དངོས་པོའི་སྤྱིང་ནས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་། །ཤོ་ཞེན་ལོག་པོ་ཡོད་ན་ནང་ཡན་མཛོད། །
བས་ཞིམ་མངར་གྱི་སྤྱིང་ནས་འདོད་སྤེད་འབྱུང་། །ཤོ་ཞེ་བཅད་ཅན་ཡོད་ན་དཀའ་ཐུབ་
མཛོད། །མགུ་བ་མེད་པའི་ཉེ་འབྲེལ་འདི། །བསྐྱུངས་ཀྱིན་སྒྱུར་དགོས་རེ་མང་འགྲོ། །གདུང་
སེམས་འབྲེལ་ཐག་བཅད་ན་ལེགས། །སྤྱིང་གཏམ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལ་ཞོག་གསུང་། །འབར་
ར་བའི་ཞལ་ནས། །གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ཉེ་རིང་མཉམ་ལགས་ཀྱང་། །འབྱོར་ལྷན་ཁ་སོ་རོ་
ལག་བརྟ། །དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་བྱུར་དུ་མཐོང་། །འཁོས་མེད་མི་མཐོང་མཐོ་ཁ་
འགྲིམ། །དུས་རབ་གཉེན་ལྷ་སྤྱོད་ས་པར་དཀའ། །གསུངས། །

༥ ། གསུམ་པ་གཡོག་འཁོར་སྤྱོད་བའི། དེ་བཞིན་དུ་གཡོག་འཁོར་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པའི་ཞེན་ཆགས་སྤང་བར་བྱ་སྤྱོད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་སྤྱོད། །སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པར་
བྱེད། །ཐ་མར་བྱ་རན་གདུང་བར་འབྱུང། །དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོ་འདི་
དོན་མེད་འདའ་བར་འབྱུང། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛོལ་འབྱུང་ལ། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་
གིས་དགའ་ཡང་འབྱུང། །དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁོ་བྱེད་པ། །སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་མགུ་བར་
དཀའ། །ཕན་པར་སྤྱོད་ན་ཁོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་(༡༩ན)ཕན་ལས་ལྷོག་པར་
བྱེད། །དེ་དག་དག་ནི་མ་ཉན་ན། །ཁོ་བས་རན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འབྱུང། །དེ་ལྟར་བདག་
གིས་གཞན་བསྟེན་པ། །དེ་ནི་འཕྲང་བར་འབྱུང་བཅད་ན། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་
ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འབྱུང་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་འབྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས། ཆོམས་སྤྱོད་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དག་འདྲ་བའི། །བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་སྤྱོད་བསྟེན་ལ་

ཞིང་། ཁྱིམ་པ་མ་ཐོས་མ་མཐོང་ཞིང་། །མ་བརྟེན་གྱུར་པ་ཉིད་རུང་ངོ་། །གསུངས། ཆོས་
 རྗེ་བུས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་མ་བུལ་ཞིང་། །མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 མ་བུལ་བ། །སྤྲོད་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་དུགས་པ་སྤྲེལ། །མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་
 སེམས་ཅན། །དམའ་ལ་ར་རྒྱལ་རྩལ་པའི་སེམས་འཆང་བ། །ཆོས་མཐུན་ཆོག་གིས་སྤྲེལ་
 གྱུར་ཆགས་སྤང་བྱེད། །ཁྱིམ་པའི་སྤྱི་བོ་འདི་འདྲ་བདག་གིས་ནི། །ད་ལྟ་འདུལ་བར་མི་
 ལུས་རང་སེམས་བུལ། །གཞན་དོན་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡང་། །གདུལ་བྱའི་
 དབང་པོ་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ། །ཆོགས་དང་སྟོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཤེས་གྱུར་། །
 རང་དོན་མ་ཆགས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ལ་དགོངས། །རང་ཉིད་རྟོག་གྲགས་བདེ་བསྟོད་དོན་
 གཉེར་བས། །མདོན་ཤེས་མེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི། །གཤོག་པ་མེད་པར་མཁའ་
 ལ་འཕྱར་བ་བཞིན། །གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་རང་དོན་ཉམས་པའི་རྒྱ། །འཤད་ཉན་བརྟེན་
 པ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་བྲིམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །
 ཉན་པོ་གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་སྟོ་ལུ་ལ། །མཁས་པས་སྟེ་སྟོད་འཆང་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན། །ཆོ་འདིའི་རྟོག་གྲགས་འདོད་པས་འཁོར་བསྐྱས་ཏེ། །མ་དད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆོས་
 འཆང་ཅིང་། །ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་ཆགས་སྤང་བྱེད་པའི་རྒྱ། །འཆང་ཉན་འདི་ཡང་འཁོར་
 བའི་ཞགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། །སྤྱིད་འདོད་ན་གཅིག་
 སུར་སྟོད། །བཟའ་ཆེན་ཆེ་སྟེ་སྤྱད་དང་ཡང་བགོད་མི་དགོས། །མེད་ན་མེད་དེ་སྤྱུ་ཡང་སྤྱིང་
 དགོས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་མེད་པས་སྤྱིད། །འབྲུགས་རུང་ལྟོགས་རུང་གཅིག་སུ་ཡིན་པས་
 སྤྱིད་གསུང་། (༡༡བ)དེ་བྱུགས་མད་དེ། །ཐམས་ཅད་སྤྱིད་སྤྱིག་ནི་ཁོར་དང་དངོས་པོའི་
 རྟོང་ནས་འཛིག་པར་སྤྱང་ལ། །གྲུ་པ་མི་གཅིག་ལ་ཁོར་བུན་ལེན་དགོས་པ་ནི་སྤྱིད་མཐའ་
 ཡིན། །མི་མང་པོ་ལ་བུན་ལེན་མི་དགོས་པ་ནི་སྤྱིད་མཐའ་ཅམ་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ཡིན། །དགོ་
 བཤེས་ཁ་རག་པས། །དད་གྲུས་ཀྱི་འཁོར་ལས་དགོན་པ་མེད། །མི་རན་ཀྱི་དཔོན་ལས་སྤྱིག་

པ་མེད། །བཟང་པོའི་དཔོན་ས་མ་འཛིན་པར། །རན་པའི་དམན་ས་བྱུངས་ཤིག་ཨང་། །
 ཞེས་དང་། སྤྱིང་རིང་དགའ་སློལ་བདེ་རང་འདོད་ཅན། །ཟག་པ་འཕེལ་བའི་འཁོར་
 གཡོག་མེད་ཀྱང་ལེགས། །ཁོ་བོའི་ཉེ་གནས་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན། །དགོས་པའི་
 དོན་ཀྱང་སྒྲུབ་ལ་སྒྱིང་ལ་མེད། །གསུངས། །འབར་ར་བས། ཁོར་དང་ཁ་དྲག་ཡོད་ཅ་
 བ། །མགོ་ནག་གི་མི་འདིས་གང་བཅོལ་ཉན། །ཕན་གཞོད་རྩས་པ་མེད་ཅན། །དྲིན་
 གྱིས་བསྒྲུངས་པས་ཞོར་ལ་བརྟུས། །དུས་ངན་འཁོར་གྱིས་ཕན་པ་དགའ། །རང་གཅིག་
 སུའི་གཡོས་སྒྲོལ་སུས་ཀྱང་ཤེས། །འབྲལ་མེད་གྱི་ཉེ་གནས་ལག་པ་བཟང་། །ཚུལ་
 འཆོས་གྱི་བཟང་ཚུལ་མི་དགོས་པར། །རང་གཅིག་སུའི་སྒྱུད་པ་བག་རེ་ཡངས། །
 དགའ་བྱུབ་གྱི་ཟས་ལ་ཟད་པ་མེད། །རང་གཅིག་སུའི་འཆོ་བ་གར་ཡང་རྟེན། །རང་
 གཅིག་སུའི་གོས་འདི་ཅིས་ཀྱང་དྲོ། །གཏུམ་མོའི་མེ་འདི་གཏིང་དྲོད་ཆེ། །རང་གཅིག་
 སུའི་སྒྱུད་ས་འདི་ཅིས་ཀྱང་མཆོག་། །བདག་མེད་གྱི་སྒྱུལ་བྱ་སྒྲུང་བ་བདེ། །གསུང་། །

༥ །བཞི་པ་བཤད་ཉན་དང་ལུང་བྲིད་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དོན་ལྟར་སྒྲུང་རྣམས་
 སྒྲོང་བཞི། །འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། །འོ་ཅག་སྒྲོམ་ཆེན་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 དུག་པོ་བཅོམས་བེར་རེ་གྲོན། །ཨ་རུ་རའི་འཕྲེང་བ་རེ་ཐོགས། །སྒྲོམ་ཁང་བྱིའུའི་རྗེས་
 བཀྲ་ལར་རེ་སྒྲོམ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་མི་ཕན་ངེས་པའི་བཅུན་ཆུང་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་
 བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་དག་བཤེས་པ་དགྱེར་ཆེན་པོ་མི་གསུང་སྟེང་ནི་དེ་ཡང་སྒྱོ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
 གསུང་། །གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱི་ཞལ་ནས། །ས་བོན་མ་བཏབ་པའི་སྟོན་ཐོག་རེ་བ་ལྟོགས་
 འགོང་ཡིན། །དུས་ལ་མ་བབ་པའི་འགྲོ་དོན་རེ་བ་འོ་བརྒྱལ་བ་ཡིན་གསུང་། །པོ་ཏོ་བའི་
 གསུང་ནས། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། །ལས་དང་པོ་ཡིས་གཙོ་བོར་དེ་བྱ། །
 གཞན་དོན་གཙོ་(༡༩ན)བོར་བྱ་བ་མ་གཞན་། །སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་
 མེད། །ལུས་དང་ངག་གིས་དངོས་སུ་མི་འཇུག་ །གསུང་། །ཁྲོ་ལོས། །གཏན་གྱི་རང་

འགྲོས་མ་ཤེས་ན། །རི་ཙམ་གཞན་གྱིས་དཔོན་བཙོལ་ཡང་། །དོན་ལ་སྒྲུ་མེད་གྱི་ཁོལ་པོ་
ཡིན། །མིང་སྟོང་སྐུ་པོ་འདི་ཨ་ཙམ། །གསུང་། རྗེ་པེད་མདའ་བས། ཆོས་བརྒྱད་རྒྱུན་
གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི། །སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཇི་སྟེད་མ་ཐོབ་པར། །གཅིག་ཏུ་རང་
རྒྱུད་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་པར། །གཞན་དོན་ཐབས་གྱིས་རང་དོན་ཉམས་མི་བབྱིད།
གསུང་། ། །

༥ ལྷ་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་སྤང་བ་ནི། ཆོ་སྒོས་གཏོང་བ་ལ་རྟེན་བཀྲར་སྟེང་བ་
གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས། དུམས་པ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་ཉེས་དམིགས་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་ཉེས་པ་དེ་ཆོས་བསྐྱར་གྱི་ཐོས་པ་བརྟེན་པས་དྲན་པ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་
པས་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་སེམས་ལྷུང་པས་འདུད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་
སྤང་གྱི་གསོས་འདེབས་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདོའི་བདག་གི་དོན་བསྐྱབས་པས་ཉེ་དུམ་ཡོན་
བདག་གི་བྱིམ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་སྦྱུ་གཞན་བསྐྱེད་པའམ་ཆུལ་
འཚོས། བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལས་དགེ་སྟོང་གི་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་
རང་གི་དོ་ཆོ་མི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁེལ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་གཞན་དོན་མ་གཏགས་པ་མ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་དྲེགས་
པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ལ་རྟེན་པ་བྱུང་ཙམ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་མི་སྒྲོམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་མི་སྒྲོང་བ་བག་མེད་པའི་རྩ་
བ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པ་རྟེན་བཀྲར་སྟེང་ན་ཆགས་མ་བྱུང་ན་ཞེས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པས་
གཏི་མུག་བསྐྱེད་པས་དགེ་བ་གསུམ་འཕྲོག་གོ་དང་། མི་རྟག་པའི་དཔེ་གསུམ་སྟོག་(༡༩བ)དང་འཁོར་ལོ་
དང་། ལྷེ་འབབ་པ་ཐོག་ལྷ་བྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲགས་པ་མང་པོས་སྒྲགས་པ་དང་།

མཛེས་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྒྲོང་མོ་སྟེར་བའི་ཡོན་བདག་གི་བྱིས་ལ་ཞེན་པས་བཟུང་བ་དང་། རྟེན་པ་
 ཡང་མ་རྟེན་པས་བྱུང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་རབས་མཐོ་མར་སྟོན་ན་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བར་། བློ་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲུག་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འབྲུར་བར་མེད་པ་
 བྱེད་པའི་སྒྲིབ་སེམས་ལ་བྱ་རན་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པ་བཞི་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཉམ་ཆུང་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩིག་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲུབ་བ་དགེ་བ་མ་སྒྲིམ་པ་བྱེད་པ་སོགས་ ཡང་ དག་ པ་ སྒྲོང་ བ་ བཞི་ ཡོངས་ སུ་ ཉམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་མཛོན་པར་གཤེས་པ་ལྟེན་ལྟེན་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲར་རང་ལ་མེད་ཅོན་བཀྲར་སྟེ་བྱེད་ལ་བྱིས་རང་ལ་བྱུང་ན་གཞན་ལ་བཀྲར་སྟེ་མི་
 བྱེད་པ་དང་། མི་མཛེས་བཤེས་ལ་བྱུང་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་སྟེར་ན་མཛེས་པོ་
 སྒྲོང་བ་དང་། ས་རོལ་བྱེད་པའི་རེ་མའི་གཙོ་མོ་སྒྲུབ་འཛོར་མ་དང་འབྲུ་བ་དང་བསམ་གཏན་
 དང་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྒྲོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྒྲིག་གནས་དང་
 གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་ལྟས་བྱིན་
 དང་། ལྟག་སྒྲོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞན་དང་ལམ་གཞན་ཆོ་ག་སྒྲོད་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟག་པར་གཤེས་པར་
 བྱེད། །བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་ཉིས་དམིགས་གང་
 བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སུ་འདི་དག་གོ །དེ་ལ་བརྟགས་པས་ཅི་ཐོན་ཞེས། བརྟགས་ བས་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 འདོད་པ་ཆུང་བར་བྱའི་སེམས་རྟེན་བཀྲར་བྱིས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་ནི་མི་བྱའོ། །གཏུང་བར་མི་བྱ་བ་
 དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེས། བྱམས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོན་འདི་ལྟ་སུ་འདི་དག་
 མེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། འདོད་པ་ཆུང་བ་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲས་སུའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན། བྱིས་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་གི་ཡིད་མ་དང་པ་མི་སྒྲིབ་པས་འབྲུང་དགོས་
 པ་ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེས། བར་མི་འབྲུར་བ་ཡིན། (༡༧ན)ལྟ་དང་མི་རྣམས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 བྱ་བའི་སྒྲིབ་གནས་པས་ལག་ལ་རྒྱུན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བར་འོས་པ་ཡིན། རན་འགྲོ་ལོག་པར་

ལྷན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲག་པ་མེད་པ་ཡིན། རྟེན་པ་མི་སྟེར་བ་དང་འཕྲོག་པས། བསྟོགས་
 པ་དང་བུལ་བས་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ཡིན། བར་དུ་གཙོང་པའི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
 ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་དགེ་བ་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན། ས་རྟེན་པའི་སྒྲག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
 རྟེན་པ་ཡིན། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བས་མངོན་པར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གསལ་
 བ་ཡིན། །བཅས་ས་ནི་བར་སྐྱབ་པ་སྤངས་ན་སེམས་བྱ་བྱ་མི་དྲང་བ་གཡོ་དང་སྐྱུ་གཞན་བསྐྱུ་བ་དང་གཞན་དུ་སྐྱུ་ཞིང་
 གཞན་དུ་སེམས་པ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་སྦྱོན་དུ་བལྟ་བས་བག་ཡོད་པ་ཡིན།
 དགེ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་སྦྱང་བ་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བ་དཔེ་བའི་སྒྲོ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའོ། །
 འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེ་བརྟན་པས་རི་སྐད་སྒྲིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
 བཅའ་བཟོན་པར། གསུང་རབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་དང་ཆོངས་པར་ལྷ་རྟ་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
 མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བསྟེན་འདོད་པ་ཡིན། བུམས་པ་ཕན་ཡོན་བཅུ་
 གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་གེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་
 རྟེ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། ། །

༥ དུག་པ་ཡོ་བྱད་གསོག་རུམ་སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམ་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་པའི་གོ་ལ་
 ས་ཡིན་པས་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྤྲོངས། རྟེན་བཀྲར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་འདོད་ཡོན་
 འབྲི་བ་ཆོད། །སྟན་གྲགས་སྟོང་པོ་མེད་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྲོངས། །ཁང་བྱང་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་གེས་སྤྲོ་མེད་ན། །འོངས་སྦྱོད་བསགས་པ་སྐྱག་སྐྱིག་འཕེལ་བའི་རྒྱ། །བདེ་དང་
 དགེ་བ་རང་གིས་འཕེལ་བྱེད་ན། །ཆོག་གེས་སྤྲོ་སྐྱ་བསྟེན་པ་མན་ངག་(༡༧བ)ཡིན། །
 དེས་ན་རྟེན་བཀྲར་བྲགས་སྟོན་ཆེ་འདི་ཡི། །སྟན་ཆོག་སྐྱུ་བ་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཡོངས་
 སྤངས་ནས། །འཆི་ཆེ་རིས་པར་ཕན་པ་དཔ་ཆོས་ལ། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་དུ་འབད་

པར་བྱ། །གསུང་། སྒྲིམ་མཆོག་པས། སྒྲུ་མའི་ཁོར་ལ་ཆོག་གིས་མེད། །ཞེན་པས་
བསགས་ཀྱང་བྱལ་དུ་ལུས། །རང་གི་བསགས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ལ་སྒྲིལ། །སྒྲིང་གཏམ་ཡིན་
གྱི་སེམས་ལ་ཞོག །ཐུགས་གྱི་འདོད་སྒྲོ་མི་གདའ་སྟེ། །འཕུལ་དགོས་སྒྲོ་ཡིས་མ་བེངས་
པས། །ཞེན་པ་སྒྲོག་པ་དགའ་མོར་གདའ། །འཛིན་པ་བྱངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
གྲགས་པས་འཁོར་སྒྲོབ་མ་བསྐྱས་ཀྱང་། །དད་ལྡན་སྒྲུར་བ་མ་ཡོད་པས། །བྱ་བཏར་བྱེད་
པ་དགའ་མོར་གདའ། །གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གསུངས། རྗེ་རེད་
མདའ་བས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ། །རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
མ་གཏོགས་པ། །གསེར་དང་དབྱིག་སོགས་ལྷག་པའི་དེས་པོ་ནི། །རང་གི་དོན་དུ་ཉིལ་
ཅམ་མི་འཆང་རོ། །གསུངས། འབར་ར་བའི་ཞལ་ནས། བསགས་པ་སུས་བྱེད་ཆ་མེད་
མཐོང་ལགས་ཀྱང་། །ད་དུང་སྒྲིན་པ་གཏོར་བའི་སྒྲོ་མེད་པས། །འདོད་ཡོན་འབྲི་བ་ཆོད་པ་
ནམ་ཡོང་ན། །སྒྲིང་བཞིའི་ཁོར་ལ་དབང་བསྐྱར་ཀྱང་། །མེད་གྱིན་ཆད་པ་མ་གཏོགས་
པ། །ལྷང་ཞིང་ལྷག་པ་ཡོང་དུས་མེད། །དབང་ཆེ་བས་འཕྲོག་ཅིང་ཆུང་བས་རྒྱ། །དུས་
བན་ཁོར་རྩས་བྱལ་པ་དགའ་བར་གདའ། །གསུང་། ॥ ॥

༥ ། བདུན་པ་བཟའ་བཏུང་ལ་ཞེན་པ་སྦྲང་བ་ནི། སྒྲིར་ཁོར་གསོག་རུམ་བྱེད་པ་ནི་
བཟའ་བཏུང་ལ་སྟེན་པ་དང་། ལྷོགས་འབྲུགས་ནས་གི་དགོས་དང་། སྒྲ་མ་མ་མཆོད་པ་
བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མ་གོ་བས་ལན་ལ། བཟའ་
བཏུང་ལ་ཞེན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་དུང་ན། ལྷོ་གདུངས་ནན་ལྷུང་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མ་
བྱུང་བར་བྱེད། ལྷོ་སྒྲིར་གནམ་རྟེན་པ་ལ་ཆོས་ལར་མི་ཡོང་གསུང་། མཁས་བཙུན་གཞོན་
ནུབ་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཚུལ་འཆོས་ལོག་འཆོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །དད་ཟས་མང་ན་དགོ་
སྒྲིར་འགྲིབ་པའི་རྒྱན། །རོ་ཞིམ་ཟས་གྱི་འབྲི་བ་ཅུད་བཅད་ནས། །ལྷོ་གོས་གྲོང་ལ་
བསྐྱར་ན་མི་འཐད་དམ་གསུང་། །བྲོ་སྐབ་(༡༧ན)བསོད་ནམས་སེང་གོས། དད་ལྡན་

༥ བསྐྱད་པ་ལོངས་སྤྱོད་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བའང་དྲར་ཏུ་མ་སྒྲར་བ་ནི། དེ་ལྟར་
སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ན་མི་དགག། ལ་བྱུང་ན་མི་སྒྲུབ་ཟེར་བས་མི་འོང་སྟེ། གང་པོས་ཞུས་
པ་ནི། མདོར་ཡང་། བདག་ནི་དབང་ལྷན་མི་འཆོལ་གྱི། གཤམ་ཉེ་ཆེད་ཀྱང་སྒྲོར་བར་
བྱེད། དེར་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འབའ་ཞེས་
འཆོལ། ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་རན་སྒྲོར་བ་དགའ་ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཆེ་འདིའི་སྤུན་ཆོག་ས་རྣམས་སྒྲོར་དགོས་ཞེས་སྐར་ཡང་མང་ཏུ་བཤད་

ཅིང་། བོ་རྟོ་བའི་གསུང་ལས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་(༡༥)ཀྱི་མི་འདོད་བཞིན་ལྟན། རྣམ་
གྲོལ་སྒྲུབ་པས་དེ་ནི་འདམ་བྱ། མཆོར་གཏེར་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། ཆོར་ན་ཆོར་བ་དེ་
ཅིང་གཞན་གྱིས་འབྱེར་བ་དེ་ཉིད། རྟོན་པ་སྟེན་པ་དང་བསྟོན་པ་བདེ་བ་སྟེ་སོགས་བཞི་པོ་གཞན་ལ་
སྒྲུང་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཤི་ཟེན་འདྲ་བར་ཤེས་བྱ། མདོ་ཁམས་རོ་བོས་སྒྲུང་མར་ལག་པ་ཁྱེར་བ་
ལ་སྒྲུང་མ་གཅིག་འདུས་གཉིས་འདུས་མང་དུ་འདུས་ན་དེ་ཟོས་པས་ཟད་པོང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོན་པ་སོགས་ལ་དག་འདྲེ་འདུ་བའོ། །
སྐད་བྲུངས་བཞིན། །དེ་བས་རྟོན་སོགས་བཞི་ལ་དག་ར་བཟུང་། མངའ་ཐང་མཐའ་
རྒྱས་སྟུག་བསྐྱལ་མཆོདོལ། མངགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཞེས་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་གྱིས། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་བ། འདོད་པ་རྒྱུང་རྣམས་
དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ། གྲུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུག་
བསྐྱལ་དེ་སྟེད་དོ། །གསུང་། བོ་རྟོ་བའི་གསུང་ལས། སྟོན་ན་ལུ་རྒྱུང་ཡང་ཟ་སྐྱལ་ན་
འཕགས་པ་ཡང་བཞེས་ཟེར་བས་མི་ཡོང་། འཕགས་པ་སྐྱལ་ཡང་མི་བཞེས་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས། ། །

༥ ། དགྲུ་པ་མཐུན་འཇུག་དང་རོ་བསྒྲུང་སྒྲོང་བ་ནི། དག་བཤེས་སྤྱ་རྒྱུང་སྒྲུ་མཆོད་གསུམ་གྱི་
གཅིག་ཡིན། ཁོང་གིས་གདུལ་བྱ་མ་བསྒྲུངས། ཤ་གཟུག་རང་གསོལ། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོད་པོ་ཞིག་བྱོན་པར་སྒྲུང་། ཆོས་འབྲེལ་དེ་
ཙམ་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་མང་བར་སྒྲུང་། རུས་རྒྱུར་ཆོང་བ། མཆོན་གཞོན་དུ་རྒྱལ་མཆོན། སྟོན་པ་ལོ་བཅུ་གཅིག་བསྟེན། གསུམ་པོའི་བསྟེན་
ལྷན་རིང་གོས་སྒྲུན་སྒྲུ་བས་ལོ་དགུ། བོ་རྟོ་བས་བདུན་བསྟེན། བདུན་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ལ་དོ་བོ་དགོན་པར་སྒྲུ་འདས། ཁམས་ལྷང་པ་དང་བཞི་ལ་
བཀའ་གདམས་པ་ཞལ་བཞི་ཟེར་བ་ལགས་སོ། །བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ནན་ལྟར་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་ན།
དཔེར་ན། བྲབ་ཀྱི་བྱང་སྤྱ་སྒྲུ་ཆོདོལ་བ་དེ་བྲབ་ཀྱི་གསེབ་རྩ་མི་བརྟུབ་པ་ལྟར། ཆོ་འདི་
བའི་མི་དང་སྟེབ་རྩ་མི་བརྟུབས་པ་ཞིག་དགོས། མཐུན་འཇུག་དང་མི་དགའ་ཆེས་ན་
བདུད་གྱིས་འབྱེར་མི་མ་མགུ་བ་འདོད་ཐོག་ཡིན། ཁོ་མ་མགུ་བས་ཁོ་རང་མི་འོང་། ཁོས་
འབྱུང་ཁ་བཏང་བས་གཞན་མི་འོང་། དེ་ཙན་རྒྱགས་བྱེ་ཞོ་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་

སྒྲོ་སེམས་བདེ་འབོལ་ལེ་དག་སྒྲོར་བྱར་ཡོད། དག་སྒྲོར་འཕེལ་ན་གཞན་དོན་ཡང་ལྷན་
 གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་(༡༥ན)གསུང་། གཙང་བ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆགས་སྤང་རྩ་བ་
 བ་ཡུལ་སྤངས། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྩ་བ་བྱིས་ཐབས་སྤངས། །འཛིན་ཆགས་རྩ་བ་ལོ་རྩལ་
 སྤངས། །གཡེང་བའི་རྩ་བ་དོ་བསྐྱེད་སྤངས། །གསུངས། །སྒོ་སྤྱོད་བ་བསོད་ནམས་སེང་
 གས་གྲོང་དང་དགོན་པ་རི་བོད་ལ་སོགས་པ། །གང་དུ་སྒྲོད་ཀྱང་དགོས་མཛའ་མི་འཆོལ་
 ཞིང་། །སྤྱད་འགྲོགས་ཀྱང་མི་མཛའ་མི་འཁོར་བར། །རང་ཚུགས་འཛིན་པ་ཁོ་བོའི་
 སྒྲིང་གཏམ་ཡིན། །ནང་དུ་སྒྲོད་ཆོ་ཁང་བའི་བཀོད་ལ་སོགས། །དབེན་པའི་ཁོང་ནས་
 སུན་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །དོན་ཚུང་ལས་ལ་མི་ཆོ་བའི་རྒྱ། །བྱ་བ་གཏོང་བ་ཁོ་བོའི་
 སྒྲིང་གཏམ་ཡིན། །གསུངས། །མཁས་བཙུན་པས། །རྩ་བ་ཐབ་ཀའི་སེམས་འཛིན་ལ་
 སོགས་པ། །དཀར་པོ་དག་བའི་ཆོས་སྒྲོད་གཡེང་བའི་རྒྱ། །ཆོ་འདིར་མཐོ་འགྲོགས་མི་
 རྩལ་མ་བསྐྱེགས་པར། །མཐུན་འཇུག་རྩིག་པ་སྒྲེལ་ཞིག་གཞོན་ཅུ་གྲུབ། །གསུངས།
 །འབར་ར་བས། །མངའ་ཐང་རྒྱས་ཀྱིན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེ། །གོང་མའི་སེམས་འཛིན་འོག་མའི་
 སྒྲོངས། །མཉམ་པའི་གཉའ་སྤངས་ལོར་གྱི་གཉེར། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲེལ་བསྐྱེལ་སངས་དུས་
 མེད། །སུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་བདེ་སྒྲིད་དཀའ། །སེམས་སྒྲོབ་སྒྲོད་ལ་རི་བོད་འགྲིམས། །
 །གསུངས། །སྒྲེས་མཆོག་པས། །ལར་མཐོ་དམན་གཅིག་ལ་མ་གཏད་ན། །ཆོ་འདི་སྒྲོ་ཡིས་
 མི་ཐོངས་གསུང་། །གང་བྱུང་ལམ་དུ་མ་བྱས་ན། །འཐད་འཐད་འགྲིག་པས་བསྐྱེལ་
 གསུང་། །སྒྲོམ་དང་རྟོགས་པ་བཟང་ངམ་ངན། །རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་གསལ་ལོ་གསུང་། །
 །ཞེས་རྒྱ་གཞུག་ཆོས་རྩེའི་གསུང་སྒྲོར་བ་ལགས་པར་གདའ། །སྤྱོད་ལོ་སྤྱོད་པས། །གྲོས་
 མི་གཏམ་ལ་ཉན་ན་ས་མི་ཟེན། །སྒྲོ་སྤྱོད་མངས་ཀྱི་མདུན་མ་སུན་པར་སྤྱོད། །ཆོས་བྱ་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཕྱི་བཤོལ་མཐར་མི་ཕྱིན། །ཆོ་སྒྲོང་བཟང་བྱུང་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད། །གནས་གང་དུ་འཇུག་
 ཀྱང་གསོག་འཛིག་བཤོལ། །ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་དོ་ཤེས་བསྒྲུངས། །མཐུན་འགྲོགས་

བཤེས་མང་ཡང་དབང་མ་གཏོང་། །འདི་བྱ་བཏང་གི་རང་ཚུགས་འཛོམ་ལུགས་ཡིན། །
 སུ་ཇི་སྒྲིབ་ཟེར་ཡང་དགོས་མེད་གྱིས། །གང་འབྲང་པ་(༥༦བ)སྒྲོམ་ཡང་ན་མེད་གྱིས། །
 ལུགས་ཇི་ལྟར་སོང་ཡང་སྤྲུག་སྒྲན་བསྐྱེད། །འདི་བྱ་བཏང་གི་སྒྲོ་གཅོད་བྱེད་ལུགས་ཡིན། །
 གསུང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། ཆོ་འདི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བའི་སྒྲིབ་ཁམས་དང་གཅིག །
 སྒྲོ་སྒྲིབ་མི་དང་མི་བསྐྱར་བའི་ལོང་མེད་དང་གཉིས། །དགོས་མེད་སྒྲིབ་ཆོས་བོར་བའི་འབྲལ་
 བྱེད་དང་གསུམ། །འདོད་ཡོན་འཁྲི་བ་ཆོད་པའི་ཞེན་ལོག་དང་བཞི། །ཆོ་འདི་སྒྲོ་ཡིས་
 གཏོང་ན་དགོས་པ་ལགས། གསུང་། ཡང་འབར་ར་བས། མཐུན་རྒྱུན་འཛོམ་པའི་དུས་
 སུ་དགོས་སྒྲོར་བྱེད། །མ་འཛོམ་དུས་སུ་ལྟོས་མེད་མི་ལ་སྤྱང་། །འབྲལ་སྤྱང་གང་བདེ་བྱེད་
 པ་ནམ་ཡོང་ན། །ངོ་བསྐྱར་མ་ཁན་ལ་སྤྱ་མའི་བྲགས་རྗེས་གཟུང་། །གསུང་། ॥ ॥

༥༦ ། བུར་པ་ཆོ་འདི་འེ་བསོད་ནམས་དང་འདུ་ལོང་སྒྲོར་བ་ནི། །ཁོང་བསོད་ནམས་
 རྒྱས་སོ་ཟེར་ནས་འདུ་ལོང་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དུག་ལྟར་སྤྱང་
 དགོས་ཏེ། དགོ་བཤེས་ཁ་རག་པས། སྒྲན་གྲགས་བདུད་གྱི་བྱེད་གཏོར་ཡིན། །རྟེན་
 བཀྲར་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་ཡིན། །བསོད་ནམས་དགོས་སྒྲོར་བར་ཆད་ཡིན། །དུག་ལ་
 སྤྱན་དུ་མ་བལྟ་ཨང་། །གསུང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། སྤྱ་བསོད་ཆད་པོ་གཡོ་
 ཅན་འདྲ། །རང་སེམས་བྱིས་པ་མགོ་སྒྲོངས་འདྲ། །བྱ་བཞག་ཅིད་མོའི་དགག་སྐྱུ་བ་
 འདྲ། །མངོན་ཞེན་མ་ཆེ་རྒྱུ་མ་བ་གསུང་། དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོ་བ་མའི་བྱེད་རྒྱུ། དམ་པ་
 གྱུན་དགའ་བྱ་བ་དེས། ཡ་དམ་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་ལོ། །བདག་ཡུལ་
 མེད་ཐབ་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། བཟར་མེད་བཅར་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 ཏུ་གསོལ། འདྲིས་མེད་བཤེས་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། མིས་ཅིར་ཡང་མི་
 མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། བསོད་ནམས་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བར་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་ནས་དཀའ་བྱུང་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཏིང་ངེ་

འཛིན་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལགས་པར་གདའ། ལྷན་བསམ་བསྐྱེད་པར་
 ཡང་། རྟོན་དང་འབྲུང་དང་དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་པ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདྲ་འཛི་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་། །སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་འདྲ་འཛི་སུ་བྱེད་པ། དེ་ནི་ལང་ལོང་སྟོན་
 ཅིང་(༡༧)མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་དགའ། །བྱིས་པ་དེ་
 དག་མཆོག་གི་གཏམ་ལས་ཉམས། །ཞེ་སྤང་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་གས་ཀྱང་ཆེ། །ཉེས་པ་
 དེས་ན་དེ་ལ་མི་ཆགས་སོ། །གསུང་། རྒྱལ་སྤྱི་པས། བ་ནིང་ན་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་མི་
 དག་སྟོང་ཟེར་བོ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐབས་སུ་འདྲ་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་འགྲིབས་
 མོང་། །དོ་ཞག་ན་བ་འདིས་ལེགས་པར་སོར་ཆུང་བྱུང་། བསོད་ནམས་སྦྱིས་པ་སྤྱད་ཟེར་
 བ་འདི་ཀྱན་ཡང་མ་བྱུང་ན་རང་ཡོང་བ་འདྲུག་གསུང་སྤྱད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་བྱོས་གཏོང་བ་
 ལ་བྱི་སྤྱུགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་བྱ་བ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་
 སྟེ། སྦྱིས་མཆོག་པས། ཡན་བྱ་མང་པོ་སྦྱིབ་གིང་ཡིན། །རང་མགོ་འདོན་ན་གཅིག་ལ་
 སྦྱིལ། །བསྐྱབ་ཤེས་མང་པོ་བཟོག་ཡིན། །ཤེས་ན་མི་བྱེད་མདོ་མེད་ཡིན། ལྷན་བསམ་
 བསྐྱེད་པར། དེ་ཡི་འདོད་ཆགས་གས་ནི་ཆེ་བར་སྦྱེ། །དེ་ནི་རོ་བྲོ་རྣམས་ལ་ཆགས་གིང་
 ཞེན། །དེ་ནི་རན་དོན་ཅམ་གྱིས་དགར་མི་འགྱུར། །ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་
 ཡིན། །གསུང་། བས་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོར་ཡང་། བྱིས་དང་བརྟེན་པ་ཀྱན་སྤངས་
 ཏེ། །དོན་ཅུང་བ་དང་བཟིན་ཅུང་བ། །བས་མཁའ་དགོན་པའི་སྟོན་ཡུལ་བ། །རི་དྲགས་
 བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུང་། ། །

༥ བཙུ་གཅིག་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་རྣམས་འོང་
 བ་ཡང་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ལ་རག་ལས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་གྱིས། སེམས་ཅན་བརྗོད་བྱའི་འདྲ་ཤེས་ཅན། །བརྗོད་བྱ་ལ་ནི་གནས་པ་རྣམས། །
 བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས། །འཆི་བ་དང་ནི་འཕྲད་པར་འགྱུར། །བརྗོད་བྱ་ཡོངས་

སྤྱུ་ཤེས་ན་ནི། །གང་གིས་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས། །བརྗོད་བྱ་དེ་ནི་དེ་ལ་མེད། །བརྗོད་
 པ་པོར་ནི་སེམས་པར་མེད། །ཅེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་འབྲེལ་པ་མཛད་
 ཏོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་དང་བཅས་ཟེ་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གིས་
 བསྒྲི་ཞིང་བརྗོད་པས་འཆོལ་དགོས། ལོངས་སྤྱོད་(༡༧བ)དགོས་པས་ན་འདོད་ཡོན་
 རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་བྱིས་པ་དག་གིས་རང་དགར་འདོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་མི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པར་མཛད་
 པས་ན་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་འཕམ་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་
 ཆད་མེད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དག་གིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པས་ལས་བསགས་ནས་སྒྲི་ཞིང་མཆོལ། །མཁས་པ་དག་གིས་ནི་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
 ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཉེ་དུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མང་ཉུང་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་
 གིས་སྒྲིས་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེ་དུ་རྣམས་མི་དགའ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཆོ་
 བྱི་མར་འདོད་པའི་དོན་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་དམ། ཞེས་བརྗོད་དུ་བྱུང་ཡང་སྒྲི་ཏེ་མེད་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲི་ཏེ་མེད་དམ་སྟེ་དུ་སེམས་པའི་དོགས་པ་འང་མེད་དེ། ཆོ་འདི་དང་བྱི་མའི་
 འདོད་པ་གང་ཡང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སོ། །འདིར་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སྟེན་བཅད་
 ཅིང་། །ང་རྒྱལ་སྤངས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ། །དུ་བ་སངས་གིང་འཛེམས་མེད་རེ་བ་
 མེད། །ལྷ་མའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་དེ་མི་སྣང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་
 པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་སྟུག་བསྟུལ་བར་མདོན་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་པ་མདོན་
 པར་མཐོང་བ་ན་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟེན་པ་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་
 བའི་དགྲ་བཙོམ་པར་གྱུར་པ་ན་སྟེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུད་པ་
 ནི་སྟེན་པ་སྟེ། དུག་གསུམ་གྱི་མའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལ་གཞོད། རྟོག་པ་

ངན་པས། བ་མལ་པར་འདུག་ཏུ་མི་སྟེར་བས་ནམ་པར་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་སྟེང་པ་དེ་སྤངས་པའམ། སངས་པས་འཛོང་འཛོལ་བ་ན། བཟང་པོ་དང་མང་པོ་
ལྷུང་བར་བྱིན་ན་ཡང་སྦྱིན་བདག་དང་རྟེན་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་
གྱིས་མི་འཛོམས་སོ། །དེ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱུང་ཡང་ཡིད་ཆད་པ་དང་ཞེ་སྤང་བ་སོགས་
མེད་པས་ཞེ་སྤང་གིས་མི་འཛོམས་སོ། །དེས་རྟེན་པའི་ཉེས་(༡༥)དམིགས་མཐོང་བས་
དབ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་པས་གཏི་ལྷག་གིས་མི་འཛོམས་སོ། །སྦྱིན་བདག་འདིས་རྟེན་
པ་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་རོ་སྟུམ་དུ་རེ་བ་བཅས་གིང་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་ཉིན་མཚན་དུས་ཉག་ཏུ་
འཆི་བའི་རྒྱུན་ཅི་གིན་ཏུ་མང་བ་སྟེ། ལྷུང་དུ་འཆི་རོ་སྟུམ་ནས་འཆི་བའི་འདུ་གཤེས་ཀྱང་གནས་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་པ་དེ་ནི། ལྷིས་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ལྷ་མིའི་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྤང་
རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བདག་གིས་ལེགས་བསྟུམས་ལ་སོགས་
པར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

༥ བཅུ་གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ནི། ལར་ན་འཛིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། འབྲི་བྱང་ཆོས་རྗེའི་སྦྱར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ།
མཚན་རིན་ཆེན་དཔལ། བཀ་ཆེན་གྲུ་ལྷིའི་གསུང་ལས་སྤྱུ་བྱི་སྤྱུལ་པར་གྲགས། རྗེ་མག་མོ་གྲུ་པའི་དོན་སྟོབ། མདོན་གས་
རྩ་འབྲུལ་སོགས་མཐའ་ཡས། གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པའམ་གྱི་རེ་སོགས་གྲུ་ཐོབ་མང་པོ་བྱོན། འབྲི་བྱང་ཐེལ་བཏབ། རྗེ་ཆེན་པོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་ཆགས་པར་གདལ། ཞལ་ནས། ཀ་ཅིས་ཀྱང་མི་པན་འཆི་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་བྱ་
བཞག་ཀྱང་མི་བདེ་རྒྱུན་པོར་གདལ། ཆོས་བརྒྱད་འཇའ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་ལ། ཀ་སྟོ་གཏང་
འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟོས། གསུང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་ནས། འཛིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉིས། བསྟོད་དང་སྤྱད་དང་གྲགས་མ་གྲགས། རྟེན་དང་མི་རྟེན་
བདེ་དང་སྤྱུག་ དེ་རྣམས་ལ་ནི་དགའ་མི་དགའི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་རིང་ལ། ཆོས་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

ཆེན་སྒྲུབ་བཏང་། གཙུག་ལག་ཁར་རྟེན་པ་བཞེངས་ལྷན་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདུས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཚུ་གཉིས་བཞུགས། བུ་ཆེན་བརྒྱད་
དེ་ལྷགས་སྤྲུལ་འགོ་མགོན་(༡༧༧)དང་། རྗེས་ཤེས་གྲགས་གཉིས། གཞན་ཡང་ཕྱོད་བྱང་སྒྲོལ། དགྲི་ཆོང་པ་དགེ་བཤེས་དང་།
སྤྱིངས་པོ་བ། བྱ་ཐུག་གསུམ། བས་ཡང་འཕྲོག་ཏུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་ས་དགོན་པ་བཏང་། བྱ་དེ་བྱ་པ་ཁྱེད་པོ་ཆོང་གི་དང་པོའི་བྱ་པ་ལ་
ནག་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས། ཟུག་གིས་ཕྱོད་ལྷན་དང་རོང་དགོན་པ་བཏང་། གཞན་ཡང་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། བས་ས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱོན་པ་བསྐྱེད་ས་
སྤྱི། ཞལ་ནས། སྤྱི་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་མཛེད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཅག་གྲང་ཆོགས་བཅད་
དེ་འདོན་གྱིན་མ་མཐའ་ཆོག་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་སྤྱི་གྲང་གཉིན་པོ་བསྟེན་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་
སྤྱངས། གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དགེ་འདིས་མཆོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་
འབྲེལ་བའི། །རང་གཞན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་དག་བསམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་
སྤྱ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི། །ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་
དང་། །འཁོར་དང་རྟེན་བཀྱར་གྲགས་སོགས་བདེ་བའི་རྒྱར། །སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྒྲིབ་
པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །བདེ་མེད་སྟུག་བསྟུལ་
བརྒྱུ་ཡིས་གཅོས་པ་ཡི། །འཁོར་བའི་སྟུན་ཆོགས་ཡིད་ལ་དྲན་ཅམ་གྱིས། །ལྷགས་ཁར་
འབར་བའི་ནང་དུ་རྟེན་པ་ལྟར། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཉི་ལ་ཅམ་མེད་པར་ཤོག །ཅིས་བདེ་
བ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་དང་དུ་སྤྱངས་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་ལམ་
གདབ་དགོས་གསུང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་སྤྱི་མི་གང་ཏྲག་ཏུ་བདེ་བ་འདོད་བྱེད་
པ། །སྐྱེ་དང་ཀ་བར་ཉེ་བར་འགོ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེ་དགྲུ་སྟེང་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
བདར། །རི་བོར་རྒྱ་ནང་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་བཞིན། །གསུང་། མཁས་བཙུན་པས།
སྟུགས་ཀྱི་འདོད་སྟོ་ཞིག་དང་མ་བྲལ་ན། །ཆོ་འདིའི་བྱ་དགོས་རྒྱ་བོའི་གཉེར་མ་འདྲ། །
གཅིག་ཟེན་དེ་བས་མང་བསྐྱར་ཡང་སྟེ། །ལུས་རག་བྱ་བྱེད་ཉུང་ན་མི་འཐད་དམ། །གསུང་།
ས་པཎ་གྱིས། ཏ་ཅང་སྟོ་རྒྱ་ཆེས་པས་འདུ་འཛིས་གཡེངས། །གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲོས་
ཟེན་མེད་བྱ་བས་བྲེལ། །འདི་དང་འདི་དགོས་འདོད་པས་རིམ་གྱིས་འབྲིང་། །དེ་འདྲས་མི་

ནས་ཚོས་ཤིག་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅུ་མི་འོན། སློ་མི་ཁེངས། སྐམ་བྱ་བ་ཀྱ་བཅག་བྱེད་པ་
 རྣམས་སོ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་སྐམ་ནས་འཐེན་པས་སོ་མི་བྱུང། བར་ངོས་མ་ཡང་འགོངས་པ་
 ཞིག་བྱ་སྐམ་ནས་འཐེན་ནས་བྱུང། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་བྱེད་པ་ལའང་ཚམ་ཚོམ་མེད་པ་
 ཞིག་བྱས་ན་འོང་སྟེ། མདུང་ཁ་རལ་ཁ་ཡོས་ཡོང་བ་དེས་དཔལ་བོ་མི་འོང་། ཡོས་མི་ཡོང་
 བ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔལ་བོ་འོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡོས་མ་བྱུང་བ་དེ་ངས་བྱས་ཟེར་བ་
 ཞིག་དགོས། ཞེ་ཡུགས་(༣༠བ) སྤྱང་ལ་གཏད། སྤྱང་གི་མཐའ་མ་གྱིར་བཅུག། ཁས་
 གནངས་ན་རྐང་འགོ་བྱིས་འབྱད། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགོར་འཆང་བསྟན་རྒྱག་པ་ཞིག་
 བྱ་དགོས་སྐམ་པ་བྱ། སྤྱིར་འཁོར་བ། བྱུང་པར་ངན་སོང་། ཡང་དགོས་མནར་མེད་དུ་སྟེ་
 མ་དགོས་ན། ལྟོར་འབྱུང་མ་འབྱུང་ན་ཡང་འབྱུང་། གོས་སུ་སྟན་གོན་ན་ཡང་གོན་སེམས་
 བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། སྤིང་བའི་འབྱོར་པས་མི་བསྐྱུ་མེད། །
 གཅིག་དུ་ཕན་པ་དམ་པའི་ཚོས། །བསྟན་དང་མཇལ་བ་ལན་རེ་ཙམ། །དེ་བྱིར་དེ་ཡི་དོན་
 ལ་དགོངས། །གསུང་། དགོ་བཤེས་ཤུ་བོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་ཞིག་མལ་དུ་མ་བསྟན་ན་
 བྱི་དོ་བྲམ་ནག་རེར་འཆང་བ་འདུག། །དེ་བས་ན་གཞོན་པ་ཀྱན་ལུས་སེམས་ལ་རྣམ་པ་
 ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ཡང་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐོབས་དང་།
 ཆས་ནས་དབྱལ་ཁོག་གཉེར་མས་འབུས་ཏེ་སོང་ཙན། ཆས་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཆས་
 པར། མི་ཆས་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ཆས། བྱ་བར་མི་འོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད། གཞན་གྱི་མིག་
 རྒྱུན་ངན་པ་ཡོ་བྱེད་པ་རེ་ཡོང་བར་འདུག་གསུང་། བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཟོད་པ་རྣམ་
 པ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྐམ་པའི་
 བཟོད་པ། ཚོས་ལ་ངས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་མདོ་བསྟན་བཙོས་དུ་མ་ལས་
 རྒྱས་པར་གསུངས། སྤྱ་མ་གོང་མས་བཟོད་པ་གསུམ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་ནམ།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྒྱན་དུ་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་གོང་གི་གཏད་པ་བཞི་སོགས་ཡུགས་ཅོར་

བཅུ་ཉེ་ཉམས་ལེན་གསུངས། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་པ་
 དང་འགྲོགས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་། །དེ་ནམས་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོར་བའི་དོན་ནོ། །
 དགེ་བཤེས་ཡོན་ལུང་པ་མཆོམས་མཛད་པ་ལ། གཅིག་གིས་བྱ་བ་ནས་བཟུང་ནས་གདམ་
 རག་ཆོག་གཅིག་ཞུ་བས་པས། ཁྱོད་གཞོན་ནུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འཆི་ཁར་མི་
 འགྱོད་པ་ཞིག་གིས་ཤིག་། །དེ་ལ་རྩམ་པ་སྒྲིག་བྱུང་དུག་པོ་རྒྱབ་དྲོས་ལ་བསྟེན། ཁྱིམ་
 མཆོས་གྱིས་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བྱས། དམའ་བའི་ས་བཟུང་། རྩལ་པོའི་གོས་གྱོན། བ་
 ཡུལ་སྤངས། བཤེས་(༡)ན་གཉེན་གྱི་རྒྱ་གད་ཚུ་བཞིན་འབྱུང་། ཆོ་འདི་ལ་འབྲུ་བ་ཐོ་རེ་
 བ་ཞིག་དགོས། སྤུང་ཤིང་ཆག་མདར་ཚུ་ཤོར་ཡང་འདི་ལ་སྒྲིལ་རྣམས་ན་མི་འགྱོད་པ་ཞིག་
 འོར་གསུང་། པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་ལས། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྟོར་རྒྱུ་འཛིན་གནས་བྱེད། །
 བདག་ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བས་གནས་ན། །དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། །གསུང་།
 ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མར་འགྲིབས་དུས་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་
 ཆེ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆུང་། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་མིན་ཞུགས་པ་ནམས་
 ལ། །ཕན་འདོགས་མང་ཞིང་ཆོ་རིང་ནད་མེད། །ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ། །
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཞུགས་མ་ཞུམ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ངེད་ལ་དེ་གསུངས། །
 དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉེན་པོར་དེ་བསམ། །གསུང་། དེས་ན་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་སྟུག་བསྟུལ་
 མེད་པ་མི་སྤྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་མ་འཛིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་
 པཎ་གྱིས། རྩོད་དུས་བསོད་ནམས་སུ་ཆོགས་པ། སྒྲེ་བོ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ན་དཀོན། །རྩི་
 རན་ཚུ་ཡིས་ཁེངས་པ་ན། །ཕྱོགས་གཅིག་ཅི་ནས་འཛིག་པ་ལྟར། །གང་ལ་ཞོར་དང་ལྷན་
 གྱུར་པ། །དེ་ལ་རིགས་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །སྤྱད་པ་ལྷན་ན་ཞོར་ཆེས་དཀོན། །དེ་དང་
 ལྷན་ན་དགྲ་བོ་འོང་། །ཐམས་ཅད་སུན་སུམ་ཆོགས་གྱུར་ན། །མི་དེ་སྤྱུར་དུ་འཆི་བ་མང་། །
 གསུང་། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པས། རྒྱུན་རན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །བར་ཆད་

དག་སྒྲིབ་བསྐྱེད་མ་ཡིན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱུག་པའི་ཕྱགས་མ་ཡིན། །སེམས་མི་དགའ་
བྱུང་དུ་མ་ལྟ་ཡང་། །གསུང་། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བའི་བས་རྟེན་ནས། །ཞེ་
སྤང་བརྟན་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། །ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །དགའ་བའི་ཡིད་ནི་
དགྲུག་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་བཅོས་སྒྲུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་
བཅོས་སྒྲུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཡན། །གཞན་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་
ནི། །སྒྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ། །སྤྱུག་ལ་འཛོམ་ཞིང་
དགེ་ལ་དགའ། །གསུང་། (༡) དེ་ལྟར་སེམས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། །སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་དུ་
སྒྲོངས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེ་བར་ཤར། །ཆོས་ལ་བགེགས་དང་བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་
ཚུགས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། །པོ་ཏྱོ་བའི་ཞལ་ནས། །ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལ་ཁ་བ་
བབས་ཀྱང་ཏྲ་མིག་ལ་ཕན་ཟེར། །རྩལ་མོ་ཆར་བབས་པ་ལ་དག་མི་ཡོང་ཟེར། །དེ་བཞིན་
དུ་ནད་དང་དབྱུང་མོངས་དང་། །གཤེ་སྒྲུར་དང་། །ཐ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཚུན་ཆད་
ལམ་དུ་སྒྲུངས་པས། །སྤྱུག་པ་བྱང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོང་། །དེ་ཅ་ན་འཕྲང་དང་
གོགས་བྱུང་བ་ལོགས་པ་ཡིན། །དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཡོ་ཁོའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དུ་འགྲོ་གསུང་།
འོན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལམ་དུ་སྒྲོང་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། །དེ་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་དང་བྲུ་མ་གོང་
མའི་ལུང་སྒྲར་དྲངས་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མི་རིགས་པ་
དང་། །དགའ་བ་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་བསམས་ནས་སེམས་དགའ་ཡལ་ལེ་
བྱེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་མཛོལ་བོའི་བྲུ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
ཡང་ན་བ་ཡིན་ན་བཅོས་སྒྲུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུན་བཅོས་སོགས་བྱེད་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་
པས་དེ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བས། །འཆད་ཁ་བ་མཚན་ཡེ་ཤེས་རྩི་
རྩེ། །འཇུག་ལ་ཡལ་ཡོད་པོ། །དང་པོ་སྤྱོད་སྒྲུངས། །ཕྱིས་ཤ་ར་བ་བསྐྱེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འཕྲོངས། །ཤ་ར་ཞེས་སྤྱིས་ན་

ཡོད། ཤར་འབུམ་པ་དར་ཡུལ་གྱི་མདའ་ན་ཡོད། བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བས་འཆད་ཁ་དགོན་བཟུང་། ལྷ་པ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས།
 དགུང་ལོ་དོན་ལྷ་ལ་མཐའ་ལྷར་གཤེགས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། བྱ་ཆེན་སེམྱེལ་བྱ་བས་སྒྱེལ་བྱའི་དགོན་པ་བཟུང་། གན་པ་ད་རེས་
 ཁ་རྩའི་དགོན་བཟུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་སེང་ཡང་འཆད་ཁ་བ་དང་། འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོབ་མར་བཤད།
 ཁོང་གིས་གྲོས་དགོན་པ་བཟུང་། (༩ ནྟེན) འདུལ་བའི་བཤད་ཅན་དར། དགུང་ལོ་དོན་རྒྱག་བཞུགས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་
 སྒྲུང་། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །འཕུལ་ལ་གང་ཐུག་སྒྲོམ་དུ་སྒྱུར། །ལེ་
 ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེལ། །ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ། །སྒྲོར་བ་བཞི་
 ལྷན་ཐབས་གྱི་མཆོག་ །ཅིས་གསུངས། ཡང་སྤྲོ་མ་དག་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་རྣམ་
 ཅོག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ལྟོད་ནས་འཛོལ་བ་རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་སྒྲོར་བའི་ཐབས་སུ་
 གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱི་ཞལ་ནས། འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་མི་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 དང་ཆགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར། སེམས་སྒྲོད་ཤེས་པའི་མི་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 མི་འབྲལ་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། དེ་ལྟར་
 རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་སྒྲོར་ཤེས་ན་བདེ་སྦྱིད་རྒྱུན་པེ་ཆད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་རྣམས་
 གྱི་ཞལ་ནས། སྦྱིད་སྤྲུག་འདི་རྒྱུན་ཡིན། རང་གི་སྒྲོ་འཆོས་ཤེས་མ་ཤེས་ཡིན། ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེ་ཆུང་འདི་རྒྱུན་ཡིན། གཉེན་པོ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་ཁ་རྒྱ་
 པས། སྒྲོ་སྒྲུའི་འགྲོ་ལྷག་མ་ཤེས་ན། ཅི་བྱས་སེམས་ལ་བདེ་དུས་མེད། །འགྲོ་ལྷག་ཤེས་
 པའི་མཁས་པ་ལ། རྒྱུན་རན་གྲོགས་སུ་འཆར་རོ་ཡང་། །གསུང་། གཙང་པ་རྒྱ་རས་
 གྱིས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ན་སྤྱང་བའི་ཆད་ཡིན། ཅི་དགུ་རྒྱབ་དུ་བསྒྱུར་ན་
 སྤྱང་བའི་ཆད་ཡིན། རྒྱུན་དང་བར་ཆད་ཅི་བྱུང་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་མེད་ན་བརྟན་པའི་ཆད་
 ཡིན། མོས་གྲས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཁང་ན། །སྤྲོ་མ་སྒྲོ་ཉལ་བྱེད་གྱིན་ཡོད་དེ། །ལོག་ལྷ་ཅན་གྱིས་
 མ་ཆོར། །དད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཁང་ན། །དམ་ཆོས་སྒྲོ་ཉལ་བྱེད་གྱིན་ཡོད་དེ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ལ་རྒྱུན་དུ་མ་མཐོང་བས་མ་ཆོར་གསུང་། རྒྱུས་མཆོག་པས། ཞེན་པ་གཏོང་ནས་མ་ལོག་

ན། དཀའ་བྱུང་ཆུ་འབྱུང་གིས་མཐར་མི་འབྱོལ་བར་གདུལ། འཕོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་
ཤེས་ན། རེས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་བར་གདུལ། སྒྲིབ་མའི་འགྲོ་ཕྱོགས་མ་ཤེས་ན། ཅོལ་
ཆུང་གི་རིག་པ་ལ་བདེ་དུས་མི་འོང་བར་གདུལ། གསུང་། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྤྲུག་དངོས་
པོའི་རྟེན་ན་མེད་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། བློ་ལོས། ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བྱས་གྱུར་
ཀྱང་། འབྲུག་རྒྱ་མེད་པར་རང་སེམས་སྤྲུག། གཟུངས་ནས་བསྒྲིགས་ཀྱང་འབྲུགས་
(༣༩བ)ནས་འཛོལ། དེ་ནི་ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་ཐོང་། གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དལ་
བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་མོར་ལས་ལྷག། འདི་འབྲུ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་
དཀའ་འཛིག་སྒྲིབ་ནས་མཁའ་སྒྲོག་དང་འབྲ། རྒྱལ་འདི་བསམས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་
ཀྱུན། སྒྲིབ་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། ཉིན་མཆོན་ཀྱང་དུ་སྟོང་པོ་ལེན་པ་
དགོས། རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བསྐྱུངས་འཆོལ་ལོ། གསུང་། ॥

༥ བཅོལ་བ་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་དུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་འདོད་སྤང་བ་ནི།
སྤྱང་རི་ཐང་པའི་སྤང་ཐང་པའི་མཆོན་རྟོ་རྗེ་སེང་ག། རུས་པ་ཞུག་འཆམས་པོ་རྟོ་བའི་བུ་ཆེན། སྤང་ཐང་བཏབ། ལྷ་པ་ཉིས་
སྟོང་འདུས། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། སྤུལ་སྤྲུམ་སྤྲུང་དུ་གསུངས། འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྒྱལ་པར་ཡང་
གསུངས། ཞལ་ནས། རྟོ་རྒྱུབ་དབེན་པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གི། ཆོགས་སོག་བྱེད་པའི་གདུང་
བ་ཆོད། ཉིན་མཆོན་དག་སྒྲིབ་བྱས་པས་འདའ་ཡི། གྲོགས་པོ་འཆོལ་བའི་གདུང་བ་
ཆོད། མི་སེམས་མལ་དུ་སྤྲུང་པས་ཟིན་གྱི། མཐུན་འཕུག་བྱེད་པའི་གདུང་བ་ཆོད། སྒྲ་
མ་སྒྲུབ་པས་མཉེས་གྱི། རྟེན་བཀྱར་བྱེད་པའི་གདུང་བ་ཆོད། བསྐྱུང་བ་འབྲེལ་བཅོལ་
བས་ཆོག་གི། དྲག་སྤྲུགས་སྒྲོས་པའི་གདུང་བ་ཆོད། གསུང་། སྒྲིབ་དཔོན་རྩོ་བཙུན་བྱ་
བའི་དགོ་བཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མའི་དུས་མཆོད་བཅད་པས། ཆོལ་བའི་དཔོན་

དགའ་བདེས་ཁོང་གི་སློབ་པ་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་དབུས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཙམ་ལ་ཁོང་བཟང་
བར་འདུག་པ། སྤྱི་མའི་དུས་མཆོད་གཙོད་པ་རང་མི་འབྲད་དམ་བུས་པས། ཁོས་སློབ་
དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཀུན་འདི་སྐད་ཟེར་བུས་པས། ར་སྤྱི་མ་ལ་མོས་གྲུས་མེད་
པའས། ཆ་རྒྱུན་པངས་པ་མིན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆོང་པ་མང་པོ་ཡོང་བར་གདའ་བ་
དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་གཡེངས་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཆག་པ་དང་། བཅུན་པ་གཉིན་པོ་ཆུང་
ཆུང་རྣམས་ཆུད་ཟ་བར་འདུག་པས་བཅག་པ་ཡིན། སྤྱོད་གསུམ་ལ་ཉེས་ལུང་གིས་མ་
གོས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་འདིས་ཐུགས་དགོངས་ཇོགས་མཆི་གསུང་བ་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དུས་མཆོད་རང་(༡༩༩༩)དེ་དོས་བཟུང་བར་འདུག་གིན་ཏུ་ངོ་
མཆར་ཆེ་གསུང་། རྗེ་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་ནས། ཐོས་པའི་གཏིང་སློགས་ནས་ཆོའདི་
སློས་བཏང་གི་རྒྱུ་བ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་མཆོད་པ་གཞན་མེད། དེའི་ཐད་ན་དྲིང་སང་གི་འཆད་ཉན་འདྲ་བ་གཞན་དོན་
ལྟར་སྤང་ཡིན། ཉེད་བཀུར་ལུང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དབང་བསྐྱར་ལུང་ཁྱིད་སོགས་འཁོར་
སྤྱད་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་ལྟར་སྤང་བྱེད་པ་རྣམས་སྟོང་པོ་མེད་གསུང་། དེ་བས་ན་གང་
ལ་བསམས་ཀྱང་སྟོང་པོ་མེད་པས་ཆོའདི་ལ་མ་ཆགས་པར་སློས་ཅི་ཐོངས་བྱེད་པ་
ཞིག་གལ་ཆེ། ॥

༥ བཅུ་དྲུག་པ་ཆོ་སློས་ཐོངས་པའི་དེའོས་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་བྱང་བ་
ནི། དེ་ལྟར་ཆོ་སློས་ཐོངས་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་མེད་ན། ཆོ་སློས་ཐོངས་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཤེས་དགོས།
དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལེགས་པར་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་སློམ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ད་གཟོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་
འོང་སྟེ་མ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟེ་མ་

དུ་སློབ་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་འཆི་ཀ་ཚུན་ཆད་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་
ལ་མ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སློ་དེས་བསྐྱབས་ནས་ཆོ་འདིར་སྟོན་པའི་སློ་སྦྱིས་ནས་འདི་དང་
འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ལ་ཐབས་འབའ་
ཞིག་སེམས་སེམས་ནས། ཆོ་སྦྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དོན་
ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པའི་སློ་མི་སྦྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ལ། རྒྱུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་མཐུ་ཆུང་
ཞིང་། ཉེས་སྟོན་སྤྲིག་ལུང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་འདྲེས་པ་
དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྦྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་ཏུ་ཆུགས་ཀྱང་སྦྱི་ནས་སྐྱབ་པོ་
སྤྲུམ་པའི་སྦྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། གཉིད་སྤྲུགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་
(༣༣བ) དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡང་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་
པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་མི་འོང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་མི་འོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་ལུར་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་བྱངས་པའི་ཉེས་སྟོན་རྣམས་
རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་རན་སོང་དུ་ལའིད་པར་
བྱེད་པས་དེ་ལས་མ་རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་མངའ་བདག་ །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་ཞིང་གཉིད་
ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུང་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། ཐམས་
ཅད་བོར་ཏེ་ཆད་གོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་
དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་སོ། །འཆི་བ་བྱན་པ་བསྒྲུབས་པའི་
ཡན་ཡོན་ནི། །འཆི་བ་བྱན་པ་སྒྲུབ་པའི་སློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྦྱེས་ན། དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་
རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་ལ་སོགས་
པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྟོན་པ་ལྟོག་ཅིང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་

- 66 -

ཉེ། །རིས་པར་འཆི་བ་སོམས་དང་རིན་ཆེན་གྲུབ། །དེར་བྱ་སར་བྱའི་བསམ་པ་མ་རྩོགས་
པར། །བསམ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མ་བསམ་གཅིག་འོག་ཚུང་། །གཤིན་རྗེ་འཛིགས་རྩུང་ཉལ་
ངས་མདུན་བསྟུནས། །མལ་གྱི་ཐ་མར་དབུགས་སྤྱད་སྟོག་ཆད་ཆོ། །ཆོས་ལས་གཞན་
གྱིས་མི་པན་རིན་ཆེན་གྲུབ། །ཅིས་གསུངས། །སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། །འཆི་བ་མི་
རྟག་པའི་སློབ་ལྷགས་དྲག་ཅིག་མ་སྦྱིས་ན་མི་མངོན་དུ་གྲུབ་གྲུབ་མཛེས་མཛེས་ལོ་འདོད་
གྲགས་འདོད་ཅིག་གིས་འབྱེད་ནས། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་དག་བ་གང་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དག་བ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་སོང་ནས། །ཆོ་བྱི་མ་ལ་པན་པ་ཡེ་མི་ཡོང་། །གཉིད་ལྷགས་
དང་། །བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ཀྱང་བཤོལ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་སོང་
ནས་དེའི་དབར་དུ་འཆོར། །མི་རྟག་པའི་སློབ་ལྷགས་དྲག་ཅིག་སྦྱིས་ན་འཆི་ཁར་མི་འགྱོད་
པའི་སྟེང་དུ་འཆི་བ་དག་འབྱོར་སྦྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་བས་འཆི་བ་སོམས་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།
པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་ལས། །སྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་ཆོས་ཤིག་འདོད། །ཀླན་པོ་རྣམས་
(༡༧)ནི་ཀླན་པོའི་ཆོས་ཤིག་འདོད། །མས་མ་ལྷོག་པ་རེ་ལྷག་མས་བརྒྱུར་བ་ལ་མས་མ་ལྷོགས་པ་ཟེར་
བ་ལྟར། །ཡར་བྱུང་ལ་འཇ་སྟོབ་གྱིས་བརྒྱུར་བ་ལ་མས་མ་ལྷོག་ཅིས་པའོ། །རྣམས་ནི་མས་མ་ལྷོགས་པའི་ཆོས་
ཤིག་འདོད་དེ་ར་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་སྒྲུ་རྒྱ་མེད་གསུང་། །མི་རྟག་པ་ལ་བྱིས་པ་བྱུང་མེད་
གྱི་ཆོས་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་འདུག་སྟེ། །ཆོས་འདི་ཆུང་བར་བརྩི་བ་ལ་ཆོས་ལར་མི་འོང་
གསུང་། །སྟོན་གྱི་དུས་པོད་སྟོན་རྣམས་སྤྱང་བ་སེལ་ལམ་མི་སེལ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་
ཤེས་མངའ་མ་མི་མངའ་ཞེས་ཅུད་གཅོད་པ་ལ། །པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། །སྤྱང་སེལ་མི་རྟག་
པ་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་འདིས་སེལ་གསུང་། །བྱུང་དུ་ནད་པ་ཞིག་
གི་རིམ་གྱིར་ཟུན་གྱི་བཤོས་བྱུང་ཏང་བ་མི་གཅིག་གིས་སྤངས་པ་ལ་འཕྱུས་པས། །རན་ན་
ཡང་རན། །བྱུང་གསེར་ཁའི་བཤོས་བྱུང་དེ་རང་རྟོད་པར་གྱིས་དང་ཟེར་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་
པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་རན་རན་པོ་བྱེད་གྱིན་འདུག་སྟེ། །འདི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པ་མཛོད་དང་། །དེས་

ཆོག་གི་གསུང་། བོ་ཏོ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟོ་བར་ཞུས་ཅོན། སྟོ་རྒྱ་མེད་འདི་ཁོ་ན་སྟོ་མས་
 འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་གསུང་། ཡང་ཁྱེད་ར་བས་རྒྱད་ཆོད་མཐོ་ན་འདིར་བསྐྱད་པས་མི་
 ཡན། ར་དར་མཉམ་ན་ར་ལ་སྒྲར་སེལ་ཆེན་པོ་འདིས་པན་པར་བྱུང་བས་ཁྱེད་ལ་འར་པན་
 མཆི་གསུང་། སྟགས་པ་ཞིག་གི་བྱ་མོ་ཤེད་རའི་མེ་ལོར་འདི་རྒྱར་བེད། པ་ཤེད་སྟོན་ལ་
 བྱད་བཏུ་བ་འདི་ལ་གྱིས་དར་དེར་རྒྱར་འདུག་ན་རའི་མཁར་རྩ་རྒྱགས་ལ་སོར་བེད་ལོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོས་རྒྱར་བེད་བ་ལ། སྟོན་ལ་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་མཐོ་ད་དར་།
 དེ་ནས་གཞན་ཅད་ཆོད་གསུང་། བོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུགས་ཐོག་དུ་མཁར་རྩིག་པ་འདྲ། དལ་དུས་སུ་སྟོར་ཉིད་སོགས་ཡོར་
 ཡོར་འདྲ་འདུག་ཀྱང་གལ་ལ་བྱག་དུས་མར་ནས་ཞིག་འགྲོ་བར་སྒྲར་། འདི་སྐྱེས་ན་སྟོ་མ་
 ལ་ལྟོག་མེད། འདི་མ་སྐྱེས་ན་ཐམས་ཅད་ལྟོག་། འདི་སྐྱེས་ན་བྱར་རྒྱབ་གྱི་སེམས་དར་
 སྟོར་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡོར་གསུང་། ཤ་བོ་བའི་ཞལ་ནས་
 ཀྱང་། རའི་འདིར་མི་རྟག་པའི་སྟོ་མ་ཉམས་འབུལ་བ་ཀྱན་ཆོས་གྱི་གཏིར་དུ་སོར་ནས་
 འདུག་། སྟོར་པའི་སྟོ་མ་ཉམས་དེ་ཁ་ན་པར་ཡམ་(༣༥ན)མེ་བ་ལས་མི་འདུག་གསུང་།
 ཁོར་གི་བཙུན་རྒྱར་ཤེད། མི་རྟག་པ་མ་གོ་བའི་བསྐྱར་བ་རྒྱར་པ་ན་བེད། ཁོར་དེ་བདེན་
 གསུང་བར་གདའ། དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་དར་ལས་འབྲས་འདི་ཉན་པ་
 བོས་ཉན་རིན་མེད། འཆད་པ་བོས་འཆད་རིན་མེད། ཉ་མའི་ཆོས་སུ་བྱེད་མཁས་པ་ཡང་
 དེར་མ་རེད། བཙུན་པོ་དར་བཟང་པོ་ཡང་དེར་མ་རེད་གསུང་། ཞང་བཙུན་ཡོར་བའི་
 ཞལ་ནས། སྟོ་དྲོ་མི་རྟག་པ་མ་སྐྱེས་ན། ཉི་མ་བྱེད་ནས་ཆོ་འདི་པར་འཆའ། ཉིན་བྱེད་ལ་
 མ་སྐྱེས་ན་དགོངས་མོ་འདི་པར་འཆའ། ཆོ་འདི་པར་སོར་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་
 གསུང་། སྐྱོན་སྟོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ད་ནང་མི་རྟག་པ་བྱན་རེ་མ་བསྐྱོམས་ན་དེའི་
 ཉིན་མོ་ཆོ་འདི་པར་འགྲོ་བར་སྒྲར་། གསུང་། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོ་ཉིག་ཡེ་ཤེས་

- 69 -

ཡོད། མི་རྟག་པ་དྲན་པ་ཆོས་མིན་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡོད་སྟེ། རང་རེ་གནངས་ཁོ་ན་
འཆི་ན་ཆུ་བམས་ཅད་པར་ཁུར་སོང་། རི་བམས་ཅད་གསེར་དུ་སོང་། མི་བམས་ཅད་རིད་
རང་གི་ཁུ་དར་ཁུ་མོར་སོང་ཀྱང་དེས་ཅི་བགྱིད་གསུང་། སུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་
པ་དང་ལས་འབྲས་འདི་སྒྲིམས་ཤིག །འདི་ལ་ར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ར་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིམ་པུང་། མི་རྟག་པོ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་སྒྲིམས་ན་པམ་པ་བཞི་བྱུང་
ཡང་སྟིག་པ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་། དེ་རའི་ཁ་ཆེམས་ཡིན་གསུང་། སྟེ་ལུ་བྱུང་བའི་ལྷ་སྟེང་ལས་
ཡུལ་སྟེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་འབར། བྱིས་པའི་དུས་ན་ཉིང་རེ་འཛོན་བརྟན་པོ་ཡོད། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བ་བསྟེན། ལམས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུང་ཡི་དམ་གཟིགས་ཤིང་ཆོས་གསན་པ་སོགས་མཐའ་ཡས། སྟེ་ལུ་བྱུང་དུ་ཆོགས་པ་སྟོང་འདུས། འོ་དོན་དུག་
བཞུགས། དགོན་པ་བ་དང་པོར་མཇལ་ཕྱག་དབང་མཛད་པས། དཔུ་ཐོད་ལ་ཕྱག་རྒྱེས་བྱོན། འདས་དུས་དཔུ་ཐོད་ཁུ་ཆེན་དོན་
སྟེངས་པས་བསྐྱམས་ནས། རམ་ཤོད་དོན་སྟེངས་དགོན་པ་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར། གདུང་རྟེན་ཆེན་པོར་
དཔུ་ཐོད་ཡས་པ་དེ་བཞུགས། སྟེ་ལུ་བྱུང་བའི་ཕྱག་གཟིག་གཉལ་གྱི་གསེར་སྟེ་འབྲུམ་པར་བཞུགས། ད་ལྟོ་འདྲེས་ཉོག་གདུལ་བྱ་
མཐའ་ཡས་པ་འདུག་ཟེར། འོན་གྱི་ལྷ་འཁྲི་སྐྱད་པ་དོན་སྟེངས་པ་དང་མཇལ་བས། དོན་སྟེངས་པས་འཁྲི་སྐྱད་པའི་སྐམ་སྒྲིང་ལ་
སངས་རྒྱས་སོ་སྟེ་བཞུགས་པ་གཟིགས། དེར་ཕྱག་འཆི་པ་དཔོན་སྟོབ་རྟེན་འབྲེལ་འཁྲིག །འཁྲི་སྐྱད་བཏབ། དར་རྒྱས་ཆེ། དོལ་བ་
ཆོག་དམར་ཁུར་བ། པོ་ཉོ་བའི་ཁུ་ཆེན་དེ་ལ་ཡང་གད་པ་ཡང་ཟེར། སྟེ་བ་བདུན་པའི་བྱུང་སྐམས་ཡོན་ཉན་མཐའ་ཡས་མངའ། དེས་
བེ་བུམ་སྟོན་པོ་སྟེངས། ཁོར་གི་ཁུ་ཆེན་འཁྲི་སྐྱད་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་མཛད། སྟེ་ལུ་བྱུང་བའི་ཁུ་ཆེན་གཙོ་བོ་སྟེ་པོ་སྟེས་པ་
དང་གཙོ་བོ་པོ་ཆེ་གཉིས། དཔུས་ན་རྒྱ་མ་བའི་དཔྱེར་ཆེན་པོ། དོན་སྟེངས་པ། བསམ་ཡས་ན་དགེ་བཤེས་བྲག་ཐོག་པ་སོགས་
གཞན་ཡང་མང་དུ་བྱོན་པར་གདའ་ལགས་སོ། །ཞལ་ནས། འཆི་བ་རྗེས་དྲན་རྒྱུད་ལ་སྒྱེས་པ་དང་
གཟིག་། ཆོ་གྲོས་ཐོངས་པ་དང་གཉིས། ཆོས་བྱེད་པ་གསུམ་འགོ་མཉམ། མི་འཆི་སྟམ་པ་
དང་། ཆོ་འདི་ལ་གི་སྒྲིང་འབམས་པ་དང་། སྟིག་པ་བྱེད་པ་གསུམ་འགོ་མཉམ་དུ་འོང་
གསུང་། ཡང་ཆོ་འདི་འོ་ཞེན་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་(༩༤ན)པས་སྒྲིབ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
ལ་ལས་འབྲས་གྱིས་སྒྲིབ། །ཁམས་གསུམ་བམས་ཅད་ལས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

གྱིས་སྒྲོབ། ཐེག་དམན་ལས་བྱམས་སྟིང་རྗེས་སྒྲོབ། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་སྟིང་ཉིད་
 བསྐྱེམས་པས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས། སྟོན་གྱི་དྲུས་སུ་ཡང་
 མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ལ་མན་རག་དམ་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏུ་མཐའ་ཡས་གྱི་བཅུན་
 སོ་ལྷ་འོད་བྱ་བ་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་ངེས། དེར་དག་སྟོང་མ་ངེས་ཞེས་པ་དགྲ་བཙུག་
 མ་ཞིག་ལ་གཏད། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་དུ་བཅུག་པས། ཞག་བདུན་ནས་གི་
 བསྐྱེམས་ལྟར་སྒྲོབ། བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་གསུངས། དེས་ན་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་འདི་དངོས་གཞི་ཡིན། དངོས་གཞི་འདི་མིན་
 གཞན་ཞིག་ཡོད། འདི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་
 བ་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོ་ན་བྱང་སེམས་དང་སྟིང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་དངོས་
 རང་མིན་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་ཡེ་མི་རྟེན། འཕོ་བའམ་འཆི་ག་མའི་ཆོས་
 ཟབ་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པར་གཏམ་རྒྱུད་དེས་གཤིས། དེ་ཡིན་པ་ཡང་རིགས་ཏེ།
 བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྐྱོ་གསུམ་གསུངས་པའི་སྐྱོ་སྟོན་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མི་རྟག་པ་དང་(༥༦) སྟུག་བསྐྱེམས་པས་འཛིག་རྟེན་
 མཐའ་དག་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་མོད། འདིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་། རྒྱན་འཛིག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་གཤིས་ནས་
 བསྐྱེམས་ན། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་སྟོན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ཐར་པའི་གོ་འཕངས་མ་བརྟེན་པ་ལ། གཞེད་རང་
 ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་བསྐྱེམས་པས། བདུན་ཅིང་གོ་འཕང་
 བརྟེན་ཟེར་བའི་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པ་འང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཙན་གཤིས་རབ་
 དང་ལྷན་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

གྱི་མཐོལ་ཡིན་ནོ་སྐུ་དུ་གཤམ་པར་བྱས་ནས་འདི་སྒྲོམས་པར་བྱ་སྟེ། དྲན་པ་ཉི་པར་
གཞག་པ་ལས། གང་འདི་འཆི་བ་འབྱུང་བ་ནི། དྲན་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བསྟགས། །
དེ་བསྟེན་པ་ནི་ཞི་བའི་མཆོག་ རྟོག་དང་བལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། །འཆི་བདག་འཛིགས་
པ་དྲན་པ་ནི། རྟོན་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་རྒྱལ་འགྱུར། རྟོན་མེད་བས་ཀྱང་དྲི་མ་རྣམས། །
ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་ཞི་བར་འགྱུར། །བག་ཡོད་གོ་འཕང་འདི་མཆོག་དུ། །དེ་བཞིན་
གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །གང་ཡང་འཆི་བདག་རྟག་དྲན་དང་། །མི་དགོ་
རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་གྱིས། །གསུངས། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་མང་
དུ་བསྒྲོམས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དབུགས་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིན་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
གསུང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ནས། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་
ལས་གྱི་མཆོག་ །འཛིག་རྟོན་གྱི་མདོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། །ལྷག་པར་ཡང་ད་ལྟའི་
དུས། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་བྱད་པར་འཕགས་པ་གང་ན་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་ལན་བརྒྱུད་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་དཔལ་པ་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གདའ།
འགྲོ་(༡༧)མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་རྗེས་དྲན་འདི་ཟབ་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་
གིན་དུ་དགའ། རྟོན་པ་དང་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་རྟགས་གསུང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་མིན་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་སྟེ། འདིའི་སྟོང་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་པའང་རེ་རེ་ཅོས་
དུ་འདུག་གསུང་། ལུ་རྒྱུད་བའི་ཞལ་ནས། ཤ་བོ་སྤང་པ་ལ་ང་དེ་རིང་ཡས་ལ་ཆོས་གིག་
ཉན་དགོས། སྤྲོ་མོ་ཐང་དུ་རོ་བསྟེགས་པ་རྣམས་རྟོན་ཅིག་གསུང་། ཁོང་གིས་འདི་དང་
འདིར་འདི་སྤྲད་བྱ་བ་བསྟེགས་པ་ལགས་ཞུས་པས། བདྲ་བྱང་རྒྱལ་རོ་ཀྱན་མི་རོ་ལུང་

སྒྱེལ་སྒྱེལ་མའོན་སྐུམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་མི་གོ་བར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་འགོ་བ་སྐྱད་ཟེར་བ་ལ་
ཡིད་མི་ཆེས་པར་གདའ། ཉོན་མོངས་པ་རུ་རེར་རེ་ལྷུ་མ་མེ་སྒྲིག་པ་ག་རེ་བཞག་པའི་ཆོས་
བྱེད་ཤེས་པ་གསུངས། ཤ་ཐོ་བའི་ཞལ་ནས། ཤེས་པ་བས་སའབས་པ་ཡང་མང་གསུང་།
སྒྲོན་གྱི་དུས་བཙུམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་པ་ན། དགེ་སྒྲོང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུ་སྒྱེད་གྱུ་འི་
བདག་མོ་དག་བཙུམ་མ་འཁོར་དང་བཙས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་ལ། དག་
བཙུམ་མ་མཆོད་སྒྱུན་འཁོར་དང་བཙས་པ་ནི། བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་མཇུག་དེ། སྒྲོང་
ལས་མཐུན་པས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་མ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་
ལས་དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་ཁ་རྟོན་བྱེད་མཆོད་སྒྱུན་གྱི་འཁོར་རྣམས་མི་རྟག་
པ་སྒྲོམ་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མདོའི་ཆོགས་
བཙན་བཀོལ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་དག་བཙུམ་པས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་བ་
མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པར་གསུངས། ཐོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། ངའི་སྒྲུང་སེལ་ཆེན་མོ་འདི་ས་གཉིས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྒྲོམ་ན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གདམས་ངག་མི་
ཆུང་ངམ་སྟམ་གསུངས། འགོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས་
བཀའ་མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཙུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསུངས། འདུལ་བ་ནས་འཆག་ཁར་དུ་
ཀོང་རུས་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་ཆུལ་གསུངས་ཏེ། རོ་བོ་རྗེ་མ་བྱོན་རིང་ལ་
མན་(༣༧བ) ངག་དུ་མ་ཤེས་གསུང་། ཡང་འདི་སྐྱད་གསུང་། བས་འཆི་ཆ་མེད་མ་
བསམས་པས། །ཆེ་འདིར་གཉེན་ལ་ཡན་གདགས་དང་། །དག་ལ་གཞོད་པ་སྒྱེལ་བའི་
སྤྱིར། །སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱས། །བཤེས་དང་དག་རུ་སྒྲུང་བ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་
ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་སྐྱ། །རན་སོང་ལུ་མཐའ་མེད་པར་འགོ། །འདི་ལས་ཡམ་པ་གཞན་ཅི་
ཡོད། །བས་འཆི་ཆ་མེད་གི་དུས་ན། །ཆོས་མིན་གཞན་གྱིས་དགོས་པ་མེད། །སྟམ་དུ་སྒྲོ་
སྒྲུང་སྒྲུང་པ། །འཇུ་སྒྲུང་གིར་བྱ་གསུང་བ་འདྲ། །ཆེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ། །

- 74 -

- 75 -

- 76 -

ཞུས་པས་མ་གནང་། ཡང་ན་གྲིས་ཞུས་པས། ཁོའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ར་ཡང་
 འཆི་བྱོད་ཀྱང་འཆི་བྱ་བ་དེ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ནས། བྲ་མས་ཀྱང་དེ་ལས་གསུངས་པ་
 མེད། ར་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་དེ་ལས་མེད། བྱོད་རང་ཡང་དེ་སྒྲོམས། དེ་ལས་ལྷག་
 པ་ཡོད་རིག་སུང་ནས་དབུ་སྐྱར་བཞེས། དེར་ཁམས་པས་ཀྱང་སྒྲོམས་པས་གྲུབ་ཐོབ་
 ཅིག་བྱུང་སྟེ། སྒྱོད་འདུག་ལས། ཏུར་བྱོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། རུས་གང་དག་
 དང་བདག་གི་ལུས། འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། ཁམ་ཞིག་འགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་
 འགྱུར། གསུང་། དེ་བས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཐོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་སོ་
 སོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་མི་མཐུན་ཡང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་དགོས་པ་
 དང་། འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་གསོལ་འདེབས་བྱེད། འདི་སྒྲོམས་པས་རྒྱད་
 ལ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཤིག་ནས་ཡོང་ཞེས་སྒྲོན་པ་མཛད་པ་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་ན་སུ་ཞིག་ཐེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་མཆོག་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་
 བྱེད། དེ་བས་ན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཆེ་བློས་གཏོང་བ་ཆོས་
 ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། ཐོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་
 པ་སྒྲོམ་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཡིན། རྒྱ་གར་སྐད་དང་ཐུག་འཆའ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མིན་
 གསུང་། ཡང་མི་རྟག་པ་དྲན་པ། ཞང་བཅུན་ཡེར་པ་དང་། གཉན་སྟོན་ཤྲུག་འབྱུང་དང་།
 འབན་གྱང་རྒྱལ་ལྷ་བུ་ཡིན་གསུང་། ཡེར་པ་བ་དུས་རྒྱུན་དུ་གཤེགས་དོགས་འབའ་ཞིག་
 བྱས། བསྟན་ནད་ཅུང་ཟད་རེ་ལའང་སྟད་འདོགས་ཀྱིན། ད་ཆ་ཆ་གསུང་ནས་ཡོ་བྱད་ཅི་
 ཡོད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བསྒྲོས་ནས། མེད་མི་རུང་ཅི་རིགས་ལ། མ་ཤིའི་བར་ལ་
 གཡར་རྒྱག་གསུང་། གཤེགས་པ་ན་ལྷའི་རོལ་མོ་དི་རི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོར་བ་བྱུང་།
 རྒྱགས་(༡༩བ)ལྷག་ནས་ཁལ་དུ་གཤིན་པ། ཅི་ཡང་མི་འདུག་པ་ལ། སྤ་རྒྱུང་བའི་དགོན་
 མཆོག་མཆོད་པ་བྱ་གསུང་། ཐོ་ཏོ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་བྱ་གསུང་སྟེ། གཉན་

- 78 -

ལ། རྒྱལ་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་ཐོ་ཆའི་ཞལ་ནས། རོ་མཆར་ཆེ་དེ་ནི་རེ་རེ་ཅམ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་
གསུང་། ཡང་མི་རྟག་པ་དྲན་པ་ཁ་རག་སྒྲིམ་རྒྱུར་འཕམ་ཡུལ་སྤྱི་ཐུག་རྒྱུར་མེད། ལྷ་བྱ་ཡིན་
གསུང་། ཁོང་ཁ་རག་ཐུག་ནག་གི་ཐུག་ཁུང་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲིམ་ནས་སེ་ཐུང་ཞིག་ཡོད་
པས། ན་བཟའ་རལ་བས། གཙོད་དགོས་དགོངས་པ་རེ་བྱུང་། ཡང་དེ་མ་ཐག་བཅད་
ནས་ཅི་བྱེད། འགྲོ་འོང་བྱེད་ཀྱིན་སྟོན་རྒྱ་རང་ཡོང་རེ་དགོངས་ནས་བྱིས་གཤེགས་བར་
དུ་གཙོད་པ་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་ཡང་དགོ་བཤེས་གསར་ཐུ་རྟོག་ལེགས་གཤི་གི་བ་གསན་ཅན་རོ་བོ་
པ་བྱ་གཏོར་གདའ་ཡང་གསུང་། གསར་ཐུའི་ཤིང་ནགས་བསྐྱར་བར་ཞུས་པ། ཐུན་པ་གི་བདག་དུ་འཛོན་པ་མི་སྟོང་ནའང་། ཐུ་རོ་ལ་
ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་དུ་གཟུང་རམ་གསུང་། བ་དང་། གཤེན་སྟོན་གཡུང་དུར་རྒྱ་མཚོ་གཤེན་སྟོན་པོ་གི་བ་གསན་
དུས་ཡེ་ཆོས་ཟབ་མོ་གདའེ་གསུང་དམར་ཁྱིད་ཟབ་ཤོས་རང་དེ་གི་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཀུན་ཡིན་གསུང་། གཤེན་སྟོན་ལ་མིས་
སྟོག་སྒྲིམ་བྱས་པས། ར་ནི་འདི་ན་འདྲུག་གོ་གསུང་ལོ། ཁོ་ལྷ་བྱ་འཆི་བ་དྲན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། ལ་འདི་གཉིས་ཀ་རོ་བོའི་
སྟོང་མ་རྟོག་ལེགས་ཤེས་གསར་ཐུ་བདེ། མཐས་བྱུང་ཆོས་པོ་ཞིག་བྱོན། གཤེན་སྟོན་བྱིས་བསམ་ཡས་སུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱར་ས། ཐུ་
ཆོས་མང་ངོ་། ཁོགས་པའི་གདམ་རྒྱུད་གསུང་། འོ་ན་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་དེ་ལྷར་གལ་ཆེ་པར་
ཡོན་ཆེ་ན། འོ་ན་དོན་ཆོན་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་བྱས་ནས་སྒྲིམ་སྟུམ་ན། སྦྱིར་བཀའ་གདམས་
ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དོན་ཆོན་ཞིབ་དུ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ས་བཅད་མི་མཛད།
འོ་ན་ཀྱང་སྟོན་མཐས་པ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བྱིས་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱེད་
པའང་མང་དུ་ཡོད། བསམ་རྒྱུ་འམ་སྒྲིམ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱུང་མི་གདའ། སྟོན་
ཀྱི་གོ་ལུང་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ན་ཡོད་ཆོད་དུ་འདྲུག ཁོ་ལྷ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤྱི་མི་
ཅུ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཆོན་དགུ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མཛད་དོ། ཁོ་ལྷ་རྗེ་གཤམ་ཆེ། སྟོན་ཀྱི་
ཐུག་སོར་བ་ཐུག་སོར་བས་ནག་ཆོ་ལྷོ་བ་སོགས་རོ་བོའི་དངོས་སྟོང་དང་ཞིང་སྟོང་དུ་མ་ལ་ཐུག ཁྱུང་པ་བརྟེས། ཐུ་འདུལ་
འཛོན་སོགས་ཐུ་ཆོན་མང་དུ་བྱོན་ནོ། བས་བརྒྱུད་པའི་མཐས་པ་དག་ནི། མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ལ་
གསུམ། དགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཐུ་བའི་(༤༠བ)མི་རྟག་པ་དང་། སྟོ་བྱུང་གི་མི་

ཏྲག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་སྒྲིབ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འཛིག་པར་ངེས་པ་དང་། རང་དབང་
 མེད་པས་འཆི་བ་བསམ་པ་གཉིས། སྤྱི་བའི་མི་ཏྲག་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་མི་ཏྲག་པར་
 འགྲོ་བ་རིག་ཐར་ལས་ཚུ་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱུགས་རྩིས་སྤྱུགས་འདེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེས་སེམས། གྲོ་བྱར་གྱི་མི་ཏྲག་པ་ལ་བཞི། འབྱུང་བ་འབྱུགས་པ་དང་། ལྷ་འབྱུགས་
 པ་དང་། གཉིས་ཀ་འབྱུགས་པ་དང་། ཟས་གོས་གནས་སལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གྲོ་
 བྱར་འཆི་བ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །བཤེས་གཉིན་གཞན་དག་མང་པོ་ནི། ཕྱི་
 མི་ཏྲག་པ་དང་ནང་མི་ཏྲག་པ་གཉིས། དར་པོ་ལ་སྒྲོད་མི་ཏྲག་པ་དང་། བཅུད་མི་ཏྲག་
 པའོ། རང་མི་ཏྲག་པ་ལ་གསུམ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིགས་པ་དང་། རྒྱུ་གྱི་མི་ཏྲག་
 པ་ཆེ་ཆད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མདའ་འཕར་ས་པའས་ཚུ་སྒྲུང་དྲག་པོ་འབབ་པ་ལས་ཀྱང་
 བསྐྱོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། གྲོ་བྱར་གྱི་མི་ཏྲག་པ་ལ་ཆེ་བད་པ་དང་། ལས་བད་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་བད་པ་དང་། བག་མེད་པས་གྲོ་བྱར་དུ་འཆི་བ་སྟེ་བཞིའོ། །བདག་གི་སྒྲ་
 མའི་ །བདག་གི་སྒྲ་ལ་རྩེ་ལ་བས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ། ལ་སྒྲོད་བྱང་གི་སྟེ་བདག་ །དགའ་བབ་
 འབྱུགས་ཕྱགས་སུ་རྒྱུད། རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཆེ་བ་འགྲན་སྒྲུབ་དང་བལ་བར་སྒྲུབ་རི་པོ་མདངས་ཚན་གྱི་དགོན་པ་བདག་ འར་སྒྲོད་
 ལྟར་དཔལ་ལོང་ཆོས་སྟེ་དགོ་ལྷན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདན་ས་མཛད། སུ་སྒྲོབ་མང་དུ་ཚོང། དཔྱད་པོ་ལྷ་བཅུ་དཔ་བཞི་ལ་དགོ་ལྷན་དུ་
 གཤེགས། ཞལ་ནས། མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེགས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ན། ལུས་རྣམས་སྒྲུང་གི་
 ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱས། དཔེགས་པ་སྦྱོར་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ། གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་
 རྣམས་ངེས་ངེས་བྱས། འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་བདར་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། དར་
 པོ་ནས་སྒྲོ་རན་ལངས་ལ་མི་གཏོར་བར་འདུན་པ་རི་ལྟར་བདར་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་དགོས་
 གསུང་བས། འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོམ་རྒྱུའི་དཔེགས་པའི་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་
 རྣམས་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ལགས། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས།
 འདིའི་ཡིག་ཆ་ན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་གོ་རིམ་ས་འཆོལ་བར་སེམས་པ་དང་། གང་

ཟིན་ཟིན་ནས་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར། དང་པོ་མ་འདྲིས་(༧)ན་རིང་ལ་གོ་
 རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲུབས། འདྲིས་པ་ན་གང་འདོད་པ་ནས་སེམས་པས་གོ་རིམ་ངེས་
 པ་མེད། དམིགས་པའི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་ནི་བྱུང་ཆེར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དོན་ཚན་
 མང་པོ་ནས་བསམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་འཕགས་པ་བོགས་མེད་ཀྱིས་ཉན་སར་གསུངས་
 པ་བཞིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ངེད་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས། གཉེན་གྱིས་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཆོན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། གཉེན་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བ་
 ཟླ། །དབྱ་ཡིས་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཆོན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །དབྱ་ལ་ཞེ་སྤང་ཞི་
 གྱུར་ཏེ། །བྱམས་པ་གྱུར་དུ་སྟེ་བ་བཞིན། །དབྱ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡི། །རྒྱ་མཆོན་མང་
 དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །ཞེ་སྤང་བྱགས་དྲག་སྟེ་བའང་ལྟོས། །འོ་ན་སྒྲོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་
 རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་རྣམས་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟར་སྒྲོམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་
 གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་རྣམས་མ་འདྲིས་པར་སོ་སོར་སྟེ་ཞིང་སྟོ་ལ་གསལ་བཟབ་སྟེ་འདྲིས་
 སུ་བཅུག་གོམས་སུ་བཅུག་ན་སྟོས་གསལ་བར་ངེས། གསལ་བར་དམིགས། གསལ་
 བར་མཐོང་བ་ཞིག་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་གསལ་བཟབ་པ་དེ་ཉིད་
 ཉམས་པ་མེད། བརྗེད་པ་མེད་པར་དེ་ཀའི་རང་ལ་གནས་ན། ཟླར་བསྐྱར་གྱིན་སྒྲོམ་མི་
 དགོས་པར་དེ་ཀའི་རང་ལ་ཕྱི་ལ་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དག་གི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་
 པོའི་བཀོད་པ་བཤད་ན་དེ་མ་བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ན། ཟླར་བསྐྱར་གྱིན་འཆད་མི་
 དགོས་པར་དུས་ནམ་ཡང་སྟོ་ལ་བཀྲ་ལམ་མེ་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །བརྗེད་ན་ཡང་གསལ་
 བཟབ་གྱིན་འཇོག་དགོས་པ་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲའོ། །སྟོན་པ་སེ་སྟོན་བཀའ་གདམས་
 གྱི་བཤེས་གཉེན། གྱི་ཞལ་ནས། བཀའ་བརྒྱད་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་
 ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སེམས་པ་ཁོ་ན་འགོ་
 འདོན་པ་ཡིན་གསུང་། འགོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། རྗེ་བོ་རྗེ་དེ་ཅེ་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་སོ་

སོང་རྟོག་པ་ལ་བསྟགས་གསུང་། ལྷན་སྐྱོད་པོ་ཆེ་དེ་ལན་ཅིག་དག་བཤེས་ཡོན་ལུང་
 པའི་ཐུག་ནས་བཟུང་ནས་ང་འཆི་བའི་དུས་སུ་(༧)བ)འབྱུང་བའི་ནད་པ་ཀྱང་། མི་མ་
 ཡིན་གྱིས་འཆི་བ་ཞིག་ལ་འདམ་པ་ཡིན། ཅི་སྟེན་འབྱུང་བའི་ནད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དང་དུ་
 ལེན་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་མེད།
 མི་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཉེས་པ་སྟུ་གཅིག་མ་བྱས་
 པར་གཅིག་གིས་གྱི་ཞིག་རྒྱབ་འཆི་ཡང་མ་ཉན་དག་ཀྱང་མ་ཉན་པ་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་དེ་
 ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྟོ་བཤའ་མ་ཞིག་སྟུང་ན་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་གསུམ་ཀར་ཆང་། དེ་ལ་གོ་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
 དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ལུ་ཟུར་
 པའི་ཞལ་ནས། ང་འཆི་ན་ང་འཆི་ན་སྟུམ་དུ་བསམས་པས་མི་ཡོང་བས། སྤྱ་མའི་མན་
 ངག་ལ་བསྟེན་ནས་བགྲང་བ་དང་གཞལ་བའི་རྣམ་པས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གསུང་། ཁོང་གི་
 གསུང་འདི་ཀྱན་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཆོས་སྐད་སྤྱ་མ་མཁས་གྲུབ་དམ་པས་ཟིན་པའི་ཞད་
 ཅིག་རང་གཏུལ། འདི་འདྲ་གོ་བའི་མི་རང་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་གཏུལ། ཡང་སྟེ་ལུ་ཟུར་པའི་
 ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མོས་པ་བྱས་པས། སྟེ་བ་སྤྱི་མ་ལ་མི་རྟག་པ་མཛོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཡོང་། ཨ་ཏི་ཤའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱར་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡོང་
 སྟེ་མི་ཡོང་གསུང་། ॥

༥ བཅུ་བདུན་པ་ཉམས་ལེན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་གྲ་ར་བའི་ཞལ་
 ནས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཀྱན་མང་དུ་བསམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མ་བསམས་
 བ་འདི་ལོངས་ཐོས་པས་བསྟུལ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དང་པོ་
 ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བག་ཙམ་ཡིངས་པས་ལྟོད་ལྟོད་འཆའ་བ་ཡིན། བརྟེ་གཞོན་པ་
 ཀྱན་གཉེར་ལོ་རེ་བབ་ཅ་ན་ཆོས་དང་གཉེན་པོ་དུང་བྱིས་པ་བཞིན་འགྲོ་གསུང་། རིན་པོ་

ཆེ་པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་ལས། དེ་བས་ན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་ཀུན་ལ་ཐོག་མར་བྱི་ཆོག་འདྲིའི་ཡན་ལག་རེ་
 རེའང་། །སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་ཆུ་ལྱིས་ནམ་ཏམ་དུ་སེམས། །ལན་ཅིག་ལན་གཉིས་སོགས་བྱིས་
 ས་ཡིན། །དོན་འདི་རང་ལ་ས་སྤྱིས་བར་དུ། །བསམས་ན་ཆོས་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་འདྲོད་
 འོང་། །དེ་ཡང་གོགས་དང་(༤༡ན)བཤེས་གཉིན་གནས་གསུམ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་
 ལྷན་པས་བསམས་ན། །ཡིན་བྱི་གཞན་དུ་ན་ནི་ས་ཡིན། །གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
 བས་མཛེ་ཅན་རྒྱུ་དང་པ་དང་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །སྤྲོ་བུ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེན་
 བས་ཅིང་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། །འོ་སྤྲོ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་
 ཆབས་ཅན་བྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་རག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅམ་བྱིས་
 ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་མི་ཆོག་པས། །ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་བྱིས་དབྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཆལ་ཏེ། །བཤགས་བསྐྱོད་ལས།
 དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་སྤྲོངས་པ་ལ། །ཡུན་རིངས་དུས་སུ་ནད་གཞི་བསྐྱེན་བྱེད་
 ཅིང་། །མཛེ་ཅན་རྒྱུ་དང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྤྲོན་བསྐྱེན་པ་ཡིས་ཅི་བཟུང་
 མཆི། །ཞེས་དང་། །ཡང་ཅན་གྱི་མིས། །སེམས་བྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཉོན་
 མོངས་ཁ་བའི་ཁ་བས་བསྐྱེན་དོགས་པ། །རོ་ཞིས་དངོས་པོར་བཟུང་བར་མི་རུས་ལྟར། །
 ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་
 ལེན་དུ་བྱས་ན་སྤྲོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས། །དང་པོར་སྤྲོ་སྤྲོང་བ་དཀའ་སེ་བ་ཡང་།
 བྱིས་དེ་ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། །ད་ལྟ་ཅི་རིགས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྲོ་མ་
 དུ་བཅུག་ན། །ན་མིང་ན་མ་སྤྲོ་མས་པར་ཡང་ར་འཆི་སྤྲོ་མ་པ་སྤྲོ་དུངས་དུངས་ཡོང་གིན་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། །ད་ནི་ཅི་སྤྲོ་མས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཐོས་ཡུལ་སོང་ནས་མི་ཡོང་བར་སྤྲོ་བེད་ནས་
 བཤོལ་གཏོང་སྟེ། །སྤྲོ་མ་དམ་པ་རྣམས་གསུང་བ་ལྟར་སྤྲོ་མས་མ་ཐག་ནས་སྤྲོ་དུངས་
 དུངས་རྒྱུན་མ་ཆད་གར་ཡོང་། །དེ་ཡོང་ན། །སྤྲོང་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་སྤྲོ་མས་མ་ཐག་ནས་

སྒྲེ་བས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཞག་ཁ་ཡར་ལ་རྫོགས་ཡོང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་
ནས། སྒྲོ་རན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤོག་དེལ་འདྲ། །ཉམས་གསར་བྱ་སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱེན་གྱི་
འཛིག་ །དུས་ཡུན་བྱང་གིས་འབྲུལ་བ་མི་ཆོད་ཀྱི། །སྒྲོམ་ཡུན་དུ་སྤྱིངས་ཤིག་སྒྲོམ་ཆེན་
ཀྱལ། །གསུང་། ཡང་ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། སྒྲ་མ་ཞང་གིས་དེ་མ་(༤༡བ)བྱག་རྩ་
བརྟགས་འདོད། །གཤོལ་ལ་ཁད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟས་ཡིན། སྤྱིངས་སྤྱིང་དགོས་ན་ཅི་ཅུག་མཆོ།
བྱ་བ་དང་། སྤྱུགས་སྤྱིངས་འདོད་ཐག་མ་ཉེ་མཛོད། །ལ་འུར་བྱེ་གཏོར་མ་འགམ་
མཛོད། །གསུང་བ་འདི་གནད་ཆེ། འདི་ང་ལ་ནན་ལྟར་ཐན་པ་ཞིག་བྱུང་། ཆོ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གོམས་གོམས་པ་ཞིག་སྒྲོང་། མ་གོམས་པ་ཞིག་སྒྲིད་དགོས་པ་ཡིན་པས་
སྒྲོམ་ཡུན་སྤྱིང་དགོས་གསུང་། ། །

༥ བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ན་མི་རྟག་པ་ལ་མཆོན་ན་ཡང་དེ་
ལ་སྒྲོ་འགོ་ཆོད་ཀྱིས་སེམས། སྒྲོ་མི་འགོ་ན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་
བཤམས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ། ཡང་སེམས། ཡང་མ་བྱུང་ན། བཅོན་སྤུལ་མི་བྱ་
བར། ལས་འབྲས་སོགས་སེམས། དེ་མ་འདོད་ན་སྤིག་པ་སྒྲོངས། དེ་མ་བྱུང་ན་ཡང་།
གང་འདོད་པ་དང་ཡོང་བཞིན་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོང་ནས་བྱེད། ཡོང་བ་འདུག་
ན་གཞན་རྣམས་བཞག་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱེད་དེ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་
ན། སྒྲ་མ་དང་གོགས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱགས་དམ་མཛོད་པ་ཞིག་བསྟེན། ཆོས་ལྟ་རྟོག་
བྱེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ཆོད་དུ་བྱེད། རྫོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐོག་མར་ཞིང་
གི་མཐུལ་བསྟེན་ནས་ནི། །ནང་གི་བསམ་པའི་སྒྲོ་བས་ནི་སྒྲེ་འབྱུར་བས། །དགེ་བའི་
བཤེས་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ལས། །རྒྱན་མི་ཆོད་པའི་སྒྲོང་བ་བསྟེན་འཆོལ་

ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྷ་དང་སྤྲེལ་དང་ཆོས་སྦྱོར་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ལུལ་
 བས་དེ་སྦྱེ་བར་གསོལ་བ་འདེབས། དེ་རྣམས་སྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་སྒོམས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསམ་གྱིན་དུས་ཏྲག་ཏུ་འདི་ལ་སྒོ་སྦྱོར་བའི་འདུན་
 པ་དྲག་པོ་བྱ། བྱམ་གྱི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་བྱམ་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་(༧༩ན)
 བས་འཆི་ཆ་མེད་པ་དང་། ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་
 ཡང་ཡང་བསྟེན། འདིའི་ཆོག་གང་རྗེ་རྗེ་གསལ་བ་རྣམས་བཏོན་གྱིན་དཔྱད་པ་གསོ། དེ་ཁ་
 མ་གཏོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ལྟ་ཅི་སྒོས། ཆོས་བྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་རྣམས་
 ཀྱང་ཅི་ཉུང་དུ་བྱ། བགེགས་དང་བར་ཆད་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་རང་གང་སྒོམ་པ་དེ་
 ཉིད་གིས་ཅི་སེལ་བྱ། ལར་ནས་འགལ་སྟེན་དུ་གང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤངས། མཐུན་སྟེན་
 མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་མིན་པ་བྱ་རྒྱ་མེད་སྟམ་པ་
 ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་ཆོས་འདི་སྒོམ་དུ་འཇུག། །དེའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད། དེའི་མཐུན་
 སྟེན་སྦྱོར་བ་སོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱེད། ཆོས་འདི་རྣམས་ཆང་ན་ནི་ཆེ་འདིར་ངེས་པར་སྦྱེ།
 གལ་ཏེ་མ་སྦྱོས་ནའང་ཆེ་བྱི་མ་ལ་ཆོགས་མེད་པར་སྦྱེ་བ་ཞིག་འོང་གསུང་། སྒོན་གྱི་དུས་
 མི་ཞིག་གིས་བྱད་མེད་གྱི་རོ་སྟོ་དུལ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ཅི་འདྲ་བར་བྱད་མེད་ཐམས་
 ཅད་དེ་འདྲ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲའོ་སྟམ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་པས། དེ་གི་ནས་རྒྱ་
 གར་དུ་རྣམ་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་དུ་རུང་བའི་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 སྦྱོས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་བ་ཞེས་པར་གྱུར་དེ་ཆེར་ལོན་པ་ན་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་
 བསྒློར་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པར་རྩེ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ་ན།
 བྱད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། དུར་བྱོད་ཤེད་ན་འདུག་པ་སྟམ་དུ་མི་
 གཙང་བ་དང་སྒྲིག་བྱོ་བ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འཛིགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྦྱོས་ཏེ་དེ་
 ཉིད་དུ་ལངས་ནས་ནམ་ལ་བྱོས་སྟེན་པས་བཅོམ་ལུན་འདས་དང་མཇུག། ཆོས་ཉན་པས་

༥ བཅུ་དགུ་པ་ལམ་གོང་མ་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་། རང་གི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ་
བ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་བསྐྱེད་གྱིན་སྒྲོམ་པ་བྱུང་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ། ལྷི་རི་དྲག་པོ་བྱ་བ་སྤུན་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཉན་
འོངས་བས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འཇུག་
པ་གཅིག་བྱ་བ་དང་། ལྷི་རོལ་པའི་འཇུག་པ་རྣམས་པ་བདུན་བྱ་བ་ཡོད་ཟེར། རང་ཅག་སྒྲ་
མའི་མན་ངག་སྒྲོམ། མན་ངག་གང་ཡིན་ན། འཆི་བ་དང་ལས་འབྲས་མང་དུ་སྒྲོམས་ནས་
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱ། དུམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྒྲོམས་
ནས་དེས་འཕངས་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཆོགས་བསོག་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་།
ཡང་སྟོན་པ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཞུས་པ་ལ་ཡང་དེ་སྒྲད་གསུང་། ཁམས་པ་
དཔལ་འབར་གྱིས་འགྲོ་ཆོས་ཞུས་པས་ཀྱང་། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་
འཆག་ཉལ་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཞིན་དུས་ལུས་
སེམས་ལ་སྤྱངས་པ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། རང་ཅག་སྒྲ་མའི་མན་ངག་སྒྲོམ། མན་
ངག་གང་ཡིན་ན་འཆི་བ་དང་ལས་འབྲས་མང་དུ་བསྒྲོམས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱ།
དུམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་སྒྲོམ། དེས་འཕངས་པའི་ཆོགས་སྤྲ་ཆོགས་
ནས་བསོག་ རྟིག་སྤྲ་ཆོགས་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་

ལས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རི་བཞིན་བསམས་པས། །སྐྱབས་སུ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་
 བར་གཞུག། །དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀས་སྣ་བྱངས། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ལ་
 སྐྱབ། །དེ་ནས་རྟག་ཏུ་བདེན་བཞི་བསམས་པས། །འཁོར་བ་མཐའ་དག་ཉེས་པ་ཤེས་
 བྱ། །བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་ཤེས་སམ། །ཀྱན་ལ་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་འདུག་
 བྱ། །དེས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྷན་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཀྱན་
 གནས། །ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར་ན་དེ་ཡིན། །གསུང་། (༤༤ན)འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས།
 འོ་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། །ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་དཀར་པོའི་ཆོས། །སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་
 རྒྱད་སྟེ་ནས། །འདི་ལས་མེད་དོ་སྐྱེས་བུ་ཀྱན། །མི་རྟག་པ་ནས་གནས་ལུགས་
 བར། །ལམ་རིམ་འདི་ལ་སྟོ་སྟོ་སྟོངས། །གསུང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ལུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས།
 རོང་དུ་སྐྱགས་པ་ཆོན་ཅིག་ཆང་མུད་གཏོར་བ་ལ་ཁྲེལ་བས། །སྐགས་པ་ལྷ་མོ་འབར་བྱ་
 བས་ཆང་མུད་གཏོར་ནས། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བཞེས། །ཆོས་སྟོང་སྤྱང་མ་བཞེས།
 །དུས་གསུམ་པ་མ་བཞེས་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་བཞེས། །ད་ལུས་རྒྱ་ཅང་གདའི་ཟེར། །དེ་
 བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་དང་སྟེ་
 སྟོན་གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་འདུས་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ན་རྩོམ་འདི་སྤྱར་ལེགས་
 པ་ལགས་པས། །འདི་ལ་བག་རེ་གསོལ་བར་ཞུ། །གསོལ་གྱི་ཉིང་ལ་མི་སྐྱུག་པར་ཞུ།
 །སྐྱུག་སྐྱུག་འདྲ་ན་མཆིལ་མ་དང་སྤྱི་ཡིས་གདབ། །དོ་གྲང་རྒྱན། །སྤྱ་འཐེན་པ་ཚུན་ཆོད་བྱེད་
 བར་ཞུ། །དེ་ནས་ད་ལྟ་ཁ་ན་མི་གསོལ་ན་ཡང་། །ཕྱིས་གསོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཨམ་སྤྱག་
 གཡོན་ཁོ་ནར་ཞུགས་པར་ཞུ། །སྤུལ་དོགས་ན་སྤྱགས་སུ་ཡང་འཕུལ་བར་ཞུ། །གསུང་།
 ཤུ་བོ་བའི་ཞལ་ནས། །སྐྱེས་བུ་རབ་འབྱོར་གསུམ་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་འདི་སྟོམ་པ་འབོགས་དོ་
 བ་ཡང་ཡིན། །སྟོབ་གཉེར་བྱེད་དོ་བ་ཡང་ཡིན། །འདིར་སྟོ་འབྱོརས་ན། །ནོར་འཆོལ་བའི་
 །སྟོ་མི་སྐྱེ་བས་མི་ཐམས་ཅད་དད་ཡོང་བས་ཆོགས་བསོག་བྱེད་དོ་བ་ཡང་ཡིན། །འཕུན་

འཇུག་བྱེད་དོ་བ་ཡང་ཡིན། གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་གིན་
 ཏུ་རྟེན་དཀའ་དང་། །དེ་ཡང་ཆུ་བྱར་བཞིན་དུ་སྐྱར་འཇིག་ཅིང་། །དེ་ནས་གང་ཡང་རྗེས་
 སྐྱུ་མི་འབྲང་ལ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྒྲ་ལུང་མི་བསྐྱུ་བའི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 ཆོས་འདི་རིང་དུ་སོམས། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་གཉིས་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་ ཏེ། ཆོས་བཞིའི་
 ཅུ་བ་བརྟན་གྱུར་ན། །དགེ་ཆོས་ལྷག་མ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྒྲེ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་པན་
 བདེའི་ཅུ་བ་མ་བཟུང་བའི། །མཁས་པར་(༤༤བ)སྒྲོམ་དང་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་ཅན། །
 གསེར་གླིང་ཕྱིན་པའི་ཆོང་པ་སྟོང་ལོག་འདྲ། །ཞེས་དང་། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
 གཙུག་གི་རྒྱན། །སྟོན་པའི་བ་དན་འགོ་ན་ལྷང་རེ་བ། །སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་
 རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྒྲིཊ་དགའི་འདོད་དོན་མ་
 ལུས་སྒྲོང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་རྒྱ་
 བོ་འདུ་བའི་སྒྲིཊ། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོའང་ཡིན། །བསྟན་
 པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་
 དང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་རྟེན་པ་དང་། །ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་
 གྱུང་བསྐྱང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྒྲིཊ་བོ་ནི། །སྐལ་ལྷན་དུ་མས་བསྟན་པའི་
 གདམས་པ་མཆོག །སྒྲིཊ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་
 དཔྱོད་ལྷན་སུ་ཞིག་ཡོད། །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱབ་བསྐྱབ། །རྒྱལ་འདི་བྱན་རེ་
 སྟོན་དང་ཉན་པས་གྱུང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆོགས། །རྒྱབས་ཆེ་
 སྐྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཅུ་བ་བརྟན་ལ་གཙོར་འབད་
 བས། །རྒྱལ་བས་དམ་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། །ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 དང་། །གཞན་དག་སྟོན་ལམ་ཡུལ་དུ་བྱས་གྱུར་ཏེ། །གཙིག་གྱུང་མི་སྟོང་ཀྱན་གྱུང་སངས་
 རྒྱས་ཐབས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ལམ་དུ་བསྐེལ་བ་ཤེས་ན་

མཁས་པའི་ལུལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ནས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན།
 དང་པོར་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་འདི་སྒོས་གཏོང་བ་རང་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་
 མི་ཐབས་སྒྲུག་ཤོས་རང་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་ནག་པོ་སྒོག་གཅོད་པ་དང་རྒྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བྱ་བ་མི་རིགས་པ་ཡིན་པ་གོ་ཡང་སྤྲ། སྤྱིར་བྱུང་བ་ཡང་རེ་མང་ཡོད་བར་
 སྤྱང་སྟེ། བྱ་བ་དཀར་པོ་འཕ་ཁ་བོའི་རིགས་དབང་བསྐྱར་ཆོས་བཤད་ལྟ་བཞེངས་དང་
 སྤྱིན་གཏོང་། གྲང་ཆག་དང་ཚྭ་ཚྭ། བསྐྱར་བ་འབྲི་བ་འཕམ་འདྲེ་འདྲུལ་སྒྲགས་འདེབས་
 སམ་ཉིན་གྲོག་ལ་(༤༥)སོགས་པ་ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་རེ་མ་སྤྱིར་ས་བའི་ཅེན་ཅུབ་འདི་
 རྣམས་སྤྱིར་རྒྱས་པ་རང་ཉུང་བར་སྤྱང་། སེམས་ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱ་བ་
 ཅི་ལེགས་ཀྱང་དགོས་པ་རང་མེད་མི་གསུང་ངམ། ལར་ན་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པས་སེམས་འདི་ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་གྱིས་ཞེ་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་
 ལགས་མོད། ཡི་གེས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཞི་རྒྱ་བརྩིས་མཛད་དོ། ལས་ཀྱང་། ལས་གང་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
 རུང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གིས་བྱེད། །བཞི་པ་གཞན་ན་ཡོད་མིན་པས། །དེ་རྣམས་
 འདི་ལྟར་དབྱེད་པར་བྱ། །སེམས་མེད་པར་ནི་ལུས་ངག་གིས། ཅི་ཡང་བྱེད་པར་རྒྱས་མ་
 ཡིན། །དེ་མེད་པར་ནི་ཆོག་གིས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལུས་
 ངག་ལས་རྣམས་ནི། །ཡིད་ཉིད་ལས་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱིས་ནི། །དགོ་དང་མི་དགོ་གང་བྱེད་པ། །ཕན་དོན་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་དབྱེད་པར་འགྱུར། །ལོག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བའི་
 མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་གསུངས། །དེས་ན་དགོ་དང་མི་དགོ་ཀུན། །སེམས་ཉིད་གིས་ནི་
 བྱེད་པ་དང་། །སེམས་ཉིད་གིས་ནི་འཇིག་འགྱུར་ཞེས། །འགོ་བའི་སྤྲ་མས་གསུངས་པ་
 ཡིན། ཅེས་གསུངས། །འོད་སྤྱངས་ཀྱི་ལུང་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུས་
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྒོམ་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཆོས་མང་སྟེན་པས་བག་

དོན་མེད་ཡིན་གསུང་བ་དེ་ཡིན། ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ལས་སྤྲིག་པ་ཡིན་མིན་ནི་གཉིས་སུ་འོང་
སྟེ། སྦྱོས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གི་ཆུང་དུའི་དགེ་བ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའོར་བའི་
བདེ་བ་ཁོ་ན་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཉོན་མོངས་
ཀྱིས་བྱས་ཤིང་བསགས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དགེ་བ་བསགས་པ་ཡིན་
པས། དེ་རྣམས་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ནི་མིན། དེ་ཡང་སྦྱོས་བྱ་ཆུང་དུ་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་ལྷ་མིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་
པའི་བསོད་ནམས་གསོག། །གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱན་ཆོགས་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། ཞི་གནས་(༤༥ན)དང་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲིག་པ་མ་ཡིན་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་དེ་
རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་གསུངས།
དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་དེས་བསགས་
པའི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་སྦྱོབ་དང་ལེགས་སྦྱོན་གྱི་
ཚུལ་བྲིམས་དང་ལེགས་སྦྱོན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་དགེ་བ་མིན་པས། འཇིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་ཤིང་བསགས་
པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་དང་མི་དགེ་བ་མིན་པ་ནི་མང་དུ་ཡོང་བ་ལགས། ཁམས་གོང་མའི་
ཉོན་མོངས་གཡོ་སྦྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉི་བར་བརྟན་པ་དང་དགེ་
བའི་ཆོས་མང་པོས་ཡོངས་སུ་བྲིན་པས་མི་དགེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅེས་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགེ་བ་གང་ཡིན། མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། སངས་
རྒྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྦྱད་ཅིང་ནམ་ཡང་མི་བསྟོད་པའི་ལས་རྣམས་དང་
དེ་ཀྱན་ནས་སྦྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ། དེའི་འགལ་བླར་གྱུར་ཆོད་གྱི་

ལས་དང་དེ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་རྣམས་དགེ་བ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཟེར་བ་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱན་
 བས་སྒྲུངས་པ་ལའང་སྤྲིག་པ་མིན་པ་མང་དུ་ཡོང་ཡང་། ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་རམ་སྟན་
 གྲགས་སམ། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་ཆོས་བཤད་མདོ་འདོན་སྤྲུགས་སྒྲོས་སོགས་
 བྱེད་པ་ནི་སྤྲིག་པ་དང་སྦྱིབ་པའི་ལུང་པོར་ཡོང་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་བཅོངས་བ་དང་།
 བརྒྱབ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས། གཡོ་སྒྱུ་དང་། རྩལ་འཆོས་དང་། ཁ་བསག་དང་།
 གཞོགས་སྒྲོངས་དང་། ཐོབ་འཇལ་དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་དང་། ངག་འབྱལ་
 ལ་སོགས་(༤༥བ)པའི་སྤྲིག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་ཆེན་པོ་བཞིན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་
 འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་དང་མ་
 བྲལ་ན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པ་ཡིན་ཅེས་མང་དུ་གསུངས། ཡང་ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་
 པས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་སྤྲིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་སྤྲིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཨང་སྟུམ། ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་འགག་མདོར་བསྡུས་ན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་
 རྒྱ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ། རང་འཁྲིམ་མེད་པའི་གཞན་ལ་
 བན་འདོགས་པ་དང་། བྱང་རྩལ་སྦྱབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྒྲུང་དོར་གྱི་
 སྒོ་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་དང་། སྤྲིད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་
 བརྒྱད་དང་། ཆོ་འདིའི་ཞེན་འཁྲིམ་གྱི་དབང་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་པས། གཉེན་པོས་
 བཅོན་ཐབས་སུ་རྒྱན་བཅད་མེད་མི་རུང་གི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 སྤྲིད་པའི་དབང་དུ་མི་འཆར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དམིགས་རྣམ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལའང་གེས་པར་བྱས་ལ་
 སྤྲིད་པའི་དབང་དུ་མི་བཏང་། སྦྱིར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་

སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་སྒྲུབ་གི་དབང་དུ་མི་འཛོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བོ་ཡིན་པས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ལ། བདེ་སྤྱད་གང་ལའང་སྒྲུབ་དོར་མེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་
 པར་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་
 དོར་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཙོམ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་
 ཡོང་བ་ལགས་སོ། །

ལེགས་བཤད་འདི་སྒྱུར་དགེ་བ་གང་། །ཐོབ་པ་དེས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་། ཁམས་
 གསུམ་ཀུན་ལ་ཆགས་བྲལ་ནས། །ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་
 ལ་མཆོད་དང་བསྟོ་སྒྲུབ་བྱེད། །འདོད་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །དེས་
 བྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོས་(༤༥)པར་བྱས། །ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བཙོན་རར་
 བཅུག་ལས་བཏོན། །འཁོར་བསྒྱུར་ལ་བཀོད་དེ་བས་གང་ཞིག་གིས། །བྱང་སེམས་ལྟ་
 འདོད་དང་དང་བསྟོགས་པ་བཟོད། །དེ་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གསུངས། །
 གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས། །འདིར་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། །
 ཐུགས་བཅུད་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་བོ་རྒྱ་ཆེར་
 གྲུངས། །སྒྲེ་བ་ཀུན་ཏུ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འབྲལ་མེད་དགྲེས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བྱས་ཏེ། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གོ་འཕང་
 སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །།ཅེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གྲོ་སྒྲོང་བ་ལས་ཐོག་མར་གྲོ་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་གང་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ཞབས་དུལ་སྒྱུ་པོས་ལེན་པའི་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་གྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་
 དཔལ་བཟང་པོས་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་གི་སྟེ་དགོན་ཆེན་པོར་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བར་སྤྱར་ཅིག །།

༡༡༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་སློ་སྦྱང་བ་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་ལུང་གི་བང་མཛོད་བཞུགས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་(༡)བ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ལས། དང་པོ་སློ་སྦྱང་བ་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་ལུང་གི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། བྱོགས་བཅུ་རི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སློབ་མར་
བཅས་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །འགྲོ་བ་ཀྱུན་ལ་
ལུ་ལྟར་བཅེ། །འཕྲིན་ལས་ལྟན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་ཆད། །སྤྲེལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ། །
གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱག་འཆལ་ལོ། །

དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་གཉི་རྒྱལ་པོ་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སློ་སྦྱང་བའི་རིམ་
པ་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། །བྱང་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་བྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་ལས། །གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་བཞི་སྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་གང་སྤྲས་པ།
ལེགས་པར་བསྒྲོམས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བར་བྱས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དུལ། །ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་
ལ་བག་མེད་པས་འཕྲོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་བཀྲུང་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
པོ་ཡོངས་སུ་སྦྲངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གོམས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་གོམས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྲངས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་དད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། ལུང་མེད་ལ་བལྟ་བ་
ཡོངས་སུ་སྦྲངས་པ་དང་། གཉིན་ལ་བལྟ་ཞིང་ལྟག་པར་སྦྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་དང་། རྒྱེ་བ་དང་འཆི་བས་འཛིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་བཞི་པོ་
འདི་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་

བ་བྱས་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་འགྲོ་བ་རན་པའི་ཕོ་ཉ་མི་འབྱུང་ལ། (༡༩)རན་སོང་གི་སྒོ་ཡང་
 འབྱེད་པར་མི་འབྱུང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་མི་འབྱུང་། མི་མགུལ་དུ་ཐག་པས་
 བཅིངས་པ་ལྟར་དགའ་མགུར་འགྲོ་བ་རྒྱ་བ་རྣམས་སུ་འབྲིད་པར་མི་འབྱུང་། མི་རན་པ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པར་མི་འབྱུང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཐོབ་པ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་བྱས་ལ། ཤིན་ཏུ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིས་མུ་རན་ལས་འདས་
 པའི་གོང་ཁྲིར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཙོ་བོ་འདི་དག་ལ་སེམས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་མིའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འབྱུང་རོ། །
 ཞེས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་དང་། སློབ་སྦྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་པ་ལས་ཆོས་སྟོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སྒོམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་འདི་ཉིད་མེད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་པོར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན། དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་ལེགས་གདམས་དང་། ཐོག་
 མའི་སློབ་སྦྱང་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་སུ་མང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ།
 གཙོར་བ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་འདོད་པ་སྦྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུག་པོའི་རབ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 མ་སྦྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། ཤ་བོ་སྦྱང་པས་འདོད་
 པ་སྦྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྟེན་པའི་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་སྦྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 དེའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་བསྐྱེས་ནས་གཞན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་
 བས་སློབ་སྦྱང་བ་འདི་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས། སློབ་འཁུལ་བ།
 རེས་ཤེས་སྦྱེད་སྦྱ་བ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེའི་བཤད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་པ་མི་འདུག་ཅིང་། བདག་གིས་ཀྱང་དེའི་འགོ་སློབ་པ་
 ཅོམ་མིན་པ་མ་བྱས་པས་འདིར་ཚུང་བཤད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་

ལས། ॥

། དང་པོ་ཐུག་པོའི་རབ་ནི། དེ་དང་རྣམས་དབུལ་པོའི་ཡེ་མི་འདོད། ཐུག་པོ་
 ཞིག་ཁོ་ན་འདོད། དེ་ལ་ཐབས་ཅོར་མང་པོ་ཞིག་བསགས་ན་ཡོང་སྒྲུལ་པ་འདི་དེ་དང་
 གི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིམ་འདི་ལ་སྒྲུང་སྟེ། གཏི་ཐུག་པ་དེར་སྒྲུང་། མེ་ཞིག་འདོད་དེ་ལ་ཆུ་མང་དུ་
 གསོག་སྒྲུལ་པ་དང་བྱུང་པར་མེད། དེས་པས་ཞུས་པར། གང་གི་འདོད་པ་རབ་མང་རྣམ་
 པའི་འཕེལ་ཞིང་ལོངས་སྟོན་དག་གིས་ཚེག་མ་འཚལ། །གཞོན་པ་བགྱིད་པའི་སྒྲུང་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ལུག་ཅིང་བདག་གཉིས་ཀྱང་ནི་འདོར་བགྱིད་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་འཛིག་རྟེན་
 མི་སྒྲུང་ཡོན་ཏན་ཆུང་དུ་དག་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན། །དེ་མྱིར་འདི་ན་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཆོས་
 འདོད་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལགས་པར་སེམས། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དོན་ཡོད་འཆར་
 གྱིས། ཤིན་ཏུ་དབུལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ན་ཚོག་ཤེས་མེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ག་
 མར་ཇ་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་གདུངས་ནས་མི་འདོད་དགྲ་འདོད་ཅིག་བྱུང་ན། མ་ལྟར་
 མཚོག་པའི་དབུལ་པོའི་ཡོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བར་སྒྲུང་ན། ད་དེས་ཡོང་བར་སྒྲུང་
 ངས། ཅོར་བསགས་པས་ཐུག་པོའི་རབ་ཡོད་ན་ད་འཛིག་རྟེན་དབུལ་པོའི་ཡེ་མི་ཡོང་སྟེ། ད་
 ལྟར་ནི་ཅོར་ཀུན་གྱི་བསགས་ཀྱིན་ཐམས་ཅད་དབུལ་པོ་ཁོ་ནར་སོང་བ་བཞིན་གདའ་ན།
 ན་ནིང་རང་ཁྱི་སྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའང་རྩམ་པ་ཐད་ཆད་ནས་ལུང་ཏུ་གི་ལུས། ལུ་ལོན་
 གྱི་རྒྱ་མཚོར་སྒྲུང་ལོ། །ད་ཡང་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་ནི་མིན། སྒྲིམ་དུན་ནས་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་
 བ་ཞིག་ལ་མི་ཆོ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། ཡང་ཁོང་གཅིག་པོ་ལ་དེ་བྱུང་བ་མིན། དེ་འདྲ་ཞིག་
 གིས་ཁེངས་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་ལའང་དེ་འདྲ་ན། (33)ཕལ་པ་ལ་ད་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། ལུར་
 རྒྱགས་མདར་རྒྱགས། ནང་བྱ་དང་འགྲོགས། ལུབ་བྱི་དང་འགྲོགས། སྒྲར་མ་ལ་ལྷ་བྱས།
 བ་མོ་ལ་ལྷ་བྱས། བྱིན་པ་ལ་རྟ་བྱས། སྒྲལ་མ་ལ་ལྷ་བྱས། ལག་ཁྲག་ས། རྒྱང་ཁྲག་
 དོ། རྒྱབ་སྟེ་བོ་དང་མ་བྱལ། ལག་འཛོར་ཁེམ་དང་མ་བྱལ། ལུབ་རུང་ས་སྒྲར་གང་ལོན་

བ་བྱས། མར་ཆེན་བཅུན་པའི་སྒྲ་ལ་རྒྱགས། ཤ་ཆང་མང་ན་སྒྲ་བོའི་སྒྲ་ལ་རྒྱགས། ཆས་
 གོས་རང་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཟུང་། ཟེའོག་རང་ཡང་མང་དུ་བསྐྱབས། ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྒྲ་ལ་ཅི་ཚུད་ཚུད་བྱས། ལག་ལེན་ལ་འདི་མ་བཏབ་བྱ་བ་མེད། ལུང་བ་འདིར་མ་
 འབྱམས་བྱ་བ་མེད། དལ་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་མ་མྱོང་། ས་ཐམས་ཅད་སློགས།
 རོ་ཐམས་ཅད་དགྲོལ། རོར་ཡོད་པ་ལ་ཕན་ན་སྒྲིག་བསྐྱལ་ལ་མེད་འོབས་སུ་མཆོང་བཟོད་
 བ་བྱས། རྟིག་པ་ལ་སོང་ན་ཨ་པའི་མགོ་ཡང་འབྲེག་ནུས་པ་ཞིག་བྱས། གསོག་རུམ་མཐོ་
 བ་རྩོམ་ཞིག་སྒྲིག་ཡན་བསགས། ཚགས་དམ་པའི་མཛེངས་པ་ལ་སོང་ན། བ་ལ་བསྐྱམས།
 མ་ལ་བསྐྱམས། ཟ་མ་མོད། འབྱུང་མ་མོད། སྒྱིན་པར་གཏོང་མ་མོད། རྟོ་རམ་བྱ་སྤང་མྱེ།
 སྒྲོམ་ཆ་མེད་དང་སྤང་མེད། སྒྲམ་སྒྲམ་ཟེ་བྱས་ན་ཆམ་བ་བྱུང་བྱས། ར་དཀར་སོགས་
 བསིལ་བག་ཅན་ཟོ་འབྱུང་ཟེར་ན་གྲང་ནད་ན་བྱས། ཤེས་པ་ལ་འདི་མ་ཤར་བྱ་བ་
 མེད། ཐབས་མེད་སྟོབས་ལ་འདི་མ་བྱས་བྱ་བ་མེད་སྒྲམ་བ་བྱས་ཀྱང་ནར་ལ་གསོགས་
 པའི་དུས་མེད། བསྐྱམས་པ་བཞིན་མ་བྱུང་། གཏོར་བ་བཞིན་སོང་། སྟོན་ཐོན་མ་ཐག་ནས་
 འབུན་ལེན་པའི་འགོ་ཟུག་ སྟེར་མཁན་མེད་པ་ཨ་ཅང་སྟེ། སྒྱིར་གཏོང་བ་མེད། དེ་ད་
 ཨ་ཅང་སྟེ། འབུན་གཏོང་བ་ཡང་མ་རྟེན། དེ་ད་ཨ་ཅང་སྟེ་རྒྱ་ས་དང་འཕྲོག་ས་ཡང་མ་
 རྟེན། སྒྲིག་མ་སྒྲིག་ལ། ད་ཅི་དྲག་ན། རམ་བྱ་བེད་དུང་མ་སྒྲེས། སྒྲེས་རུང་དེ་གཅིག་
 ལུས་ནི་ལྟོ་མི་འོང་། ད་འདི་ཀ་རང་དུ་འཆི་བ་འདྲན་སྒྲམ་པ་ཞིག་གིས་ཁེངས་སྤང་ན། བ་
 བིར་རང་ཡང་སྒྲི(ཨ)སེར་རྣམས་གྱི་ཁྲོད་ན་སྒྲ་བ་རེ་ཅམ་ཟན་ཟ་རྒྱ་ཡེ་མེད་པ་མང་དུ་
 སྤང་ངོ། །ལར་མི་གཅིག་དང་གཉིས་ནི་མིན། འདོད་ནག་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲེས་ནས་
 འདི་འདྲ་ཞིག་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ནི། གཏི་མུག་མུན་པ་མི་ཤེས་པ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་
 པས་བསྐྱེགས། །མ་ལ་ཡ་ཡི་ནགས་ཆལ་གང་། །སྒྱིན་བྱ་ངན་པས་རྒྱུད་གཟོན་བཞིན། །
 ཐུགས་རེ་མེད་ན། འདོད་པ་ཤ་མར་ར་འབྱུང་འམ། རྟོགས་འགོང་འདི་རྣམས་གྱིས་སྒྲིག་

དུ་འཇུག་གིན་སྒྲུང་བཞིན་དུ། ད་དུང་བྱིའུ་འཆི་འདོད་ཁྲའི་མཇུག་མ་ལ་འཆང་། ཉན་མ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིས། རྟིང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསར་བ་ཡིས། རྟིང་བ་ཉེ་བར་བརྗེད་པར་བྱེད། །འདོད་པ་ལས་སྦྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་། །བཏང་ནས་སྤྲུང་ཡང་འདོད་རྗེས་འབྲང་། །ཀིས་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲ་བ། །འདོད་པ་དག་པོ་གྲོགས་པོའི་གཟུགས། །རྩལ་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་འདིས་ནི། །འབྲུང་མོ་འབྲུང་མིན་བདེ་མིན་བདེ། །ཡུལ་འདི་རྣམས་ལ་ཡོངས་འབྱམས་ཀྱང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་ནི་སྦྱོང་བ་མེད། །བདེ་བ་ཇི་ལྟར་རྣམས་སྤྲུས་པ། །སྤྲིང་བ་ན་ནི་སྤྲུད་པ་རྣམས། །བདེ་ལས་བདེ་བ་ཡོངས་ཉམས་འགྱུར། །སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་དང་ནི། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྦྱོང་གྱང་། །བྱིས་རྣམས་སྦྱོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །བདེ་བ་མི་དམིགས་སྤྲིང་གསུམ་ན། །ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་ཡོངས་སྤྲོད། །སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། །སྦྱོག་ཆགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་གཟིར་རྣམས། །བྱིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་དུབ་གྱང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅིས་པ་དེ་ག་རང་དུ་སྒྲུང་། །འདི་འདྲ་ཡང་ཡོང་བ་ཅིས་ལན་ན་སྦྱོས་རབས་སུ། །འདུས་པ་གང་ཞིག་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཡོད། །དར་བ་གང་ཞིག་རྒྱད་པར་མ་གྱུར་ཡོད། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ནི་རབ་རྩ་གཡོ་བ་ལ། །མ་བརྟགས་པར་ནི་སྦྱོང་བོ་དགའ་བར་འགྱུར། །གསུང་བ་བཞིན་དུ་རྟོག་དབྱུང་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་པར་གདའ། །ཡང་ཆ་གཅིག་ནས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དག་འདིས་གྱང་། །སྤྲིང་པའི་རང་བཞིན་བྱིར་ལོག་སྦྱོ། །ལས་རན་འབྲས་ལ་སྦྱོངས་པ་ཡིས། །སྦྱོག་ཆགས་ལོག་པའི་དབང་འགྲོ་ཉམས། །བྱ་བ་སྤྲིང་པས་མིག་བཀའ། །ལས་རན་གིས་འདས་པས་གྱང་ལན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འདོད་པ་འཇིག །མི་དགེ་བས་ནི་(༧ན)རབ་རྩ་འཕེལ། །སེམས་ཞི་བ་ཡི་ཡིད་གིས་ནི། །འདོད་པ་མཚོན་དང་དུག་བཞིན་མཐོང་། །སྦྱོར་བ་མ་ཞི་བྱིས་རྣམས་གིས། །དགའ་བར་གྱུར་པ་མཐོང་བ་

- 99 -

ཆོག་འཛིན་ལ། གང་དག་རིགས་པར་ཟས་(༤བ)ཟ་བ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགོས་ཤིང་ཡིན། །
 གང་ཞིག་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལྟར་བཟེད་གྱིས། ཆོག་འཛིན་གསོག་འཛིན་མི་བྱེད་པ། འདོད་པ་
 རྒྱུ་ཞིང་ཚངས་པར་སྒྱུད། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དགོས་ཤིང་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྟོ་
 གོས་དེ་ཙམ་འདྲ་བ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ། གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས་པ་འདུག་པས་
 དབུལ་ཡོངས་དེ་ན་ཡོང་ས་གདའམ། སྒྲིམ་རབས་སུ། རིམ་གྱིས་ནོར་ནི་ཅུང་ཅུང་གྱུར་པ་
 དང་། སྐལ་པ་རྒྱུར་བས་ཟད་པར་གྱུར་ན་ནི། མཛེས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོང་བ་མཛེས་པར་
 འགྱུར། ཞོར་ལྟན་དབུལ་ལ་སྒྲོང་བ་ཡོང་མི་མཛེས། གསུང་བ་ལྟར་རང་གིས་མ་
 བསགས་དགུ་ཞིག་བསགས་ཙམ་སྒྲིག་བྱུང་ཅུང་མི་ལ་སྒྲོང་བ་དོ་ཆ། སྒྲུངས་ཀྱང་སྟེར་
 མཁན་མི་ཡོང་བ་ཡིན། རང་སྒྲོ་ཆོས་ལ་གཏད་གཟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་བྱས་ན་ཁ་ཅིག་
 གིས་སྟེར་རྗེ་བའི་བརྟེ་བས་སྟེར། ཁ་ཅིག་གིས་དད་ནས་སྟེར། ཁ་ཅིག་བྱིན་ན་ཆོགས་སུ་
 འགོ་བ་ཡོད་ཟེར་ནས་སྟེར། ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟེར་འོས་སུ་བརྟེ། དེད་རང་གིས་ཀྱང་
 སྒྲུལ་སྒྲུངས་འོས་ཡིན་དོ་ཆ་དོན་མེད། དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲིགས་སྒྲུང་ལ་གཏད་པ་རི་འདྲ་བའི་
 ལ་མཚན་ཅན་ཞིག་གདའ་སྟེ། མི་ཤེས་རབ་མེད་པས་མི་རིག་པ་གདའ་བ། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་བྲམ་མ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་བསྒྲགས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་གདའ། དཔེར་
 བ་སྒྲོམ་དཔལ་འདི་བརྟེ་མི་གཅིག་ལ་ཞིང་དགའ་བ་གསུམ་འདུག རྟོག་པ་མི་འཆར་
 དགུ་འཆར་ཞིག་ཀྱང་འདུག གྲུང་པོ་དང་ཡན་ལག་ལ་ཞ་ཡོང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡང་མི་
 འདུག ཞིང་ལག་འདེབས་བྱེད། ལག་པ་དམ་པར་མི་སྟོད། ཀོ་བ་མཉེད་འཆོལ་ཚུན་
 དུས་རྒྱུན་དུ་ལེན། ཐབ་ཁ་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྟོད། གོས་འདི་རྩལ་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་མི་
 བྱེད། ལྟོགས་རིམ་གྱི་དོགས་ཁོ་ན་བྱེད། སྒྲུང་འགོ་ཡིན་སྟེར། འདི་འདྲའི་སྒྲིག་པ་ཅི་
 ལའང་ལྟ་ན་མེད་པ་འདི་འདྲ་ལས། ཞིང་འདི་རྣམས་མེད་པ་བྱས། སྒྲོ་ཆོས་ལ་གཏད།
 ཆོས་གོས་ཤམ་ཐབས་སྒྲིག་དར་ཁོད་པ་ཞིག་གོན། སའི་ལྟར་བཟེད་གཅིག་བཟུང་།

ཉམས་རྟོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་སློབ་སྦྱང་ལ་གཏད། མ་ཁི་འབྲེན་གྱིན་ཉལ་བསྐྱད་ན་ཁོའི་
 སློབ་དེ་ནི་མི་ཆོད་སྤུལ་དང་བྲལ། སྦྱིད་ངོ་ཤེས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་ཐམས་
 ཅད་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་འབྲེན་གང་སྦྱིད་བྱེད་དབང་ནི་
 ཡོད། བྱས་ན་ཡོང་རང་སྟམ་སྟེ། ཡེ་མི་གོ་བར་སྦྱང་བས་བྱ་ཐབས་རང་མི་སྦྱང་། ལར་ན་
 དུལ་ཐོངས་དང་(༡༣)བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ་མི་ཡོང་གསོག་འཛོག་སྤངས་ནས་སློབ་སྦྱང་
 ལ་གཏོད་པ་འདི་གོའམ་མ་གོ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལམ་རིམ་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་
 བསྐྱགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བསམ་སློབ་ལེགས་པར་བཏང་བ་གལ་ཆེ། འདོད་
 བ་ལ་མ་ཆགས་པར་སློབ་བ་འདི་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས་
 དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྦྱིན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་རྗེ་
 བཙུན་པས་གསུངས་ཤིང་། སྦྱིས་རབས་སུ་ཡང་། ཤིང་རྟ་དག་གིས་གང་དུ་ས་ལ་ལམ་
 གྲངས་པ། །དེ་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ལམ་དེར་བསྐྱལ་དེ་འདོར། །དེ་ལྟར་ཐོག་
 མའི་ལམ་ནི་བདེ་བ་འདི་བོར་ནས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བདག་མི་
 དགའ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདི་གཅིག་མ་བྱུང་ན་ལམ་སྟ་ཟེན་པའི་གྲུབས་ཙམ་
 ཡོང་ས་མེད་པས། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། དཔེར་ན་མ་ནི་གསོ་དང་བསལ་བའི་ཕྱིར།
 བད་པ་དག་ལ་སྦྱར་ནི་སྦྱིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བཀྲེས་པའི་སྟག་བསྐལ་དག །
 བསལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་གསུང་། །ལ་ལ་ལམ་གྱིས་དུབ་ཅིང་འགོ་བའི་
 ཆོ། །བཀྲེས་སྒྲོམ་གདུངས་པས་རང་གི་བྱ་ཡི་ཤ། །ཟ་བཞིན་དུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་
 དམན་ཞིང་། །ཆགས་དང་རྒྱགས་ཕྱིར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །མང་དུ་སྒྲུག་ན་ཙོལ་བྱེད་
 མཐོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྤང་ནི་དམའ་བར་འགྱུར། །རན་པས་སྐད་ཅིག་
 མཉམ་པར་འགོ་བ་ལྟར། །ལུས་ཙན་ཁ་ཟས་དེ་ལྟར་བཟའ་བར་བྱ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་
 ཁང་བྱིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་ཡིས་ཀ་བ་བརྟན་པོ་འཇུགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུས་གྱི་

པས་ན་རོ་སྟོ་མས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བ་ནི་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་། དག་ཐམས་
 ཅད་ཟད། དག་ཐམས་ཅད་བཅའ་བས་མི་རྟེན། སྐྱེས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་རབས་སུ། ཁྱོད་བྱུང་ན་དག་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་བྱས་ན་དག་
 འཕེལ་ལོ། ཞེས་དང་། སྐྱེས་སྐྱེད་ཞལ་ལས། ཆོས་དང་འཛིན་རྟེན་མི་མཐུན་ཞེས་
 པའང་། རྒྱུང་མ་མ་སྒྲངས་པ་གཅིག་པུས་མི་འོང་། འཛིན་རྟེན་པ་གཞོན་བྱེད་དང་པན་
 འདོགས་གཉིས་པན་འདོགས་པ་ལ་དགའ་སྟེ། དེད་རང་གཞོན་བྱེད་ལ་དགའ་བ་དགོས།
 དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་སེམས་ཅན་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་དགོས། ལས་ཉེན་གྱིས་
 བྱེད་པར་སྟོ་སྒྲང་ལ་གཏོད་པ་དང་། ཤ་མར་ར་འབྱུང་སོགས་ཡོད་ལ་མེ་བྱེད་པར་བཟའ་
 བཏུང་རན་རོན་ཁོ་ནས་ཆོག་གེས་པ་བྱེད་དགོས་སྟེ། དུ་བསམ་པ་ལ་ཨ་ཁྱི་ཆེན་པོ་བྱ། ॥

༥ གཉིས་པ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རབ་བྱ་བ་ནི། ཆོམས་སུ། གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་
 གྱུར་སྐྱེས་སྟེ། རང་དབང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རང་
 དབང་ཐོབ་པ། གཞན་རག་མ་ལས་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཞིག་འདོད། མི་ལ་རེ་བ་སྟོང་པ་
 ཡིན། རྟོ་ཐག་རྒྱག་པ་བྱེད་དགྱིས་ཡིན། རང་ལ་མེད་ན་ནང་ཤ་མར་གྱིས་བཀང་ནས་
 མར་ཉག་རེའི་བསྐྱེན་འབྱུང་ལས། པན་འདོགས་སམ་ཞུ་འགོལ་ཡང་མི་ཡོང་བར་སྒྲང་།
 ར་དམར་སྐྱུང་རང་གིས་ཅིག་མ་བསགས་ན་སྐྱེས་ནས་ནོར་གསོག་པའམ། ཆོ་འདིའི་
 ཐུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡམས་གྱིས་འགོ་བ་འདི་མ་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་སུ་སྒྲང་
 སྟེ། མེ་འདོད་ནས་རྒྱ་གསོག་པར་སྒྲང་། ཉན་སར། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བས་གྱི་
 གཞིའི་བྱིར་གྲང་བའི་ཆོ་ཡང་གྲང་བས་ཉེན་བཞིན་དུ། ཆོ་བའི་ཆོ་ཡང་ཆོ་བས་གདུངས་
 བཞིན་དུ་ཞིང་ལས་སམ་སྐྱེས་བཅའ་བའམ། ཆོང་བྱ་བའམ། ཡི་གེ་དང་། བགྲང་བ་
 དང་། ཤོད་དགའ་པ་དང་། བརྟེན་བ་དང་། ལག་ཅིས་བྱ་བའམ། བཟོའི་གནས་དང་ལས་

གྱི་གནས་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོག་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྒྱིར་རམ། ཟས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
 དང་། གསོག་པར་བྱ་བའི་སྒྱིར་བཙོན་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟས་གྱི་སྒྱིར་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཟས་གྱི་སྒྱིར་སྒྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ད་དེ་ལྟར་བཙོན་པ་དང་། འབད་པ་
 དང་། ཚུལ་བར་བྱེད་པ་ན་གལ་ཏེ་ལས་གྱི་མཐའ་དེ་དག་སྒྱུད་པར་གྱུར་ན། གཞི་དེ་ལས་
 གྱི་མ་བདག་གི་འབད་པ་ནི་དོན་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་རན་བྱེད། གདུང་བར་
 བྱེད་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པར་བྱེད། བྱང་བརྒྱུད་བར་བྱེད། ཆོ་ངེས་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་
 གུན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟས་སྒྲུབ་པའི་མོད་ལས་
 སྒྲེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྱོར་ན་ཡང་དེ་འདི་སྒྲམ་དུ། མ་ལ་བདག་གི་
 ལོངས་སྤྱད་རྒྱལ་པོ་འམ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོགས་པའམ། རྒྱལ་ཁྲིར་བའམ། གཏེར་རན་པ་
 དག་ཏུ་སྒྲས་(༥ན)པ་རྒྱད་ཟ་བའམ། ལས་གྱི་མཐའ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པས་ཉམས་
 པའམ། རིགས་བརྒྱད་སྤང་བ་དག་གིས་དབང་དུ་བྱས་པའམ། རིགས་གྱི་ནང་ན་ས་ཆ་ན་
 གྱི་དགྲུགས་མ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གིས་ལོངས་སྤྱད་འདི་དག་རྒྱལ་མ་ཡིན་པས་སྤང་
 བར་བྱེད་པའམ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་གྲང་སྒྲམ་ནས། དེ་གུན་ཏུ་བསྐྱུངས་པའི་གཞི་ལས་
 ཚུལ་བ་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟས་གུན་ཏུ་བསྐྱུངས་པའི་མོད་
 ལས་སྒྲེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་
 དམིགས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོ་གས་འཆོ་བའི་མི་དག་གྲོང་ཁྲིར་བསྐྱུང་བ་
 དག་ཏུ་འཇུག་པ་ན། འབྲུ་མར་སྒྲོལ་བ་དང་། ཞག་སྒྲོལ་བ་དང་། བ་ལང་གི་ཕྱི་བའི་བྱག་
 པ་སྒྲོལ་བ་དང་། ཟངས་ཁུ་སྒྲོལ་བ་དང་། བློ་སྒྲོལ་བ་དག་གིས་གཏོར་ཅིང་མདའ་དག་
 དང་། མདུང་བྱང་དག་གིས་གཅགས་ཏེ། འཆི་བའམ་འཆི་བ་ལ་བྱག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་རང་དབང་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲེས་རབས་སུ། མི་གི་འདོད་པ་རྒྱལ་བྱིད་ཉམས་པར་

འགྱུར། ཁྱོས་པར་གྱུར་བ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད། །རང་གི་ཆོས་དང་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ་ཉམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཕྱིན་ཕྱི་ནང་བར་
གསུམ་ནས་རང་དབང་ཤོར། གཞན་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་མེད་དེ། མ་མཐའ་
འབ་སྔོན་པོ་སྐྱད་པ་སྐྱུ་བོ་ཅམ་རེ་དགོས་ནའང་གཞན་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དང་། རང་དབང་
མ་ཐོབ་ལུགས་རི་ལྟར་འདུག་སོམས་དང་། དཔེ་རྩ་སྐྱུར་ཐེབས་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུའང་དཀའ་
ལས་ཅི་དགོས། རས་ཡར་རྒྱགས་མར་རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་མར་དྲིས་པར་མ་རྟོད།
ཆོལ་བྱ་བཏབ་བྱ་བའམ། རུས་པ་བཏབ། མར་ནག་བཏབ་ནས་བསྐྱེལ། ཨི་བཟང་འོར་
ཆེ་མར་ཞིག་བསྐྱར་ཐོར་དང་འོ་མ་བསྐྱར་ཟེར་ནས་གྲུ་རྒྱུར་མི་རེས་དེ་ཅམ་རེ་ལ་ལྟན་
ཤིག་འཕྲུག་ལུགས་རི་ལྟར་དགོས་ཀྱིན་འདུག །བྱ་སྐྱོད་མང་དུ་ཡོད་པའམ། འཁོར་
གཡོག་སོགས་གཟུང་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། རང་མི་གཅིག་པོ། ཏྲ་
སྒྲུབ་མེད་དང་། སྒྲུང་སྒྲུ་མེད་དུ་གར་དགར་འཆོས་པས་ཆོག །སེམས་ལ་ཅི་ཤར་བྱས་
པས་ཆོག་པ་དེ་མི་བྱེད་པར་མངས་ས་རེ་(༥བ)གཟུང་བས་མི་དཔོན་ལྟོགས་འགོར་རེའི་
ཁྲལ་འཇལ་དུ་རྒྱུད། སྐྱེ་བྱེགས་ནའང་ཁོ་རང་ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ཁོའི་སེམས་ལ་
ཤར་ཆོད་བསྐྱབ་དགོས། བསྐྱབས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞིག་མེད་པའི་ཁར་ཅི་རན་ཅི་ལོད་
བྱེད། རྣམས་ཐང་ཐང་བ་ལ་མི་ཆེ་སྐྱེལ་དགོས་པ། དག་བཤེས་དང་སྒྲུ་མའི་བྲོད་ཚུན་ཆད་
ན་མང་དུ་འདུག་སྟེ། འཁོར་བྱེད་ཏྲག་ཏུ་རྣམས་བསྐྱེལ་གྱི། །དེ་ཆེ་ལུས་ཅན་རྣམས་དུས་
འགྱུར། །བརྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཕྱི་ནས་ཀྱང་། །རྣམ་པར་གཏུང་བྱེད་རྣམས་བསྐྱེལ་སྒྱུད། །
འདོད་པའི་རོ་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་སྒྲོ་དམན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཀྱིས་པ་གཡི་
འབྲས་མཚུངས་པའི། །ཉིས་དམིགས་གོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཕན་པ་བྱེད་མིན་པས།
ལན་ཅིག་མིན་པར་སེམས་སྒྲོངས་པ། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུགས་པས་ན། །རང་
སེམས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གསུང་བ་བྱགས་རང་མད་ན། །འདོད་པས་སྐྱུ་ལུམས་ན་

སྒྲིལ་ཆུང་མ། མུས་ཆུ་ཡེ་མི་འོང་བར་གདའ་བ། འདོད་པ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་རེ་རིག་ཆུ་
 དང་བསམ་སྒྲོག་ཏོར་ཆུ་རེ་བྱུང་ན་མི་ནོར་བས་གསུམ་འདི་སྤངས་བཏང་བས་དེ་འདྲའི་
 གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ལུགས་ཡོང་བའི་དོན་མེད་དེ། རེ་བ་སྟོབས་ལྷན་ཉན་མོངས་ཏེ། རེ་
 བ་མེད་པ་བདེ་བའི་མཆོག །རེ་བ་རེ་བ་མེད་བྱེད་པ། །བདེ་བར་གཉིད་ལོག་སེར་སྒྲི་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲི་ལའང་ཅིའང་མི་རེ་ཅི་ཡང་མི་འདོད། ཅི་ཡང་མི་ཁྱུ་ཙར་
 ཞིག་ཡོད་ན་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་ལ། ཅང་མེད་ཅི་མེད་ཅིའང་མི་འདོད་པ་ལ་ངོ་འཛིན་
 དང་ངོ་བསྟུང་དགོས་པའི་དོན་ཡེ་མི་གདའ་བ། འདི་རྣམས་སྒྲོག་གྱུར་ནི་མིན། མངོན་
 སུམ་ན་རྗེན་ཅེ་རེ་བ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་བ་དུས་ཆུག་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་
 པས། འདི་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོག་ལུགས་པར་བཏང་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དབང་
 མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མི་ནོར་བས་གསུམ་འདི་སྤངས་ལ། ཆོ་བུང་འདི་སྒྲིས་པ་ལྷས་མ་ཆོར།
 ཤི་བ་འདྲེས་མ་ཆོར་བ་ཞིག་གི་རང་ལ་སྒྲིལ་དགོས་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ། ॥

༥ ། གསུམ་པ་ཁ་དྲག་པོའི་རབ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་འཆོབ་ཡེ་
 མི་འདོད། བཅོན་པོ་དང་ཁ་དྲག་པོ་ཁོ་ན་འདོད། དེ་ཡང་མི་ནོར་མང་དུ་(ཡན)ཡོད་ན་
 ཡོང་སྟུམ་དུ་བྱེད་དེ། ང་མེ་མི་འདོད་ཆོ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་འདོད་ཟེར་བ་དེར་གདའ་ན། སྒྲོབ་
 དཔོན་རྒྱ་རྟེ་བས། ཟང་ཟིང་སྒྱིར་ནི་ཅོད་འགྱུར་ཏེ། །ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཅོད་པ་མེད། །ཟང་
 ཟིང་ཡོངས་སྒྲི་སྤངས་པ་ལས། །ཁུ་སྒྱུར་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གསུངས་པ་ལྟར་
 ཟང་ཟིང་སྒྲོར་ཅི་བྱུང་ལ་གཏོར་བ་ཞིག་མེད་ན། དགས་ཁེངས་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་དོན་
 མེད་དེ། ད་ལྟ་ཟན་མཐེབ་ཀྱི་རེ་བཟུང་ནའང་། བྱ་བྱིའུ་ལ་སོགས་པའི་དགས་ཁེངས་ཡོང་
 བ་སྒྲུང་ན། མ་བཟུང་དགྲ་བཟུང་བ་ལ་ཅིའི་དོན་ལ་མི་ཡོང་། འདོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲིས་
 པའམ། འདོད་པའི་སྒྱིར་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བའམ། འདྲུ་འཛིན་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་

པའམ། མ་བསམས་པར་གཞན་ལ་གཞོད་ཅུང་ཟད་རེ་སོང་བའམ། རྒྱ་མཆོན་ཡེ་མེད་
 པར་ཡང་གཅིག་དཔོན་པར་བྱེད། གཤེ། མཆོང་ནས་འབྲུ། དགྲར་འཛིན། གཞོད་པ་ཅི་
 འབྱོལ་བྱེད་ན། མི་འདོད་དགྲ་འདོད། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆར་བཞིན་བྱུང་། ཐམས་
 ཅད་འདྲ་ལོང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས། འདོད་པ་རེའི་ཕྱིར་ཞར་ཞོར་ལའང་གཞོད་པ་མང་
 ཏུ་བཏང་། གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱ་བརྒྱ་ཐམ་པས་གང་བ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་གང་
 བ་ཅིའི་དོན་ལ་མི་ཡོང་། གཞོད་པ་སྐྱེལ་ས་ལ་ནི་མ་ཐོགས། ཞིང་ངམ། ཁང་པའམ། ཏ་
 ལྷགས་སམ། ཉེ་དུའམ། འཁོར་གཡོག་གམ། གང་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་ཡང་ཆོག །གཞོད་
 པ་སྐྱེལ་བར་ནི་སྤྲ། ཁའི་ཞར་ཞོར་ངམ། ལག་པའི་ཞོར་ངམ། འགྲོ་བའི་ཞོར་ངམ། སྤྲ་
 བའི་ཞོར་ངམ། ཐག་རིང་ནས་སམ། ཉེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་གཞོད་པ་སྐྱེལ་རུས། གཞོད་པ་
 སྐྱེལ་མཁན་ནི་མ་ཐོགས། མ་བསམས་དགྲ་ཞིག་བསམས་ཅར་ལྷས་གཞོད་པ་སྐྱེལ། གྲུ་
 དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། མི་དང་། དུང་
 འགྲོ་དང་། ས་ལ་གནས་པ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དང་། དགྲ་དང་། གཉིན་དང་། མཇོང་
 བཤེས་དང་། ལུ་དང་ལུ་མོ་རྩེན་ཆད་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བེན་ཆད་བྱེད། འདོད་པའི་ཕྱིར་
 མཁན་སློབ་དང་ཡང་འཐབ་ཚུད་དང་འཁོན་དགོས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྤྲོས། གཞན་མི་
 དགོས་ལོ་ཐོག་གི་དགྲ་སྤང་བ་འདི་ལ་སྤྲོས། ཐན་པ་དང་། སད་དང་། སེར་བ་དང་། ལྷ་
 དང་། སྦྱིན་བྱ་དང་། ཆར་ཆེས་པ་དང་། ལུ་ཅན་དང་། དུང་འགྲོས་བོས་པ་དང་། མིས་
 བཏེགས་པའམ། རྒྱུར་རྒྱུར་པའམ། (ལྔ)བོར་བ་རྒྱབ་པའམ། རྒྱོད་དང་གདུང་མ་དུང་
 པའམ། ངས་འདང་ཞག་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱུང་བྱིན། འདང་ཐོ་རངས་ནང་དུ་འོངས་
 པའི་ཤུལ་དུ་སྐྱེ་བདུན་རྒྱུངས་སོང་སྤང་བེར་བ་མང་དུ་ཡོང་གིན་སྤང་། ད་ལྟོས། མ་
 བསྐྱུངས་བསམ་ནི་མི་ཡོང་། བསྐྱུངས་པས་ནི་མི་བྱབ། སྤྲ་སྤྲོད་འདི་ན་བྱིས་པ་ལ་ཡོན་
 བདག་ལྷག་པོ་མ་འདི་སྦྱིད་པར་བཅི་ཡིན་སྤང་སྤྲེ། ལོ་རེ་ལ་དགྲ་སྤྲུག་དང་ཤོར་གོད་ཆེས་

པ་མི་འོང་མི་སྤྲིད་བར་སྒྲུང་། ཤོར་གོད་སྤྲུའི་ལོ་རེ་ལ་ཅི་ཡོང་གྲངས་ཀྱང་མི་ཆོད། འདི་
 ཁོ་གཅིག་པོར་ནི་མིན། འདི་པ་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ག་ཡིན་པ། རྒྱབ་འདུག་གོ། །
 བསད་འདུག་གོ། ཤོར་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་ཡོང་གི་མི་སྒྲུང་ངམ། ད་ལོ་
 རང་ཡང་སྐྱས་ངམ་པའི་རུབ་རྒྱུ་བཏབ་ལན་གཉིས་མ་བྱུང་ངམ། མིག་ཅེ་རེ་ཆེ་ཆེ་ལ་
 པོར་བསགས་པ་འཕྲོག་འགྲོ་བའམ། སྐྱུག་ལྷགས་འདི་འདྲ་མཐོང་བཞིན་དུ་ད་སྐྱུ་ཞིག་
 འོར་གསོག་སྦྱེས་རབས་སུ། སྤྲིག་ཅན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། འདུལ་དང་འགལ་
 བའི་ལམ་ལ་བསྟེན། འདམ་པ་རྣམས་ནི་གོམས་པའི་ཕྱིར། འདེལ་འང་ཕན་བཏགས་
 བཞིན་དུ་བཟོད། སྦྱིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་འཇམ་པ་ལ། སྦྱེ་བོ་མི་བསྐྱུན་བསྐྱེམས་གིང་
 དྲིགས། འདེལ་འཇིགས་པ་མེད་མཐོང་ནས། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད། གང་
 གིས་ཅུང་ཟད་འཇིགས་གྱུར་ན། རབ་ཏུ་དུལ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ། བསྐྱེམས་པ་བོར་ནས་
 དེ་ལ་ནི། འདམན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོད་པར་འགྱུར། གསུང་བ་བཞིན་དུ། ཐང་རུན་ང་
 པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་རྣམས་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་འཇོམས་པ་དེ་ཁོ་རང་ཆོའི་
 རང་བཞིན་ཐབས་སུ་སོང་ནས། རྒྱུ་རྒྱུ་བསད་པ་དང་། མིག་སྦྱང་བ་དང་། སྦྱིད་པ་
 དྲིགས་པ་དང་། འོར་བུལ་བ་དང་། དམའ་ཕབ་པ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མཐོང་བོས། རང་ལ་
 ཉམས་ཐོང་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། འཕྲོག་རྒྱུའམ། རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་སྟེ་མ་ནས་ལ་དང་
 འཕྲང་ཏུལ་བ་དང་། མི་འོར་ལ་བསྐྱེམས་ནས་སྤོང་བ་མིན་པ་བྱ་རྒྱུ་མི་སྒྲུང་ལ། འདི་འདྲ་
 བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་པ་བཞིན་སོང་སྒྲུང་ན། ད་ལོར་བསྐྱུང་ཐབས་རང་སྐྱས་རྟེན། ད་ལྟར་
 སྐྱུ་ཕོ་སྦྱེས་ཀྱང་རའི་འོར་ལ་ཤོར་གོད་འོང་མ་ཐོང་ཟེར་མཁན་མེད་པ། ལར་ཡང་སྦྱེ་བོ་
 ཕལ་ཆེར་ཞིག་དེད་རང་གིས་འདུ་ལོང་བྱས་ཕྱིན་བདེ་བར་སྤོང་འཇུག་མི་ཉན་ལོ། འདི་
 རྒྱ་མཆན་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་འདི་མི་གཏུམ་དྲག་ཅིག་དང་འཕྲད་ན་ནི་དུལ་དཔེ་མེད་པ་བཞིན་
 ཁོ་ཅི་ཟེར་ལ་ཉན། དེ་མིན་ཐམས་(ཤན)ཅད་ལ་ཆེར་མ་བས་ནོལ་རུབ་པ་ཞིག་བྱས་ནས་

གནོད་པ་ཅི་འབྱུང་མིན་པ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་མི་ལམ་ན་འང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་གསུང་བ་
 བེ་བྱུགས་མད་པ་ཞིག་སྤང་ན། འདི་འདྲ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་ཞིག་
 གྲུབ། འདོད་པ་འདི་སྤངས་བཏང་ན། །ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཚོད་པ་མེད། །གསུང་བ་ལྟར།
 དགྲ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད། གནོད་པ་སྦྱེལ་བའི་སྒོ་མེད། སྦྱེལ་ན་གང་ལ་སྦྱེལ། ཅིའི་
 རོན་ལ་སྦྱེལ། སྦྱེལ་རང་སྤྱོད་མེད། རོར་མེད་དགྲ་དང་བུལ་ཟེར་བ་ལྟར། ལ་དྲག་པོ་དང་།
 བཅན་པོ་རབ་དེར་བྱུང་གདའ་ན། རྫོང་བཅན་ནམ་མཁའི་རྫོང་ཞིག་དེར་ཟིན་གདའ་བ།
 བསྐྱར་འཁོར་དང་རིམ་གྱོ་རབ་ཅིག་དེར་བྱུང་། འདི་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བསྐྱར་འཁོར་
 དང་རིམ་གྱོ་ཀྱན་ཅི་བྱས་ཀྱང་བགེགས་ལ་སྒྲོག་པའི་དུས་ཡོང་ས་མི་སྤང་ན། ལར་ན།
 དགྲ་ཡི་ཆོག་གི་དོགས་པ་ལས། །མི་ཡི་རྟག་ཏུ་ཡོངས་སྤོང་རོ། །དགྲར་གྱུར་པ་ཡི་ཡུལ་
 རྣམས་ཀྱང་། །མི་སྤོང་བའི་སུ་ཞིག་ཡོད། །བྱ་བ་ལྟར། དགྲ་བོའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
 འདོད་ཡོན་འདི་རྣམས་ཡིན་པར་འདུག་པས་ངས་འདི་རྣམས་རྒྱུར་རིང་དུ་སྤོང་དགོས་སྟུང་
 དུ་བསམ། ॥ ॥

༥ བཞི་བ་པོ་སྦྱེས་པའི་རབ་ནི། ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་པོ་མ་སྦྱེས་པ་ཡི་མི་འདོད། པོ་
 སྦྱེས་པ་རང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཁོ་ན་འདོད། དེ་ཡང་མི་ནོར་ཟས་གསུམ་ཆོ་འདི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་གྲུབ་ན་འོང་སྟུང་པ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་མི་འདོད་ནས་ཆུ་གསོག་པར་རང་དུ་
 སྤང་། འཛིག་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་རྒྱག་ །རྒྱད་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ཉིན་
 མོ་མཐར་འཛིན། །ཕུན་ཚོགས་མཐའ་ནི་རྒྱད་པ་ཡིན། །རྩི་ལྟར་རྩི་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་
 བ། །དེ་ལྟར་རྒྱད་པ་འང་སྤྲིག་པ་ཅན། །འདོད་པའི་ལས་ནི་རོམས་པ་མེད། །རོམས་པ་
 མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད། །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་ཕུན་ཚོགས་འདོད། །བདེ་བ་རྟག་པར་
 འདོད་བྱེད་པ། །དེ་ན་སྤྲིད་པ་བཅོམ་ནས་ཀྱང་། །གང་ཕྱི་དེ་ལ་བདེ་བླག་འབབ། །འདོད་
 པ་སྤྲིད་པས་ཆོམ་མེད་པའི། །ལྟ་གང་དཔུལ་བར་ལྟར་བ་ཡིན། །བདེ་བ་རྟག་ཏུ་འཛིག་

འགྱུར་ཏེ། །བརྟན་པ་དང་ནི་རྟག་པ་མེད། །རིམ་ལྔ་ཆར་པ་འབབ་དུས་སུ། །མཁའ་ལ་
 ཆར་འབབ་ལྷོག་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བདེ་བ་འདི་དག་ཀྱང། །འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལྷོག་པ་
 མེད། །རིམ་ལྔ་མ་བྱའི་སྒོ་དག་ནི། །རྒྱུད་གིས་ཀྱུན་ཏུ་བྱེར་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཟད་པར་བྱ་
 བྱེར་འཇིག །བདེ་བའི་(ལབ)གཞི་འདི་དེ་དང་འདྲ། །རིམ་ལྔ་མེར་ནི་གིང་བཅུག་
 པ། །ངེས་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་དུས་ནི་མེད་དང་འདྲ། །མི་རྣམས་གིང་
 རྣམ་ལྟ་བུ་ཡིན། །བརྒྱ་འམ་ཡང་ན་སྟོང་དག་ཏུ། །འདི་དག་འོང་དང་འགྲོ་འགྱུར་
 ཡང་། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་པས་སྐྱོངས་པ་འདི། །ཡང་དག་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 ཡང་འདི་རྣམ་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། །གང་གི་ཆོ་མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐུན་པ་སྟུག་
 པ་མཛོན་པར་མཐོང་ནས་ཞེན་པར་བརྟོའོ། །དེའི་ཆོ་རོ་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་པར་
 བྱེད་དོ། །བདེ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གང་གི་ཆོ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་
 མི་ཕན་པ་མི་མཐུན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་མཐོང་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་ལོ། །སྟུག་བསྟུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་དབང་པོ་གཅིག་གིས་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་སྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་དང་རྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱད་ནས་མུ་རན་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཕོ་མ་སྟེས། །སྟན་སྲུལ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་
 ལ་ཕོ་སྟེས་སོ་བཅེར་བ་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟན་སྲུལ་ཆོགས་དང་རྒྱད་པ་གཉིས་ཉིན་མཆོན་
 བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད། །དེ་ཡང་སྟན་སྲུལ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གྲངས་མང་བ་ལྟར།
 རྒྱད་པ་དང་མུ་རན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གྲངས་མང་ཞེས་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟན་སྲུལ་ཆོགས་
 བསྐྱབས་ན་ནམ་ཡང་ཕོ་མ་སྟེས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། །སྟན་སྲུལ་ཆོགས་རིམ་ལྔ་ཆེ་ཡིན་དེ་ལ་
 སྐྱེད་པ་ཆེར་འགྲོ། །དེ་བྱུང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟན་སྲུལ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་
 པས་ངེས་པར་འཇིག་ཅིང་འབྲལ་ལོ། །དེའི་ཆོ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་པའི། །མུ་
 རན་དང་། །སྟེ་སྟགས་དང་། །སྟུག་བསྟུལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་སྟེ། །ན་ཁིང་བྱང་པ་

གིས་འབྲི་བྱས་པའི་དཔོན་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་གཅིས་པ་གཅིག་གི་བས་ཁོ་རང་ཡང་
 དེའི་མྱ་ངན་གྱིས་གི་སོར་ཟེར། ཡོན་བཅུན་ཚུལ་རིན་ཀྱན་ལྷན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་པ་
 བཞིན་སྒྲུབ་སྟེ། ལུ་མི་མིན། ཆོ་ཞང་ཡིན། ཆོ་བོ་དེ་ན་ནས་འདྲར་ཞག་གི་པན་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་
 དྲུག་ཅིག་སོར། དེའི་བར་དུ་འབྲོ་ཆོད་རྒྱ་ཡི་མེད་པར་དྲར་ཁ་ཆག། ཤ་ཞུ་བགས་སྐྱམས་ལ་
 སོར་སྒྲུབ་ཟེར། འཕན་ཡུལ་དུ་སྒྲགས་པ་ཞིག་གི་བྱ་གི་བས་ཁོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་དུ་བས། འདོད་འཛིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརྒྱམས་དང་། །རྒྱུན་པོ་མི་སོགས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །(ལེན)ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བྱུང་ནས། ལན་ཅིག་བྱ་དེ་མདུན་དུ་ཅར་གྱིས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བ་
 བྱུང་སྟེ། བྲག་ཅར་ཡོན་བཅུན་ལྷ་བཟང་གི་ཆོ་བོན་པ་དང་། །ཁོ་སྐྱམས་ན་བྱ་ཡི་རོ་མཐོང་
 བ་སྐྱུག་དྲག་སྐྱམས་ནས་དྲུག་འགམས་ནས་གི། དགེ་བ་གཉིས་སྒྱུབ་དགོས་པ་བྱུང་། ཅ་
 བོར་ཤུག་ཚུལ་དེ་ཀྱན་གཞོན་ལུ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། མཐན་ཆེན་གཞོན་འོད་པ་ལྷ་བྱའི་སྒྲ་
 ས་བཟང་པོ་ལུས་དང་གི་བ་མའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན། ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་ལོན་ལོན་དུ་
 དགེ་སྦྱོར་བྱས། ཞག་དེ་སྒྲོན་སྒྲ་ཆོར་ལྷ་ལྷ་ས་ཆག་པར་གཏོང་བར་བྱས་ཀྱང་། །ཁོ་རང་ཆོ་
 འདིའི་ལུན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་དོན་སྟོང་དུ་སོར། །འདི་ཞིང་ཆུང་ལ་
 ཟོར་བ་བདེག་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ཅམ་ལ་དེའི་མྱ་ངན་དང་ཁོར་བྱོས་སྐྱེམས་ཏེ་གི་སོར་བ།
 ཡུགས་ས་ས་འདི་ཀྱན་རི་འདྲའི་མྱ་ངན་ཞིག་ཡོང་གི་སྟེ། བག་མོ་བྱུ་པའི་དུས་ས་བདེ་
 བ་འདི་ཀྱན་ཡང་བྱུང་ནས་ད་ལོ་ཡང་མར་དུ་སོར་སྟེ། གོར་མར་གོར་དགར་བ་སྐྱོར་ལ་རི་
 འདྲའི་མྱ་ངན་དང་སེམས་བྱལ་དང་སྐྱུག་ལུགས་གིག་ཡོད་དེ། བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གསར་
 པ་ཡིས། །ཞིང་པ་ཉེ་བར་བརྗོད་པར་བྱེད། །མ་བྱས་པར་འདི་འདྲ་ནམས་ལ་བསམ་སྟོ་
 བཏར་ན་ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་འདྲ་བ་སྐྱུ་རང་སྐྱུ་འདི་ནམས་ལ་ལུན་ཆོགས་པའི་མིང་
 བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་དག་རང་ཡིན་སྐྱམས་ནས་སྟོར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། །མོ་སྐྱེས་པ་བྱ་བ་དེ་

ཡོང་སྟེ། ཚོམས་སུ། ཉོན་ལྷན་པ་ལ་འགྲོགས་ལྟན་བདེ། ཁྲིག་དང་རབ་རྩ་
གཏུགས་ལ་བསོད་ནམས་བདེ། ལྷུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རིས་པར་རྒྱབ་པ་བདེ། རེ་
རོན་ཅམ་གྱིས་རིས་པར་ཚོག་གཤེས་བདེ། ཞེས་དང་། འདོད་པའི་དབང་སོང་དགའ་བ་
གང་། ཉེ་ནི་རྟག་རྩ་ལྷུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དགའ་བ་གང་། ཉེ་
ནི་རྟག་རྩ་དགའ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ཉེ་གྲ་རྣམས་སུ་ནི་སེམས་
འབྱུང་སྟེ། ཉེ་ནི་བཅོམ་ནས་དགའ་འབྱུང་གང་། ཉེ་ལ་འདོད་པས་གང་ལ་གཞོད། ཉེ་
འདོད་པ་ལས་བྱུང་དགའ་བ་ནི། ཁྲིག་བཅས་ལྷུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲས་བུ་ཚ། གང་ཞིག་
འདོད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། ཉེ་ནི་དགའ་བ་མཚོག་ཡིན་ནོ། ཉེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་
པ། འཕྲོ་བ་མཚོག་རྩ་འཕྲོ་བར་འབྱུང་། ཉེ་བསྟེན་པའི་ཆོ་ན་མངར་ལ་དགའ། ཉེ་
རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མེད་པ་མཚུངས། ཉེ་འདོད་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ནི། རྟག་རྩ་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བར་འཕྲོ། བསྟེན་པའི་ཆོ་ན་མངར་ལ་དགའ། བར་དུ་འཇུག་ནས་དགའ་
འབྱུང་ཏེ། མཐར་ཡང་ཞེ་ཞེད་ཀྱི་མེད་པ། འཆི་མེད་པ་ཡི་གནས་སུ་འཕྲོ། ཐོག་མ་
བར་དང་མཐར་དགེ་གང་། རྟག་རྩ་མ་ལྟར་ལྷུག་པ་ཡིན། ཉེ་ནི་སྤངས་ནས་བྱིས་པ་
དག ཉེ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ཆགས། བར་དང་མཐའ་རན་ལྷུག་བསྐྱེད་དང་། ཉེ་
རྟག་རྩ་སྦྱོན་གྱི་གྲུག་ཀས་བསྐྱབས། བདེ་བ་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་གང་། ཉེ་ནི་བྱིས་པ་ཅི་
བྱིར་བསྟེན། ཉེ་བས་འདོད་པའི་དུག་སྤངས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཡེ་གཤེས་རྟག་དགའ་
ཞིང་། ཆོ་འདི་དོན་མེད་མི་བྱུལ། ཁྱེད་ཅག་བག་མེད་མ་འཕྲོ་ཞིག བག་མེད་པ་ཡིས་
རྣམ་མོངས་པ། སྦྱོས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་པར་འབྱུང་། ཉེ་ནི་བྱི་ནས་བྲལ་བ་ན། ཉེ་
ཆོ་གདུང་བས་གདུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་ཕུན་
ཚོགས་སྦྱོས་བཟང་བ་རྣམས་ལ་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་དང་བྲལ་ནས་རྒྱད་པ་ཆེན་པོའི་གནས་
སྐབས་སུ་ལྷུང་བའི་ཕོ་མ་སྦྱོས་ཡོང་བའི་དོན་མེད། རི་བོང་ལ་རྩ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱད་པ་

ཡོང་བའི་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལར་ཡང་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་བས་ནི་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཚོགས་
 རྣམས་དགྲ་བགེགས་ཆེན་པོར་གྱེས་པས་དེ་ལ་སྤྱད་པ་ཡོང་དོན་མེད་ལ། དེས་ན་དེ་དང་
 བྲལ་ཡང་མུ་རན་མི་ཡོང་གི་སྟེང་དུ་དགའ་བ་སྟེ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏོ་བ་དེ་ཉིད་བཀྲུང་རྩི་
 ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་གྱིས་ཞལ་ངོ་ནག་ཏུ་འགྲོ། ཉིད་བཀྲུང་མེད་པ་ན་བྱུགས་དགྱེས་པ་ཡོང་
 ཞེས་གྲགས་པ་དང་། བད་པ་ནད་དང་བྲལ་བ་ལ་མུ་རན་མི་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་དགའ་བ་
 ཆེན་པོ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པལ་ཆེར་རྒྱད་པ་ན། འདོད་པ་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རྒྱད་པ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་པོ་སྟེས་ལྷག་པར་
 སང་སྤང་བ་ལ་པོ་སྟེས་མི་ཟེར་ན་གཞན་སུ་ལ་ཟེར། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཚོགས་རྒྱུད་
 འབྱེན་འདི་རྣམས་ལ་དགོས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཉེས་དམིགས་ནི་ཆོད་མེད་པས། ད་
 ནི་འདི་རྣམས་ཅིའི་དོན་ལ་བསྟེན། འདི་རྣམས་སྤོང་དགོས་སྟུམ་དུ་བསམ། ། །

༑ ལྷ་པ་བཀྲ་གིས་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཀྲ་གིས་པ་འདོད། བཀྲ་མི་
 གེས་པ་ཡེ་མི་འདོད། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་(10ན)སྤྱན་ཚོགས་པ་རྒྱས་ན་བཀྲ་གིས་པ་
 དེ་ག་ཡིན་པས། འདི་ཅི་ཡོང་བྱེད་སྟུམ་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་མེ་མང་དུ་བྱུང་ན་ཆུ་བྱུང་ཟེན་པ་
 དེ་ག་ཡིན་པས། ཆུ་ཡོང་བ་ལ་མེ་གསོག་སྟུམ་པར་དུ་སྤང་སྟེ། བཀྲ་གིས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའི་མདོར། ང་རྒྱལ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་དང་། ཆོག་གེས་མཐུན་པ་འཆོ་བ་
 དང་། རྟག་ཏུ་བྱས་པ་གཞོ་བྱེད་པ། དེ་ནི་བཀྲ་གིས་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དུན་པ་
 ཉེར་གཞག་ལས། གང་ཟག་དགེ་ལ་ཉེར་བསྟེན་པ། མི་ནི་གིན་ཏུ་བཀྲ་གིས་འགྱུར། །
 གང་ཟག་སྤྲིག་པ་ཉེར་བསྟེན་པ། དེ་ནི་གིན་ཏུ་བཀྲ་མི་གིས། རྩོག་མ་བར་དང་མཐར་
 ངན་པ། དམ་པས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲད། དོན་མིན་དོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁད་
 བའི་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་མིན་ཡང་། དག་པོ་གོགས་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདོད་པ་
 སྤྱིང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། འདོད་གོམས་མ་བྱེད་གིས་རབ་ཅན། འདོད་པའི་མེ་ཡིས་རྟག་

ཏུ་བསྐྱེད། །དེ་ཡིས་སྒྲིམ་བུ་རབ་བསྐྱེད་པས། །ཁྱི་ནས་དཔུལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན། །རི་
ལྷར་གྱིང་ལ་མེ་འབར་བཞིན། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་ངོམས་པ་མེད། །སྒྲིབ་པ་ངོམས་མེད་
འདི་དག་ཀྱང། །ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱད་
ལས། །གྲགས་དང་མི་གྲགས་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་
བསྐྱེད་སྐྱེད་དག །སེམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་རྣམས་རབ་བཅོམ་སྟེ། །སྤྲིག་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་བ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྒྲིམ་རབས་ལས། །འདོད་པའི་བྱིར་ནི་འཛིག་རྟེན་
བཅོང་ཞིང་གསོད་པར་འགྱུར། །ཁྱུ་རན་གདུངས་གྱིང་འཛིགས་པ་མང་པོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
མུང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའི་བྱིར་ནི་རྒྱག་པར་འགྱུར། །ཁྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་
ཉམས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྷུང་། །དེ་ཉིད་བྱིར་ན་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས། །
འདི་དང་མ་རོལ་ཏུ་ཡང་འདོད་པས་གསོད་པར་བྱེད། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྐྱུལ་གདུག་
ཁྲིས་པ་བཞིན། །བྱབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་མི་བསྟན་ཏོ། །སོ་ཆོས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་འབད་
གྱུར་གྱང་། །བསོད་ནམས་མི་ལྷན་དཔལ་མིན་རྗེས་སུ་འབྱང་། །བསོད་ནམས་ཆེ་བས་
དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །དེ་དང་མི་ལྷན་བྱུང་བྱུ་ཁྲིས་བཞིན་འགྲོ། །ལྷ་དཔལ་བདག་ནི་མི་
ཞིག་ལགས། །འབྲམས་ནས་ནགས་སུ་རྒྱ་བ་ལས། །ཤིང་འདིའི་(༡༠བ)འབྲས་བུ་ཆོལ་
ཆོལ་ནས། །འདི་ལྷ་བུ་ཡི་ཉམས་ཉེས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། །འདོད་པ་ལ་སློ་
ལྷགས་བྱིན་བཀྲ་མི་གིས་དང་། །འགྲོད་དང་། །བྱུར་དང་། །རྐང་བྱངས་པ་དང་། །བརྒྱ་
བཅོངས་པ་སོགས་ཉམས་ཉེས་ཐམས་ཅད་གང་ནས་ཡོང་ངམ། །གང་དུ་ཡོང་ངམ། །སུས་
ཡོང་ངམ། །རི་ལྷར་ཡོང་རང་ཆ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡོང་སྟེ། །མ་གྲུབ་པ་དང་། །མ་
བྱུང་བ་དང་། །མ་ཁེབས་པ་དང་། །མ་སུམས་པ་དང་། །ཉམས་པ་དང་། །ཤོར་བ་དང་། །ན་
བ་དང་། །རྒྱད་པ་དང་། །རྒྱག་པ་དང་། །སྒྲོར་བ་དང་། །མ་ལྷང་བ་དང་། །མ་ཆོག་པ་དང་།
དག་མ་བྱུལ་བ་དང་། །གཉིན་མ་འཁྱོངས་པ་དང་། །ཆོས་མ་འགྲུབ་པ་དང་། །ཉམ་ཐག་པ་

དང་། ཆོ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྣམ་པར་ལྟོས་པ་དང་། མི་ཁ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་དང་། བཞེགས་དང་།
 བར་དུ་གཅོད་པས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རང་ཡང་གཞན་པས་བསྐྱབ་
 དཀའ་བ་དང་། ཟད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་མཁྱོགས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འགྲིག་ཡོང་སྟེ། སྤར་མར་དུ་བཤད་ཅིང་འོག་དུ་ཡང་འཆད་པ་ལ་ས་བོན་དེ་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་གིས་དབྱུད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེས་ན་འདོད་པ་མི་སྤོང་བར་
 བཏང་གིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་རང་འོ་བརྒྱལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེར་
 གདུལ། འདོད་པ་འདི་སྤངས་ན། བཏང་གིས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་དང་།
 མདུན་མ་ལེགས་པའི་ཆད་དུ་དེར་སོང་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་འབྲུལ་ཉིད། །
 ཡིད་ཀྱི་ཤུགས་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ། །སེམས་ནི་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འདུལ་བ། །ལུས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ཤིས་པར་འགྱུར། །གང་དག་སྤོང་བའི་བག་ལ་ཉལ། །ཡོང་ཡེ་སེམས་ལ་མི་
 འཛོག་པ། །དེ་དག་ཐོག་མཐའ་བྱི་མ་བུལ། །བདེ་བའི་ནང་ན་དེ་བདེའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 འདོད་པ་སྤངས་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཟད་པར་སྤྱོད་པ་དང་།
 ལྷག་པར་མཁྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་འགགས་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་
 ཡང་ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་བྱུང་བ་ན། མི་འདོད་པ་བྱུང་དོགས་ནས་ནོར་ལ་སོགས་པ་
 མང་དུ་བཏང་བའི་རིམ་གྱི་དྲག་དུ་བྱས་ན་མི་འདོད་པ་དང་གོད་ཁ་བསྐྱོག་པར་བརྩི་སྟེ།
 དེས་ཀྱང་ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མི་འདོད་པ་ཡོང་བ་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པ་
 སྤངས་ན་མི་འདོད་པ་བསྐྱོག་པ་ཤེས་པར་གདུལ། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་གདུལ་(113)བྱ་
 ཡོང་ས་དེ་བྱུང་ན་སྤྱོད་ཆེན་བར་ཆད་ལ་སོགས་ཡོང་བར་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འདུག་ཅིང་།
 སྟོན་ཡང་མིད་ལ་རས་པ་སོགས་དཀའ་བྱུང་དང་དཀའ་སྤྱད་ཤས་ཆེ་མཛད་པའི་སྤྱི་མ་
 རྣམས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཐུགས་བཞེད་རྫོགས་སུ་ལ་ཆེ་བར་བྱུང་གདུལ། འདོད་པ་
 སྤངས་པ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་རང་ཡང་བསྐྱབ་པར་སྤྱོད། རིན་བཅའ་མི་དགོས་པའི་ཟས་

གོས་ཀྱིས་ཆོག །ཟད་པར་དགའ་སྟེ་འདོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གོས་ཆེན་སོགས་ཉིན་རེ་
གོན་པ་ལའང་ཞེ་རེ་ཅམ་འབྲི་བ་ཡིན་སྟེ་ན། བྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོང་ས་ག་ལ་
ཡོད། རྒྱག་པར་དགའ་སྟེ། བྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་ནི་གཞི་མདོར་བོར་ཡང་བྱེད་བ་མི་
ཡོང་ན་རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་མི་ཡོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཆེ་རྒྱུ་ལ་གྱུར་ཡོང་
གི་བྱུང་པར་རི་ལྟར་ཡོད་པར་སྟོས་ཞིབ་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ངས་གཞན་ཅི་བྱས་
ཀྱང་ཕན་པ་མི་འདུག་པས་མདུན་མ་འཆིང་ལུགས་དང་། བཀྲ་གིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
སྒྲིག་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅི་ཡོང་བྱེད་དགོས་སྟམ་དུ་བསམ། ། །

༥ ། དུག་པ་རྒྱུ་རྟ་དར་བའི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྟ་ཡར་འགོ་ལ་
སྟོན། རྒྱུ་རྟ་མར་འགོར་སོང་བ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱེད། འདོད་པ་ནི་སྟོང་མི་ཉན། འདོད་
པ་མ་སྦངས་ན་མར་འགོ་བ་མ་གཏོགས་ཡར་འགོ་ཡོང་ས་མེད་དེ། སྤྱ་བོ་བའི་ཞལ་ནས།
འོ་སྟོལ་གྱི་ཆེ་འདི་ཕྱི་འོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཆེ་འདི་འོ་འདོད་པ་ལ་བྱུག་པས། ཆེ་འདི་འོ་
འདོད་པ་སྐྱབ་བྱ་སྐྱར་དགོས། ཆེ་འདི་འོ་སྐྱབ་བྱ་ཆེས་ཅམ་ན་བྱུགས་མི་བདེ། གར་རྒྱག་
ཆ་མེད། དེ་ཅན་སྟེག་སྟུག་གཏམ་རན་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་ཡོང་། དེས་ན་འདོད་པའི་
སྟོ་སྟུ་མར་པོ་འདི་བསྐྱོག་དགོས། འདི་བསྐྱོག་ན་སྦྱིད་འགོ་རྒྱགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་།
སྟེས་རབས་སུ། འཇིག་རྟེན་པལ་ཆེར་སུན་ཆོགས་དཔལ་ལྷན་ན། །ཆར་གིས་ཐྱོས་
བཞིན་བདག་གི་དོན་ཡང་སྟོར། །བག་ཡོད་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་། །ལྟ་དབར་
དཔལ་དང་ལྷན་ཡང་དེས་མི་ཐྱོས། །རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་སྐྱར་དུ་རྒྱུད་ཟ་བའི། །ཁོར་ནི་གིན་
ཏུ་མི་བཟད་ཁོར་མིན་རིག །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཁོར་ནི་པལ་ཆེར་ཡང་། །ཆགས་པའི་
གཞི་དང་རན་འགོའི་གོགས་སུ་འགྱུར། །རྟེན་པར་དགའ་ལ་འཇིག་པར་སྐྱ་བ་དང་། །
ཆོག་པའི་བདེ་མེད་རབ་ཏུ་ཞིས་མེད་(༡༡བ)པའི། །སྤྱིད་པའི་ལོངས་སྟོན་བདེ་བ་ར་མི་
འདོད། །དབེན་པར་གནས་ལ་མི་གོམས་གིང་། །འདོད་ལ་ཆགས་པའི་རྗེས་འབྲང་

བའི། སྒྲིབ་པ་ལ་ཆེར་རབ་བྱུང་ལ། གཡངས་སར་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་བཟ། རགས་
 བས་བྱིམ་དགའ་སྒྲུལ་དུ་འདི་དག་སེམས། རགས་ན་གནས་པ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་གྱིས། རྟོགས་ཤིང་
 འཛིགས་མེད་པར། བཟ་མལ་བདེ་བར་གནས་པ་རི་ལྷོ་མི་སེམས་ཀྱེ། རྟེན་སྒྲིབ་དུ་འགས་དཔེན་
 བར་བཞོ་བ་མོགས། སྒྲིག་པ་གོས་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པར་བྱེད། རགས་ཚལ་གནས་འདོད་ལྷུང་
 སེམས་ང་ཉིད་གསོན་བཞིན་དུ། ཅི་ཞིག་ཅིང་སེམས་ཤིང་འདི་དག་དུ་བར་འགྱུར། རྟེན་སྒྲིབ་
 བདག་ལ་རབ་དུ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་བྱེད་དུ་འགོ་བར་མི་སྒྲིབ་ན། རྟེན་དང་
 དམག་འགྱེད་དེ་དང་དེ་དག་དུ། འགོ་བ་ན་ཡང་དེ་ལྷོ་མི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མེད་ལ་
 མོངས་པར་གྱུར་ཆོ་ཡང་། སྒྲིགས་པོ་གཉིས་གསུམ་ངེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར། ཡོན་
 ཏན་ཡོད་བཞིན་ནགས་སྒྲུང་འགོ་བ། སྒྲིགས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། གང་
 དག་བྱིམ་གྱི་ཉེས་པ་གསལ་བར་མཛོན། རྟེན་འབྱུང་ནགས་ཚལ་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་
 བ། ཤེས་པའི་མིག་ནི་བཙུགས་གྱུར་དེ་དག་ལ། རྒྱུན་པས་བདེན་སྒྲུལ་པ་མ་གཏོགས། བདག་གིས་
 གཞན་དུ་རྟག་དུ་ཅི་ཡང་མེད། བྱི་མའི་ཆོ་དང་ཆོ་འདིའི་སྒྲིག་བསྒྲུལ་གྱུ། འདོད་པ་དག་
 བྱི་སྒྲུང་བར་མི་འདོད་པ། རྟེན་འབྱུང་ནགས་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་དེ། རྟེན་པོ་
 བདག་འདོར་བ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན། ལྷོ་གཅིག་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ནི། བདེ་བ་རྟེན་པ་
 རྟེན་དུ་གསོད། བཟོས་ན་དགའ་བའི་བདེ་བ་དག གྲུང་ན་འདུག་ཀྱང་ཡིད་འཕྲོག་
 འགྱུར། གང་གི་ཆོ་ན་འདོད་ཆེན་དགས་བསྒྲུལ་ཏེ། རྒྱུད་པའི་གནས་སྒྲིབ་པར་འདི་
 སོང་བ། གྲགས་པ་བས་པ་དེ་ཆོ་བཀུམ་པར་འགྱུར། བསོད་ནམས་བས་པས་སྒྲིབ་
 མའི་ཆོ་ཡང་བཀུམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོ་མ་འདོད་པ་མཐོང་དག་ལ་དགར་ལྷོ་མ་ཤེས་
 བྱིན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་རྣམས་སྒྲུང་བྱུང་མཐོང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་
 དགོས་པར་མཐོང་། མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད། མི་ཚུལ་དགྲ་ཚུལ། དེ་བྱས་པ་ལྷོ་མ་གྱི་མི་མ་དད་
 ལྷོ་མ་གྲུས། བན་འདོགས་རེ་ཏུང་། གནོད་པ་སྒྲིབ་རེ་མང་། དེར་སོང་བ་ལྷོ་མ་གྱིས་རང་

གི་གཅིག་མ་འདྲེས་ན་ཕན་མི་སྣང་སྣང་ནས་ཅབ་ཅབ་རེ་མང་བཏང་། (༡༣ན)དར་ལོ་
 ཉེས་ཀྱིན་ལྷ་མ་གསོལ། ལྷ་མ་གསོལ་གྱིས་ལོ་ཉེས་ཅབ་ཅབ་རེ་བྱར་སོང་བ་ལྟར། མི་རེ་
 མ་དད། ལྷ་རེ་མ་གྲུས་སོང་། དེར་ནི་དགོ་ལས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཁོས། བྱ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་
 ལ་ཐོགས། ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་ཀྱང་། རང་གི་གཡོ་སྒྱུ་བྲམ་གསུམ་གྱིས་འཕྲལ་ལ་ཟད། མ་
 ཟད་ཅམ་བྱུང་བྱུང་སྤྲིག་པས་མནན་པས་འཕྲལ་དུ་སྒྲིན་པའི་རྩོ་མ་ཐོག། དེར་རང་གི་ལན་
 ཡོད་པར་མ་ཤེས་པར་ངས་དགོ་ལས་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་ངན་མིན་པ་
 མི་ཡོང་བ། དགོ་བའང་མ་བདེན་ནམ་སྣང་ནས་ལོག་ལྷ་མི་བཟད་པ་སྒྲེས། དགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུང་བྱིས་པ་བཞིན་སོང་། དེར། ཏྲག་ཏུ་འདོད་པ་ནམ་མཛོངས་པ། དེ་ནི་
 དགོ་བའི་ལས་མཐའ་ཟད། འདོད་པས་མཛོངས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། སྐྱམ་ཅུ་གསུམ་ནས་
 དམུལ་བར་འགོ། གསུང་བ་བཞིན། འདོད་པའི་ལོ་ལན་གྱིས་ཆོ་འདི་མེད་བྱི་མ་མེད།
 དམུལ་བ་མིན་པ་འགོ་ས་མེད་པ་ཞིག་འོང་བར་སྒྲུང་། ཡོན་བཅུན་མདོ་རིངས་དེ་ཀྱུན་
 དད་པ་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་ཆེ་བ། གཏོང་མོད་ཆེ་བར་གྲགས་ཏེ། རང་གིས་ཆོས་ལ་
 རྒྱབ་ལོག། ཀླར་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་འདོད་པ་འདི་སྒྲོས་མ་ཐོངས་ཡོད་པ་དེས་
 ལན་པ་མ་ཤེས་པར། ལེའུ་ཁར་ནད་དར་དྲག་ཡུན་རིངས་དེས། ངས་དགོ་ལས་འདི་ཅམ་
 དུ་བྱས་ཏེ། འདི་འདྲ་ཡོང་བ་འདི་ནམས་ཡང་ཆ་མེད་ཟེར་སྒྲུང་ཟེར། ཁང་སིང་གི་འབྲོག་
 པ་དག་རྒྱབ་སྒྲར་བསྒྲེན་གནས་དཔེ་མེད་བསྐྱང་བ་བཞིན་བྱེད་སྒོལ་གཅོད་སྤངས། ཁ་
 ཏོན་ཡང་དག་པ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས། ད་ཞག་ལས་སུ་ཆོས་བྱས་པས་དགྲར་སངས་རྒྱས་
 ལངས། ད་སྟེ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་ཟེར་ལོ། ཆོག་གི་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ཡ་ཆ་བ་སྒྲུང་།
 དེ་འདྲའི་རིགས་སྒྱུར་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཅམ་གྱི་གོ་མོད། ལར་འདོད་པ་འདི་མ་
 སྤངས་པར་རྒྱུད་ཏྲ་ཡར་འགོ་ཡོང་ཐབས་ཡེ་མི་སྣང་བ། རྒྱུད་ཏྲ་ཡར་འགོ་ལ་སྒྲོན་ན་ད་
 ལྟར་ཡར་འགོ་ལ་སོང་བ་ཞིག་བྱས་ན་བྱེད་ས་ཡོད་དེ་བྱེད་མི་ཉན། རི་ལྟར་བྱེད་ན། འདོད་

པ་རྣམས་སྤངས་བཏང་ན་དེ་ག་ནས་ཡར་འགྲོ་བ་རང་དབང་མེད། སྤྱི་ལོ་བས་སུ། ཆོག་
ཤེས་ལྷན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་ལོན་ཏན་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་སྤྱི་བོ་མ་འདྲིས་པའང་། །
གཞན་ལ་དེ་བུམས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བུམས། །འདོད་པ་རྒྱུར་ལ་རན་གཡོ་མི་ཤེས་ཤིང་། །
རྟེན་དང་གྲགས་དང་བདེ་ལ་(192)མ་ཆགས་པས། །དེས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཀྱང་མགྲ་
གྱུར་ནས། །དར་ཞིང་རབ་དུ་གྲུས་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། ཆོས་སུ། དགོ་སྤྱོད་
བསོད་སྟོམས་སྤྱོད་པ་བདག་རང་ཅམ། །འགྲངས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དག་མི་གསོ་བ། །
སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་དགའ་བྱེད་ཀྱི། །བཀྱར་སྟོ་མོར་དང་གྲགས་འདོད་རྣམས་ལ་མིན། །
ཞེས་པ་ལྟར། །འདོད་པ་སྤངས་པས་ཅབ་ཅབ་མེད་པར་འཇམ་ལྷན་གྱིས་སོང་། །དེར་
མི་ཐམས་ཅད་དད། །ལྷ་ཐམས་ཅད་གྲུས། །ཕན་འདོགས་གྱིས་གར། །དེར་ལོ་ལེགས་གྱིན་
ལྷ་གསོལ། །ལྷ་གསོལ་གྱིན་ལོ་ལེགས། །དེ་བྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡིད་རྗེ་ཆེས་རྒྱུད་རྗེ་
དག །དགོ་སྤྱོད་ཅི་རེས། །འདོད་པ་སྤྱོད་རྗེ་འདོད་ལ་སོང་། །ཆོས་ཀྱི་བྱོད་ཁུར་དེ། །མི་མ་
གོ་བ་རྣམས་ལ་ཡི་མུག་ཆེན་པོ་སྤྱོད། །ཆིག་ཆོད་ཆེན་པོ་ཤོར། །ཡ་ཆ་ལ་ཡིད་མུག་པ། །དུ་འདོད་
ལ་ཆོད་བྱོ་བ་ཞིག་དེར་བྱུང་། །བཟུང་མིས་མ་བྱུང་། །མནན་པས་མ་མོན། །སྤྱི་ལོ་བས་མ་
འབྱེལ། །དཀྱག་པས་མ་འབྱེལ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྗེས། །ཡར་ཏལ་ཏེ་སོང་། །སྤྱི་
མིག་ཆེན་པོ་ལྷ། །ཨ་ཁྱི་ཆེན་པོ་འཆའ། །དེ་བས་ན་ངས་རྒྱུར་ཏེ་ཡར་འགྲོ་ལ་སོང་བ་ཞིག་དེ་
རིང་སང་ནས་བྱས་ལ་བྱིར་མ་ལྟོག་པ་བྱ་དགོས་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ། ། །

༥ བདུན་པ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། །ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡེ་མི་
འདོད། །བདེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་འདོད། །དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ཆེལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོར་སྟུམ་བྱེད་དེ།
མེས་བསྐྱེད་ན་གྲང་ལྷན་པས་ཡོར་སྟུམ་པ་དེར་སྤྱང་། །རྣམ་རྟོག་འདོད་པའི་དབང་སོང་
རྣམས། །སྤྱི་ལོ་བདག་གི་ཡུལ་ན་གནས། །བདེ་བའི་སྤྱེལ་བ་མ་མཐོང་སྟེ། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན། །གསོད་དང་འཆི་དང་ནད་ལ་སོགས། །ཡུལ་རྣམས་ལས་

ནི་འཛིགས་པ་ཆེ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་ཀུན་ནས་འཁོར། །ཡུལ་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
 འདུ་དང་འབྲལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། །ལས་དེ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མས་ནི། །འཛིགས་པ་གང་བྱུང་
 འཛིགས་པ་ན། །དེ་ཀུན་ཡུལ་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྐྱེད། །སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །སྤྱུག་
 བསྐྱལ་གང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པ། །སྒྲོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱེད། །སྒྲོངས་པ་དེ་
 ཉིད་སྒྲར་བསྟེན་པ། །འོར་བའི་སྒོ་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གོང་འོག་ཏུ་མང་དུ་
 འཆད་པ་ལྟར་མི་ཞོར་བས་གསུམ་འདི་སྟོང་ཅི་བྱུང་ལ་གཏོང་བ་(༡)ན་མེད་ན། མཐོ་
 དམན་འབྲིང་གསུམ་སྐྱ་སེར་སྤྱི་ཡོན་ཡང་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། སྤྱུག་བསྐྱལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིར་བ་རེ་ཡོང་གིན་འདུག་པ་བརྒྱ་དགོས་ན་སྟོང་མཐོང་། མི་སྐྱེ་ཡིན་
 ན་པ་ཐོགས་ཞིང་བཟང་བ་གཅིག་སོགས་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུན་པ་རེ་བྱས་
 སྦྱིད་པ་བྱས་པས་ཆོག་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་རེ་བྲངས་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཚུད།
 ཁལ་མ་གཞོལ། འུ་ལག་མ་འབྱོལ། བར་བརྒྱ་མེད། ལུང་གོན་རྒྱ་མེད། ལུ་ལོན་གྱི་རྒྱ་
 མཚོར་ལུང་། སྒྲར་སྤྱུག་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར། ཡར་ཆབས་ཆབས། མར་ཆམས་
 ཆམས། དུ་ལྷེབས་ལྷེབས། སྒྲེ་སྤྱགས་ཆོལ་ཆོལ། སྤྱུག་འཐབ་བིང་བིང་། བྲང་ལ་མྱད་
 མྱད། ལག་པ་ཐབས་ཐབས། རྒྱར་པ་ཅབ་ཅབ། འདི་རྣམས་ལ་ཇི་འདྲ་ཡོང་རྒྱས་ཡོད་དེ།
 ལས་ངན་གྱིས་བྱ་ཐབས་མི་སྒྲར་བ། སྦྱིད་པ་བྱས་ཆོག་བཞིན་དུ་ཕྱ་དམར་སྐྱེ་ཨང་། དེ་
 ནས་བཅུན་པ་རེ་ཡིན་རུང་། ཁྱིམ་ཆེན་སྒྲངས་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུང་འཛིན། །ལྷ་གཅིག་སེམས་
 ཅན་པལ་ཆེར་ནི། །བདེ་བ་རྟེན་པ་བྱད་དུ་གསོད། །ཐོས་ན་དགའ་བའི་བདེ་བ་དག །
 བྱད་ན་འདུག་ཀྱང་ཡིད་འཕྲོག་འགྱུར། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འདོད་པ་སྒྲངས་
 ནས་ཡང་འདོད་པ་དྲན། ར་ཞིག་ཨེ་ཡོང་ན། ག་ཞིག་ཨེ་ཡོང་ན། ཞོར་སྤྱུག་པ་ཨེ་ཡོང་ན།
 མཐན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་ཨེ་ཐོབ་ན། སྤྱུག་པ་བོས་སྒྲར་བ། ཆེན་པོ་འདོད་པ་སྐྱལ་བ་
 ཆད། མཐོན་པོ་འདོད་པ་དཔའ་མོར་ལུང་། ཆོས་བསྐྱབ་བསྐྱབས་ནས་ཁྱིམ་པ་རེ་དང་

བར་མཉམ་མཆོངས་མཉམ་ལ་སོང་། ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཁོ་ན་བསྐྱབ། ཆོས་པའི་ཚུལ་
 བཟུང་གིན་དག་གཉིན་མང་ས་རེ་བཅུལ། འདོད་པའི་ཁོ་ལ་པོ། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་བདེ་
 ཆེན། ལ་ན་ཆོས་ཤོ་ཤོ། སྙིང་ལ་འདོད་པ་རུང་རུང་། བྱི་འཇམ་ལ་ནང་རུབ། ཤ་བོས་
 གྱི་སྦྱང་གི་རི་ལ་བཏང་། རྩ་འབྱུང་གི་ཕ་མོ་གལ་ལ་བཅུད། འདོད་པ་རྒྱང་འདྲེན་འདིའི་ཐང་
 རུ་བཤད་ཉན་སྒྲིལ་རྒྱར་སྒྲར་བ་དེ་མི་ཤེས་པར། དེ་སྦྱར་ནས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་
 འབེབས་རྒྱུ་ཡོང་བ་སྐད། ལྷག་པ་དང་ནི་འདྲུ་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུང་འབྲལ་བར་
 འགྱུར། དེ་ནི་རིག་ནས་ལྷ་མཆོག་གིས། བག་མེད་རྣམས་ལ་ཆགས་མི་བྱེད། ཁྱད་པོ་
 ཏྲག་རྒྱ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། འདིར་ནི་ནམ་ཡང་ངོམས་མི་སྟོང་། །(༡༣བ)ཇི་ལྟར་མེར་ནི་
 མར་སྒྲགས་བཞིན། སྤེད་པ་ཏྲག་རྒྱ་འཕེལ་བར་འགྱུར། འདྲུ་བ་དག་ལ་འབྲལ་བ་
 ཡོད། ལང་ཆོ་ལ་ཡང་ཏྲག་རྒྱ་རྒྱ། འཆོ་བ་ལ་ཡང་ཏྲག་རྒྱ་འཆི། གཞི་འདི་དག་ནི་ཏྲག་
 རྒྱ་གནས། ལྷ་ཡུལ་གནས་ནས་ལྷུང་བ་དེ། མི་བཟད་ཁད་ཀྱིས་མཛོན་རུ་འོང་། དེ་ནི་
 བསམས་ཏེ་བག་མེད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བསྟེན་མི་བྱ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ངེས་
 པ་ཉིད། འདི་སྟེ་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་བསྟན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཟུང་ཞིག་བྱིས་ནི་
 གཏུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱོད་ས་པ་གང་ཞིག་སྤྲ་མའི་ཆོག ལན་པ་ཉིད་ནི་འཛིན་མི་
 བྱེད། བྱིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་བྱུང་བའི་ཆོ། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གཏུང་བར་བྱེད། གང་
 ཞིག་སྤེད་པའི་དབང་མི་འགྲོ། དེ་ནི་ཏྲག་རྒྱ་བདེ་བར་འདུག གང་དག་སྤེད་པས་ཡིད་
 འབྱུང་བ། དེ་ནི་དགོན་པའི་དྲི་མ་བྲལ། བདེ་བ་བྱུང་བ་མཆོག་ཅིག་ཐོབ། གང་དག་
 ལྷག་བསྐྱལ་མི་སྦྱོ་ཞིང་། གང་དག་བདེ་ལ་ཆགས་མི་བྱེད། བདེ་སྦྱག་ལས་ནི་གྲོལ་བ་
 དེ། ལྷ་རན་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འགྲོ། ཞེས་དང་། སྦྱིས་རབས་སུ། སྦྱི་བོ་ཆོག་ཤེས་
 རྣམས་ཀྱི་བྱིས། རབ་རྒྱ་བདེ་བ་དབེན་པའི་ཆོལ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་དགར་འགྱུར་
 བ། དེ་འདྲ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ན་འང་མེད། ཅེས་སོགས་འདོད་པ་སྦྱངས་པ་ཉིད་བདེ་བའི་

མཆོག་ཏུ་གསུང་བ་རྣམས་ལས་མང་དུ་བསྐྱགས་པ་ལྟར། འདོད་པ་སྤངས་ན་སྐྱེ་མེད་
སུ་ཡིན་ཡང་། སྤང་བཤད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་དོན་མེད། ལྷ་ཞི་སྐྱེ་ཞི་ཀུན་
བདེ་བ་གང་ཡིན་དེ། གོང་ལོག་ཏུ་མང་དུ་འཆད་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ། བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་དང་། སྤང་བ་
དང་། སྤང་བ་འདོད། བདེ་ལ་དགའ་ཞིང་བདེ་བས་བསྐྱིབས། བསྐྱིབས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུས་པ་རྣམས། །ལྟར་བར་འགྱུར་བར་མི་ཤེས་སོ། །བྱིས་པ་འདོད་པ་ཆོལ་བྱེད་
པ། བྱི་བྱིར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོངས། བྱི་མ་ལེབ་ལྟར་སྒོངས་པ་དེ། བསྐྱུས་ཅན་
དཔུལ་བའི་མེ་ཡིས་བསྐྱེད། ད་ལྟར་བ་ཡི་ཡུལ་གྱི་བདེ། རྟེན་དག་བ་བྱེད་མིན་པས། །
ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་སྒོམ་ལྟ། རྟེན་བཞིན་རྣམ་པར་གཡོང་ཡིད་ཅན། འཕོར་བའི་
ནད་གྱི་སྒྲན་གྱུར་བ། རྟེན་བའི་ལས་ནི་རྟོགས་མ་ཡིན་ལ། ལེ་ལོ་བརྩོན་(༡༢ན)འགྱུས་
དམན་པ་གང་། ཟུག་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་ལྟགས། རྟེན་གསོན་ཡང་གི་བ་ཡིན། རྟེ་
ནས་ཀྱང་ནི་དཔུལ་བར་འགྱོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ལོར་ཟས་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་ཞིག་
ཡོད་ན་དེ་ལྟགས་དང་བྱེད་མེད་པའི་སྒྲན་པོ་ཞིག་མ་གཏོགས། མ་མཐའ་ཆོ་འདྲིའི་བྱ་བ་
ལེགས་པར་སྐྱབ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཅམ་ཡང་ཡོངས་ས་མེད་དེ། མི་ཆོས་གནད་སྤང་དུ་
ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། འདོད་པ་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྒོས། དཔུང་བཟང་བཏུང་ཅམ་ལ་ཆགས་ན་ཡང་
སྐྱགས་རྟགས་དུས་སྐུན་ཏུ་སྒྲོན་ཏེ། མཛེངས་སྒྲན་ནས། དམ་ཟེས་ཀེའུ་ལིའི་རྒྱ་འདགས་
པའི་གཏམ་དང་། ལྷ་སྐྱེན་གྱིས་སྤང་བོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཁལ་ལོངས་པའི་ཁ་ཏོན་ཤེས་ཀྱང་སྤང་
ངོ་རུ་སྐྱེན་པའི་བདེ་མང་དུ་བསྐྱེན་པས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲན་པོ་ཁོ་ནའི་སྐྱས་
སྒོད་པར་མཛོད་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཡུལ་བ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་ཟེར་བའི་མཆོན་ཉིད་པའི་
སྒོབ་དཔོན་ཞིག་རྟེན་ནད་ན་བས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བ་གཤམ་པས་ང་རྟེན་པ་དང་ཁ་
ལ་ཉེ་རིང་མི་བྱེད་ཟེར་ནས་སྤང་མ་ཉན་ལ། དག་ལུན་ན་དག་སྤྱིར་བ་ཞིག་ལ། པོ་སྐྱེན་

ཆེན་པོ་བྱུང་ལ་སྦྱིར་རྒྱ་གཞོན། བྱུང་པར་རྒྱ་མཚན་ཅི་འདྲེ་བ་འབྱུངས་ཙམ་ནས་སྒོ་བྱུར་
 དུ་མོ་ཐོག་ནས་ལག་པས་འཛིན་བྱུང་སྦྱིས་ནས་ན་ཡོང་བར་སྒྲུང་སྟེ་ཡེ་མི་སྦྱོར་བར་སྒྲུང་
 ཟེར། རོ་གདན་ཅི་རིགས་ཤིང་ཤ་ཟོས་འབྱུངས་པ་དང་ཁར་མཛུབ་མོ་བཅུག་ནས་སྒྱགས་
 ཡང་ཟ་ཡང་སྒྱགས་ཡང་ཟ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ཟེར་དེ་འདྲའི་རིགས་སྒྱུར་རྒྱུ་མར་དུ་ཡོད། དེ་
 ཙམ་གྱིས་གོ་མོད། མཁས་པར་གྲགས་པའང་བཟའ་བཏུང་རེ་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་བྱུན་
 པོ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བར་སྒྲུང་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་བཞིན་དུ་ཉིད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་
 ཆགས་པས་སྒྱགས་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། སྦྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གྲུ་
 བུ་སྟོབ་ལ་ཆགས་པས་སྒྱགས་རྟགས་བསྟན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་
 ལེགས་པར་བསམས་ནས་འདོད་པ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་གཡེལ་བར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ལེགས་
 གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། འདི་བྱ་འདི་ནི་མི་བྱ་ཞེས། རིག་སྒྲགས་འདུས་ལས་སྟོས་པ་དང་། །
 བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། ཁྲོས་པས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་སེམས། རང་གི་བདེ་ལ་
 ཆགས་པ་དག ཉིན་མཚན་དུ་ནི་(༡༧བ)སྤང་བར་བྱ། འདི་བྱ་འདི་ནི་མི་བྱ་ཞེས། མི་
 ཡེལ་བ་ནི་འབྱུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། དཔུང་བཟངས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས། འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་ནི་གདུངས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ། དྲན་པ་
 ཅེ་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་ནི། ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟག་ རྟེན་ལྟར་
 རང་གིས་ངེས་པར་བརྟགས་པ་ན། ལུས་དང་སྟོག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡི། འདོད་
 ཆགས་རྩ་ནས་ཡོང་ཡེ་ནི་འབྱུར་ཏེ། ཉི་མས་སུན་ནག་གཏན་དུ་བསལ་བ་བཞིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་ལ་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པ་ལ་འབད་
 བ་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོངས་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཉི་མས་སུན་པ་ལྟར་བསལ་ནས་
 མཁས་པའི་རབ་ཅིག་ཡོང་སྟེ། སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཤེས་པ། རྟེན་གསལ་མཁས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན། སྦྱོན་ཡོན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ། རྟེན་གསལ་མཁས་པའི་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་སྒོ། རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ན། རྒྱུན་ཡོན་དེ་དག་གཤམ་
 པ་དེ། རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་སྐལ་ལྷན་ཡིན། རྟེན་ལ་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱུས་ཀྱི། རྒྱུན་ཡོན་གཤམ་
 པ་དེ་འདིར་འདོད། ཅེས་དང་། རྒྱུས་རབས་སུ། འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཁྱེད་ལྟ་བུ་དག་
 བློ། རྟེན་པ་མ་ཡིན་སྒྲིབ་པའི་ལམ་འཇུག་པས། རྒྱབ་ཆོད་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་པར་མི་རིགས་
 ཀྱི། རྒྱུས་པར་བརྟགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་རིགས། ཁ་ཅིག་ཉེས་ཀྱང་ལེགས་པ་
 འབྲུ་བར་སྦྱང་། ལེགས་པ་དག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་རིགས་མཐོང་། གཏན་ཆོག་སྒྲིབ་
 པར་ཅན་དག་མ་བརྟགས་པར། རྟོགས་པའི་དོན་ཉིད་ཆོད་དུ་མི་རྟོགས་སོ། རྟོགས་
 པའི་དོན་ཉིད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སུ། བརྟན་རག་ལམ་དུ་ལེགས་པར་ཞུགས་
 བས་ནི། ཆོས་དང་སྤྱིད་དང་བདེ་བའི་དོན་སྒྲུབ་ན། རྟེན་ལ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པོ་ཉམས་མ་
 འགྱུར། རྟེན་བས་རབ་ཏུ་ཆོད་པའི་སྒོ་བརྟལ་ནས། གྲགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ན་
 བསམ་པའི་རིགས། རྟེན་ལ་སྒྲིབ་པར་གྱུར་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་གཟེ་བྱིན་རབ་ཏུ་ཆེ། འཕྲུལ་
 གྱི་བདེ་བ་རབ་འགྱུབ་པ། རྟེན་ལ་མཁས་སུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གྲགས་དང་བདེ་བའི་དོན་
 དང་འགལ་བ་གང་། རྟེན་གཞུང་བཟང་མིན་ཞེས་དེ་མཁས་སྒྲིབ། ཞེས་པའོ། འདོད་པ་
 སྤངས་ན་སྤངས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུག་པོའི་རབ་དང་། དབང་ཐོབ་པ་དང་། བཅོན་པོ་དང་།
 ཐོ་སྒྲིབ་པ་དང་། བཀྲ་གིས་(༡༥ན)པ་དང་། རྒྱུང་ཏེ་དར་བ་དང་། བདེ་སྒྲིབ་ཀྱི་
 གནས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་གཤམ་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ཀྱང་མཁས་པའི་རབ་
 ཏུ་འགྱུར་བར་གོ་བྱས་སོ། །

༥ དགྲུ་པ་བཅུན་པོའི་རབ་བྱ་བ་ནི། རྒྱུས་རབས་སུ། གང་གི་མཛོད་པོ་རྒྱུས་དང་
 རྒྱུར་དུ་འཁོན་འབྱུང་འགྱུར། གང་གིས་གཡོ་སྒྲིབ་ཏེ་མ་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ། གྲགས་པ་
 ཉམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐུང་། རྟེན་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་འདོད་
 པ་ཡིན། རྒྱུ་པོ་རྒྱུས་ནི་གྲགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས། མི་བཟང་རན་པ་

ཉམས་ཀྱིས་འབྱོར་བ་འཐོབ་པར་འདོད། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་དམིགས་མ་
མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་ཡོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཇུག། བྱིས་ནི་འབྱོར་ན་ལ་
ཆེར་རྒྱགས་པར་འགྱུར། །རིགས་བཅུན་ར་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟེམས། །སྟུག་
བསྐལ་ཁྲེ་ཞིང་རྒྱད་ན་ཞུས་པར་འགྱུར། བྱིས་ཀྱི་སོ་ནམ་བྱས་ན་ནི། །རླུང་དུ་མི་སྦྲེ་མི་
རུང་ཞིང་། །ལ་རོལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ། །ནམ་ཏུར་མི་བྱ་མི་རུང་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་
སར་ཡང་། འདོད་པ་འདི་དག་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལུན་
འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་
ནམས་ནི་མཐོག་ཆུང་ལ་སྟུག་བསྐལ་མང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་མང་བ་དང་། འདོད་པ་
ནམས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རོམས་མི་སྦྱོང་ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་སྟོང་ཆོམ་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་།
དམ་པ་ནམས་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་ནམས་དང་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་འདོད་
པ་ནམས་ནམ་གངས་དུ་མས་སྦྱད་པ་དང་། འདོད་པ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་
བ་ནམས་ཉི་བར་གསོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་།
ཆོ་སྦྱི་མའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ལྷའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། མའི་
འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་
ནོར་ཟས་གསུམ་སྦྱོང་ཅི་བྱལ་གཏོང་བ་ཞིག་མེད་ན་སྟིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་ཆུ་བྱོ་བ་བཞིན་
ཡོང་སྟེ། མཐོང་དང་རིག་དང་བསྐྱམས་པ་ལས། །ཆར་གིས་མི་ནི་སྦོངས་པར་བྱེད། །དེ་
བས་ཀྱན་ཏུ་ཞགས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རིང་བར་(194བ)ཡོངས་སུ་སྦྱོངས། །མཐོང་བ་ལ་ནི་
ཆགས་པ་སྟེ། །རིག་པ་ལས་ནི་དྲི་འབྱུང་ལ། །དྲི་ལས་རོ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་། །རོ་ནམས་
ཀྱིས་ནི་ཐ་མར་འགོ། །རི་ལྟར་ཆར་ལ་དེས་བསྟེན་ན། །དེ་ལྟར་མིང་དང་གཟུགས་འཇིག་
སྟེ། །ཞགས་པའི་ནང་ན་ཐ་མ་ནི། །ཆར་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་གསུང་རོ། །རག་དང་

མིག་དང་འགྲོ་བ་ཉིད། ཁྲིམས་པོ་ཆེར་ནི་འབྲུལ་བྱེད་པ། ཁྲོ་བལ་སྒོངས་པ་འབྲུལ་བ་
ནི། ཅི་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དོ། ཁ་ལ་ལྷུང་བའི་མི་དེ་ལ། ལུང་མེད་ནམས་ཀྱང་འབྲུ་
བར་བྱེད། ཉལ་ཉལ་འི་དྲག་བས་ལྷག རྒྱུ་བོ་གིས་པའི་མེ་ཉོག་ལྷུང། ལམ་བཟོ་ནར་
བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། འཇུམ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སྒྲུ་ཞིང་མིག་
བྱུང་ཅན། ཡམ་ལག་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲོག་བྱེད་པའི་གཟུགས། ལུང་མེད་གཟུགས་
ཀྱི་མཆོན་ཆ་འཛེབས་འདྲ་བས། རྒྱེས་པའི་སེམས་དག་མངོན་དུ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
ལྷགས་ཀྱི་ཐོང་ལྷགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཡིས། མིག་ནི་ནམ་པར་བཀའ་བ་བཅགས་སྒྲུ་
ཡི། དེས་ན་དུན་པ་ཉམས་པས་ལུང་མེད་ཀྱི། དཀྱུས་རིང་མིག་ཅན་བཞིན་ནི་མ་མཐོང་
སྒྲུ། ཞེས་དང་། རྒྱེས་རབས་སྒྲུ། ཡེ་མའོ་འདི་མིང་འདི་ལྷུང་བཏགས་པ་ནི། དོན་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་ཆོག་ཀྱང་མཉན། །འཇུམ་པའི་མདངས་དཀར་ཕྱོས་བྱེད་མ་ཞེས་
པ། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་ཕྱོས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད། དེ་ནི་བརྗེད་པ་བདག་འདོད་
ན། སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། བདག་གི་སེམས་ནི་དེ་ལ་གནས། སེམས་
དེ་དེ་ཡི་དབང་དུ་གྱུར། ཅིས་ཀང་དང་ལུང་མེད་ལ་གསུངས་པ་དེ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་འདྲ་སྟེ། བརྒྱུད་མིག་གིས་མོར་མཐོང་ན། གངས་དཀར་སྒྲིང་ལ་བྱག་ཐབས་མེད། །
ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་རང་བཅུན་པ་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་མམ་སྒྲུམ་པ་རེ་
མཆོད་གཉེར་སོགས་ལ་བསྐྱོས་ན་ཡང་དུན་པས་ཡེ་མི་ཟེན་པར་དངོས་པོ་ཡོ་ཟོས་ཀྱིན་
ཡོང་སྒྲུང་བ། དེས་ན་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་རན་སྟོང་བ་དགའ། དགོ་བ་སྐྱབ་པ་
བས་མི་དགོ་བ་སྟོང་བ་དགའ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་
བྱས་ཤིང་། ཏྲག་ཏུ་ཐར་ལ་དགའ་བ་ནི། ཉི་མ་གར་བས་སུན་མེད་ལྷུང། མི་དགའི་
ཆོས་ནམས་འཛིག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྷུང། འདོད་པ་སྒྲུངས་ན་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་
བཅུན་པོ་(༡༥ན)ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོང་སྟེ། ཀང་ཕྱོགས་སུ་མ་བཏང་ན་ཀང་འབྲུངས་པའི་ཉེས་

པ་ཡོང་དོན་གཤམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེལ། དེས་ན་
ངས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མར་བསྐྱར་བ་ལ་འདོད་པ་འདི་རྣམས་མི་སྣོང་ཁ་མེད་འདུག་པ་
ཨང་སྟམ་དུ་བསམ། ॥ ॥

༥ བཅུ་པ་བཟང་པོའི་རབ་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་དོན་དང་དོན་མིན་མཉམ། །དེ་བཞིན་
རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད་མཉམ་པ། །དེ་ནི་དགེ་སྣོང་ཞེས་
བྱའོ། །རི་མོར་བྲིས་པའི་བྲུང་མེད་ལའང་། །མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། །འཛིག་
རྟེན་འདོད་པ་དམ་བཅོམ་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཚེས་སྟུ་འདོད་
ལ་ཆགས་པའི་མི་གང་ཡང་། །ཀྱེ་མ་དེ་དག་ཚེས་མིན་དགལ། །ཅུང་ཟད་གསོན་པོར་
འདུག་པ་ན། །བར་ཆད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྣོང་ན་ལོངས་སྟོང་གིས་བཅོམ་
པ། །ཁ་རོལ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་རྒྱུ་འདོད་ལ་སྟེད་པ་ཡིས། །བདག་དང་
གཞན་ཡང་འཕྲུང་བར་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་གྱི་སྤྲར་ལྟོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
གང་ཟག་བཟང་པོ་ཡོང་གི། །འདོད་པ་ལ་གྱི་སྤྲར་འཐམས་ན། །བདག་སྤང་གཞན་སྤང་
ཞིག་ལས་ཡོངས་མེད་དེ། །འཛིག་རྟེན་པ་བྱེད་ནའང་། །ཟས་ནོར་ལ་མིག་ཡངས་བྱེད་ན།
དེའི་ཉེ་དུ་དང་གོགས་དང་ཁྲིམ་མཚེས་དང་། །དེ་ལ་རྟེན་ཆད་འཆོངས་པ། །བདག་སྦྱིད་
གཞན་སྦྱིད་རེ་ཡོང་། །ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་གྲག་གིས་བཟང་པོ་བརྗེ་མི་གཅིག་ལ། །ཁོ་ལ་ཁ་དྲག་པ་
དང་། །རོ་འཛིན་མང་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་མེད་པ་བཞིན་སྤྲང་བ་དེ་ཡང་། །ཁོ་ཤེད་
རྩམ་པ་པོར་རེ་པོར་དོ་ལ་རྩག་ཉན་པ་མིན་ཟེར་ནས་ནང་དུ་འཁོར་ཆད་ལ་ལག་ཡངས་
བྱེད། །དངོས་པོ་ཐང་བྱང་ལ་མིག་སྤྲ་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པར་སྤྲང་། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོ་
འཁོར་མཁན་མང་། །རོ་འཛིན་མང་། །སྟོ་གཏད་འཆོལ་བ་དང་སྟོས་དཔོན་འཆོལ་བ་མང་
བར་གདའ་བ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁོའི་དེ་འདྲ་འདོད་དེ་དངོས་པོ་ལ་མིག་སྤྲ་བྱེད་པ་དེ་
གཉིས་མི་མཚུངས་པས་ཨེ་རེ་འདོད་དུ་ཟད་སྤྲང་བ། །ཟས་ནོར་ལ་མིག་སྤྲ་རང་བྱེད་པའི་

མི་དེ་འདྲས་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གང་ཡང་ཡོང་ས་མི་སྣང་། ཁོ་ལ་ཡོད་པ་དང་དག་ལ་ཡོད་
 པ་བྱུང་མེད། གཡང་པོ་རེ་ཅམ་ཡང་གཏོང་མི་ཉན་ཟེར་ནས་གནོད་པ་ཅི་འབྱོལ་བྱེད། ཁོ་
 ལ་བྱིན་པ་ལས་བྱི་ལ་བྱིན་པ་དགའ། བྱི་ལ་བྱིན་(162)ན་མཐུག་རིལ་དགའ་ཆོར་བྱེད།
 ཁོ་ལ་དེ་འདྲའི་ལུགས་མེད་པ་ཟེར་ནས་སྤྱད་ཀྱང་ཕན་མི་འདོགས། དཔུང་མཉམ་མཉམ་
 ཆོས་མེད་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ཡང་གཅིག་མང་འཐང་ག་རྒྱས། སྒྲོ་ཞོལ་ཐོགས། གཅིག་མི་
 འཕྱ་བ་བྱིས་བརྟག་པ། ཟས་བཀྱེན་པ་གོས་རྩལ་བ་འོ་རྒྱལ་བ་རེ་ཡོང་བར་སྣང་བ།
 འདི་ཐམས་ཅད་ཡང་འདོད་པ་རྟེན་ལ་གི་སྤར་སྒོད་ཤེས་མ་ཤེས་རང་དུ་སྣང་ན།
 མི་བྱུང་གོ་བ། ལྷ་བྱུང་རབ་གནས་མི་ཟེར་རམ། གོ་བ་རེ་ཆོལ་དང་། མི་ལ་རྟོག་དཔྱིད་
 མེད་ན་དུད་འགོ་ཡིན། རྟ་ལ་བང་འགོས་མེད་ན་བོང་བུ་ཡིན་མི་ཟེར་རམ། རྟོག་དཔྱིད་
 རེ་ཐོང་དང་། ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པ་དང་ལེགས་པ་ནི་འདོད། བྱེད་རང་མི་ཤེས་པ་གདའ་
 བ། སྦྱིད་པའི་ཆད་ཐེར་བ་ཞིག་བྱེད་ཟེར་ན། ཐམས་ཅད་ཐོངས་བྱིས་པའི་རྩོ་བ་བཞིན་
 བོར་ལ་སག་སྤྱག་རེར་སྟོད། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་རེ་བསྒྲུལ་བྱིན། རྟེན་པ་ཕར་སྦྱོང་
 ཉེ་མས་རྒྱར་སྟོས་ཉེལ་སྟོད་དང་། ལྟོ་དལ་རྒྱབ་དལ་འདི་སྦྱིད་པའི་ཆད་ཡིན་གྱི། དེ་ཡང་
 མ་རྒྱས་ཆོས་འཛིན་རྟེན་བསྐྱེས་པ་རེ་བྱེད་ནའང་འདོད་པ་འདི་ལ་གི་སྤར་སྒོད་དེ་མཛོད་
 དང་། གཞན་རང་འདི་ཡིན་གྱི་དགོངས་སམ། སྤྲོ་མ་ནམས་ལའང་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་
 ཡངས་བ་དེ་སྤྲོ་མ་བཟང་བ། དངོས་པོ་ལ་མིག་སྤྲོ་བ་དེ་སྤྲོ་མ་རན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྒྱར་
 བར་རེ་ཡོང་གི་འདུག་པ་མིག་ཅི་རེ་མཐོང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལ་གྲོས་མ་བྱས་པར་
 ཁ་འཆམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྦྱིས་བུ་ཀུན་༥ ༥

༥ བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཕེལ་བའི་རབ་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་ལ་གི་སྤར་འཐམས་པ་
 ཞིག་བྱུང་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོང་ས་མེད་དེ། ཆོམས་སུ། དེའུ་རང་གི་མངལ་གྱིས་ལུང་། །
 འདམ་བུ་སྦྱིག་པ་འབྲས་བུ་དང་། ཁོ་ཤལ་བཀྱར་སྟོས་ལུང་བར་འགྱུར། ཁི་སྦྱིད་སྤྱོད་

པོ་མཚོད་བྱས་པ། །དེའི་བར་དུ་བརྒྱལ་པར་འགྱུར། །བྱིས་པ་དཀར་པོའི་ཆ་འགྲིལ་
 ཅིང་། །དེ་ཡི་སྤྱི་བོའང་རེས་པར་ཉམས། །མགོ་བྲེགས་དུར་སྤྲིག་གྱུན་པ་ཡིས། །བཟའ་
 བ་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་ཆ་རྟེན་པ་ལྟར། །དག་བྱེད་མང་བ་ཁོ་ནར་ཟད། །
 ཅེས་དང་། །སྤྱིས་རབས་སུ། །བག་མེད་དྲིགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་། །བཞུམ་དང་ཞེ་
 སྤང་གཞིར་གྱུར་བྱིས། །དེ་ན་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཆོས། །སྤྱད་པའི་སྐབས་ལྟ་ག་ལ་
 མཆིས། །ལས་རྒྱམས་ངན་པ་མང་པོ་རྒྱམ་པར་གཡེངས། །ཡོངས་སུ་བཟུང་དང་བསྐྱབ་
 དང་(༡༥)བསྐྱབ་བས་བྲེལ། །སེམས་ནི་མ་ཞི་སྤྲིག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་གནས། །བྱིས་
 པས་ནམ་ཡང་ཞི་བའི་ལས་མི་འགྱུལ། །ཅེས་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་པོ་རྟོ་བས། །གི་སྤྱར་རྟོད་
 སུར་ཐུ་དུགས་འབྱེར། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དུ་བྲིས་བྲིན་རྟོ། །ཆོས་
 བྱེད་ལོ་བྱས་ནའང་སྐད་ཅིག་རེ་ལའང་ཆོགས་སྤྱད་པའི་བསམ་གཏན་དང་རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱམས་ཡོངས་མེད་ལ། །ཁ་རྟོན་སོགས་བྱས་པའང་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱམ་གཡེང་དུ་མ་དང་
 བསྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ངན་རྟོན་ཁོ་ན་ལས་མི་འབྱུང་། །གང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤན་མི་ཐོགས་
 པའམ། །སྤྲུགས་རང་བརྒྱལ་པའི་རྒྱར་འགོ་སྟེ། །ལམ་རིམ་དང་། །ཐོག་མའི་སློ་སྤྱོད་དུ་
 བཤད་བྲིན་རྟོ། །གང་དག་འདས་པའི་དུས་མི་གཞོད། །མ་འོངས་པ་ན་སློ་མི་དགལ། །
 རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ད་ལྟར་ལ། །མི་དགའ་དེ་ཡི་སློ་གོས་མེད། །གང་གི་སློ་གོས་བྱིར་ལོག་
 ལ། །ཆོས་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཆོས་སུ། །ལེགས་པར་ཉར་ཞིའི་
 རོ་དང་ནི། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རོ་རྟེན་པ། །རིམས་ནད་མེད་ཅིང་སྤྲིག་མེད་ལ། །ཆོས་ལ་
 དགའ་བའི་རོ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། །སྤྱིས་རབས་སུ། །ནགས་དང་བྱིས་ན་འདུག་ཀྱང་
 འཆི་བདག་འོང་འགྱུར་ལ། །ཆོས་ལ་གནས་དང་ལོག་པར་སྤྱོད་ལ་མཚུངས་སྤྱོད་ཀྱང་། །
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱམས་ལྷ་ངན་གསུངས་མི་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱང་ནགས་ཆལ་དག་
 ན་བདེ་བར་བསྐྱབ་དུ་མཆིས། །ནགས་ན་བྱ་བ་ངན་པ་མང་པོ་བཏང་། །ཡོངས་སུ་བཟུང་

བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལ་གཙང་། ཁྱི་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་ཡིད་གྱུར་མཐུ། བདེ་
དང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འདུག་པར་འགྱུར། ཁྱེས་དང་། བེའུ་བུམ་སྒྲིབ་པོར།
གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྒྲིབ་རྗེའི་གནས་བྱེད། བདག་ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བས་གནས་ན། །
དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། ཁྱེས་པ་ལྟར། འདོད་པ་སྒྲུབ་ན་ཆོས་ཐོས་བསམ་
སྒྲིམ་གསུམ་སོགས་གང་བྱེད་གྱུར་འབད་མེད་དུ་ཡོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་བཟང་བ་
དང་བྱུང་བར་འཇགས་པ་རྒྱུམས་ཡོང་། གཡེངས་སྒྲིབ་མེད་པས་ཁ་ཏྱོན་སོགས་ཐམས་
ཅད་གྱུར་རྒྱུད་དང་འདྲིས་རིས་ལ་འོང་། གང་བྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་རྟེན་པ་དང་མ་འདྲིས་པས། འབྲུལ་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་རིས་འོང་
སྟེ། དེས་ན་ཆོས་གང་བྱེད་ནའང་འདོད་(༡)ཡ(བ)པ་མི་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་ཨང་སྟུམ་
བསམ། ॥

༥ བཅུ་གཉིས་པ་སྤྱི་པའི་སོ་ནམ་གྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཆེ་སྤྱི་པའི་སོ་ནམ་བྱེད་
ལྷགས་མང་ན་ཡང་། འདོད་པ་སྒྲོང་ཅི་བྱུང་ལ་གཏོང་བ་མེད་ན་རྣལ་མ་ཡོང་ས་མེད་དེ།
འདོད་པ་བསྒྲེན་ཅིང་བསྒྲེན་བྱས་ན། སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་འཕེལ། རི་ལྟར་རི་ལྟར་
འདོད་གྱུར་ན། འདོད་པ་དུ་མ་འཕེལ་བར་འགྱུར། མེ་ལས་འབྲོས་པར་རྒྱས་སྤྱིད་
གྱི། འདོད་པའི་མེ་ལས་མི་རྒྱས་སོ། ཁྱེས་དང་། སྒྲིམ་རབས་སུ། དགེ་དང་མི་དགེའི་
ལས་རྒྱུམས་གོམས་བྱས་པས། མི་རྒྱུམས་ལ་ནི་འདྲིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུ་དག་
ཆེད་དུ་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་། ཆོ་རབས་གཞན་ལ་སྤྱི་ལས་བཞིན་དུ་སྤྱིད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ད་ལྟ་བཟའ་བཏུང་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་ཆོར་བྱེད་བཞིན་པར་བྱས་ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་
དབང་དུ་འགོ་བར་མཛོན་སུམ་དུ་ཡང་མཐོང་བས། ཐོག་མ་མེད་པའི་གོམས་པ་མེ་འབར་
བའི་ཁར་གྱིང་བསྒྲེན་པ་ལྟར། ད་ལྟར་གི་ལག་ལེན་གྱིས་གྱུར་ལྷག་པར་འཕེལ་ནས་ཆེ་
སྤྱི་པར་ཡང་བཟའ་བཏུང་ལ་ལྷག་པར་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱི་པ་བཤད་པ་ལྟར་

ཆོས་བྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་གཏན་འབྱམ་དང་གཏན་སྡུག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
 སྤར་བོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བརྒྱུག་པའི་
 རྒྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ཉ་དག་རྒྱས་བཅུག་ན། །བདེ་བ་ཡོངས་སུ་དབྱུང་དུ་
 རུང་། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྟེང་བཅིངས་པ། །འཆི་བདག་གིས་ནི་ཉེ་བར་འདྲིན། །དུག་
 དང་བཅས་པའི་མདས་ཕོག་པའི། །རི་དྲགས་གང་དང་གང་འགོ་བ། །དེ་དང་དེར་ནི་
 དུག་འགོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་མའི་དུག་སྟེང་བ་ཡིན། །འགོ་བ་འགོ་བར་རྗེས་འབྱེད་བ། །
 སྟེང་བ་དུག་འདྲ་སྤང་བར་གྱིས། །ཤིང་སྐམ་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །རེ་ཞིག་དགའ་སྟེ་
 ཤེས་པར་དགའ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་དང་འདྲ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཉིད་འདོད་ན། །སྟེང་
 བ་དེ་ལས་ཐར་བར་གྱིས། །རི་ལྟར་མཆིལ་བས་ཟེན་པ་ཡི། །ཉ་ནི་འཆི་བའི་དབང་དུ་
 འགོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་བས་ཟེན་པ་ཡི། །མི་རྣམས་ཡི་དྲགས་དབང་དུ་འགོ། །ཡི་དྲགས་ལྟལ་
 དུ་ཡི་དྲགས་གང་། །སྡུག་བསྔལ་བ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱག་ །དམུལ་བར་སེམས་ཅན་དམུལ་
 བ་རྣམས། །དེ་དག་སྟེང་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད། །མི་གང་ཉོན་མོངས་ནོར་བུལ་ཞིང་། །
 གཞན་གྱི་དྲིན་(༡༥)གྱིས་འཛོ་བ་ཡི། །ལལ་བ་དེ་ནི་སྟེང་བ་ཡིས། །བསྐྱོད་ཅེས་བྱབ་
 བས་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། ད་ལྟ་མི་ནོར་བུས་གསུམ་སྟོང་བའི་དགའ་སྟེང་
 ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། སྦྱིན་པ་རྒྱལ་བེམས་དགའ་སྟོང་སྟེལ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཡིད། །རྟག་ཏུ་གང་ལ་དེ་ཡོད་པ། །སྟོབ་དེ་ནི་མཐོ་རིས་འགོ། །དབང་པོ་དྲུག་
 པོ་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྟལ་རྣམས་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་དགའ་
 བ། །སྟོབ་དེ་ནི་མཐོ་རིས་འགོ། །ཞེས་དང་། སྦྱིས་རབས་སུ། དགའ་སྟོན་གྱི་དགའ་བའི་
 ཆས་བབང་པོར་ནི་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛེས་པ་མང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན། སེམས་
 དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱང་། དེས་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་ལ་སེམས་སྟོབ་གོམས་
 པར་བྱས་པའི་སྦྱིར་དུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱེ་མའོ་འཛིག་རྟོན་ཉོན་མོངས་

དག། གནས་པ་མི་བརྟན་དགར་མི་འགྱུར། ཀླུ་མུ་ཏྲ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། འབྲས་པར་བྱ་
བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་གྱིས་བཀག། འོགས་པ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒྲིང་། འཛུགས་ཀྱི་དང་འཆི་བའི་གཞོན་བྱེད་དག། མཐུ་ཆེན་
དགག་ཏུ་མི་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཉམ་རར་རས་འགོ་ན། ཁེམས་
གེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། གཤིན་རྗེ་དག་བོའི་བརྒྱུད་བའི་བསྐྱོད་པ། འ
འདི་འདྲ་རིག་ནས་བྱིམ་ན་བདག་མི་དགའ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲིང་པས་དེ་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་དག། འ
འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་མང་མཐོང་ནས་ནི། བྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་བཞིན་ཡོངས་སྤངས་
ནས། འགས་ཆལ་གནས་ཤིང་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། འདོད་པ་
སྤངས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཅིང་། དེར་སྒྲོན་གྱི་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སེམས་སྒྲོ་བ་
གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པས། འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉིས་ཞིང་།
དེར་ཡང་སྤངས་དགག་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་སྟེ། ཆོམས་སུ། གང་ལ་བྲིད་བྱ་ཐེད་པ་
ནི། ཡུལ་ཐེད་བྱང་བ་དགའ་མེད་ན། ཁངས་རྒྱས་མཐུ་ཅུལ་མཐའ་ཡས་ཏེ། འགྲོ་མེད་
གོམ་པ་གང་གིས་དགྱི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ཆོ་བྱི་མའི་སོ་ནམ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་
ན་འདོད་པ་སྤང་བ་འདི་ལ་མི་བསྐྱིལ་ཁ་མེད་འདུག་ཡང་སྒྲུལ་དུ་བསམ། ། །

༥ བརྩ་(༡༥)གསུམ་པ་ཐར་ལམ་གྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིས་
ཟེར་བ་མང་ན་ཡང་། འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ལྟ་བ་བརྒྱའི་གསེབ་ན་རེ་རེའང་དགོན་ཏེ་མི་
ནོར་བས་གསུམ་ལ་དགར་མི་ལྟ་བར་ཐར་པ་འདོད་པ་ནི། འདྲེ་གར་དང་སྤྱད་ལུབ། རྒྱན་
མ་ནགས་དང་རྗེས་སྤང་ལ་གཙོད་པ་རང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་ངེས་པར་གང་གིས་
བཅིངས་པའི་འཆིང་བྱེད་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཅི་འཕེལ་བྱེད་པར་སྤང་བས་
སོ། འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་མི་བཏང་། འདོད་པ་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་
འཆིང་བ་དྲག་པོ་སྟེ། ཁེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། གང་ཞིག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་

དགའ། རྟེ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་མེད་དེ། འདོད་པའི་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། བདེ་བ་
 ཉམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། འདོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་པ་ཡི། འཛིག་རྟེན་ལམ་ལོ་བཞེན་
 ཏུ་འབྱུང། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ། འདོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་པ་དག རྒྱ་
 མཚོའི་ཚུན་འཇུག་པར་བྱེད། མཚོན་ཆ་ཐིབས་པོར་འབབ་པ་ཡི། གཡུལ་དུ་ཡང་
 དག་རབ་ཏུ་འཇུག འདོད་པའི་རྒྱ་ཡིས་ས་བདག་རྣམས། ལན་ཚུན་དམག་ཏུ་འཇུག་
 པར་བྱེད། ཁོར་ལ་སྤོང་པས་མ་བྱུང་། འབབ་མེད་ཡུལ་ནི་འབྱེད་པར་བྱེད། སྤོང་
 པའི་དུག་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། འདོད་པའི་མེ་འདག་རྣམ་པར་སྤངས། བོང་བ་གསེར་
 ལྟར་མཉམ་པ་དེ། རྩ་རན་འདས་པའི་མཐར་འགྱེའོ། མནར་མེད་པ་ནི་སྦྱིས་པ་
 དག ཁོར་ལ་འདོད་པས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན། མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུ་ཡིས་སུ། བསྐྱིམས་
 ཏེ་འདོད་པའི་མེ་འདག་གསོད། འདོད་པ་མེད་པར་མ་བྱས་ན། རྩ་རན་འདས་པ་ཐག་
 རིང་རོ། རྩ་རན་འདས་འདོད་ལྟར་རྣམས་ལ་མེད། གྲོལ་མེད་བདེ་བ་ཅི་ལ་ཡོད། རྟེ་
 སྤྱིར་འདོད་པ་བསྟན་མི་བྱ། འདོད་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཉམ་དུ་འབྱུང་། རི་ལྟར་དུག་གི་
 ལྷོན་གཤིག་གི་ མེ་ཏོག་བྱང་བ་རྣམས་འཛིབ་པ། རྟེ་ལྟར་དེ་ནི་དུག་འདྲ་སྟེ། རྫོངས་པ་
 རྣམས་ནི་བདེ་ལ་སྦྱོད། བྱང་བས་དུག་ནི་འབྱུངས་པ་དག གཡུལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་འཚོ་འགྱུར་
 གྱི། འདོད་པའི་དུག་ནི་འབྱུངས་པ་ཡིས། འཚོ་བ་རྟེན་པར་དགའ་བར་འགྱུར། རི་
 དུགས་སྤོང་པ་རི་ལྟར་ནི། སྤོང་ག་དུངས་རི་དུགས་ཉེར་རྒྱག་པ། སྤོང་པ་རྣམ་པར་
 ཚོམས་མིན་ཏེ། རྟེ་བཞེན་འདི་ཡི་བདེ་འདི་བརྗོད། ཅེས་དང་། རོ་བོས། འདོད་ལ་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། འདོད་པའི་ཉེས་པ་དཔག་མེད་པ། (11ལན)གཞུང་ལས་
 འབྱུང་བ་རྟོགས་བྱས་ལ། རྟག་ཏུ་ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱ། འདོད་པ་སྦྱོན་དུ་མ་གྱུར་
 པ། རྟེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་རིག་བྱ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གྱུར། འདོད་ལ་
 ཆགས་པས་རྟག་ཏུ་འཁོར། རྟེ་དོན་རྟག་ཏུ་སྦྱོས་བྱ་ཞིང་། བཙོན་ར་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་

ལ། བཙུན་ལྟར་སྒྲིབ་གོམས་པར་བྱ། རི་ལྟར་བཙུན་ནི་བཙུན་ར་ཡི། སྒྲིབ་བསྐྱེལ་
 མང་སྒྲོང་དེར་བྱུང་བས། སྒྲིབ་སེམས་རྟག་ཏུ་རང་གིས་འབྱུང་། རི་ལྟར་བཙུན་ནི་བཙུན་ར་
 ཡི། འབྲོས་པའི་སྒྲིགས་དག་བྱུང་བ་ན། ཆད་ཀ་གཞན་དང་མ་མཉམ་པར། དེ་ཡི་
 གནས་ནས་འབྲོས་པ་ལྟར། སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་འདི་ལས། བརྒྱལ་བའི་སྒྲིགས་དག་
 བྱུང་བ་ན། ཆད་ཀ་གཞན་དང་མི་སྒྲིམས་པར། སྤྲིད་པའི་བྲིམ་ནས་འབྱུང་བར་བྱ། །
 ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་དུ་མ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་སོགས་བསྟན་བཙུན་མང་པོ་ལས་
 འདོད་པ་ཉིད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །
 འདོད་པ་སྤངས་ན་ཐར་ལམ་གྱི་ལམ་སྤྲོ་ལེགས་པར་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅན་དན་དང་ནི་
 རལ་གྱི་མཉམ། ཟེས་ནི་ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་མཉམ། ཟེབ་དང་སྒྲུམ་སྒྲུབ་མཉམ་པ་
 ནི། སྤྲིད་པས་གཞོད་པར་མི་འབྱུང་རོ། གང་དག་ཡུལ་གྱི་འཆིང་བའི་རྒྱ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ། དེ་ནི་ནི་བ་མཚོག་འགྲོ་ཞིང་། གང་དུ་སོང་བར་ཉོན་མི་
 མོངས། བག་མེད་པས་ནི་གཟུང་དཀའ་བའི། དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ནགས་རྒྱམས་བསྟེན། །
 རྟག་ཏུ་ས་གཞིའི་མལ་སྟན་ཅན། ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་ན་འདས་རིང་མིན། ཞེས་དང་། བེའུ་
 སུམ་སྒྲོན་པོར། དེད་ཅག་འཁོར་བར་ཅུང་ཡང་ཡུན་རིང་། སྒྲོག་པའི་ཐབས་ནི་ད་རེས་
 ཁོ་ན། ཐབས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མི་མཐུན། དེ་ལའང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་ཅིག་
 དགོས། འདི་ཡང་དགོས་དང་འདི་ཡང་དགོས་ཀྱིས། མི་འོང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་པ་
 ལ། དེ་རྒྱམས་གདོད་འོང་དེ་ལྟ་སུས་བསྒྲོག་ སྤྲིང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྒྱམས་ཀྱང་། །
 སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་སྤངས་ཉེ་དུ་ཐག་བསྐྱངས། འདུ་འཇོ་ཀུན་སྤངས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། །
 དེ་ལ་ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱེད་པས་དམན་པའི་ས་བཟུང་། རྒྱལ་བའི་
 གོས་གོན་རན་པའི་ཟས་ཟ། རྒྱ་གད་རྒྱུར་འབྱུང་དཀའ་ཀུན་དང་ལེན། དེ་བཞིན་བྱེད་
 ལ་སྤྲོ་མ་ཐག་ཉེ། ལོག་པ་འདོད་ལ་སྤྲོ་མ་(༡༩བ)ཐག་རིང་། ཞེས་དང་། དཔོན་པོ་

ཞལ་ངོ་ནག་པའི་རྩ་ཆར་ལས། །གཡོག་པོ་ཐང་ག་ཡངས་པའི་ཆུ་རྒྱུད། །ཟེར་བ་
བཞིན་དུ་དབེན་པ་བསྐྱེན་ནས་སྤོང་མཁའ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ག་མར་བྱ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ག་
སྤྱི་ག་གཏམ་རན་གྱིས་མ་གཟིར་བར་མདུན་མ་རབ་གྱིས་ཅེ་མོ་ལ་སོར་སྤར་བ་ཨང་སྟེ་ལ་
ནས་ཐུག་པོའི་རབ་ལ་སོགས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། བསམ་པ་དགའ་ཡལ་ཡལ། སྤྱི་ཆེ་ལ་
ཆེ་ལ། མི་འདི་རྣམས་ལ་བསྟུན་གྱིན་རས་སྤྱིད་པ་ལ། རས་སྤྱིད་པ་ལ་བྱས་གྱིན་མ་ཉི་
འདྲིན་བྱས་པས་ཆོག་པ་ཡོང་བ་རྩ་རང་ན་གདའ་སྟེ། དེ་འདྲི་ཨ་བསོད་དང་། ཨ་ཁྱོ་
ཡོད་པར་རང་དགོན་པ་འདྲན། འོན་ཀྱང་དབང་ནི་རང་ལ་ཡོད། ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་
བྱེད་དགོས་ཨང་སྟེ་ལ་དུ་བསམ། ॥ ॥

༥ བཏུ་བཞི་པ་ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་སྤྱི་ག་བསྟེན་ཀྱི་
ཆེ་འདི་རྣམས་ལ་བསམས་ནས། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ནི་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བ། དེ་ནི་
འདོད་པའི་དུག་གི་མདའ་ཡི་ཤུགས་གྱིས་སྤོངས། །སྤྱི་ག་བསྟེན་ཀྱི་གནས་སྐབས་དཔུལ་
བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤར་མར་དུ་བཤད་ཅིང་། ཐོག་མའི་སྤོ་སྤྱིར་དུ་ཡང་ལུང་
མར་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་སྤོས་མ་ཐོངས་ན་ཉམས་རྟོགས་སམ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་
མི་སྤྱོ། ཅུང་ཟད་སྤྱིས་ཀྱང་ཆས་ཆོད་པ་ཞིག་ལས་མི་འོང་ལ། འདོད་པ་སྤྱངས་ན་ནི་ཡོན་
ཏན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་ག་འཇིག་རྟེན་ན་དགོན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་
ཡིན་ཏེ། རོ་བོས། རབ་བྱུང་འཆིང་བ་དམ་པོ་གང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་སྟེ། །
འཆིང་བ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་གང་། །མེ་ཡི་ནང་གི་བདྲ་བཞིན། །མཁའ་པའི་ངོ་མཆོར་
གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤྱིས་རབས་སུ་མར་དུ་ཐོས་པ་བསྟེན་པ་མེད། །འབྱོར་
པ་རྣམས་ལ་སེར་སྤྱ་མེད། །ནགས་ཆལ་གནས་རྣམས་ཆོག་ཤེས་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་
མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། མདོར། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་མི་དགའ་ཞིང་། །རྩ་སྟན་ཅམ་
གྱིས་ཆོག་བྱེད་པ། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་མེ་ལྟ་བུར། །གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་མཐོང་

རོ། །དག་སྒྱུར་གི་མཆོག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོག་གཤམ་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་
 པའོ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཆོག་གཤམ་ལ། སྟོམ་བཙོན་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ནི་
 བ་ཡི། །བྱུང་བྱེད་ནི་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་མང་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་ཆུང་བ་
 དང་། (༡༠ན)ཆོག་གཤམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྒྱུར་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། མང་བྱེད་ཐོས་པ་དང་།
 དཀའ་བྱབ་དང་། འདག་ཆར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་རབ་ཏུ་དཀོན་པ།
 མངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་གསུམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཅིས་མི་སྦྱབ། བདག་གིས་ཅང་ཡང་མི་འདོད། ཅི་ཡང་མི་འདོད་
 པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ། ། །

༥ ། བཙོན་པ་གཉེན་པོའི་རབ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་འདོད་མང་ན་ཡང་།
 གཉེན་པོ་བསྟེན་གཤམ་པ་དཀོན་པས། ཆགས་པ་དང་སྟེད་པ་སོགས་ནི་སྒྲོང་བར་ནི་འདོད།
 འདོད་པ་སྒྲོང་ནི་མ་རུས། འདོད་པ་ལ་བྱོག་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་སེམས་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་བྱེད་
 པ་ཡིན་མོད་ཟེར་དེ། གཏི་བྱག་པའི་རྟགས་རང་དུ་གདའ། མི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ནས་རྒྱུ་ཏུ་
 སྒྲོ་བ་ཞིག་སྒྲོ་རྫས་ཀྱིས་བྱི་ནང་བར་གསུམ་ནས་ལུམས་བཏབ་ནས། ང་མ་སྒྲོ་བ་ཟེར་
 བ་ཅི་འདྲ་ན། ལྟ་མི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ནས་སུ། སྟེད་པའི་མི་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར། །
 མོངས་པ་འདོད་པའི་དབང་མོང་བ། །ཆགས་པས་དབང་མེད་སྟེད་པར་བྱེད། །རི་ལྟ་རི་
 ལྟར་གྱིར་ཉེད་ན། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་འཕེལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་བདེ་ཐོབ་ན། །དེ་ལྟ་དེ་
 ལྟར་སྟེད་མི་འཕེལ། །གྱིར་མེས་བསྟེན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས། །མི་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
 རུས་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་སྟེད་མེས་བསྟེན་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་མི་རུས་སོ། །རི་སྐད་
 བདག་ལྟུངས་མི་སྟེད་པ་ཅན་གྱི་ཟས་མོར་སོགས་བདེ་བའི་ལོངས་སྟོད་ཐོབ་བྱིན་ཆད་སྟེད་
 པ་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་མི་རུས་གསུང་བར་གདའ་ན། དེ་ལས་འོས་མེད། མཛོད་ལས། བྲ་རྒྱས་
 སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་

ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཡུལ་འཛོམས་ཕྱིན་ཆད། རྒྱ་གཞན་
གཉིས་ནི་རེད་རང་ལ་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ཡོད། ད་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱེ་བའི་དོན་རང་
གདའ་འཇམ། ཉན་སར་ཡང་། ད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི། འདི་དག་ནི་
ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའོ། འདི་དག་ནི་དངོས་པོའི་འདོད་པའོ། འདི་དག་གྲུང་བདེ་
བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་(༡༠བ)སྟེ།
དེ་ལ་བདེ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་དང་།
འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ལོག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ལོག་གི་གནས་དག་ཡིན་ཅོ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
གནས་དང་མཐུན་པ་དག་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གནས་དང་། བློ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་
གནས་དག་ཡིན་ཅོ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་
མཐུན་པ་དག་ནི། འཆབ་པ་དང་། འཚོག་པ་དང་སྦྱུ་དང་གཡོ་དང་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་བྲེལ་
མེད་པའི་གནས་དང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་
དག་ནི་རབ་ཏུ་གཞོད་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གཞོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་དང་། སྤྱེས་རབས་སུ། འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་ཡིས་དེ་ཡི་
ལུས། འི་སྤྱིད་མཐོང་བར་གྱུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། འདི་ཡི་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་
ཆགས། འདི་ལ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པར་སྤྱོད་མི་རུས། ཁྲིག་དང་ཡིད་ལ་དབང་ཡང་མེད་པར་
གྱུར། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་བརྟན་པ་ཉམས་པར་གྱུར། ཅེས་གསུངས། སྒོ་མ་ཆེན་པ་
སྟོན་སྒོ་མ་སྦྱབ་ཚུགས་བཟང་བ་མི་གཞི་བཟང་བ་རྣམ་པོ་ཆེར་བརྩི་བ་ཞིག་གིས་རེད་ལ་
ཆང་མི་འབྱུང་བའི་དམ་བཅའ་ལུས་བས་ཞག་ཁ་ཡར་སོང་བ་དང་ཆང་སར་ཕྱིན། མ་
ཚུགས་པར་ཤོར་གདའ། གཅིག་རྩ་ཞག་གསུམ་བཞི་རེ་ན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལ། རེས་དེ་
རིང་མི་སྒྲོལ་དགོས་སྟུམ་ནས་གཉིན་པོ་བརྟེན་ལོ་བྱས་གྲུང་དྲན་པས་མ་བཟོན་པར་མལ་

ནས་ལངས་ནས་ཐབ་ཁ་ལ་འཇུས་ཡོང་བར་འདུག་ལོ། །དེས་ན་དགོ་སྒྲོར་བ་གཉེན་པོ་
 བཟང་པོར་བྱེད་པའང་ཡུལ་དེ་ཉི་ཅེར་ཉོན་མོངས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་ན་གཞན་ལྟ་
 ཅི་སྒྲོས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་། ལུ་གི་ན་མུ་རན་སྤྲད་ཀྱིས་རས། ལུ་རུལ་ན་མུ་རན་སངས་
 མེད་ཡིན་ཟེར་ནས། ཡུལ་དུར་དུ་ཡོད་མེད་ལ་མུ་རན་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འི་བྱུང་དེ་ཅེས་ཡོད་ཟེར་
 བར་གདལ། འདོད་པ་འདི་རྣམས་སྒྲིགས་དང་ཡུལ་ན་མེད་པར་བྲོས་སྤྲད་ན་ཆར་རིན་ལུ་
 བར་སྒྲིགས་ན་གོར་རྩེ་རང་སར་གྲོལ། ཐལ་མོ་ཡ་མེད་གཅིག་བདེ་བ་ཏུ་མེད་ཟེར་བ་ལྟར།
 གཉེན་པོ་བསྟན་རང་མི་དགོས། དམ་བཅའ་འབུལ་རང་མི་དགོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རང་
 ཞིར་འགྲོ་བས་གཉེན་པོ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལས་ཟབ་པ་གང་ནས་རྟེན། ཡུལ་འདི་གང་དག་
 དུག་འདྲ་ལ། །སྤང་(༡༡ན)བ་དཔའ་བོ་ཉོན་མོངས་བལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བཤད་པ་ཡི། །དེ་ལ་མུ་རན་འདས་མི་རིང་། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་
 ལས། །སྐྱེ་དང་མེ་འདྲའི་འདོད་པ་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་སྲས་ཤེས་པ། །དེ་དག་
 མེད་པ་ཞི་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་ཚུ་ནི་སྤྲུག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། །ཆོས་སྲུ་གང་དག་
 སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་ཡི་རྒྱར་ཤེས་པ། །དེ་དག་ནས་ཡང་འདོད་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །འཛིག་
 རྟེན་དག་ན་ཟུག་རྩའི་རྒྱར་ཤེས་ནས། །དེ་དག་འདུལ་སྦྱིར་བརྟན་པས་སྒྲོབ་པར་བྱེད། །
 ཅེས་དང་། །དཔུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས། །དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས།
 །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་བསྟན་ཅིང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་
 སུ་སྒྲོང་རོ། །ཞེས་དང་། །ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བར་ཡང་། །སྤྲིགས་མ་ལུ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྲོས་ནས་དབེན་པར་སྤྲད་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་རྣམས་པར་ཐར་
 པའི་ཐབས་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་རྣམས་གོ་ན་འདུལ་བར་མི་ནོར་བས་
 གསུམ་སོགས་ལ། ལག་པས་རེག་ས་མེད། མིག་གིས་ལྟ་ས་མེད། སེམས་ཀྱང་དྲན་པར་
 བྱེད་ས་མེད་པའི་བཅས་པ་མང་རབ་ཡོང་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་གོ་ནས་བཙོམ་ལུན་

འདས་ལའང་གྲུས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་གདུལ། སྤྱིར་ཡང་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེ་
དང་དངོས་འགལ་ལྟན་གཅིག་གནས་མི་སྤྲོད་པ་དག་ཟུན་ལྟག་པ་སྤྲོད་པ་དགོས་པ་སྤྲོད་
པའི་སྒོལ་ཡིན། དེས་པོ་ལ་ཆ་གྲང་རམ། སྤྱང་ཐུན་ལྟ་བུ། སེམས་ལ་ཁོ་རང་གི་དངོས་
འགལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་འདོད་པ། སྤང་བའི་གཉེན་པོ། མི་སྤང་བར་བྱམས་
པ། མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པ་འགྲོ། །དེ་མིན་གང་ཡང་ཁོའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་
བས་དེད་རང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན་ར་ཅི་ཡང་མི་འདོད། རྟོགས་སུ་
མ་ཡོང་ཟེར་དགོས་པ་སྤྱང་བ་ལ། དེད་རང་བཅོན་དུག་དང་བྱི་ལུད་ཚུན་ཆད་འདོད། མི་
འདོད་ཁར་ཟེར་མ་སྤྲོད་བར་བྱས་ནས། ང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་བྱེད་
བྱས་རུང་ཁས་ལབ་པ་ལ་སྤྲོ་ཞེ་མི་ཁྲིལ་ལམ། འདི་ནི་སྤང་བཅུན་པོའི་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། (༡༧)ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དངོས་གྲུབ་
འདོད། དེ་ཡང་མི་ལོར་ལ་སོགས་པའི་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་འདོད་དེ། དེ་ནི་དངོས་གྲུབ་ལ།
མི་རྣམས་དཔོན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་མཛེ་ཤོག །ཐོལ་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་རེ་འདོད་
ཟེར་བ་དེར་སྤྱང་། སྤྲོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཆེད་དུག་བྱུང་བ་
ནགས་སུ་སྒྲོམ་གྱིན་བཞུགས་པ་བདུན་ཅུ་བ་གསལ་བ་ལས་གཅིག་གིས་བདུན་ཅུ་བ་
བརྒྱས་སྤང་བས་ཁོང་རྣམ་པས་དཔོན་པ་དོར་ལོ། །གཅིག་ན་རེ། དམ་ཟེ་བྱེད་ཀྱི་ཅུ་བ་
སུས་བྱེད་བ། །འབྱོར་བའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པའི་བྱིམ་པ་བ། །རྒྱང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
རྟེན་པར་ཤོག །འབྱོར་ཆ་བོ་རྣམས་དང་ལྟན་པར་ཤོག །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམ་ཟེ་བྱེད་ཀྱི་
ཅུ་བ་སུས་བྱེད་བ། །ཐེང་བ་དོ་ཤལ་ཅན་དན་གོས་བཟང་དང་། །འུ་ཡིས་རེག་པའི་རྒྱན་
རྣམས་ཐགས་བྱས་ཏེ། །འདོད་པ་མི་བཟད་པ་ལ་སྤྲོད་པར་ཤོག །གཅིག་ན་རེ། གང་
གིས་ཅུ་བ་མཐོང་ལ་ཆོས་མ་མཐོང་། །དེ་ནི་གཅིག་སྤྱད་གེ་བ་རྣམས་དང་བུལ། །བསྟེན་

བཀྲར་བྱས་པས་མྱོས་པར་གྱུར་ནས་ནི། ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དག་ལ་དགའ་བར་ཤོག། གཅིག་
 བ་དེ། བྲམ་ཟེ་བྱེད་ཀྱི་ཙྰ་བ་སྤྱས་བྱེད་བ། །རིག་བྱེད་ལེགས་པར་ལོབ་ནས་སྟོན་པར་
 བྱེད། །དགའ་བྱུང་ཅན་དུ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །དེ་ནི་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་མཛོད་བྱེད་
 ཤོག། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་ན་སྤྲུག་ཐག་ཆོད་རེ་ཡོང་དགོངས་ནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 ཙྰ་བ་སྤྱས་བྱེད་བ་དེ་ལོངས་སྟོང་མངའ་ཐང་གྲ་རྒྱས། སྟོ་ཞོལ་ཐོགས་པ་རེ་ཡོང་བར་
 ཤོག་ཟེར་ནས་དམོད་པ་རེ་རེ་དོར་ལོ། །དེས་ན་ལོངས་སྟོང་མངའ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དངོས་
 གྲུབ་མིན་བྱུང་ཡིན་དགོངས་སམ། འོ་ན་དངོས་གྲུབ་གང་ཡིན་ན། མི་འོར་ཟས་གསུམ་
 འདོད་པ་སྤངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་དེ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆོ་དྲང་སོང་ཨ་གསྟ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷའི་དབང་པོ་ན་དེ། ང་ལ་
 མཆོག་སྟོངས་ཤིག་ཟེར་བས། ཆུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་དང་བྱ་དང་དབང་བྱེད་དང་། མའོན་
 པར་འདོད་པའི་འོར་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་གྱུར་གྱུར། །གང་གིས་ཡིད་གདུངས་ནམ་ཡང་
 ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡི། །བརྟམ་པའི་རྒྱུད་དེ་བདག་གི་སྟིང་ལ་མེད་པར་བྱོས། །བྱིས་པ་
 རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོ་ཞིང་། །དེ་དང་
 འགོགས་པས་སྟོ་བའི་(༢༩ན)སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་། །མི་སྟོང་མཆོག་དེ་བདག་གི་བྱེད་ལ་
 སྟོང་། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད། །བདག་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱུར་གྱུར་
 མཆོག་སྟེན་ན། །གསལ་བ་ལྷ་དབང་ཆོད། བདག་གི་དྲུང་སྤྲོན་ཆད་མི་འབྱོན་པའི། །མཆོག་
 འདི་ལྷ་མིན་འཛོམས་པ་ཁྱོད་ལ་སྟོང་། །མཆོག་དེ་འདྲ་སྤངས་ལོ། །གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་
 རྟོགས་བརྗོད་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཆོག་དེ་ལམ་རིམ་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏེ། །དེས་ན་
 ལོངས་སྟོང་མངའ་དུ་བྱུང་ན་བདག་དམོད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བྱུང་ཨང་སྟམ་དུ་བསམ། ཅི་
 བྱེད་དགོས་པ་མེད་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟུང་དུང་དུང་། མིའི་རྒྱ་འགྲུལ་མེད་ལ་འགོལ་སེམ་པར་
 རེ་བྱུང་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་འགོ་རྒྱགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དངོས་གྲུབ་རབ་

ཅིག་བདག་གིས་ཐོབ་སྟེ་བྱུང་། དངོས་གྲུབ་འདི་ལས་མ་ཉམས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུམ་
དུ་བསམ། རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉོན་མོངས་རྩེ་རྒྱུ་ལ་སོང་བ་ཡིན།
གྲུབ་ཏུགས་ཀྱི་མཆོག་འདོད་པ་རྩེ་རྒྱུ་ལ་སོང་བ་ཡིན། གསུང་། དགོན་པ་བའི་ཞལ་
ལས། རྩེ་འཁྱུང་པ་ལ། ཞང་སྒོམ་བྱེད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་དེ་དངོས་
གྲུབ་དང་གྲུབ་ཏུགས་ཅི་འདྲ་ལ་བཞེད་ཟེར་ན། རྩེ་འཁྱུང་དང་མའོན་ཤེས་སོགས་ལ་
བཞེད་བྱས་པར་འོང་གིས། དེ་སྐད་མ་ཟེར་བར་ཉོན་མོངས་རྩེ་རྒྱུ་། འདོད་པ་རྒྱུ་ལ་
སོང་བ་ཞིག་ལ་བཞེད་ཀྱིས་གསུང་སྐད། །

༥། བཅུ་བདུན་པ་ཆོགས་བསགས་ཀྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་མི་ཆོས་མཐུན་དཀའ་སྤྱད་
ལ་གནས་པ་ལྟ་སྟོབ། གོས་རྩལ་པ་མཐོང་ན་བསོད་ནམས་རྒྱུ་བར་རྩི། མི་དཔོན་དང་
སྟེ་དཔོན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཁོ་ན་སྟོད་པ་མངའ་ཐང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཆོགས་བསགས་
པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་མ་གོ་བ་དེར་སྤྱང་། སྟེ་དཔོན་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱར་དགོ་བ་ཡང་
དག་པར་མ་བསྐྱབས་པར། མི་དགོ་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་ཏུགས་རྣམས་ཆང་སྤྱང་ཞིང་།
ད་ལྟ་སྤྱད་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟིངས། མ་འོངས་པ་ན་ཡང་གཏན་འབྱམས་ཆེན་པོར་
ལྷུང་ངེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོགས་བསགས་པོ་ཟེར་ན། དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་འང་ཆོགས་
བསགས་པོ་ཅིས་མི་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། དགོ་བ་ཡིས་ནི་འདོད་པ་འཇིག །མི་དགོ་བས་
ནི་རབ་རྩེ་འཕེལ། །སེམས་ཞི་བ་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་(༡༡བ)ནི། །འདོད་པ་མཆོན་དང་དུག་
བཞེན་མཐོང་། །དགོ་བ་ཡིས་ནི་སེམས་ལ་བྱིད་ཅིང་། །དགོ་བ་ཁོ་ན་རྩེས་སུ་ལ་བྱིད། །དེ་
བཞེན་མི་དགོ་རྩེས་སུ་པས། །མི་དགོ་ཉིད་ལ་རྒྱག་པ་ཡིན། །འདོད་པ་མི་ཕན་བྱེད་
རྣམས་ལ། །ལྷ་གང་ཡིད་ནི་ཉོན་བྱེད་པ། །ལེགས་བྱས་ཟད་ནད་སྤྱན་པོ་དག །བྱིན་ས་
སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བྱེད་བྱག་རྩ། །སྤྱན་སུམ་ལྷན་པ་མོད་པ་
འཇིག །སྤྱད་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག །འབྲལ་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་བརྩོད། །

སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡི། །ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་རོ། །འདོད་པ་ཐོབ་
 ཀྱང་འཛིག་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་མི་དག་ཡིད་མི་རྟོན། །བདེ་ལ་སེམས་ནི་ཆགས་གྱུར་ཅིང་། །
 བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས་གྱུར་ནས། །མ་བྱས་བདུད་གྱི་དབང་གྱུར་པ། །ལྷ་རྣམས་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ། །གཅིག་གིས་ལྷུང་བར་མཐོང་ནས་སུ། །སླེ་བོ་ཅི་སྟེ་ཡིད་མི་
 འབྱུང་། །བདག་གྱང་ལྷུང་བ་འདི་དག་གིས། །རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ལྷུང་དུ་དོགས། །གང་ཞིག་
 རིང་ནས་འཛིགས་མཐོང་སྟེ། །བསྐྱབ་པ་དག་ལ་འབད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་འཆི་བའི་དུས་གྱི་
 ཆོ། །གཞོད་དང་བྲལ་ཏེ་འཛིགས་པ་མེད། །གང་ཞིག་རིང་ནས་བག་མེད་པས། །སློ་རན་
 འཛིགས་པར་མི་སེམས་པ། །སྤྱི་ནས་ཉོན་མོངས་བྱུང་ཆོད། །སྤྱི་ནས་གདུང་བས་བསྐྱེག་
 བར་འགྱུར། །ལྷ་ཡུལ་ནས་ནི་རེས་པར་གོ། །ཀྱན་ནས་དངོས་པོ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །
 འདོད་པའི་དབང་གྱུར་དེ་རིག་ན། །འདི་ལ་རྣམ་གྱང་ལྷུང་བ་མེད། །སེམས་ཅན་འདོད་
 པས་བསྐྱུས་པ་དང་། །འདོད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོངས་པ་དང་། །འདོད་པའི་ཞགས་པས་
 དྲངས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཏྱག་ཏུ་དཔུལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 སྤར་གྱི་ལྷག་པོའི་རབ་ནས་གཟུང་སྟེ། །གོང་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལ་ཆོང་འདུག་པས་གྱུར། །སྟེ་དཔོན་སོགས་དེ་རྣམས་བསོད་
 རྣམས་ཆུང་བར་ཤེས་ལ། །གཞན་ཡང་སྟེ་དཔོན་སོགས་དེ་དག་འོང་བ་ལ་ནི། །གཙུག་
 ལག་ཁང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་རྣམས་འགའ་ཞིག་བསྐྱུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། །
 དཀའ་སྤྱད་ལ་གནས་པ་ཆོས་སྦྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ལ་ནི་བསོད་རྣམས་མང་དུ་བསྐྱུན་
 པའི་བར། །གཙུག་ལག་ཁང་བྱ་བ་ལ་སོགས་གྱི་བསོད་རྣམས་གྱིས་དཔེར་མི་མོད་པའི་
 (༡༣༥)ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མང་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པས་སྟེ་དཔོན་སོགས་བསོད་རྣམས་ཆེ་
 ལ་དཀའ་བྱུང་སྦྱོད་པ་བསོད་རྣམས་ཆུང་དུ་ཞེས་སྒྲུབ་ག་ལ་རིགས། །དེས་ན་འདོད་པ་
 སྤངས་ཤིང་དཀའ་བྱུང་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཆོགས་བསགས་གྱི་རབ་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་པོའི་རབ་ནས་

གཟུང་སྟེ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཚང་སྟངས་སོ། །སྟོབ་སྦྱིངས་ལས། ཟླ་བའི་
དགྱིལ་ལའོར་རྒྱས་པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། །སྟེང་འཆིངས་ཆར་ཆེན་སྦྱིན་གྱིས་
འཕྲིགས་པས་འབྱུང་གྱུར་བ། །རི་ཅི་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །
རྒྱུང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆོ་གཏུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །ཞེས་དང་། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོར་
ཡང་། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་རྒྱུང་བའི་བྱུང་པར། །ཟང་ཟིང་མང་དང་ཉུང་བས་མ་
ཡིན། །རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གེས་པ། །སྟེང་མི་སྟེང་དེ་གཉིས་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་ངས་ཆོགས་བསགས་པོ་བྱ་ཡི། ཆོགས་མ་བསགས་ཤིག་ཏུ་མ་སོང་བ་
བྱེད་དགོས་ཡང་སྙམ་དུ་བསམ། །

༥ བཙོ་བརྒྱད་པ་གདམས་ངག་གི་རབ་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ཅི་རིགས་ཤིག །སྟོང་ཉིད་
དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གདམས་ངག་ཟབ། །འདོད་པ་སྟོང་བ་གདམས་ངག་ཟབ་རྒྱ་
མེད་པར་བྱེད་དེ། ཡེ་མ་གོ་བ་དེར་གདལ། སྤང་ཐང་བས། གདམས་ངག་ཟབ་མི་ཟབ་
མིན། སྟོ་ཟབ་མི་ཟབ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། འགྲོ་མགོན་གྱིས། མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱིས་
ན། །གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟབ་སྟེ། མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་གྱུར་ན། །སྦྱབས་འགྲོ་ཆོག་
གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དེད་རང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་སེལ་
བ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པའི་གནད་བྱུང་པར་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཟབ་པ་དང་དེ་མེད་པ་དེ་
མི་ཟབ་པར་བྱེད་དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ནི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་
བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་གོ་བར་མི་ལུས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ན་ཕན་རྒྱ་མེད་པའི་ཁར་གཞོད་པ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་མངོན་སྲུང་དུ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་ནི་ལེགས་བསྐྱམས་
དང་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་སོགས་སུ་བྲིས་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་སྟོང་བ་
ནི་གདམས་ངག་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདི་ལས་སྤྲུག་
བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་བྱུང་བ་

དང་། ཉམས་རྟོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནད་བྱད་པར་ཅན་(༢༣བ)འབྱུང་བ་འདྲ་
བ། ད་ལྟར་གྱི་མི་གཞན་དང་། ལྷན་ཆེན་དང་། ཞི་བྱེད་དང་། ལྷ་སྐྱེད་དང་། ཅ་རྒྱུད་སྒྲོམ་
པ་དང་། བཀའ་འབྱུང་དང་བསྟན་འབྱུང་བཞེང་བ་དང་། གསེར་བྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་
སོགས་སྤྱུ་ལའང་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུང་བས་སོ། །དེས་ན་ར་ལ་འདི་འདྲའི་གདམས་ངག་ཡོད་
པ་སྒྲུམ་ནས་དག་ལ་ཡལ་ཡལ། སྐྱིད་འཕྲིལ་འཕྲིལ། ང་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
སྒྲོམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་བྱེད་དགོས། མི་སྐྱེན་པོས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་རིན་མི་
ཆོག་པར་བྱེད་དེ། སྒྲུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་པར་ལུང་
རིགས་པ་མཛོན་སྤྲུམ་ཉམས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། ངས་སྤྱུག་པོའི་རབ་ནས་རི་
སྐད་བཤད་པ་འདི་རྣམས་རྒྱལ་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་སྒྲུམ་བསམས། རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏྲོ་བའི་
ཞལ་ནས། གཞུ་འཕོང་རྒྱུང་མདའ་ཁས་བརྒྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཐོག་མའི་སྟོ་སྟོང་དུ་བྲིས་
པ་ལྟར་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། འདི་མེད་པའི་གདམས་ངག་གང་ཡང་
གནད་དུ་མི་འགོ་བར་གསུངས། རོ་བོས་ཀྱང་འདི་རྟག་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། བཤེས་གཉེན་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་བསྐྱམས་
ལ་སོགས་པའི་མིང་འདོགས་པར་མཛོད་ནས་རྒྱས་པར་བསྒྲོམ་པར་མཛོད། ཡང་དགོན་
པ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་ནི་ཆེ་སྟོས་གཏོང་བ་འདི་ཁ་ལ་འབད་པས། སྟོ་བཞོལ་རིམ་འདོད་
ལ་སོང་། དགེ་སྟོར་གྱི་བསྐྱེད་དང་བོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་གསུང་། ། །

༥ བཅུད་གྲུ་པ་རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་རབ་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་ན་ནི།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ་དང་། མཛོད་པ་མཛོག་བྱས་པར་འབྱུང་ཏེ། འདོད་ལ་
སོགས་ལ་གང་སྤང་བ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་རྟག་དུ་མཛོད། །ཤིང་སྐམ་མེ་ཡིས་
བསྐྱེག་པ་ལྟར། །དེས་ནི་འཁོར་བ་འཛིག་པར་བྱེད། །གང་དག་སེམས་ཀྱི་དབང་མི་
འགོ་རྟག་དུ་དེ་རིམ་སེམས་འགོ་བ། །ལུན་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར། །དེས་ནི་ཉོན་མོངས་

དེས་པར་འཛོམས། །སེམས་ནི་དག་ནང་དག་ཆེན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་པོ་
མེད། །དེ་ནི་དུས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྟག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །གང་དག་
ཡུལ་གྱི་དབང་མི་འགྱུར། །སྤེད་པའི་ཆུ་བོར་མི་འཇུག་ལ། །རང་གི་ལས་འབྲས་དེ་ཉིད་
ཤེས། །དེ་ནི་དག་སྤོང་སངས་རྒྱས་གསུངས། །གོ་ལ་རྒྱལ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་མལ། །ལྟར་
(༡༧ན)བཟེད་གོག་པོ་གཅིག་དེ་དང་། །འབྲས་བུ་རྩ་བས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་བདེ་བར་
སངས་རྒྱས་བཞེད། །ཅིས་དང་། །སྤོང་དཔོན་ས་མཆོ་སྦྱོན་གྱིས། །ནགས་ཆོག་པ་ཡི་བྱ་
དང་རི་དྲགས་འདྲ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཡི་གཞིར་གྱུར་པའི། །ཁྱིམ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་
སུ་སྤངས་ནས་ནགས་སུ་འགོ་བྱེད་པ། །དེས་ནི་སྤྱིད་པའི་གཉིད་རབ་བསལ་བ་འགོ་བ་
ཀྱན་གྱི་མགོན། །སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་གྲགས། །ཞེས་
སོ། །འདྲོད་པ་མ་སྤངས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཅིང་ཐག་རིང་དུ་སྤོང་སྟེ། སལ་
ཆེན་ལས། །འདྲོད་པ་ལ་བསྟན་པ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྟགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་འདྲོད་པ་
བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ཐག་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །
དེས་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མ་བུལ་
བ་བྱེད་དགོས་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ། ། །

༥ ། ཉི་ཤུ་པ་འགོ་དོན་གྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། །ད་ལྟ་བཤེས་གཉེན་ཅི་རིགས་ཤིག་རང་
འདྲོད་པ་ལ་གྱི་སྤྲོད་འཐམས་པ་ཞིག་བྱས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདྲོད་དེ། །ཡེ་མ་གོ་བར་
གདའ། །ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་མེད་ཅིང་།
བྱས་པས་རང་གཞན་ཡོངས་འཕུང་ལ། །བསོད་ནམས་འདྲོད་པ་ཡིན་ན་ནི་བཅུན་པོ་དང་
གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲིག་ལུང་གིས་སྤྲུགས་ནས་བསོད་ནམས་ཉམས་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བསྐྱལ་བ་བཅུར་བཤད་པ་ལས་སེགོལ་གཏོགས་ཅས་
 སྒྲིམས་ནས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར། ཡབ་སྲས་མཛལ་བར་གསུངས་པས། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་སོགས་བྱུར་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་རེ་ཅས་བསྒྲིམ་གྱིན་
 བསྟན་ནའང་ཆོས་བཤད་ལས་ཆེས་བསོད་ནམས་ཆེདོ། །སྟིང་རྗེ་དང་པན་སེམས་ཀྱིས་
 བྱེད་ཟེར་ན་ནི། འདོད་པ་སྟོང་མ་རྣམས་པའི་མི་ལ་སྟིང་རྗེ་དང་པན་སེམས་ཡོང་བ་ག་ལ་
 སྤྱིད་དེ། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་དོ། །གལ་ཏེ་སྟིང་རྗེ་ཡོད་ནའང་སྤྲོན་གྱི་ལྷོན་གྱིང་
 གི་ལྷུ་གུ་བཅད་ནས་ནད་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སྟེར་བ་ལས། (༡༧བ)དེ་བཞག་ནས་སྟོན་
 གིང་རྒྱས་སུ་བཅུག་ནས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་ནད་གསོས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་
 བ་དཔེ་པར་བྱའོ། །དགེ་བཤེས་སམ་སྒྲིམ་ཆེན་སུ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅུང་དྲག་དུ་སོང་བ་
 ན་ཆོས་བཤད་བྱེད་འདོད་འདིས་བརྒྱག་དུ་བཅུག་པ་པལ་ཆེར་ལའང་སྣང་སྟེ། དེས་ན་
 ཆོས་བཤད་བྱེད་འདོད་འདི་ནི་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགུར་
 དགོངས་ནས། མདོ་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ནས་འདིའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་
 འབྱུང་སྟེ། བདག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་མང་དུ་བཀོད་ཅིང་འདིར་ཆོག་མང་དུ་དོགས་
 པས་བསྟུས་ཏེ་བྱས་སོ། །ད་ལྟར་འདོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྟོད་པ་ཉིད་གཞན་དོན་གྱི་རབ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དད་པས་མོས་པར་བྱེད་པས་ད་ལྟར་ཡང་དགེ་བ་ལ་འབོད། མ་
 འོངས་པ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྷུང་དུ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་འཕྲོ་བ་ལ་འདོད་པ་མ་སྤངས་
 བ། དེ་ལས་ལོག་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །བེའུ་བུམ་སྟོན་པོར་ཡང་། ས་མ་
 འཕྲོ་བ་པར་མཐའ་ཡས་བསྟོད་བཞིན། །བྱས་ན་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ཤ་གཟུག་རང་བའི་དབེ་སོགས་དུ་མས་སྟོན་པར་མཛོད་དོ། །

༥ ཉེར་གཅིག་པ་གྲོགས་དང་ཉེ་གཞན་གྱི་རབ་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་མི་སྟོང་བར་གྲོགས་
 གཞན་ན་བཅོལ་ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་རན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར། འོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་

དང་འབྲལ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོགས་བྱེད། དགེ་ཚུལ་དང་ཉེ་གནས་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ།
 སྒྲོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་དོ། །འདོད་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་ན་གྲོགས་དང་ཉེ་
 གནས་ཀྱི་རབ་རང་ལ་ཆར་སྟེ། གོང་གི་ཉེས་སྒྲོན་དེ་འདྲ་མེད་པར་འདོད་པ་སྤངས་པའི་
 དགའ་བ་དེས། ཉིན་མཆོད་གང་སོང་ཆ་མེད་ལ་འགོ། དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་དབང་མེད།
 མི་དགེ་བ་མི་སྦྱང་བའི་དབང་མེད་པར་བྱེད། སྤྱི་མ་དང་གྲོགས་བབས་བ་ནང་ནས་རྟེན།
 ཉེ་གནས་ཀྱང་རང་ལ་རྟེན། ཅི་བསྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་སྦྱབ། གཤམས་མི་
 འདེབས། ཡུས་མི་བྱེད་ཀྱི་འཕྲོག་སྒྲོང་གསུམ་མི་བྱེད། ཡི་ཆད་དང་འཁར་ར་མི་བྱེད།
 སྒྲོས་ཅོར་མི་གསོག། །སྤྱི་སྟེང་མི་དགོས། ཡོན་ཏན་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་བར་གདའ།
 དགེ་སྒྲོང་གིས་ད་ལྟར་དགེ་ཚུལ་མ་བསྟན་ཡང་ཉེས་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་ལམ་རིམ་དུ་བྱིས་ཟིན་ཅིང་སྐབས་འདིར་དགོས་པའི་(༡༥ན)ལུང་དུ་མ་ནི་ཐོག་
 མའི་སྒྲོ་སྒྲོང་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །

༥ ཉེར་གཉིས་པ་བྱ་སོགས་ཉེ་དུའི་རབ་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་མི་སྦྱང་བར་བྱ་དང་ཆུང་
 མ་སོགས་ཉེ་དུ་གཞན་ནས་བཅའ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕུང་བ་ལས་མེད་དེ། བྱེད་
 བྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྟེ། །བྱ་སྤྱད་གང་གི་དོན་བྱེད་པ། །སྤྱི་ལས་འབྱུང་བའི་
 ཞགས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་འབྱིད། །སྒྲོ་རན་གཞན་པ་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱིས། །གང་གི་དོན་དུ་སྤྱི་བྱས་པའི། །བྱ་དང་ཆུང་མ་གྲོགས་པོ་དང་། །གཉེན་
 འདབ་ཅ་ལག་གང་དུ་སོང་། །མི་ཡི་སར་ནི་བྱོད་ཀྱིས་སྟེ། །བདག་ལ་རེས་པར་སྟུག་མ་
 བྱས། །མི་ཡི་ཐ་མ་བྱ་ཡི་དོན། །དེས་ན་སྤྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་བྱས། །ཆུང་མ་གཉེན་གྱི་ཅི་
 བྱེད་ཅིང་། །བྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། །གཉེན་བཤེས་ཚུལ་ནི་དགྲ་ཡིན་ཏེ། །མི་
 ཡན་ཡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱོད། །བཅོམ་ནས་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་ནས། །དེ་རིང་ཐུན་ནག་
 ཆེན་པོར་འགོ། །སྤྱི་བོ་གང་ཞིག་སྤྱི་བོ་འདོད། །ཉེས་པར་བྱས་པ་མང་དུ་བྱེད། །སྤྱི་བོས་

སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བ་མི་རྣམས། སྐྱེ་བོ་རང་གིས་བྱས་ལ་སྦྱོད། སྐྱེ་བོ་བྱ་ཡི་འདྲ་གཤམ་གྱིས། ཁྲོངས་
 པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྐྱུས། ཁྲོངས་པས་བསྐྱུས་པ་བྱོད་གྱིས་སུ། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་སློ་མ་
 བསྐྱེད། ལུང་མེད་རམ་སོང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ནས་ནོར་ནི་ཟད་པར་བྱེད། མི་གང་
 ལུང་མེད་ཆོག་ཉན་པ། ཇི་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཇོན་མེད་ཆོས་ལ་དགའ་བ་ནི། ལུང་
 མེད་གཡོ་དང་སྤྲུག་དོག་མང་། འཛིག་རྟེན་གཉིས་ནི་རྣམ་འཛིག་པ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མདུན་ན་གནས། ཇི་ཆོག་གིན་ཏུ་མི་བརྟན་ཏེ། ཏན་ཏུ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་ལ་
 མཁས། རི་ལྟར་མེ་ཏོག་རྫིང་གྱུར་ན། ལུང་བས་བཏང་སྟེ་གཞན་དུ་འགྲོ། ཇི་ལྟར་ཉན་
 མོངས་གྱུར་པའི་ཆོ། ལུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་ནས་འགྲོ། དུག་དང་སྤྲང་ཅི་འདྲིས་པ་
 ལྟར། ལུང་མེད་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་ན། དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། འ་
 རྫིང་དུ་སྤྲུག་གྱུར་བརྟན་པ་མེད། མི་དག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོངས། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཉེ་དུ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་རྩ་བ་དང་། ར་མ་དང་། གཟིམས་
 གཡོག་པ་ལ་སོགས་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། འ་
 འདོད་པ་སྤྲངས་ན་ནི་བྱ་སོགས་དང་། གསོལ་རྩ་བའི་རབ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་
 ཆང་སྟེ། དེ་དག་གི་དགོས་པ་(༡༥བ)ལྟག་དང་བཅས་པ་འོང་བའི་ཁར་དེ་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པས་སོ། །

༥ ཉེར་གསུམ་པ་རྟེན་པའི་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྤྱ་བོ་བས། རྟེན་པ་མི་འདོད་ན་
 རྟེན་པའི་མཆོག་འཁོར་མི་འདོད་ན་འཁོར་གྱི་མཆོག། ལྷན་གྲགས་མི་འདོད་ན་ལྷན་
 གྲགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་གི་སྤྲང་
 འབྲལ་མ་བྱུང་ན། རྟེན་པ་དང་འཁོར་སོགས་མང་ཏུང་དང་། བཟང་རན་དང་། ཆེ་ཆུང་
 སོགས་ཅི་རྟེན་གྱུར་པ་ལ་འདོགས་པ་རྟེན་གཞི་དེ་བྱེད་རྟེན། དངོས་གྲུབ་མ་རྟེན། བྱུར་རྟེན།
 གཉེན་མ་རྟེན་དག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པའི་རབ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པ་ཐམས་

༥ ཉེར་ལྷ་པ་སྒྲོན་གནས་ཀྱི་རབ་ནི། འདོད་པ་ལ་གི་སྤར་འབམས་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་
 ཡོད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དཔོན་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལ་གནས་པ་
 འདོད་པ་སྤངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏིང་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་གང་ཡང་
 མ་སྒྲུས་ཀྱང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་པའི་གནས་སུ་ལེགས་པར་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
 པོའི་རབ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཆང་འདུག་ཅིང་། ཅུ་ཡི་ཆོགས་ལས་ལངས་བྱས་
 བས། །བ་མོས་མྱི་བའི་གོས་དག་དང་། །ཟས་སྒྲོམ་རན་(༡༥ན)ངོན་འདོད་གང་གིས། །
 བས་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་
 དང་། སྦྱོད་འདུག་དང་། སྦྱོབ་སྦྱིང་ནས་འབྱུང་བ་ལས་རིམ་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །སྤར་ཡིག་
 ལ་ཁན་ཞིག་གིས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་གདམས་པ་བྱས་ལོ། །ཀྱེ་མཐོ་སར་བྱོན་པ་ལགས་

ཀྱི་དམའ་སར་མ་འབབས་མཛོད། །ཆེད་གྲུ་ཟིན་པ་ལགས་ཀྱི་ཆུང་བའི་ཁར་མ་བཏང་། །
 ཐར་པར་གཤེགས་པ་ལགས་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་ཁ་མ་འཛོམ། །འཛིག་ཏེན་བསྐྱུ་བ་ལགས་ཀྱི་
 གཉེན་ལ་མ་ཆགས་མཛོད། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ལགས་ཀྱི་ཀྱུན་ལ་སྒྲོམས་པར་མཛོད། །
 ད་དུང་སེམས་ཅན་ལགས་པས་སྤྱོད་པ་ཞིབ་པར་མཛོད། །སྤྱོད་པ་སྤྱུ་མ་ལགས་པས་ལྟ་
 བ་ཡངས་པར་མཛོད། །ཟར་ཟིང་ལས་རྒྱུ་མས་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་མ་སྤྱོད་དང་དུ་བཞེས། །ལུ་
 སྒྲུལ་ཆོས་ལ་མཛོད་ལ་ཆུང་བར་ཆོས་སྤྱོད་སོམས། །འདི་དང་ཕྱི་མར་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་
 བསྟར་བར་མཛོད། །གདམས་ངག་ལགས་ཀྱི་བྲགས་ལ་ཞོག་ཟེར་སྒྲ། ཤིན་ཏུ་མེད་པ་
 ཞིག་སྒྲུང་སྟེ། བདག་གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་བོད་བསྟན་པ་མ་ཉམས་དུས། །དམ་པ་མཐའ་ཡས་གྲངས་མེད་
 གྱོན། །དེ་ནི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལ་ཉེ། །དམ་པ་ཉིན་སྒྲར་ལྟར་དུ་དགོན། །ཕལ་ཆེར་འདོད་པ་
 དོན་དུ་གཉིས། །ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཁོ་ན་སྤྱབ། །ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མི་སྤྱོད། །ར་
 ཐབ་ཐབ་ཁ་གང་བཟང་འགྲན། །དགེ་བཤེས་རྒྱ་ཡུལ་པག་གི་བྱེད། །སྒྲོམ་ཆེན་ཆང་གིས་
 ཉིན་མཆོན་འདུ། །དེ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པའི་སྟེང་། །ལེགས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ངོ་སོར་བྱེད། །
 ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྒྲོས་བཏང་ནས། །དབེན་པའི་གནས་སུ་དཀའ་བྱུང་སྤྱོད། །ཉིན་
 མཆོན་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན། །འདོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་མི་འབྲང་བའི། །སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་
 མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་། །དོན་འདི་དགོངས་ནས་ཐ་མའི་དུས། །བྱེ་མའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 ལྟར། །ཕལ་ཆེར་རན་སོང་འགྲོའོ་ཞེས། །ཤུགས་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལུང་བསྟན་མཛོད། །ཀྱི་མ་
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་བའི། །གནས་འདི་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན། །བདག་ལ་ཕན་པར་
 འདོད་པ་ཡིས། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་པར་རིགས། །འདི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །
 དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་ཀྱུན་སྤྱོད་པའི་(༥༦)འཆིང་བ་ལས། །གྲོལ་
 བས་སངས་རྒྱས་ལྟར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་དང་པོའི་སྤྱོད་པ་ལས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ལུང་གི་བར་མཛོད་བཙུན་

པ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གདན་ས་རིན་ཆེན་སྒྲང་དུ་སྦྱར་བ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་
ཅིག། འདྲི་ལུང་ཁུངས་མ་སློས་པ་ནམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཡིན་ནོ། །

༡༡༡། །དང་པོ་སྒོ་སྒྲིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མ་ཕྱི་གྲུ་ར་མེ་(༡)བ)མ་རྒྱ་སྒོ་ལྟ་ཡ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དང་པོའི་སྒོ་སྒྲིང་རྩ་བའི་
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཆོས་འཛིན་སེལ་བ་སྒྲུབ་ཉེར་ལྟ་ཡར། །སྒྲིས་གསུམ་སྒྲ་མེད་འདི་
 བྱི་གནས། །བཏར་བཅུན་ཡོད་མེད་གོང་དུ་ལ་མ་གྱིན། །སྒོག་སྒྲིང་ཉེར་ལྟ་སྒྲིང་རྩེས་
 གསུམ། །སྒོད་སྒྲིན་གཞི་རྩ་གནས་དང་རྟེན། །ལྷུང་ལས་ཀྱུན་ལྷག་ཉེར་ལྟ་བཞེས། །སྒྲི་
 གསོལ་བས་ཉག་གཅིག་གསུངས། །ནང་འཛིན་སེལ་བ་དགོས་མཆུངས་སངས་རྒྱས། །
 ལྷན་གྲུབ་རོ་ཤེས་འདུ་ཟབ་དབྱེད། །གྲུབ་ཟིན་སྒྲིས་སྒྲ་ལྟ་ཆུང་སྒྲོད། །དོན་མེད་ཉེས་ལྷུང་
 ལྷག་བསྐྱེད་བྱངས། །དྲིལ་ཙམ་ཅི་བྱ་གསུ་ལུམས་ཆེ། །གསོན་པས་ཅི་བྱ་དེ་ཅི་བཟོད།
 །ཁར་སྒྲ་དགོས་གྱི་ལུས་དགོས་མེད། །གསུང་རབ་མ་སྒྲུངས་ར་རྒྱལ་བསྒྲ། །མི་དབྱེད་
 ལུས་སྒྲིང་རན་འགོར་འགོ །ལུགས་ནོར་བུན་པོ་ལུགས་སུ་བཅུག །ཤེས་མེད་འདྲིས་
 མེད་ལུང་སྒྲིང་སྒྲིལ། །སྒོད་འཛིན་སེལ་བ་རྒྱུད་འདོད་ཐོག་གསུངས། །བྱིའུ་དཀར་ཤོག་
 ལོ་ལྷགས་རི་ཐོར། །སྒྲུང་འདྲ་མེད་བཏགས་འབྱུངས་ཤོར་མིག །མི་བསྐྱུང་བསྐྱུང་
 མཆོག་གཞོན་ཆུལ་རྒྱོད། །མ་འབྱུངས་གཞན་ཕན་རང་ཅི་སྒྲོས། །ཤོརས་པ་མེད་ལྷག་
 ཡོད་དཔུལ་ཡིན། །ལྷན་འཐིབས་སྒྲུང་འདོར་དྲིལ་ལ་འབས། །སྒྲོམ་པས་ཆུ་འདོར་བྲག་
 རྒྱལ་རྒྱོད། །དཀོར་མཛོད་སྒྲུངས་ནས་སྒྲུང་བྱིས་དགའ། །མེ་འདོད་ཆུར་འཇུག་བསེལ་
 འདོད་མེད། །བདུད་ཅི་དོར་ནས་བཅོན་དུག་འཕུང། །དེ་འདྲ་དེ་ལོག་རྩ་བ་བཟུང། །
 བྱིའུ་གཉིས་སོགས་མང་ཀྱུན་གསལ་སྒྲོན། །བྱེ་སྒྲིད་བྱེ་བསྐྱུང་བྱེ་རྒྱག་ལུས། །བརྒྱ་བཅུ་
 བྲོལ་མ་སྒྲུག་ནད་ལངས། །དྲིལ་ལྷ་དལ་བྲེལ་ཆུ་སོག་ཆོལ། །གཤིས་འཁོར་བྱུར་མཐའ་
 ལུང་དོར་བསྐྱེན། །རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲོས་མེད་རང་ཆར་འགྲིག །རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱུན་སྒྲོས་དཔུལ་ཤོརས་

གནད། དགོས་མེད་མེ་རིག་འདྲ་དོན་མེད། ཆོས་བརྒྱད་མི་འདོད་གཅིག་ཉིད་འདོད། །
 མ་སྤྱོད་མངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་བཞིས་འགྲུབ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ཚང་ཅིས་མི་སྤྱོད། །སྤྱོད་ཅེ་ཅེ་
 གསུམ་འཕེལ་(༡༣)འགྲིབས་ཡལ། །རང་གཞན་དབང་ལྡན་གཟིང་སྤོངས་འཁོར། །
 སྤྱོད་འཛིན་དབང་ལག་གཞན་ལྷན་འདྲ། སྤྱོད་གསུམ་མ་རྒྱ་ལ་བཞིན། །བྱུང་མོང་མི་
 ཤེས་རང་འཛིན་འཕྲུང། ཅི་མེད་མི་དགོས་དཀར་ཅི་ཞི། །དྲང་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་གཤིས་ལ་
 གྲུབ། །ཐམས་ཅད་དེར་དྲིས་དེ་ཡིས་སེལ། །སྤྱོད་གསུམ་འགྲོ་པར་ཚུར་གནོད། །ས་
 གཞི་ནམ་མཁའ་སྐར་མས་གང་། །ཐིག་ལེ་རི་མོ་བཀྲ་ཞིང་གསལ། །གནོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བས་
 འཆོངས་གཉིས་སྤར་འབྲིགས། །ཁེངས་འབྲིགས་ཟག་མེད་འཛིགས་ཚུབ་འོང། །འོས་
 མེད་མཆོང་མེད་སྤོང་ཅི་གསུངས། །བསྐྱར་བསྐྱོག་རིམ་གྱོ་ཁ་སྤོ་ལངས། །རན་སྐྱུགས་
 སྤྱོད་བདེ་མི་དགོས་སྤྱོད། །དགོ་གྲགས་བསོད་དོར་མཆོད་དཀར་འགོ། །རྟ་བྱས་དྲུག་
 གཉིས་སྤོར་དགུ་ལྷག །ཅུར་ཟད་རྒྱར་ལྷར་ཐོག་མེད་ཅི། །ཟངས་སྤྱབ་གན་དཀར་ལོང་མ་
 རྒྱགས། །མེ་འོབས་རྟག་མཆོངས་བསྐྱོག་མི་བྱུང། །མཆོན་སྐར་ཉིན་སྐར་ས་རྒྱལ་
 སྤོབས། །གཞི་ཅེ་རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱུ་ཅི། །མོ་གཤམ་བརྩོད་བྲལ་སྤྱོད་བརྩོད་བྲལ། །སྤྱོད་
 བྲལ་དཀར་སྤྱོད་མགོ་ཆོག་དཀར། །བྲལ་ཞི་འདས་ཐོང་ཆོས་ཤེས་སྤྱོད། །རིམ་རྒྱུར་ཉུང་
 རིམ་རྒྱུར་ཤེས། །སྤྱོད་མ་ཐག་གི་དེས་འབྱོལ་སོམས། །ལྷ་འདོད་རྒྱ་ལོན་ཆོས་གོམས་
 རྒྱག །ཆོས་དོན་གཉིས་སྤྱར་མི་རྟག་དྲིས། །རང་གཞན་ཐང་སྤྱགས་མི་རིག་རིག །ཟེར་
 ཡང་ལུང་རིགས་བཞིས་གྲས་འདོགས། །རྩོ་བོ་སྤྱོད་ཉི་ཤུར་སྤྱོད་བཅུ། །མེ་འབད་ལྷ་འདྲེ་
 རང་ཞི་ཐོབ། །ཅེ་གཟེར་བརྒྱ་བརྒྱ་འཁར་བ་ལྷ། །ཆགས་སྤོམ་གཡལ་ལྷོགས་གོར་ཅི་
 གྲོལ། །ཞིམ་སྤྱོད་དཀར་རྒྱུར་ཟག་བདེ་ལོག །སྤྱོད་བདེ་དཀར་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱེད། །
 རྒྱབ་སྤྱོད་མང་ཅི་བྱས་འཆོངས། །རྒྱབ་དཀར་ལེགས་འབད་ཅི་བྱས་སྤར། །ལྷན་པོས་
 རྒྱད་འཕགས་མཁས་བས་མིན། །བེད་རྒྱས་མིན་སྤར་མས་ལྷགས། །བརྒྱ་ཕྱག་གིས་མིན་

གཅིག་གིས་འགྲུབ། །ཤིག་སྒྲིལ་འབྲེལ་སྒྲིལ་(ཤལ)གཅིག་ །སྒྲིག་ཁི་ཉིན་མཚན་
 སྒྲིལ་དབང་མེད། །མེ་སྒྲིག་ཐར་དཀའ་སྒྲིལ་མེ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་དེར་དྲིས་དེ་ཡིས་
 མེལ། །དལ་འབྱོར་རྒྱལ་བུ་ཤན་པ་མངས། །དབང་རྒྱལ་འོས་མེད་གཅིག་ལུས་ཤེས། །
 དགེ་སྤྲིག་བདེ་སྤྲིག་གཤམ་ཐོགས་དྲིས། །མིག་ན་སྒྲིལ་མ་འདྲུ་བདུད་ཅི་འབྱུངས། །རྟ་
 བུས་དྲུག་གཉིས་སྒྲིལ་དགུ་ལྷག །ཅུང་ཟད་གཤིས་འདྲུ་ཐོག་མེད་འོས། །རང་བདེ་སྒྲུབས་
 བསྒྲིལ་དགུ་ཤི་ལྷགས། །ཤིང་མེད་ཅུ་གྲོ་ཁྱུང་མིན་གང། །བསགས་དག་སྒྲིལ་བྱིན་
 ཉམས་རྟོགས་གང། །སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཁྱུང་ཆེ་ལུ་མཁས། །རྩལ་འདོན་མི་འགྲུབ་ཅི་འདྲ་
 ཤེས། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རྩལ་འབྲིགས་མཚར། །ཆིག་སྒྲིལ་རྟག་འཆར་ལྷང་ཅི་
 གསུངས། །མེད་ཀྱང་སྒྲིལ་རྟོལ་ལ་ལྷགས་ཆར། །དམའ་ཆེན་སྒྲིལ་ཐབ་ལ་མེད་ཅི། །ཅུང་
 ཟད་གཤིས་འདྲུ་ཐོག་མེད་འོས། །ལུས་སེམས་རྣམ་འགྲུར་ཡོང་མ་ཐར། །བས་དུན་འབྲི་
 དང་གཡག་གིས་ལྷགས། །ཁ་བཤད་སྒྲིལ་བུལ་ལག་ལེན་འབྲིབས། །འོས་མེད་སྒྲིལ་བརྒྱ་
 མཛོད་འབྲས་ཅི། །ལུང་རིགས་སྒྲིལ་བས་རྟོ་སྒྲིལ་དྲག །མཐར་ཐུག་སྒྲིལ་མེད་མཁའ་ཁྱབ་
 ལམ། །ལུལ་སྒྲིལ་གནད་ཟབ་མཚུངས་བུལ་རྟགས། །ཞལ་ཤེས་ཆོག་རྒྱུད་སྒྲིལ་གསེར། །
 བད་གདོན་བྱུར་ཆེན་བསལ་དྲིན་བད། །གཡོ་མེད་ཐུགས་རྩེ་ལུན་གྱིས་གྲུབ། །ཆེས་
 འཛིག་རང་ཐུག་མ་འབྲུལ་བྱིར། །བྲེ་སེམས་རྟོག་འདའ་མདོ་རིགས་ཐོབ། །བསམ་སྒྲིལ་
 ཁྱུང་མེད་ཆོག་དོན་སྒྲིལ། །རྟོག་བདུན་སྒྲིལ་མེད་བརྒྱ་འགྲུར་འཛིགས། །མི་འདྲ་སྒྲིལ་
 ཅིག་སྤྲིགས་ཀེར་འོང། །མ་ཅིས་ཉིར་ལུ་ཅིས་ཅི་སྒྲིལ། །བྱིས་བྱུང་རི་བསྒྲིལ་མཚན་པོ་འོང་
 དཀའ། །གར་སྤྲིལ་སྒྲིལ་ཡོན་རྒྱ་མཚན་དེ། །བསམ་སྒྲིལ་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛོམས་
 ཅི། །གཉན་རོ་རྩེ་ཅི་སྒྲིལ་སྒྲིལ། །ཉིན་མཚན་མི་གསལ་རན་འབྲུལ་ནད། །སྒྲིལ་གསུམ་
 རྒྱུང་རྟོ་རྣམ་ཐར་འོས། །བསམ་སྒྲིལ་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛོམས་ཅི། །བསྒྲིལ་དཀའ་
 དུས་འདས་རྩོགས་སོ་བདེན། །སྤངས་ཐག་ཆོལ་འགོ་བྲེ་སྤང་གཞལ། །རྒྱུད་འདྲེས་ལམ་

མེད་ནད་ཐག་ཐངས། །བྱ་ཐངས་མེད་སྒྲུལ་མ་ཁྲིལ་ཆོམ། །རི་བཞིན་ཟ་ཉམ་སང་མཐོ་
 འབོལ། །རྟ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོར་དགུ་ལྷག །ཅུང་ཟད་གཤིས་འདྲ་ཐོགས་མེད་འཁྱུང། །
 གུན་ལན་གུན་དོར་གུན་འབྱུང་(ནམ)སྟ། སྟུག་འགྱུང་མི་སྟོམ་མི་སྟུབ་སྟུན། །སྟུབ་སྟུར་
 བསྟུགས་སྟུན་དགོས་མིན་ནམ། །འདི་ཕྱི་སྟུན་ཡོན་མེམས་གོམས་སྟོམ། །གཡེང་
 འགགས་དབེན་ཐོབ་མཐར་ཐུག་དོན། །སྟངས་ཐོབ་ཆུང་དུང་རི་ལྟར་འོང། །མིན་
 འཆར་ཡུར་གཅར་ཉིས་གསུང་ག །ཐུགས་སྟུགས་མ་རྟེན་རྟེན་བསྟུམས་དངོས། །མི་འོང་
 འོང་ཅི་བཅོན་སྟོལ་སྟེངས། །འདི་ཕྱི་རྟོ་བཞིས་ཡར་མར་ཐལ། །ཐར་འདོད་ཉིར་ལྷ་རྩོལ་
 མེད་ཀྱང་། །འབྱུང་མེད་འདྲར་གཤིས་རན་སྟོབ་སྟུར། །འགྲོ་སྟོང་ཆགས་ཐོགས་ཡིད་བཞིན་
 ཆུང་། །དགྲ་གཉེན་ཆོར་སོགས་ཐོས་སོགས་བསྟུན། །བརྒྱ་སྟོར་མི་རིག་ཆུང་རིག་
 འཛིན། །ནྟ་དམ་སྟེས་འཆོལ་ཆོར་རླུང་བཏང་། །གུན་དགའ་ཆོག་མེད་འདོད་ཆེན་
 སུང་། །བསྟན་འཛིན་ཁེངས་འོང་ལོག་ཁེངས་སོམས། །གུན་རིག་གུན་དད་ཡིད་བྱེད་
 གཉིས། །ཁུ་མེ་ཉན་ཐོན་རྩ་བ་འོང་། །ཁ་འཁོངས་ཅི་རྩ་རྩམ་ཁྲིམ་ཉིས། །བྱེ་སྟུག་ཁུ་
 སུར་གུན་རེ་སྟུགས། །སྟུགས་མི་སངས་མ་སངས་ཀྱིས་གཤིས། །ཁྲིམ་སྟེ་གཤིས་སྟོམ་འདི་བརྒྱ་
 འཁྱུང། །གཟུ་ལོག་སྟུན་སྟངས་དྲིན་རབ་སྟོམ། །མི་རྟེན་དགའ་ཆོགས་མི་མགུ་ལོག །
 བཤད་ཟིན་འཆད་འཁྱུར་ལུན་གྲུབ་བསམ། །གཅིག་ནས་བུལ་མེད་ཅིག་ཅར་གྲུབ། །མི་
 ལམ་སྟོབས་ཕམ་ལྷག་སྟོང། །གསོད་བརྟུངས་གཉིད་དག་སྟོལ་ལ་ཟབ། །དེ་དོར་སྟུན་
 སོགས་མི་གཟུགས་ཅམ། །གཉིད་འབད་སྟོ་ཆུ་འབུང་ཆེས་སྟུན། །དཔེ་ལྷ་ཆུད་གཉེན་རེ་
 བརྟུག་ཅམ། །སྟར་ཉལ་ཆུ་སུར་གཤིས་བདེ་དྲོ། །ལན་ཆུ་སྟུག་ཆུ་ག་སུར་ག །དཔེ་དྲུག་
 དངོས་སྟོབས་རང་ཡལ་བསྟེན། །མིར་ག་གུན་གཞོན་ཞག་བརྒྱ་བཅིགས། །དངོས་མིན་
 སྟོང་ལྟར་བྱུང་དཔུལ་གཟིགས། །འདི་མེད་ཡོད་མེད་ཡོད་མེད་ཡོད། །ཐམས་ཅད་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་སྟོན། །སྟངས་བཏང་དབེན་གསུམ་ཡོད་མེད་ཐུག །སྟེ་རྟོགས་སྟོན་གྲུབ་

སང་མཐོ་གྲུབ། །ཆེ་ལྷན་ཆུང་མེད་ལྷན་སྐྱབས་བཟང་། །གངས་མེད་ལྷན་མེད་སྤང་
 འདོད་ལྷན། །གསར་རྟེན་མགོ་འཁོར་མེད་གེ་རྗེ། །བདེ་སྤྱད་འདེའ་བསགས་མ་བསགས་
 ཡིན། །དཔེ་དགོན་མཉམ་ཅི་སྤྱུ་འདོར་འཆང་། །འབུམ་བསྐྱགས་རྩོམ་རྒྱུ་འགས་རྟོགས་
 ཤེས། །རི་རྒྱལ་འདི་བདུན་གནད་ཀྱིས་རྟོགས། །ཞུགས་ཆོགས་སོས་འདྲ་ཀྱན་(ཨ་ལ་
 མཐོང་། བསག་སྤྱང་འདེབས་མཁས་དོན་དབྱེད་བདུན། །འཕྲུག་མེད་མི་བསྐྱེ་ཆོག་ཅིག་
 དྲིལ། །སྤར་བཤད་སྤྱོད་མིན་རྒྱལ་བ་ཅི། །ཕན་བདེ་སྤྱོད་འདོད་རྒྱལ་བ་ཡོད། །མ་ནོར་
 ཆེས་ནར་སྤྱེལ། །རྩོམ་འགགས་སྤྱོད་ཤོར་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱ། །ཆོངས་ཆོས་དྲུང་ཆ་བྱང་
 ཤིང་བསྐྱོར། །ཐུགས་སྤྱི་སངས་མ་སངས་ཀྱིས་ཤེས། །རྗེས་མེད་མི་ལུབ་བརྒྱ་གཅིག་
 རང་། །བཞི་ལྷ་དགག་དགོས་འདོད་ནའང་སྤྱོད། །དད་གཉེར་འདོད་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་
 འགཅ། །འོས་མེད་མཆར་མེད་སྤྱོད་ཅི་གསུངས། །མི་ཤེས་ཐུགས་འདྲ་ཤེས་བཤད་
 རྟོགས། །གང་བྱུང་བསྐྱུན་ཤེས་དཔའ་བོར་འགྱུར། །མི་ཤེས་ཀྱན་བྲལ་ཟུང་འཇུག་
 ཤེས། །ལྷ་ལྷ་དཔའ་བོ་གཉེན་སྤྱོད་ཆོང་། །བདེ་སྤྱད་ཞི་སྤྱོད་མེད་འདོད་ཆུང་། །མ་གོམས་
 གོམས་སྤྱིར་དབེན་དཔྱལ་མཐོང་། །དེ་མེད་གཞན་མེད་སྤྱད་རུང་ཅི། །གཙོང་མེད་
 གཟུགས་ལྷན་དཔེ་མེད་མ། །མཛེས་མས་རྟག་བདེ་སྤྱུ་ལ་སྤྱོད། །ཀྱན་དཀྱིལ་དོར་ནས་
 ཀྱན་བརྟུངས་སུ། །རང་བྱི་ལྷ་སོགས་ཐུགས་སོགས་འདམ། །དགའ་སྤྱོད་ནད་མེད་ལྷ་
 བཏགས་མཉམ། །དོན་མེད་བསྟོད་པ་སྤྱུ་རམ་ཉ། །དེ་མིན་དེ་དེ་འཆང་མཆུངས། །
 བྱས་མ་བྱས་སྤང་ཡོད་མེད་སྤང་། །སྤྱད་བདེ་མི་བྱེད་གསུམ་བྱེད་དམ། །བང་འགན་སྤྱུ་
 མཐོགས་ཀྱན་ཤོར་སྤྱོད། །འཛིག་མེད་ནོར་བདུད་སྤྱོད་མཁས། །དུག་གཙང་ཡང་སྤྱི་
 སྤྱོད་ཤེས། །སྤང་ཤིང་དྲང་སྤྱོད་གཞན་ཅི་སྤྱོད། །འཕྲལ་དག་ཀྱན་སོག་དག་ཡང་
 སྤྱོདས། །འཕྲལ་སྤྱོད་ཐུགས་དགའ་དག་ཡང་སྤྱོད། །ཁ་སྤྱད་ཆང་སྤྱུ་ཀྱན་ཅི་ཅིག །
 སྤྱལ་དགོ་ཀྱན་སྤྱོད་མ་སྤྱུ་གཟུང་། །འདིས་ཀྱང་བསྐྱུན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བ་རྒྱ་

ཆེན་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཏུ་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་གཞུང་འགྲེལ་མོར་བྱའི་ཐེང་བ།

༥ བ་མ་གྲོ་གྲུ་ར་མེ་མཐ་བུ་རྩ་བོ་རྩི་སུ་མུ་མུ་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དར་བའི་བློ་སྦྱོར་གི་
གཞུང་འགྲེལ་ལོར་བུའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ། གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་བྱེད་པོ་འོད་ཟེངས་སོགས། །
མྱིད་པའི་དབང་པོས་སྦྱི་བོར་གྲུས་བསྟེན་པ། །སྤྲེལ་རྒྱལ་བ་སྤྲེལ་དར་བཅས་རྣམས་
ལ། །སྒོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་རབ་བརྟན་དེ། །གང་ཞིག་དམ་ཆོས་པད་ཆལ་འབྱུང་
ཁུངས་མཆོག །རྒྱལ་བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པས་རབ་བསྟེན་གས་པ། །དར་བའི་བློ་སྦྱོར་སྤེལ་
སྦྱོར་ཆོག་རྒྱན་(༤ན)གྱིས། །མ་སྦྱིབ་དབང་པོ་ལྟོ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །གོ་སྤྲེལ་གསལ་
བའི་རག་གིས་བཤད་གྱིས་ཉོན། །འདིར་དར་བའི་བློ་སྦྱོར་གི་མཆོན་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བསྟན་ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོའི་སྒོ་སྒྱུར་འདི་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་སྒྲངས་པའི་ཕན་ཡོན་རབ་
ཉིར་ལྷ་དང་། མ་སྒྲངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཉིར་ལྷས་འཆད་ཅིང་སྒོ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདི་
ནི་བྲིད་དང་གདམས་པ་དང་མན་ངག་གི་སྤུལ་དུ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་། ཆོས་འཛིགས་སེལ་བ་སྐྱབ་ཉིར་ལྷ་ཡང་། །སྒྲིས་གསུམ་སྒྲ་མེད་འདི་སྒྲི་གནས། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྒོ་སྒྱུར་འདིས་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་
སེལ་ཞིང་། བདེ་དགེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་སྟེ། འདིས་དབུལ་ཐོངས་ལ་སོགས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིར་ལྷ་སེལ་བ་དང་། སྤྲུག་པོའི་རབ་སོགས་བདེ་དགེ་ཉིར་ལྷ་བསྐྱབ་
བར་འོག་ནས་འཆད་བར་འགྱུར་ངོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ལུས་འབྲེལ་བ་དང་སེམས་
སྤྲུག་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ་དེ་སེལ་ཞིང་། ཆོས་སྒྲིགས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་

ནམས་མི་རིག་པར་འདི་འདི་ལས་བྱིས་པ་ལས་སྡེ་བཅ་ནས། དག་བཤེས་སམ་མཁན་
སློབ་སྟོན་ཁོང་བའི་ཐབས་བྱས་ན་དོན་ཆེ་འོང་སྟེ་ནས་ཆོས་ལས་བྱེད་འགྲོ་བ་འདི་སློན་
ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོགས་བསམས་པས་བྱིས་པ་དང་སྡེ་བཅ་
སྟགས་འདྲ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ནམས་སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་། བན་ཡོན་ཉེར་ལྷ་བསམས་པས།
དབེན་པ་བསྟན་པ་ཉིད་སྟོང་པོ་དམ་པར་ཤེས་ནས་སློབ་དུ་ཆོར་བ་འོང་བས་སྟོང་ནས་
ཆོས་བྱེད་ཅིང་། དབེན་པ་བསྟན་པ་ལ་འདི་འདྲ་བ་དོན་ཆུང་སྟེ་པའི་ཡི་མུག་དང་འགྲོད་
པ་དང་སེམས་ཞུས་པ་དང་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། བྱིས་པ་དང་སྡེ་བཅ་དང་དག་བཤེས་
སྟགས་འདྲ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་བ་དག་འཆོར་འོང་དོན་མེད་པས། དེས་ན་སློབ་སྟོང་ཆོས་
འཛིན་རྟེན་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་སློན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་ཆོ་
འདི་དང་བྱི་མའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། རང་ཉིད་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་ནི། རྒྱུས་བྱ་
གསུམ་གྱི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་སློན་ཐམས་ཅད་(༤བ)སྟུང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིས་སེལ་ཞིང་
ཆོ་འདི་དང་བྱི་མའི་བདེ་བ་དང་རང་ཉིད་བདེ་བ་ཙམ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟུང་བྱེད་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་སློབ་སྟོང་འདིས་ཆོགས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཉེས་
དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་འདིས་ཅི་བྱེད་སྟེ་ལའོར་བ་ལས་སློབ་ལོག་པ་དང་།
འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་སེམས་ཅན་སྟོང་རྗེ་སྟེ་པ་སྟོང་རྗེ་དང་། རང་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་
ཆགས་པས་འདི་བྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་པར་མཐོང་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པའི་བླ་མ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམས་སྒྲིབ་ཆེ་སྟེ་པ་སྟོན་སྟེ་པ་སྟོན་སྟེ་པ་སྟོན་སྟེ་པ་སྟོན་སྟེ་པ་
དག་ལ་དད་གུས་སྟོན་རང་གིས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་། འདིས་ཆོས་
མ་སྟོན་པ་བསྐྱེད། རྒྱུས་པ་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་འོག་ནས་འཆད་པས་རྣལ་འབྱོར་
བླ་ན་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། དེད་རང་གི་ཆོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདི་ལས་

ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མི་འདུག་པས་སོ། །ཡང་ངེད་རང་གིས་འདི་བསྐྱར་ན་གཏན་མི་འོང་བར་
 འོག་ཏུ་མང་དུ་འཆད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཡང་འདི་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་
 ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱར་ནས་འདི་ལས་གོང་ན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་སོ། །དེས་ན་
 གདམས་ངག་འདིས་ནི་འདི་དང་སྤྱི་མ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་ངེས་པས་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐོལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་དགོས་ཡང་སྒོམ་དུ་
 བསམ། གཞན་ཡང་། བཏང་བཅུན་ཡོད་མེད་གོང་དུ་མ་གྱིན། ཁྲོག་སྤྱིར་ཉིང་ཁུ་སྒྱུར་
 རྗེས་གསུམ། སྒོད་སྒྲིན་གཞི་རྩ་གནས་དང་རྟེན། ལྷུང་ལམ་ཀུན་ལྷག་ཉིང་ལུ་བསྒོམ། །
 ཞེས་པ་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་ལུང་རིགས་པ་མངོན་སུམ་ཉམས་
 མྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མང་དུ་བྱིས་ཟེན་པ་བཞིན་བཤེས་
 གཉིན་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེ་སྒོམ་བཏང་གི་ཆོས་ཤིག་མེད་ན་བྱས་པ་སྒྲུབ་སྒྲོང་
 ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དྲག་ལྷུང་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྲིམ་པ་དང་
 བཅུན་པའི་བྱད་པར་བརྒྱ་རྩ་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་དང་
 མེད་ན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་རབ་བྱུང་དང་ཆེ་སྒོམ་བཏང་གཉིས་སྤྲུགས་དགོངས་པ་གཅིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཝེར་དངོས་པོའི་འཆོལ་སྒྱུར་བསྐྱོད་ལུམ་འདོད་པ་དང་འདུ་འཛི་ལ་ཆགས་པ་ལ་
 རབ་བྱུང་གི་དོན་མེད་ལ། འདོད་པ་དང་འདུ་འཛི་སྒོམ་བཏང་བ་ལ་རབ་བྱུང་བའམ་ཆེ་
 སྒོམ་བཏང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། མདོ་ལས་རབ་བྱུང་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆེ་
 སྒོམ་བཏང་ལ་བསྐྱུགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནས་འདོད་པ་དང་འདུ་འཛི་ལ་སྒྱུད་པ་ཉིས་སྒྱུན་གྱི་གོང་ལུ་
 ཉིས་དམིགས་རྒྱལ་ལས་གྲངས་མང་བ་དང་། འདོད་འདུ་སྤྲངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོང་ལུ་
 ཡོན་ཏན་སའི་རྒྱལ་ལས་གྲངས་མང་བས། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་དང་མེད་ན་མེད་དུ་སངས་

རྒྱལ་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་མང་པོ་ནི་གཞན་
 ཏུ་བྱིས་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དུན་པ་ཉིང་གཞག་གི་མདོ་ལས། དག་
 བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཅིག་པུར་དགའ་བའོ། །
 ཞེས་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་གང་། །དེ་དག་ས་གསུམ་སྟིང་པོ་ཡིན། །ཞེས་
 སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས་མང་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་འདོད་འདུ་སྤངས་ཏེ་
 དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྟོག་དང་སྟིང་པོ་དང་ཉིང་ཁུ་དང་ལམ་གང་བསྒྲམ་གྱི་
 སྟོན་དུ། འདི་ཆོགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་། འདི་མེད་ན་སྟུང་
 དངོས་རྗེས་གསུམ་གང་དུ་འང་དོན་སྟོང་ལས་མི་འདའ་བས། འདི་ནི་སྟུང་བའམ་སྟོན་
 འགྲོའི་མཆོག་དང་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་དང་། ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་གཞི་དང་། ཅུ་བ་
 དང་གནས་དང་རྟེན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མའི་སྟོ་སྟུང་དང་ལམ་རིམ་
 སོགས་སུ་མང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲ་མ་ཞང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་
 རི་སྟོང་རེར་བྱིན་ཅོམ་ནས་བོགས་རྒྱངས་རྒྱངས་འོང་བར་འདུག །དེ་ཡང་མའི་རྒྱ་འགྲུལ་
 དང་གོགས་མེད་པ་དང་། གནས་མཐོ་བར་རང་(༥)བོགས་ཆེ་བར་འདུག །སྟེ་དགོན་
 བཞིན་རེར་བསྐད་པ་ན་དང་པོ་རེ་འཐད་འོང་བ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མཐར་རྗེ་ལོད་ལ་འགྲོ་
 བར་སྐར། ཆོ་སྟོས་བཏང་འདི་ལ་མ་འབད་ན་གར་སྟེབས་ཆ་མེད་པས། ངས་ནི་དག་
 སྟུང་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོ་སྟོས་བཏང་འདི་ལ་བསྐྱེལ་བས་སྒྲ་བ་རེ་རེ་ཅོམ་ལ་ཡོན་ཏན་རོང་རོང་
 བ་སྟེས་བྱུང་གསུང་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཨོ་རྒྱུན་པས་
 བསྐྱངས་ཤིག་བརྒྱ་བས་བྱིར་ཅིག་གཅིག་དགའ། བྱོང་དང་དགོན་པར་ལོ་བསྒྲོམས་པ་
 བས་རི་སྟོངས་སུ་སྒྲ་གཅིག་བོགས་ཆེ། ཞེས་དང་། སར་བསྟེ་རྒྱུང་བསྟེའི་རྒྱུ་བ་པ་ཡུན་
 རིང་ལས། །ཆོ་སྟོས་བཏང་བའི་རྒྱུ་བ་པ་ཞག་གཅིག་དགའ། །རིགས་པ་སྟུག་མའི་དག་

སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་གྲོ་མ་ལ་མཆོད་ཀྱི་གསུང་འབུམ། རིག་པ་དྲངས་པའི་ཞག་གཅིག་ས་ཆོད་ཆེ། ཁེས་སོགས་མང་སྟེ།
འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྱིས་སོ། དེ་བས་མ་སྒྲིག་སྒྲིག་འདི་ནི་སྒྲིག་པ་ལས་གནད་ཀྱི་གདམས་
པ་བྲིད་དང་། གདམས་པ་ཀྱན་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་རབ་ཉེར་
ལཱའི་སྒྲིག་ས་བསྒྲིག་པ་འདི་ཆེས་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷོ་གསོལ་བས་ཉག་གཅིག་གསུངས། ལྷོ་བ་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་བསོད་ནམས་
ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་གང་པོ་ལྷོ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། ཆོས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་ན་སྒྲིག་
དུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་གདམས་རྒྱུ་མ་ཞིག བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བར། བྲོད་འདོད་པ་ལ་ཆགས་ན་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་པས་བྲོད་
འདོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པར་བགྱིས་དང་། གྲོལ་བ་ཐོབ་པོ་ཁེས་ཆེ་སྒྲིག་བཏང་གི་ཆོས་
ཉག་གཅིག་གསུངས་ནས། ཁོང་གིས་བསྒྲིག་ས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འདུལ་བ་
ལུང་ལས་གསུངས། ཡང་ལུང་ལས། གངས་ཅན་དང་ནི་མཉམ་པ་ཡི། གསེར་གྱི་རི་བོ་
ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་། ཁོར་དེས་གཅིག་ཀྱང་མི་ཆོས་པར། ཁྱོགས་པར་གྱིས་ལ་ལེགས་
པར་སྒྲིད། ཅིས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར་གང་ཞིག་གཞི་འདིས་འདོད་པ་སྒྲིག་
བསྒྲུལ་རྟོགས། འདོད་པ་དག་ལས་གཞར་ཡང་རི་ལྟར་དགའ། འཛིག་རྟོན་ལོར་དག་
ཟུག་རྒྱར་རྟོགས་ནས་ནི། བཏྱུ་པས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཁེས་འདོད་
པས་ཐམས་ཅད་འཕུང་བཅུག་པ་ཡིན་པས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེ་ལ་བཏྱུ་བ་རྒྱམས་གྱིས་(༥ན)དེ་
ཉིད་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟར།
དེས་འདོད་པ་རི་ལྟར་སྒྲིང་སྟམ་ན། འདོད་པ་མཐོག་ཆུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དང་།
རོམས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་འདིས་སྒྲིག་བསྒྲུལ་བསྒྲིད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་
ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་ན་
འདོད་ཡོན་ལ་གཞར་ཡང་སྟེ་ནམ་ཡང་རི་ལྟར་ཆགས་པ་དང་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་

པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། ཡབ་ཕྱས་མཇལ་བར་ཡང་། སྒྲོམ་དང་མི་འདྲའི་འདོད་
 པ་ལ། །སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་སུས་ཤེས་པ། །དེ་དག་སྤེད་པ་ནི་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་ཚུ་
 བི་སྤྱག་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་གན་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པ་སྒྲོམ་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་
 པའི་ལོག་རྟོག་ལྟོག་གོ། །ད་ལྟ་འདོད་པ་སྤངས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་སྤངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ལ་སྒྲོམ་རིན་མེད་པར་ལྟ་རྟོག་རེ་དང་། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ཏེ་
 ཡེ་མ་གོ་བ་དེར་སྒྲུང་། བར་འཛིགས་མི་དགོས་མཚུངས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བྱ་ཤོས་འཛིགས་ཤོས་གནད་ཆེ་ཤོས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་རང་གྲོལ་ལ་འགྲོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ལའང་མཚུངས་
 པས་ཐོས་པ་ཅུང་ཟད་རེས་རང་གྲོལ་ལ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཡང་།
 དེ་མི་སྤྲོད་པས། ཐམས་ཅད་གྱིས་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །
 གཞན་ཡང་མདོ་བསྟན་བཙུན་པཅོས་མན་ངག་རྣམས་ནས་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་གལ་ཆེ་བར་
 གསུངས་ཀྱང་། ད་ལྟ་རྟོག་དཔྱོད་འཇུག་པ་ཆེས་དགོན་པར་སྒྲུང་བས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་
 གྱིས་གོང་དུ་བྲིས་པ་དང་གཞན་དུའང་མང་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་
 གདམས་ངག་འདི་ཉིད་གལ་ཆེ་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་རབ་ཉེར་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་མཐུན་སྟེགས་དང་མི་མཐུན་
 སྟེགས་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་བྱེ་ན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །(༦བ)

དེ་ལ་དང་པོ་སྤྱག་པོའི་རབ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟེགས་དབུལ་ཕོངས་
 ཀྱི་རྒྱ་འདི་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཞི། སྦྱར་ཆོས་བརྒྱད་དང་། བྱད་པར་
 ལུས་སྟོག་གི་བདེ་བ་དང་། སྟན་གྲགས་དང་། ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུན་གྲུབ་རོ་ཤེས་འདུ་ཟབ་དབྱུད། །གྲུབ་ཟིན་སྦྱིས་བྱ་ལུ་ཚུར་

སྤྱད། །ཅེས་འདིར་སྤྱད་བྱ་འདོད་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་ནས་དེའི་
གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བརྒྱད་ཁ་ཡན་ལ་ཤོར་ན་སྤྱི་གསུམ་དཔུལ་
མོངས་སོགས་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འོང་ཞིང་། དེ་ཁེགས་ན་སྒྲིམ་བྱ་ཆུང་འབྱེང་ཆེ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
པ་སོགས་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འོང་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཅམ་ནས་ཐར་འདོད་པལ་
ཆེར་ལ་ཁེགས་སྤྱོད་ཞིང་། འདོད་ཆུང་ཆོག་གེས་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འགལ་ལྔའི་
སྒྱུན་ཡང་པལ་ཆེར་ཆོས་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ཞིག་འོང་བར་སྒྲུབ་བས། རང་གི་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་
བྱ་བ་ནམས་ལ་ཆོས་བརྒྱད་འདུག་གམ་མི་འདུག་དཔྱད་ནས་སྒྲིག་བྱ་བ་འདི་ཟབ་པ་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་པ་རིགས་པ་འདི་དབང་ཕྱུག་གིས། བརྟེན་སྒྲིག་རྟོག་དང་མི་རྟོག་དང་། /
བདེ་དང་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱེད་ཆེད་མ་རྟེན། །དེ་ནམས་ལ་ནི་དག་འཕྲི་དགའི། །ནམ་པར་རྟོག་པ་
ཡོད་རིང་ལ། །ཆོས་པ་ཡིན་སྐྱེས་མ་སེམས་ཤིག། །ཅེས་སོགས་མང་ངོ་། །རང་གི་བྱ་བ་དེ་
ཆོས་བརྒྱད་དུ་འདུག་ན། དེ་ལས་ཆོ་འདིར་སྒྱིད་ཏིང་ངེ་བའི་བྱ་བ་ཅམ་ཡང་འོང་ས་མེད་
པར་གོང་འོག་ཏུ་འཆད་པས་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ།
དེས་ན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་སྒྲིག་བྱང་བའི་ཆོ་ལུས་གྱི་ཁུ་ཆུང་ངག་གི་གཤེད་མོད། སེམས་གྱི་
དཔྱད་སྒྲིམ་གྱི་གཉེན་པོའི་གཡུལ་སྒྲིད་ལ་བྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་སྒྲིག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། དེས་
དོན་བསྟན་པ་དང་། ལུས་སྒྲིག་སྒྲིམ་བཅུང་བའི་སྒྲུབ་པ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་མེད་ཉེས་ལྷུང་སྤྱི་གསུམ་བྱངས། །ཏིལ་ཅམ་ཅི་བྱ་གཟུ་ལུམས་ཆེ། །གསོན་པས་ཅི་
བྱ་དེ་ཅིས་བཟད། །ཁར་བྱ་དགོས་གྱི་ལུས་དགོས་མེད། །གསུང་རབ་མ་སྒྱུངས་ར་རྒྱལ་
བསྐྱེ། །མི་དཔྱོད་ལུས་སྒྲིང་རན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་པས། (ལྔ)ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་
ལུས་སྒྲིག་བསྒྱུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་འདུག་དཔྱོད་རྒྱ་ཅང་མེད་པས། བཤམ་པ་ཚུན་ཆད་
ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ན་བ་དང་མི་འཆི་བའི་ཐབས་ལ་གེས་ཆད་བྱན་དགུ་བྱེད་དེ། དགོས་དོན་

ཡེ་མེད་པར་ཉེས་པ་དང་ལྷུང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བམས་ཅད་དྲངས་ནས་འོར་བའི་ལུས་
 སྤྱིག་སྦྱིང་བའི་རལ་བ་མང་པོ་འདིས་ཅི་བྱེད། ཉིལ་ཙམ་གྱི་འང་དགོས་པ་མེད་པར་ལུས་
 སྤྱིག་གི་སྦྱིང་དུ་སོན་མ་ཆོད་དང་། སྦྱོང་ཆོག །བཤད་ཉན་སོགས་ཆོ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་
 བསྐྱེལ་བ་འདི་ཨེ་མ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་གཟུ་ལམས་གིན་ཏུ་ཆེད། །འོན་ཏེ་ན་བ་དང་ཆོ་
 བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱིང་ལུས་སྤྱིག་སྦྱིང་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཉིད་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། བད་མེད་གསོན་པས་ཅི་བྱ་དགོས་པ་མེད་དེ། བ་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡུན་བྱུང་
 དུ་ཅུང་ཟད་དེ་མི་བཟོད་ན། སོན་མ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་
 རྣམས་ཅིས་ཏེ་བཟོད། བད་མེད་གསོན་ན་དག་འདུལ་ཞིང་། །གཉེན་སྦྱིང་ནོར་བུ་མེད་
 རྣམ་ན་ཡང་། །བྱིས་པའི་བྱེ་མའི་ཁར་བུ་ལྷུང་། །དོན་མེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཤི་
 བས་རན་སོང་སྦྱིས་དོགས་པས། །ལུས་སྤྱིག་སྦྱིང་ན་དེ་ལ་ནི། །སྤྱིག་སྦྱིང་དགེ་བར་འབད་
 དགོས་ཀྱང་། །དེ་མེད་ལུས་སྦྱིང་དགོས་པ་མེད། །སྤྱིག་སྦྱིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་སྟམ་ན། །
 གསུང་རབ་མང་དུ་མ་སྦྱངས་པས། །དགེ་སྤྱིག་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྦྱོངས་ནས། །རས་ནི་བྱུང་
 དོར་འབད་སྟམ་པའི། །མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེལ་ནས། །སྦྱོངས་པ་རན་འགྲོར་ལྷུང་
 བར་འགྱུར། །འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཐོས་ན་ཡང་། །ཞིབ་ཏུ་མི་དཔྱོད་དགོས་མེད་
 ཀྱང་། །ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པས་བྱི། །གཟུ་ལམས་ལུས་སྤྱིག་སྦྱིང་ལ་འབད། །སྦྱིབ་
 པས་གང་སྟེ་རན་འགྲོར་འགྲོ །ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་ཡང་། །རྟག་ཏུ་རུལ་པའི་ལུས་འདི་
 དང་། །སྤྱིག་ཀྱང་གཡོ་ཞིང་དབང་མེད་དེ། །མི་ལམ་སྦྱུ་མ་འདྲ་བ་ལ། །སེམས་ཅན་གང་
 དག་ཆགས་པ་ནི། །གིན་ཏུ་མ་རུངས་ལས་བྱས་ནས། །མནར་མེད་དཔྱལ་བ་མི་བཟོད་
 པར། །མི་མཁས་བདུད་གྱི་བཞོན་པས་སོང་། །དབུ་བ་རྩོས་འདྲའི་ལུས་དང་ནི། །རྒྱ་ཡི་
 རྒྱ་བུར་འདྲ་སྤྱིག་ལ། །མི་གང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་འགྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་(ལྷོ)
 འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ལོ་བདུན་པོ་སྐུ་གསུང་སྐུ་བཅུ་ག ། དེས་མེད་འདྲིས་མེད་ལུང་
 ལྷོང་སྐྱེལ། ། ཞེས་པ་ནི། སྐུ་མ་དབུ་མ་བས། ཐེབས་མེད་དོ་རྗེ་སྐོན་ལ་བཏང་། ཞེལ་
 མེད་དོ་རྗེ་རྗེས་ལ་བཞག ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རང་དང་འགྲོགས། ། བར་འདོད་སྐོ་སྐུ་གསུང་ཆོས་
 ལ་གཏང་། ། ཆོས་སྐུ་གསུང་ཁྱུ་ལ་ཁམས་སྤྱང་ལ་གཏང་། ། སྤྱང་སྐུ་གསུང་ལྟོགས་རིང་འཆི་ལ་
 གཏང་། ། འཆི་སྐུ་གསུང་གྲོག་སྐུ་གསུང་གི་ལ་གཏང་། ། དོ་རྗེ་གསུམ་དང་གཏང་པ་བཞི། ། འདྲི་
 བདུན་རྒྱ་ལི་སྐུ་གསུང་ལོ་ལོ་མ། ། འཛིག་རྟེན་བྱ་བཏང་མདུན་མའི་ཡང་རྩེ་ཡིན། ། གནས་
 གཞི་གྲ་སར་ཆགས་པའི་སྐོམ་ཆེན་གོལ། ། སྤྱིང་ནས་སྐོ་སྐུ་གསུང་ཆོས་ལ་གཏོད་པ་རྣམས། །
 དེས་མེད་དབེན་གནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་གཅིས། ། ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉིར་གཞག་
 ལས། ། གོས་རྒྱལ་སྐུ་གསུང་དར་ཁྲོད་ཀྱི་མལ། ། ལྷུང་བཟེད་གོག་པོ་གཅིག་དང་ནི། ། འབྲས་
 ལུ་རྩ་བས་ཆོག་ཤེས་པ། ། དེ་ནི་བདེ་བར་སངས་རྒྱས་བཞེད། ། བག་མེད་པ་ཡིས་གཟུང་
 དཀའ་བའི། ། དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ནགས་རྣམས་བསྟེན། ། རྟག་རྒྱ་ས་ཡི་མལ་སྟན་ཅན། །
 ཤིན་རྒྱ་མུ་རན་འདས་རིང་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟར། སྐུ་གསུང་ལོ་བདུན་པོ་སྐུ་གསུང་སྐུ་བཅུ་ག
 ལྟེ་གནས་དང་ཡུལ་ལ་དེས་མེད་བྱེད་ཅིང་། ཆོག་སྐྱེ་ཐེར་ཅམ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་དང་།
 མེད་ན་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་གཅིག་གཉིས་དང་བསྐྱེད་ནས་འདྲིས་མེད་ཀྱང་ལུང་སྐོང་
 རྣམས་སྐུ་མི་ཆེ་སྐྱེལ་བ་ནི་མི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། གདམས་ངག་གི་མཐར་ཐུག ། མདོ་རྒྱུད་
 ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ། སྐུ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱ་སྐུ་གསུངས་པའི་
 གདམས་ངག་གི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། ། ད་ལྟ་སྤྱི་གསུང་མའི་སྐུ་བས་སྐུ་དེ་ལྟར་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་རྒྱན་དུ་པ་འགྲུབ་ནའང་། ཆོ་འདོར་ཡང་བག་ཆགས་གཞོག་ཅི་ཐུབ་བྱ་ཞིང་། དེའི་
 ཕྱིར་བསག་སྐྱེད་སྐོན་ལས་མ་ཆད་པར་བྱས་ན་སྐུ་མ་རྩུན་ཆད་ལ་འགྲུབ་དེས་པར་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷོད་འཛིགས་ཆོས་བརྒྱད་འདོད་ཐོག་གསུངས། ། བྱིའུ་དཀར་ཤོག་

ལོ་ལྷགས་རི་ཐོང་། །སྤང་འདྲ་མེད་བཏགས་འབྱམས་ཤོར་མིག །མི་བསྐྱར་བསྐྱར་
 མཆོག་གཞོན་ཚུལ་ཤོད། །མ་འབྱུངས་གཞན་པམ་རང་ཅི་སྒྲོས། །ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲོའི་གཤིས་(ཤན)ལྟ་བུ་སྟོན་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། མི་སྟོན་པ་དང་
 སྟོན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་འཛིགས་པས་སྟུག་བསྐྱལ་མང་དུ་འདྲེན་ཞིང་། ཆོས་ལས་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན་པས་ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས་པ་ལ་འབད་
 དགོས་ཏེ། དུག་འབྲུལ་སྟོན་ཡོན་སེམས་གཏོང་བསྟོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་དང་རྟེན་
 བཟུང་སོགས་ལ་སྟོན་དུ་བལྟ་ཞིང་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྱུར་། མི་སྟོན་པ་དང་རྟེན་བཟུང་
 བརྒྱག་སྟོར་ཉམས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་ཞིང་། འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་འབད་ནས་བྱེད་ཤིང་ལྟར་མི་ཟེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་ཞིང་། དགའ་གདུང་ཆེ་བ་
 དང་གན་དགར་དང་ཤོག་བུ་ལྟར་སེམས་སྒྲུབ་པ་མིའི་ཟེར་ལོ་འདུག་ལོ་ལ་དགའ་བ་
 དང་། འཛིགས་པས་རང་གི་མཆོམས་དགོ་སྟོར་སོགས་ལ་ཏིག་ཏིག་ཡེ་མི་འོང་བ་དེ་འདྲ་
 མེད་པར་བྱས་ལ། མགར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་འོག་རྩོད་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟར་གང་གིས་ཀྱང་
 མི་བསྐྱོད་པར་རང་གི་མཆོམས་དང་དགོ་སྟོར་འགོ་འདོན་དགོས་ཏེ། ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་
 སྟེས་བུ་ཀྱུན། །ཁྱི་རོལ་བདུད་ལ་ཞེན་ཞེན་ནས། །བདུད་ནང་ནས་ལངས་པ་མ་ཆོར་
 བར། །མ་དོགས་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མང་། །ཆོས་ཚུལ་མིས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །
 རང་འཁོར་བར་བསྐྱར་བའི་ཉེ་དུ་དང་། །འབྲུལ་པན་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས། །
 མི་པལ་པ་བདུད་དུ་ལངས་པ་མང་། །བདུད་དེ་ཆོའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །གྱོར་རྩལ་
 དུ་འདོན་པ་མན་ངག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིའི་མཐུན་འཛུགས་སྟོས་ཐོང་ལ།
 དགོ་སྟོར་འགོ་འདོན་པ་ལ་སྟུ་ཅི་བཅོལ་ཡང་མི་ཉན་པ་གཏོང་གྱོར་བ། སྟུགས་འཇམ་པ།
 འབྲུལ་འགྲོགས་བདེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གཤིས་ན་མཐས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གྱོར་བཏོན་པས་
 འཇམ་བདེ་ཤོར། འཇམ་བདེ་བྱས་པས་གྱོར་ཤོར་བ་བྱུང་ན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །ཚུལ་དེ་ལ་གོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཐུན་འཇུག་དེ་བསྐྱར་ནི། ཉོན་མོངས་ཆགས་སྒང་
དང་འདྲ་བར་རྒྱ་མཆོག་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས། མིའི་རིགས་རིགས་མཐུན་
འཇུག་ལ་ཆོ་འབྱམས་ནས་རང་གི་དགེ་སྦྱོར་ཤོར། མིག་གི་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡང་རང་
མི་མཐོང་བ་ལྟར་(༥བ)རྒྱབ་ཚུགས་བཟུང་ན་རང་ལ་དགའ། གཞན་ཡང་ཕན་པ་སོགས་
ཕར་ཐམས་ཅད་ལ་གློང་། རང་སྤངས་སུ་སྦྱོར་མི་ཤེས། ད་ལྟ་སུའི་ཡང་དེ་མི་བསྐྱར་བར་
དགེ་སྦྱོར་འགོ་བཏོན་ན་དེ་ཉིད་དེ་བསྐྱར་གི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གཞན་ནུ་གྲུབ་ཀྱིས། ར་
ཆར་ཐབ་ཀའི་སེམས་འཛིན་ལ་སོགས་པ། །དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱོང་གཡེར་བའི་
རྒྱ། །ཆོ་འདོར་མཐོ་འགྲོགས་མི་རྗེས་མ་བསྟེན་པར། །མཐུན་འཇུག་ཅིག་པ་སྦྱེལ་ཞིག་
གཞན་ནུ་གྲུབ། །ཅིས་དང་། །བཤེས་གཉིན་ཚུལ་སྟོས། །མཐུན་འཇུག་ཅིག་པ་ཕྱར་ནས་
མ་སྦྱེལ་ན། །འབྲེལ་འདྲིས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཟིན་དུས་མེད། །ཅིས་དང་། །རྗེ་གོད་ཆར་
པས། །མི་སེམས་ལྟར་ཁའི་བྱེད་ཀྱང་འདྲ། །ལ་ལ་བཟུང་ཡང་ལ་ལ་འཆོར། །ཆོས་བཞིན་
བྱས་ན་ཟིན་པར་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་སེམས་འཛིན་པར་དགེ་སྦྱོར་བཞག་ནས་འབྲངས་
ལོ་བྱས་ཀྱང་མི་མཁས་པར་འགྲོ་བས། །རྒྱབ་ཚུལ་འགོ་བཏོན་ན་མིའི་སེམས་འཛིན་ལ་
མ་འབྲངས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་
ཆོས་ཕན་པར་འོང་ན་རང་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། ལྷན་དབུལ་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཅན་ནམ་
འདོད་པ་ཅན་ལ་ལྷན་པོ་སོགས་མ་འོངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོངས་པ་མེད་ལྷན་ཡོད་དབུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནོར་མང་ཉུང་
སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ནས་ལྷན་དབུལ་དུ་འཛོག་མི་བྱུང་པས། རོར་གྱིས་ཐོངས་པ་མེད་པའི་
སྦྱེས་སུ་ནི་ལྷན་པ་དང་། རོར་གྱིས་ཐོངས་པས་གདུངས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དབུལ་བར་
བྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་ལྷ་སྤྱིའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་དཔེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་འབྲེལ་སྒྲུང་འདོར་ཉིལ་ལ་འབད། སྒྲོམས་པས་ཆུ་འདོར་བྲག་
 སྐལ་བཞོ། །དགོར་མཛོད་སྒྲངས་ནས་སྒྲུང་བྲིས་དགའ། མེ་འདོད་ཆུར་འཇུག་བསིལ་
 འདོད་མེ། །བདུད་ཅི་དོར་ནས་བཅན་དྲག་འབྱུང་། །དེ་འབྱུང་དེ་ལོག་ཅུ་བ་བཟུང་། །ཞེས་
 སོགས་ཏེ། དཔེ་དང་པོ་གསུམ་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་བར་འགྱུར་
 གྱི། དགོས་པ་དངོས་སུ་འོར་བ་དོར་ནས་དགོས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་འོར་མི་འོར་གེ་ཚུ་
 ཟ་བ་ལ་འཇུག་པ་གིན་ཏུ་སྒྲུན་(ལེན)པའི་དཔེ་དང་། དཔེ་བཞི་པ་ནི་པལ་ཆེར་ལ་དགོས་པ་
 ཡེ་མེད་པ་ལོག་སྒྲོགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་དཔེ་དང་། ལྷ་པ་ནི། དགོས་པ་མེད་པ་ཙམ་
 དུ་མ་ཟད་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྱུང་བའི་དཔེའོ། །དྲུག་པ་ནི་དཔེ་དེ་རྣམས་རབ་
 ཉེར་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་དགོས་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་པོ་བསོག་འདོད་ནས་
 འདོད་པ་སྤེལ་བ་ནི། དཔེ་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ། སྤྲུག་པོ་གསོག་འདོད་ན་དཔེ་དེ་རྣམས་
 ལོག་ནས་སྤྱར་ཏེ། མེ་འདོད་མེར་འཇུག་བསིལ་འདོད་ཆུ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་
 འདོད་པ་མ་སྒྲངས་ན་སྤྲུག་པོ་སོགས་འོར་ས་མེད་པས་ཅུ་བ་འདོད་པ་སྤྱོད་བ་གནད་དུ་
 བཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིའུ་གཉིས་སོགས་མང་ཀུན་གསལ་སྟོན། །ཞེས་པ་
 དཔེར་ན་བྱིའུ་འབྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་རྟག་ཏུ་འབྲིག་པ་སྟོན་ཅིང་སྤྲུག་གྱ་སྟོང་བའི་བྱིའུ་པ་
 མ་དང་། ཡང་བྱིའུ་ཡི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་གོམས་པས་འབྲིག་པ་ལ་མི་དགའ་བ་རྟག་ཏུ་འབྲིག་
 པ་མི་སྟོན་པ་བྱིའུ་དང་སྟོང་ཞེས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་བྱིའུ་པ་མ་ནི་རྟག་ཏུ་རལ་བ་མེད་
 པར་འབྲུ་སྟོན་བཅའ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་རྟེན་ཀྱང་། རྟེན་ཆ་དེ་སྤྲུག་གྱ་དུ་མའི་བ་རྒྱུ་ལ་བསྐུལ་
 བས་རང་ལྟོགས་ཏེ་འཆི་བ་འོར་སྟེ། སྤར་སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པའི་སྤྱིལ་པོའི་བྱིའུ་ཆར་ཞིག་
 ཏུ་བྱིའུ་མ་ཞིག་སྟོགས་ཏེ་གི་སྐད། དེ་ལྟར་བྱིའུ་ཡི་པ་མ་ལ་རྟེན་པ་གྲངས་མེད་རྟེན་ཀྱང་
 སྤྲུག་པོ་འོར་བའི་གནས་མེད་པ་བཞིན་དུ། མི་འདོད་པ་ཙན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ།

བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ནི་ཐོངས་པ་དེ་ལྟ་འོར་ས་མེད་པས། བྱེད་པ་མ་ལ་སྟོས་ན་སྒྲིའི་བདེ་
སྦྱིད་ལྟ་བུའི་སྤྱག་པོ་རང་བབས་སུ་འོར་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ཚུན་གཉིས་པོ་དེ་འདྲིང་བ་
ཅན་ལ་སྤྱག་པོ་འོར་ས་མེད་པ་དང་། འདྲིང་བ་སྒྲངས་ན་སྤྱག་པོ་རང་བབས་སུ་འོར་བ་
གསལ་བར་སྟོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རབ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བར་
སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོ་ཡོད་ན་གྲོད་པ་མིས་ལྷགས་ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ། རང་ལ་ཤེས་
རབ་ཡོད་ན་བྱ་བྱི་སོགས་དུད་འགྲོ་མང་པོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་ཅན་ལ་ཆོ་འདོད་ཐུག་པོ་འདར་ས་མེད་པ་དང་། བྱི་
མར་ཐུག་པོ་འདར་ས་མེད་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། (༡༧)བྱེ་སྐྱེད་བྱེ་བསྐྱར་བྱེ་རྒྱག་
ཁྲུས། །བརྒྱ་བརྒྱ་ཁྲོལ་མ་སྟུག་ནད་ལངས། །ཉིལ་ལྷ་དལ་བྲེལ་ཚུ་སོག་ཆོལ། །གཤིས་
འཁོར་བྱར་མཐའ་བྱར་དོར་བསྟེན། །ཞེས་པ་འདོད་པ་མི་སྟོང་བར་གསོག་འཛིག་རི་ཆེ་
ལ་བཏང་ན་ཐུག་པོ་འདར་ས་མེད་དེ། རྒྱ་དྲོན་ཆགས་ཅོལ་བྱེ་བ་ཕྲག་གཅིག་ནི་དང་པོར་
སྐྱེད་པ་དང་ཆོལ་བ་ལ་དགོས། བྱེ་བ་ཕྲག་གཅིག་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས། བྱེ་བ་ཕྲག་གཅིག་
རྒྱག་པ་དང་གཏོར་བ་དང་ན་བ་དང་གི་བ་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་པོ་ཆེ་ཁྲུས་བྱས་
ཟིན་ཆད་བྱེད་ཀྱང་། ཡང་དེ་འདམ་དུ་དེ་མ་ཐག་འཇུག་པས་ཁོའི་ཁྲུས་ལ་ཆར་བའི་དུས་
མེད་པ་ལྟར་ནོར་ལ་བསགས་ཟིན་པའི་དུས་རི་ལྟར་འོང་། མཐོ་རྒྱལ་པོ་ནས་དམའ་སྤྱང་
པོའི་བར་སུ་ཡིན་ཀྱང་། བཟའ་བཏུང་བསོག་འཛིག་སྟོ་ཆོགས་སྟེ་བརྒྱད་བྱས་ན་ཡོང་སྟོ་
བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱའི་གསོས་སྟོན་ཡོད་ཀྱང་། འགྲེ་སྟོ་ཁྲོལ་མའི་མིག་འདྲ་བའི་སྟུག་ནད་ལངས་
ཏེ་ཉིལ་དང་དང་ཡུངས་ཀར་བརྟུངས་པ་ན། སྟོད་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་གིན་དུ་སྐྱར་བ་དང་
འཛིགས་པས་ལན་མང་དུ་བསྟོད་ཀྱང་། དེས་ཆོག་པ་མིན་ལ་བརྟུངས་པ་པོ་ཡང་བར་མ་
ཆད་པར་ཡོད་པས་ཅི་བསྟོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུངས་ཟིན་ནས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་སྟོད་
དགོས་པ་དང་། ལྷ་རྩེ་མཁས་པས་ནད་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་བལྟས་ཀྱང་ནད་པ་ལ་ཟད་པ་

མེད་པས་ཟིན་ཆར་མེད་དེ། དལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ནད་པ་ལྟ་བུས་བྲེལ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཆུ་སྒོར་ལག་པས་སྒྲིད་པ་དང་། རྩེ་པའི་རྩོད་བྱེད་པའི་བཀ་སོགས་མེ་འབུད་པ་
ནམས་ཀྱང་། ཡོས་དང་སོག་མ་གང་བཅུག་ཆད་ཐམས་ཅད་གང་སོང་ཆ་མེད་ལ་སོང་
ནས་སྤྲར་ཡང་ཡོས་དང་སོག་མ་དལ་མེད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ནོར་གང་བསགས་
ཐམས་ཅད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་གང་སོང་ཆ་མེད་ལ་སོང་ནས་སྤྲར་ཡང་དལ་མེད་
དུ་བསོག་དགོས་པས་ཐོངས་བས་མ་གདུངས་པ་འོར་བའི་གནས་མེད་དེ། བམ་མཁའི་
མཐའ་ཆོལ་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཞིང་མཐའ་མི་རྟེན་བཞིན་དུ། ནོར་སྤྲ་ཚོགས་སྡེ་བརྒྱད་ནས་
བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དག་གཉེན་སྤྲ་ཚོགས་སྡེ་བརྒྱད་ཤ་རིད་ལ་སྤྲར་བུ་འཁོར་
བ་བཞིན། གཤིས་གྱིས་འཁོར་འོར་བས་དགོས་པ་མེད་པ་ལ་རང་འཇུང་བས་བྱུར་གྱི་
མཐར་བུག་རང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་(༡༠ན)ནོར་མི་བསོག་དག་བསོག་ནི་བྱང་བའི་སྒྲིད་པ་
འཇུག་མེད་དང་འདྲ་བས་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་དུ་ཡོད་བཞིན། དོར་ནས་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིད་
པ་སྤྲ་ཞིག་བསྟོན། ནོར་གྱིས་ཐོངས་པས་ཅི་བྱེད་མཐའ་མེད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་གཟིངས་
པ་ཆེ་འདི་མེད་པའི་ཁར་དག་སྒྲིར་མེད། དེའི་ཁར་སྒྲིབ་པས་བྱུམ། འདི་འང་མེད་ལ་བྱི་
མའང་མེད། ཅང་ཡང་མེད་ལ་ཅི་ཡང་མེད། སྤྲ་པའི་གན་སྒྱུ་འུ་རུ་སོང་བ་ཡི་རང་ལྟག །
གཞན་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལྟོས་མེད་རང་ཆར་འགྲིག །རྒྱ་རྒྱུན་ཀུན་ལྟོས་དཔུལ་ཐོངས་
གནད། །དགོས་མེད་མེ་རིག་འདྲ་དོན་མེད། །ཅིས་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདིར་ཐོངས་པས་གདུང་
བར་མ་བྱད་ཆེ་བྱི་མར་ཡང་དེའི་རྒྱ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེས་རབས་སྤྱ། དག་དང་མི་
དགའི་ལས་ནམས་གོམས་བྱས་པས། །མི་ནམས་ལ་ནི་འདིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་
བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་། །ཆེ་རབས་གཞན་ན་མི་ལས་བཞིན་དུ་སྒྲིད། །ཅིས་པ་
ལྟར་འདིར་སྒྲིད་པ་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་བྱི་མར་བྱེད་པས་དེ་བྱི་མར་ཡང་འདོད་པ་ཆེ་བ་
དང་ཆོག་མི་གཤམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཐོངས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཁས་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་
 སེམས་ཅིམ་ལས་བདེ་དགེ་འབྱུང་ལ། རང་གི་སེམས་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཤིང་།
 རང་དབང་ཐོབ་པས་བདེ་དགེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆོང་བས་ན། ད་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་བར་གྱི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རབ་ཕྱག་པོའི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་
 ཅད་འགྲིག་ཆར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལོ་རྣམས་ནི་བདེ་དགེ་རང་གི་སེམས་ལས་མི་ཆོལ་
 བར་སྤྱི་ལོ་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་། སྤྱི་ལོ་ནང་ནོར་ལས་བདེ་དགེ་ཆོལ་བས། དེ་རྣམས་
 ནི་རང་དབང་མེད་ཅིང་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལོ་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལས་བདེ་དགེ་ཀུན་ལྟོས་དགོས་པས་ད་ནས་ཆོར་བས་རྣམས་སྤྱད་པའི་ཐོངས་དང་གཞན་
 དབང་ཅན་གྱི་རབ་སོགས་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་
 འདོད་པ་ཅན་ནི་སྒྲིབ་པ་ཆེ་ཞིང་སེར་སྒྲ་ཆེ་བས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དབུལ་འཕོངས་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མེ་འོབས་སྤྱད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་(༡༠བ)དུ་སྤྱི་ག་
 བསྐྱེད་ཡང་། ཆོ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་རན་ལང་ལ་ཤོར་བས་ཐམས་ཅད་རིག་མ་
 དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དཀའ་བ་དང་འདྲ་བར་བཟུང་བཏུང་དང་ནོར་བསོག་པ་དང་སྟོན་མི་སྟོན་
 གྱི་སྒྲུང་དོར་སོགས་དོན་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཤོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆོ་འདིར་ཕྱག་པ་
 དང་། སྤྱི་མར་ཕྱག་པའི་རྩལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་མི་འདོད་གཅིག་ཉིད་
 འདོད། །ཅིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གང་ཡང་མི་འདོད་པར་སྒྲོས་བཏང་ནས་
 སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཉིད་འདོད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བཏང་ནས་སངས་རྒྱུས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་། བ་སྤྱི་མར་སྟོན་ཀུན་བཞིས་
 འགྲུབ། རྩལ་སྤྱི་ལ་ཀུན་ཆོང་ཅིས་མི་སྦྱིད། །སྤྱི་ལོ་ཅི་གསུམ་འབྲེལ་འགྲིབས་ཡལ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་འཛིན་དབང་ལག་གཞན་ལྟག་འདྲ། སྤྱི་གསུམ་མ་རྒྱ་ལ་
བཞིན། ཁྱེས་པ་སྟེ་འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་ལ་གར་ན་སྤྱི་ཆད་ཀྱི་ངོ་འཛིན་དགོས་པ་
འདྲ་བའང་སྟེ། ཁ་ལའང་དབང་མི་ལག་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཅུང་ཟད་རེའང་དལ་ལོང་མེད་
པར་(༡༡)བ)གཞན་དབང་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་ཞིང་། ལྟག་སྦྱང་གིས་ཟིན་པ་ན་རང་དབང་
མེད་པར་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དཔོན་ནམ། དབྱའམ་གཉིན་དུག་གསུམ་ཅན་
རེའི་དབང་དུ་སོང་ནས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ཡེ་མི་འོང་བའོ། གཞན་ཡང་མ་རྒྱ་
ལ་ནི་ཆོས་མིན་བྱེད་པ་རྣམས་སྦྱོར་བར་ཁུས་ཀྱང་། ཆར་གཙོད་ཅིང་ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་
རྣམས་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་བཞིན། སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པ་དང་འདྲ་འཛིན་སྦྱོད་
པ་ནི། འཕོངས་འོག་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅུད་ནས་དབང་མེད་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་དུ་

འདྲེད་པར་སྒྲུང་ལ། འདྲོད་པ་སྒྲུངས་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནི་ཅི་འདྲ་ཡང་གཞོན་པ་
མེད་པར་ཕན་འདོགས་ལ་ཚུར་ངོ་ཅི་ཟིན་བྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། བྱམ་མོང་མི་ཤེས་རང་འཛིན་འཕྲུང་། །ཞེས་པ། སྦྱེས་རབས་སུ། རྒྱ་
རྒྱུ་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་ཆུད་ཟ་བའི། །ཁོར་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཁོར་མིན་རིག། ཁྲོག་ནི་
འགྲུ་བ་བཞིན་དུ་མི་བརྟན་ཞོར། །ཀྱུན་དང་བྱམ་མོང་ཕོངས་པ་དུ་མའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་
ཁོར་ནི་མེད་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགྲ་དང་གཉིན་དང་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དང་། དུད་
འགོ་ཚུན་ཆད་དང་། བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་ངའི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་རང་འཛིན་པས་
སྟུག་བསྐྱེལ་ཞིང་འཕྲུང་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཁོར་ལ་ངའི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
མི་འཛིན་པས་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་གཞི་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཅི་མེད་མི་དགོས་དཀར་ཅི་
ཞི། །དྲང་སྲོང་ཅི་ཡོད་གཤིས་ལ་གྲུབ། །ཐམས་ཅད་དེར་དྲིས་དེ་ཡིས་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ་
འདྲོད་པ་དང་འདྲེ་འཛི་སྒྲུངས་ནས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ན་དེ་རང་དབང་མ་ཐོབ་
བའི་དོགས་ཟོན་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་དཀར་ནག་ཁྱ་གསུམ་གྱི་བྱ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ།
གཞན་དབང་གི་སྒྲོ་གསུམ་མེད་པས་སྟུག་བསྐྱེལ་རང་ཞི་རང་དག་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་ལྟའི་དྲང་སྲོང་ལ་ནི། དབུལ་ཕོངས་དང་རང་དབང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཅི་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེས་སོགས་དོགས་པ་དཔྱོད་མི་དགོས་པར། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སོགས་རང་
གི་བྱ་བའི་གཤིས་ལ་གྲུབ་པ་ལྟར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཉེར་ལྟའི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་
ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་(༡)ན་ཡོད་དོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་པ་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེར་ལྟའི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་
ཉེར་ལྟའི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དམ་མེད་ལྟའི་དྲང་སྲོང་གི་དབེ་དེར་དྲིས་དང་།
དེ་ཡིས་དོགས་པ་སེལ་བར་འགྱུར་ངོ། །

ཞིངས་འབྲིགས་ཟག་མེད་འཛིགས་ཚུབ་འོང་བ་ཡང་འོས་མེད། དེ་ལ་མཆར་མེད་རྒྱ་
མཆན་སྟོན་ཅི་དགོས་ཏེ། མཛོན་སུམ་དུ་ཡང་མཐོང་ངོ། །འདོད་པ་སྤངས་ན་དེ་འདྲ་འོང་
དོན་མེད་པས། འོས་མེད་མཆར་མེད་སྟོན་ཅི་དགོས་ཏེ། མཛོན་སུམ་དུ་ཡང་མཐོང་
ཞིང་མེད་དཔེ་དང་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གཤམ་སོ། །དེ་བས་ན་འདོད་པ་སྤོང་
བ་ཉིད་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་མཆོག་། བསྐྱོག་པ་དང་རིམ་གྱོ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ཁ་
དྲག་པོའི་རབ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་བྱ་ཞིང་། བདེ་སྦྱིད་ནམ་
ལངས་པའི་སྤྲོད་དུ་ཉི་མ་གར་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ངོ། །

༥ བཞི་བ་པོ་སྦྱེས་པའི་རབ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་
དམིགས་གྱི་སྒོ་མ་ཚུལ་ནི། རན་སྤྲུགས་སྤྲུག་བདེ་མི་དགོས་སྦྱེས། །དགོ་གྲགས་བསོད་
དོར་མཆོ་དཀར་འགོ། །རྟ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོར་དགུ་ལྷག་། །ཅུང་ཟད་རྒྱུང་ལྷང་ཐོག་
མེད་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་རན་དང་སྦྱོ་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ནམ་ཡང་
བྱུང་མི་དགོས་པའི་བྱ་བ་གཤམ་པ་ལ་པོ་སྦྱེས་པའམ་པོ་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་མི་གཤམ་པ་
ལ་པོ་མ་སྒྲོད་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་འདྲུང་གོར་ནས་པོ་སྒྲོད་འདོད་པ། མེ་
འདོད་རྒྱར་འཕྲུག་བསིལ་འདོད་མེ་ཞེས་པ་རང་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་ཚུལ་ལ་སོགས་གྱི་གཏམ་
གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འབྲོག་པ་དགོ་སྤྲིག་དང་། གྲགས་པའི་སྤྲུགས་གོར་བས་
དེའི་སྤྲུ་རན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་གི་བ་དང་། བསོད་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་མ་གི་བ་དང་། རོ་རྩེ་བཟང་
པོ་དང་། དཔལ་མོ་མཆོ་དང་དཀར་རྟོག་གི་བའི་མ་སོགས་གྱི་སྤྲུ་རན་དང་། དུད་འགོ་
རང་ལ་ཡང་རྩ་མོ་རྩེ་ལྟ་གཏོར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཟེར་ནས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཆེ་བའི་ཆད་
དུ་བྱེད་ན། དེ་འོང་བ་ལས་འོས་ཀྱང་མེད། བྱིན་པ་ལ་རྟ་བྱས། སྤུལ་མ་ལ་ལྟ་གྲུས་པ་
སོགས་གཞན་དུ་བྱིས་པ་ལྟར། འདོད་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
གསུམ་སྟེ། དྲུག་དང་བསམ་པ་ལ་འདོད་པ་ཉི་ཆོ་སེམས། སྦྱོར་བ་ལ་བྱིན་པ་ལ་རྟ་བྱས་

པ་སོགས་ལྟར་འབད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིང་དེ་(༡༩ན)འཛིན་
བརྟན་པའི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་དགའི་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་ལུགས་བྱས་པ་ཡིན་པས།
ད་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲོམ་པ་ནམས་ཀྱང་དགེ་སྒྲུབ་ཉིན་རེ་ཆག་ནའང་། སྙིང་རྒྱུང་
ལྟར་བཅོམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འོང་བར་སྒྲུབ་ན། ཏྲ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོམ་དགའ་ལྷག་ 15
རེས་གཅིག་སྤྱི་མིན། ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་བསྒྲོམས་པ་ལ་ཅིའི་དོན་ལ་སྙིང་
རྒྱུང་མི་ལྟར་།

གཞན་ཡང་། ཟངས་རྒྱབ་གན་དཀར་ལོང་མ་རྒྱགས། །མེ་འོབས་རྟག་མཆོངས་
བསྒྲོག་མ་བྱལ། །མཆོད་སྐར་ཉིན་སྐར་ས་རྒྱལ་སྟོབས། །ཞེས་པ་སྟོགས་མའི་མིའི་སྟེང་
པ་ནི་ཟངས་རྒྱབ་འདྲིལ་བ་ལས་བྱ། །ཞེ་སྒྲུང་ནི་གན་དཀར་ལྟར་བྱག་མི་བཟོད། །གཏི་
ལྷག་ཀྱན་མོ་ལོང་མ་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བར་རྒྱགས་པ་འདྲ། །འདོད་པའི་མེ་འོབས་སྤྱི་
རྟག་ཏུ་མཆོངས་ཞིང་བསྒྲོག་མི་བྱལ། དུས་ངན་འདི་འདྲར་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། འགལ་
ཀྱེན་ནི་མཆོད་མའི་སྐར་མ་བས་མང་། མཐུན་ཀྱེན་ནི་ཉིན་སྐར་བས་ཉུང་། འདོད་པ་
ཅན་ལ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ས་རྒྱལ་ལས་གངས་མང་། སྟོབས་འབྱེར་ཁ་ནི་གང་བས་ཆས་ཆོད། མོ་
མ་སྒྲིས་བཙོ་བརྒྱད་སྟེས་ཉི་བ་རང་དུ་སྒྲུབ་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། །གཞི་རྩ་རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་
ཅི། །མོ་གཤམ་བརྗོད་བྲལ་ཕྱིར་བརྗོད་བྲལ། །སྟོས་བྲལ་དཀར་སྒྲ་མགོ་ཆོག་དཀར། །
བྲལ་ཞི་འདས་ཐོབ་ཆོས་ཤས་སྒྲིས། །ཞེས་པ་དབེན་པ་བསྟན་པ་ལ་གོང་གི་དེ་འདྲ་བའི་
སྒྲུག་བསྐྱེད་མོ་མ་སྒྲིས་འོང་བའི་གཞི་དང་། རྩ་བ་དང་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་
ཅིའི་དོན་ལ་ཡོང་། མོ་གཤམ་ལ་བུ་མེད་པས་བུ་བུ་མོ་ན་བ་དང་རུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
བརྗོད་བ་དང་བྲལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བུ་གི་བའི་ཕྱང་ན་དང་སྟེ་སྒྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་བརྗོད་
དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བ་ཏང་ལའང་། བཟུང་བ་མེད་པར་བཟུང་བ་

འགོ་མ་བོན་པའི་པོ་མ་ཁྲོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས།
 དཀའ་ལས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པའི་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ལོ། །དེས་ན་འདོད་པ་ཅན་རྣམས་དཀའ་
 ཐུབ་དང་དཀའ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། ལུས་མ་བདེ་བ་ལག་པས་ཉལ། སེམས་མ་བདེ་བ་
 ཁར་འཛོར། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟིངས་(༡༣བ)པ་ལ་ཆོས་ཡོང་བའི་
 དོན་མེད་པས། མོ་གཤམ་བརྗོད་བྲལ་ཕྱིར་བརྗོད་བྲལ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཆོས་འོང་བའི་
 སྒྲིབ་བརྗོད་དང་བྲལ་ལོ། །བྱ་བ་ཏང་ནི་བདེ་བས་དུས་འདུལ་བས་སྒྲིབ་བྲལ་དང་སྒྲིབ་
 དང་སྒྲིབ་ཤོས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིབ་དུས་མཆོན་སྐར་ཉིན་སྐར་ས་དུལ་སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་
 བའི་དུས་འདི་འདྲར་གསལ་མང་གསལ་བྱུང་མ་བྱུང་། པོ་ཁྲོད་མི་ཁྲོད་པོར་ལབ་ལོབ་མང་པོ་
 མགོ་བོ་ན་ཞིང་ཆོག་པ་ཟ། སྒྲིབ་དཀའ་ལ་སྒྲིབ་དོན་མེད། འདོད་འདྲུ་འདིས་ཅི་རང་
 བྱེད། བྱ་བ་ཏང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བྱུང་མ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྗོད་བྲལ་ཞིང་། སྒྲིབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་འདྲ་བ་ཆོས་མེད་པ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་བྱ་བ་འདི་
 འདྲ་གསལ་པ་རྣམས་པོ་སྒྲིབ་པོ་ཁྲོད་པོ་ན་ན་སྒྲིབ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་པ་རྒྱུད་རྟ་དར་བའི་རབ་ལ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། རི་མ་རྒྱུད་ཉུང་རི་ཉུང་
 དེས། སྒྲིབ་མ་ཐག་གི་དེས་འབྲེལ་སོམས། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་རྟ་དར་བ་དང་
 ཡར་འགོ་འདོད་ཅིང་། འདོད་འདྲུ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མེ་འདོད་རྒྱུད་འཇུག་རང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་འཇུག་ཕྱིན་མི་རི་མ་གྲས་དད་པ་དང་། བསོད་ནམས་རི་རྒྱུད་། བན་འདོགས་རི་རྒྱུད་།
 གཞོད་སྒྲིབ་རི་མང་། བདེ་སྒྲིབ་རི་རྒྱུད་། ལོག་ལྷ་རི་ཆེར་སོང་ནས་རན་སོང་ནས་རན་
 སོང་དུ་འགོ་རིས་པ་ཞིག་འོང་པས། དེ་ལ་རྒྱུད་རྟ་ཡར་འགོ་རི་ལྷར་འོང་། ད་ལྷ་འདོད་པ་
 ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་འགོར་གི་ཆར་བབས་པའི་དུས་ཡིན་པས། ལྷ་བཞེངས་ཆོས་བྲི།
 གསོན་གི་སོགས་དགེ་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་འགོར་གི་ཆར་
 ཆས་པས་བབས། དེ་རང་གིས་ཉོས་ནས་ཁུགས་པ་མི་གསལ་བར། ཆོས་ནས་གསུངས་པ་

མི་བདེན་པར་འདུག་སྟེ་ལྷ་ལྟེན་མཉམ་ནས་དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་གི། ཡང་
སྟིགས་དུས་སུ་སོང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁ་འཛིན་པ་མང་པས་བློས་གཏོང་རང་ནི་མི་ལུས།
ཡང་སྟེས་མ་ཐག་ཡང་གི་ཡང་གི་དེས་མི་ཆོ་འབྱེད་བ་ལ་རྒྱུད་ཏུ་དར་བ་འོངས་སྒྲུང་དམ་
སོམས་དང་། དེའི་ལྷག་མ་གཞན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་བྱེད་མ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། ལྷ་འདོད་རྒྱ་ལོན་ཆོས་གོམས་
བྱུག་། ཆོས་དོན་གཉིས་སྒྱུར་མི་ཏྲག་དྲིས། །རང་གཞན་ཐང་ཐུགས་མི་རིག་(༡༧ན)
རིག་། ཟེར་ཡང་ལུང་རིགས་བཞིས་གྲུས་འདོགས། །ཞེས་འདིའི་འདོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ལྷ་
ཕྱིན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ནས་འདོད་པ་མི་འོང་བས་ཅི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ལ།
དེས་ན་དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟོང་བོ་མི་ལོན། དེས་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྗེ་རྒྱུང་དང་། ཟས་
དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པའི་རན་གོམས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་བྱུག་རྗེ་རྒྱུང་
དུ་འགྲོ། ཟས་གོས་བཟང་མང་དུ་མེད་ན་ལུས་མི་འཛོ་བ་སོགས་འོང་། དེའི་ཕྱིར་བཟང་
མང་རྩོལ་བས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཆོས་ཉམས་གིང་ཆོས་མིན་མི་སྟོངས། དེའི་ཆོ་དོན་
གཉིས་རང་ཡལ་ལ་འགྲོ། ད་ལྷ་ནས་ཅི་ལུས་ཀྱིས་འདོད་དགུ་སྟོང་བ་ལ་འབད་ན། བན་
ཡོན་གོང་གི་དེ་ལོག་ནས་སྒྱུར་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་མི་ལྷ་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ནས་འདོད་པ་
འོང་། དེའི་ཆོ་ཅི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ། དེས་དལ་བའི་དོན་ལ་སྟོང་བོ་ལོན།
ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་དཀའ་བྱུང་དཀའ་སྒྲུད་སོགས་ཀྱི་བཟང་གོམས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ།
དེའི་ཆོ་ཐུགས་ནོར་མེད་པ་དང་། ཟས་གོས་གནས་མལ་རན་པ་དང་ཉུང་བ་དང་། གྲོགས་
མེད་གཅིག་སྒྱུར་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱུག་རྗེ་བཟང་ལ་འགྲོ། དེའི་ཆོ་ཆོས་འཛིན་རྟོན་
ཀྱི་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འོང་རོ། །འདི་ལྷ་སྒྲུ་ལ་གནད་ཀྱིས་བདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་
སྟེ། འདོད་འདུ་སྟོང་བ་མེད་ཁ་མེད་དུ་དེས་ཤེས་སོ། །མི་ཏྲག་པ་ལ་གྲོས་དྲིས་ནའང་།
དེ་མེད་ཁ་མེད་དུ་ཤེས་ལུས་སོ། །སྟིགས་མའི་མིས་རང་གི་སྒྲིབ་ནམ་ཡང་མི་རིག་། ཆོས་

ལ་སྐྱུང་བ་ན་ལས་ངན་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱིས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་མི་རིག་པར་
 ཆོས་ལས་ཉམས་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡོད་ཀྱང་
 རིག་ནས་དེས་ར་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་འཕྲང་བར་སྒྲུབ་རོ། །གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་དག་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས། དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་འདུག་རིག་ནས་འོང་སྟེ། ཁ་ངག་ལ་ཡང་། རང་མདུན་
 གྲོག་པོ་སྤྲུགས་དུགས། གཞན་མདུན་ཐང་ག་བདེ་མོ་ཟེར་ལ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་།
 བསམས་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག །སྤྱི་རོལ་ནད་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །སྒྲིབ་མདོག་དབང་
 པོའི་རྣམ་པ་དག །རྣམ་པར་སྤྲོ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་འདུར་གོར་
 ན་འཇུག་མེད་ཅིག་ལས་མི་(༡༧བ)འདེམ་ལ། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འཇུག་
 མེད་དུ་རིག་འོང་བས། གོང་གི །རྩེ་མ་རྒྱུད་ཏུ་རྩེ་རྒྱུད་རེས། །ཞེས་པའང་ལེགས་པར་
 གྲུབ་ཅིང་། འདོད་འདུ་སྤངས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་འདུག་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རིག་འོང་བས་དེའི་ཆོ་མི་རྩེ་དང་ལྷ་རྩེ་གྲས་པན་འདོགས་རྩེ་མང་གཞོད་སྐྱེལ་རྩེ་ཏུང་བདེ་
 སྐྱིད་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་སྟེ། ཁ་ལ་ཆོས་བྱས་པས་སྐྱིད་དུ་འགྲོ་བའི་རེས་པ་མེད་བྱ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་སྐྱུར་འདེབས་དང་། ལྷན་པར་དུ་བྱ་བ་ཏང་ཀུན་སྤངས་འདི་ལ་ཡོ་འདུག་ཁུ་འདུག་
 ཟེར་ཡང་། ལུང་རིགས་མངོན་སུམ་ཉམས་སྤྱོད་བཞིས་སྐྱུར་ཡོན་ཏན་གང་ཆེ་དང་ལྷན་
 པར་ཆོས་དང་སུ་མཐུན། དབེན་པ་བསྟེན་ནས་དག་སྐྱོར་བྱེད་པ་རང་ལ་ཐམས་ཅད་དང་
 གྲས་བྱེད་ཅིང་པན་འདོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་སུ་ཡང་། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་
 བརྟགས་ནས། །ནང་མིའམ་ཡང་ན་སྤྱི་མིའང་རུང་། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །
 སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་འདུ་སྤྱོད་
 བཞི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་འགྲོ་རེས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

དུག་པ་བཀྱ་གེས་དང་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རབ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་མཐུན་
 སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་རྒྱུ་ནི། རོ་བོ་སྤྱེའུ་ཉེ་བྱང་སྤྱེའུ་བཅུ། །མི་འབད་ལྷ་འབྲེ་

རང་ཞི་ཐོབ། །ཅུ་གཟེར་བརྒྱ་བརྒྱ་ལའར་བ་ལྟ། །ཞེས་པ་འདོད་འདྲར་ཤོར་ན་ཆོས་
 བའམ་འཛིག་རྟེན་པ་སུ་ཡིན་ཡང་གིས་པ་འདོད་ཀྱང་མི་གིས་པ་རེ་རང་ཡོང་སྟེ། རོ་བོ་
 རྗེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་འདྲུན་གྱི་དག་སྒྲོས་མཛད་ལེགས་བསྒྲིགས་ཀྱང་
 རི་རབ་ལན་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐུ་ལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱང་བྱ་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲེའུས་ལྷག་བསམ་བླ་ཆེན་པོས། མི་གཙང་རོང་ཉམ་ང་བ་ནས་
 འདོན་པ་སོགས་མཛད་ཀྱང་དོན་དུ་མ་སོང་བར་གཉིས་ཀ་འཕུང་བ་བྱུང་བ་དང་། སྤར་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཉེ་ལྷོ་འདོན་བྱས་པས་དེ་དག་འཕུང་རྒྱུ་དུ་སོང་བ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པ་ལའང་བྱད་པ་ཉེ་དབེན་པ་དང་། སྤྲེའུ་པའི་ཡག་གྲུ་དཔོན་པོ་སོགས་བསོད་ནམས་
 ཅན་དེ་འདྲ་བ་ནམས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འཆི་ལུགས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་དང་། ལར་བྱ་བ་སྤྲ་
 ཆོགས་པ་བྱས་དུས་ཉིན་རེ་ལའང་མངོན་མཆོད་ཆེ་ཆུང་བའི་གོ་མ་ཆོད་བཅུ་ཅམ་རེ་སུ་
 ལའང་འོང་(14ན)པར་སྤར་སྟེ། དེ་ནམས་བསམས་ན་འདོད་འདྲ་འདི་ལ་སྤྲུག་ཆོས་
 ཆོས་པ་འོང་བ་དེར་སྤར། དཔེར་ན་མི་ཞིག་སུ་ལའང་མི་ཉན་པར་མེ་འོབས་སུ་ཞུགས་
 བས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ནས་དེ་ལ་རང་གིས་སྤྱང་བ་རེམ་གྱོ། བསྐྱོག་པ་ཆོས་
 འདོན་སོགས་བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱོགས་སྒྲོར་མོ་ནས་འབད་
 ཀྱང་། ལྟ་འོ་བརྒྱལ་ལ་འདྲེ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་རང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེས་
 བཀྲ་གིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡེ་མི་འབྱུང་ལ། དང་པོ་ནས་མེར་མི་འཇུག་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་
 ཆུར་གཙང་གིས་དོན་ན་རིམ་གྱོ་སོགས་ཅི་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཅིག་པུ་ལ་ལྟོས་ན་མི་གིས་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་ཞི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་རང་ཐོབ་པ་བཞིན་འོང་སྟེ། འདོད་འདྲ་
 སྤངས་མ་སྤངས་དེ་ཁོ་ན་དང་འདྲའོ། །དེ་ན་འདོད་འདྲ་ནི་ཅུ་ཕུར་གཅིག་གིས་དོ་ཐག་
 བརྒྱ་འཛིན། གཟེར་གཅིག་གིས་འབྲུལ་འཁོར་བརྒྱ་འཛིན་ཟེར་བ་བཞིན། སྒྲོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ལ། འདོད་འདྲ་སྒྲོང་བ་ནི། བད་བརྒྱ་སྒྲན་གཅིག །

གདོན་བརྒྱ་ལྷགས་གཅིག །ཐུང་དུ་མི་ལྷུང་བའི་འཁོར་བ། གཞོད་པ་བརྒྱ་བསྐྱང་བའི་
ལྷ་ཡིན། འདི་ཡོད་ན་ཡོད་ཆོག །མེད་ན་མེད་ཆོག་ཏུ་གདའོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟེགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ཆགས་སྒྲོ་གཡུལ་ལྷོགས་ཀོར་
ཅེ་གོལ། །ཞིས་སྦྱིད་དཀའ་ཆུང་ཟག་བདེ་ལག །སྤངས་བདེ་དཀའ་ལྷན་སྦྱེས་སྤྲུམ་
བྱེད། །ཅིས་པ་འདོད་པ་སྤངས་ན་བཀྲ་ཤིས་རྟེན་འབྲེལ་རང་འགྲིག་ཏུ་འོང་སྟེ། རོར་སྒྲ་
ཆོགས་སྟེ་བརྒྱད་སྤངས་མ་ཐག་ནས་དག་འདྲེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ཆོམ། ཆགས་སྒྲོ་གཡུལ་
རོ་རང་ལྷོགས། ཆར་རིན་ཐུ་བར་སྒྲིག་པས་ཀོར་ཅེ་རང་སར་གོལ། ཞིས་མིས་མ་ཆོར་བ་
ཆོད་མའི་སྒྲ་ལྷ། སྦྱིད་མིས་མ་ཆོར་བ་མཐོངས་ཉིའི་དྲོན་པོ་འང་དེར་བྱུང་། འདོད་འདུ་ནི་
སྦྱབ་དཀའ་ལ་སྦྱབ་དོན་ཆུང་། ཟག་པ་འཕེལ་བ་བདེ་སྦྱིད་མེད། རྣམ་གཡེངས་སྤངས་
ནས་དབེན་པ་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆོ། སྦྱབ་སྒྲ་ལ་སྦྱབ་དོན་བཟང་། ཉོན་མོངས་
སྦྱོར་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཆོ། འདི་འདྲའི་བདེ་སྦྱིད་དཀའ་ལྷན་སྦྱ་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་པ་བྱས་ཀྱང་འདི་
ཀ་རང་ཡིན་སྤྲུམ་བྱེད་པ་འོང་བར་སྤང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ནི་(༡༥བ)ཆར་ཐོར་
གང་སྦྱབ་ཀྱང་དཀའ་ལས་རྒྱ་གྲོན་ཆེར་དགོས་ཤིང་། སྦྱབ་དོན་ཀྱང་འདྲེན་ལ་བརྒྱ་འཛོར་
བ་ལས་མེད། འདོད་འདུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་ལ་གོམ་གསུམ་འགྲོ་མི་དགོས་གཏམ་
གསུམ་སྦྱ་མི་དགོས། རྒྱ་དར་ཁ་གང་གཏོང་མི་དགོས། ཅོག་གེ་ཉལ་སྤྲད་པས་ཆོག་པ་
སྤང་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཡ་མཆོན་ཆེ་བ་དང་། འདི་ལས་ཡིད་འཕྲོག་པ་མེད་
པར་གསུངས་པ་ཡིན། སྦྱབ་སྒྲ་སྦྱོན་མང་ཅི་བྱས་འཛོརས། སྦྱབ་དཀའ་ལེགས་འབད་
ཅི་བྱས་འཕུང་། །སྒྲན་པོས་བྱད་འཕགས་མཁས་པས་མིན། །བཱེུབྱས་མིན་སྤང་མས་
ཁྱེགས། །བརྒྱ་ལྷག་གིས་མིན་གཅིག་གིས་འགྲུབ། །ཅིས་པ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནི་སྦྱབ་
སྒྲ་སྦྱོན་མང་དུ་ཡོད་པ་སྤྲུམ་བྱེད་ཀྱང་ཅི་བྱས་འཛོརས་བྱུང་བུ་བ་རེ་འོང་བར་སྤང་ལ།
འདོད་འདུ་འདི་སྦྱབ་དཀའ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས་བསྦྱབས་ཀྱང་། ཅི་བྱས་འཕུང་

བ་རེ་འོང་བར་སྒྲུང་། ཤེས་རབ་ཚུང་བ་སྒྲུན་པོས་ཀྱང་དབེན་པ་བསྟེན་ན་སྦྱིད་པ་ཁྱད་
 བར་འཕགས་པ་དང་། འདོད་འདུ་ནི་མི་མྱོད་མཁས་པ་ཆེན་པོས་བྱས་ཀྱང་རང་འཕྱུང་
 གཞན་འཕྱུང་སྦྱོ་བ་མིན་ནམ་སྒྲུལ་པ་རེ་འོང་བར་སྒྲུང་། འདོད་འདུར་ནི་བསོད་ནམས་
 གྱི་ལོར་བེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཟོར་ཁྱུགས་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དབེན་པར་
 བསོད་ནམས་སྒྲུང་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་པའི་སྒྲུང་པོས་བདེ་སྦྱིད་ལོར་ཆེན་ཁྱུགས་པ་
 མང་ལ། འདོད་འདུར་དགེ་བཤེས་དཀའ་བཅུ་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་
 བའང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཐར་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། དབེན་པར་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་རེ་ཙམ་ལས་
 མི་ཤེས་པ་ལམ་ཚུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ལའང་སྒྲོན་ཏིང་རེ་བ་འོང་
 བར་སྒྲུང་། དེ་བས་ན། ཤིག་སྒྲིབ་འབྲུམ་ཕྱོང་ལྟ་སྒྲུང་གཅིག །བྱ་བ་ལས་བརྒྱ་སྒྲུས་
 རམས་སྟོང་གཡུགས་ཀྱང་གཏམ་གྱི་འགག་ལ་འཆང་དགོས་པས། དངོས་པོ་ཤིག་ཙམ་
 མམ་རྣམ་གཡང་ལ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་རེས་ཀྱང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུ་ཆོགས་རེ་འདྲིན་པར་ལན་
 འབྲུམ་ཕྱག་རེའི་ཉམས་ཕྱོང་རང་རང་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པས་ད་ཕྱིན་ནས། ལྟ་འདྲི་ཤར་དང་
 ཡས་སྟགས་ལུབ། ཤ་ཟོས་ཀྱི་སྒྲུང་གི་རེ་ལ་བཏང་། ཚུ་འབྱུངས་ཀྱི་སྒྲུ་མོ་གཡུ་ལ་བཅུད།
 གཅིག་དང་བཅུ་ལོར་བར་མ་སོང་བར་བྱས། སྟགས་ལོར་བདུན་པོ་སྟགས་སྒྲུ་བཅུག །
 རེས་མེད་འདྲིས་(༡༢)མེད་རི་ཁྱོད་སྦྱེལ། ཞིག་རང་བྱ་དགོས་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོམ།

བདུན་པ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རབ་ལ་དང་པོ་མི་མཐུན་སྟུགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་
 བོ། སྒྲུག་ཁྱི་ཉིན་མཆོན་སྒྲུར་དབང་མེད། །མེ་སྒྲོག་ཐར་དཀའ་སྒྲུ་རེ་བཞིན། །ཐམས་
 ཅད་དེར་དྲིས་དེ་ཡིས་སེལ། །དལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་བཤམ་པ་འཕངས། །ཞེས་པ་འདོད་
 འདུན་ཉིན་མོངས་པའི་འདམ་རྩ་བ་གྱིས་གང་བས་སྒྲུག་བྱོ་བ། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཁྱི་འབྲུག་
 ཅིང་། སྒྲུར་བཤད་པ་བཞིན་མཆོན་སྒྲུར་ཉིན་སྒྲུར་སྒྲུལ་སྟུངས་སྒྲུ་སོང་ནས། རང་
 དབང་སྒྲིབ་ཅིག་མེད་པ་མེ་མ་སྒྲུར་དང་རོ་སྟགས་ཀྱི་འདམ་དང་། ཚུ་སྒྲུང་རབ་མེད་སྟགས་

དཔལ་ལམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲིག་པ་མི་དགོས་བྲག་ལ་ཐར་བས་
 ཚོག་ །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་མཐར་ཅིམ་བྱུང་ན་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་དགལ། མེ་འོབས་སུ་
 ཞུགས་པ་ལ་ཚོས་འཕེལ་བ་དང་བདེ་སྦྱིད་ཆེ་བ་སོགས་སུ་ཡང་མི་རེ་བ་བཞིན་དུ། འདོད་
 འདྲར་བདེ་སྦྱིད་འོང་མི་འོང་སོགས་དང་རབ་ཉེར་ལུ་ཐམས་ཅད་འོང་མི་འོང་དཔེ་དེར་
 གྱིས་དང་། དེ་ཡིས་དོགས་པ་སེལ་ལོ། །དེས་ན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་
 པོ་ཐོབ་ནས། འདོད་འདྲའི་བཤམ་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཆེས་འཕངས་པ་རང་དུ་གདའ་ཨང་།

གཉིས་པ་མཐུན་སྦྱོགས་ཡན་ཡོན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། དབང་རྒྱལ་འོས་མེད་གཅིག་
 སུས་ཤེས། །དགེ་སྤྱིག་བདེ་སྤྱུག་གཤམ་ཐོགས་དྲིས། །ཞེས་པ་སྦྱིས་རབས་དང་། སྦྱོད་
 འཇུག་དང་། སྦྱོབ་སྦྱིང་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ས་མཆོ་སྦྱིན་གྱིས་དབེན་པ་བསྟེན་པའི་བདེ་
 བ་ལྟ་བུ་ལྟའི་དབང་པོ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་གང་ལ་འང་མེད་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་པར་
 གསུངས་པ་སོགས་གཞན་དུ་མང་དུ་གྱིས་ཟིན་པ་ལྟར་གོ་ན། དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཉིད་
 མཆོག་ཏུ་བདེ་ཞིང་། དགེ་བ་ལས་འོས་མེད་པ་དང་སེམས་ཡོད་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདྲེ་
 འཛིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོར་ནས། དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱིལ་རྒྱ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་
 རྣམས་གཅིག་སུས་ཀྱང་ཤེས་ན། རིགས་པ་དང་མཐོན་སུམ་གཞན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
 རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་ཏེ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་ལས་འབྲོ་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཅི་
 རང་བྱས་ཀྱང་མི་གོ་བར་སྦྱང་། དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་
 ལུན་གྱིས་(༡༩བ)བྱུང་བ་དང་། བདེ་སྤྱུག་རྣམས་རང་ཡལ་ཡིན་པར་གོང་དུ། མོ་གཤམ་
 བརྗོད་བྲལ་སྦྱིར་བརྗོད་བྲལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དཔེ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་
 གསུངས་པ་ལ་དྲིས་ན་ཤེས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་དཔེ་སོགས་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་
 པའི་གསུང་ནི་ལུང་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཁོག་ན་རིགས་པ་འང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་གྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ནི་སྦྱིའི་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ནམ་འདོད་དུ་མི་འོང་ཉོན་

མོངས་འཕེལ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པ་སོགས་གཞན་དུ་བྲིས་པ་ལས་ཤིས་
བར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ཚུལ་ནི། མིག་ན་སྒྲམས་འདྲ་བདུད་ཅི་འབྱུངས། ཏྲ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོར་དགུ་ལྟག།
ཅུང་ཟད་གཤིས་འདྲ་ཐོག་མེད་འོས། ཁྱེད་བདེ་སྐྱབས་སྒྲིལ་དག་གི་ལྷགས། ཞེས་པ་
སྟོགས་མའི་མི་སྒོ་དམན་བྱས་ནས་འདོད་འདུ་ལ་དགའ་བ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས།
ལུས་འདི་འཛིགས་སུ་རུང་བས་བདག་ནི་གཞོན་རུ་མ་ལ་སྒྲུ་ཞིང་སྟོན། ཡིད་བརྟན་རུང་
ལས་མི་ཉན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་མེད་པས། བྱེད་ལ་ན་བ་དང་ནི་སྟོང་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གིན་ཏུ་རིགས། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་འདུའི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་ཆེ་ལུགས་སམ་དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བ་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་འདི་འདྲ་ཡི་མི་
རྟོགས་ན། ཁ་དང་འཕོངས་གཉིས་ཀྱང་ཁོར་ནས་མི་རྟོགས་ཐང་བ་ལ་དེ་གཉིས་ནི་མ་
ཁོར་ཅས་རེ་ཡོང་བ་ཆེ་བ་དེར་སྒྲར། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་མིག་དང་ན་བ་མེད་པ་བསོད་
ནམས་སྒྲམས་པ་འདྲ་ཤིས་མེད་པ། བདུད་ཀྱིས་བྱེད་པ། ས་དམ་པས་འདི་འདྲ་བ་
རྣམས་ཀྱན་མོས་གུད་བརྟུངས། ལུ་མང་པོ་རབས་ཆད། གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅི་ཤིས་པ་
དབུལ་ཕོངས་སུ་གྱུར་པས་སྟོང་མ་དགའ། བཀྲེས་པས་ཟས་སྟོང་། སྒྲོམ་པས་བརྟུང་བ་
སྟོང་། ཆ་བས་བསིལ་བ་སྟོང་། གྲང་བས་མེ་སྟོང་བ་མཐོང་བས་ཡི་མུག་འཆི་མ་ཤོར་
གསུང་བ་བཞིན། འདོད་འདུར་འབྱམས་ཅར་རྗེ་ལྷགས་ལ་སོང་ནས་སྒྲོ་ཆུ་འབྱུངས་པ་
བཞིན་ཅི་ཡང་མི་གོ་ལ་ཅི་བྱེད་ལ་སྟོར་བ་རེ་འོང་བ་སྒྲར། དེ་ལས་རོས་ཀྱང་མེད། ལྷར།
ཏྲ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོར་དགུ་ལྟག། ཅིས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ལོག་ཤིས་ཁོན་(17)ན།
ལ་བསྐྱབ་པ་བྱས་པ་ཡིན། ཆོ་ཁ་ཡར་ཅུང་ཟད་རེ་བསྒྲོམས་པ་ལའང་ལྷའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་
པ་སོགས་གཤིས་ལ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་འོང་བར་སྒྲར་ན། ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྐྱབས་

ཤིང་། བྱད་པར་དལ་འབྱོར་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་འདིར་ལོག་གཤམ་ཁོ་ན་བསྐྱེམས་
 ཤིང་། སྐབས་པ་ལ་ལོག་གཤམ་མིན་པ་མི་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་རེ་ཡོང་བ་འོས་མེད་པ་
 ཡིན་མོད། སྐབས་བྲེ་རེ་ཙམ་མཐུ། བར་རེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་ལས་སྐྱེན་ཅང་ཡང་མི་
 དགོས་པར་བདེ་དགོ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ། སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་མཉམ་པ་ཡང་དབེན་པ་
 བསྐྱེན་ཙམ་ནས་རང་ཡལ་ལ་འགོ་བས། མགོན་སྐབས་དཔུང་གཉིན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་
 དབེན་པ་བསྐྱེན་པ་རང་དུ་འདུག། དེས་ན་ཅིར་སོང་ཡང་དབེན་པ་བསྐྱེན་པ་ལ་སྦྱིལ་དེ།
 ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དགྲར་ལངས་ནས་དབེན་པ་མ་བསྐྱེན་ཟེར་ཡང་། འདི་
 ལ་གི་ཡང་བྱ་རྒྱུར་འདུག་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཁར་དབེན་པ་བསྐྱེན་པ་ལ་འབྲུ་སྟོད་བྱེད་
 པ་རྣམས། ལྷགས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷགས་པར་གདའ།

གཉིས་པ་མཐུན་སྦྱོགས་པམ་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཤིང་མེད་ཅུ་གོ་བྱད་མིན་
 གང་། །བསགས་དག་སྟོན་བྱིན་ཉམས་རྟོགས་གང་། །སྦྱིས་ཤོད་སྒྱུར་གྱུར་ཆེ་ལྷན་
 མཐས། །ཞེས་པ་ཆོམས་ལས། ཆོ་འདིའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་དང་། །སྦྱི་མའི་དོན་ནི་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་དག་བརྟན་པས་རྟོགས་པས་ན། །མཐས་པ་ཞེས་ནི་བརྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། དུན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་སྦྱོན་ཡོན་མི་གཤམ་པ་ལ་སྒྲོངས་པའམ་སྒྱུན་པོ་སོགས་
 ཟེར་ལ། སྦྱིར་སྦྱོན་ཡོན་འབྱེད་གཤམ་པ་དང་། བྱད་པར་ཡུལ་གཞུགས་སྦྱ་སོགས་འདོད་
 ཡོན་ལྷའི་སྦྱོན་ཡོན་འབྱེད་གཤམ་པ་ལ་མཐས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་གཞན་
 དུ་བྱིས་ཟེན་པ་ལྷར་མཐས་སྒྱུན་གྱི་བྱད་པར་དེ་ལྷར་གཤམ་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྷར་དེ་ལས་
 ལོག་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་འདུལ་མི་དུན་དགྲ་དུན་ཡོད་པའམ། དེ་འདྲ་བ་ཆོག་གཤམ་
 མང་པོ་རེ་ཡོད་པ་ལ་མཐས་ཟེར། འདོད་ཡོན་ལྷའི་སྦྱོན་ཡོན་གཤམ་ནས་དབེན་པར་
 ཞུགས་པ་ལ་མཐས་པ་མི་ཟེར་གྱི་སྟེང་དུ། སྒྱུན་པོར་རྩི་ཞིང་པལ་ཆེར་བསོད་ནམས་མ་
 བསགས་པའི་དུས་སུ་སོང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་མཐས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྦྱིས་པ་དང་

ཚོགས་བསགས་ཅན་དུ་མི་(༡༧བ)ཤེས་པར། འདི་ཙམ་ལ་དེ་འདྲ་མི་འོས་སྟམ་ནས་
འདི་ལས་ཁོར་ཞིག་བཅལ་ལྷ་ཚོས་བཞེངས་པའམ། ཚིག་རིགས་འདྲ་སྦྱངས་ན་དོན་ཆེ་
སྟམ་ནས་འདོད་འདྲར་ཤོར་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྦྱང་སྟེ། ཤིང་གི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅུ་གོ་དྲུ་
ཡལ་ག་ལོ་མས་ལུང་པ་ཁེབས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཤིང་མེད་སྟོན་པ་མིན་ན་མི་བཟུང་བ་
བཞིན་དུ། ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པལ་ཆེར། མི་སྟོག་ཐར་དཀའ་སུ་རེ་བཞིན། །སོར་བའི་
དུས་འདི་འདྲ་སྦྱངས་ཏེ་དགའ་ལྷན་སྐྱེས་སྟམ་བྱེད། རན་སྒྲགས་སྒྲག་བདེ་མི་དགོས་
སྟེས། །ཞེས་སོགས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྒྲར་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཐོན་པའི་ཚོགས་
བསགས་དང་། སྐྱབ་པ་དག་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པ་ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་
པ་དང་། ཉམས་རྟོགས་སྐྱེས་པ་མིན་ན་གང་ཡིན། ས་པཎ་གྱིས་གྱུར། གོ་བ་དང་ནི་
རྟོགས་པ་གཉིས། །རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཡིན་རོ་བོ་གཅིག །སྒྲ་སྒྲིད་གཅིག་ལ་ལོ་རྒྱུ་བའི། །
འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅིས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས། རི་
སྟོང་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་བ་ཡིས། །ཐག་པ་ལ་ནི་སྒྲུལ་ཞེས་འཛིན། །འཕྱི་ཤིང་སྟོགས་
པར་ཤེས་པ་ན། །གཉེན་པོའི་སྟོགས་གྱི་ཤེས་པ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
ལྟ་བུ་དེ་ཕོ་སྟེས་པ་དང་ཚོད་པ་དང་སྦྱང་པ་དང་གྲུང་བ་དང་ཤེས་ཆེ་བ་དང་སྟོད་དང་ལྷན་
པ་དང་མཐས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོང་འོག་ཏུ་མང་དུ་འཆད་པ་རྣམས་གྱིས་གྱུར་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །

དགྲ་པ་བཅུན་པོའི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་
ནི། ཅུལ་འདོན་མི་འགྲུབ་ཅི་འདྲ་ཤེས། །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་འཁྲིགས་མཚར། །
ཚིག་སྒྲིལ་རྟག་འཆར་ལྟར་ཅི་གསུངས། །མེད་གྱུར་སྦྱར་རྟོལ་ཨ་ལྷག་མཚར། །དཔལ་
ཆེན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡ་མེད་ཅི། །ཞེས་པ་སྟོགས་སྟེས་ལྟར་གིས་མ་སྟགས་པ་ལ་བཅུན་པོ་
ཞེས་བྱ་ལ་འདོད་འདྲར་ཤོར་ན་སྟོན་མཐུན་མེད་རེ་ཅུང་། བེར་ག་ལན་མེད་རེ་མང་།

ཞེས་སོགས་ལྟར་གཡོ་སྒྲུབ་པ་གསུམ། ཆགས་སྒྲོང་མོངས་གསུམ། ཅུལ་འདོན་མེད་
 བར་མི་བྱུང་མི་ཚུད། བྱ་བ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅར་ཅི་འདྲ་ཤེས་མོད། མྱོས་གསུམ་ནས་
 གསུངས་པའི་ཉེས་ལྟར་གི་སྒོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི། ཇུལ་འབྲིགས་པའི་འདྲ་འཛིང་
 དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱི་གུང་གིས་(༡)པར་བསྒྲུམས་པ་འོས་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མཆར་མེད་
 དེ། གཉེན་པོ་ཆེན་སྒྲིལ་དུ་བསྒྲོམས་པའང་འདྲ་འཛིང་བྱུང་དུས། རག་འབྲུལ་སོགས་ལ་
 ཏྲག་ཏུ་འཆར་བ་སྒྲུང་ན། འདྲ་འཛིང་འབྲུམས་ན་ཉེས་ལྟར་གི་ལྟར་ཅེ་ཆེན་པོ་ཞིག་འོང་
 རེས་སོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམར་བྱིད་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་
 ལྟར་གི་སྒོ་རྣམས་ལ་གོ་བ་རེ་ཅུ་ཡོད་པའང་ཆེས་དཀོན་ཞིང་མང་ལ། ཡོད་ཀྱང་འདྲ་
 འཛིང་བྱུང་དུས་སྤྱིར་བ་ཆུས་ཁྱིམ་བའམ། ཚུད་ལ་གྱིས་སྤྱིར་མ་འབྲེལ་བ་བཞིན་ཉོན་
 མོངས་དབང་ཆེས་པས་རང་ལ་རང་དབང་ཡི་མེད་པར། འདི་ཅུ་ལུ་ཅི་ཟེར་གྱིན་སྐད་
 ཅིག་རེ་ལའང་ལྷགས་ཏྲགས་བསྟན་ཆར་འོང་བར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་འོས་མེད།
 ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གྲང་སྒྲུ་མེད་ཏེ་སྤྱི་
 མེད་དག་ཡི་མེད་དུ་རྒྱ་བ་ལ། ཁོ་རང་གང་བྱེད་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ཅུང་ཟད་གཤིས་
 འདྲ་ཐོག་མེད་འོས། །ལུས་སེམས་རྣམས་འགྱུར་ཡོང་མ་ཐང་། །བས་དྲན་འབྲི་དང་གཡག་
 གིས་བལྟག། །ཁ་བཤད་སྒྲིབ་བྲལ་ལག་ལེན་འབྲིབས། །ཞེས་པ་བག་ཤིང་ཤིང་ཅིད་
 དང་། ཇུལ་འབྲེལ་པའི་ལྟའི་བསྒྱེད་རིམ་སོགས། ཆེ་འདིར་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྱངས་པ་རེ་
 ལའང་གཤིས་ལ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་རེ་འོང་བར་སྒྲུང་ན། ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དབང་།
 ཆགས་སྒྲོང་མོངས་གསུམ་ལ་སྤྱངས་པ་ལས་གཤིས་བཞིན་འོང་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད་དེ།
 འབྲུལ་སྤྱང་གྲུང་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ཆོས་ལ་སྤྱངས་པ་རེ་ཡང་། འདྲ་འཛིང་སྤྱོད་ཆོགས་རེ་
 བྱས་ཆེ་ལུས་སེམས་རྣམས་འགྱུར་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡོང་བར་སྒྲུང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
 གཉེན་པོ་ཅི་སྒྲོམ་གྱང་གཉེན་པོའི་པས་དྲན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲི་གཡག་གིས་

བལྟགས་ཟིན་ནས་པ་བཤད་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་བུལ་བ། ལས་སྒྲུ་སྒྲུ་འདྲ་ཡོད་
 གྲང་ལག་ལེན་ལ་སྒྲུགས་པས་འཐིབས་ཏེ། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡོང་གིན་སྒྲུང་བ།
 མཐོང་བ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲུགས་པར་ཡོན་གྱི་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། འོས་
 མེད་སྟོན་བརྒྱ་མཛོད་འབྲས་ཅི། །ལུང་རིགས་སྤྱོད་བས་རྣེ་སྒྲུང་དག །མཐར་ཐུག་སྒྲོ་
 མེད་མཁས་ཁྱབ་ལམ། །ཞེས་པ་དབེན་པ་དེ་བསྟེན་པ་ན་ཉིས་ལྷུང་གི་གོ་བ་ཅུང་ཟད་
 (༡༥བ)ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཐམས་ཅད་འགགས་འགོ་བ་འོས་མེད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་སྟོན་
 ཡང་ཅི་དགོས། གོང་འོག་ཏུ་བརྒྱ་ཕྲག་བཤད་པ་དང་འཆད་པས་ཤེས་ཤིང་། མཛོད་
 ལས་ཉོན་མོངས་མ་སྦྲངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུན་ཉི་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚང་ན་ཉོན་མོངས་འོང་བར་གསུངས་ལ།
 འདྲུ་འཛིར་དེ་གསུམ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འོང་ཞིང་། དབེན་པར་ཡུལ་རང་འགགས་ཡིན་པས་
 རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅིའི་དོན་ལ་འོང་། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་མཛོན་སུམ་ཉམས་
 སྤྱོད་གང་ནས་བསམས་གྲང་། འདྲུ་འཛིར་རྒྱུན་སྒྲུ་ཚོགས་དེ་དང་སྤྱད་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཆེ་
 འདིའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཚོགས་རྣེ་བ་སྒྲུར་བ་དྲག་པ་སྒྱེ་བར་སྒྲུང་། དེ་ལ་འདྲུ་འཛིར་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།
 དགེ་ལས་སྒྲུབས་ནའང་ཐར་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་ཞིང་ལའོར་བའི་རྒྱར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཆོད་བེན་པ་བསྟེན་པའི་རབ་བྱུང་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉིས་
 རང་གིས་སྒྱེ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྒྱེ་བའི་སྒྲོ་པལ་ཆེར་འགགས་ནས་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུས་
 ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཚོགས་
 སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་སྤྱོད་གནད་
 ཟབ་མཚུངས་བུལ་རྟོགས། །ཞལ་ཤེས་ཆིག་རྒྱུད་སྤྱི་གསེར། །ནད་གདོན་བྱུར་
 ཆེན་བསལ་དྲིན་བྱོད། །ཅེས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་བྱོས་ཤིང་། སྒོ་
 དམའ་རིང་ཡུལ་སྤྱོད་བ་རང་གནད་དུ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་མི་གོ་བར་གཉིས་པོ་མེད་རུང་ཡོད་ལོ་བ། ཡུལ་རན་པ་རྣམས་
 དང་ལང་ལོང་དུ་འགྲོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འབྲལ་ལ་སྤྱེ་མར་གཏོང་ཞིང་། རྒྱུ་དུ་
 བས་ས་འཛེམས་པས་ད་གཟོད་ཅི་ཡང་མི་ཉན་པ་དྲེད་ཀྱན་ཅིག་བྱུང་དུས་འགྲོད་ཀྱང་ཐལ་
 ཚར་འགྲོ་ལ། ཡུལ་རན་དང་འགྲོགས་པ་ལ་ལན་རེ་ཅོས་དགའ་རབ་བྱུང་ན་ཡང་།
 གཡག་གིས་ས་བརྒྱུངས་ཀྱང་བོང་སྤྱ་ཉམ་ར་བའི་ཚུལ་དུ་སྦྱིར་མིས་སྤྱེལ་བ་དང་། བྱུང་
 བར་དུ་ས་ཁས་པ་རྣམས་ཉམ་ར་ཞིང་སྤྱེལ་བར་འགྱུར་ལ། རང་ཡང་འབྲལ་སྤྱགས་ཀྱིན་
 ཏུ་འཕྱང་བའི་འདུལ་བ་ནས་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་སྤྱིའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
 དང་སེར་(༡༩ན)སྣ་སོགས་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་སྦྱོང་བའི་བཅས་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྣམ་པ་
 གོང་ས་གཉིས་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བཅས་པ་མང་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་ན།
 སྦྱིས་ཀོད་སྦྱང་གྱུར་ཆེ་ལྷན་ས་ཁས། །ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ལ། གཞན་དུ་ན།
 མིག་རྣ་སྣམས་འདུ་བདུད་ཅི་འབྱུངས། །ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྦྱོང་གནད་ཟབ་
 མཚུངས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཞལ་ཤེས་ཆིག་བརྒྱད་ཨྱི་གསེར། འགོ་མའི་གདམས་པ་
 ཅིས་ཅན་མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་གཞན་དུ་མང་དུ་བྱིས་ཟིན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་གོ་ན་ཆོམས་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཁང་སྦྱོང་ནང་ཞུགས་ནས། །
 བར་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དག །ལྷ་ཡི་དགའ་
 དང་ལྷན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་དབེན་པ་འདིའི་སྦྱིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་
 བད་གཏོན་བྱུང་ཆེན་རྣམས་རང་འགགས་སུ་བསལ་བས། དབེན་པ་འདི་དྲིན་རེ་ཆེ་སྣམ་
 དགའ་ཡལ་ཡལ་བྱོད་ཐུར་ཐུར་འགྲོ་བ་དེར་སྤྲང་། བཅུ་པ་བཟང་པོའི་རབ་ལ། དང་པོ་
 མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གཡོ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
 ཆོས་འཛིན་རང་ཐུག་ས་འབྲུལ་ཕྱིར། །བྱེ་སེམས་རྟོག་འདའ་མདོ་རིགས་ཐོབ། །བསམ་
 སྦྱོང་བྱུང་མེད་ཆོག་དོན་སྦྱོལ། །རྟོག་བདུན་སྦྱོབས་ཆེ་བརྒྱ་འགྱུར་འཛིགས། །ཞེས་པ་

ཆོས་པ་པ་ལ་ཆེ་བའི་ནང་ན་བྱ་བ་གང་ལའང་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པར་སྒོ་བྱང་བ་ལ་རྩོམ་བཟང་
 བ་ཟེར་ལ། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བྱུགས་དམ་བཟང་ཞིང་། དམན་པ་ལ་བྱམས་
 པ་བྱུགས་རྩེ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་འདུང་རན་
 པ་ལྟམ་གྱིས་གྲུབ་ཡོང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མོངས་པ་དང་གཞན་དབང་གིས་
 བདས་པ་དང་། དགྲ་འདྲེ་མངས་པ་སོགས་སྤྱི་ལོ་ནང་ཚན་གྱི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
 དང་། དགོས་སུ་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་རང་ཡོད་མེད་ལ་བྱུག་པ་བཞིན་འོང་བས། དེ་
 རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོམ་བྱུང་ན་ནི་འབྲུལ་བ་སྣ་ཆོགས་འབྲུལ་དུ་ཡོང་བའི་ཕྱིར། བྱ་
 དགོས་བྱེ་བ་ཕྱག་སེམས་པ་དང་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་དུས་འདའ་བས། ཏིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་(༡༩བ)དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 གྲུང་སོགས་རྒྱད་མང་པོ་ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་དག་ལ། །མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་
 དག་སྒྱུར། །དེ་ནི་དེ་ཡི་དངོས་འབྱུང་ཏེ། །སྣ་ཆོགས་ནོར་བུ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་མངོན་སུམ་སྒྲོང་བ་གང་གིས་ཀྱང་གཤེས་པས། འདོད་འདུའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་དེས་འདའ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསམ་པ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་སེམས།
 སྒྱུར་བ་དེའི་ལག་ལེན་ཁོ་ན་བྱེད་པས་བསམ་སྒྱུར་བྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེ། དེ་དག་
 རྣམས་ཀྱང་བྱེ་སྒྱེད་བྱེ་བསྐྱར་བྱེ་རྒྱག་བྱས་ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱུད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ཆོགས་མ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འདོན་ཞིང་དོན་མོས་པ་སྐད་ཅིག་ཅུམ་རེ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོལ་
 མ་རེ་འདོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འོང་བས་སོ། །བརྟགས་ན་བྱིས་པ་ལས་བརྒྱུ་འབྱུང་
 ཀྱིས་འཛིན་སྟེ། བྱིས་པ་ལས་བཅུན་པ་དང་བན་བཅུན་ལས་དགེ་བཤེས་སོགས་རྣམ་
 རྟོག་རྣམས་པ་དང་། སྤྱ་བ་དང་ཆེ་བ་དང་རགས་པ་དང་ཞིབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ཟབ་པ་
 དང་མང་བ་སོགས་བྱུང་བར་བདུན་གྱིས་འདོད་པ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ཉེས་པ་ཡང་

ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས་བྱིས་པས་ལོ་བརྒྱར་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་བསགས་
པ་བས། རབ་བྱུང་འཆལ་བས་དད་ཟས་གཅིག་སྤྱད་པ་སྤྲིག་པ་ཆེ་བ་སོགས་མང་དུ་
གསུངས་ཤིང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པའི་རྩ་ན། སྤྲིག་པ་
གཞན་ཕྱ་ཕྱུར་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་བྱོགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། །མི་འདྲ་སྐད་ཅིག་སྤྲིགས་ཀེར་
འོང་། །མ་ཅིས་ཉེར་ལྷ་ཅིས་ཅི་སྟོས། །བྱིས་བྱུང་རི་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་འང་དགལ། །གར་
སྤྱད་སྟོན་ཡོན་རྒྱ་མཚན་དེ། །ཞེས་པ་འདོད་འདུར་དགའ་བ་ནི། སྟོན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་
བ་དང་གཞི་དང་། སྟོན་གྱི་ཆེ་ཤོས་འདོད་འདུ་སྟོང་བ་ནི། སྟོག་སྟོང་ཉིང་ཁུ་སྟོར་རྗེས་
གསུམ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་པས།
འདི་གཉིས་སྟོན་ཡོན་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དགེ་བཤེས་དགའ་བཅུ་འཛིན་པ་འང་
འདོད་འདུར་ཤོར་ན་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྲིགས་ཏེ་ལྟུང་ཡོང་། འོད་(༡༠ན)སྤྱང་གི་ལེའུར་ཡང་།
རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མི་གཅོང་ལྟར་བ་སྟུང་། །དེ་ལྟར་སྟོན་བཞིན་དེ་ནི་བྱིས་མ་ཡིན། །དེ་
བཞིན་དགེ་སྟོང་མང་དུ་བོས་པ་ཡང་། །བཀྱར་སྟེ་མི་གཅོང་ལྟར་བ་དེ་འདྲར་བཤད། །
ཅས་སོ། །ཡང་འདོད་འདུ་སྤྱངས་བཏང་ན་འདི་སྐད་ཅིག་ལ་ཀེར་ཏེ་མིའི་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བར་བོན་འོང་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་བྱིར་མདོ་རྣམས་ལས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་རྩ་མང་པོ་
གསུངས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྟོང་ནས་འདོད་འདུ་སྤྱངས་བཏང་ན་དེའི་དགེ་
སྟོང་རྣམས་མ་ཅིས་ཀྱང་དེ་ལ་རབ་ཉེར་ལྷ་ཚང་བ་ཡིན་ན། བཅིས་ན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་སོ། །མདོ་ནས་གསུངས་པའི་རབ་བྱུང་རི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ད་
ལྟའི་བྱིས་ནས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆས་འདི་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བཅུ་བསྟོན་པ་དང་སྟོམ་
ཆེན་དགའ་བྱབ་དང་འདག་ཆར་དང་རི་སྟོང་དུ་ལོ་མང་པོ་བསྒྲམས་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་།
སྟོང་ནས་འདོད་འདུ་སྟོང་བ་མེད་ན་སྟོན་ཕྱུ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བའང་

གིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དུང་སྟོན་གྱི་གོང་ལུང་ཡོད་པ་མང་བར་སྒྲུང་རོ། །སྟོང་
ནས་འདོད་འདུལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་གར་སྟོན་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
ཆོས་བར་སྟོང་ནས་བཙུ་ཞིང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འོང་བས་སོ། །དེའི་བྱིར་རབ་བྱུང་
གི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། བྱིས་པའི་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཙུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཕེལ་བའི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་བྱོགས་ཉེས་དམིགས་
གྱི་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། བསམ་སྦྱོར་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛོམས་ཅི། །གཉེན་རྩེ་ནི་བློ་
ཅན་སྟེ། ཉིན་མཆོན་མི་གསལ་ངན་འབྲུལ་ནད། །སྦྱོར་གསུམ་རྒྱུ་རྩོམ་ཐར་འོས། །
ཞེས་པ་འདོད་འདུར་གོར་ན་ཆོས་བྱེད་སྟོན་བྱས་ཀྱང་ཁ་ན་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་མིན་པ་འོང་ས་
མེད་དེ། སྟོན་མན་པ་དེ་ལྟར་ཆོ་འདིར་བསམ་པ་ལས་འོང་ས་མེད་པར་མང་དུ་བཤད་
ཟིན་ཅིང་། བསམ་པ་དེས་བྱས་ཆད་དོན་སྟོང་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
རྒྱ་ལམ་ན་བསམ་པ་རེ་འཐད་ཡོད་དུ་རྟག་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱབ་པ་ནམ་དག་ཅིག་
མེད་ན་ཅི་བྱས་དོན་སྟོང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱབ་པ་ཡང་དེར་ཡོང་ས་མེད་པར་འཆད་པས་སྦྱོར་
བས་ཀྱང་(༡༠བ)ལྟ་ན་མེད་ལ། རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་སྦྱོར་བ་རེ་འཐད་བྱུང་དུ་འཆད་
ནའང་། འགལ་རྒྱུན་སྟོན་ལྟར་གིས་བཅོམ་ནས་ཡེ་མེད་དུ་འགོ་བར་སྦྱར་བཤད་ཟིན་
པས། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་ལྟ་ན་མེད་ལ། རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གིས་གལ་ཏེ་མ་བཅོམ་
པ་བྱུང་ནའང་། ད་གཞོན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟ་ན་ཡེ་མི་འོང་བར་འཆད་པས་དེས་ན་བསམ་
སྦྱོར་འགལ་འབྲས་བཞི་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ལྟ་མེད་དུ་འཛོམས་ན་ཐམས་ཅད་ཆད་
ནས་འོང་བའི་འདོད་འདུར་ཆོས་ཅིའི་བྱིར་འོང་། ཐལ་ཆེན་ལས། མཉན་པས་ཐམས་ཅད་
རྒྱལ་ས་བསྐྱལ་ནས་རང་ཉིད་རྒྱ་ནང་དུ་གི་བ་ཡི་ཐུག་པ་བཞིན་དུ། བཤེས་གཉེན་མདོ་
རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་མི་སྟོམ་པར་གཞན་ལ་བཤད་པས་ཐན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། མཉན་པ་

དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་དཔེ་དོན་མང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། འགྲོ་མགོན་སོགས་
 སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ས་བསྐྱེམས་ཆོས་ཀྱན་ལས་རོལ་ན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱུ་བ་པ་རྣམས་དག་ཅིག་གི་ཐོག་མར་
 དེས་འབྱུང་རྣམས་དག་ཅིག་མ་སྐྱེས་ན། ཅི་བྱས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱུ་ལས་མི་
 འདུལ་བར་གསུངས་ལ། དེས་འབྱུང་རྣམས་དག་རྒྱུ་བ་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དག་འཇུག་འདོད་འདྲར་
 སྐྱེ་དོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གྲུ་མས། ཆོ་འདི་སྒྲོ་ཡིས་ས་ཐོངས་
 བ། །རི་ལ་བསྐྱད་ཀྱང་རི་དྲགས་འདྲ། ཅི་བསྐྱེམས་རལ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །མི་རྟག་
 རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་གཅིས། །ཞེས་དང་། ཁྱོ་ལྟ་ལོ་རྩུ་བས། ལུས་སྒོག་ཐེད་ལ་ས་བོར་ན། ཅི་
 ཅོམ་དགོ་ལ་འབད་བྱས་ཀྱང་། །ཁྱི་མར་ལག་སྟོང་གཅིར་བྱར་འགྲོ་ །ཁྱི་མར་ཅི་འབྱེར་
 ཨ་ཅ་མ། །ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། ཅན་དན་གྱི་དཔེས་རྒྱུ་བ་པ་མི་བྱེད་པར་
 ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ཅོམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སོགས། མདོ་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་རྣམས་ནས་
 མང་བར་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱུ་བ་པ་རྣམས་དག་ཅིག་དང་མ་འབྲེལ་ན་བྱས་པ་དོན་
 མེད་ལས་མི་འདུལ་ལ། རྒྱུ་བ་པ་ཡང་སྟོད་འཇུག་སོགས་ལས་གཡེང་བ་སྤངས་པ་
 སོགས་ལ་འོང་གི། །གཞན་འོང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་སོ་སོ་ལ་སྟོང་
 བའང་ཡོད་དེ། འདྲུ་འཛིན་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་ནའང་དེ་སྟོན་འགྲོ་སྟོར་བ་ནས་ཉིན་དགེ་
 སྟོར་མི་གསལ། འབྲུལ་(༡༡)ན་ཤེས་མང་བ་དང་། མཚན་སྤྱི་ལམ་མི་གསལ་ཞིང་རན་
 པ་དང་དེར་ས་ཟད་ཁམས་མི་བདེ་ཞིང་། བད་ལྷང་བ་དང་། ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་
 པར་འོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་གཞིའི་ཉིན་དང་རྗེས་གསུམ་དུ་ཡང་། ལྷ་པོ་དེ་ཅི་རིགས་
 པར་འོང་ནས་འདྲུ་འཛིན་རེ་དགེ་སྟོར་རྒྱུང་དུ་འཕེན་པར་སྤྲང་ལ། དེ་འདྲུ་བའི་རྣམས་ཐར་
 རྣམས་བསམས་ན་འདོད་འདྲུར་ཤོར་བ་ལ་ཆོས་འགོ་དོན་མེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད།

གཉིས་པ་མཐུན་སྟེགས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བསམ་སྟོར་འགལ་འབྲས་

གཅིག་འཛེངས་ཅི། །ཞེས་པ་སྟེང་ནས་འདོད་འདུ་སྤངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། མཐར་ཐུག་སྟོ་
མེད་མ་འདུག་ལམ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ལྟར་བྱུང་ཏེ་འོང་བས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཅི་བྱས་འཛེངས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོར་བ་ཆོས་མེད་པ་བྱ་རྒྱུ་མེད་
པས་དེས་འཛེངས། དེའི་སྟེང་དུ་འགལ་རྒྱུ་སྟེང་མེད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འབྲས་
བུ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་འཛེངས། དེ་རྣམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛེངས་ལུས་ན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བསྟན་དཀའ་དུས་འདས་རྫོགས་སོ་བདེན། །སྤངས་ཐག་ཆོལ་
འགོ་བྱེ་སྤངས་གཞལ། །རྒྱད་འདྲེས་ལམ་སོང་ནད་ཐོག་ཐེངས། །བྱ་ཐབས་མེད་སྟམ་མ་
ཁྲེལ་ཆོལ། །རི་བཞིན་ཟ་ཉམས་སང་མཐོ་འབོལ། །ཞེས་པ་འདོད་འདུར་ཤོར་ན་བྱིས་པ་
ལ་བསྟན་གནས་ཉིན་དེ་བྱུང་ན་དག་ཤོས་སུ་སྤངས་སྟེ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན། རབ་བྱུང་
དབེན་པ་བསྟན་པའི་མི་ལ་འདུ་འཛིན་ཞག་སྟེལ་ཏེ་བྱུང་ན་འང་ཉིན་མཆོན་དགེ་བའི་བྱ་
བས་དུས་འདས་ཀྱང་། ཉིན་མཆོན་མི་གསལ་རན་འབྲུལ་ནད། །ཅེས་སོགས་སྤངས་
རྫོགས་སུ་བྱིས་པ་བཞིན་འོང་བར་སྤངས་པ་མི་ཆོལ་འདོད་འདུར་རྣམས། བདུད་ཅི་དོར་
ནས་བཅོན་དུག་འབྱུང་། །ཡིན་པ་བདེན་ངེས་པར་འགྱུར་བོ། །དེ་རྣམས་གོ་ན་འདོད་
འདུ་སྤངས་མ་ཐག་ནས་ཅི་བྱས་ཆོལ་བྱར་འགོ་བར་ལུང་རིགས་ཀྱི་བྱེ་དང་། མངོན་
སུམ་ཉམས་ཕྱོད་གི་སྤངས་ལ་རྟག་ཏུ་གཞལ་ཟིན་པས། ཆོས་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ལམ་དུ་སོང་།
སྤངས་ནད་ཐོག་ཏུ་ཐེངས། རང་ལ་དགེ་སྟོར་གྱི་འབྱེང་ཁ་ཆེར་མི་འདུག་མོད། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲོས་ཞུས་ཀྱང་། (༡༩)བྱ་ཐབས་འདི་ལས་མེད་སྟམ་རང་ལ་མ་
ཁྲེལ་ཞིང་སེམས་ཆོལ། སྒྲུབ་མི་རུས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད། གང་རུས་སྟེང་ནས་ཆོས་ནས་རི་
རྒྱུད་བཤད་པ་བཞིན་ལག་ལེན་ལ་བཀལ། དེ་ནི་སུ་གང་ལ་འཇོགས་མི་ཟ་ཉམས་མི་ང་།
སྟོ་བདེ་སང་དེ་བ་ལྟ་བ་མཐོ་ཡེ་ཤེ། སེམས་བདེ་འབོལ་ལེ་ཡོང་བ་དེར་སྤངས་ངོ་། །

བཏུ་གཉིས་པ་བྱི་མའི་སོ་ནམ་གྱི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་དམིགས་

ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཏྲ་བྱས་དྲུག་གཉིས་སྒྲོར་དགུ་ལྷག ། ཏྲ་ཟད་གཤིས་འདྲ་ཐོག་མེད་
 འབྱུང་། ། གུན་ལན་གུན་དོར་གུན་འབྱུང་ལ། ། སྒྲུག་འབྱེད་མི་སྒྲོམ་མི་སྒྲུབ་བྱུན། ། སྒྲུབ་
 སྒྲོར་བསྐྱུགས་སྒྲུན་དགོས་མིན་ནམ། ། ཞེས་པ་འདོད་འདུར་ཤོར་ན་ཏྲ་བྱས་དྲུག་གཉིས་
 སོགས་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྒྱུར་སྒྲུབ་པས། ད་ནི་འཁོར་བའི་
 ཤིང་སྒྲོར་ལ་རན་གོམས་ཀྱི་ལྷགས་འབྱུང་རིམ་དགུས་བསྐྱུལ་ནས། འཕགས་ཐབས་
 ཡེ་མེད་པར་འོང་བར་སེམས་ཏེ། ཏྲ་ཟད་བསྒྲོམས་པ་ལའང་གཤིས་འདྲ་བ་འོང་
 བ། ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དང་བྱུང་པར་དལ་འབྱོར་སྒྲོབས་ལྷན་གྱི་དུས་འདིར། འདོད་
 འདུར་བསྐྱེད་བསྒྲོར་དགུ་ལྷ་བྱུང་སྒྲུབ་པ་ཅེ་གཅིག་བྱས་པས་སོ། ། སྒྲིར་སྒྲིགས་དུས་སྒྲུ་
 སྒྲེས་པ་དང་བྱུང་པར་དགོ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོམ་མི་འདུག་ཞུགས་ནའང་ཡོན་ཏན་མི་སྒྲེབ་པ་གུན་སྒྲར་
 ཡང་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་གི་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་པས་ལན་འདུག་པ་ལ། ད་ལན་སྒྲེས་དབར་གིས་
 སྒྲུབ་པ་བྱས་ཆོག་པའི་དུས་འདིར་འདི་སྒྲིར་ཡོན་ཏན་གུན་འོང་བའི་སྒྲུབ་པ་དོར་ནས།
 རྗེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྒྲུ་གུན་འབྱུང་སྒྲུ་ཞིག་སྒྲུབ། ཆེ་སྒྲ་
 མར་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་འདི་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་འོང་བ་ལ། མ་བྱས་
 འདུག་པས་སྒྲུག་ཅིང་འབྱོད་པ་ལ་ཏན་ཟེན་པ་མི་སྒྲར། ད་སྒྲར་གྱི་གོ་མ་ཆོད་དེ་ལྷ་བྱུ་
 བསྐྱུལ་ནའང་རྒྱར་སྒྲར་བ་ལ་དེ་མི་སྒྲོམ། ཆེ་སྒྲོས་བཏང་མི་སྒྲུབ་ན་དེ་ལས་བྱུན་པ་ཅི་
 ཡོད། མ་མཐའ་ཆེ་སྒྲི་མར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་དུ་རེ་ནའང་ད་ལན་ནས་
 རང་ཡང་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་གི་སྒྲུབ་པ་བྱེད། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྒྲོར། དེ་བྱེད་པའི་བསྐྱུགས་
 པ་བརྗོད། རྒྱན་དུ་ད་འོང་བའི་སྒྲིར་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྒྲོར་བ་ལ་འབད། ལྷ་དང་བྲ་
 མ་ལ་གསོལ་(༡༩ན)འདེབས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་
 སྒྲི་མའི་སོ་ནམ་ལ་འདོད་འདུ་སྒྲོར་ཅི་བྱུབ་ལ་གཏོང་བ་རང་བཟུང་བ་དེས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲོགས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མའི་ལོག་སྒྲོགས་ཀྱི་ཤེས་

ཤིང་། འོག་གི །འདི་ཕྱིར་དོ་བཞིས་ཡར་མར་ཐལ། །ཅིས་སོགས་ཉིད་འདིའི་ཡང་
གཞུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཐར་ལམ་གྱི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་དེ་མིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འདི་ཕྱི་སྒྲོན་ཡོན་སེམས་གོམས་སྒྲོམ། །
གཡེང་འགགས་དབེན་ཐོབ་མཐར་ཐུག་དོན། །སྤངས་ཐོབ་ཆུང་དུ་འང་རི་ལྟར་འོང་། །
མིན་འཆོར་ཡུར་གཙང་ཉིས་གསུངས་གོ །ཐུག་ལྷགས་མ་རྟེན་རྟེན་བསྐྱམས་དངོས། །
མི་འོང་འོང་ཅི་བཅོན་སྒྲིལ་སྟེང་། །ཞེས་པའི་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་འོང་ངམ་མི་འོང་རང་གི་སྒྲོན་ཡོན་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེ་ལ་ཐུག །སྒྲོན་ཡོན་
ཡང་ཕྱིའི་ནོར་བཟང་ངན་ལ་མི་འཛོག་རང་གི་སེམས་བཟང་ངན་ལ་འཛོག་ཅིང་དེ་ལ་
ཐུག །སེམས་བཟང་ངན་གོམས་པ་བཟང་ངན་ལ་ཐུག །གོམས་པ་བཟང་ངན་སྒྲོམ་པ་
བཟང་ངན་ལ་ཐུག །སྒྲོམ་གཡེང་བས་འགགས་འགྲོ་ཞིང་དབེན་པ་བསྟེན་ན་ཐོབ་པས་
ཐར་པ་སོགས་གང་འདོད་ཀྱང་འདོད་འདུ་སྤངས་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཉིད་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་དམའ་ཤོས་ཆོ་འདིའི་སྒོ་སྒྲ་
སྤངས་ནས་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒོ་སྒྲིས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྤངས་ཐོབ་ཆུང་དུ་
དེའང་དབེན་པ་མ་བསྟེན་ན་རི་ལྟར་འོང་། འོང་བའི་གནས་མེད་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྒོ་སྒྲ།
ངེད་རང་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་མིན་ན་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྒྲིས་པ་མི་སྒྲི་ཞིང་སྒྲིས་པའང་
འཆོར་བས་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཅི་ཐོབ་བྱ་དགོས་ཤིང་སྤྲལས་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་སྒོ་སྒྲིད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡུར་ཆུ་ལ་མ་ཐར་བའི་གཙང་པོ། གང་
མ་ཡོག་པའི་དོ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་སྤངས་རྟོགས་ཅམ་ཡང་འོང་ས་མེད་
པའི་གཡེང་བར་སངས་རྒྱས་སམ་ཐར་པ་རི་ལྟར་འོང་། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་སངས་(༢༢བ)
རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟས་པ་ཡོད་བཞིན་མི་འཆོལ་བ་དང་།

དེའི་སྒྲིལ་དོན་རྒྱུ་དེ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་
འདྲའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མང་བས་དབེན་པ་མི་བསྟེན་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་འདུལ་
བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འོར་སྟེ། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །དེའི་སྒྲིལ་
མཐས་པས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཉིད་མེད་ཁ་མེད་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་
བསྐྱབ་པ་ལ་འདོད་འདུ་རགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོམ། དཔུ་ཚུན་ཆད་ནས་སྟོར་བ་ཡོད་མེད་
ལ་བྱག་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལ་སོགས་ལས་སྟོན་པ་ལྷགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟེན་ཅིང་རྣམས་
ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ལྷགས་སྒྲུབ་སྟོབ་མ་རྣམས་དང་ཤུག་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་
འདུ་ལལ་མོ་ཆེ་སྟེ་མོ་ནས་སྤངས་ཐོན་མོད་གྱི། དཔུ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་རྟོགས་པ་
གང་ཡང་མ་རྟོན་པས་སྟོན་པས་དེ་སྟོར་བའི་ཁུར་མང་དུ་བསྐྱམས་ནས། གཞེད་སྤངས་
པ་ན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོན་པར་གསུངས་པས། ཐར་པ་སྐྱབ་པ་རྣམས་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་
བའི་དངོས་རྒྱ་བཟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་འདུ་དཔུ་ཚུན་ཆད་སྟོར་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་། ད་ལྟའི་བྱེད་ཚུལ་འདི་འདྲས་ཐར་འདོད་ལ་རྟོགས་པ་མི་འོར་སྟེ།
འོར་ན་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་སྟོན་བསགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་འདུ་དཔུ་ཚུན་ཆད་
སྟོར་བའི་ཚུལ་བ་ཅི་དགོས། དེས་ན་བཅོན་དུག་ལྟ་བུའི་བཟུང་བ་སྟེ་ཚིགས་སྟོར་བ་ལ་
སྒྲིལ་ཏེ། དེ་སྟོར་དུ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིགས་པའི་ཡོན་གྱི་སྟོམ་ཚུལ་ནི། འདི་སྒྲིལ་དོ་བཞིས་ཡར་
མར་ཐལ། །ཐར་འདོད་ཉེར་ལྟ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། །བྱད་མེད་འདྲར་ཤེས་རན་སྟོབ་
ལྟར། །འགྲོ་སྟོན་ཆགས་ཐོགས་ཡིད་བཞིན་རྒྱུད་། །དག་གཉེན་ཚོར་སོགས་ཐོས་སོགས་
བསྐྱུན། །ཞེས་པ་འདི་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་འདུ་སྟོར་མི་སྟོར་འདིས་རྒྱུད་དོ་འཕེན་
ཅིང་། འབྲས་བུ་བཞིས་སྒྲུལ་སྒྲུག་དོར་དུ་བཅུག་པ་བཞིན་ཡར་ཐལ་མར་ཐལ་བྱེད་དེ།
ཆོ་འདིར་ཡང་འདོད་འདུ་ལ་གོམས་པས་རྣམ་སྟོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་

ལ་ལྟ་བུ་བའི་བསམ་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། (༡༩༣)བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འདོད་པ་བསྟེན་ན་རྩེ་འཕེལ་
 ལ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་འདྲ་ཉིད་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མྱོང་བ་
 རྒྱ་མཐུན་འདོད་འདྲ་མེད་ན་ཁམས་མི་བདེ་བ་སོགས་འོང་བ་དང་། བདག་འབྲས་ཡུལ་
 དང་གནས་གང་ན་རན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོན་དགོས་པ་སོགས་འོང་བས་རྩེ་འཕེད་
 དུ་འགྲོ་བའོ། །ཆེ་མྱོ་མར་ཡང་འབྲས་བུ་བཞིན་སྐྱར་བཞིན་ལས་ནམ་སྒྲིན་རན་སོང་དུ་སྟེ་
 དགོས་པར་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་མཚན་འདི་ནས་ཡར་ཐལ་མར་ཐལ་བྱེད་ངེས་པས་
 སྟོ་དང་ལྟན་པས་ཆེས་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། ཐར་འདོད་མཁས་པ་ཐར་ལམ་གྱི་རབ་སོགས་
 རབ་ཉེར་ལྟ་འདོད་ན་ཅོལ་བས་འདོད་འདྲ་མི་རྒྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཅོལ་མེད་དུ་བྱུང་བའི་
 བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱང་། སེམས་ཕན་ནམས་ཆེ་ཐོག་མེད་གྱི་གོམས་པས་བྱད་མེད་ལ་
 དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་པར་མཛོན་ཞིང་རྒྱབ་ཀྱང་། བྱད་
 མེད་སྟོང་བ་མེད་ཁ་མེད་ལྟར། འདོད་འདྲ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་ནས་ཟས་
 གོས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་སོགས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སྤངས་ཏེ་རན་པ་དང་ཉུང་བ་ཁོ་ན་
 ལ་སྟོབ་ན་རབ་ཉེར་ལྟ་ཤིན་དུ་མྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲོ་སྟོན་གང་བྱེད་ཀྱང་
 ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཡིད་བཞིན་དུ་རྒྱུར་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། འཕགས་པས་མི་ལྟ་
 བའི་བསམས་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཐོང་ཆོས་གྱི་བདེ་དག་ནམས་སྒྲིན་འོང་བར་གསུངས་
 པ་དང་། རང་གི་ལྟན་ལའི་བྱེད་ལུགས་ཀྱིས་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་སྟོ་གོམས་པའི་རྩིས་སུ་
 བྱེད་པས། འདོད་རྒྱུར་ཆོག་གཤམ་བྱས་པ་ལྟར་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
 དང་། དེ་ལྟར་རན་ཉུང་བསྟེན་ཡང་མི་བདེ་བ་མི་ཡོང་གི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་མྱོང་
 བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བདག་འབྲས་ཡུལ་དང་གནས་གང་བཟང་དུ་འགྲོ་སྟོན་བྱས་པས་
 ཆོག་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཡར་རྒྱུར་དོ་འཕེན་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་

ཐུ་མར་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་འོང་བས་དེ་བས་གནས་
འདིར་འབད་པ་ནི། དག་འདུལ་རྒྱ་ཞིག་བཏུལ་གཉིན་མ་ཙོར་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ས། དེ་
བཞིན་དུ་ཆོར་མ་ཙོར་སོགས་ཀྱིས་སོན་པ་(༡༩བ)འབུན་སྐྱོད་མ་ཙོར། ཐོས་པ་མ་ཙོར་
བསམ་པ་མ་ཙོར། སྒོམ་པ་མ་ཙོར་གནད་དུ་བསྐྱེད་འོས་བསྐྱེད་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲེལ།

བཏུ་བཞི་པ་ཉམས་རྟགས་ཀྱི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་
སྒོམ་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་སྒྲུབ་མི་རིག་ཚུང་རིག་འཛིན། །ཀྱང་པ་སྐྱེས་མཆོལ་ཆོར་རྒྱུ་
བཏང་། །ཀྱང་དག་འཆགས་མེད་འདོད་ཆེན་འཕྱུར། །བསྐྱེད་འཛིན་ཁེངས་འོང་ལོག་
ཁེངས་སོམས། །ཞེས་པ་སྒྲིང་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་རང་ལ་ཉམས་རྟགས་གང་
བྱུང་དཔྱོད་ཅིང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡིན་རོ་ཤེས་པ་དང་བྱུང་འདུག་ན་ད་རིག་པ་སོགས་ཤིན་
ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་སྒྲིགས་མའི་མི་སྐྱེད་པས་གང་ལས་རང་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
བྱུང་བ་དང་། གང་དུ་བྱུང་བ་དང་རི་ལྟར་བྱུང་བ་མི་ཤེས་ཤིང་དེས་འཕྱུར་ལ། ཁྱད་པར་
ཆོས་ལས་ཕན་ཡོན་བྱུང་བ་མི་ཤེས་ཤིང་འཕྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་པ་མས་བསྐྱེད་གངས་
མེད་པའི་ཕན་བཏགས་ཤིང་། འདོགས་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་མི་རིག་པར་མི་འདོད་པ་
ཚུང་བུ་ཞིག་བྱུང་ནའང་དེ་འདྲ་རིག་ནས་དགྲར་འཛིན་ཅིང་འཕྱུར་བ་མང་ཞིང་། དེ་འདྲ་
བ་བྱ་བ་གཞན་ལའང་མང་དུ་ཡོད་དེ། རྣ་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་སྐྱོད་སྐྱོད་འདྲ། །མིག་མཐོང་
གི་ཡུལ་དེ་སྒྲུག་སྒྲུག་འདྲ། །ཞེས་པ་དང་། དམ་པས། མི་རྣམས་སྐྱོད་ལ་ཁྱག་ཚུང་།
སྒྲུག་ལ་ཁྱག་ཆེ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་སྐྱུ་ཡང་། ལྷ་གཅིག་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་
ནི། །བདེ་བ་རྟེན་པ་ཁྱད་དུ་གསོད། །ཐོས་ན་དག་འཆགས་བའི་བདེ་བ་དག །ཀྱུང་ན་འདུག་
ཀྱང་ཡིད་འཕྲོག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཆོལ་རང་ལ་བཞག་ནས་བཅག་མི་ལ་འཆོལ། །
རང་ལ་ཡོད་པ་དག་པ་མ་ཆོར། །གཞན་ལ་ཡོད་པ་སྒྲོལ་ནི་བྱེད། །ཅིས་དང་། རྒྱུད་
ལམ་བྱུར་ལ་བདེ་ཟེར་བ་དང་། བཏང་བའི་རི་ལ་སྐྱིགས་པ་འདྲ། །རི་བཏང་རི་ལ་བང་

བས་མགྲོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་རང་ལ་ལེགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བྱུང་བ་དེ་མི་རིག་པར་
 འཕྲང་བའི་གཏམ་སྟེ། བྱད་པར་ཆོས་ལ་མི་རིག་སྟེ། རབ་བྱུང་ཀྱན་རབ་བྱུང་བྱས་ཅམ་
 བས་བདེ་སྦྱིད་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་འོང་བར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དང་མཛོན་སྐྱུམ་
 མྱོང་བས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བའི་དུས་སུ་དགའ་བ་སྒྲོམ་གྱིན་དེའི་
 གང་དུ་(༡༧ན)ཡོན་ཏན་བྱུང་ནའང་རབ་མོད། མ་བྱུང་ནའང་རེ་ཤིག་ལ་དེས་ཆོག་ཤེས་
 པ་བྱས་ཉལ་སྤད་ནའང་ལེགས་འོང་བ་ལ། བན་ཡོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་མེད་ཅིང་མི་རིག་།
 དགའ་བ་དང་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་འདི་ལས་འགངས་ཆེ་བའི་བདེ་སྦྱིད་དམ་སྒྲོམ་མམ།
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ཆེན་པོས་འཕྲང་སྟེ། ལྷ་མ་ལྟར་བྱས་པ་བསྟན་
 འཛིན་གྱི་ཁེངས་འོང་རྒྱལ་བན་ལོག་དང་སྒྲོམ་ལོག་གིས་ཁེངས་འོང་བ་འདི་སོམས་དང་།
 ཀྱན་རིག་ཀྱན་དད་ཡིད་བྱེད་གཉིས། རྒྱ་མི་ཉན་ཐོན་རྩ་བ་ལོང་། ཁ་འཕོངས་ཅི་རྩ་
 ལྷམ་བྱི་མཉེས། །ཞེས་པ་རབ་ཉེར་ལྷ་འདི་གཉིས་སྒྲོམས་ན། ཆོས་སྦྱི་དང་བྱད་པར་
 དབེན་པ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱན་རིག་ནས་བསྒྲོམས་རེས་གྱིས། སྤངས་བདེ་དགའ་
 ལྷན་སྦྱེས་སྦྱེས་བྱེད། ཁྱེས་སོགས་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དན། སྦྱིད་སྤང་ཆེན་པོ་སྦྱེས་
 སྤྲོ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྦྱབས་གནས་ཀྱན་ལ་དད་པ་ཐོབ། ཉེས་དམིགས་
 ཀྱི་སྦྱོགས་སེམས་པ་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་སྦྱོགས་
 སེམས་པའི་སྤྲོ་བ་དང་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱ་བ། ཡོན་ཏན་སྦྱི་བའི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པར་གསུངས། དང་པོའི་སྒྲོ་སྦྱང་འདིར་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོང་བས་ཤིན་
 ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སེམས་ཤེས་ན་བན་ལོག་དང་སྒྲོམ་ལོག་འོང་དོན་
 མེད། འདོད་འདུར་ཤོར་ན་ཉམས་རྟོགས་འོང་དོན་མེད་དེ། ལྷ་མ་དང་དུ་བཤད་ཟིན་
 ཅིང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་གཡེང་བའི་རྒྱ་བོར་རྟོགས་པའི་མེ་འབར་མི་ཉན། ཉམས་སྦྱོང་གི་དུ་བ་
 མི་ཐོན་ཉན་མོངས་ཀྱི་འདམ་རྩ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལོར་བུ་མི་འོང་། འདོད་འདུ་ཉིད་འགོ་

འཛོལ་མི་ཁ་གར་གཏད་བཀྲ་མི་གིས། འཕྲོངས་གར་བཞག་རྩ་མ་སྒྲིས། ཅི་བྱས་ཅི་རུ་
མ་ལེགས། རྩ་བྱས་ལུང་མ་ཐོགས། ལྷ་མ་བཟོས་མཐིལ་མེད། ཁྱིམ་སྤྱབ་ཐོག་མེད།
ཉེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིགས་པའི་ཡོན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། བྱེ་ཐག་ཚུ་བུར་ཀྱན་རེ་ཐུགས། །
ཐུགས་མི་སངས་མ་སངས་ཀྱིས་གཤེས། ཁྱིམ་སྒྲེ་བཤེས་སྒྲིམ་འདི་བརྒྱ་འགྲུང། །གཟུ་
ལོག་སྒྲིམ་སྒྲུངས་དྲིན་(༡༧བ)རབ་སྒྲིམ། །ཞེས་པ་རབ་ཉེར་ལུ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུངས་པས་འདོད་
འདུ་ལ་ཞེན་པ་ལོག། གནས་དབེན་པར་ཆོས་ཀྱིས་དུས་འདེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་ནས་
རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ས་པའ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་ལུང་དང་། དམ་བས།
སྒྲིགས་སེལ་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁུ་འཕྲིག་ནང་དུ་ཚུད་ཅིག་དིང་རི་བ། །ཞེས་
དང་། གཡག་སྒྲེ་པའ་ཆེན་གྱིས། རེ་དོགས་རྟོན་དང་སྒྲོལ་དང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷར་སྒྲིམས་དང་རེ་དོགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་
གྲོས་སྒྲིམ་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་འདུ་ལ་ཆགས་པ་ནི་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱུད་
ཚུ་བུར་གྱི་ཟས་གོས་གནས་པལ་ལོངས་སྒྲོད་ཀྱན་རེ་བ་དང་བྱུང་མི་སྒྲུབ་བས་ཐུགས་
རང་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། ཡང་དབེན་ན་མི་ཞིག་སྒྲོ་སྒྲེ་དུག་དང་མི་གཙང་བའི་ཟས་གོས་ཁོ་ན་
ལ་དགའ་ཞིང་ལོངས་སྒྲོད། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྒྲེ། མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་དེ་
ཉིད་མི་བ་དང་། འདོད་འདུ་ལ་དགའ་བ་གཉིས་བྱེད་མེད་ཅིང་བརྟགས་ན་དེ་ལས་ཀྱང་
ལོད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། སེམས་ཙན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡང་། །འདོད་པའི་དོན་དུ་
ཚོད་བྱུང་བ། །མི་གཙང་དོན་དུ་བྱི་རྒྱུ་མས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཕྲུག་ལས།
འདོད་པ་རྒྱམས་ལ་མཆོན་ཆ་དང་། །དབྱ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབེན་མི་མོད། །ཅིས་སོ། །
དེས་ན་ཞེན་ལོག་ཡོད་མེད་ལ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ནི། ཐུགས་མིའི་གནས་སྒྲིམས་སངས་
མ་སངས་ཀྱི་དབེ་དེས་གཤེས་གིང་། གཞན་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་སྒྲེ་བན་དང་མཆོན་ཉིད་པའི་

དགོ་བཤེས་དང་། ཉེར་ལུ་ལྷོ་སྒྲོང་འདི་ལྷ་བྱ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དང་། ཞེན་ལོག་
 ཅན་འདི་ལྷ་བྱ་ལྷོ་སྒྲོང་ཤེས་པ་ནམས་བདེ་སྦྱིད་དང་། ཡོན་ཏན་ལོག་མ་ལས་གོང་མ་
 གོང་མ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་རབ་ཉེར་ལུ་ཤེས་པས། རྟོག་དབྱེད་མེད་
 པའི་གཟུ་ལུམས་ཀྱིས་ངས་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་སྟམ་དུ་ལོག་ལྷ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དྲིན་མི་དྲན་པས་རང་གི་བསོད་ནམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བྱིན་གྱི་ནམ་ཐར་
 སྤངས་ནས། དབེན་པ་བསྟེན་པ་ལས་ཕན་ཡོན་རབ་ཉེར་ལུ་བྱུང་ལུགས་བསམས་ལ་
 དྲིན་མཆོག་རབ་བྱུང་ཚུལ་སྒྲིམ།

གཞན་ཡང་། མི་རྟེན་དཀའ་ཆོགས་མི་མགུ་(༡༥ན)ལོག། །བཤད་ཟིན་འཆད་
 འགྱུར་ལྷན་གྲུབ་བསམ། །གཅིག་ནས་བྱུང་མེད་ཅིག་ཅར་འགྲུབ། །ཅེས་པ་གཞན་ཡང་
 དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནས། བྱིན་དུག་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གི་འོང་ཚུལ་བསམ་པར་
 བྱ་སྟེ། འདོད་འདུ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་མི་འོང་སྟེ། དར་པོར་ཆོས་
 གནས་རིམ་གྱོ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། མི་ཆོས་མཐུན་མི་རྟེན་གང་མིན་པ་ཞིག་ལ་འཆོལ་
 དགོས། ཆོས་མཐུན་ཡིན་ན་ངན་ངོན་གྱིས་མགུ་ཡང་། དེ་མི་མགུ་བས་དཀའ་ཆོགས་ཀྱི་
 ཞབས་རྟོག་བྱེད་དགོས། བྱས་ཀྱང་དེ་མི་མགུ་ཟག་པ་སེག་རེས་བྱེད། དབེན་པ་ལ་དེ་
 ལོག་དེ། དུད་འགྲོ་ཡང་རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་རང་གི་འདུ་བ་ལྷ་སྦྱིན་ལུལ་ཆོས་མཐུན་
 རང་གིས་འདུ། རྩ་ས་རན་ངོན་གྱིས་ཀྱང་མགུ་བའི་སྦྱིན་པ་བྱད་པར་ཅན་རྟག་ཏུ་འོང་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་དུག་གཞན་ལ་ཡང་དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ། རྒྱས་པར་བྱར་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མངས་པས་མ་སྒྲིམ་གིང་། བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱིས་
 བྱིན་དུག་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འོང་བར་བསམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྷ་སྟིགས་མའི་
 ཡང་སྟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆ་གཅིག་ནས་དགོ་སྒྲོང་ལ་བུལ། སྦྱིད་ཡེ་མེད་པ་བཞིན་བྱུང་
 ཡང་ཆ་གཅིག་ནས་ཉིན་རེ་ལ་དགོ་ཆོགས་བྱད་པར་ཅན་ཆར་བཞིན་འོང་སྟེ། འདོད་འདུ་

བ་རྣམས་སྤར། བསམ་སྒྱུར་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛེམས་ཅི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དག་
ལས་བྱ་རྒྱུའང་མི་འོང་ཞིང་། །ཁ་ཅིག་བྱས་ཀྱང་དེར་ཟད་ལ། །ཞེན་ལོག་ཅན་གྱིས།
བསམ་སྒྱུར་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛེམས་ཅི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བསམ་བ་སྤུན་སྤུས་
ཆོགས་པས་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་རག་གི་སྤྲ་བཟོད། །སེམས་ཀྱི་བསམ་བ་ཐམས་ཅད་
ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། །ཁྱད་པར་ད་ནང་གཉིས་སད་ནས་སྔོད་ཀྱི་བར་
དག་སྒྱུར་ཅི་གྲུབ་པས་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། །བསམས་ན་དགའ་བ་འཕེལ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་གི་དག་ཆོགས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། །དབེན་པ་བསྟེན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་བྱུང་སྟམ་
པའི་ལོག་ལྟ་ལྟོག་པ་དང་། །དབེན་པ་བསྟེན་པ་ལ་གོམས་པ་ཆེར་འགྱུར་བས་སོ། །
གཉིད་སད་ནས་སྤྱབས་འགོ་ཁ་ཡར་བྱས་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་ཅིང་། །སེམས་
(༡༥བ)བསྐྱེད་བྱས་ན་དེ་བས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་ལ། །དེས་ན་བྱན་བཞི་གང་གྲུབ་
དུ་སྟོང་ཉིད་དམ་བུང་སེམས་སམ། །བསྐྱེད་རྫོགས་སམ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་
ནས་ལྷག་མཐོང་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྒྲུབས་
ནའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་ན་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ཆོང་བར་རིང་དུ་བསྒྲུབས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། །དེ་
ནས་བྱན་བར་དུ་སྤྲུག་འཆལ་བ་མཆོད་པ་འབུལ་བ། །ཡན་ལག་བདུན་པོ་རེ་རེའང་ཐམས་
ཅད་དམ། །སྤྱུག་བྲུགས་སོགས་དང་ཚྭ་ཚྭ་སོགས་བཞེངས་པ་དང་། །དེ་བལྟ་བ་དང་མཐོང་
བ་དང་དེ་རིག་པ་དང་། །དེའི་རྗེ་བྱོགས་སུ་བསྐྱད་པ་སོགས་རེ་རེའང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུབ་ན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྟོས། །དེ་བཞིན་དུ་གཏོར་མ་གཏོར་བ་དང་གནས་ཁང་དུ་སྤྲུག་
དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་སོགས་གྱིས་ཟས་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། །ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གི་སྒྱུན་པ་ཉིལ་ཙམ་མམ་སྐད་ཅིག་ཙམ་བཏང་བ་དང་། །དེ་ན་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
བཟོད་པར་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་

འགྲུས་ཚུལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལའོར་བ་མཐའ་
 དག་སྟོང་པོ་མེད་པར་བལྟས་ནས་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཞེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་ཆོག་སྣ་རེ་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར་བྱི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་རྟོག་ཅིང་དབྱོད་པ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱད་གྱི་གཟུངས་དང་། སྟོད་པའི་རྒྱད་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་གཟུངས་རེའམ། ཆང་བར་སྐད་ཅིག་རེ་ཅམ་
 ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་འདོགས་པ་དང་མཆིལ་མས་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྲུགས་གྱི་ཚུས་
 བཟུ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་རེ་རེའང་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སྦྱིབ་པ་བྱང་བ་དང་། ཆོ་རིང་
 བ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་འཕེལ་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཁུངས་
 ཟབ་མོ་དང་སྦྱར་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་ནའང་ཆོག་མངས་སྤྱོད་གས་པས་མ་བྱིས་སོ། །
 དེས་ན་དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྣམས་གྱི་རི་ལྟར་གཞན་ནའང་འདི་རྣམས་ཉིན་(༡༩)རེ་
 བཞིན་ཕལ་ཆེར་འགྲུབ་པས་དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟོང་པོ་མི་ལོན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་འདི་དག་ནི། ཤིང་མེད་ཅུ་གྲོ་བྱུང་མིན་གང་། །ཞེས་པ་དང་། ལྷགས་མི་
 སངས་མ་སངས་གྱིས་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཟིན་པ་དང་འོག་ཏུ་ཡང་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྟོགས་པའི་རབ་འོང་ཚུལ་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། རོ་སྟོད་གསལ་སྟོན་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་ཡོད་
 པས་བལྟ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་གཉིན་པོའི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ནི། མི་ལམ་སྟོ་བས་ཕམ་ལྷག་སྟོད། །གསོད་བརྟུངས་གཉིད་དང་སྟོ་སེལ་ཟབ། །
 དེ་དོར་སྟོན་སོགས་མི་གཟུགས་ཅམ། །གཉིད་འབད་སྟོ་རྒྱ་འབྱངས་ཆེས་སྒྲུབ། །དཔེ་
 ལྷ་རྒྱུད་གཉིན་རེ་རྒྱག་ཅམ། །ཞེས་པ་འདི་དང་བཅུན་པོའི་རབ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ལས་

ཉོན་གཉིས་ལས་འདྲིར་གཙོ་བོར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་བོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་སྟོན་ལ། གོང་
 ཏུ་གཙོ་བོར་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་བོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་སྟོ་
 བའས་མི་ལས་དུ་མི་གསོད་པ་སོགས་པམ་པ་དང་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་སོགས་པའི་
 ལྷག་པའི་སྤྲིག་ལྟར་སྟོན་ཅིང་གསོད་པ་དང་བརྟུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་བསྐྱེལ་བ་
 ལ་དེའི་རྩ་བ་གཉིད་དང་སྟོ་ནད་སེལ་བ་ཟབ་ཀྱང་། དེ་དོར་ནས་སྦྱིན་གཏོར་སོགས་ཀྱི་
 རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་ཀྱིན་སྟོན་ན་མི་གཟུགས་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཉིད་ལ་འབད་
 པས་སྟོ་ཁྱུ་འབྱངས་ན་ཆེས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལས་སྤྲོ་ཆོགས་པས་སྤྲིག་བསྐྱེལ་བ་ལ་དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་
 གཉེན་བོ་སྒྲོམ་པ་ཟབ་ཀྱང་། དེ་དོར་ནས་སྦྱིན་གཏོར་སོགས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་ཀྱིན་སྟོན་
 ན་མི་གཟུགས་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཉིད་ལ་འབད་པའི་སྟོ་ཁྱུ་འབྱངས་ན་
 ཆེས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་པས་
 སྤྲིག་བསྐྱེལ་བ་ལ་དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་གཉེན་བོ་སྒྲོམ་པ་
 ཟབ་ཀྱང་། དེ་དོར་ནས་བསོད་ནམས་བསོག་གམ་ཐོས་བསམ་ཙམ་ལ་འབྱམས་འཇུག་
 པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཉོན་མོངས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་པ་དང་འདུ་འཛི་
 བསྟེན་ན་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏེ། བལ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཁྱུ་གྲུང་གིས། སྟོབས་
 མེད་ནན་གྱིས་ཁྱེར་བ་དག། སྒྲོམ་པས་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན། །མ་བསྒྲོམ་ཆོས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །སྟེར། ལུན་འཐིབས་སྒྲུང་འདོར་
 ཏིལ་ལ་འབད། །ཅེས་སོགས་དཔེ་ལྡན་འདོད་འདུར་སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ད་
 གཞེད་རྒྱུད་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་བོར་འགྲོ་རུ་རྟེན། དེ་ཡང་སྤྲིག་ལྟར་གིས་
 བཅོམ་ནས། རང་རྒྱལ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདོད་འདུར་སྟེང་པོ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྤྲིགས་པམ་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཁྱུལ་ནི། སྐར་ཉལ་ཁྱུ་བུར་གཤིས་བདེ་

བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དངོས་མིན་སྟོན་ཕྱར་བྱར་དཔུལ་གཟིགས། །འདི་མེད་ཡོད་མེད་ཡོད་
 མེད་ཡོད། །ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟོན། །སྤངས་བཏང་དབེན་གསུམ་ཡོད་
 མེད་ཕྱག །ཅིས་པ་ད་ལྟ་ཟས་ནོར་སོགས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ཅི་སྟེ། དེ་ནི་
 དངོས་གྲུབ་མིན་པར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲུག་དང་མཚོན་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་དཔུལ་བ་ལྟ་
 བུར་གཟིགས་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སྟོར་བ་མ་ཞི་བྱིས་རྣམས་ཀྱིས། །དགའ་
 བར་གྱུར་བར་མཐོང་བ་ཡིན། །སེམས་ཞི་བ་ཡི་ཡོད་ཀྱིས་ནི། །འདོད་པ་མཚོན་དང་
 དྲུག་བཞིན་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ན་དབེན་པ་འདི་མེད་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད་
 པ་དང་བྱུང་མེད། །འདི་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་བདེ་དག་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟར་མངོན་ནའང་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་དང་བྱུང་མེད། །འདི་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་སྟོན། སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོན་
 ཏན་དུ་འགྲོ་བར་སྒྲུང་། །འདི་མེད་ན་སྟོན་ཅི་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 སྟེ། སྟོན་པ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཅན་དུ་སྟེས་ཏེ་སྤང་བ་སོགས་དང་། །ལོངས་སྟོན་
 མངའ་ཐང་མེད་པ་སོ་གསོད་པར་དག་སྟོར་བྱར་བྱུང་བ་སོགས་ཏེ་མ་སྟོས་སོ། །དེས་ན་
 ཀུན་སྤངས་བྱ་བཏང་དབེན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡོད་མེད་ལ་ཕྱག་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་པན་ཡོན་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྟེས་ཏེགས་སྟོན་གྲུབ་སང་
 མཐོ་གྲུབ། །ཆོ་ལུན་ཆུང་མེད་ལྟན་སྟབས་བཟང་། །ཞེས་པ་སྟེས་རབས་དང་ཏེགས་
 བརྗོད་དང་སྟོན་འབྲུག་དང་སྟོན་སྤྲིངས་དང་དབེན་པའི་གཏམ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་གནས་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ཅི་བ་དེ་དབེན་པར་
 དག་སྟོར་བྱར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་གོང་འོག་གཉིས་པོ་འདི་
 རང་གིས་ཀྱང་། རི་བཞིན་ཟ་སྟམ་སང་མཐོ་འབོལ། །ཞེས་པ་དེ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་། ཡོན་
 ཏན་ཆེ་བ་དང་སྐལ་ལྷན་ཡིན་ན་ནི་དབེན་པ་རང་འཕེལ་ཆེ། བོགས་ཆེ་འཕར་ཆེ། དོན་

གཉིས་(༡༧)འབྲུག་ཆེ། ཡོན་ཏན་ཚུང་བ་དང་སྐལ་མེད་ཡིན་ན་ནི། གང་གིས་ཀྱང་མི་
 ཆོས་མྱིད་པ་དེ་འདིས་སྦྱིད་ལྷན་གྱིས་གཏོང་བས་འདི་ལས་སྦྱབས་བཟང་བ་དང་། འབྲོས་
 ས་དང་། གཤམ་བཟང་བ་མེད་དེ། སྤྱོད་བས། ར་ལ་སློ་གཏོད་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་སྦྱིད་དུ་
 གཞུགས་ལ། འོ་ན་ར་སློ་གཏོད་སྒྲིལ་ན། ཐབས་དང་མཚན་གྱི་གཞན་མེད། ཆོ་འདི་སློས་
 གཏོང་དུ་འབྲུག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ཆོག་ས་བསགས་ཀྱི་རབ་ལ། དར་པོ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཉིས་དམིགས་
 ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་ནི། བྱངས་མེད་ལྷན་མེད་འཕྲུང་འདོད་ལྷན། །གསར་རྒྱུང་མིག་འཁོར་མེད་
 གེ་རྩེ། །ཞེས་པ་འདོད་འདྲར་འབྱམས་པས་ནི་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པས། སྦྱོང་གསུམ་
 ལྷ་ཆོས་གྱིས་གང་བའི་གཙུག་ལག་ཁར་དུ་བྱས་པ་བས་ཆོག་བཞི་པ་ཅམ་འཛིན་པ་བསོད་
 བམས་ཆེ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པས་གང་བ་བས། བར་དུ་ཡང་དག་
 འཛིག་པ་ལ་བརྩོན་པ་གཅིག་ལུ་བྱུང་བ་དང་། བར་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་བརྩོན་པ་
 མི་བསྐྱེན་ན། རབ་བྱུང་གི་ནང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པར་ལྷན་བསམ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་
 ལས་གསུངས། སྦྱོང་གསུམ་སེམས་ཅན་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་ལ་འགོད་པའི་བཤད་ཉན་
 བསྐལ་པར་བྱས་པ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སོགས་ལ་བསམ་གཏན་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པས། དབེན་པ་ལ་བལྟས་ན་
 འདྲ་འཛིན་བསོད་ནམས་ཅི་ཡང་བསོག་མི་བྱུང་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་སྒྲར་ལ། ཟུང་ཟད་
 བསགས་ནའང་སྤྱི་ལྷུང་གིས་ལྷན་མེད་དུ་ཟད་འགོ། ཟུང་ཟད་ལུས་ནའང་སྒྲར་མར་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར། དེས་འཕྲུང་རྒྱུན་དུ་སོར་བ་ཞིག་འོར་བ་དང་། བཤད་ཉན་གྱིས་གདུལ་
 བྱ་དང་ཉེན་བཞེངས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱབ་འདོད་ནའང་། དབེན་པ་ལ་
 གོམས་པ་ཞིག་གིས་ལྷན་པར་འབྲུག་ཆེ་བ་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་ལྟ་བུ་དེས་
 ཆོག་ས་བསོག་ལུགས་ཡེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྡོན་ནས་ཆོག་ས་མ་བསགས་

པའང་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་གསར་ཉིད་ཟད། ཆོ་འདིར་ཟད་ཟེར་ལ་མགོ་འཁོར་འདི་
 བྱི་གཉིས་མེད་མེད་གོ་འོར་བས། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེས། རན་སོར་གསུམ་པས་ཀྱང་
 (༡༥ན)དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་རྗེ་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྦྱོགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བདེ་སྤྱད་འདུལ་བསགས་མ་
 བསགས་ཡིན། །དཔེ་དགོན་མཉམ་ཅ་སྤྱུ་འདོར་འཆང་། །འབུམ་བསྐྱགས་རྩོམ་
 རགས་རྟོགས་ཤེས། །རི་རྒྱལ་འདི་བདུན་གནད་གྱིས་རྟོགས། །ཞེས་པ་པལ་ཆེར་བདེ་
 བས་དུས་འདུལ་བ་ནི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་དུས་འདུལ་བ་ཆོགས་
 མ་བསགས་པ་དང་། ཆོགས་གསོག་ལུགས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དབེན་པར་གནས་པ་
 ལ་བདེ་དགོ་འོར་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཅམ་ཡང་གཞན་ན་དགོན་ན་མཉམ་པའམ། ལྷག་
 པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། དེས་ན་སྤྱི་ཞིག་དབེན་པ་འདོར། འདུལ་རྩོམ་འཆང་། གཞན་ཡང་
 དབེན་པར་ལེགས་པར་དགོ་སྤྱིར་བྱུང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལྟོ་སྒྲུབ་དང་། གོས་རྒྱལ་པ་
 དང་། འོར་མེད་པ་དང་། སྟོན་རན་ནའང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། དེ་མིན་པ་
 བེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བྱེད་ཀྱང་། མ་བསགས་པར་བཤེས་གཉིན་གོར་མ་རྣམས་
 གསུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་གདམས་རག་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་འབུམ་སྤྱད་གཅིག་
 བསྐྱགས་ཀྱང་རྩོམ་བསྐྱགས་པ་བཞིན་ཡེ་མི་གོ། །ཡང་ཅུང་ཟད་གོ་ནས་ལག་ལེན་ལ་
 འདེབས་པ་ན་བར་གཅོད་སྤྱི་ཆོགས་གྱིས་གཟེར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་བྱལ། དེའི་ཆོ་
 རར་གིས་སྒྲོན་ནས་དགོ་སྤྱིར་ལ་དབང་བའི་ཆོགས་བྱུང་པར་ཅན་མ་བསགས་པས་དེ་
 བྱུང་བ་མ་ཤེས་པར། ད་ལྟ་དབེན་པ་བསྐྱེན་པ་ནི། སྤྱད་བསྐྱལ་བ་དང་དོན་ཚུངས་དང་།
 འདུལ་རྩོམ་བྱུང་བ་གཞན་དག་ལེགས་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟོ་སྤྱི་ལོག་གིས་རང་གཞན་འབྲུང་
 ལ། ལས་འབྲོ་ཅན་ལ་ནི་གདམས་རག་འདི་ལྟ་བུ་མང་དུ་བསྐྱགས་མི་དགོས་པར་རགས་
 ཅམ་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འོར་བར་སྤྱི་ལྟ་ཏེ་བཏང་བས་

ཚོག་པས་དེས་ནི་སྒྲིབ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསགས་པ་ཡིན་
ལ། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་བསགས་པས་ཀྱང་འདི་འབྱུང་ན།
དེ་འབད་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་འབྱུང་སྟེ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་
འདྲ་མེད་ན་འང་སྒྲུབ་པ་འབད་ཅིང་འདྲུ་འཛིན་བསྟེན་པས་འདི་བྱུང་ལ། (༡༥)དེ་མ་
འབད་ན་ནི། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །
ཡིན་པས་དེ་བས་ཀྱང་ལོད་པར་འབྱུང་བས་ལུས་སྒྲིག་སྒྲིས་བཏང་ནས་འབད་པར་བྱའོ།
སྟེ་འདྲུ་བསམ་པ་མན་རག་དུ་གསུངས་སོ། །དབེན་པར་བསམ་གཏན་སྐད་ཅིག་ཅུ་
བྱེད་པའང་དོན་གཉིས་དུ་ཆེ་བ་དང་བསོད་ནམས་རི་རབ་ཅུ་དང་། འདྲུ་འཛིན་ཅི་འབད་
དོན་ཆུང་ཞིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་ཅུ་ཅུ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་
གཡེང་འགགས་དབེན་ཐོབ་མཐར་བྱག་དོན། །དཔེ་དུག་དངོས་སྟོབས་རང་ཡལ་བསྟེན། །
མི་ལས་སྒྲིབ་པས་པས་ལྷག་སྒྲིད། །བསམ་སྒྲིབ་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཆོངས་ཅི། །
ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལྟོས་མེད་རང་འཆོང་འགྲིག །འོས་
མེད་སྟོན་བརྒྱ་མཛོད་འབྲས་ཅི། །ཞེས་སོགས་བདུན་པོ་འདིའི་གནད་གོ་ན་ལེགས་པར་
རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །

༥ བཅོ་བརྒྱད་པ་གདམས་རག་གི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ལྷགས་ཚིག་སོས་འདྲ་ཀྱན་ལ་མཐོང་། །དུག་དང་གསེར་
འབྱུང་ཅི་ཡིས་འབྱུང་། །ཅིས་པ་གང་བྱས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་དུ་སེལ་བའོ། །བདེ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་དུ་སྟེར་བའི་ཐབས་ལ་གདམས་རག་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ལས་ལོག་
པ་ལ་གདམས་རག་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་འདོད་འདྲའི་མེར་ལྷགས་མ་ཐག་
ཚིག་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། དེས་དེ་ནས་ཐག་སོས་ནས་ལྷའི་བདུད་ཅི་བསྟེན་པ་འདྲ་
བར་མཐོང་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཀྱན་ལ་མཐོང་ཞིང་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་གྲུབ་པས་འདོད་འདྲུ་

བསྟན་པ་ནི་གདམས་རག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་དེར་མ་ཟད་འདོད་འདྲར་ཞེན་པ་ལ་བསམ་
 སྦྱོར་འགལ་འབྲས་གཅིག་འཛོམས་གིང་། ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལས་ནག་
 གོ་ནམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། དཀར་པོ་ནམས་ཀྱང་འཕྲུང་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མང་བས། དེའི་ཆོས་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བས། འདོད་འདྲ་ནི་གང་ཟེན་ཆོད་
 མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་དུག་དང་ཟུང་འཇུག་བསྟེན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་སྟོན། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དཀར་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ནག་པོ་དང་ལུང་མ་
 བསྟན་(༡༩ན)ཏུ་འབྲས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བས་ཟུང་འཇུག་ནི་ཐམས་ཅད་ལམ་ཟབ་
 གྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་གསེར་འཇུག་གྱི་ཅི་ལྟ་བུའམ་གདམས་རག་སྟེ། དེས་
 བ་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་སྟོ་སྟོར་བའི་ཟུང་འཇུག་འདི་ནི་གདམས་རག་གི་རབ་དུ་གྲུབ་
 བོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བསམ་སྦྱང་འདེབས་མཁས་
 དོན་དཔྱད་བསྟན། །འཇུག་མེད་མི་བསྐྱེད་ཆེ་གཅིག་དྲིལ། །ཅིས་པ་སྟོགས་སྒྲོར་མོ་ནས་
 ཆོགས་བསམས་པ་དང་སྟོག་སྒྲིབ་སྦྱང་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་སྟོར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།
 གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་ཆོག་ཤར་འཛིན་ལ་འབྱེད་མཁས་པར་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་
 དོན་ཅུང་བ། བྱ་བ་ཅུང་བ། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ། དབེན་པ་བསྟེན་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་
 སྦྱར་གཟུང་བའི་ཆོག་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་སྒྲོམ་ལ་གྲུས་པ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ལ་གྲོས་འདྲི་ཞིང་ཆོས་དང་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་བདུན་པོ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
 འདི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་ཅིར་མི་བསྐྱེད་བ། ཆེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་དྲིལ་གྱིས་
 དྲིལ་བའི་གདམས་རག་སྟོན་པ་གསུམ་ན་དཀོན་པ། ཞལ་ཤེས་ཆོག་རྒྱུད་སྟོན་གསེར། །
 ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༥ བཅུ་དགུ་པ་རྒྱལ་བ་མཉམ་པའི་རབ་ལ། དར་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་

ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤའ་སྤྱོད་མིན་སྐུལ་བ་ཅི། །ཞེས་པའི་འདོད་འདུང་ནི། སྤྱུག་ཁྱི་
 ཉིན་མཆོད་སྤར་དབང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་པོའང་མགྱ་བ་མིན་སྐུལ་
 བ་རྩི་ལྟར་མཉེས། གང་པོས་ཞུས་པར་ཡང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཏྲག་མོས་པས། ཏྲག་ཏུ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར། །རི་དང་ནགས་ཆོལ་གནས་མོས་པས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་
 འཕེལ་བར་བྱེད། །དབེན་པར་གནས་ལ་བསྟེན་བྱེད་དང་། །འདོད་ལཱི་ཆགས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྤོང་། །དེ་ན་འདུ་འཛི་མེད་པས་ན། །དག་ཆོས་རྒྱུན་ནི་ཉམས་མི་འགྱུར། །
 གྲོང་ཁྱིམ་དག་ལ་ཆགས་མི་བྱ། །བསྟེན་ན་རྟེན་མེས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །རྟེན་པ་ཐོབ་ན་
 རབ་ཏུ་དགལ། །སྟོགས་པར་གྱུར་ན་མུ་རམ་སྤྱོད། །དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་བྱས་ཀྱང་།
 མཆོད་པ་བྱས་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཉེས་དམིགས་སྤོང་འདོད་ན། །རྟེན་(༡༩བ)
 པ་ནམས་ནི་སྤར་བར་བྱ། །སྤར་ནས་གནས་དབེན་རབ་གནས་ནས། །སྤོང་དབེན་ཆོས་
 ནི་སྒྲོམ་པར་བྱ། སྤར་བཤའ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ལུང་འདི་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་འགྱུབ་
 པར་འདུག །འོ་ཅག་ལྟ་བུས་འདུ་འཛི་ར་འབྱམས་གིང་། སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བྱས་
 པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཡང་གེས་ཏེ། དེ་ཡི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཀྱང་། །
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དེ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་དེ་མིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 ལུང་འདི་ནི་གིན་ཏུ་གསལ་ལ་གཏན་ཆོགས་བཟང་བ་ལེགས་པ་ཞིག་གཤེད། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་པམ་ཡོན་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། པམ་བདེ་སྤྱོད་འདོད་སྐུལ་བ་ཡོད།
 ཅེས་སྤྱུགས་སུ་པམ་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དེ་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པར་སྤྱོད་པོའང་
 འདོད་ན། དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཆོས་ས་མེད་རྣལ་མེད་ཀྱི་བྱེད་ལུགས་པམ་བདེའི་སྤྱོད་ཐབས་
 སྤྱོད་མེད་པ་ལ་སྐུལ་བ་མཉེས་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐུལ་པོར་ཡང་།
 གཅིག་ཤུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ནགས་གནས་གིང་། ཏྲག་ཏུ་བསེ་རུ་ལྟར་གྱུར་འཆོ་བ་

གཙང་། །འཁོར་མོར་བྱ་བ་ཉུང་ཞིང་སྲུང་གཞི། །ཁེ་ཕྱིར་ཚུལ་འཆོས་མེད་ལ་ཡི་རང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་བྱུགས་དབྱེས་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 མདོར། དང་པོར་གྱོང་དུ་མི་འཁྱུངས་པར་ནགས་ཆོལ་དབེན་པར་འཁྱུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་པ་ལ་བྱུགས་དབྱེས་པར་
 གདུལ་བྱས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་བསྟེན་པའི་སྐྱབ་པ་ཞིག་
 རང་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་ལས་འཕྲོ་མེད་པས་ཡེ་མི་གོ་བར་གདའ།

ཉི་ཤུ་པ་གཞན་དོན་གྱི་རབ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ནི། ས་ནོར་ཆོས་ནོར་སྐྱེའུ་ཤ། རྟོལ་འགག་སྒྲན་ཤོར་སྤྱིད་ཆོས་བརྒྱ། །ཆར་ས་ཆོས་
 དུང་ཆ་བུད་ཤིང་བསྒྲོར། །ཐུགས་སྤྲི་སངས་མ་སངས་ཀྱིས་ཤིང་། །རྗེས་མེད་མི་རྒྱབ་བརྒྱ་
 གཅིག་(༣༠ན)རང་། །ཞེས་པ་ད་ལྟ་མི་དག་ཆོག་རིགས་རེ་འཆར་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་
 བཤད་ན་དེ་བཞིན་དོན་ཆེ་ཞིང་རང་ལ་ཡང་དེ་ཁོན་ཟེར་རྟེ། ད་ལས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་
 དུས་འདྲིར་དོན་གཉིས་སྐྱབ་ལུགས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ་ཆོས་ནོར་རམ་སྟེ། དེ་ལ་
 པ་པའི་གན་སྐྱེའུ་བཞིན་དུ་ཅིག་སྟོང་པ་གཅིག་ན་མེད། །ཁ་ཤ་རི་བོའི་རྩེ་ལ་སོང་། །ཉ་ཤ་
 རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་དུ་སོང་། །ཁ་པར་གཅིར་ཆུར་གཅིར་ཅི་ལ་གཅིར། །ཟེར་བ་དེ་བྱུང་
 དོགས། ཅི་སྟེན། རེད་རང་ཆོས་བརྒྱད་ཁ་མ་བྱི་བ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲར་གཞན་ལ་གཞོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྲུབ་དུ་རྟོལ། ཡན་པ་ཐམས་ཅད་འགགས། སྒྲན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོ་
 སྐྱེལ། རང་དོན་ཤོར་ལ་གཞན་དོན་མེད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་
 བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་། སྤྲུལ་གོར་པའི་གསུང་བཀྲོས་སྤྱིད་ཆད་ཐམས་ཅད་ནས་
 འདིའི་དགག་པ་རང་འོང་སྟེ། བྱིར་མི་ལང་། བསམ་གཏན་རྒྱ་འཕྲུལ་དང་། མདོན་ཤེས་
 དང་། གཞུང་ལུགས་སྟོང་ཐུག་ཤེས་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་མང་པོ་དཔུལ་བར་བསྐླལ་བར་སྟོད་

མེད་པ་ཞིག་འོར་། སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་བཟང་བར་གྲེན་འང་དེའི་མཚན་བསྐྱལ་པར་
 ཡང་མི་ནུབ་ཅིང་། བཅས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་འོར་གིན་སྒྲུང་།
 ཁོང་གཉིས་པན་ཐོགས་ཀྱང་འཛོལ་དེ། མཚན་ཉིད་པ་དེས་དགོ་བཤེས་བརྒྱ་བཅ་པ་ཐོན་
 པ་བས་གཞན་དེས་ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་སྐྱབ་པ་པོ་གཅིག་ཐོན་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་དེ། གྲངས་
 མེད་ལྷག་མེད་འཕྱང་འདོད་ལྷག །རེ་རུལ་འདི་བདུན་གནད་ཀྱིས་རྟོགས། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །རང་དོན་ནི་ནམ་ཡང་ཆེས་བྱུང་པར་ཆེ་བ་རབ་ཉེར་
 ལུ་བཅས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲོགས་པན་ཡོན་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བཞི་ལུ་དགག་དགོས་འདོད་
 ཅུང་སྒྲིམ། །དད་གཉེར་འདོད་སྒྲིན་མི་སྒྲིན་འགྲན། །འོས་མེད་མཚར་མེད་སྒྲོན་ཅི་
 གསུངས། །ཞེས་པ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་པ་བཞི་དང་མ་འདོད་པ་བཞིའི་དགག་སྐྱབ་
 དང་། སྒྲིང་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྤྲར་བཤད་པ་བཞིན། ལུ་བཞེངས་ཆོས་བཞེངས་དང་
 བཤད་ཉན་དང་གདུལ་བྱ་འདུ་ལོང་དང་ནད་པའི་བསྐྱར་སྐྱོབ་དང་ལུ་བའི་རིགས་ཀྱི་
 གཡེང་བ་བཅས་ཅད་དགག་དགོས་ལ། ཅིས་ཀྱང་དེ་ནམས་འདོད་ནུང་། སྐྱེས་རབས་
 ལས། སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟགས་ནས། །ནང་མིའམ་ཡང་ན་སྤྱི་མིའང་རུང་། །འཛིག་
 རྟེན་(༡༧)ན་ནི་བཀྱར་སྤྱི་དང་། །སྤྱད་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྷར་འདུལ་
 བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་བཅས་ཅད་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བས་སྤྱི་མི་ཡོན་ཡང་ཡོན་
 ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་འདུལ། །ནང་མི་བྱུལ་སོགས་ཡོན་ནུང་སྒྲོན་ཅན་ལ་ནི་མི་དགའ་
 དེས་སྤྱད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལུང་རིགས་མདོན་སྤུམ་ཉམས་སྤྱོང་བཅས་ཅད་ཀྱིས་
 འགྲུབ་པས། གདུལ་བྱ་སོགས་འདོད་ནུང་རང་ཉིད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་
 དེ། སྒྲིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་སྒྲིང་ནས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བར་
 པ་སྐྱབ་འདོད་པ་དང་དེའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་དགོན་པར་ཡོད་ནུང་། ཆ་

གཅིག་ནས་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོད་པ་སྤྱ་ཡང་མེད་པས། བཤམ་པ་
ཚུན་ཆད་ལའང་དད་གཉེར་འདོད་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་སྐབས་སུ་འོང་ཞིང་། དེའི་ཆེ། རང་
གཞན་ཐང་ཕྱགས་མི་རིག་རིག །ཅིས་སོགས་ལྟར་ཆ་གཅིག་ནས་པལ་ཆེར་སྒྲུབ་ཡང་།
འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་མི་རྟོག་དབྱེད་ཆེ་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་དད་ཡུལ་གང་ཡིན་
སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཐིགས་ནས་འོང་བས། སུ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་
འགྲམ་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ཡང་མི་སྦྱོར་བ་མི་མེད་པས་འདོད་འདུ་བ་ལ་གདུལ་བྱ་
སོགས་མི་འོང་། བྱུང་ཡང་སྟོབས་ཆུང་། དཔེན་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལ་
འདོད་ན་གདུལ་བྱ་སོགས་སྦྱར་དུ་འོང་ཞིང་། སྟོབས་ཆེ་བ་འོས་མེད་ཆོར་མེད་རྒྱ་མཚན་
གཞན་སྟོན་ཅི་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ། །སྟོབ་
དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བར་ནི་རིགས་པར་ལྟན་པའི་ཆོག་
སྒྲུ་ཡང་། །རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་སྟོད་པས་གཞན་དག་འདུལ་བར་མི་རུས་ཞེས།
ཁྱེད་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་དེ་སྒྲུད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཕྱགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་
རང་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་འདུལ་བར་མཛད་ཐྱིར་བཙོན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །

ཉེར་གཅིག་པ་གྲོགས་དང་ཉེར་གནས་ཀྱི་རབ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་ཤེས་
ཕྱགས་འདྲ་ཤེས་བཤད་རྟོགས། །གང་བྱུང་བསྐྱེད་ཤེས་དཔའ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་
སྟུང་། ས་གཞི་ནམ་མཁའ་སྐར་མས་གང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར། སེམས་ཅན་དང་སེམས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ནོར་རྩ་ས་རེ་རེ་ལའང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམས་ན་ཉེས་དམིགས་
མང་བར་འོང་བས་རེ་རེ་ནས་བྲི་མི་ལང་ལ། སྒྲུབ་པོ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱགས་དང་འདྲ་བས་
ཅི་བཤད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་སྟུང་བཤད་པའི་ཉེར་སྟེང་མཐུན་
ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་འདྲ་སྦྱར་གྱིན་བསམས་པས་སྦྱི་སྟོས་བྱེ་བྲག་མེད་
པའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབྱ་གང་བྱུང་དུ་གཉེན་པོའི་མཚོན་

བསྐྱུང་གཤམ་པའི་དཔལ་བོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཤམ་ཀུན་བཟུང་བའི་འདུག་གཤམ། །ལྷ་ལྷ་དཔལ་བོ་གཉིན་སྤྱོད་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་སྤྱར་བཤད་པའི་ཟུང་འདུག་མི་གཤམ་པ་ལ་ནམ་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཀུན་ལྷོས་དབུལ་འཕོངས་གནད། །ཅིས་སོགས་ལྷ་དཔལ་བོར་པ་ཀུན་དང་བཟུང་ཡོན་སྤོང་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདུག་ལ། ཟུང་འདུག་འདི་གཤམ་ན་རང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནད་འཆོས་གཤམ་པས་ལྷ་རྗེའི་མཆོག་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གྲོས་རས་གཞི་ལ་འཕོར་འདས་སམ་སྤྱང་དོར་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ཡི་གེ་གསལ་བར་བྲི་གཤམ་པས་རི་མོ་དང་ཡིག་མཐན། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པ་བྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོར་བའི་ལྷ་འི་རྣམ་པར་འཆོས་གཤམ་པས་ལྷ་བཟོ། སེམས་ཀྱི་སྣམ་ལུ་གཤམ་རབ་གྱི་གིས་དུས་ཏེ་མི་རུང་བ་རྣམས་དོར་ཏེ་རུང་བ་ཕྱིན་དུག་གི་སྤྲད་པས་བཅེམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་བགོ་བ་གྲ་ལོས་པར་བྱེད་པས་གོས་བཟོ། དད་བརྩོན་གྱི་གྲོགས་མཆོག་གཤམ་རབ་གྱི་ལོར་སྦྱིན་ཞིང་། དགོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོབ་ཅིང་མི་བསྐྱུལ། དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པས་གྲོགས་དང་ཉེར་གནས་དང་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ། བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་གཡོས་ཏེ་རྣམ་གཤམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་མ་ཁྲན་དང་། ར་མ་དང་གསོལ་ར་བ་སོགས་ཏེ་དོན་ཆེན་ལྷ་འཕེལ་སོ་སོར་བགྲངས་ན་བཅུ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་བོ་དང་སོ་ནམ་དང་ཆོང་འབུན་སྦྱེད་གྱི་གཉིན་དང་སྤྱོད་མ་ཆེན་ཆུ་ལ་སོགས་གཤམ་པར་བྱའོ། །

ཉེར་གཉིས་པ་ལུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་ཉེ་དུའི་རབ་ལ་གཉིས་ལས། དར་པོ་ནི། བདེ་སྤྱུག་ཞི་སྐྱབ་མེད་འདོད་ཆུ། །མ་གོམས་གོམས་སྤྱིར་དབེན་དཔུལ་མཐོང་། །དེ་མེད་གཞན་མེད་སྤྱུག་རུང་ཅི། །ཞེས་པ་ལུ་དང་ཆུང་མ་ནི་འདོད་ཆགས་(༡༢༩)ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཞི་བ་དང་རིག་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་ཡིན་གྱུར་ཐབས་དེས་བདེ་བ་ཉམས་ཤིང་། སྤྱུག་བསྐྱུལ་འཕེལ་བས་མེ་འདོད་ཆུར་འདུག་རང་ཡིན་ནོ། །འོན་གྱུར་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཉག་གཅིག་ནི་དབེན་པ་བསྐྱེན་པར་འདུག་

ཀྱང་། ཆོ་བོག་མེད་ནས་འདོད་འདུ་ལ་གོམས་ཤིང་དབེན་པར་མ་གོམས་པས་འདོད་འདུ་
 ཉིད་བདེ་བ་དང་། དབེན་པ་ནི་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོར་འདིའི་
 གཞན་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ལོག་ཤེས་ཞིན་པ་བདེ་བ་བོལ་པར་འགྱུར་
 ཡང་མན་རག་དེ་ཡང་མེད། གཞན་ཡང་མེད་སྟེ་རུང་བྱ་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྒྲན་
 བས་སྟོང་དགོས་པ་དེར་གདའ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཙོར་མེད་གཟུགས་ལྟན་དཔེ་
 མེད་མ། །མཛེས་མས་དྲག་བདེ་སྤྱལ་སྟོན། །ཞེས་པ། སྒྲར་ཉལ་ཆུ་བྱར་བཤེས་བདེ་
 གྲོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱུང་འདུག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བསམས་ན་མི་བདེ་བའི་ནད་གཙོར་
 གང་ཡང་མེད་ཅིང་། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལང་ཆོ་དར་ལྟན་
 པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་དཔེ་མེད་པས་སྒྲས་པས་དགའ་མ། དགེ་སྟེག་བདེ་སྟེག་གཤམ་བོགས་
 དྲིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དྲག་ཏུ་ལུས་སེམས་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་མཛེས་མ་འདི་
 ལྟ་བུ་དང་ཉིན་མཆོད་དུ་འཇུག་ནས་བསྟན་པས་ཆོག་པས། རང་པ་གཞོན་ནུས་འདབ་
 བརྒྱའི་ཆོལ་མཐོང་ལྟར། །དབེན་པའི་གནས་ལ་ཁོ་བོའི་ཡིད་རབ་ཆགས། །བོས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཞོན་ནུ་སྒྲོ་བྱོས་དབེན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཡག་སྟེ་པཎ་ཆེན་གྱིས། དེས་མེད་དབེན་པའི་གནས་
 སུ་ཆགས་མེད་རྒྱ། །བསོག་འཛོག་སྤངས་པའི་འཆོ་བ་གཙོར་མར་སྟོད། །རི་དྲགས་སྟོང་
 རྩལ་འདི་ཡིས་བདག་ཡིད་ཕྲོགས། །ཞེས་སོགས་བཤེས་གཉིན་གོང་མ་རྣམས་མང་དུ་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བསོགས་ལ་སྤྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མ་སྟོས་སོ། །

ཉིར་གསུམ་པ་རྟེན་པའི་རབ་སོགས་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཀྱན་དཀྱིལ་དོར་
 བས་ཀྱན་བརྟུངས་སུ། །རང་བྱི་ལྟ་སོགས་ལྷགས་སོགས་འདམ། །ཞེས་པ། བཞི་ལྟ་
 དགག་དགོས་འདོད་ནའང་སྟེས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་(༡༡བ)ཟིན་པ་ལྟར་
 དབེན་པ་བསྟེན་ན་ལྟ་མི་ཀྱན་གྱིས་རྟེན་པ་བཀྱར་སྟེ་སྟོན་གྲགས་བརྟེན་པ་སོགས་དཀྱིལ་

དཀྱིལ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་དོར་ནས། སྤིང་གསུམ་མ་རྒྱ་ལ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
 གྲུག་གིས་བརྟུངས་ཅི་བྱུང་གཏང་བའི་འདོད་འདུ་སྤྱེད། །འདོད་འདུ་ལ་དགའ་བ་
 བྱི་ཐམས་ཅད་གིས་སྦྱང་བས་རང་ལ་བྱི་བཟོས། །རྟག་རྒྱ་སྤྱུག་བསྐལ་བས་དཔལ་བ།
 དབུལ་འཕོངས་པས་ཡི་དྲགས། དྲེལ་བའི་ལས་གིས་མནར་བས་དྲུད་འགྲོ་བཟོས། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་ལ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་བཟོས་པ་ཡིན་ལ། དབེན་པར་ནི། ལྷ་ལྷ་དཔའ་
 བོ་གཉེན་ལ་ཆར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་ལ་གང་ལེགས་ཐམས་ཅད་བཟོས་པ་ཡིན་པས།
 འདི་གཉིས་འདས་ཁ་ཡོད་པས་མ་ནོར་བ་དགོས་ཏེ་ནོར་བ་རྣམས་སྟོང་རྩེ་བ་དེར་སྦྱར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀའ་སྤྱོད་ནད་མེད་ལྟར་བཏགས་མཉམ། །དོན་མེད་བསྟོད་པ་བྱ་
 རམ་ཉ། །དེ་མིན་དེ་ད་འཆར་མཚུངས། །ཞེས་པ་ད་ལྟ་མི་རྣམས་གིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་
 ཆོས་མྱིད། ཆོསྱིད་དཀའ་ཡང་། དབེན་པར་ནི་ལས་སྤྱེ། ཡང་དགོན་པས། ཆོས་
 བརྒྱད་ཚུ་ཡི་རི་མོར་ཤེས། །ཅི་དགྲ་སེམས་གིས་བྱས་པར་གོ། ཅིས་ཀྱང་ཆོག་པའི་སྟོ་སྟ་
 ཞིག་ཤར་ན། །མདུན་མའི་སྦྱོར་ཐབས་སྤྱོད་མོ་ཞིག་བདོག་གོ། །ཞེས་སོ། །ད་ལྟ་སྟོགས་
 དུས་སུ་ཕལ་ཆེར་ལས་གིས་མནར་བས་ཅི་བཤད་ཀྱང་མི་གོ་ལ་དབང་ཡོད་བཞིན་སྤྱུག་
 བསྐལ་ཉིད་སྦྱབ་ཅིང་། དེའི་ནང་ན་བྱ་བཏང་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་། སྤྱུག་བསྐལ་
 གིས་མ་མནར་བས་ཆེས་སྦྱིད་པ། བར་ཆར་ཐམས་ཅད་ནད་གིས་མནར་བའི་ནང་ན་
 གཅིག་མིན་པ་དང་འབྲསྟེ། ཆོམས་ལས། ཞེན་པ་ཅན་གྱི་མི་ནང་ན། །ཞེན་མེད་པར་ནི་
 གནས་པ་དང་། །ཞེན་པའི་ནང་ན་ཞེན་མེད་པ། །ཀྱེ་མའོ་ཤིན་རྒྱ་བདེ་བར་འཛོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བས་ན་དབེན་པའི་འདིས་ན་མཛོ་མོ་ལྟར་བཏགས། སྤྱང་པོ་མི་བྱུར་བཅུག །མི་
 མཉམ་པ་དང་མཉམ། མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲུལ་འགོར་བཏོན། དེ་ནི་ཡི་མུག་སྒྲོམ་
 པའི་དོན་མེད། མིང་བརྒྱུ་མ་ལ་དོན་གཅིག་མ། །གང་ནས་བོས་ཀྱང་བྱོད་གྱི་མིང་། །
 ཞེས་ལྟ་མའི་བསྟོད་པ་ལྟར་དབེན་པ་འདི་ལ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཡོད། འདི་

- 221 -

པ་བཞིན་དུ་འོང་བ་དེར་སྒྲུང་རོ། །

ཉེར་ལྷ་པ་སྒྲོན་གནས་ཀྱི་རབ་ལ། དར་པོ་ནི། སྤང་གིར་དར་སྒྲོན་གཞན་ཅི་
 སྒྲོན། །འབྲུལ་དག་ཀྱན་བསོག་དག་ཡར་སྒྲོང་། །ཞེས་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། འདི་
 འདྲའི་ཐེག་མཆོག་དག་འ་སྒྲོན་སྒྲོང་བའི་ཆོ། །ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་ཉིན་མཆོག་མི་འདའ་
 བར། །ཤིར་གི་སྒྲོད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ནི་བཞིན་དུ། །དར་པོ་གར་ཡིན་ཐ་མར་འགྱུར་བ་
 ཡི། །ཆོ་འདིའི་སྤུན་ཆོག་སྤྱུར་ལེན་སུ་ཞིག་སྒྲོད། །ཅིས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བོས་
 བསམ་བྱེད་པའི་དག་འ་སྒྲོན་སྒྲོང་ནས་ཉིན་མཆོག་(༥༧)གཡེལ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་མི་
 བྱེད་པར་འདོད་འདུས་འདའ་བ་ནི་གཞོར་པ་ཐབ་ལ་བཏད་དེ་སྒྲིཾ་ཆོ་སྒྲོལ་བའི་ཁོག་མར་
 བྱས་པ་དར་འདྲ་སྟེ། ད་རེས་གཅིག་སྤུ་མིན་པ་ལམ་འདི་དར་མི་སྤང་པར་བྱས་ཤིང་།
 སྤར་ཡར་བྱེད་མ་སྒྲོང་བས་དར་པོ་ཡིན་ལ་ཐ་མའང་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་དར་། སྐྱེས་
 རབས་སུ་ཡར། དེ་རྣམས་ཀྱང་དར་སྒྲོང་གི་སྒྲོད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ན། གཞན་བྱིས་
 པ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་བསགས་ནའང་འབྲུལ་དུ་དག། སྐྱིབ་པ་
 ཀྱན་བསོག་དགས་བསམས་ན་ཡར་སྒྲོང་ཞིང་སྒྲིང་རྩེ་བ་དེར་སྒྲུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འབྲུལ་སྒྲིད་སྤྱགས་དག་འ་དག་ཡར་སྒྲོན། །ཁ་དག་ཆར་སྤྱུ་ཀྱན་ཅི་གཅིག་། སྤལ་དགེ་ཀྱན་
 སྒྲོན་མ་སྐྱེ་གཟུང་། །ཞེས་པ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ནི་འབྲུལ་སྒྲིད་སྤྱགས་དག་ཡར་སྒྲོན།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཁ་དག་ལ། སྒྲིད་སྒྲུལ་པ་བྱུང་ན་གད་དེ་འཆི་བའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་སྐད་
 བ་སྐྱུངས་པ་དེར་སྒྲུང་། ཀྱན་མས་ཆར་སྤྱུ་བྱུངས་པས། ཆར་ཁ་ནས་བཅགས་པའི་སྒྲིད་
 ལྷགས་ལ། །ཞབས་ནས་བཅགས་ན་ཅི་འདྲ་ན་ཨང་། །ཟེར་བ་བཞིན། སྐྱབ་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་འདིའི་སྒྲིད་ལྷགས་ལ། རི་བཞིན་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་འདྲ་ཨང་། བྱས་ཀྱིན་
 དབེན་པ་ལ་མོས་པས་ནི་སྤྱུ་བྱུངས་པས་ཆོག་པ་དེར་སྒྲུང་། དེའི་རྒྱ་མཆོག་རབ་ཉེར་ལྷ་
 ཀྱན་ནས་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རེ་རེའི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལྷགས་པར་འགྱུབ་པས་དགོ་

སོ་ལ་བལྟས་ན་སྤལ་བ་ལྟ་རུ་སྒྲར། ཟེར་བ་བཞིན། སྟིགས་དུས་སུ་རང་རང་སོ་སོའི་ཐད་
ནས་བསམས་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཡི་མུག་པ་ལས་མི་འོར་སྟེ། འདོད་འདུ་བ་ནམས་ལ་
བསམས་ན་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་སྦྱིད་པ་རང་རུ་སྒྲར། འདོད་འདུ་བ་ཀྱན་ཡང་ཁོར་
རང་ནམས་ཏྲག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར། ལས་གྱིས་བྱ་བ་བས་ནི་མ་རྟེན་པས་སྦྱོན་པོ་
ཡོད་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་དབེན་པ་ལ་སྦྱོན་ལས་གྱི་
གནས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྦྱབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པས་ཀྱང་། དབང་ཡོད་རིང་
ལ་ཆོད་མ་སྦྱིབ་པ་བཟུང་ན་མདུན་མ་ལེགས་མཐར་བྱག་ལ་འགྲོ་རིས་པར་མདོ་བསྟན་
བཅོས་མན་རག་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་སོ། །རབ་ཉིར་ལྟ་བུའམས་ཅད་ལུང་(༡༧བ)
དང་སྒྱུར་དགོས་ན་འང་དང་པོའི་སྟོ་སྟོར་ལུང་གི་བར་མཛོད་དུ་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་།
ཐོག་མའི་སྟོ་སྟོར་དང་། ལེགས་བསྟན་མས་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་སུ་མང་དུ་བསྟན་ཟིན་
པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་བཅུད་བསྟན་པ། །ལེགས་བཤད་བྱི་མེད་གསྒྲིའི་ཆུ་
རྒྱུན་འདི། །ཐར་འདོད་རུ་སྟྲིག་གོས་གྱོན་རང་པ་ནམས། །འདོད་དགྱུར་ཅེ་བའི་རོལ་
མཆོར་ཁོ་བོས་བཀོད། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གཏིང་མཐའ་དབག་པར་དགའ། །བདག་
སྟོ་མི་ཤེས་བྱིས་པའི་དབང་གྱུར་བས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོར་ས་པའི་ཆོགས་མཆིས་ན། །
རྒྱལ་བའི་སྒྱུན་སྒྲར་སྟོང་ནས་སོ་སོར་བཤགས། །ནོར་ས་རྒྱ་བག་ཆགས་བཅས་པ་གཞོས་
དུ་གསོལ། །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དགར་གང་མཆིས་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་
གསུམ་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ། ཅིག་ཅར་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པ་དང་པོའི་སྟོ་སྟོར་གི་གཞུང་འབྲེལ་གཞན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐེང་བ་འདི། བཅུན་པ་མཉེན་རྟེན་དཔེ་གནས་ཐོག་ཆོས་ཅེར་
སྒྱུར་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡༡། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་སྒོ་སྒྲོང་ཕན་བདེའི་ ཆར་འབབས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྟུ་བོ་དྲི་སདྲ་མུ། (༡༧)ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
སྒོ་སྒྲོང་ཕན་བདེའི་ཆར་འབབས་ཞེས་བྱ་བ། རར་གི་བཞེད་དོན་དགོངས་པ་མཐར་
ཕྱིན་ནས། །བཞེད་དོན་ཕན་བདེ་ལུན་གྲུབ་སྒྲོལ་བ་ཡི། །སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་
གྲུས་བཏུང་ནས། །ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས། །དབང་མེད་གཟེར་ལ་
ཕན་བདེའི་ཆར་འབབས་པའི། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་བརྩེ་བས་བཤད་པར་བྱ། །ད་
ནི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས། །དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་རྩེ་གཅིག་ཉན་པར་གྱིས། །
འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་སྤྲུལ་བ་ལས། །ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་འདུས་ཤིང་དེ་ཐམས་
ཅད་རྒྱས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་ན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། །འདི་
ཉིད་ཁོ་ན་གདམས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་
བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་ན་དེར་མ་འདུ་བ་མེད་
ཅིང་། །བྱད་པར་དུ་སྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་སྒྲོལ་གྱིས་གཟེར་ཞིང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་མར་བ་ལ་གདམས་པ་འདི་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ན་མེད་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པར་མང་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ནའང་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྷ་ལ་བཤད་ཉན་དང་ཉམས་
ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པ་མང་ནའང་། །འདི་ལ་སྒྲོས་སུ་མེད་པས་སྟོགས་པའི་སེམས་
ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདིར་བྱག་པས་དེ་བས་ན་ཡང་གདམས་པ་འདི་ལས་
གལ་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གདམས་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་བཤད་

པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་བྱུང་ལྟར་མཉམ་བཞི་སྒྲིམ་འདོན། །ལྷ་ཆོས་ལུལ་རྒྱས་དག་བཞི་
 ཉུང་། །སེམས་སྦྱིད་བཟང་སྦྱིས་ཡར་ལམ་བདེ། །ཞེས་པ་བཟོད་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་འདི་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་ན་ཆོག་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་། ས་ལམ་ལྟར་ཏུ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉམ་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་
 དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། སྤྱི་མ་དང་(༡༣)ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་དོན་ལ་
 མཁས་པ་སོགས་སྦྱིས་བྱ་བཞིའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་
 གཡོ་ཞིང་མི་འབྲུག་པའི་སྦྱིས་བྱ་རྒྱུ་མཆོད་རིམ་རབ་ལྷ་བྱུང་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལམ་
 ལ་བོགས་འདོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་སྤྱི་མ་དང་གཉེན་བཤེས་སོགས་
 ཡན་འདོགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དག་ཐམས་ཅད་བུལ་བ་དང་གཉེན་
 བཤེས་རྒྱས་པ་དང་། དག་ཡོད་ན་ཡང་དོན་མ་གྲུབ་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཉེད་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་བསྟོད་གྲགས་དང་བདེ་བ་བཞི་འཕེལ་བ་དང་། ཆོ་རིང་
 ཞིང་ནད་ཉུང་བ་དང་། སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱིད་སྤྲུག་ཏུ་འགྱུར་པའི་གནད་ལ་མཁས་པ་
 དང་། སྦྱིད་སྤྲུག་ལམ་ཁྱེར་སྒོ་སྒྲིབ་གཙོད་ཡུལ་ཞི་བྱེད། རོ་སྤྲུམས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
 གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་རང་རྒྱུད་འཇམ་ལ་ལེགས་པ་དང་།
 སྦྱིས་བྱ་དཔལ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཉམས་རྫོགས་སྤྱི་བ་ཡར་རོ་ལྷར་འཕེལ་བ་
 དང་། གང་ཡར་ས་ལམ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སུ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་དང་།
 གནས་གང་ཏུ་གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། དག་འཕྲན་ལྟའི་ཟས་
 གོས་གནས་གྲོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡན་ཡོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །
 ཉེས་དམིགས་ནི་དེ་ལས་ལོག་པ་ཉེར་གཅིག་སྟེ། ཆོགས་མི་གསོག་པའི་སྟེང་ཏུ་སྤྲོ་
 བསགས་འཛོམས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཆེས་ཆེ་བ་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེར་གསོག་པ་དང་། རྒྱལ་

བ་སྒྲུབ་བཅས་བྱུགས་མི་མཉེས་པ་དང་། ས་ལམ་མི་བགྱོད་པ་དང་། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་
 དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་སྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་ཤིང་རྒྱབ་ལོག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་དང་། དགེ་ལེགས་སྒྲར་བྱས་གང་ལ་ཡང་བོགས་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་
 དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཞེ་འགྲས་ཤིང་དགྲ་འདྲེ་སོགས་སྒྱུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 དེའི་ཕྱིར་དགྲ་རྒྱས་(༡བ)པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉེན་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁོང་
 ཁྱོས་རང་བཙོམ་པས་དགྲ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིད་པ་དང་སྙན་
 གྲགས་དང་བདེ་བ་འགྲིབ་པ་དང་། ཆེ་བྱང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། བདེ་སྤྲུག་ཐམས་
 ཅད་གྱི་རྩ་བ་སེམས་འཆོས་པའི་གནད་ལ་སྒོངས་པ་དང་། སྦྱིད་སྤྲུག་ལམ་འཁྱེར་ལ་
 སོགས་པའི་གདམས་རག་གི་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་རན་ཞིང་རྒྱད་རྩུབ་པ་
 དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགྲས་རྒྱུན་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་དེ་ལས་ཐར་བ་མི་ཤེས་པས་སྦྱིས་བྱ་བ་
 ཆད་དམ་སྒྲར་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་གང་ལའང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་ཤིང་གནད་མི་གོ་བ་དང་།
 གནས་གང་དུ་གྲོགས་སྤྱད་དང་འགྲོགས་ཀྱང་། རན་སོང་དང་འབྲ་བར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
 ཟས་གོས་གནས་གྲོགས་སྤྱད་འགྱུར་བས། ཉམ་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་མི་བྱ་ཡི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་སྤྲུག་གཉིས་བཟོད་བྱུང་པར་དུའང་། །
 སྒྲར་གཉེན་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་དང་། །ལན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ། །རང་
 བཞིན་རྣམ་མང་སོ་སོར་དབྱེ། །ཅིས་པ་འཆད་ཁ་བས། གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཟོད་པར་
 བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིད་མི་ཁྱུག་ཅིང་སྦྱིད་མི་བཟོད། སྤྲུག་མི་ཁྱུག་
 ཅིང་སྤྲུག་མི་བཟོད་པས་འཕྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་སྦྱེ། སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ལས་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་ཞིང་འཕྲུང་བས་དེའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཞིང་གང་ཡང་ལམ་དུ་གཏོང་བ་གལ་
 ཆེ་བས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཞན་དུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། འདི་ཉིད་

དུའང་ཤུགས་གྱི་མང་དུ་འཆད་ཅིང་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཁྱེད་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་
 དུའང་བཟོད་པའི་མར་སྟོན་ནམ་སྟུག་བསྐལ་ལམ་ཁྱེད་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ན་སྤང་བྱ་ཁོང་
 ཁོ་དང་གཉིས་པོ་བཟོད་པ་གཉིས་གྱི་རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 དང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དཔེགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུ་མ་ཞིང་། གཞན་
 ཡང་སྒྲོད་འཇུག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་སོ་
 སོར་དབྱེད་པས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྤང་ངམ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམ་
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བའམ་ཐོས་པའམ་བྱན་པའམ་རེག་
 པ་ལ་སེམས་འཇུག་ཅིང་སེམས་མ་བདེ་ཀར་གྱིས་(༣)ཡོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཞེས་
 ཟེར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམ་ཐོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལེགས་པར་རོ་འབྲོད་པ་རང་ཡང་
 དཀོན་ཞིང་། ཉིན་རེ་ལ་སྟོང་ཐུག་རེ་ཙམ་འོང་ཡང་དེ་བྱུང་རོ་སྟུམ་དུ་མི་ཤེས་པས་
 བྱང་བ་ཡིན་ལ། ལེགས་པར་རོ་ཤེས་ན་སྐབས་ཤིག་ནས་ཁོ་བྱུང་རོ་སྟུམ་དུ་སྟེ་བཅུ་བྱས་
 པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་འགོ་གསུང་རོ། དེའི་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བདག་གས་
 བདག་གི་བཤེས་རྣམས་ལ། སྟུག་བསྐལ་བརྟན་དང་ཚིག་རྒྱུ་བ་དང་། མི་སྟོན་ཞེས་
 བྱང་མི་འདོད་དེ། དབྲུ་ལ་དེ་ལས་ལོག་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རང་དང་རང་གི་བཤེས་
 པ་དང་། མི་སྟོན་པ་སྟེ་བཞི་མི་འདོད་ཅིང་ལོག་པ་བཞི་འདོད། དབྲུ་ལ་དེ་ལས་ལོག་
 བས་སྟུག་བསྐལ་སོགས་བཞི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་མི་འདོད་པས་དེའི་
 མི་འདོད་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་བྱུང་བ་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྟེ་བས་དེ་ལས་
 ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འོང་རོ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས་ཉིང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་
 བཀར་ནས་གཉིས་པོ་སྒྲུ་མ་ཚུལ་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་རིགས་མང་པོ་
 རྣམས་ཁོ་ལ་བྱུང་མ་ལུས་པར་ཁེགས་པ་དང་། དེའི་ཞར་ལ་ཆགས་པ་དང་སེར་སྟོ་

དང་ཕྱག་དོག་སོགས་ཀྱང་ཁོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉེན་པོ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིམ་མི་ཤེས་
ན་ཆ་རེ་ཅམ་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཁོལ་བྱུང་ལུས་པ་དང་། ཉེན་སོངས་གཞན་ཁ་ཡན་ལ་ཤོར་
བ་སོགས་འོར་བས་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གལ་ཆེའོ། །ཡང་འདིས་བདག་གས་
བདག་གི་བཤེས་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དུག །
རང་རམ་རང་གི་གཉེན་སོགས་ཀྱི་དགྲ་ལ་ཕན་བདགས་སོ་འདོགས་སོ་འདོགས་པར་
འགྱུར་སྟམ་ནས་ཁྱོ་བ་གསུམ་དང་། ཀྱུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་ཁོར་ཁྱོ་དགྲ་ལས་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བདགས་ཏེ་
སྤར་བར་བྱའོ། །དེ་རྒྱུད་རྒྱུན་གང་ལས་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། མཛོད་ལས།
ཕ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉེན་སོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕ་རྒྱས་ཉེན་
སོངས་(༡བ)མ་སྤངས་པས་ཉེན་སོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཆེ་བའི་སྤྲོད་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོར་
བ་མཐོང་བའོ། །ཐོས་པའོ། །དུན་པའོ། །རེག་པ་ལས་སྤྲར་དེ་ཡིད་དུ་འོར་བ་དང་།
ལེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་
མི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་འབྱུང་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆགས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་གནོད་པ། རང་གི་སེམས་མི་
བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱས་སམ་བྱེད་དམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་ལས། དེས་
མི་རེགས་པ་བྱས་སོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྲུལ་
དུ་བལྟ་ཞིང་དགག་པ་མ་ཤེས་ན། དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
ཤས་ཆེན་ནི་སྒོ་དཀྲུགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཅི་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོ་ཞིང་ཆོག་པ་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་འབྲུག་པ་སྒྲེ།
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཤས་རྒྱུར་ན་རི་ལྟར་རྒྱུར་བ་ལྟར་ཁྱོ་བ་དང་འབྲུག་པ་ཤས་རྒྱུར་ཞིང་ཡུལ་

ཁྱད་པར་བ་ལ་འབྲུག་གི་གཞན་ལ་མི་འབྲུག་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཆགས་སྒར་གཉིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱིར་བ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་རྒྱ་དེ་དང་དེའི་གཉིས་པོ་སྒྲོམ་གཤམ་ན་འབྲས་བུ་དེ་འོང་ས་མེད་པས། མཁས་པ་དག་སྤང་བྱ་གང་སྤོང་བར་འདོད་པ་སྒྲིས་པ་ན་འདི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་རྟོག་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་ནས་སྤོང་ལ། རྒྱུན་པོ་དག་གིས་དེའི་གནད་མི་གཤམ་པས།འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྤོང་མི་ལུས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དབྱེད་པ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི། །སྤྲུག་བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི། རྒྱ་དང་དེ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད་དེ་རྟག་པ་སོགས་སྤོང་མི་བྱུང་ལ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པོ་གཤམ་ན་སྤོང་བ་མེད་པར་རྒྱ་གནས་ན། །འབྲས་བུ་ལོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི། །གིགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྟེན་ནས། །ཞེ་སྤང་བཏྲས་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། །དེ་ལྟས་བདག་གི་དགྲ་བོ་དེའི། །ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ། །ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དགྲ་གམི་(༤ན)བྱ། །མི་དགའ་བྱས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ། །དགེ་བ་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱར་ཅི་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཡོད། །ཞེས་ཁོང་ཁྱོ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་གཉིས་པོ་བསྟེན་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་ཚིག་བསྐྱས་པ་འདི་ཙམ་དེ་བཟུང་ཞིང་མ་བཟེད་པ་བྱས་ན་འང་སྦྱིད་དེས་པ་འོང་ཞིང་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་འདོད་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེ་ཞིང་དེ་འདི་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཆོ། །འདི་ལྟར་བདག་ལ་གཞོད་པ་ཡི། །དགྲ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད། །དགྲ་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་དེ་གི་སྒྲམ་ནས་ཡིད་མི་བདེ་དགྲའི་མཐར་བུག་ཏུ་བཟུང་། །འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གང་།

ལ་གང་ཟག་གི་དགའ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བྱས་ན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིག་སེམས་
 དེས་ཁོང་ཁྱོད་རང་ཞིགས་ལ་འགྲོ་བས་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཉེན་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བ་དང་སྦྱིད་པ་དང་དེ་མེད་པ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ལན་བྱ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྒྲིང་བ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་སྟིག་པའི་བྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། འདྲུ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་དང་། རོན་
 མང་བ་དང་། བྱ་བ་མང་བ་དང་། དབེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱི་
 སྒོམ་ཐམས་ཅད་འབར་བའི་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གནད་
 ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་བྲིམས་འཛོམས། །
 ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤང། །ཚུང་བཅས་མི་
 སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྦྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ། ཁོང་ཁྱོད་དགེ་ཅ་
 འཛོམས་པ་དང་། །གཟུགས་རན་ལ་མདོག་རན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་
 འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་རྒྱ་འབྲས་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་སམ་
 འཛིན་གྱི་ཉེན་གང་ལ་བཞེན་ཡང་རུང་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བའོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་
 ལ་རྒྱུད་འབྱུག་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་དགེ་བའོ། །རབ་དབྱེ་ནི་གསུམ་སྟེ། གཞོད་
 བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་(༧)ངེས་སེམས་ཀྱི་
 བཟོད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་རྒྱུད་མི་འབྱུག་པའི་
 སེམས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཁུམ་པ་མེད་པར་དང་དུ་
 ལེན་པའི་སེམས་བྱུང་དགེ་བ། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མི་མོས་པ་
 མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཐོས་པ་རྒྱུར་བ་དག་བཟོད་པ་སེམས་

ཅན་ལ་མི་བྱོ་བ་ཅན་ལ་འཛིག་པ་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཅན་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སྟོ་རྒྱུར་གི་རྟགས་སུ་སྟང་རོ། ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་དང་། བྱམས་ཆོས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་བསམ་པ་དྲུག་སྟོས་པ་སོགས་ལ་བསམ་སྟོང་གིས་འབད་པ་སྟེ། སྟུང་པར། སེམས་དཔུལ་དུད་འགོ་གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྟུལ་མང་། ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་སྟོང་ན། ། བྱང་རྒྱལ་ཆེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་ད་བཟོད་མི་བྱ་སྟེ། ། ལྷགས་དབྱུག་མཆོན་དང་གསོད་དང་བཅིངས་དང་བརྟེན་པ་དང་། ། མགོ་གཙོད་པ་དང་རྒྱུ་ལག་ན་བ་སྟུ་གཙོད་པ། ། འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྟུལ་རི་སྟོད་བདག་གིས་བཟོད་སྟེ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔུལ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་ཉི་མ་རེ་རེ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གིས་མོངས་ཤིང་སྟུག་བསྟུལ་སྟུ་ཆོགས་གིས་གཟིང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གིས་གཤེ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་མཆོང་ནས་འདྲུ་བ་དང་ལུས་དུས་བྱུང་གཏུབས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུས་བསྟུལ་བ་གང་གཤེ་བྱེ་མ་སྟོད་དུ་འཁྱེལ་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་སྟུལ་ཡང་ཁོ་བ་དང་འབྲུག་པ་མེད་པར་བྱའོ་སྟེ། པའི་བསམ་པའོ། ། རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ནས་ཡང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པའོ། ། སེམས་ཅན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་གྲངས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགའ་བ་སྟེ་བ་ལས། བརྒྱ་འབྲུར་གིས་བྱང་སེམས་དགའ་བ་དང་སྟོ་བར་བྱེད་པ་དགའ་བའི་བསམ་པའོ། ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེས་བཟོད་པ་བྱས་སོ་ཕན་བཏགས་སོ་སྟེ། པ་ལས་སྟོང་འབྲུར་གིས་ལྷག་པར་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གིས་ཕན་བཏགས་སོ་སྟེ། བྱེད་པ་ཕན་པའི་བསམ་པའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་རྣམ་སྟོན་ཅི་ཡང་མི་རེ་བའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་(༥)པའི་བཟོད་པའོ། ། ཅི་རྒྱལ་པ་

ཐམས་ཅད་གཞི་དབྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ།
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིས་
 ཟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་མཁས་དམ་པ་སྟེ། འདི་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་
 སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་མཚན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་གས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་བྱེད་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་རྒྱ་ཆེན་བསྟན་པ་ལ།
 གཞན་དམ་པ་དུག་ལྷན་དང་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་ཡང་འདི་ལ་འདྲ་བར་སྤྱར་རོ། །མདོ་
 ལྟེན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྟན་པར་སོ་སོར་རྟག་སྟོན་པ། གྲང་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་
 བསྟེན་པ་བརྟན་མི་བྱེད། བྱེད་པར་འགྲོ་དང་དགེ་ལ་མཛོན་པར་དགའ། །བཟོད་པ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའི་མཚན་ཉིད་འདོད། ཅེས་དང་པོས་བཟོད་པའི་རྒྱ། གཉིས་པས་
 བཟོད་པའི་རོ་བོ། གསུམ་པས་བཟོད་པའི་འབྲས་བུའམ་བྱེད་ལས། བཞི་པས་བཟོད་
 པ་ལ་སྟོ་འབྱོར་པའི་ཆོད་སྟོན་ཏེ། ཆོ་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟོམས་པའི་
 བག་ཆགས་དང་རིགས་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་འདིར་སྤྱར་བཤད་པ་དང་། འཆད་འགྱུར་ལྟར་
 སོ་སོར་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་སྟོན་པ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུའོ། །
 རྒྱ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་གཞི་དབྱེད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་མི་མཛད་ཅིང་མི་
 འབྲུག་པ་ནི་བཟོད་པའི་རོ་བོ་དེས་ས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བྱེད་པར་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཡང་དགེ་བ་ལ་གཤམ་མེད་པར་མཛོན་པར་དགའ་བ་ནི་བྱེད་ལས་
 སམ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའམ། བཟོད་
 པ་ལ་སྟོ་འབྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཆོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་ཕར་
 ཕྱིན་ལ་སྟོ་སྤྱིར་བཏགས་ལུས་རྣམ་གཞན་རྫོགས་སོ། །

༥ ད་ནི་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་
 བསྟན་པའི་ས་བཅད་ཉིད་གཙོག་རེ་ལེན་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་གཉིས་

- 233 -

འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 མ་བཏང་ན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟོང་བར་མི་རྣམས་ཏེ། །རི་ལྗར་མེ་ཅི་མ་བཏང་ན། །སྤྱུག་
 བ་སྤྱོད་བར་མི་རྣམས་བཞིན། །དེ་ལྟམ་བདག་གཞོན་ཞི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཞི་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་རྣམས་བདག་
 བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ས་པའ་གྱིས། ཅིས་ཀྱང་རང་ཉིད་བདེ་འདོད་ན། །
 གཞན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པར་བྱ། །མི་གང་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་བྱེད་པ། །གཡོ་ཅན་རང་
 དོན་བྱེད་པ་འདྲ། །ཞེས་དང་། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ལོང་དང་རང་དོན་མཆོག་རྒྱ་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆེ་འདིར་(༥)སྦྱིད་པ་འཇམ། ཆེ་ཕྱི་མ་དང་། རང་དོན་
 གཞན་དོན་ཆོགས་བསམས་སྦྱིབ་སྦྱོར་ལས་རྒྱུད་ལ་སྦྱིད་པ་གང་འདོད་ཀྱང་རང་འཁྱིས་
 དང་རང་འདོད་སྤངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སོགས་སངས་རྒྱས་སྦྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆེ་འདི་སྦྱིད་པ་བྱེད་
 བ་ཐབས་གཞན་ཡོད་ཅེས་སྦྱབ་པ་ནི་སྤྱོད་པོ་ཁོ་ནའི་གཏམ་ཡིན་པར་གོང་གི་ལུང་རྣམས་
 དང་རིགས་པ་དང་མདོན་སྤྱོད་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། མ་མཐའ་ཡང་ཆེ་འདི་
 བྱེད་པ་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སོ་སྣམ་དུ་ངེས་པ་གཏིང་
 རྒྱུགས་པ་རྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་ཕྱི་མ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་རང་འཁྱིས་དང་རང་འདོད་མེད་པའི་བྱང་སེམས་འདོད་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་མ་
 བྱུང་བ་བྱེད་པ་དང་། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྤྱོད། །ཁྱོད་དང་སྐབ་ཁ་རང་གིས་
 ལེན། །བྱ་བ་ཅི་བྱེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགོས་
 པར་གོང་གི་ལུང་རྣམས་ལས་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ལས། རི་ལྗར་སྤྱུག་
 རོན་རང་གི་སྤྱོད་མཆོག་བྱམས། །རང་གི་སྤྱོད་ཉི་ལུང་འཁྱུད་ནས་འདུག །དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོ་
 ར་ཁྱོ་འགལ་བར་ལྟར། །བཅུར་བཅས་ལུས་ཅན་སུ་ལའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོགས་

གོམས་པས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཞར་ཞོར་ལ་འཆོར་ཞིང་། ལྷག་པར་རང་
 དང་མི་མཐུན་པའི་དགེ་ལ་གཞོད་པ་རན་སྐྱེས་སོགས་གཤིས་བཞིན་འཆོར་ཞིང་། དེའི་
 ཆེ་སེམས་ཅན་རན་ལ་གོམས་པས་པ་རོལ་ལ་ཡང་མྱུར་དུ་སྒྲིག་ཅིང་དེ་ཐོས་པ་ན་སེམས་
 མི་དབྱེད་ཅིང་གཟུ་ལུམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོ་བ་ལ་གོམས་པས་དངོས་པོའི་གཤིས་
 བཞིན་དུ་ག་རྗེན་ལ་མེ་འགལ་ལྟར། མཐོང་ཐོས་དྲན་ཅམ་ནས་རྟོག་ཡང་བྱེད་ཅིང་།
 གཉིན་པོ་སྒོམ་པ་མེད་ན་དེའི་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་འབྱུང་པ་དང་རན་ལ་དགའ་བ་རྣམས་གྱིས་
 གྱེར་ས་པས་འཁར་ར་རི་ལྟར་བརྟུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཆེ་བ་དང་། བསིལ་ཁར་རི་ལྟར་
 གཡངས་པ་ལྟར་དྲི་བསྐྱམ་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་ལ་གཤོག་པ་བཏགས་ཁོང་ཁྱོ་
 མནན་པས་མི་ཞོན་པར་འཕེལ་ནས་སྐྱ་སེར་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་བདག་སྲུང་གཞན་བསྐྱུ་
 བྱེད་པས། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ལས། དེ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཐྱོང་གསུམ་ཡོད་གསུང་། སྟོད་
 ལུང་ན་རྟོགས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་བ། རྟག་རྒྱ་མཆོམས་ལ་གནས་པའི་སྤྲ་མ་
 ཞིག་ཀྱང་བྱག་སྒྲིའི་ནང་ནས་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མདུན་མ་བྱེད། ར་བསྐྱེད་བའི་ཉིང་འཛིན་
 བཟང་ཆད་དུ་བྱེད་པ་ཁམས་པ་དབལ་འབར་ཡང་དགེ་ལ་མཐུ་བྱེད་གསུང་། སྐྱ་བོ་
 (ཡན)དང་སེར་བྱིས་པ་སོགས་ནི་ནམས་ཀྱང་ཉ་ཆུན་གནས་པ་ལ་སྐྱམ་གཤེར་གྱི་མིང་
 མེད་རེ་སྤྱུག་ལ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་བཞིན་དུ་འང་སྤྱན་པས་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དུས་འདུལ། སྒྲོབ་
 དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ཞི་བ་ལྟས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་
 གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་
 འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།འདུག་པར། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱུང་རྣམས་ལ་ཁོས་པ་
 ཡིས། །སྦྱིན་དང་བྱིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་
 འཛོམས་དེ་ཡི་སྤྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁོང་
 ཁྱོ་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་བས་བསོད་ནམས་གསོག་མི་ཤེས་ཤིང་། རུང་ཟད་བསགས་ན་ཡང་

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེད་ཅིག་རེར་འཛོམས་ལ། དེར་མ་ཟེན་ཆོས་
 འཛིན་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཡོད་པར་རྩི་བཤེས་ལོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྐྱེད་པ་
 བ་ནང་མ་གཅིག་ལ་འདོན་ཟེར་བ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་རེ་རེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡང་མི་
 ཉན་པར་འགྲོ་ཡོན་འདུག་པས་ལུང་པ་ཁེངས་པ་བཞིན་སྒྲུང་ལ། གང་ཞིག་གཞན་
 འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱི་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅིས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་བོས།
 གང་ཞིག་ཟེར་ཟེར་ནོར་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་སྒྲེབ་མེད། །
 སེམས་མཆོག་དེ་ནི་སྒྲོན་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་དང་མི་འགྲོགས་
 བཞིན། །དེ་བས་ཏྲག་ཏུ་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱན་སྤངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆོལ་ལ་ཏྲག་ཏུ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུན། །འཛིན་ཏེ་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལུས་སྒྲོབ་པ་ཡི། །སེམས་དང་སྒྲོད་པ་ཁྱེད་
 པའི་ཆུལ་མི་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོག་བཀྲུང་ལ་དགའ་གདུང་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ། བྱང་
 སེམས་ཡོང་བའི་དོན་མེད་པས་དེས་ན་བྱང་སེམས་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པ་སྤངས་ནས། དངོས་པོ་འདིས་དགོན་མཆོག་གི་ཏེན་བཞེངས་སམ། དགེ་འདུན་གྱི་
 བསྟོན་བཀྲུང་རམ་ཆོས་རྒྱགས་ཡོན་པས་མི་རྩོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་རི་རབ་སྤངས་ནས་དུལ་
 བསྐྱེད། མཐར་དུལ་དེ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུན་ཏྲགས་ཁོ་ནར་སྤང་བས། མཐས་
 པས་ནི་དང་པོའི་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ཞིང་སྤེལ་བ་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་(ཡབ)བཏུས་སྤྱུ་མདོ་དྲངས་པར། ཉེ་བར་འཁོར་རི་ལྟར་
 ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་ལ་སྤྱུང་བ་དང་སྤྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རམ་མ་མཐོང་
 རྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་
 བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ནས་འགལ་དུ་མ་
 ལ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཁྱོད་པར་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་གཤམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་
 སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པས། ཁོང་ཁྱོད་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་བྱང་སེམས་ལ་

ཁྱོས་པ་རེས་པར་མི་དགོས་ལ། ཁོང་ཁྱོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་དགེ་རྩ་འཛོམས་ཤིང་ཡུལ་རི་ལྷར་
བཟང་གིན་འཛོམས་སུལ་ཆེད། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་བྱད་པར་གྱིས་འཛོམས་
ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་འོང་པས་བྱང་སེམས་ས་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན། ཁོང་
ཁྱོ་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་ལ། བྱང་སེམས་
གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱུར་བསགས་པ་འཛོམས་པས། གཞུང་
ལས་བསྐལ་བ་བརྒྱུད་དང་སྟོང་གི་བྱད་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཆོག་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་
རིགས་པས་སྐྱེ་བོ་བ་མལ་པས་གཞན་ལ་ཁྱོས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་འཛོམས་པ་སོགས་
སྐྱར་རོ། །འཛོམས་ལུགས་ལ་མི་གཅིག་གིས་གཅིག་འཛོམས་པ་ན་ལུས་ལོངས་སྟོང་
བམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། སྒྲ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་འཛོམས་པ་དང་གཅིག་ཙམ་
འཛོམས་པ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་འོང་བ་ལྟར། བསོད་ནམས་ལ་ཡང་རེ་རེས་ཀྱང་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབས་སུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབས་སུ། བདག་པོའི་འབས་སུ་མང་དུ་འབྱིན་པ་
ལས། ཁོང་ཁྱོ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་གྱིས་བམས་ཅད་བཅོམ་ནས། འབས་
སུ་འབྱིན་མི་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་གཉིས་གསུམ་བཅོམ་པ་དང་། རེ་རེ་བཅོམ་པ་འོང་ཞིང་།
མདོ་བསྟན་བཅོམ་ལས་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་འཛོམས་
པར་གསུངས་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འཛོམས་པར་མ་གསུངས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཆེ་བས་མི་འཛོམས་གསུངས། ཁ་
ཅིག་གར་བཅོམ་པ་དེ་ཡང་འབས་སུ་གཏན་མི་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཟུར་བད་མཐུ་ཆུང་
བར་བྱས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་འཛོམས་པར་འཛོག་ན། སྟིག་
ལྷུང་པལ་ཆེར་(༥ན) བསོད་ནམས་འཛོམས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཡང་མ་གསུངས་པས་གར་
བཅོམ་པའི་རོ་སྐལ་དེས་འབས་སུ་གཏན་མི་འབྱིན་པ་ཡིན་གསུང་། སྐྱིར་ཁོང་ཁྱོར་མ་
ཟད། ལོག་ལྟ་དང་ར་རྒྱལ་མངོན་རྩོམ་དང་བརྟན་པ་བྱེད་གསོད་དང་ཆོས་སྟོང་དང་

ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྐྱར་འདེབས་དང་། བྱར་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅ་ལྟར་ནམས་ཀྱིས་
 ཀྱར་དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་གསུངས་པས། དེ་ནམས་ལ་བྱད་པར་དུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་
 གལ་ཆེད། ཁོར་ཁྱོས་བསོད་ནམས་འཛོམས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མི་དགོས།
 རང་གིས་ལོ་སྟེལ་དུ་འབད་པའི་དགེ་ཅ་བཅོམ་ནའང་། ཁོར་སྟོག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
 པ་ལས་ཀྱར་ཡི་མུག་པ་ཡིན་པས་ཁོར་ཁྱོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པར་གསུངས་
 སོ།། །

༥ གཉེས་པ་མཐུན་སྟོགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་མཆོན་བཅུ་སོགས་
 བརྒྱ་ཕྱག་མང་། །དགག་བཞག་རི་རྒྱལ་ཡོད་མེད་མཆུངས། །དཀའ་བྱབ་འདི་དགོན་
 འདི་མཆོག་འགྲུབ། །སྟོར་གསུམ་རིན་ཆེན་ཕུལ་ལས་ལྷག །སྐད་ཅིག་བསམ་མི་བྱབ་
 ཏུ་ཤེས། །ཞེས་པ་ཁོར་ཁྱོའི་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱར་སེམས་ཀྱིས་
 གནས་པ་བྱར་ན། ཆོགས་བདེ་བྲག་ཏུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཅུ་གཅིག་སོགས་གཞན་
 དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་པ་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཆོས་ལ་ལྷགས་པ་ནམས་
 ཀྱར་རང་གི་ཁོར་ཁྱོད་དགག་མ་རྣམས་པས་སྒྲི་སྒྲོམ་གྱི་ཆོས་སྟོགས་ལ་བསྟན་ནས་ཁོར་ཁྱོ་
 དང་འཐབ་ཅོད་མེད་ཁ་མེད་ཡིན་པ་སྐད་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ནི་སྒྲོམ་སྲུང་མིགས་ནས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོག་དཀའ་བྱབ་དང་དཀའ་སྟུད་གྱི་མཆོག་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ན་
 དེ་སྐྱངས་ནས་བསོད་ནམས་འཛོམས་པའི་ཁོར་ཁྱོ་སྲུང་བྱེད། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྐྱངས་པས་སྲུས་ཀྱར་གཞོད་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལ་བསྟོས་པའི་ཡོ་
 བྱད་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྟོས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དགོན་མཆོག་ལ་བདག་
 འཛིན་ནམ་ཡང་མི་མངའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གི་དོན་དང་བསོད་ནམས་སམ་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁོར་ཁྱོ་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགག་བཞག་
 མཛོད་དེ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་གཤགས་བྱེད་ཅིས། །དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །(༥བ)

བཟོད་མཚུངས་དཀའ་བྱུང་ཡོད་མིན་ན། །བདག་ནི་དེ་ལ་མི་གནས་སམ། །གལ་ཏེ་
 བདག་གིས་རང་སྒྲིབ་བྱིས། །འདི་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་ཉེར་
 གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གོགས་བྱེད་པར་བྟེན། །གང་ཞིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། །
 གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རི་ལྷོང་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་
 བྱ། །དུས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོངས་མོ་བས། །སྒྲིབ་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །རབ་ཏུ་
 འབྱོན་པར་བྱེད་གྱུར་བ། །རབ་བྱུང་གོགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། །སྒྲིག་ཀླགས་དམ་ཆོས་
 མཆོད་ཉེན་ལ། །འབུལ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་། །བདག་གིས་ཞེ་སྤང་མི་
 རིགས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་གཞོད་མི་མངའ། །སྤྲོ་མ་གཉིན་ལ་སོགས་པ་
 དང་། །བཤེས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ནམས་ལའང་། །སྤྲོ་མའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་དག་ལས། །
 འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཁྲོ་བ་བསྐྱོག་ །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 སྤྲོ་མ་ལ་ཉེན་སྤྱི་མ་སྤྱི། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྲོ་
 བའི་སྤྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྐྱར་པ་ཡིན། །ཞེས་པར་སྤྱོད་དུག་སྤྲོ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་
 བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། །སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་དང་ཡོན་
 ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རི་རུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཅམ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། །དའི་སྤྱིར་
 སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཟོད་
 པ་ལ་བསོད་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་འོང་དགོས་ལ། །མི་འོང་ན་སྤྱོད་པ་ཚུལ་
 གྲིམས་སོགས་ལའང་བསོད་ནམས་མི་འོང་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་
 པས་མཁས་པས་ན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་བསོད་ནམས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྲེས་པར་
 བྱའོ། །ད་ལྟ་སྤྱིར་དཀའ་བྱུང་དང་དཀའ་སྤྱད་བྱུང་པར་ཅན་བྱེད་པ་དགོན་ནང་རེ་རེ་
 ཅམ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྲིགས་དུས་སྒྲུ་ཆེས་དགོན་པའི་དཀའ་
 སྤྱད་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པའི་དཀའ་སྤྱད་འདི་ཡ་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་ལྷ་བུའི་དཀའ་བྱུང་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྒྲོ་
 ཆོག་ས་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྒྲིང་ལས། །འདི་ལྟར་བཟོད་
 མཚུངས་དཀའ་བྱུང་མ་མཆིས་པས། །བྱོད་གྱིས་ཁོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བཟུང།
 ཁོ་(༧ན)བ་སྒྲུངས་པས་བྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ཉིད། །ཁོ་བ་པར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་སྤྱད་པར། སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་སྒྲོ་བ་མང་
 བཅས་ལ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིར་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་ཡུལ་བ་ལས་ཀྱང་
 བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
 ཞིག་བཟོད་པའི་ལེགས་ཆས་ལྷན། །གང་ཞིག་སྤྱོད་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་འཛིག་
 རྟེན་མཁུཅ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཡུལ་བྱས་པ། །སྦྱིན་པའི་
 ཡུང་པོས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆར་མི་མེད། །བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་
 དག་འགྱུར་ཏེ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཆོན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་སྤྱོད་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད། །འདི་ན་བཟོད་ལྷན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དཀའ་
 འགྱུར་མཁས། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཅན་དན་སྤྱད་པ་སྤྱངས། །རབ་གྲུས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉུག་བྱེད་ལ། །གཞན་ཞིག་མི་མདག་མགོ་ལ་འཐོར་བྱེད་
 གཉིས་ཀ་ལ། །དེ་ཡིས་མཉམ་ཞིང་སྒྲོམས་པའི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེ་ལྟར་བཟོད་བྱས་ནས། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 ཏུ་ཡོངས་བསྒྲུབ་ན། །དཔའ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་བཟོད་པ་དབྱ་བཅོམ་དང་། །
 རང་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་རི་སྟེང་ཐིམ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱད་ཅིག་
 ཅམ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཡང་ད་ལྟ་དག་སྦྱོར་གྱི་མཆོག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོག་བསམ་མི་བྱུང་
 ཏུ་ཤེས་ནས་མཁས་རྣམས་འདི་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་མཛད་དེ། །གཞན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་མི་ཤེས་པས་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དོན་ཆུང་བར་འཛིན་ཅིང་། །དེ་སྤྱངས་ནས་ཁ་ཏོན་

མག་མུག་སོགས་བྱེད་པས་སྟིགས་དུས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དེར་སྦྲང་
 རོ། །གཞན་ཡང་བཟོད་པ་འདི་ལ་ཐིག་ཚུད་ན་ཆོགས་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་གནད་བྱེད་
 བར་ཅན་ཡོད་ཚུལ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་སྦྱིབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་བྱང་བ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟུགས་ཉེས་
 དམིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྐད་ཅིག་གྲངས་དཔྱལ་མཐའ་མི་རྟོགས། སྐད་ཅིག་
 ཀྱན་འཛེམས་གཞན་སྦྱིབ་མིན། །ས་འོག་གསུམ་ཆོག་(༧༧)སྟོག་གཞན་མེད། །རབ་
 བྱུང་མིན་སོགས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་། །ཞེས་པ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་
 རྒྱལ་སྐས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་རན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །རན་སེམས་
 སྦྱེས་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
 བས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྟིག་པ་མེད། སོགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཟུག་
 རྩའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྦྱོང་། །དགའ་དང་བདེ་བའང་ཐོབ་པ་
 མེད། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱུང་སེམས་ལ་ཁྲོས་
 པ་རྣམས་གྱིས་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་རི་སྟེད་སོང་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་དཔྱལ་བར་
 སྦྱེ་བ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ཆད་སྤང་གྲངས་གྱིས་ངེས་པར་
 མི་རྣམས་པ་ལྟར་དེར་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་མཆོམས་ངེས་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་
 བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། །ཞེས་ཁོ་བའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་
 མཐའ་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་བདེ་དགེ་ཀྱན་འཛེམས་པས། མི་བཟོད་ལས་
 གཞན་སྟིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 བན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་སྦྱེས་ལྟར་མི་འགྱུར། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །
 སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སྟོས་ན། གཞན་རྣམས་སྦྱིབ་

པའང་མིན་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དྲར་སྒོར་བཟོད་པ་སྒྲུ་བའི་སྒྲིམ་རབས་ལས།
 རྒྱལ་པོ་ཁོར་ཁྲོ་མི་བཟད་པའི་དབར་དུ་སོར་བས་རྒྱ་མཚན་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་
 པར། དྲར་སྒོར་བཀོར་ས་པས་དེ་མ་ཐག་ས་གས་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་འོག་ཏུ་མཐར་
 བར་སོར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་བས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོར་ཁྲོས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་བཀོར་ས་པས་བསྐྱལ་བར་དཔལ་བར་ལྷུང་བ་དང་།
 བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་སྒྱུད་ཅིང་བཤགས་
 བསྐྱལ་ལ་འབད་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་མ་ལུས་པར་སྒྲོར་མ་བྱུང་ཅིང་། ལྷག་བསྐྱལ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྒྲོར་བ་དང་། སྒོན་པ་བཞུགས་དུས་དགེ་སྒོར་ཞིག་ལྷུང་བཟོད་ལ་ཆགས་
 པས་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིམ་གིང་། སྒྲུལ་གིན་ཏུ་ཁྲོས་པས་ཁ་ནས་མེ་བྱང་སྒྲེ་ནགས་བསྐྱེགས་
 (༡༠ན)དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆོག །ཆེ་སྒོན་པའི་ལུས་དགེ་སྒོར་གཞན་དག་གིས་མེ་ལ་
 བསྐྱེགས། སྒྲུལ་ཁྲོས་པའི་མཐུས་དཔལ་བར་སོར་སྒྲེ། དཔལ་བའི་མེས་བསྐྱེགས།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མེས་བསྐྱེགས། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་
 པ་མདོ་སྒྲེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བསམས་ན་ཁོར་ཁྲོས་རང་གཞན་བསྐྱེགས་གིང་། ལྷག་
 བསྐྱལ་བ་འདྲ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེའི་སྒྲིམ་ཁོར་ཁྲོ་མི་སྒྲོར་བ་ནི་རབ་བྱུང་ཡང་
 མིན་ལ། བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་གོ། ཞེས་སོགས་མགོ་ཡོད་ན་གྲུད་
 མིས་ལུགས་ཟེར་བ་ལྷར་ཐང་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱབ་ལ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སྒྲེ། བཟོད་
 པ་དཀའ་བྱུང་བཟོད་པ་དམ་པ་ནི། །བྱུང་ན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། །གཞན་ལ་འཆོ་བ་དགེ་སྒོར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོམ་ཆུལ་ནི། དེ་ལྷར་ཁོར་ཁྲོ་
 ལས་སྒྲིག་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པས་བཟོད་པ་ལ་འབད་དགོས་

ལ། དེ་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་ཐུན་དེ་ཙམ་བོས་པ་དང་ཅུང་ཟད་དེ་བསམས་པའམ་
 སྒྲུབས་པ་དང་། ཆོས་གཞན་བསྒྲུབས་པའི་ཞོར་ལ་ཡོང་བ་དང་། བཟོད་པ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་དུ་སྒྲོང་མི་དགོས་པ་སོགས་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་མིན་པར་ལུང་རིགས་མངོན་སུམ་ཉམས་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བ་ཕྱག་མང་པོ་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤངས་ཀྱང་བཟོད་པ་འབྲུ་
 ར་དོད་དུ་མ་སྤངས་པས། བྱང་སེམས་ལྟ་བུར་ལ་ཆོག་ཆུབ་རྒྱུ་དུ་སྒྲུབ་པས་ཆོར་བས་
 མང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། བྱང་སེམས་དང་བཟོད་
 པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་ཡང་། བྱང་སེམས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཟོད་པ་མི་འབྱོརས་པ་དེ་ལྟ་
 བ། སྟིགས་དུས་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་དག་གིས་བཟོད་པ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་
 རི་ལྟར་འགྲུབ་དག་སྒྲོང་གཞན་གྱི་ཞོར་ལ་རི་ལྟར་སྒྲེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་
 སྤྱང་ནའང་སྒྲོང་བ་མང་དུ་འོང་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱ་མ་དང་དག་བཤེས་སྒྲུབ་ཆེན་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ཆེས་(༡༠བ)མང་བ་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཆོག་ཆུབ་དང་། ཁོན་
 འཛིན་དང་འཐབ་ཅོད་སོགས་བྱེད་བྱེད་པས་དུས་འདའ་བ་མང་པོ་སྤྱང་བས་ཀྱང་གནས་
 འདི་ལོགས་པར་ཤེས་ལུས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ནི་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་
 མོད་གྱི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་གཅིག་མེད་ཉེས་དམིགས་མེད། ཁོང་
 མང་མིན་མཆོ་མཆོ་མིན་བྲག་ ཡི་ཐུག་ཆ་ཁྲེལ་སྟོག་སྟོས་སྤང་། རྒྱ་ལམ་ཁྱོད་བདེན་
 རང་རྒྱལ་སོམས། ཁི་ཤེས་ཀྱན་འོང་བཟོད་ཤེས་འོང་། རྟག་མིན་བཟོད་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་
 ཟབ། ཁོར་བུ་ཐོངས་རྟེན་དག་སྟུ་ལ། དག་བཤེས་ཡི་དམ་ལྟ་སོགས་སྤྱང་། ཁོང་པ་
 སྟོན་བྱས་སྤྱང་ཞུགས་བྱོན། ཁེས་པ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ས་
 མཐའ་ཆོའདིའི་རྟེན་བཀུར་ལ་ཅོད་ནའང་རང་འདོད་སྤྲུགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་རོ་འཇུ་མ

སྟོན། ཞེས་པ་ལྟར་འཇུག་མེ་བའི་རང་ནས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་འགྲུབ་སྒྲ་བ་
 ཡིན་ལ། ཁོང་ཁོ་དང་བཅས་ཏེ་བྱས་ན་སྟོང་ལ་གདོན་དག་པོ་ཞུགས་པ་དང་བྱེད་མེད་
 པས། གོར་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལྟར་འབྲལ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོད་འཛིགས་སུ་རུང་བས་གཉིས་ལྟར་
 བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཁོང་ཁོ་མ་
 ལྟར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་ལྟར་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། ལྟོ་
 འགྲངས་ཉི་མ་དྲོ་ཆེ་ཆོས་པའི་གཟུགས། རྒྱེན་རན་ཐོག་ཏུ་བབ་ཆེ་བ་མལ་པ། ཞེས་
 པ་ལྟར་ཁ་རོམས་ལྟོ་འགྲངས་སྟོ་གཙོར་མ་ལྟར་བ་ན་སྒྲུང་གི་འར་རྒྱད་འར་མ་ལ་ལེགས་པ་
 འོང་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོ་གཙོར་རེ་བྱུང་བ་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འདོད་པས་
 ཀྱང་། རྒྱེན་མི་བྱུང་བར་ཁོང་ཁོ་གཞོད་སྒྲིབ་རང་དུ་སོར་འོང་བ་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་
 མཐོང་བས། ཆུ་མ་བྱུང་བ་ནས་རགས་ཅིག་པ་ལྟར་སྒྲ་མོ་དལ་དུས་ནས་བཟོད་པ་ལ་
 དགེ་སྦྱར་གྱི་ཁྲིགས་སུ་བྱས་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུས་རབས་སུ། བཟོད་པ་ལ་གོམས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་མ་མཐོན་ན་བརྟག་པ་གས་
 ཆེ་བ་རྒྱམས་ནི་བརྟག་མི་བྱུང་ཅིས་བྱ་བ་མེད་དོ། ཞེས་དྲར་སྟོང་བཟོད་སྒྲའི་ལུས་དུས་
 ལྟར་བཅད་པ་ན་འར་ཁོང་ཁོ་ཡེ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་མཐུས་ཁོ་བའི་སྟོབས་བཅིལ་ཏེ་འདི་བཞིན་དུ་སེམས་འབྲུག་
 པ་མེད་ཅིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བར་ཐུག་དར་(༡༡)ན་ཁོད་གྱི་ཆོས་ལུ་དབ་ཅིང་འདུག་གོ་ཞེས་
 རྒྱལ་པོས་གཞོད་སེམས་གྱིས་བྱུང་སེམས་གྱི་འཁོར་ཕྱོགས་པ་ན་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱི་མཐུས་
 ཁོང་ཁོ་ཡེ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིར་ཡང་ཁོང་ཁོ་ནི་རོ་ཆོ་བའི་གནས་
 ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་ཆོས་པར་རྫོམ་པས་ཁོ་བའི། མེ་ཆར་མང་ནས་མ་བྱུང་བར་མཆོ་
 བས་བྱུང་། ཆུ་མཆོ་ནས་མ་བྱུང་སྐམ་ནས་བྱུང་བེར་བ་བཞིན་ཆོས་མ་ཐོས་ཤིང་བསམ་མ་
 བྱུང་བའི་ཁྲིམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་ལ་སྒྲིབ་དུ་ལྟ་བ་ལ་ཁོ་བ་ཆོས་པས་བྱེད་པ་ཡི་

མུག་པ་དང་། རོ་ཚ་བ་དང་ཁེལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྒོག་བསྐྱོས་བྱས་ནས་སྤང་སྟེ།
 སྤང་ར་བསྐྱེད་དུ་ཚོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། ཁྱིམ་པ་ཀླད་པོ་ཞིག་གེད། རོ་བོ་བྱོད་ལ་
 སྐྱོམ་བྱ་བ་མེད་དམ། རས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་མཐོ་ཡོང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་
 ཟེར་སྐད། དེས་ན་རང་ཚོས་པར་སྐྱོམ་ཞིང་ར་རྒྱལ་ཆེ་བའང་རྒྱུན་རིང་དང་བྱག་དུས་ཁོང་
 བྱོ་ཡེ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ། སེམས་ལ་ཚོས་མ་བསམ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་རྒྱ་ལས་
 བ་འོ་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་བྱོད་བདེན་ཡུས་སྟམ་དུ་སྐྱོམ། རྗེའི་ཞལ་ནས།
 སྤྱོན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་པ་འདི་ཉིད་ཁོང་
 བྱོའི་གཉེན་པོར་ཆེ་གསུང་། ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་ཅིང་མི་ཤེས་པས་ཀྱུན་ལ་
 ཁོང་བྱོ་དང་འཐབ་ཚོད་འོང་ལ་དེ་ལ་རེད་རང་གིས་བཟོད་པ་བྱེད་ཤེས་ན་ནམ་ཞིག་ན་
 ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ཤེས་ནས་དེ་བྱ་རྒྱར་མི་འདུག །འདི་ལྟར་བྱ་རྒྱར་འདུག་སྟམ་པ་
 སོགས་ཤེས་འོང་ཞིང་། རྟག་ཏུ་དང་པོའི་སྒོ་དེ་ཀ་འོང་བ་མིན་པས། དེས་ན་
 བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་ཉིད་གང་ལའང་ཟབ་བོ། །གསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་
 ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །དཔུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་
 མ་ལེགས། །ད་ལྟའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ཡང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་
 བ། །དེ་བཞིན་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ། བྱོ་བ་ཅིས་ཏེ་སྒོག་མི་བྱེད། །འདོད་པའི་
 དོན་དུ་བསྐྱེགས་ལ་སོགས། །དཔུལ་བར་སྤོང་ཐུག་སྤོང་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་
 གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ཙམ་གཞོད་མིན་ལ། །
 དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྲུར་བས། །འགྲོ་བའི་གཞོད་སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། །
 དགའ་(111བ)བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། །ཞེས་དང་། དཔུ་མ་འཇུག་པར། སྤོན་
 བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་། །ཟད་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་
 དེ་ཉིད་ཀོ། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་བྱོ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱིར། །ས་བོན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟ་

- 247 -

རྒྱལ་མི་འབྲུང་པས། །ལྷ་བྲལ་སྒྲོན་པ་(༡༥)ཅང་མི་འདུག །འགོ་མོན་ཅམ་ཞིག་
གཞན་ཁུར་མེད། །གང་ཞིས་ཟ་འབྲུང་ལེགས་འགྲུབ་འདྲ། །ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ། རྒྱལ་
ན་རྟག་ཏུ་སེང་གེ་མཚན་། །མ་ལུབ་རྟག་ཏུ་ཡི་ཐུག་སྒྲོམ། །འོད་པ་སྐད་དུ་ཟེར་དེ།
སྒྲིགས་པའི་དྲུས་སུ་འབྲུ་སྒྲིན་ཡན་ཆད་དབང་དང་མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་འཛོམས་པ་མ་ལུབ་
ན་པར་ཞོག །རྒྱལ་ན་འཛོམས་པ་ཆོས་ཉིད་ཐབས་སུ་འདུག །ལའ་དེ་ཅམ་ཡང་དྲག་
ཤོས་ཐབས་སུ་འདུག །སྒྲུན་ཤོས་ཀྱིས་ནི་མི་རྒྱལ་པ་ལ་དོ་བསྐྱོས་ན། །འཆི་ཉོ་བ་ཞེས་
དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དབྱེད་པར། །དགྲ་ལ་མཚན་བ་སྒྲུན་རྟགས་དེ། །མར་མེའི་འོད་
ལ་འཛིངས་པ་ཡིས། །སྤྱང་བྱ་དཔའ་བར་འགོ་འམ་ཅི། །གསུངས་པ་བཞིན་མི་རྒྱལ་
བཞིན་དུ་གཞོད་པ་དང་གཞོད་ལན་བྱས་པར་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤང་བ་ད་ལོའི་འཕྱོར་རྒྱས་པའི་དམག་སྤྱི་ཉིད་འདྲ་རྒྱུར་འོང་། །སྒྲིས་རབས་སུ། སྒྱིང་
རྩེ་ཆེ་ཞིང་འཇམ་པ་ལ། །སྒྲེ་བོ་མི་སྒྲུན་བསྒྲེམས་ཤིང་དྲེགས། །དེ་ལ་འཛིགས་པ་
མེད་མཐོང་ནས། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད། །གང་གིས་ཆུང་བཅད་འཛིགས་
གྱུར་ན། །རབ་ཏུ་དུལ་བ་བཞིན་བྱས་དེ། །བསྒྲེམས་པ་བོར་ན་དེ་ལ་ནི། །དམན་པའི་
ཆུལ་གྱིས་སྒྲིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆུང་བཅད་དྲག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་།
མི་རྒྱལ་པ་མཐོང་ན་དེའི་མདུན་དུ་སུ་བས་ཞི་དུལ་མཐོ་བ་བཞིན་བྱེད། །རྒྱལ་ན་གཞོད་
སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པོ་དངོས་ཡིན་པ་བཞིན་བྱས་ནས་པ་རོལ་འཛོམས་པ་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་
འདུག་ཅིང་། །འདི་ལྟར་པར་གཞོད་པ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི། །
གང་གིས་གཞན་དག་གཞོད་བྱེད་པའི། །ལས་དེ་སྒྲོན་ཆད་ཅི་སྤྱིར་བྱས། །ཐམས་ཅད་
ལས་ལ་རག་ལས་ན། །དེས་གོ་ཅི་སྤྲོ་ཁོ་བར་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རང་གི་ཆེ་སྒྲོན་ཐོག་
མེད་ནས་གཞོད་པ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་བྱས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། །པལ་ཆེར་ལ་
རང་གི་སྒྲོ་དབང་པོར་བྱས་དེ་བརྟགས་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་འང་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དང་ཉོན་

སོངས་པ་རང་དབང་མེད་པས་གཞོན་པ་པལ་ཆེར་ལ་རང་གི་བསམ་རན་ལྟ་ཞོག་ཁས་
 རྒྱལ་པ་སོགས་རང་གིས་སྤར་ལན་པ་རེ་འོང་ལ། ལྷ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རིག་
 ཏུ་མི་རུང་གཟེ་རེ་ཅན། །སྤེད་ལྷོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་ན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་
 སྤུ་ལ་ཁོ། །ཞེས་པའི་(༡༥༧)ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཏུ་གཞན་ཡང་གཞུགས། །རབ་བྱུང་ཚུལ་
 དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །དགོས་མེད་སྤེད་པས་ནོར་བསགས་ན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་
 ཁོ། །དགོས་མེད་དོན་དང་བྱ་བ་མང་། །བྱ་མང་བྱུར་གྱི་སྤྲ་འདྲེན་དགལ། །དེ་ལ་
 གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །སྤྲ་མང་དག་པོའི་གཡབ་མོར་ཆགས། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །
 བཤེས་མང་དག་པོའི་རྒྱལ་དགལ། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །རྣམ་ཏྲོག་སྤྲུག་འདྲེན་
 མོ་ཁོས་སྒྲོ། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །ཁྱིམ་ཐབས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོར་མཆུངས། །
 དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །བདག་པས་གཞན་གཅིས་ཁས་སྤངས་ནས། །ལོངས་སྤྱོད་
 རྣམས་ལ་གི་སྤར་འཐམས། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །གཤེ་ཡང་ལན་དུ་མི་གཤེ་
 སོགས། །རབ་བྱུང་ཆོས་བཞི་ཁས་སྤངས་ནས། །ཅུང་ཟད་རེ་ལ་ཏག་ཡང་བྱེད། །དེ་
 ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །ཐམས་ཅད་སྤར་སྒྲོམ་ཁས་སྤངས་ནས། །ཀྱན་ལ་དག་འདྲེན་
 འདུ་ཤེས་བྱེད། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །དག་འདྲེན་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་བསགས། །
 དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །ཆེ་བས་རྒྱུང་འཛོམས་ཆོས་ཉིད་གནས། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤུ་
 ལ་ཁོ། །ཞེས་སྤྱར་ཏེ། དེ་རྣམས་བསམས་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་འང་རང་གི་མ་ལན་པ་མི་
 སྤེད་པས་ཁོང་ཁོ་བྱེད་དོན་མེད་ལ། །གཞོན་པ་འོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་དུ་བསྐྱབས་ན་
 གཞོན་པ་སྤྲ་ཆོགས་འོང་ངེས་པས། །དེའི་ཆེ་གཞོན་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་
 དང་དུ་སྤངས་ན། །དག་ཟེད་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་འོང་བས་མཁས་པ་ཡིན་ལ། །ཆེ་སྤྱིའི་
 ལས་སྤྲ་ཆོགས་རྒྱ་རྒྱུན་འཛོམས་པས། །སྤྱིའི་གཞོན་པ་ནང་གི་དབུལ་ཕོངས་ཆ་གྲང་ལ་
 སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲ་ཆོགས་འོང་ངེས་བཞིན་དུ། །སྤུ་ལ་འང་ཏྲོག་ཡང་བྱེད་ཁོ་བ་ལ་

སོགས་པ་བྱས་པས་ཆུང་འཛེམས་ཆེ་ཕྱད་དང་པོ་ཞི་དེ་སོགས་སྒྲོས་པ་ཐེངས་ཅུད་པས་
 བྱིས་ལུས་སྒོག་ལོངས་སྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་དང་། བར་གྱི་སྡུག་
 བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ལ་འཛེམས་པས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཤོད། སྡུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱད་
 པ་སོགས་རྒྱ་ལས་རན་གྱི་ཁེངས། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་རྒྱ་ཆེར་
 མཐོང་ཐོས་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པ། ད་གཟོད་ཆེར་སྒྲོང་དགོས་པ་དང་ད་ལྟ་ཆུང་དུ་ས་ཆོག་པ་
 གཉིས་འདས་ཁ་མ་འོར་བ། ཐམས་ཅད་གསོད་པ་ན་རེད་རང་དབྱུག་པ་གཅིག་ཅུ་
 བྱིས་ཐར་བ་སོགས་གྱི་དཔེ་སྒྲུར་ལ་བསམ། (༡) ༣༣)དེས་ན་མཉམ་གཉིས་ལ་གཞོད་པ་
 དང་སྡུག་བསྐྱལ་ཁུར་བ་རྣམས་རྒྱལ། མི་ཁུར་བ་རྣམས་པམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
 གཟུགས་སྒྲིབ་ཏེ་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་དང་མ་བུ་ལ་བ་སྒྱུན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།
 རེད་རང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སྡུག་ཏུ་བརྟུག་གོ། །གསུང་བ་བཞིན་འཇུགས་
 མེད་འདི་འགོ་ཞོན་པ་ཅུ་ཞིག་མིན་པའི་ཁུར་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ཤེས་ན་རྒྱལ་
 ཁམས་ཅེ་མོ། མ་ཤེས་སྡུག་བསྐྱལ་གི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ཤེས་ན་གང་ཞིས་རྣམས་ཟ་འབྲང་
 བྱེད་ཀྱིན་སྒྱིད་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་བསྟུང་པས། སྡིག་སྒྲིབ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཁེགས།
 འདི་ཕྱི་སོགས་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་འོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བཟོད་པ་ཆོགས་ཆུང་ལ་
 དོན་ཆེ་བས་གང་བསམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 དབྱུ་མ་འཇུག་པར། མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྡིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་
 བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་དགྱི། །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དབྱེད་འཕྲོག་བྱེད་
 ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྒྱུར་དུ་རན་འགྲོར་བ་སྒྱུར་བར་བྱེད། །བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་
 སྒྲེ་བོ་དམ་པ་ལ། །པངས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ། །མཁས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །ལྟ་མིར་སྒྲེད་དང་སྡིག་པ་ཟང་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་
 བཟོད་པ་ནི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བྱེད་

ཡིན་པས་བྱིའི་གཞོད་བྱེད་ལ་རིམ་སྒྲུལ་བ་དང་། བར་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞུམ་པ་མེད་པར་དང་དུ་ལེན་དགོས་སྒྲུལ་དུ་སེམས། སྒྲུར་རི་བར་པས་འདི་བྱེད་བ་
ལ་བགྱང་གསུང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདི་
རིགས་རྣམས་བྱན་རེ་ལའང་ཉི་ཤུ་རེ་བགྱང་གསུང་། དབྱུང་སྒྲོམ་གཤམ་མི་གཤམ་འོང་མི་
འོང་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་མཐོ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དབྱུང་སྒྲོམ་རྒྱས་པར་འོང་ན་ནི་དེ་
ཉིད་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་ལམ་སྒྱུར་དུ་བགྱོད་པ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་
ཀྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེས་གོ་བྱ་ཆུང་གྱུད་འཕེན་འདྲ། །ཆོས་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཉོན་
མོངས་གཉེན། །ཡུལ་དུས་མི་ལམ་ཐོགས་སྒྲུལ་མེད། །མདོན་སུམ་ཀུན་རྒྱགས་ལས་
གཤོས་གསལ། །རྒྱུན་ལྷག་མ་ཉུངས་ཅི་གཉིས་བུད། །དགོས་མེད་ཉེས་བརྒྱ་སེམས་
ཡོད་(༡)ཟུ། །ཞེས་པ་སྤར་བསག་སྒྱུར་གཉིས་ལ་བཤད་པ་དེས་འདི་ཡང་གོ་མོད་
འོན་ཀྱང་རིམ་རྒྱས་ཀྱིན་གསལ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་གཞོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་
བྱུང་དུ་གསོད་པ་འདི་མ་གཤམ་ན། །ཁོང་ཁྱོད་དང་སེམས་ཞུམ་ནས་ཆོས་སྒྱུབ་མི་རུས་པ་
སོགས་འོང་བས། དེའི་ཆེ་གྱུད་ཀྱིས་མར་འཕེན་པ་བཞིན་ཆོས་ལས་ཉམས་ཤིང་རན་
འགྲོར་ལྟར་ལ། བསག་སྒྱུར་སོགས་བྱེད་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱ་ཆུང་གིས་ཡར་འཕེན་ལོ་བྱས་
པ་ལྟར། །ཁོང་ཁྱོས་རུས་པ་བཅོམ་ནས་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྲུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་
འཕྲུག །སངས་རྒྱས་གཅིག་མ་མཉེས་ན་ཐམས་ཅད་མི་མཉེས། ཉོན་མོངས་གཅིག་ཁ་
ཡན་ལ་ཤོར་བས་ཐམས་ཅད་འཆོར། གཉེན་པོ་གཅིག་ལེགས་པར་རྒྱས་ན་གཉེན་
པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱས། གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་བྱོད་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་
ཡོད། །ཅིས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ཁ་ཡན་དུ་ཤོར་ན་དེས་ས་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱགས་ནས་འོང་མ་སྒྲེར་བ་བཞིན་སྤར་བས་ས་ལམ་རིམ་བཟོད།

ད་ལྷ་མི་རྩལ་བསོད་ཅུང་ཟད་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཡུལ་དུ་གང་དུའང་
 རྩལ་ལ་མི་ཐོགས་ཤིང་མི་ལམ་དུའང་ཐོགས་སྟམ་པ་མི་འོང་སྟེ། ཆོས་བཞིན་བྱས་
 བ་ཆར་བཞིན་འབབ། ཆོས་ལྟ་ཅི་སྟོས། འཛིག་རྟེན་རང་ལའང་འདི་དང་ལྷ་སའི་བར་
 གྱིདོ་ལམ་འདི་བར་ལ་འགྲོ་བེབས་རེ་དང་ཆོད་བེབས་རེ་ལའང་ནོར་བསགས་ཆོད་རེ་ཡོད།
 དེ་འདྲ་ནས་བསམས་ན་ནོར་འདྲ་བར་རི་ལྟར་ཐོགས། འོན་ཀྱང་རྩལ་བསོད་མ་
 བསགས་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་སྒྱུར་མེད། ལུབ་ཀྱང་ས་སྤྱར་གང་ལོན་པ་བྱས་
 ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཐམས་ཅད་རྟགས་ནས་ཆེ་ཤིས་པོར་བྲེ་གང་གི་ནོར་ཡང་མི་གསོག་
 པས་ཁེངས་སྤར་བས་སྒྱིད་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོ་ནས་གཤོམས་པར་ཆེས་གསལ་
 བར་སྤར་ལ། འོན་ཀྱང་འཕྲལ་སྒྱེན་རེ་དགོས་མོད་ཀྱང་འཕྲལ་སྒྱེན་ཅོལ་བ་ལ་ལྷག་
 ཅིང་མང་པའི་སྒྱུར་མ་གཏོགས། མ་ཉུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་པས། ཆོ་འདིའི་བྱ་
 བ་ལ་མཐོང་མན་གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་ནའང་། དེ་སྐལ་བ་ལ་དེ་ལས་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་
 བཞིན་དུ། ད་དུང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བྲག་སྐམ་ལ་ལོ་ཐོག་གི་ཅོལ་བ་བྱེད་པ་
 དང་འདྲ་བ། དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྲོད་དུ་ཆོས་པའི་ཅེ་བུད་འཛིག་རྟེན་ལ་ཤེས་རིག་
 མེད་པའི་རྟགས་བསྟན་པས། (༡༧ན) འཛིག་རྟེན་གྱི་ཅེ་བུད་མིས་འབྲུ་ལ་བྱིས་
 བལྟག ཉེས་དམིགས་བརྒྱ་སོར་བ་དེ་སུ་བྱེད། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་པའི་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཉེར་ལྷ་མི་ལམ་ཟེལ་རྟོར་
 བརྒྱས། །ཀྱུན་བྱུང་དོགས་སྤངས་ཉམས་སུ་སྤྱར། །འདི་སྤྱི་རང་གཞན་བསགས་སྤྱར་
 ལམ། །སྒྱུར་མེད་བདུན་ལྟན་གཞན་ལོགས་སུ། །ཞེས་པ་ཁོང་ཁྱོ་ནི། ཆོ་འདིའི་དོན་དུ་
 ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་སྤྲོད་པོ་ཡེ་མེད་པར་རབ་ཉེར་ལྷ་མི་ལམ་རིགས་མངོན་སུམ་ཉམས་
 མྱོང་གི་གཏན་ཆོགས་བརྒྱས་འགྲུབ་ཅིང་། མི་ལམ་ན་མཐོང་རིས་སུ་སྒྱེས་ནས་བསྐལ་
 པར་བདེ་བ་མྱོང་ཡང་སྤྲོད་པོ་ཡེ་མེད་པ་ལྟར་ཆེ་སྤྱི་མའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་

བསོད་ནམས་མི་འོང་སྒྲུབ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འོང་ན་ནི་བྱི་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་ཡོང་བར་བསམ་པ་འབྲུལ་ཞིང་། ལར་དེ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་སུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་ཆགས་
སྒྲུབ་གི་ལས་ཉིད་གསོག་པ་ལ་མཐར་ཐུག་དུ་རྫོམས་པར་སྒྲུབ་བས་སོ། །ཆོས་གཅིག་
ནས་མ་འབྲུགས་ན་བཙོ་ལཱི་བར་མི་འབྲུག་པ་སོགས་ལྟར་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུབས་ན་ཉི་
མིང་བྱེད་དོན་མེད་ཅིང་། ཆ་བསིལ་གྲང་དྲོ་གཏམ་སྟན་ཕྱིན། །ལྷག་ཐར་དག་བཙོས་
གཉིན་རྒྱས་བསྐྱེད་སྟེ། །དཀའ་སྒྱུད་གནད་སོང་དེ་ལྷོག་སྒྱུར། །ཞེས་པ་ལྷག་པར་དག་
དར་སྒྲུག་ཐོངས་སོགས་དེད་རར་གི་ཐད་ནས་དངོས་པོ་རྒྱ་འབྲོག་སྒྲོང་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་
སྒྲོས་ཐོངས་པ་ལ་འབད་ན་པ་རོལ་ལ་གང་འདོད་པ་དང་མཐོ་བ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་
ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཁོའི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཆ་བས་གདུངས་པ་ལ་བསིལ་བ་དང་། གྲང་
བས་ཉན་པ་ལ་དྲོ་བ་དང་། གཏམ་སྟན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཕྱིན་ཡིག་སྟན་པ་ཐོས་པ་
དང་། ལྷག་ས་གདུངས་པ་ལྷག་ལས་ཐར་བཅུག་པ་ལྟར། དེའི་སེམས་རྫོགས་སུ་བཅུག་
པས་སྒྱིར་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེ་ལ། ལྷག་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དགའི་བྱ་ཤོས་
ཁོང་ཁྱོད་བཙོས་པ་དང་། གཉིན་གྱི་མཆོག་བཟོད་པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དང་ལན་
དང་ནམ་སྒྲིན་ལ་མི་ལྟ་བུའི་སྒྱིན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ནམས་རྒྱས་འོང་བས་སྒྱིན་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་ཤོས། དེ་ནི་མི་རིགས་བཙོས་ཞིང་སྒྱིན་པ་
དང་། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་བཙོས་ཞིང་སྒྱིན་མི་བྱེད། །ཁྱོད་པའི་སྒྱིན་གྱིས་དཔལ་བར་མི་
གཏོང་སྟེ། །སྒྱིན་པ་དེ་ལ་རྩེས་སུ་འགྱོད་མི་བྱེད། །འདྲིས་བདག་ལ་རྒྱ་འཛམ་པ། བཙོས་བྱས་
བཀྱར་རྩེ་ཞེས་མང་དུ་སྒྱིན་མི་བྱེད། །(༡༥)སྒྱིན་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་སྒྱིར་གཏོང་
བ་མིན། །བཟར་པོ་ཡོད་བཞིན་རན་པ་གཏོང་བའམ། །སྒྱིན་པའི་གནས་མིན་ཞེས་ཏེ་
བརྟན་པའམ། །ནམ་སྒྲིན་རེ་བས་དོག་པར་བྱས་པའམ། །རིས་གྲོ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་དེ་

མི་གཏོང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་ལ་ཕུལ་བས་མི་གཏོང་ཞིང་། །ཁེངས་ཤིང་བརྟན་གཤམ་
 ཉུང་བར་གཏོང་བ་མེད། །ཁང་གིས་ལོག་པའི་ནམ་ཉན་རྒྱར་གྱུར་དང་། །སྒྲོང་བ་རྣམས་
 ལ་གཞོད་པར་སྒྱུན་མི་བྱེད། །དེ་ནི་དུས་མིན་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད་དེ། །དུས་དར་མི་མཐུན་
 སྒྱུན་པའང་དེ་མི་བྱེད། །ལྟར་སྒྲོན་མ་ཡིན་རྒྱལ་པོར་སྒྲོན་ཕྱིར་མིན། །ཐེག་པ་དཔལ་
 སྒྲོན་ཚུལ་གྱིས་གཏོང་མི་བྱེད། །དེ་ནི་དོར་བལྟས་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དེ། །གྲགས་པའི་
 སྒྲ་དང་བཞད་གང་དོན་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྱུན་
 པས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར། །དཀའ་བྱུང་དང་དཀའ་སྒྲུབ་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 སོགས་ཡིན་ལ། །ཉེ་རིང་སོགས་བྱུང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲར་གྱི་དེ་ལས་ལྡོག་ནས་ཟ་
 དེས་འབྱུང་དེས་བྱས་པ་ཅམ་དང་། །ཆེ་བྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆགས་སྒྲར་གིས་ལས་
 བསགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྱུན་པ་རྣམ་དག་མི་འོར་སྟེ། སྒྱུན་དངོས་གཉིས་སྤང་ལོག་
 སྒྲུང་བསམ། །སྒྱ་སེར་བྲེ་འགྱུར་ལྟག་ཐོབ་སྒྲོམ། །ཅི་བྱེད་འགྲུབ་དེས་རང་འདོད་བལྟ། །
 ཡིན་མོད་གཅིག་ཏུ་རིགས་པའང་མིན། །དཔེ་དཀོན་མཉམ་ཅི་སྒྲ་དོར་འཆར། །བསག་
 སྒྲུང་མི་འགྱུར་མེད་ཟབ་གར། །ཞེས་པ་བཟོད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གནད་དུ་
 བསྒྲུན་མ་ཕྱོར་བས། སྒྱུན་པ་གཏོང་ལོ་བྱས་ཀྱང་ཆེ་འདི་སྤྱིའི་རང་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་
 སོང་བས། དང་པོ་ནས་བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་དངོས་གཞིའང་དེ་འབྱུང་
 བྱས་ཤིང་། །རྗེས་སྤྱུང་རང་འདོད་གྲུབ་ནའང་ཆོས་ཆོད་ལ། །མ་གྲུབ་ན་འགྱོད་པ་དང་
 །ཁོར་ཁྲོ་སོགས་འོར་བས་རྫོ་བོ་རན་པ་ཆོས་གཏམ་པས། །གཞོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་
 དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་སྒྱུན་པ་བཏང་ནའང་། །ཉེ་རིང་སོགས་གར་ལའང་
 །བྱུང་མེད་པར་ལས་དུ་གཏོང་བས་འགྱོད་པ་དང་ཁོར་ཁྲོ་འོར་དོན་མེད། །རང་འདོད་མེད་
 པས་དུས་བསམ་ཅད་དུ་བསམ་སྒྲུང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པས་སྒྱུན་པ་ཁྱི་ཟན་དེ་ཡིན་ཆད་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་(༡༥བ)ཀྱིས་སྒྱུན་པ་གཏོང་

རྒྱ་མ་བྱུང་ནའང་། སྐྱུ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་མི་འོང་བས་སྒྲིབ་པ་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་མ་བྱུང་གང་
 ལའང་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་བྱུང་བར་འཕགས་ལ། གཞན་ནི་དེ་ལས་ལོག་ནས་སྒྲིབ་པ་བྱུང་
 མ་བྱུང་གཉིས་ཀས་སྤང་། དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་མ་བསྐྱུངས་གཉིས་
 ཀས་སྤང་སྟེ། ཉེ་དྲིང་སོགས་ཀྱི་རང་འདོད་མི་སྤྱོད་ཕྱིན་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་དང་མི་འདོད་
 པ་སྤྱོད་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་འོང་བས། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་འཇུག། ཁྲོ་བའི་
 སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་འཇུག། ཅིས་འདོད་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྤྱིས་ཅམ་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ཉིས་
 བྱས་དང་དེས་འཕྲུང་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་མི་བྱུང་བས་མ་
 བསྐྱུངས་པས་སྤང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་ལོ་བྱས་ན་དག་ལ་དག་ལན་དང་། གཉེན་
 ལ་གཉེན་ལན་མི་འགྲུབ་པས་ཁོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་བཞིན་འོང་བས་གང་བྱས་
 གྱུར་སྤང་བའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་བཟོད་པ། བཙུན་འགྲུས་བསམ་གཏུན་གཤམ་རབ་གཞན་
 ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། བཟོད་པ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀས་གྱུར་འཕྲུང་སྟེ་
 ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲུང་གཞིར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཚོས་འཛིག་རྟེན་གང་ཡང་མི་
 འོང་བས་སོ། བཟོད་པ་ལ་སྐྱུངས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་མི་འོང་བས་བཟོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་
 ཟབ་སྟེ། ཉེ་དྲིང་སྤྱུ་ལ་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་པར་རྒྱ་འཕྲོག་གཡར་སྐྱིས་སུའི་ལག་ཏུ་དངོས་
 པོ་སོང་ཡང་རུང་། སྤྱར་གྱི་སྤྱད་པའི་བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སོགས་
 བསམས་ལ། བདག་གིས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱུ་སེར་ཐམས་ཅད་ལ་གསེར་
 བྱེ་འགྲེད་བྱས་པ་བས་གྱུར་འདི་ལྟ་གཤོ་སྟོམ་དུ་དགའ་བ་སྟོམ། སྤྱིར་ནི་བྱུང་སེམས་
 སེམས་ཅན་བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་ལྟར་ལེན་གྱི་དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་ལ་ཡང་མི་བལྟ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་སྐྱེ་བོ་དམན་དང་མོངས་པ་རེ་བའི་
 བསམ་ལྟན་མཐོང་ན་ཡང་། བཙུན་མེད་འབྲས་སུ་འདོད་པས་སྤྱོད་གཞན་ཡོན་ཏན་ལྟན་

ཆོལ་བ། །བསམ་བརྟག་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །
 དེ་སྦྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུགས་རྗེས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བཞེད་ལ་ཞུགས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་
 དང་སྒྲོ་གོས་ཆེ་བའི་ཆེ་(༡༦ན)ནའང་བདག་བསྟོད་མ་མཛད་ལ། །འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་
 རྒྱུར་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ནི་མཐོན་པོར་བཀྱར་བར་གྱུར། །ཅིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར།
 འདིར་བྱིན་པ་ཡིན་སྦྱིན་པ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འབྱུང་ཞེས། །ལེན་དང་ཡོངས་
 སྤྱ་གཏོར་བ་ནི། །ཆོར་སྟོགས་བཞིན་དུ་སྦྱང་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་དག །གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་མེད་
 དེ། །ལན་འདོགས་རྣམ་པར་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་སྦྱིན་བྱེད། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 སྦྱིན་པས་ནི། །སེམས་ཅན་གཅིག་བདེ་བསྐྱལ་མང་དུ། །གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་དགར་
 འབྱུང་ན། །དེ་ལས་ལོག་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །སྦྱིང་རྗེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་གིས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བ། །བདེ་མ་སྦྱོང་པར་གར་གིས་བདེ་བར་འབྱུང་། །དེ་སྦྱིར་བཅེ་དང་ལྷན་པས་
 གཞན་བདེ་བ། །བསྦྱིད་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །སྦྱིང་རྗེ་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་
 རབ་སྦྱིན་ལ། །སྦྱོན་དང་འབྲས་སྡེ་རང་བདེ་མི་འདོད་པ། །ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་
 བག་བདེ་བར་བསྦྱིད། །བདག་ནི་རྟག་ཏུ་བཅེ་བས་བདོག་པ་ཀྱུན། །ཡོངས་སྤྱ་གཏོར་
 བ་གར་ཡིན་དེ་སྦྱོས་ལ། །དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ནི་དེའི་འབྲས་ལ། །དོན་གཉིར་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་འབྲས་ཐོབ་པ་མི་གཏོར་ན། །སྦྱིན་ལ་མཛོན་དགའ་
 ཡིན་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། །འདི་ལྟར་རྒྱན་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྦྱིན་མེད་ན། །སྦྱིན་ལ་མཛོན་
 པར་དགའ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བསོད་
 རྣམས་གསོག་དགོས་པ་དང་། །ཡུལ་མཆོག་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་བསོད་རྣམས་རི་རབ་ལྷ་བུ་
 དང་། །ཡུལ་དམན་པ་ལ་བསོད་རྣམས་རྒྱུར་བར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེས། །དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ཁོ་ནས་ཡུལ་མི་འདས་པར་སྦྱིན་པ་གཏོར་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཡུལ་ཉི་ཤིང་དང་མཆོག་དཔལ་སོགས་འབྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་། སྦྱར་བས་ཅི་བྱེད་དེ།
 སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་མེད་པར་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་
 རོན་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲུབ་ངེས། རང་དོན་ལ་བལྟ་ན་དེ་ཡིན་པ་འདྲ་འོར་མོད། རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་ན་དེ་ལྟ་བུ་གང་ལའང་རིགས་པ་མིན་པར་བཤད་ཅིང་། འཆད་པས་སྦྱར་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་(112)པའི་དཔེ་
 ཅུམ་ཡང་གཞན་ལ་དཀོན་ན་མཉམ་པ་དང་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོས། སུ་ཞིག་བྱར་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པ་དོར་ནས་སྦྱོ་དཔལ་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པ་དང་འཆར་བར་
 བྱེད། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཉི་ཤིང་དང་མཆོག་དཔལ་དུ་བྱེད་པས་གང་ལའང་བལྟ་ས་
 མེད་པ་འོར་ཞིང་། བྱུང་མེད་པར་སེམས་བརྟེན་བས་ནི་རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོགས་བསག་
 སྦྱོབ་པ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་
 དེ་ལས་ཟབ་པ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། སྦྱིན་གང་སེར་
 ལྷ་དང་བྲལ་བ། སྦྱོད་དམ་སྦྱོད་མིན་དེ་དག་ལ། མཉམ་པར་སེམས་སྦྱོམས་པས་
 གཏོར་བའི། སྦྱིན་དེ་སྦྱིན་པ་པོ་བས་ལྷག བརྟེན་བས་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པའི་འབུམ། །
 ཅིག་ཅར་དོན་གཉིས་ལ་གཏོར་བའི། སྦྱིན་གང་སེར་ལྷ་དང་བྲལ་བ། རྟེན་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས། ཞེས་སོ། ལེགས་སྦྱིག་ལ་ཐོན་གྱིང་སྤང་འཁྲིས་འོར། གཞན་
 ལས་རང་མིན་ད་གཞན་འདམ། ལུས་ཀྱིས་འགྲུབ་བཞིན་རྒྱས་གདབ་སྦྱེལ། བྱོ་བ་མི་
 རིགས་ཅི་སྦྱར་འབད། འཁྲི་ཆོད་འབུམ་འགྱུར་སྦྱིན་ལུན་གྲུབ། རྟེན་བཞིན་གཞན་
 མཆུངས་རྩ་བར་འཆར། ཞེས་པ་སྦྱིར་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ན་མ་གཏོགས། གཞན་འདི་
 བྱར་ན་བྱེད། མ་བྱར་ན་མི་བྱེད་སྟུམ་པའི་ལེགས་སྦྱིག་པ་ནི་བསམ་ནས་བསྦྱིགས་ཀྱང་
 འཁྲོགས་ནས་འཛོལ། རེད་རང་གི་དེའི་སྦྱིང་དུ་མི་འགོ་བར་རང་གཞན་གྱི་ལ་ཐོན་གྱིང་
 དུ་སོང་། དེའི་ལེགས་འདོད་དེ་ལ་སྤང་བྱེད་ཆགས་སྤང་སྦྱ་ཆོགས་ཞིག་འཁྲིས་འོར་བས།

རང་གི་མདུན་མ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་གང་བྱུང་ལེགས་ལ་བཏང་ན། རང་མདུན་ལས་
གཞན་མདུན་ལེགས་པར་འོང་བས། ད་སྒྱིན་ནས་རང་མདུན་ལས་གཞན་མདུན་ལ་
འདས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་སྒྲོང་གསུམ་བརྒྱས་སྒྲོད་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་
འདོད་པ་ནི་དག་མི་གཤེས་མི་གཙང་བར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིན་པས། ལུང་གིས་ཡིད་
བཞིན་དུ་ནོར་བུ་ལུགས་པ་བཞིན་བདག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ་སྟེ་དུ་སྒྲོན་ལས་
གྱིས་རྒྱས་གདབ། དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་ཁྱོ་བ་ནམ་ཡང་མི་རིགས་པས་ཅི་མྱུར་གྱིས་ལུང་གིས་ནོར་བུ་ལུགས་པ་སྒྲུང་
ཆོར་ལོག་བྱུང་དོགས་པ་བཞིན་འབད། (༡༥)དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་ལའང་ཆགས་ཞེ་
མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་གཏོང་བ་རང་འདོད་ཀྱི་འཕྲི་བ་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་བས། གཙང་བ་རྒྱ་རས་
གྱིས། ཆོ་འདི་སྒྲོ་ཡིས་ཐེངས་པ་ན། སྒྱིན་པ་བརྒྱ་ཡི་དོ་རྩེ་མིན། གསུང་བ་ལྟར། ཆོ་
འདི་ཐེངས་པ་ལས་ཀྱང་འཁུམ་འགྲུང་གིས་ལྟག་པར་སྒྱིན་པ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འོང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་ལའང་མཆུངས་པས།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་རང་འདོད་ཀྱི་འཕྲི་བ་ཆོད་པས་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལ་
འབད་པ་ཟབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། འཛིག་རྟེན་ལེགས་པ་ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་
དག་ཁྱོ་བའི་སྒྲོན་ལས་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ། མཐུ་ལྟན་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་
པ་ཡིན། དགའ་བུ་ཚུལ་འཆར་ནམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ལུལ། གཞོད་སེམས་འབྲོག་གི་
མེ་ལ་ཚུ་ཡི་རྒྱན། འདི་དང་གཞན་ལ་གཞོད་དགྲ་བཟོད་པས་སེལ། ཐམས་ཅད་
བཟོད་པའི་མཐུ་ནི་སྒྲིས་གྱུར་ན། སྒྲོད་པའི་མཆོ་ཆེན་མཐའ་བཀལ་བཙོན་འགྲུས་
གྱིས། དཔའ་བོ་བརྟུལ་ལུགས་ཐམས་ཅད་བཙོན་བྱེད་པས། ལྟ་ཡི་རྒྱད་ནམས་ལས་
ཀྱང་འཕགས་པར་འགོ། འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་ཕན་དགོ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ། འགོ་ལ་
ཕན་དོན་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། གྲགས་པ་སྟན་པའི་རང་བཞིན་ལུལ་གྱི་རྒྱ། །

ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཡིད་སྐྱབ་བཟོད་པ་ཡིན། །མི་རྟག་བཟོད་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པས་
ན། །བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །གཞོད་པའི་རྣམ་པ་མི་བཟང་མང་
པོས་ཀྱང་། །སྦྱིས་མཚན་དེ་དག་ཡིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གིན་
ཏུ་བརྟན་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་མཚན་སྐྱབ་མོས་པ་མང་བར་འགྱུར། །བཟོད་པས་བརྟན་
པའི་སྟོན་པ་དམ་པ་དེ། །དགའ་བྱུང་དགའ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །མུ་སྟེགས་
དྲིགས་པས་མཐོ་བའི་བསམ་པ་དག །ཕན་པའི་བསམ་པས་བཅིལ་ཞིང་དམའ་བར་བྱེད།
ཅས་སོ། །

༥ བཞི་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་སྒོམ་པ་ནི། སྒོམ་གསུམ་ཐོས་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །དབྱུང་སྒྲོག་པག་གི་ནི་
ཅོས་མིན། །བསམས་སྒོན་ཆེ་མཐོ་དུས་གསུམ་བཅལ། །བྱ་དང་མི་འབར་མཉམ་སྟེང་
མང་། །སྒྲིན་པོ་མི་མགུ་མཁས་རྣམས་ཅི། །ཞེས་པ་ད་(12བ)ལྟ་པལ་ཆེར་སྒོམ་པ་
གསུམ་ཁས་སྤངས་པ་རང་མང་བས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྟོང་བ་དང་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་
ཁས་སྤངས་དམ་བཅས། དེ་རིགས་པར་ཐོས་བསམ་སོགས་དང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
དབྱུང་དང་དེ་ལས་སྒྲོག་ནས་པག་གི་དེ་སྐྱུ་དང་ནི་ཅོའི་འདོན་པ་བྱས་གཞོད་པ་དང་སྟེག་
བསྐལ་དང་དུ་ལེན་མ་ནུས། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་མེད་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པ་
འོང་ས་མེད་དེ། རང་གིས་བསམས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་བདེ་བ་སྒོན་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔངས་མཐོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་དུས་གསུམ་
དུ་སྤྲར་བྱུང་བ་དང་། །འགྱུར་བར་འགྱུར་བར་ལུང་རིགས་དུ་མས་འགྲུབ་པས་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་པ་མ་གཅིག་པའི་བྱ་རི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་བདེ་ན་བྱགས་དགེས། རང་
གི་ལུས་མི་འབར་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་མི་བདེ་ན་བྱགས་
དགེས་པ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་སྟེག་མཉམ་དུ་སྟོང་

བ་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་མར་བར་གསུངས་ཏེ། །གང་དག་བདེ་བས་བྱབ་
 རྒྱལས་དགྲེས་འགྱུར་ཞིང་། །གང་ལ་གཞོད་ན་མི་དགྲེས་འགྱུར་འགྱུར་བ། །དེ་དག་
 དགའ་བས་བྱབ་དབང་ཀྱན་དགྲེས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཞོད་བྱས་བྱབ་ལ་གཞོད་པ་བྱས། །
 རི་ལྟར་ལྷས་ལ་ཀྱན་ནས་སེལ་བར་ན། །འདོད་པ་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །
 དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། །བྱུགས་རྗེ་ཆེ་རྒྱལས་དགྲེས་པའི་ཐབས་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མར་སྟེ། །ཁོར་ཁྲོ་མི་སྟོར་བ་ལ་བྱུན་པོའང་མི་མགྲུ་ན་
 སྟེས་བྱ་དམ་པ་རྒྱལས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་ནས་ཡང་ཁོར་ཁྲོ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་སྟོ་
 སྟུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༥ ། གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་ཡན་ཡོན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོ་མ་ཚུལ་ནི། ཤེས་མོད་བཟོད་
 སྟུང་གདམས་ངག་གཅེས། །དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཀྱན་མགྱིན་གཅིག་བསྟགས། །གཙོ་བོ་མ་
 འབྲུགས་ཡལ་སྐམས་སྟེ། །མ་འབྲུག་ཞེས་མར་དབྱེད་པ་སྟུང་། །ཅིར་ཡང་མི་གཡོ་
 ཅིར་ཡང་བདེ། །ཞེས་པ་བཟོད་པ་སྟོ་མས་པས་རྒྱལ་བ་སྟེས་བཅས་མཉེས་པ་སྟར་བཤད་
 པ་དེས་ཤེས་མོད། །འོན་ཀྱང་མཐུན་སྟོགས་གྱི་སྟོ་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟེས་
 རབས་གྱི་དྲར་སྟོར་བཟོད་སྟུང་གདམས་ངག་ལས། འགྲོ་བའི་དོན་སྟོད་ཁྱེད་ལྟ་(༡)ལ་
 བྱ་དག་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་སྟོད་པའི་ལམ་འཇུག་པ། །བྱབ་ཆོད་བྱས་ཏེ་སྟུད་པའི་མི་
 རིགས་གྱི། །རྒྱལ་པར་བརྟག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་ཉེས་ཀྱང་ལེགས་
 པ་འདྲ་བར་སྦྱང་། །ལེགས་པ་དག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་རིགས་མཐོང་། །གཏན་ཆོགས་
 ཁྱེད་པར་ཅན་དག་མ་བརྟགས་པར། །དགོས་པའི་དོན་ཉིད་ཆོད་དུ་མི་རྟོགས་སོ། །
 དགོས་པའི་དོན་ཉིད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྟེ། །གཙུག་ལག་ལམ་དུ་ལེགས་པར་
 ཞུགས་ནས་ནི། །ཆོས་དང་སྤྱིད་དང་བདེ་བའི་དོན་བསྐྱབས་ན། །དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སྟེ་
 བོ་ཉམས་མི་འགྱུར། །དེ་བས་རབ་ཏུ་ཆོད་པའི་སྟོ་བརྟུལ་ནས། །གྲགས་པར་འགྱུར་

བའི་ལམ་ཉིད་བསམ་པའི་རིགས། ཁྱོན་ཆད་མ་བྱུང་ཉེས་པ་སྤྱད་ན་ནི། མའོན་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་གཏམ་རན་འཕེལ། ཞེས་སྒྲིང་ཡང་བཟོད་པ་གལ་ཆེ། ཟུང་པར་
 འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲིང་པ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྲུ་མ་མི་དཔོན་རྣམས་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་དང་བཟོད་པ་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་མགྱིན་
 གཅིག་ཏུ་བསྟགས་ཤིང་། ཟུང་པར་ཤིང་གི་སྒྲིང་པོ་མ་སྐྱམས་ན་ཡལ་ག་ཅམ་བསྐྱམས་
 གྱུར་ཆེ་ཆུང་། སྒྲིང་པོ་བསྐྱམས་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་འགྲོ་བ་ལྟར། གཙོ་བོ་ཁྱོས་འབྲུགས་
 མི་སྒྲིང་ན་དེའི་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་མི་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་། གཙོ་བོ་བཟོད་པ་དང་
 ལྷན་ན་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་བདེ་བ་འོར་བས་གཙོ་བོ་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་བཟོད་པ་
 ལ་གནས་པར་གྱིས་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཞིམ་ལ་མངར་བ་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱོད་
 པ་རྣམས་གྱིས་ཐོང་ཡོང་སྟེ། སྤར་ལོ་ཙྏ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་དུས། ཟུང་
 མེད་གཉིས་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་ལ། གཅིག་གིས་ར་ཤེས་པ་མ་
 བདེ་ཟེར་གྱིན་འདུག་པ་ལ། གཅིག་གིས་ཁྱོད་མ་བདེ་བ་དེ། གར་བྱུང་གིས་མཆོག་པ་
 ཡིན་ཏེ་འོར་། གར་བྱུང་གི་ཆོག་ན་ཅི་བྱས་སུ་བདེ། གསུང་གིན་འདུག་པས་ལོ་ཙྏ་བ་ལ་
 རྟོགས་པ་ཟུང་པར་ཅན་འབྲུངས། དེ་གཉིས་མཐའ་འགོ་མར་འདུག་པས་གསུང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཁྱིད་ཡིག་ཀྱང་བྱུང་། གཡག་སྟེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་
 སྒྲོངས་དང་གར་དུ་གནས་ཀྱང་བདེ། ར་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སྦྱུངས་དང་སྤྱད་དང་འགྲོགས་
 ཀྱང་སྦྱིད། ཁྱིས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། གར་གི་སེམས་ནི་བྲག་ལྟ་
 བུར། རབ་(༡༥)ཏུ་གཡོ་བ་མེད་འདུག་པ། ཆགས་པའི་གནས་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་།
 ཁྱོ་བའི་གནས་ལ་ཁྱོ་མེད་པར། གར་ཡིད་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ། སྟུག་བསྟུལ་ཐོབ་པར་
 ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་གར་བྱུང་གིས་མཆོག་པས་ཅི་བྱས་སུ་མ་
 བདེ། གར་བྱུང་གིས་ཆོག་ན་ཅི་བྱས་སུ་བདེ། ཁྱིར་ཡང་གཡོ་བ་ཅིར་ཡང་སྦྱོད། ཁྱིར་

ཡང་མི་གཡོ་ཅིང་ཡང་བདེ། །འདོད་ཡོན་དུ་མ་ཐད་ཆོས་ལ་ཡང་རང་གིས་ཅི་ནུས་སུ་
 འབད། དཔེ་མེད་མ་བྱུང་ནའང་ཉམས་པ་ཆེ་དྲག་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་བྱས་མི་བདེ་བའི་རྒྱ་
 ཡོང་དུ་འགྲོ་བས། འབྲལ་ལ་སློ་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། ཅི་བྱེད་པ་ན་
 སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོ་བས་རྒྱས་འདེབས། ཅི་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་ཐོབ་
 པ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རམ། དགའ་བ་སྒྲོམ་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་ལ་འབད་ན།
 ཆོས་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་བྱུང་གིས་ཆོག་ན་ཅི་བྱས་བདེ་བའི་གནད་ལེགས་
 པར་གོ་བས་སྟོན་ལ་སྒྲེས་པའི་ན་བ་ལས། རྗེས་ལ་སྒྲེས་པའི་རྩ་མཐོ་ལ་རིང་བ་གཉིས་
 ཅི་རིགས་ཀྱིས། རི་སྟོངས་སུ་འབྱུངས་པ་ལས་ཆེས་དགའ་བ་ཡོངས་ཡོད་པ་ཡིན། ཤོག་
 གསོབ་བེར་ཀ་དཀའ་སྤོང་རྒྱ། །ལྟོགས་ཅོད་ལས་ཀྱང་དོགས་པ་བྱ། །ཕལ་འབྲུག་མི་རྟེན་
 རྟེན་ཤོག་སོང་། །མ་མཐུན་འགྲན་རྒྱུན་ཀྱང་སྟོད་གོ། །ལོག་སྒྱུར་སྒྲིམ་ལྷག་གྲུབ་དགོན་
 གནད། །ཅིས་པ་གོང་གི་སྒྲེས་རབས་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲ་
 མ་མི་དཔོན་རྣམས་ལ་བྱད་པར་དུ་གལ་ཆེ་བ་བཟོད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་
 མ་སྒྱུརས་ན་ཤོག་བྱའི་གསོབ་དང་། ལ་ཆའི་བེར་ཀ། །རི་ཤོ་མ་སྐམ་པོ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་བ་
 ལྟར་གཞུགས་ཡོང་ཆེ་ལ་སྒྲ་ཆེ། དོན་ལ་ཅི་ལ་ཡང་ལྟ་རྒྱ་མེད་པ་བཟོད་པ་མ་སྒྱུརས་པས་
 གཞོད་པ་དང་སྒྲིག་བསྟེན་ལ་གྱིས་སྒྲག་ནས། དེ་སྒྲར་བའི་བྱིར་བཟུང་བ་མང་ལ་བྱ་བ་མང་
 བེ་བྱས་པས། སྒྱིར་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་འབྲུགས། ཐམས་ཅད་ནོར་ལ་དགའ་བ་ལ།
 ནོར་རྟེན་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་དཀའ་ནའང་བསྐྱར་བ་དཀའ་ཞིང་སྟོར་བ་སྒྲ་བས་ནོར་མི་
 ཆགས། །བྱད་པར་སྟེ་དཔོན་ལ་ནོར་མི་ཆགས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་
 ལས། ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་སྟོ་རྒྱས་སྒྲིག་བསྟེན་ལ། ལྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལྟོགས་
 ཀྱིས་དོགས་པ་འདི་སྒྲིག་བསྟེན་ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར། ཅོད་པ་དང་གཞོད་པ་ལས་ཅོད་པ་
 བྱུང་དོགས་སྒྲིག །ལྟོགས་ཅོད་ཀྱི་དོགས་བསྒྱུར་ནས་ཉལ་(༡༩ན)བསྟེན་ན་དེ་གས་ཆོག་

པ་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་སྒྲིལ་བས། རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་སློ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པས་བྱ་བ་
 པ་ལ་ཆེར་འཕྱུགས། ལྷ་མ་གསོལ་གྱིན་ལོ་ཉེས། དེར་སོང་གིན་ལོར་མི་རྒྱེད། རྒྱེད་ཀྱང་
 ལྷོགས་ཅོད་གྱི་ཁོག་ཏུ་སོང་ནས་བུ་ལོན་རྒྱེད་པ་ལ་ལེགས་ཤོས་སུ་བྱེད། དེར་གཙོ་བོ་
 རེས་ཆགས་སྤང་འགོ་མ་མཚན་པས་དེ་ལ་འགྲན་ནས་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་ལ་ལོངས་
 སྦྱོང། དེ་ཅར་ཅི་འདྲ་ཡོང་གོ་མོད་དེ། སྤེ་བཟང་བ་མི་མང་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་
 ཅོད་རྒྱ་འཕྲོག་ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁྲིམས་ཡོལ། ཐམས་
 ཅད་སེམས་མ་བདེ་ཞིང་སྤྲུག་འཁུན་གྱིས་དུས་འདུལ། སྤེ་སྤྲེལ་མོད་མི་འཕེལ་གྱི་སྤྲེང་དུ་
 སྤྲེལ་ཡོད་ཉམས། གཙོ་བོ་དེ་དག་ལས་ཆེས་རིགས་དུས་དམན་པ་སོགས་གྱིས་རང་
 གཞན་དོན་གཉིས་མང་དུ་འགྲུབ་ནའང་། དེས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་ཡོང་བའི་
 གནད་དེ་ཡིན། གཙོ་བོ་དེས་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལ་མི་སྐྱེག་པར་མ་
 ཟད། ཤེས་ན་རྒྱལ་ཁམས་ཅིད་མོ། མ་ཤེས་སྤྲུག་གི་འཁོར་ལོ། ཤེས་ན་ཆོས་ཐིམ་
 གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མིང་རང་ཡིན། འཛིན་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། ལའང་ཐམས་ཅད་
 སེམས་གྱི་ཁྱད། རས་སེམས་དཔའ་མ་ཞུམ་པར་བྱ། སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར། འཛིན་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲིད་དོ་ཅོག་རས་ཁྱག་པར་བྱ་སྤྲེལ་དུ་
 བྱས་ན། ཆོས་གཅིག་ནས་མ་འཕྱུགས་པས་བཙོ་ལའི་བར་མི་འཕྱུགས། དང་པོ་མདུན་
 མ་གཅིག་ལེགས་པས་སྤྱི་ནས་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་ལེགས། སློ་དེ་ཡོད་སྤྱིན་ཆོས་དང་
 མི་འགལ་ཞིང་བཟུང་བ་མང་ལ་བྱ་བ་མང་བ་དེ་མི་འོང་། དེས་མདུན་མ་སྤྱིར་ལེགས།
 དེ་ནས་སློ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་བརྟན་པར་བྱས་ན་ལྷོགས་ཅོད་ལས་དོགས་པ་བྱ་བ་ཡོང་ས་མེད།
 དེའི་སྤྱིར། པ་ལ་འཕྱུགས་མི་རྒྱེད་རྒྱེད་ཁོག་སོང་། ཁྲི་འོང་དེའི་གནད་གྱིས། མ་མཚན་
 འགྲན་རྒྱུན་ཀྱང་སྦྱོང་གོ། ཁྲི་འོང་གི་སྤྲེང་དུ་བཙག་དང་རམས་གྱི་དཔེ་པ་ལ་ཆེར་གཙོ་བོ་
 གང་སྦྱོང་པའི་ལད་མོ་ཨོ་ཡོང་ལྟ་བུས་ཐམས་ཅད་མདུན་མ་ལེགས་ནས་ཆགས་སྤང་འགོ་

མཐོན། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་བདེ། ཞེས་གྲགས། མྱེ་དང་འབྲུང་བ་སྤར་ཡོད་མི་ཉམས་
 གྱི་སྤྲེང་དུ་སྤར་མེད་འཕེལ། དེ་ལས་རིགས་རྩམ་ཡོན་ཏམ་ཆེར་སྒྲོམ་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
 པའི་དོན་(༡༧བ)གཉིས་མང་པོ་ཞིག་དེས་ཚུལ་མེད་དུ་འགྲུབ་འོང་ལ། གཞན་ལ་དེ་
 འདྲ་དགོན་པའི་གནད་འདིར་སྤར། དེ་རྣམས་གོན་མི་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མདུན་མ་སངས་རྒྱས་སྤོར་ལ་ཞུས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་རྒྱ་མེད་པ་ཤེས་འོང་བའི་
 གནད་ཟབ་མན་ངག་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སྒྲོ་སྒྲོར་ས་པས་
 ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་མགྲ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་
 གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགྲ།
 བྱ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་འདོན་འབྱུང་། །གང་སྤྱིར་སྒྲུ་གཏོར་
 མནར་མེད་འཇུག་པ་ཡང་། །དེ་ཡིས་ཕན་བདགས་ལན་ལོན་འབྱུང་བས་ན། །དེ་བས་
 འདི་དག་གཞོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་སྤྲད་པར་བྱ། །རེ་
 ཞིག་བདག་གི་རྗེར་འབྱུང་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གང་སྤྱིར་རང་གི་སྒྲུ་ལའང་མི་གཟིགས་པ། །
 དེ་ལ་སྒྲོར་ས་པ་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་ན། །ར་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྱམ་གྱི་དངོས་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་དབྱེས་པ་སྒྲུ་སྤྲད་དུ། །དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛིག་ཏེན་བྱམ་དུ་མཆི། །
 འགྲོ་མང་རྟོག་པས་བདག་གི་སྤྱིར་འཆོག་གས། །འགྲུམས་ཀྱང་མི་སྒྲོ་འཛིག་ཏེན་མགོན་
 དབྱེས་མཛོད། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་བྱགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས། །བདག་ཏུ་མཛད་པ་
 འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། །འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །རང་དོན་
 ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །འཛིག་ཏེན་སྒྲུག་བསྐལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་
 དེ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཏྲ་དེ་ཉིད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ལྷ་པ་སྒྲིས་བྱ་བཞིའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དང་པོ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་དམིགས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ལུང་རིགས་མདོན་སུམ་སྤོར་བརྒྱས་གྲུབ། །འབྲལ་མེད་

བསམ་འདས་ཞག་འགྲོགས་དཀའ། །བཤད་ཉན་བདེན་སྒྲིབ་བསམ་སྒྲིབ་འདྲ། །མཉམ་གཉིས་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་ཅི་བྱེད། །བུལ་ལ་གཉིས་སྤངས་བུལ་པན། །བསམ་མེད་ཐལ་མོ་བདེ་བ་ཏུ་མེད། །མི་བསམ་བསམ་བྱ་ཉིལ་འགྲོགས་པན། །སྒྲིབ་མེད་རི་བཞིན་སྒྲིབ་དཔོན་བཟང་། །པ་མ་འབྱུང་བཞི་མཐའ་ཡས་མཚུངས། །མདོར་ཉིལ་གཉིས་ཀར་གཉིས་ཟབ་གཙོ། །ཞེས་པ་སྒྲིབ་བྱ་བཞི་ནི། འདིར་ཆོ་འདི་ལ་མཐས་པ་དང་ཕྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལ་མཐས་པ་བཞི་སྟེ། བཟོད་(༡༠ན)པ་མེད་ན་དེའི་ཆ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་མེད་པར་ལུང་རིགས་མདོན་སུམ་སྤྱོད་བ་བརྒྱས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོ་འདིའི་དོན་ལ་བཅུམས་ཏེ་བཤད་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ཁ་རག་ལ། །ཁ་ལག་པ་གཉིས་ལ་འབུལ་ཐབས་མེད་ཟེར་ཏེ། །ཁ་ལག་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བཟོད་པ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་སེམས་རེས་བྱེད་ན། མཉམ་དུ་འགྲོགས་ན་སྒྲིབ་དང་བཟང་འཁུངས་འབྲོག། །གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པ་སོགས་ཟེར་རྒྱ་བསམས་ལས་འདས་ཏེ་ཁ་ལག་གཉིས་ཞག་གཅིག་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་དཀའ། སྤྱི་བཤད་བདེན་བདེན། ཉན་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཟེར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མད། ཟོད་པ་ནི་པལ་ཆེར་འགྲོགས་པ་ལས་འོང་། འགྲོགས་པ་ནམས་བཟོད་པ་བྱེད་རེས་མེད་པར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རེས་བྱེད་ན་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལའང་འདྲ་སྟེ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་ཚུལ་རི་ལྟར་བསམ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲིབ་དགས། སྒྲིབ་ལ་གཞོག་པ་བདགས། མཐའ་ཡས་པ་འོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ལག་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་པ་སྤྱང་ཚུལ་བསམས་ན་འང་མཐའ་ཡས་པ་འོང་། དེས་ན་མཉམ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་ཡོན་གཉིས་ཀ་བསམ་རྒྱ་འདུག་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་འོས་ལ། སྒྲིབ་ནས་བསམས་ནས་ཅི་བྱེད། སྒྲིབ་བསམས་ན་ཞག་གཅིག་ཏུ་འང་འགྲོགས་མི་བྱུང་བས་གཉིས་པོ་བུལ་བར་འགྱུར་ལ། བུལ་ན་གཉིས་ཀ་སྤངས། ཡོན་ཏན་བསམ་ན་གཉིས་ཀ་འབུལ་མི་མོད་པ་

འོང་ལ། མ་བྲལ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཁ་ལག་གཉིས་གཅིག་གིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་བསམ་མེད་བྱས་ཀྱང་གཅིག་གིས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསམས་པ་བྱས། བཟོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ་སྒྲུབ་དུ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་སྤར་བསྐྱེད་ན་ཐལ་མོ་གཅིག་བརྒྱབ་དུ་མེད། ཁོང་གཉིས་ཚུན་པ་མེད་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་འོང་། གཉིས་ཀས་སྒྲོན་ནས་མི་བསམས། ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་བྱ་རྟོག་དཔྱེད་ཁོ་ན་བྱས་ན་ཆོ་རིལ་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་མཐའ་ཡས་པ་འོང་། སྒྲོན་ཡེ་མེད་པར་འགྲུར་བ་ཇི་བཞིན་བསམས་ན་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ལྷགས་ཇི་ལྟར་བྱེད། སྒྲོན་བསམས་ན་ཅི་འདྲ། དེ་གཉིས་གར་ཟབ། བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་གཉིས་(༡༠བ)སྒྲོན་ཡོན་ཅི་འདྲ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཟང་པོ་ཡང་དག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མ་མ་གཉིས་འབྱུང་བ་བཞི་རང་གི་སྤར་པོ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ལ་འར་སྤར་ལྟར་འགོ་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཆགས་གྱིས་སྤྱར་ནས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་འདི་ལ་བཟོད་པ་ཉིད་ཟབ་པའི་གནད་ཡང་དག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཁའོར་རིལ་གྱིས་བྱིལ་ན། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤར་སྒྲོངས་དང་གར་དུ་གནས་ཀྱང་བདེ། གསུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་སྐྱིད་པ་ཆགས་སྤར་གཉིས་པོས་ལན། ཆགས་སྤར་མགོ་མནན་ན་སྐྱིད་པོ་མི་དགོས་བྱས་ཀྱང་ཡོང་བས། ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་པོར་བློ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་མི་བསམ། ཡོན་ཏན་ནས་བསམ། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་བསམ། སྒྲོན་ནས་བསམ། གཉིས་ཀར་ཐབས་གཉིས་ལྟར་དུ་སྒྲོ་སྒྲོར་བ་འདི་སངས་རྒྱས་སྟོར་ལ་ཞུས་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་ད་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་མན་རག་ཟབ་མོ་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཡིན། རྒྱག་མཚམས་དུག་སྒྲུབ་ཆོར་མས་རྩུབས། གཞན་ཐར་དུག་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུ་ལེན། ཁི་སྟེར་བ་ཐོབ་གཉིན་དག་བཅོམ། རེ་སྟེར་མི་རེ་མི་སྟེར་སྟེར། ཆོས་འཛིན་སྐྱེས་བདུན་ལོག་བདུན་ཡིན། ཉིང་དགའ་སྤྱི་ཐེར་ཀུན་གསལ་མང་། ཞེས་

པ་སྐྱུན་པོ་དང་རྩ་ཤར་གི་སྒོ་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་པ་དུ་འབྱུལ་ནས་དབྱེད་སྒོ་པ་སྤར་
 བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཆགས་སྤར་གི་གཉེན་པོར་ཟབ་ཟེར་ཏེ།
 མ་གོ་བ་ཡིན་སྤར། མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་བརྒྱ་སྟོར་གཅིག་ །ཅིས་པའི་སྐབས་སུ། པོ་
 ཏོ་བའི་གསུང་དབྱེད་སྒོ་པ་འདི་མ་ཤེས་པས་ཏིང་ལེ་འཛིན་བཟང་ཆོད་དུ་བྱེད་པ་ནམས་
 གྱུར། སྐྱུག་མཚམས་དམ་པོའི་རང་ནས་ཀྱང་ཆགས་སྤར་དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་བྱེད།
 ཁོར་ཁོའི་ཆོར་མས་ནང་ནས་རྩལ་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དུས་འདུལ། རང་ཕུང་གཞན་
 ཕུང་བྱེད། ཉམས་རྟོགས་ཅན་ཡང་དེ་འདྲ་ན་ཆོས་ཡེ་བསམ་མ་སྤྱོད་བའི་དགེ་བཤེས་
 སོགས་ལ་ཅི་རེ། དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མིག་གིས་མཐོང་བ་འདི་ཀ་ཡིན། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་སྤར་བཤད་པའི་བཟོད་པའི་སྒོ་སྒྱོར་སྒོ་པ་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་གང་ན་འདུག་གྱུར།
 ཐར་བདེ། ལྷ་ཡངས། ལུས་བདེ་སེམས་བདེ་སྤར་བ་བདེ། །འདིར་ཡང་བདེ་ལ་སྤྱི་མ་
 བདེ། །ཀྱུན་ཏུ་བདེ་དང་བདེ་དུག་ལྟོ། །བདེ་བ་དུག་གི་སྦྱིད་སྦྱུ་(༡༡)ལེན་པ་ཞིག་
 འོར་བ་ཡིན། དེ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རས་མ་ལན་ཚུར་སྐྱེལ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། མ་གོ་བ་
 ཡུས་ཆེ་བ་དེ་གར་སྤར། སྤངས་ན་འོ་མ་མི་སྟེར་སྟེ། རྒྱས་ན་བ་ཡང་ཐོབ་ཟེར་བ་ལྟར།
 ད་ཀྱང་ཆོལ་བ་ལ་གྱིས་བསྐྱུན་རང་ག་ན་དགོས། སྤར་པོ་ཚུན་རེ་ཆེ་བའི་མི་ལ་མ་བྱིན་ཅར་
 ད་ཀྱང་ལྟར་བ་ཆོས་ཉིད་ཐབས་སུ་འདུག །གཞོད་པ་གཞན་བྱས་ན་ལྟ་སྒོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས། དེ་འདྲ་དེ་གཉེན་ལ་དག་བཅོས་པ་རང་ཡིན། དེས་ན་སུ་ཡིན་གྱུར་རུང་རེ་བ་ལ་
 སྟེར་མི་རེ་བ་ལ་མི་སྟེར་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་པོ་ཁྱོད་གྱི་བྱེད་ལུགས། རེ་མི་རེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྟོར་སྟོམས་པར་སྟེར་བ་ཆོས་པ་མཐས་པའི་བྱེད་ལུགས། རེ་མི་རེ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སེར་སྐས་མི་སྟེར་བ་དང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུ་
 གྱིས་སྤྱོགས་པའི་སྐྱུན་པོ་དང་། དེའི་མིར་གི་ནམ་གྲངས། སྤྱིས་ཁྱོད་སྤྱང་གྲུང་ཆེ་ལྟ་
 མཐས། །ལས་ལོག་པ་ཐོ་མ་སྤྱིས། མ་ཁྱོད་པ་དང་། མ་སྤྱང་བ། མི་གྲུང་བ། སྒོ་ཚུར་བ།

- 269 -

མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ཅམ་ལའང་ཆོ་འདིའི་ཆགས་སྒར་གི་དབང་དུ་མ་སོང་
བ་ཞེས་དགོས་པར་གཏན་ཆོགས་བརྒྱས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་གཞུང་ཡང་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་བྱེད་ན་ནམས་ཀྱང་། གཤེ་ཡང་སྤྲར་མི་གཤེ། བརྟེན་གས་ཀྱང་
སྤྲར་མི་དེག །ཁྲོས་ཀྱང་སྤྲར་མི་ཁྲོ། འཛར་བུས་ཀྱང་སྤྲར་མི་འབྲུ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གི་
ཆོས་བཞི་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རོ་བོ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་སྤྲངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་
ནམས་བསམ་ན་ཅིའི་དོན་ལ་ཁྲོ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བྱེད་ན་ཁོང་ཁྲོ་མི་ལས་ཅམ་དུ་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
བདེན་ནམ་རྒྱུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བས་ཀྱང་གཅིས་
པ་བྱ་དགོས་པར། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་མགིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས།
རང་གིས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་བདེན་
ན་དེ་ཡང་བདེན། དེ་མི་བདེན་ན་དེ་ནམས་ཀྱང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སློབ་
དཔོན་དཔའ་བོས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་གྱི་དཔོན་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་བདག་ལ་
བདག་གི་ར་རྒྱལ་མེད། །དེ་འབྲ་མད་བྱུང་ནམ་རྟོག་ཡང་དག་ཡང་། །རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྗེས་འབྲང་བ། །གང་ལ་ཡོད་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །སངས་
རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྐྱེས་མཆོག་གསུང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ་ཡིན་པས། ད་ངའི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་(༡༩ན)
ཞེན་ཆགས་མི་བྱ། བདག་ལ་སྤེད་པས་ལོངས་སྦྱོད་ན། །ཉོན་མོངས་བཅས་པའི་ལྷུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་ཞེན་ཆགས་བྱས་ན་ལྷུང་བར་ཡང་གསུངས། དེས་ན་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔམ་པ་རོལ་གྱིས་ཆོ་འདིར་པན་བཏགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་། སྟིང་དང་
མིག་ལ་སོགས་པ་སྤྲོངས་ན་ཡང་སྟིང་དགོས་ན་ལོངས་སྦྱོད་ལ་རྩོད་པ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
སྤྲར་བསམ་པ་དུག་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱལ་བར་དཔྱལ་བར་

གནས་པ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་ན། ཆོ་འདིའི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་གཞོད་པ་རྣམས་
ཀྱང་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད། དེས་ན་བཟོད་པ་མ་སྦྱངས་ན་ཆོ་འདི་ལ་
སྐུལ་པ་འོང་ས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོང་ས་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱོད་གནས་པ་ན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཁ་ལྟག་དུལ་རི་རྟོགས་
སྐུལ་སྒྲུབ། །ལྟ་དྲག་མེ་རྒྱལ་ཆོ་རིང་སོགས། །དྲག་བསྐྱེབས་མི་མཐོང་མི་སྤྱིད་སྤྱིད། །
པཎ་གྲུབ་ལྟ་བོར་བུར་ལྟར་འགྱུར། །མ་གྲུབ་དཔྱོད་ཐིགས་སྒྲེས་ཆོད་སོགས། །ཞེས་པ།
བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་གནད་ལེགས་པ་རྟོགས་ནས་སྦྱང་ན་སྦྱེས་བྱ་བཞི་གང་ཡང་མི་དགའ་
སྟེ། ཉེ་རིང་སྤྱི་ཐད་དུ་འང་རྒྱ་གཏོང་བ་དགའ་ལས་བྱ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་
པ་ཆེར་བྱས་པས། ཤ་ལྟས་ཁོག་འདྲུད་དང་ཁ་ལྟག་གིས་མདེའུ་འདྲུད་པ་དེད་རང་གི་རྒྱ་
དངོས་པོ་ཆོགས་རྩོལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་པན་ཡོན་རི་རབ་ཅམ་འོང་བ་རྣམས་རྟོགས་
ན་སྐུལ་པ་དང་། བཟོད་པ་མ་སྦྱངས་ན་དེའི་གནད་མ་གོ་བའི་སྒྲུབ་པོ་སོགས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ། མདོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྱུལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས་ཀྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་
གནད་ལ་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱངས་པས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་རྟག་ཏུ་དགའི་འདྲ་
ཤེས་བྱེད། གཞོད་པ་སྟོ་ཆོགས་ནས་སྦྱེལ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྟས་བྱིན་སྒྲུབ་པོ་མ་
སྦྱེས་དགའི་མཆིལ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་སྟོད་པ་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་སྟེ་རིག་པའི་
གནས་ལྟ་ལ་སྐུལ་པས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱངས་པས་སྦྱེ་བོ་སྐུལ་སྒྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བྱ་རོག་དགར་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་སྟོད་(༢༡བ)པར་གྲགས། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་
པ་ཞེས་པ་དང་། མེ་སྦྱེས་ཀྱི་པ་དང་། པག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་། རྒྱལ་པོ་
འཕགས་སྦྱེས་པོས་པ་ཆོས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་རྒྱལ་སྤྱིད་ནས་བཏོན། ཤུག་

[illegible]

གཞན་གྱིས་ཉ་བཅུག་དེ་ཉིད་གྱིས་(༡༣ན)བརྒྱག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གོ་ན་སྤྱིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པས་གཞི་མེད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་བྱས་པས་སྤང་བ་དང་བྱད་པར་
 རྣམ་རྟོག་གིས་དག་འདྲེ་འབྲལ་དུ་བཟེ། འབྲལ་དུ་སྤྱོད་འདྲེན་པས་དག་འདྲེའི་རྣམ་རྟོག་
 གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་གནད་ལེགས་པར་གོ་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། རོར་བུ་དྲུངས་པོ་དཀར་
 པོའི་སྤྲེང་དུ་བཞག་དུས་དཀར་པོར་འོང་། སྤྲོན་པོའི་སྤྲོན་པོར། དམར་པོའི་དམར་པོར་
 འོང་། ཅན་དན་གྱི་དྲི་བཟང་ཡང་མི་གཙང་བའི་དྲི་རད་སྤྲོངས་ན་དྲི་རན་དུ་འགྲོ། མི་
 སྤར་མ་ཁོར་དུ་དུག་མ་སོར་ཡང་སོར་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཡོང་བ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་རི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་སྤང་ཡོང་སྟེ། རང་གི་
 སེམས་གྱིས་མགོ་འཁོར་ཞིང་སྤྲོངས་པས་ཁ་ཅིག་ནི་དག་སྤྲོས་བཏགས་ནས་དག་
 སྤང་། ཁ་ཅིག་འདྲེར་སྤྲོས་བཏགས་ནས་འདྲེར་སྤང་། དེ་ལ་ཁོ་བ་དང་ཅུང་པ་ལ་
 སོགས་པས་གཏན་འབྲམས་བྱས། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གིས་གང་བཏགས་
 པ་བཞིན་ཡོང་བའི་གནད་ཤེས་པ་ན་རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་ཉིད་
 གཏན་ལ་ཐེབས་པ་སོགས་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་འདྲེ་སོགས་དངོས་གྲུབ་དུ་བསྒྲུབས་ལྟ་
 དང་སྤྲུམ་པར་བསྒྲུབས་པས། དོན་ལ་ཡང་ལྟ་དང་སྤྲུམ་པར་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྟོགས་
 པ་བྱད་པར་ཅན་སྤྲོ་དངོས་གྲུབ་བྱད་པར་ཅན་འོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་འདྲེ་
 དངོས་གྲུབ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྤྲོ་སྤྲོང་བ་གནད་
 ཟབ་པ་ཡིན་པས། ད་དུང་སེམས་ཉིད་གཏན་ལ་ཐོབ། ཅེས་སམ། བར་སེམས་རྒྱད་
 སྤྲོངས་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་བ། ཁེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གནད་དེ་མ་གོ་བར་དག་འདྲེའི་
 རྣམ་རྟོག་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན། སྤྲེང་པས་སྤྲོན་རྣམས་སྤྲིབ་པར་བྱེད། ཅེས་པ་
 བཞིན་དུ་ཁོར་ཁྱོའི་རྣམ་རྟོག་གི་དུག་གིས་སྤྲིབས་ནས་ཁོར་ཁྱོའི་སྤྲོན་དང་བཟོད་པའི་
 ཕན་ཡོན་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་འཛིག་རྟོན་ན་པས་ཁུ་གསོད་ཁུས་མ་གསོད་པ་མི་

སྤྱིད་པ་མང་པོ་འོང་། སྤྱིད་པ་ཤད་པ་བཞིན་པ་རྒྱུ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ལྷ་བོང་
 ལྷུང་སོང་བ་བཞིན་སྤྱིད་པོང་སོང་ནས་ཡོང་སྟེ། སྤྱིས་རབས་སུ། གང་ཞིག་སྤྱིས་པར་
 གྱུར་ན་ནི། །མི་པན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡི། །དག་རྣམས་དགར་(༡༩བ)འགྱུར་ཁྱོ་བ་
 དེ། །བདག་གིས་ཤོར་བར་ས་གྱུར་ཏོ། །གང་ཞིག་སྤྱིས་པར་གྱུར་ན་ནི། །དམ་པའི་དོན་
 ལ་སྤྱོད་མི་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱོ་བ་དེ་ལ་བདག་མི་གནས། །གང་
 ཞིག་ཟེལ་གཞོན་དག་བ་གཏོང་གྱུར་པ། །དོན་རྣམས་གྲུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡི།
 །ཁྱོ་བ་ས་རུངས་གདོན་གྱིས་བསྐྱར་འདྲ་བའི། །རྒྱལ་མིན་བྱེད་པ་གདོན་གྱིས་ཟེན་པར་
 འོང་། །གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་ནི་མེ་བྱུང་ནས། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཆོག་པར་གྱུར་
 འདྲ་བ། །འོག་པར་རྟོག་པས་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ཁྱོ་བ་འང་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་
 སྤྱིར་བར་བྱེད། །རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་ཆོག་པའི་མེ་འདྲ་བ། །སྤྱིང་ལ་གདུང་བའི་ཁྱོ་བ་ས་
 བཅིལ་ན། །འབར་བར་གྱུར་པས་དེ་ནི་གཏམ་རན་འབྱུང་། །ནང་པར་ནས་ལངས་ལྷ་
 བའི་འོད་ཉམས་བཞིན། །གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བར་མི་སེམས་པར། །ཁྱོ་བ་ལ་ནི་
 དག་བཞིན་གང་བལྟ་བ། །དེ་ཡི་གྲགས་པ་ངེས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ལྷ་བ་ཡང་གྱི་
 འོད་ཟེར་གསལ་བ་བཞིན། །ཁྱོ་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དག་གྱུར་
 ཡོད་དེ། །ཁྱོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་འགྱུར་ཏོ། །ལྷ་བ་མང་གྱི་རོ་བཞིན་
 དཔལ་ལས་ཉམས། །མཛའ་བཤེས་དག་གིས་རབ་ཏུ་གཙུགས་གྱུར་གྱང་། །ཁྱོ་བས་མི་
 རིག་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད། །པན་དང་གཞོད་པའི་སེམས་ལས་སྤྱོད་ཉམས་ནས། །
 བལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་སྤོངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོ་བས་སྤྲིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་
 བྱས་པས། །རན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྤྲིག་བསྐྱེལ་སྤྱོད། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་
 ཤར་གཉེར་བའི། །དགས་གྱུར་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཁྱོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་
 དག་ །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མཐུ་ནི་ཁྱོ་བ་དག །སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་ཞིག་

བཟོད་པར་བྱེད། །དེ་བས་བདག་ནི་གསོན་བཞིན་དུ། ཁྱོད་གཡོས་ཀྱང་མ་ཤོར་
 ཏེ། །ལུང་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དེ། །སྙུ་ཞིག་ཡིས་བར་འདོར་བར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །
 །ཁོང་ཁྱོད་བཟོད་པའི་སྒྲོན་ཡོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་བྱ་བ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ནས་དཔྱིད་
 པའི་མཐུས་སྒྲོན་ཡོན་ཐེག་པ་ནི་ཕོ་སྒྲིས་པས་ཤོད་པ་དང་སྤྱད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། །ས་
 བཏ་གྱིས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་འགའ། །མ་གྲུབ་པ་ན་དཔྱིད་པའི་ཆོ། །མཁས་
 ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས། །གྲུབ་ནས་དཔྱིད་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ། །སྒྲོན་དང་ཡོན་
 (༡༧ན) ཏན་སྙུས་ཀྱང་གསལ། །འདྲེས་པ་འབྱེད་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན། །བ་ལས་འོ་མ་
 ཀྱན་གྱིས་འོངས། །ཁྱེ་ལས་འོ་མ་རང་པས་བྱེད། །མ་དབྱེད་པ་ལས་དོན་གྲུབ་པ། །བྱུང་
 ཡང་མཁས་པར་སྙུ་ཞིག་ཅི། །སྤྱོད་བྱ་དག་གིས་ཐོས་པའི་རྗེས། །ཡི་གེར་བྱུང་ཡང་ཡིག་
 མཁན་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ནམས་ཀྱི་ཆོག་བཟུང་སྟེ་ཐོས་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །དོན་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དང་བྲལ་
 བར་བྱས་སྟེ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་སྤྱར་ཐོས་བསམ་རི་ལྟར་བྱས་པ་
 ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན་སྒྲོན་ཅིག་ལ་བོར་བྱ་ལྟར་སོང་བ་བཞིན་དུ་
 མི་ལྷན་པོ་ཡང་མཁས་པ་དང་། སྤྱད་པ་དང་། བྱི་མའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ། སྒྲིས་བྱ་བཞིའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
 འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ ། དུག་པ་སྒྲིས་བྱ་རི་རབ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ལ། །དང་པོ་མི་མཐུན་
 སྒྲིགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གན་དཀར་གཤམ་ཤེད་གཤུབ་ཅན། །ཏག་
 བསིང་དྲན་ཁར་སྟོད་སྟོད་པར། །ལུང་མེད་ནད་ཞོག་མཇའ་བོ་སྒྲིས། །རིང་བྱུང་བཏགས་
 ཁྱོ་ཟད་མེད་མཚོན། །ཞེས་པ་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་མ་སྤྱདས་ན་གན་དཀར་བཞིན་བྱག་མི་
 བཟོད། །བྱིའུ་གཤམ་ཤེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྟེ། །བཟོད་སྙན་གཤུབས་ཚུར། །ཀོང་ལོང་གཅང་

བཅན་པས་དཔ། ཏྲག་བྱང་མ་ཐག་བསིང་འཆར། དྲན་མ་ཐག་ལ་ཁར་འཆོར་བས། མི་
 རྣམས་ཀྱང་འདི་ཡི་སྟོང་ན་སྟོང་མེད། བར་ན་མཆིན་པ་མེད། སྟོང་ན་རྒྱ་པ་མེད། འདིའི་
 མིང་བཅུ་གཅིག་ཞེས། འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བསིལ་བས་འདིའི་ཞལ་དུ་སོས་ཀའི་ར་
 སྟོང་འཛིག་པ་འོང་བེད། སྟོང་བྱང་མེད་སྟེ་ཆོག་ཅིག་ཐམས་ཅད་དང་མི་འཆམ་པར་
 སྟུག་གོང་བ་ཁྱོད་རྣམས་དང་ར་གཉིས་མ་འཐབས་པ་སུ་ཡོད་ཟེར། ད་མོ་རང་གི་ཆོག་
 གིས་རང་བཅོམ་པ་ཡིན། མོ་བྱང་པར་འཐགས་ན་སུ་གང་དང་ཡང་འཐབ་མ་སྟོང་བ་
 ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་བར་གདལ། སྟོང་དགོས་སྟོང་སྟེ་ཆོག་ཅིག་གིས། ཐམས་ཅད་
 ལ་འགྲོགས་མ་ཤེས་པས་འཆི་ནད་དྲག་པོས་མནར་བ་ལ་ནད་གཡོག་མ་རྟེན། དེར་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་(༡༩བ)ལྟ་སུ་
 ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་གྱུར་པས། །མཁས་པས་གྲགས་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སོགས་མང་དུ་གསུང། མི་མཁས་པ་བྱང་བའི་རྒྱང་འདྲ་བ།
 རང་ལྟག་རང་གིས་རྟེན། །རང་ཁ་རང་གིས་འགྲུགས་པ་ཞིག་དགོས། མི་ཤར་བརྒྱད་ཅུ་
 བ་ལ་འང་འཇུན་མཁན་དགོས་ཟེར་ཏེ། མིས་འཇུན་པ་ལ་རེ་ན་རང་སྟུག་གཞན་སྟོང་
 མིན་པ་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་དཀའ་བར་སྟངས། རང་གིས་རང་འཇུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེ་
 སྟོང་སྟོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཡོང། མགོན་སྐྱབས་གཞན་ནས་འཆོལ་མི་དགོས།
 མགོན་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཆོང་། རང་གིས་རང་འཇུན་མི་ཤེས། །ཁོང་ཁྱོ་ཁ་ཡན་ལ་
 གཏོང་བས་ནམ་ཡང་སྟོད་པའི་དུས་མི་འོང། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
 བསྟན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པ་ཀྱང་སྟོད། དུག་པོ་ཐབ་དུ་བཅུག་པས་སྟུག་པོ་
 རང་ལ་ཡོང། ནད་གཡོག་རེ་ཡང་མི་རྟེན་པར་སོང། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་གས་ལ་བྱོས་ནས་
 གཅོག་པ་དང་། ལུ་ལ་བྱོས་ནས་རྒྱང་པས་རྫོགས་པ་དང་། མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་
 དག་བཅོམ་པ་རི་རབ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དགྲ་རེ་འཛིན། ཏྲག་ཏུ་རང་རྒྱག་བྱེད་ཁོང་ཁྱོ་ལ་སྟོན་

དུ་མི་ལྟ་བུ་ཁ་ཡམ་ལ་བཏང་ན་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་རྒྱུ་ཡིན། གྲོགས་སྤྱོད་རིང་ན་རྒྱུ་མ་
 རིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འབབ། བྱང་ན་སྤྱ་བྱང་སྤྱོད་མེད་ཟེར། རང་རྒྱུགས་བཟུང་ན་
 ཁྱོད་པོ་གིང་ལག་ཅན། །ཀྱུན་དང་བསྐྱུན་ན་བཅོལ་ཆུང་སྤྱོད་སྤྱ་མང། །སྤྱུན་པར་སྤྱུས་ན་
 མི་ཆོས་ཁ་བསག་ཅན། །ཅི་ཡང་མ་སྤྱུས་ཀྱུན་གྱི་སྤྱུན་ཞེས་བརྟན། །གསུང་བ་བཞིན་དུ་
 རང་གི་རྟོག་རན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྤྱོད་བཏགས་ནས་ཁོ་བ་དང་སྤྱོད་པར་བྱེད།
 ཁོ་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་འདི་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་མཐོང་དུས་འདིས་མཆོན་ནས། ཁོང་
 ཁོ་ཐམས་ཅད་འཇུགས་མེད་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་མེད། ཁོང་ཁོ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་
 ན་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཁོ་བ་དང་། བདུད་དང་མུ་སྟེགས་དང་ལྟ་སྤྱིན་དང་
 མཛེལ་བོ་སོགས་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟོན་རྒྱ་ཡོད། སྟེ་གཅོད་དུ་བྱུང་ནའང་ཁོང་ཁོ་མ་བྱུང་
 བར་བྱ་སྤྱུས་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་པན་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། བྱི་ནང་སྟག་བསྟུལ་
 རི་རབ་བྱིལ། །སྤྱེས་ཆོད་རྒྱ་མཆོད་རི་རབ་ཡིན། །འཁྱེལ་གསུམ་འདིར་འོང་གཞན་རྟོག་
 འགྱུར། །(༡༥ན)རྟ་སྐད་མན་རག་ཟབ་མོ་འཆར། །ཞེས་པ་བྱི་ནང་གི་གཞོད་པ་དང་
 སྟག་བསྟུལ་གྱིས་རྒྱ་མཆོད་དང་། རི་རབ་ལྟར་བསྐྱོད་མི་རུས་གིང་། གཡོ་འཁྱེལ་མེད་པ་
 ལ་སྤྱེས་བྱ་ཆོད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོད་དང་རི་རབ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཁོང་དུ་མདུང་བསྐྱོར་
 ཤོད་པ་ཞེས་ཟེར། རྒྱ་མཆོན་རྣམས་གཏམ་སྟན་པོའི་རང་ལ་འཁྱེལ་བ་དགའ་ཟེར་བ་
 བཞིན། བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱུངས་ན་གཞོད་པ་དང་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་བསྐྱོད་མི་རུས་བས།
 གཏམ་སྟན་པ་དང་། ཆོས་བཟང་བ་དང་། བདེ་སྤྱིད་ལ་འཁྱེལ་བ་གསུམ་འོང་། འདི་མ་
 སྤྱུངས་ན་རེ་གིག་ལ་འོང་བ་བཞིན་འདུག་ནའང་། སྐབས་གཞན་ཞིག་ནས་རྟོག་ཡོང་
 བས། དེ་ལ་འཆད་ཁ་བའི་ཁ་པོ་རྟ་སྐད་ལྟར་གྲགས་པའི་མན་རག་ཟབ་མོ། ལེ་
 ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེ། །ཀྱུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་སྤྱོད། །ཞེས་པ་ཡིད་ལ་

འཆར། དེ་བྱུང་ན་སྒྲིགས་མ་ལུ་པོ་བདེ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། །ཞེས་
པ་ལྟར་བྱ་བ་གང་བྱས་ལམ་དུ་འགྲོ། །གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྐྱོད་མི་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡོང་སྟེ། སང་ཕྱིན་བསྐྱས་པར། སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། །མི་སྐྱུན་སྐྱེ་
བའི་ཆོག་གི་མདའ་བརྟགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏྲག་བཟང་གྱུར་ཅིང་། །
གྲགས་པའི་ཐེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། །བརྟུལ་ཞུགས་འཆར་བ་བརྟན་པའི་རང་
བཞིན་ཏེ། །བཟོད་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་གྱི་གནས། །ཟབ་ཅིང་བརྟན་པའི་སྒྲིང་པོར་
གྱུར་པས་ཏེ། །ཁྱོ་བའི་གདུང་བ་ཞི་བ་དབྱར་དང་འབྲ། །བདུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་མོངས་བྱེད་ཅིང་། །རྣམ་ཐར་ཐོབ་བྱེད་བདེ་བར་གང་གསུངས་པའི། །བཟོད་པ་གིན་
ཏུ་ཕན་པ་སྐྱབ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་སུ་ཞིག་ནན་ཏན་མི་བྱེད་ཡོད། །ཅིས་སོ། །

༥ ། བདུན་པ་ས་ལམ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། །དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་
ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲོལ་ཆུལ་ནི། །ཁོང་ཁྱོད་སྐྱོན་ཅམ་ཁ་བྲི་ཅམ། །ལམ་སྐྱོངས་མི་ཟད་
འཕེལ་མི་འོང་། །སེམས་སྐྱོན་རྟ་མེ་བཀག་བསད་བཞིན། །རྩ་བ་དགའ་བརྩུ་གིང་ཅིང་
ནད། །ཅིས་པ་བྱང་སེམས་བཟོད་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོང་བས་ཅི་བྱས་ལམ་དུ་གཏོང་བ་དང་། །ལམ་
ལ་བོགས་ཐོན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་དགོས་ཏེ། །དེ་མེད་
པར་ཁོང་ཁྱོད་(༡༥བ)སྐྱོན་སེམས་པ་ཅམ་ལས་མེད་ན་སྒྲིགས་པའི་སེམས་ཅན་ཉོན་
མོངས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོ་ཁ་བྲི་ཅམ་ཡང་དགའ་ལ། །འགོ་མནན་པ་ཅམ་བྱུང་ཡང་
ལམ་དུ་སྐྱོངས་པ་དང་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་འོང་། །བསམ་པ་
དུག་གི་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་དགའ་བའི་བསམ་པ་སོགས་སྟོགས་ཅམ་ཡང་མི་འོང་།
དེའི་སྟེང་དུ་ཁོང་ཁྱོ་བྱས་ན་སྐྱར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། །ལུས་ལོངས་སྐྱོད་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱོན་པའི་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྟ་འགྲོ་འཕྲོ་ལ་བཀག །
མེ་འབར་མུས་ལ་བསད་པ་བཞིན་ཉམས་པ་ཡིན་པས། །སེམས་ཅན་ལ་ཁྱོས་པས་འཆོག་

པ་དང་། རོར་ལ་ཆགས་པས་གཏོང་མི་རུས་པ་སོགས་ཅུ་ལྟར་དུ་ཡང་གསུངས། རས་ཀྱི་
 ཅུ་བའི་གྲུམ་པའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ཉམས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ཡང་གཞོད་
 པ་དང་། དཀའ་བཅུ་ཤེས་ན་ཤོད་ཆུང་རེ་ཅོས་ཞར་ལ་ཡང་ཤེས་ཤིང་སྒྲ་བ་དང་། གྲོ་
 བའི་ཤིང་ཅིད་འོང་ན་ཅིད་མོ་གཞན་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ན་ན་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་མགོ་
 མན་ཆད་གཞན་ཡང་མི་བདེ་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་གཅིག་ཉམས་ན་དེའི་ཞོར་ལ་གཞན་
 མང་པོ་ཉམས། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་སྒྲོན་གཅིག་རྒྱས་ན་དེའི་ཞོར་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱས། ཐམས་ཅད་པག་ཤིའི་གྲུ། ཅེ་ཅོའི་འདོན་པ། རང་
 གི་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི། །དམ་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱང་བཅའ་ཡང་། །ཡུག་ས་མོ་ཡི་
 མདའ་གཞུ་བཞིན། །འཆོ་རྗེ་དཀའ་ལ་ལས་མི་རུས། །གསུང་བ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་པལ་ཆེར་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཞིག་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཁ་ཅོས་ཆོག་ཅོས་
 དུ་འགོ། །བཟོ་རེ་ཅོས་བྱེད་ནའང་དེའི་གནད་རེ་ཤེས་དགོས། དེ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་
 ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་འབད་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དོན་མེད་དུ་
 འགོ་བ་མང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་། གཞོད་བྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོན་
 ཏན་དུ་སྒྲོམ་པ་རང་གནད་ཡིན། དེ་མེད་ན་གང་བྱས་ཀྱང་དཀའ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་
 རྗེ་སྒྲི། སྤྱིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་མེད་(༡༩)པར་
 དེས་འབྲུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བརྟན་པར་མཐོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བཟོད་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པར།
 གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དོན་སྒྲོད་ཆོག་ཅུ་བ་ཐོས་ཀྱང་ན། །བདག་བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དགའ། །ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲོམ་པ་རང་གནད་དམ་པར་
 གསུངས། ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་བཞིན་སྒྲོགས་ནས་སྒྲོམ་པ་མིན།

དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གོང་གི་ཚིག་ཟབ་དེ་འདྲ་ནམས་ཚིག་དུ་འདོན་གྱིན་
 ཡང་སྒོ་སྒྲོང་། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱུར་ལྟར་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིང་། དེ་མེད་ན་ཐོགས་དོན་མེད་པ་རྩ་མ་ཉག་མ་རེ་
 ལ་ཐོགས་ནས་གསོད་པ་བཞིན། ཐོགས་དོན་མེད་པར་ཐོགས་ནས་ཆོས་མི་འོང་ཁོང་སྒོ་
 སོགས་མི་ཁེགས། དཀའ་ལས་བྱིར་ལྷོག་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །
 གང་གི་མིང་ཐོས་འཛིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 གོམས་ན་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཐམས་ཅད་
 གོམས་མ་གོམས་གྱི་བྱུང་ཡིན། མིང་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེ་བའི་དགྲ་སོགས་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་གོམས་སུ་བརྟག་ན། བྱིས་ཁོ་དང་འབྲལ་མི་མོད་པ་ཡིང་
 བའང་རྩ་ན་ཡོད། དེས་ན་སྒོ་གོམས་སུ་འཇུག་པ་རང་དགོས་གསུང་། །

། གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིགས་པན་ཡོན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྐམ་ཁ་ཚུ་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་
 མཚུངས། །བུབ་བསྐྱེད་སྒོ་བ་དཔོན་ཆོན་ཅི་ལྷགས། །རྒྱུན་སྒོན་རྟེན་འདོར་དབུལ་རྟེན་
 སྒོར་། བྱིས་པ་ལྷ་སྟེགས་སྟོང་ལྷག་བཟོད། །རྩམ་པ་ཀུན་བདེ་ཅིས་མི་བཟོད། །ཅིས་པ་
 གཞོད་པ་དང་སྟག་བསྐལ་ལ་ཁོ་བ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་
 སྦྱངས་ན་བཟོད་པར་མ་བཟོད་སྒྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
 གཏན་གཤམ་རབ་འདོད་རྒྱུར་ཆོག་གཤམ་སོགས་ལའང་བོགས་རྒྱ་ཆེར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་
 སྐམ་ཁའི་ལག་སྟབས་ཚུ་ནང་དུ་མི་འོང་ཟེར་བ་བཞིན་རྒྱལ་དང་རྒྱ་ཅིད་སྤར་ཡེ་སྒྲོད་མ་
 བྱོར་བས་སྐམ་ཁར་སྦྱངས་ཀྱང་ཚུ་ནང་དུ་སྒྲོར་མ་བྱོར་ན་སྤར་སྦྱངས་ལག་ལེན་ལ་མི་
 ཐེབས་དགོས་(༥༧)པ་མེད་པ་བཞིན་འོང་། སྐམ་ཁར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཚུལ་སྦྱངས་
 པ་ལ་བོགས་རྒྱངས་གྱིས་འོང་བ་ལྟར་རྒྱུན་དང་བསྐྱེས་མ་བསྐྱེས་གྱི་སྒོ་སྒྲོང་ཡང་དེ་ཁོ་
 བ་དང་འདྲ། བུབ་ཆེན་བསྐྱེད་ཆེ་བྱ་བའས། བཟོ་ཉེས་བཟོའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཡིན། །ཞེས་པ་

སྒྲུབ་གཞི་དཔེ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པས་ཆོན་བཟང་པོ་
 ལ་སྒྲུ་རྩི་བཏར་བ་བཞིན་བཟོད་པར་ས་བདེ་འདོད་ཆུང་ཆོག་གཤམ་སོགས་ལའང་སྒྲུ་
 ཐབས་དང་མན་རག་གཞན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་ལས་འདི་བོགས་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། འདོད་
 ཆགས་ཀྱིས་གང་ལ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་གཞི་དཔེ་བྱུང་བ་ལ་ཁྱོ་བ་ཡིན་པས་ཆགས་
 སྒྲུབ་གཞིས་རྩི་བ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་རྒྱས་པ་ན་གཞན་དེ་ཡང་རྒྱས། གཅིག་
 བཅོམ་པ་དང་སྒྲུ་སྒྲུབ་བ་ན་གཞན་ཡང་སྒྲུ་སྒྲུབ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བཟོད་པ་ལ་
 སྒྲུབ་པས་འདོད་ཆུང་ཆོག་གཤམ་སོགས་ལ་བོགས་ཐོན་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །མགོ་
 ཡོང་ན་གྲུད་པ་མིས་ལྷག་ཅེས་པ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་དང་དེ་ལ་རྟེན་ནས་གཤམ་པ་དང་
 རྟོགས་པ་མང་དུ་འོང་བས། བྱིས་གཙོད་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བཟང་། བྱིས་
 ལེན་དུ་ཐབས་གཤམ་བྱུང་འདྲུག་བཟང་། བོགས་འདོན་དུ་རྩི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་བཟང་། །
 ཞེས་དག་སྒྲོར་རྒྱུ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་རྩི་སྒྲོར་བ་བོགས་འདོན་དུ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན། དེའི་གནད་ཀྱིས་རེས་འགའ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་པའི་དུས་ཡོང་། ཐོག་མེད་རན་གོམས་
 གས་ཆེ་བས་རྒྱུ་དང་སྒྲུ་དུས་རྒྱུ་ཀྱིས་སྒྲུག་ལོག་གིན་ཡོང་། དེའི་དུས་སྒྲུ་དབུལ་
 ཐོངས་ཀྱིས་མོར་བུ་རྟེན་པ་སྒྲོར་བ་དང་བྱུང་མེད། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མེད་དོན་
 སྒྲོར་ལའང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅེས་བྲག་ །སྒྲུ་སྒྲུག་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལྷ་བསྟེན་
 པ་དང་། དབྱུ་གུ་རྩི་གསུམ་གྱི་རྩི་ལ་མཆོང་བ་དང་། ལོ་དང་ལྷ་བ་བས་འབྱུ་ཁ་ཡང་
 རེས་འཆོ་བའི་དཀའ་ཐུབ་དག་པོ་བཟོད། དེས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེ་བའི་བཟོད་པ་ཅིའི་
 དོན་ལ་མི་སྒྲོམ་སྒྲུམ་དུ་བྱ་སྟེ། དཀའ་སྒྲོག་དང་དང་ཀཾ་པ། བྱིག་དང་བཅས་སོགས་
 ཆོར་བ་ཡང་། དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། དོན་དུ་བདག་གོ་ཅི་ཕྱིར་སྒྲུ་། སྒྲུལ་
 དང་གསྐྱུང་དག་དང་ནི། བྱིས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་ཆོར་བ་དང་། གཞུག་པ་ལ་སོགས་
 བཅས་པ་ཡི། དོན་མེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅེས་མ་མཐོང་། །(༡༥)ཆ་གང་ཆར་དང་རྒྱུང་

སོགས་དང་། ཁད་དང་འཆིང་དང་བརྟེན་སོགས་ལ། བདག་གིས་གཟེ་རེ་མི་བྱ་
 རྟེ། ཉེ་ལྷན་བྱས་ན་གཞོད་པ་འཕེལ། ལ་ལ་བདག་གི་ཐུག་མཐོང་ན། དཔལ་བཟུང་
 ལྷག་པར་སྦྱི་འགྱུར་ཡོད། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཐུག་མཐོང་ན། འབོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡོད། ཉེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བཟུང་དང་། སྤར་མའི་ཚུལ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན། །
 དེ་བས་གཞོད་པ་བྱུང་བས་ད་ནས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས། གསུང་།
 དེས་ན་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་དག་འདྲེས་ཚུགས་མི་ཚུགས་རང་གི་བྱེད་ལས་
 ཡིན། རང་གི་གཟེ་རེ་ཆེར་བྱས་ན་ཚུགས་ཟིན། གཟེ་རེ་མེད་པའི་ཁར་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
 བཟུ་ཞིང་། སེམས་དགའ་བར་བྱས་ན་དག་འདྲེས་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དངོས་
 གྲུབ་དུ་འགྲོ་བས་དག་འདྲེས་མི་ཚུགས། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུགས་མི་ཚུགས་རང་
 གི་བྱེད་ལས་སུ་སྤྲང་བས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས། གསུངས་པ་ཡིན།
 རང་གི་བྱེད་ལས་མིན་ན་དེ་སྤྲང་གསུང་དུ་ག་ལ་འོང་། ། །

༥ བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་དང་དངོས་གྲུབ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕན་
 ཡོན་ལ། དར་བོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་མ་ཚུལ་ནི། གར་བསྒྲོམས་
 དེར་འོང་ཀུན་ཅུ་གསེར། ཐམས་ཅད་གཞོད་སྦྱོར་རྒྱབ་དཔུང་བཟང་། ཁྲུ་ལམན་ལྷས་
 རན་སྒྲོག་པ་མཁས། རྒྱགས་གྲོན་བདེ་འདོད་ཁ་ལྷགས་དགོས། ཞེས་པ་བདེ་སྤྲུག་ཆ་
 ཉོམས་པའི་མི་ནམས་ལ་རང་གིས་རི་ལྷར་བསྒྲོམས་པ་བཞིན་སྤྲང་ནས་འོང་སྟེ། དགར་
 ཉོམས་ན་དགར་སྤྲང་། སྤྲུག་པར་སྒྲོམས་ན་སྤྲུག་པར་སྤྲང་། དེས་ན་གོང་དུ་ཡང་
 མིར་བོས་ན་འཛིགས་པའང་ཕྱིས་འབུལ་མི་མེད་པ་འོང་གསུང་བ་དང་། དངོས་པོ་གར་
 དང་གར་དག་ལ། མི་ནམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར། ཉེ་ནི་དེ་ཡི་དངོས་འགྱུར་ཏེ། སྤྲ་
 ཚོགས་གཞུགས་ཅན་ལོར་བྱ་བཞིན། ཞེས་མདོ་རྒྱད་མང་པོར་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་འདོད་
 ཆགས་སྦྱི་བའི་ཡུལ་ནམས་ལ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མ་གོམས་

པས་མཚན་མ་བཟུང་མ་ཐག་མེའབར་བ་བཞིན་མི་འོང་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལ་གོམས་
 དྲག་པས་མཚན་མ་བཟུང་ཅམ་ནས་འབར་(༡༧བ)བའི་གྲབས་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་
 ཁོ་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་སྟུག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ཅམ་ནས་མི་སྟུག་པའི་སྒྲར་བ་
 རེ་རྒྱས་ལ་སོང་ནས་ཁོང་ཁོ་མེའབར་བ་བཞིན་འོང་། དེ་རྣམས་གོ་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བྱི་ཡང་
 ཡོད་པ་གཏོན་མི་ཟ་བ་དང་། སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། དེའི་དངོས་འགལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེམས་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྒྲོང་བྱབ་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲངས་པའི་ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་དབྱུང་
 སྒྲོམ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་འོང་སྟེ། སྒྲིར་ཡང་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྒྲར་ཁོང་།
 ཆོ་འདིར་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་འགོ་བ་དཀའ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་
 ཆེད་དུ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་འདི་རྣམས་ལ་གོམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 སྒྲར་བར་ལུང་རིགས་མདོན་སུམ་སྒྲོང་བས་འགྲུབ་པས། སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 བྱུང་བར་དེས་ཤེས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རི་སྒྲིད་ཐར་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཡང་
 མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་དེས་ཤེས་ཤིང་གཏོར་ཆོགས་གཞན་ཡང་མང་སྟེ། སྒྲེས་
 རབས་སུ། ཉི་ལྗེ་སྒྲར་མས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། །དུད་འགོར་བཏགས་པ་རྣམ་
 པ་མང་པོ་འདི། །འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མདོན་སུམ་བཞིན་དུ་སྒྲར་། །ཆོ་རབས་དུན་པའང་
 དེ་དང་དེ་ན་ཡོད། །སྒྲེ་མའི་སྒོ་ལས་བྱི་མའི་སྒོ་འགྲུབ་ན། །འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་
 དེ་ལས་མདོན། །མངལ་ན་འདུག་པའི་སྒྲོན་རོལ་སྒོ་དེ་ནི། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཆོ་རབས་སྒྲེ་
 མའི་སྒོ། །ཤེས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྒོ་ཡིན་ཟེར། །དེ་བས་སྒྲེ་སོགས་སྒོ་ནི་ཡོད་ཐུང་
 པ། །མིག་སོགས་མེད་པས་ད་ནི་ཆོ་འདི་ཡིན། །དེ་ཡི་ཡུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་
 ཡིན། །སྒྲེ་དགུ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཕ་མའི་རང་བཞིན་དག་དང་མི་

མཐུན་སྒྲིལ་། གྲོ་ཁུར་གྲུར་པ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་བས་ཆོར་བས་གཞན་ལ་
གོམས་དེ་ཡིན། །བཅས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར། །བྱ་ཞོ་འབྱུང་བར་རྩོམ་
པར་བྱེད་པ་དང་། །འ་ཟས་ཟ་བར་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །སྤྱིད་པ་གཞན་ལ་གོམས་
པར་བྱས་པར་མཛོན། །གོམས་པར་བྱས་པས་མཁས་པ་སྤྱར་བར་འགྲུབ། །(༡༥༥)
ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་མ་རང་རིགས་ལ། །བྱས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་
བཞིན། །འགྲུར་བ་མཐོང་བྱིར་གཞན་དང་གཞན། །སྤྱི་བ་དག་གྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད། །
ཅེས་སོ། །སྤྱད་པ་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་བ་ཅི་ལོག་
ལས་སྤྱད་པ་སྤྱི་མ་འབྱུང་བར། །ལུང་རིགས་མཛོན་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བྱིར་
རོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་ན་རྩ་བ་ནས་སྤྱི་བ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་འཛིན་རྟེན་གང་
ལ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་གོ་འཕྲོད་གསུངས་པ་ན་སྤྱི་མ་གོ་བའི་སྤྱི་བ་ཅི་ལོག་
དེ་ལོག་འགྲོ་བར་ལུང་རིགས་མཛོན་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། རྒྱ་མཆོད་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱོད་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པ་ལས། །སྤྱི་བ་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོད་པོན་དང་བཅས་པ་
དུང་སྤྱར་ནས། །སྤྱི་བ་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱོད་སྤྱི་བར་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་
མཐར་ཐུག་པའང་དབྱེད་སྒྲོམ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པས་ནི་ལོག་
ཤེས་འགག། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་ལུང་རིགས་མཛོན་སྤྱི་མ་སྤྱི་བས་འགྲུབ་
པའི་བྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་བྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་
བྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ལའང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་
སྤྱོད་གྲོས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་གང་གོམས་སྤྱི་བ་
ཞིང་སྤྱི་བ་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོད་གོམས་སྤྱི་བ་འཇུག་མི་རིགས་པས་སྤྱི་བ་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱོད་བཟོད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་ཆོས་སྤྱི་བ་པའི་དུས་སྤྱི་བ་པའི་གཞོན་བྱེད་

དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་འདི་སྤྱི་གསེར་འགོ་མའི་གདམས་རག་ཡིན། དེ་
 མེད་ན་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་ཅོད་སོགས་ཡོང་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
 བློ་དབང་བྱུང་ན་བྱེད་འཕྲི་ཚོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིན་རེ་ལ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཁར་གསོན་
 ཟས་བྱེད་པས་གཞོད་སྒྱིན་དང་སྒྱིན་པོ་རང་ཡིན། མི་དེ་བས་བརྒྱ་འགྲུང་གིས་སྟོབས་ཆེ།
 གཏུག་པ་ཆེ། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་དཔུང་བཟང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་དཔུལ་བའི་བསྐྱེད་སྐྱེད་མ་ལ་སོགས་(༡༥བ)པ་རྒྱབ་དཔུང་
 བཟང་ལ་མང་བ་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག །སྒྱེ་བོ་མང་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཀྱང་། །སྒྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག །རྣམས་ཀྱང་སྒྱིར་གཞོད་མི་བྱེད་དེ། །འདི་ལྟར་དེ་
 གཅིག་མ་ཡིན་གྱི། །རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་དཔུང་། །དེ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་ཉམས་
 རྒྱུར་བ། །འགའ་ཡང་བྱེད་དུ་བསད་མི་བྱ། །འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་བསྐྱེད་སྐྱེད་མ་དང་། །
 ཐུགས་རྗེ་ལྷན་རྣམས་དེ་ཡི་དཔུང་། །དེ་ལྟར་དཔེར་སྤྱིས་རྒྱལ་གཏུམ་བཞིན། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་བྱ། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཞིག་ཁྱོས་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་
 པ་ཡིས། །ཁྱོང་བར་འགྲུང་བ་གང་ཡིན་ལ། །དཔུལ་བའི་གཞོད་པ་དེས་བྱེད་དམ། །
 །རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས། །ཐོབ་པར་འགྲུང་
 བ་གང་ཡིན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྱིན་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དུད་ཟེར་
 བས་འཛིགས་སྒྲག་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་མི་བྱ། །མི་དང་འགྲས་འཁོན་བྱུང་ན་དག་ཉི་རིང་
 གང་ལའང་མ་འཛོམས་པར། །བུས་པ་གསོད། །པས་བྱུ་ལ་དཔེར་བཤས་བྱེད། །དག་ལ་ལྷ་
 སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །མི་ལས་རན་གྱིས་འཐིབས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བཤད་རུང་གོ་རྒྱུ་མི་འོང་
 སྟེ། །སྟོ་ལྷན་གྱིས་དེ་རྣམས་བསམས་དུས་སྒྱིར་སེམས་ཅན། །སྟོས་མི་དང་འགྲས་འཁོན་
 ལྷན་ལྷན་བསམ་པ་ཡོང་བ་ཡིན། །མི་གོ་བ་དག་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་མ་བཏགས་
 མེད། །པར་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་ཅོམ་གྱིས་རྒྱུར་གྲོལ་ཟེར་དེ། །རེད་རང་གིས་ཆོས་བཞིན་མ་བྱས་

པས་ཁྱེལ་ཞིང་བརྟམ་པ་འཕམ། སར་བྱིན་བསྐྱེད་ས་པ་དང་འབྲལ་དུ་རྒྱ་བ་པར་བྱས་
 པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན། རང་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཙོ་བསྐྱད་སྟེ་གཞལ་ནས་ཉོས་ཁྱུགས་
 པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་བསམ་སྟོ་མི་གཏོང་བར་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་མ་བཏགས་
 མེད་བྱས་ཀྱང་གོ་ག་ཏྱགས་ཡིན་མོད། ཁར་དག་ཞོར་དར་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། དྲིན་བྱིན་དེ་
 ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། ཁྱེད་དག་གྱུར་ནི་སྤར་ལྷན་པའི། རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྟོལ།
 གསུངས། རྗེ་དཔོན་གྱི་ཆབ་དུ་གཞན་ཡང་བཅུག་ནས་བསམས་ཏེ། ས་མ་དེ་ལ་གསོད་
 པར་རྟོལ། དཔུང་ལྷ། གྲོགས་པོ། ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་དེ་ལ་གསོད་པར་རྟོལ། ཅེས་
 རྟོལ། དེས་ན་ས་པའ་གྱིས། ཁྱིམ་དུ་ལྟས་རན་བྱུང་གྱུར་ན། ཞོར་ལ་སྤོ་ནས་སྟོག་པ་
 དགོས། ཞེས་(༡༧)དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཆུང་དུ་ཡང་། ལྟར་དུ་བསམས་ཏེ་
 འདུམ་པར་བྱ། ཡུར་བ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཞེས་ཞུགས་ནས། ཁྱེད་པ་ཆེན་པོ་ས་མཐོང་ངས། །
 གསུང་བ་ལྟར་ཁྱོས་འབྲུགས་སམ་ཅོད་པ་འོར་བའི་གྲགས་བསྟན་ཅམ་ནས་ལྟས་རན་
 ཡིན་པས་ཞོར་ལ་འཕངས་པ་བྱས་མ་བྱས་མེད། ཞོར་ལ་གོད་ཁ་བྱུང་དུང་པར་བཏང་
 གིན་ཁྱོས་འབྲུགས་དང་ཅོད་པ་ཞི་བྱལ་པ་ལ་འབད་ན་མཁས་པ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ས་
 པའ་གྱིས། མཁས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་ས་ན། ཁྱེད་པོ་མང་ཡང་ག་ལ་ཆུགས། །
 འཕགས་རྒྱལ་གྱི་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྲ། གཅིག་ཕུས་དག་ཡི་ཆོགས་ཀྱན་བཙོམས། གསུངས་
 པ་ལྟར། བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཤེས་རབ། གོ་ཆའི་མཆོག་སྟོབས་དང་། དཔུང་གི་མཆོག་
 ཤེས་རབ་ཡིན། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མང་པོ་སྟོ་ལ་འཛིན། དེ་ལ་བསམ་སྟོ་དང་
 ཏྱིག་དཔྱེད་མང་པོ་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཆུ་བོ་བཞིན་སྟེ་བས་དགས་བྱེད་ཐབས་མི་རྟོད་པ་འཕམ།
 དག་ཆུང་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡོང་། དེ་འདྲ་བྱེད་མི་ཤེས་ན་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་ཅི་ཡོད་
 ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་དཔུང་དང་བྱུང་མེད་པས་སྟུབ་གིས་འཛོམས།
 གཙོ་བོར་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་འཛོམས་ཏེ། ཤེས་རབ་མེད་པའི་བླན་པོ་རྣམས། ཁར་

ཡང་དག་པོའི་དབང་དུ་འགྲོ། །སྒྲུང་ཆེན་སྟོབས་ལྡན་ཁྱུང་ཡོངས་པ། །རི་བོར་སྟོ་ལྡན་
གཅིག་གིས་བརྟུལ། །སྟོ་ཁྱུང་སེམས་ལ་ཁོར་འཛིན་ཅན། །གནོད་པ་བས་ཀྱང་རྣམ་
འགྱུར་སྟ། །ཁྱི་ཆུན་དག་པོ་མཐོང་བ་ན། །ལྷགས་པའི་ཐོག་མར་ཀུ་ཙེ་འདོན། །སྟོ་དང་
ལྡན་ན་ཉམས་ཁྱུང་ཡང་། །སྟོབས་ལྡན་དག་པོས་ཅི་བྱར་ཡོད། །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་
སྟོབས་ལྡན་ཡང་། །རི་བོར་སྟོ་དང་ལྡན་པས་བསད། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་དག་པོ་
ཡང་། །ཐབས་དང་ལྡན་ན་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །དུག་ཆེན་ལུས་ལ་གནོད་མོད་ཀྱི། །སྟོར་
བ་ཤེས་ན་སྒྲན་དུ་འགྱུར། །ལ་ཐོལ་གནད་དུ་འབེབས་པའི་ཆོག་ །དག་པོ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་
བྱ། །བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་རར་ཉིད་ལ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེ་ལན་འབྱུང་། །བདག་ཉིད་གར་ལ་
མི་དགའ་བ། །གཞན་ལའང་ཀུན་ཏུ་དེ་མི་བྱ། །གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་གཅོས་པའི་ཆོ། །
རར་ལ་བསམ་པ་ཅི་བྱར་ཡང་། །གར་ཞིག་བདག་ཉིད་གར་དགའ་བ། །དེ་ཉིད་གཞན་
ལའང་སྒྱུར་བྱས་ན། །གཞན་(༡༧བ)གྱིས་བདག་ལའང་གར་དགའ་བ། །དེ་ཡི་ཚུལ་
གྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་ན་སྟུག་
བསྐྱལ་དང་དུ་ཡོང་། ཞེས་པ་དང་། དར་ཁ་བདེན་རྒྱགས་གྲོན་ཆེ་བྱ་བའམ། །ཁ་མོ་མ་
ཁྱོང་བར་མར་མོ་མི་ཁྱོང་། །སྦྱིད་འདོད་པའི་ཐོག་མར་སྟུག་སྒྱུར་དགོས། །ཁ་ཟ་འདོད་
པ་ལག་པ་ལྷགས་འབྲ་བ་དགོས། །ཟེར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིད་ལ་མ་
གོམས་པས་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་ན་དགའ་བ་དང་སྟུག་པའི་སྒྱུར་བ་འཆར་བས། །ཤར་ཡང་འདི་
རའི་འདོད་ཐོག་ཡིན་སྟེ་དུ་གནོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་བྱེད་དུ་བསད་ནས། །གནོད་པ་
དང་སྟུག་བསྐྱལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱ་དགོས། །དེ་མེད་ན། །ཆོས་ཉིད་སྟོ་བདགས་ཆགས་པ་
དང་། །རི་བོར་སྟོས་བྱེད་ལྟ་རན་སོགས། །བྱེད་ལས་བྱ་སོགས་འཁོར་ལོ་བསམ། །ཞེས་
གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་པ་དང་། །སྒྲུང་མིད་ལའི་བྲག་སྒྲིན་དང་ཆོ་རིང་མའི་སྟོར་གྱི་བཤད་
པ་བྱས་པ་ལྟར་རར་གི་རྣམ་རྟེན་གིས་དག་འདྲེ་སོགས་འབྲལ་ལ་བཅོས། །རར་གཞན་

གཉིས་ལྷན་བྱེད་པས་དང་པོ་ནས་དག་འདྲེའི་ནུས་རྟོག་གི་སྣ་ལེན་དང་། མཚན་བསྟོན་
བརྟན་བཞགས་མི་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་སྤྱད་འདྲེའི་པོ་ཁྲོམ་ཡིན། །
ཞེས་སོགས་སོ།། ॥

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྟོགས་པར་ཡོན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོམ་སྟོན་ནི། ཀུན་ལྷ་དངོས་གྲུབ་
འདྲེས་སྟེར་གཤམ། །བསམ་སྒྲོན་ཆེ་མཐོ་རྒྱ་འབྲས་རྩོལ། །ཞེ་གཉིས་འགོག་སྒྲུལ་དྲིན་ཆེ་
སྟེ། །མི་རྣམས་ཆགས་ཡུལ་སྟོང་ཐོབ་འདྲ། །ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་མིང་ལས། གདོན་གཞོན་
སྒྲིན་པོ་མོའི་སྤྱང་བ་འདི། །མ་རྟོགས་དུས་ན་བགེགས་ཡིན་ཏེ། །མཐོ་མཚམས་བར་དུ་
གཅོད་པར་བྱེད། །རྟོགས་ན་བགེགས་རྣམས་ཚས་སྟོང་སྟེ། །སྒྲ་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་
ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས། བྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
ནས་མ་རྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་གཞོན་པ་དང་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་པར་བྱེད་དུ་གསུངས་
པ་དང་། གཡག་སྟེ་པཌ་ཆེན་གྱིས། ཐམས་ཅད་བཤེས་ཡིན་སྒྲིལ་མ་དག་ལ་
འཚོལ། །ཐམས་ཅད་ལྷ་མིན་དངོས་གྲུབ་འདྲེ་ལ་ཞུས། །ཉམས་སུ་ཨེ་ལོན་ཐོག་འགེལ་
གྱིས་ལ་ལྟོས། །མི་མོད་སྒྲུལ་ན་དེ་ལ་ཐོག་རྗེས་ཐོང་། །ཞེས་པ་ལྷ་ར་རང་གི་དག་འདྲེའི་
རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟན་བཞགས་མ་བྱས་གཤེགས་གསོལ་བྱས། དེ་ཉིད་ལྷ་དང་སྒྲ་(༣༠ན)
མའི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན། དངོས་གྲུབ་ཡིན་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམ་
ཞིང་། རྗེས་བྱུང་སྦྱར་མཉམ་བཞི་སྒྲུས་འདོན། །ལ་སོགས་པའི་མཐུན་སྟོགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཞེ་གཉིས་གྱི་འདོད་པ་སྒྲུལ། མི་འདོད་པ་ཉེར་གཅིག་འགོག་པ་སོགས་དེ་
ལས་འོང་བས་དེ་ལས་དྲིན་ཆེ་བའི་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་མགོན་སྒྲུབས་སུ་ཞིག་རྟེན། གལ་ཏེ་དེ་
འདྲ་འོང་བ་ལ་དག་འདྲེའི་སྒྲུན་འདྲེན་མི་བྱེད་པར་གཤེགས་གསོལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ། ཁོར་
སྒྲོམ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་འདུག་པས་དེ་རས་མི་རྣམས་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་རང་གི་
ཆགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲུས་པ་བྱད་མེད་དང་ཁོར་ཞིང་ཁང་སོགས་ཐོབ་པ་དང་དག་འདུལ་བ་

སོགས་ལའང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མང་བ་བཟོད་པ་དང་། བདེ་བ་མང་པོ་སྒྲོས་གཏོང་དགོས་པ་འོང་བས། དེའི་རྩོལ་བའང་བྱེད་དོན་མེད། གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་དེ་དག་གི་འགལ་ལྷན་སྒྲོང་བ་ལའང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བཟོད་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱ་ཆོགས་གཏོང་དགོས་པ་འོང་བར་གདའ་བས། དེའི་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོར་ནས་སྒྲོང་དམ། ཁོལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུག་འདྲ། ཆོགས་གཞོད་བཀར་ཁུར་པན་གཞོད་མཆོག །མི་འདྲར་མི་མཐོང་གྲང་སྒྲར་དབྱེད། ཁྱིམ་པ་སྒྲར་གཅིག་གིས་ཤ་ཆོག་རྒྱར་རེ་བ། དེའི་འདྲུ་བྱེད་ལ་ལ་ལུག་མང་པོ་བ་བ་དང་། ལན་ཅིག་ལ་ལུག་གི་རྩ་བ་གཅིག་ལས་མ་རྟེན་པས་ཤི་ནས་བལྟས་པ་ན་རྩ་བ་དེས་གང་སྒྲེབ་པ་རྣམས་ལྟ། གཞན་རྣམས་མ་ལྟ་བར་འདྲག་སྒྲོང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་བསྒྲེམས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པར་སྒྲིད། ལན་རེར་ཁོལ་བྱར་བསྒྲེམས་ན་ཁོལ་བྱར་སྒྲིད། བྱད་པར་དུ་ཆུ་ཆོགས་སྒྲེར་བའི་སྐྱགས་ལ། ཆུ་ནི་འབྲེལ་ཆེ་འབྱུང་ཉེ་ནང་ནུབ་ཏུ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་དང་འགྲོགས་འབྲེལ་མང་པོ་རྒྱུན་ཏུ་དགོས་པ་ལ། བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲེམ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོགས་སུ་བཀོལ་བའམ། བཀར་ནས་གཞན་ལས་ཁུར་ཆེ་བར་བྱས་ནས་མ་བསྒྲེམས་ན་ཉེས་དམིགས་སམ་གཞོད་པ་རྟག་ཏུ་འོང་བས། རྒྱལ་སྐྱས་རིན་པོ་ཆེས། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་བཅས་སྒྲོང་བ་དང་། །སྒྲོ་གསུམ་གཞན་ལ་ཅི་པན་སྒྲུབ་པ་ནི། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལག་ལེན་ཡིན། །(༣༠བ)ཞེས་པ་ལྟར་སུ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་མ་སོང་བ་དང་། པན་ཅི་ཐོགས་བྱེད་པ་གནད་ཀྱི་གདམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་གདབ། མིག་གིས་གཞན་མཐོང་རང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་སྟོགས་མའི་མིས། རང་སྒྲོན་རི་རབ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་། གཞན་སྒྲོན་ཁབ་ཅམ་ཡང་མཐོང་ནས་བརྒྱག་འདྲུག་པ་ཡིན་པས། གྲང་སྒྲོར་བའི་མི་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་པན་བརྟགས་པ་དང་།

འདུག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་མ་ལས་དག་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར་བྱེད་དེ། ཉན་ཏུ་ལུས་
 གྱི་བརྟེན་ཅིང་འཆོག་། །རག་གིས་གཤེལ་བྱེད་སྒྲོད། སེམས་ཀྱི་ཉན་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད། དེ་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་དེ་ནི་འདིས་འདི་ལྟར་གཞོན་པ་བྱས་སོ་སྟེ་དུ་རྟོག་པའམ། བསམ་པ་
 ཡང་མེད། དེའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོད་དང་།
 ཁོང་ཁྱོད་འབྲས་བུ་གཤེལ་སྒྲོད་དང་། འབྲས་ཅོད་དང་བརྟེན་འཆོག་སོགས་ནམས་ཀྱང་
 ག་ལ་འོང་། སུ་དེ་ནི་མི་སྤྲུག་པར་སེམས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་སེམས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་ཆེ་རབས་ནས་གོམས་པས་གསར་དུ་སྒྲོབ་མི་དགོས་
 བར་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་རང་དབང་མེད་པར་འོང་། གང་ལས་ཟག་པ་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བའི་དབང་པོའི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཞིང་། སྒྲོམ་མི་ཤེས། དེའི་སྒྲོམ་ཡོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་མི་ཤེས། ཤེས་ཀྱང་བྱེད་མི་ཉན། ཉན་ན་ཁོས་ཅུང་ཟད་བསམས་པ་རང་གིས་
 ཆོག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཁོས་ལོ་ཁ་ཡང་ནས་བསམ་པ་རྟེན། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གིས་ཅ་
 བ་མ་ལ་མི་ཁྱོ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་ཤེས་པའི་རིང་ལ་བསམ་མེད་ཡོན་པ་ཟེར་ནས་སྒྲོམ་
 པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་བཟོད་པར་བྱེད། དེ་ལ་མི་ཁྱོ་བར་གདའ་བ། འདིའི་མཉུག་ཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལ་ལུགས་འདི་བསམས་ན། ཆོས་ཟབ་མོའི་སྒྲོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་དེ། དང་པོ་སྤྱི་བྱེད་
 ལུགས་དེ་བསམ་དུས་ཁོང་ཁྱོ་ཐམས་ཅད་ན་མེད་ཐུན་ཅི་ལོག་དག་འདྲེ་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་བཟོས་པ་དང་། དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྲུག་འདུག་པ་
 དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོང་ཁྱོ་ལས་བྱུང་། ཁོང་ཁྱོ་མི་སྤྲུག་པར་བསམས་པའི་རྒྱུ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་མའི་ཡོན་ཏན་
 བསམ་མ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་། ད་ཀྱིས་པ་དེས་མའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་མིན་པ་བསམ་རྒྱ་མི་
 འདུག་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གིས་ན། སུང་གི་མ་མོ་རས་སྒྲོར་མ་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 དེ་ཡོང་དོན་མེད། ཅུ་བའི་རྒྱ་དེ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོ་འོང་དོན་མེད། ཡང་མ་

དེ་ལས་ལྷན་འཕངས་པ་དང་། ལྷན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་པས་(༡༧)ལྷན་ཅི་བྱས་
 གྱུང་ལྷན་པའི་སྒྲུང་བའི་ཁོ་ན་འཆར། དེའི་བྱེད་ཁྲོ་བ་དང་བརྟེན་པ་སོགས་ལྷན་ག་ལ་འོང་།
 བཤེས་གཉེན་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་འདི་ལྷན་ལ་གནད་གྱིས་གདམས་པའི་ཆོས་
 ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྒྲོག་སྒྲོམ་པ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་མཛད། གྱིས་པ་དེས་བསམ་
 སྒྲོ་གཏོང་ཤེས་ཅིང་ནས་མ་ལ་ཁྲོ་བ་སོགས་འགག་པ་དེས་དབྱུད་སྒྲོམ་ཉིད་ཉོན་མོངས་
 གྱི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཤེས། ས་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྒྲུང་
 བ་འཆར་བ་དང་། ལྷན་ཁྲོད་ལུགས་དེས་ཆགས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལོག་ཤེས་འཇུག་ས་
 མེད། དག་གཉེན་མཛའ་གྲོགས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས། ལྷན་པའི་སྒྲུང་བསམ་མེད་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོན་པ་ནད་གྱིས་རང་དབང་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་
 ཏུ་བྱས་ནས་མི་ཁྲོ་བ་དེས། སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ཡང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གདོན་སོགས་གྱིས་རང་དབང་མེད་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་པས་དེ་ལྷན་སེམས་པ་ཁོང་ཁྲོད་གཉེན་པོར་ཟབ་པར་ཤེས། ལྷན་པའི་བསྐྱབས་
 གྱུང་ཡོད་ལ་མི་འཛིན། ཁྲོད་མི་ཉན་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོ་འགག་འདུག་པ་དེ་
 སྒྲུང་པའི་གདམས་པ་ཡོད་ལ་མི་འཛིན། ལག་ལེན་ཁྲོད་མི་ཉན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་
 འགག། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོ་བྱེད་པར་ཤེས། དེས་ན་ཚུལ་མིན་ཡོད་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དག་
 བགེགས་སོགས་འབྲལ་ཏུ་འཆོས་པས། རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་བར་ཏུ་དག་བགེགས་མི་ཟད།
 དེ་ལོག་ནས་རྣམ་རྟོག་ནས་ཟད་པ་ན་དག་བགེགས་ཟད་པས་རྒྱ་ཁྲོ་ནས་བསྐྱར།
 དང་པོ་ནས་དག་ཁྲོད་སྒྲོན་མི་བསམ། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་བསམ། དེས་ན་ཆགས་
 སྒྲུང་ཅིའི་དོན་ལ་ཡོང་། དེ་ལས་གཞན་རྒྱུ་རུ་ལས་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུན་དཔོན་
 གྲུབ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མ་ཤེས་ན་ལས་ཏུ་གཏོང་བའི་གནད་མ་ཤེས་པས་ཅི་བྱས་དོན་མེད་ཁོང་
 ཁྲོ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་མི་ཁེགས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སྒྲུབ་པ་ཐོས་

བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྒྲུང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་བཞིན་
 དུ་སོང་བ་ལ་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལུགས་མེད་ན་ལུས་ས་བདེ་
 བ་ལག་པས་ཉལ། སེམས་ས་བདེ་བ་ཁར་འཆོར་ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲོམ་ས་ཤེས་
 བ་སྒྲུབ་དུ་ལྟ་བ་(༡༩ན)ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེའི་ཆེ་འོག་རྒྱན་ཞལ་བསིལ་དུ་སོང་། ཉན་
 མོངས་འབར་ནས་སྒྲུབ་པ་མི་དྲན་དགྲུ་དྲན་སྒྲུབ་ལྷགས་རེར་འགྲོ་བ་ལུང་རིགས་མཛོན་
 མུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ། དོན་གོམས་ཉན་མོངས་འབར་བས་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་
 བཏགས། ལྟ་མི་བསམ་འདྲེ་མི་མཐོ་བར་མི་དཀར་པོ་ལ་ཞུ་ནག་པོ་གཡོག། འདྲེ་ཉལ་
 བའི་མིག་ཏུ་ཤིང་བུ་རྫོང་། །དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ། མི་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཁུ་ཐྱིག་
 ཡོད། །ཡིད་འཁུ་ཐྱིག་ས་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁུ་ཐྱིག་དང་རེ་
 དོགས་མེད་པ་བྱས་བསྐྱད་ན། རྒྱ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པ་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟུལ་དང་
 མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་འགྲོ་བས། རེ་དོགས་ཟད་ན་དགོས་དོན་འགྲུབ། །ཅིས་དང་།
 རེ་དོགས་རྟེན་དང་སྟུལ་དང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན། རེ་དོགས་རེ་བྱས་
 དུས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་མང་པོ་བྱས། སྒྲུང་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་རི་རབ་ཅམ་
 བླངས་ཆགས་སྒྲུང་མི་རིགས་པ་སོགས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་བརྟེན།
 རང་གི་སྒྲོ་རན་ལ་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཀྱི་བདེན་ཞེན་སྒྲེས། ཆགས་སྒྲུང་ཉན་མོངས་
 དགག་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་བས། མདོར་ཡང་། རི་ལྟ་རི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བཏགས་
 བ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུང་། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཅུ་བ་ཁྱོ་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་སེམས།
 ཆགས་པའི་ཅུ་བ་ཆགས་ཡུལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སེམས་པ་གནད་ཡིན། ཆོས་སྐུ་ཡང་།
 བདག་ལ་ཁ་ཟེར་བདག་ལ་གཤེ། །བདག་པམ་བདག་པམ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
 འདི་གང་སེམས་ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཁོན་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །འདི་གང་སེམས་ལ་

འཛིན་མེད་པ། །དེ་ཡི་ཁོར་ནི་ནི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྒྲིབ་ལས། བདག་
ནི་འདིས་སྒྲིབ་འདིས་བདག་པམ་པར་བྱས། །འདི་ཡིས་བདག་གི་ནོར་བློགས་གྱུར་དོ་
ཞེས། །ཁོར་དུ་འཛིན་པས་འབྲུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། །ཁོར་འཛིན་རྣམས་སྤངས་བདེ་བར་
གཉིད་གྱིས་ལོགས། །ཞེས་དང་། རྗེའི་ཞལ་ལས་གྱུར། །དགའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམས་པར་བལྟས་ན་དེས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེད། །དེ་ལ་ཞེ་སྤར་སྒྲེ་
བས་ཡིད་(༣༩བ)མི་བདེ་ལོག་ནས་ཁོར་ཁོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། །ཉེས་དམིགས་གིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་སྤྱར་དོ། །འགོག་པའི་གདམས་རག་གྱུར་སྤར་བསྟན་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་པས་ཁ་ནར་དུ་ལོག་ནས་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་ཁོར་ཁོ་དེ་ནི་ནར་ཆོན་གྱི་
རིགས་དུ་མ་ཁེགས་གིར་གཉེན་པོ་སྒྲོ་དུ་མ་རྣམས་སྒྲེ་ལ། །ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་དྲི་
མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་པའི་གོ་བ་གཏིར་ཚུགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྤྱར་བ་ཡིན་
པས་བག་ཆགས་གྱུར་གིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེད་སྒྲོམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་སྟེ་མ་རྣམས་
འདོར་བས་ནི་འདི་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བམས་
ཅད་དོར་བ་ཡིན་པས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིབ་པོ་ལོན་པའི་གོགས་སྤྲ་ན་མེད་པར་གཤེས་
པར་བྱས་ལ་དུག་བཞིན་དུ་སྤར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། །ཁོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སེམས་པ་
སོགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་སྒྲོན་པར་འགོ་རེས་ལ། །དེ་ལྟར་གཤེས་བཞིན་དུ་མི་སྒྲོར་ན་དེ་
བས་གྱུར་སྒྲོ་ཆབས་ཆེ་བ་ཡིན་དེ། །ས་པཎ་གྱིས། །རང་སྒྲོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གྱུར། །སྒྲོན་དུ་གོ་བ་གིན་ཏུ་དགའ། །མར་པོས་བདག་ལ་དེ་སྒྲོག་ན། །སྒྲོན་ཅན་ཡིན་
པར་རྗེས་སུ་དཔག་ །སྒྲོན་དུ་གོ་ཡང་མི་འདོན་ན། །མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ཡིན། །
ད་དུང་གཉེན་པོ་མི་འདུག་ན། །མི་ཡིན་སྟེ་དུ་མ་སེམས་གིག་ །ཁུང་ཟད་བསམ་པ་
ཡོད་རྣམས་གྱིས། །སྒྲོན་དེ་གནགས་ལ་འདོན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྒྲོད་པ་
ཡི། །མི་དེ་གོར་ནས་གོར་དུ་འགོ་ །ཞེས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིག་པ་མཁ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གྲང་བུལ་གཞན་སྒྲོ་
 དེ་ཟབ་འདྲ། །སྒྲར་སྒྲར་རེ་དོགས་དགག་སྒྲུབ་བུལ། །ལོག་འདས་དགོས་སྒྲུབ་ལོགས་
 སྒྲུབེ། །འདི་འདི་ཉིན་བཞིན་ལྷ་དག་ཟབ། །ཅེས་པ་ལྟར་དཔེར་ན། དག་ལ་དམག་
 གྲང་ཡོད་ན་དེ་འདྲུལ་དགའ་ལ་གཞན་སྒྲོ་ཞིང་གྲང་བུལ་བ་ལ་སྒྲིམ་དགོས་པ་བཞིན་དུ།
 དེ་ལྟར་རྒྱན་རན་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་དགའ་བས། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བུལ་མེད།
 ཅེས་གསུངས། གྲར་ས་ལས། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་གྲར་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲིག་པ་མི་
 དག་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མི་འདྲེ་བར་བདག་ཉིད་གྲར་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་
 གནས་ཤིང་ཆེ་གྱི་མ་ལ་ཡར་བདེ་བའི་རྒྱལ་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་འདྲུག་ལ་གཞན་དག་
 གྲར་འདི་དང་གྱི་མ་(༣༣)ལ་བདེ་བར་བྱ་བའི་གྱིར་ལྷགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་
 བེ་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བཟོད་པ་ལོགས་པར་སྒྲུངས་ན་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་རྟེན་པ་རྟེན་སྟན་མི་སྟན་བསྟོད་
 སྒྲང་བདེ་སྤྲིག་སྒྲར་སྒྲར་རེ་དོགས་མེད། དགག་སྒྲུབ་དང་བུལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། འཛིག་
 རྟེན་ལས་ལོག་པའི་མི་སྟན་པ་སོགས་ལ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་གྲར་དགོས། སྒྲུབ་གྲར་
 སྒྲུབ་པ་ཞིག་འོར། དེའི་ཆེ་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཆགས་སྒྲར་སྒྲུབེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཆོས་
 བརྒྱད་གྱིས་ཆགས་སྒྲར་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་གཤམ་པས་སོ། །དེས་
 ན་བཟོད་པ་འབྱོརས་པ་དང་ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས་དུས་མཉམ། དེས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དུལ་བ་ཡིན་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་མ་སྟོམས་ཇི་ལྟར་
 བྱས་རང་ལ་ལྷ་དག་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱེད་མ་གཤམ་པ་སོགས་སྒྲར་ན་འདིར་འདྲི་བར་
 བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲར་བྱ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྒྲར་བར་བྱ་བར་ལྟར་དུ་གཤམ་འོར་བ་དང་། རྒྱ་དེས་ཉོན་མོངས་གྱིས་གྲྲགས་མི་
 རྟེན་པས་འདིར་འདྲི་བ་གན་དུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲར་། ཅུ་བ་དགའ་བཅུ་ཤིང་ཅིད་ནད།

བསྐྱེས་ཤེས་ན་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་འགག། །དེས་དགྲར་འཛིན་འགག། །
 དེས་ཡིད་མི་བདེ་འགག། །དེས་ཁོང་ཁྱོད། དེས་འཐབ་ཚུད་འགག། །དེས་རམ་སོང་སོགས་
 འགག། །དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་ལའང་སྒྱུར། སྒྲར་མ་བུའི་དཔེ་བཤད་པ་ལྟར་བུ་དེ་
 གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་མ་ལ་དགྲར་འཛིན་པས་དེའི་དགྲ་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲར་བ་
 འབྲུལ་བ་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་གིར་བཟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་དེ་ཡང་དུས་
 རྒྱུན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྒྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བའི་དགྲ་ལ་
 གཉེན་དུ་འཛིན་པས་དེའི་གཉེན་དེ་ཡང་རྟོག་བཏགས་ཁོ་ནའོ། །སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེན་
 བས་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོས་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། །ཁྱོ་བའི་སེམས་ནི་གཅིག་
 བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀོས་གཡོག་
 ཏུ། །དེ་རྟེན་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷ་ས་མཐིལ་ཅམ་གྱི་གོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་
 གཡོགས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་ཡང་། །བདག་གིས་སྤྱིར་སྒྲོག་མི་ལང་
 གིས། །བདག་གི་སེམས་ནི་སྤྱིར་སྒྲོག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་པ་ལ་འཇམ་པར་རེ་ནས་
 ས་ཐམས་ཅད་གོ་བས་འགོ་བས་འདོད་ན་འགོ་བས་རྒྱ་རེ་མང་ལ་འགོ། །མི་ཞིག་མི་ལས་
 བ་དགྲའི་སྒྲར་བ་བུང་བ་ལ། (༣༧ན)གཉིད་སད་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་རྩོད་པ་བཞིན་དུ་དགྲ་
 གཉེན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲར་བ་ཅམ་དུ་འདུག་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་དང་ཆགས་
 པས་དགྲ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་རེ་མང་རེ་རྒྱས་ལ་འགོ། །མེ་མི་འདོད་ཟེར་གྱིན་བུད་གིར་སྐམ་
 པོ་འཇུག་ན། དེས་མེ་མི་སོད་གྱི་སྟེང་དུ་རེ་རྒྱས་ལ་འགོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་འཐབ་ཚུད་བྱས་ན་དགྲ་རེ་མང་ལ་འགོ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་ཉིད་
 དགྲའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་དགྲའི་རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་བར་དུ་དགྲ་
 ལ་ཟད་པ་མི་ཡོང་སྟེ། དགྲ་ནི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །
 དེས་ན་རང་རྒྱུད་རན་པས་རང་སྟེག། །འདོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཞན་སྟེག་ཟེར་བ་བཞིན་

དུ་མི་དཔོན་རེས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་རན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས། རང་ཉིད་ལ་དཔྱལ་
 བ་མཛོན་སུམ་པ་རེ་དང་། གཞན་བརྒྱ་ཕྱེད་མང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མི་རན་རེས་རྣམ་རྟོག་འགོ་མ་ཞོན་པས་མང་པོ་རེ་སྤྲུག་ལ་སྦྱར་ཡོང་གི་འདུག་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་བས་འདི་ཐོགས་ནས་ཅིར་སོང་ཡང་དགའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་
 མི་འབྲང་སྟམ་པ་ནི་མཐས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་ནི་སྤྲུག་པོའོ། །དེ་འདྲ་རྣམས་ཀྱང་
 མགོ་ཡོད་ན་གྲུད་པ་མིས་ལྷགས། རྒྟེན་གྱི་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྟེན་གྱི་མིན། ད་ལྟར་མི་རེ་
 རེ་ཅོམ་མིན་པར་སྦྱ་མེད་སུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་གསལ་བར་འདུག་པ་འདི་ཡིན། སྤར་ར་
 བསྐྱེད་པའི་ཁམས་པ་རྒྱན་བྱ་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཡོད་པས། ཁམས་
 སུ་སོང་བས་ཁམས་སུ་ཕྱིན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་རན་པ་མ་སྤངས་ན། ཁོའི་དགའ་ལ་ཟད་པ་
 མེད་གསུང་། བྱི་རན་མི་དགོས་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱས་པས་ཟན་སྟེར་བ་སོགས་
 འགག་པའི་ཁར་རྟོ་རུབ་དང་། གྲིས་བསད་པ་སོགས་འོང་། འབྲུང་ར་ཉལ་བསྟན་ན་དེ་
 འདྲ་མི་ཡོང་གི་སྟེར་དུ་ལམ་ཟན་རེ་སྟེར་བ་སོགས་མང་དུ་འོང་། ར་པོ་ཅོམ་ཞིག་ཅོད་པ་
 ལ་གཡག་པོ་ཅོམ་ཞིག་བཤའ་དགོས་ཟེར། དེ་འདྲར་ཁེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བ་མཐོང་བཞིན་
 དུ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ཁྱོད་མི་ཤེགས་པ་འདི་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་སྟོག་ཏོང་མ་ཤེས་པ་རང་གིས་
 ལན། བསམ་སྟོག་ཏོང་ཤེས་ན་སྦྱོན་དེ་རྟོགས་པས་ཁོང་ཁྱོད་རང་འགག་ལ་འགྲོ། དེ་
 མ་ཤེས་(༣༧བ)པས་སེམས་པ་བདེ་བ་རེ་བྱུང་དེ་ཁར་ཤོར་སྟོར་གིས་སྟོར་ལ་བཤད་པས་
 སྟོར་གིས་འཛིག་རྟེན་བྱུང་སྟེན། ཐོས་དོན་མེད་སྟམ་པ་རེའང་མི་མཆུ་རྟོན་རེས་
 བཤད་དེ་བཤད་ཆར་འོང་། ཐམས་ཅད་གཟུ་ལུམས་དང་ཁོང་ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་
 པས་ཐོས་མ་ཐག་ཏོག་ཡང་བྱེད། ལན་སུམ་ལོག་ཅོམ་ཞིག་འཇལ། རང་གིས་ལན་
 འདུག་པ་མ་ཤེས་པར་ཁ་མཆུ་ལ་འཛེམས་པས་མི་བྱུང་བ། ཐོག་བབས་སུ་འོང་བེད།
 མ་བསམས་པ་རང་གིས་ལན། བསམས་ན་མ་མཐའ་ཁ་ཆུན་ཆད་གྱིས་མ་ལན་པ་ཡེ་མི་

སྒྲིད། ས་པའ་གྱིས། སྤུལ་འང་བདག་གི་དབྱ་ཡིན་པ། འགའ་ཡང་བདག་ལ་མི་བྱམས་
ཞེས། །མི་བྱམས་ན་ཡང་དེ་མི་སྒྲུག། །བསྒྲུགས་ན་དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་སེལ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་གིན་ཏུ་བྱགས་བདེན་པ་ཞིག་སྟུང་། མི་བདེ་བ་དེ་བྱུང་ཁར་གོང་གིན་རེ་
ཡོད་ལ་འགྲོ། ཅི་བྱུང་ཡང་ཁར་བསྒྱུལ་ན་ཞག་རེ་སོང་གིན་སྟོ་བདེ་རུ་འགྲོ། །ཁོང་ཁྱོ་
རེའི་གདོང་ལ་ཡུས་ལ་མཐའ་ཡས་པ་འོང་སྟེ། དེ་དགགས་ན་ཞག་སོང་གིན་སྟོ་བདེ། དེ་
ཕོ་སྒྱེས་པ་བྱས་འདུག །དེ་མ་དགགས་ན་ཡ་ཆ་དེ་ལྟ་བུར་སྟུང་པ་མར་དུ་ཡོང་བར་སྟུང་།
དེ་འདྲ་དེ་བྱུང་བ་དེ་གའང་ཡོད་ལེགས་པར་བཞག་གིན་གཉིན་པོ་འཇུག་པའི་གདོང་ཡུས་
སོགས་དགག་པ་གནད་ཟབ་པར་སྟུང་ངོ་། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་བྱོགས་པར་ཡོན་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བཟོད་གསུམ་སྒྲིད་སྟུག་
ལོག་སྒྲོམ་མིང་། །ཀྱུན་བྱུལ་ཀྱུན་ཟད་མི་རྟོན་གྲོལ། །ཐུགས་འགྲིག་འཕྲལ་གཉིས་རི་
རུལ་བྱད། །ཀྱུན་བཅིས་ཀྱུན་ཏུ་རི་དང་རུལ། ཞེས་པ་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་གཞོད་པ་བྱེད་
པ་ལ་རི་མི་སྟུང་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་
ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་མིང་གེས་ནའང་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཁར་
གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཉིད་མི་སྒྲོང་བར་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་
དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་ལེགས་པར་སེམས་པ་འོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིད་སྟུག་ལམ་བྱར་ཞེས་
པའི་མིང་གེས་ན་སྒྱུན་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྒྱུན་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་བུ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་གེས་ནས་དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་ཡོང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིད་སྟུག་
མཐོ་དམན་(༣༥)དང་རྒྱད་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་
དགའ་བ་བྱད་པར་མ་ཡོང་དགོས་ཏེ། གཉིན་པོ་ལོག་སྒྲོམ་གྱི་རོ་སྟོམས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་པ་བཞི་དང་། མི་འདོད་པ་བཞི་ལ་
རེ་དོགས་མེད། རེ་དོགས་གཅོད་པས་ན་གཅོད་ཡུལ། རེ་དོགས་མེད་པར་རོ་སྟོམས་

པས་ན་རོ་སྟོམས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བ་ནི་དག་པམས་ཅད་བྱུང་། དག་པམས་
 ཅད་ཟད། དག་པམས་ཅད་བཅའ་བས་མི་རྟེན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་རབས་སུ། ཁྱོད་བ་བྱུང་ན་དག་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་བྱས་ན་དག་
 འཕེལ་ལོ། ཞེས་དང་། ལྷན་སྐྱེའི་ཞལ་ལས། ཆོས་དང་འཛིན་རྟེན་མི་མཐུན་ཞེས་
 པའང་། ལྷང་མ་མ་སྒྲུངས་པ་གཅིག་ཕུས་མི་འོང་། འཛིན་རྟེན་པ་གཞོད་བྱེད་དང་པན་
 འདོགས་གཉིས་པན་འདོགས་པ་ལ་དགའ་སྟེ། དེད་རང་གཞོད་བྱེད་ལ་དགའ་བ་དགོས།
 དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་སེམས་ཅན་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་དགོས། ལས་ཉན་གྱིས་
 དོགས་ནས་དཔོན་ཆོལ་ཏེ་ཁ་དྲག་གི་མཚོག་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དཔོན་ཆོལ་བའི་དོན་
 མེད་གསུང་། རྗེ་པེད་མདའ་པས། བཟོད་པ་འཆལ་ཚུལ་འགོག་པའི་ཚུ་ལོན་ཏེ། །
 གཞོད་བྱེད་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་དོ་རྗེའི་གོ། ཁྱོད་པའི་ཆ་གདུང་འཛིལ་བའི་བསིལ་ཟེར་
 ཡིན། གུན་གྱི་མིག་སྒྲར་སྒྲུག་པའི་གཟུགས་མཛེས་སོ། གསུང་། ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཞུ་
 གཅིག་མི་ཆར་ཏེ། ཉི་མ་བརྒྱལ་གཞུ་བརྒྱུ་ཆར་ཞེས་པའམ། རྩ་རིལ་ལུས་པས་ཀྱང་ཐེམ་
 ལར་ཆར་། ཟེར་བ་ལྟར་འཕལ་དུ་མི་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་སྟོ་སྟོན་དུ་ཤེས་ནས་
 སྒན་པས་སྤྲུགས་དེ་སྒན་པས་འདི་བྱུང་སྟུང་པ་ལེགས་པར་འགྲིག་འོང་། འཕལ་དུ་ཁོང་
 ཁྱོད་མནན་མ་མནན་ལ་སྦྱིད་སྒྲུག་རི་རུལ་གྱི་ཁྱད་ཅུང་འོང་། རྗོགས་བྱུང་སྐྱུར་མཉེས་ལ་
 སོགས་པའི་པན་ཡོན་གུན་བཅིས་ན་འཕལ་སྤྲུགས་རྣམ་པ་གུན་དུ་རི་དང་རུལ་གྱི་ཁྱད་
 འོང་། ས་པར་གྱིས། གལ་ཏེ་གཞན་དག་སྤྱོད་ཆོགས་པ། ཁབ་གཞི་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་
 བ། རྟེ་ཡིས་རང་འབྱོར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་སྤྲུག་དོག་བྱེད་པར་ཟད། གཞོད་
 པ་བྱེད་ཕྱིར་(34བ)དག་འཛོམས་ན། ཁྱོད་གྱིས་ཁྱོད་པ་ཁོ་ན་ཆོམ། ཁྱོད་པས་འཁོར་
 བ་ཐོག་མེད་ནས། ཁབ་གཞི་ལ་གཞོད་པ་མཐའ་ལས་འདས། གལ་ཏེ་དག་གུན་བརྒྱག་
 འདོད་ན། ཁབ་དང་པས་དག་གུན་གལ་འཛིན། རང་གི་ཁྱོད་པ་གཅིག་བཅོམ་ན། དག་

ཀྱམ་གཅིག་ཅར་བསད་པ་ཡིན། །སྟོབས་མེད་ལས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡན། །སྟོབས་ལྷན་
 དོན་ལ་ཁོ་ཅི་དགོས། །དེས་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཁོ་བ་དོན་མེད་རང་སྟེག་ཡིན། །དྲོད་
 རྒྱུད་དག་ལ་ལན་བྱས་པས། །དཀའ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཐོབ། །ཤེས་ལྷན་དག་ལ་མིག་
 བསྐྱར་པས། །ཐ་མར་དག་པོ་དབང་དུ་སྟུང། །ཅིས་སོ། །

༥ ། བཅུ་གཅིག་པ་གཉིན་བཤེས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ། །དར་པོ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་དག་གཉིན་མ་ཞོར་འདས། །
 དེ་བཞིན་ལེགས་ཉེས་བདེ་དག་སྒྱུར། །སྒྲོལ་ཡོན་མཁས་སྒྲུབ་བསོད་མཆོག་ལས། །
 དཀོན་བག་བདེན་གྲོད་སྟོང་སྒྲུབ་ཐོབ། །ཞེས་པ་ནང་གི་ཁོང་ཁྱོད་གཞོན་མ་ཤེས་ན་རང་གི་
 སྒྲོ་སྒྲོལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དག་ཆོལ་ཞིང་དག་འཛིན། །རྒྱུན་དོས་གྲུབ་དུ་བསྒྲོལ་ས་
 བ་དག་བཅུ་ལ་བས་མི་རྟོད། ཐམས་ཅད་དོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་གཉིན་དུ་འགོ་བས་འདི་
 གཉིས་མ་ཞོར་བ་དང་འདས་ཤེས་དགོས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཉེས་པ་
 དར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱུར་འགོ་ལ། བཟོད་པས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ལེགས་པ་དང་བདེ་དག་ཁོ་
 བར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་འདས་ཤེས་དགོས་སོ། །ས་པཎ་གྱིས། འཇམ་པོས་རྩལ་པོ་
 འཇོམས་བྱེད་ཅིང་། །འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འདྲ་འཇོམས་པར་བྱེད། །འཇམ་པོས་ཀྱུན་
 འགྲུབ་དེ་ཡི་བྱིར། །འཇམ་ཉིད་ནི་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྟུ། །ཞེས་དང་། རྒྱུས་རབས་སྟུ།
 རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟགས་ནས། །ནང་མིའམ་ཡང་ན་ཕྱི་མིའང་རུང་། །འཇིག་རྟེན་
 བ་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྟུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱུར་མི་རྣམས་
 དག་གཉིན་གང་དུ་འོད་རང་ལ་རག་སྟེ། །རང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་རྒྱུན་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་ཞིང་
 རྣམ་དཔྱེད་རྒྱུར་བ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུར་བ་རྒྱུན་ལས་དུ་འཕྱེར་མི་ཤེས་ན་མ་རྣམས་པ་
 ལ་ཉེ་བ་སྟངས་བྱ་བའས། །སིང་རེ་ཡི་རེ་བྱས་ན་རྒྱུན་སྒྲུབ་ལྟ་འདྲེས་འཛིན། །ཐོས་མ་ཡུར་
 རེ་བྱས་ན་(༡༩)ལྟོ་སྒྲུབ་པ་མས་གཅོད། །ཟེར་བ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གཉིན་

བཅའ་བས་མི་རྟོག་པ་ཞིག་མི་འོང་བའི་དོན་མེད། བསམ་སྒོ་དང་རྟོག་དབྱེད་སྒྲངས་
 བའི་བོམ་མེ་ཡུ་རེ་མི་བྱེད་པར་གང་ཡང་དམ་པའི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དབྱེད་
 ཞིབ་པ་སིང་རེ་ཡེ་རེ་བྱེད་པ་མཁས་པ་དང་ཁོང་གྲོ་སོགས་སྒྲིན་ཚུང་བ་དང་བསོད་ནམས་
 ལ་བརྩོན་པ་བྱ་བ་གང་ཡང་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་གཉེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
 གང་ཡང་མེད་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒོ་གཏོད་པ་དང་། རང་བག་གི་དང་ཅེ་ཙའི་འདོན་པ་མི་
 བྱེད་ཟེར་བདེན་ཆད་བཅའ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ན། སུས་མི་འདྲ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་རྟོག་དེ་
 བས་ཡོང་། རྒྱ་བོད་སྟོང་སྒྲུང་གཅིག་ཁམ་གྱི་པོ་སྐར་མ་ཅི་བ་བཞིན་རག་པའང་སྐར་མ་
 ཅི། དེད་རང་ཡང་སེམས་རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ། ཁོ་ལ་ཡང་སེམས་རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད།
 བཟོད་པ་སུ་བྱེད་རྒྱལ་བ་ཞིག་རང་གིས་བསམས་ན་སྤྱོད་གྲུབ་རང་གིས་ཤེས་པ་འོང་སྟེ།
 ཆོས་སྟེ། གང་ཞིག་སྟོང་སྒྲུང་སྟོང་དག་གི་ཁིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལས། གང་
 ཞིག་བདག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པ། དེ་ནི་མི་ནང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། ཞེས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱོད་གས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲེམ་ཚུལ་ནི། ཆོ་སྒྲོན་ཅི་སྒྲོས་འདི་བྱིར་
 གཉེན། ཁཛའ་གྲོགས་པན་བདེ་ནམ་མཁའ་མཉམ། ཁི་རྩོལ་ཡོང་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །
 བྱམས་སོགས་རོ་མཚར་མཚར་མེད་གསུང་། ཞེས་པ་གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོ་སྒྲོན་དུ་མ་ནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། འདིར་ཡང་ཐམས་
 ཅད་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཆད་པའི་རིགས་བརྒྱད་དུ་གཅིག་པ་དང་། བྱི་མ་རྣམས་སུ་
 ཡང་པ་མ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་གཉེན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 པན་འདོགས་པ་ལ་གཉེན་དུ་བྱེད་པར་བརྟུན། རང་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་གཞོད་
 བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་བཅའ་གྱིས་མི་རྟོག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་འདིར་བདེ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་ཆོ་བྱི་མ་དང་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་མི་རྩོལ་བ་ཡོང་ཡེ་མེད་པས། དེ་ལས་ལྷག་པའི་མཛའ་གྲོགས་གཉེན་བཤེས་

གང་ནས་རྟོན། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་(ཕྱི་བ)བདག་
 ལས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རང་ལ་པན་པའི་ཟས་ཟ་བ་ལ་སྒྲོམ་སེམས་
 དང་འོ་མཆར་དུ་འཛིན་རྒྱ་མེད། ལན་ལ་རེ་བ་མེད། དེ་དགའ་སྤྱད་སོགས་མིན་པ་
 བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་སྟོད་པའང་གཅིག་ཏུ་
 འོ་མཆར་ཆེ་བའང་ཡིན། གཅིག་ཏུ་མཆར་རྒྱ་ཡང་མེད་གསུང་། བདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས།
 རྒྱལ་གྲས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །བྱམས་པ་གང་ཡིན་སྟོར་དང་མི་སྟོ་
 གང་། །དེ་ནི་སྤྱིར་པ་དག་ན་འོ་མཆར་ཆེ། །སེམས་ཅན་བདག་དང་མཚུངས་སྤྱིར་འོ་
 མཆར་མིན། །གཞན་ལ་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་བུལ་བ་དང་། །བདག་པས་ཆེས་ལྷག་
 གཞན་ལ་རྟག་བྱམས་དང་། །དགའ་བ་སྟོད་སྤྱིར་བརྟེ་བ་དང་བཅས་ལ། །བརྟེན་
 འགྲུས་དགའ་བ་མིན་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ། །བདག་པས་གཞན་གཅིས་སྤྱག་པ་རྟོན་ནས་
 བློ། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཤེས། །རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་
 གང་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །སྒྲོམ་
 སེམས་དང་ནི་འོ་མཆར་མེད། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ན། །ལན་ལ་རེ་བ་མི་
 འབྱུང་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འདི་འབྲུ་རྣམས་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱད་ཁོ་
 བར་སྒྲུང་། གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཞིག་བྱས་དུས་
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོས་གང་ཡང་མི་འོང་བ་དང་། བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འདི་
 རྒྱུ་བམས་ཅད་འོང་བར་མཐོང་ནས་ཡོང་། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབྱེད་
 སྒྲོམ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་དབྱེད་སྒྲོམ་རྗེ་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་སྟོ་དེ་རྗེ་བརྟན་ལ་སོང་
 བས་དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལའང་དགའ་རྒྱ་མེད། དེ་ལ་འོ་མཆར་ཡང་ཅང་མེད།
 རང་སྟོགས་པ་ལ་ཟས་ཟོས་པ་དང་ཅི་བྱད་སྒྲུམ་པ་ཞིག་འོང་། སྒྲོམ་ཆེན་མི་ཤེས་པ་ཁ་
 ཅིག་ཟེར་བ་བཞིན་རྟོག་དཔྱད་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་གནས་རེ་བསྐྱུངས་པས་སྐབས་

ཤིག་ན་ནམ་མཁའ་ནས་དོ་ལྷུང་བ་བཞིན་སྒོ་བྱར་དུ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་སྐྱེས་
ཡོང་བ་ག་ན་ཡིན། བསམས་ན་འདི་ལ་མི་ཤིགས་རྒྱ་ཡང་ཅང་མེད་དེ། སྙེ་ས་ལོང་ས་
མགོ་འཕང་མཐོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་ཁ་ལྟ་ཆེ། ཟེར་བ་དེར་གདལ། ས་པཎ་གྱིས། ཆེན་
པོས་དགྲ་ལ་བྱམས་བྱས་(༣༥)པས། །དགྲ་ཉིད་དེ་ཡི་དབང་དུ་འགྱུར། །མང་པོས་
བཀྱར་པས་ཀྱུན་བསྐྱངས་པས། །ཀྱུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་དོ། །ཞེས་སོ། །

༥ བཅུ་གཉིས་པ་དགྲ་ཡོད་ན་ཡང་དོན་མ་གྲུབ་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་ལ།
དང་པོ་མི་མཐུན་སྤྲུགས་ཉིས་དམིགས་གྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གཡོ་ཅན་མི་དྲན་དགྲ་དྲན་
དགྲ། །དུག་འབྱུངས་རང་གིས་བདེ་བ་བཞིན་དགལ། །མིག་མེད་ལོང་བྱེད་གདོན་གྱིས་
ཟེན། །ཤིང་སྤོང་གཙུག་ཤིང་མེ་བཞིན་སྤྲེག། ཅིས་པ་དགྲ་གཡོ་ཅན་མི་དྲན་དགྲ་དྲན་
རིག་པ་བཀྱ་བ་དག་དགྲ་སྒྲ་ཁོང་ཁོ་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་བལྟ་བ་མཐོང་བ་ན། །ཁོང་རང་གིས་
དུག་འབྱུངས་རང་ལ་རལ་གྱིས་བདེ་བ་བཞིན་འདི་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོས་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལས་ཉམས། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟེར་པར་འགྱུར་རེས་དེ།
ཁོང་ཁྱོས་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་འདིས་ནི་རང་གཞན་འཕྲུང་དོ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བའི་མིག་མེད་པར་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྤར་ཡོད་པ་ཡང་ལོང་
ནས་གདོན་གྱིས་བདེ་བ་ལས་ཤིང་སྤོང་ཤིང་ལ་གནས་ནས་ཤིང་ཉིད་ཟ་བའོ། །གཙུག་
ཤིང་ལ་མེ་བྱུང་ནས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྤྲེག་པ་བཞིན་དུ། རང་ལས་བྱུང་བའི་ཁོང་ཁྱོས་རང་
བཙོམ་པས་དགྲ་རྣམས་དགལ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། སྐྱེས་རབས་སུ། གང་ཞིག་སྐྱེས་
པར་གྱུར་ན་ནི། །མི་ཕན་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཡིན། །དགྲ་རྣམས་དགལ་འགྱུར་སྒོ་བ་
དེ། །བདག་གིས་ཤོར་བར་མ་གྱུར་དོ། །གང་ཞིག་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི། །དམ་པའི་དོན་
ལ་དཔྱོད་མི་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ལོང་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྒོ་བ་དེ་ལ་བདག་མི་གནས། །
གང་ཞིག་ཟིལ་གཞོན་དགེ་བ་གཏོང་གྱུར་པ། །དོན་རྣམས་གྲུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་

བ་ཡི། །ཁྱོ་བ་མ་རུངས་གདོན་གྱིས་བསྐྱར་འདྲ་བ། །ཚུལ་མིན་བྱེད་པ་གདོན་གྱིས་ཟེན་
པར་འོང་། །གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་ནི་མེ་བྱུང་ནས། །དེ་ནིང་རབ་དུ་ཆོག་པར་
འགྱུར་འདྲ་བ། །ལོག་པར་རྟོག་པས་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི། །ཁྱོ་བ་དེ་བཞིན་བདག་
ནིང་འཕྲར་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །

༥ ། གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲིགས་པའི་ཡོན་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། །ཞེ་གཉིས་འགོག་སྒྲུལ་
གཞོད་པ་བསྐྱུལ། །(༣༧)པམ་ཆེན་བཏགས་འདྲ་དཀའ་ཡང་སྒྲ། །བདེ་མིན་བདེ་
འདྲེན་གང་བཟུང་འཕེལ། །གཅིག་ཅེས་པར་འོང་གས་ཆེ་སྒྲུབས། །ཞེས་པ་བཟོད་པ་
བསྒྲོམས་པ་ལ་པ་རོལ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་ཡང་རྫོགས་བྱུང་བྱུར་བཞེས་སོགས་གྱི་
སྒྲིག་ཡོན་ཞེ་གཉིས་ཉིང་གཅིག་འགོག་ཡོན་ཏན་ཉིང་གཅིག་སྒྲུལ་བས། །གཞོད་པ་མ་
བསྐྱུལ་བར་བསམ་བཟང་གིས་པམ་བཏགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་ནི་
བཟོད་པ་བསྒྲོམས་ཤིང་རང་ནིང་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་ཁོ་གོ་འཕར་རེ་
མཐོང་སོང་བ་ལ་དག་སྒྲུག་བསྐྱུལ་སྒྲིབས། །རང་མ་ཐུས་པར་དག་སྒྲུག་བསྐྱུལ་
བའི་ཐབས་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་གྱིས། །དག་ལ་གཞོད་པ་
བྱ་ན་ཡང་། །སྒྲོན་རྣམས་བཏང་སྟེ་ཡོན་ཏན་བསྟེན། །དེས་ནི་བྱེད་གྱིས་རང་ཕན་ཐོབ། །
དག་པོ་ཡང་ནི་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ཁྱོས་ནས་ཆོག་རྩལ་དག །སྒྲུས་ན་
རྒྱལ་བར་འགྱུར་སྒྲུལ་སེམས། །གང་ཞིག་ཆོག་རན་བཟོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྟག་དུ་རྒྱལ་
བ་ཡིན། །ཁྱོ་བས་ཟེལ་གྱིས་འོན་པའི་མིས། །རང་གི་དོན་ཡང་མི་རྟོགས་པས། །འཕོར་
གྱི་ནང་དུ་བག་སྒྲུང་ལ། །ཁྱོ་བ་མེད་པའི་ཆོག་སྒྲོས་ཤིག །གང་ཞིག་ཁྱོ་ལ་སྒྲར་ཁྱོ་
བ། །དེ་ནི་སྟོག་པ་ཅན་འགྱུར་པས། །ཁྱོ་ལ་སྒྲར་ནི་མ་ཁྱོ་དང་། །བྱུང་པར་དཀའ་བའི་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་སྒྲུག་སྒྲུངས་སོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་
གྱི་མཆོག་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་དཀའ་ཡང་སྒྲ་བར་སེམས་པ་དང་། །འཕྲལ་དུ་སྒྲུག་

བསྐྱེད་པར་མཛོད་པ་ལའང་འདི་ཉིད་བདེ་བ་དང་ལེགས་པ་ལོ་སྒྲིམ་དུ་བྱས་ན་དེས་བདེ་
བ་འདྲེན་ཞིང་སྒྲོས་གང་བཟུང་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ། སྦྱིར་ཡང་སྦྱོན་
རེའི་ཅར་ཡོན་ཏན་པར་པོ་འོར། ཡོན་ཏན་རེའི་ཅར་སྦྱོན་པར་པོ་འོར་བ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲེང་དུ་རང་གིས་སྦྱོན་ཡོན་གང་གས་ཆེ་བརྟགས་ནས་ཡོན་ཏན་གས་ཆེ་ན་སྒྲུབས། སྦྱོན་
གས་ཆེ་ན་འདོད། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དོར་གང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་འབད་ན་
གཞོད་པ་དང་སྒྲིག་བསྐྱེད་གང་བྱུང་ཡང་མི་འཛིགས་པའི་བཟོད་པ་སྦྱེ་ལ། གཞན་དུ་ན་
བཟོད་པ་སྦྱོགས་རེ་བ་ལས་མི་འོར་བས། བཟོད་པ་སྦྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་
ཅད་ལ་(༣༥)བྱུང་བ་དང་བཟོད་པ་མཚོག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་ས་སྟུ། གཙོ་
བོའི་ཚིག་ནི་འཛིགས་སྦྱིར་བཟོད་པར་བྱེད། །འཐབ་ལྷའི་ཚིག་ནི་འཐབ་བཅུག་རྒྱ་
བཟོད་པས། །གང་ཞིག་དམན་པའི་ཚིག་དག་བཟོད་བྱེད་དེ། །བཟོད་པའི་མཚོག་ཅེས་
དམ་པར་རབ་ཏུ་གསུངས། །གང་ཞིག་སྦྱོབས་དང་ལྷན་གྱུར་གྱུར། །སྦྱོབས་རྒྱུར་ནམས་
ཀྱི་བཟོད་བྱེད་དེ། །དེ་ནི་བཟོད་པའི་མཚོག་ཅེས་གསུང། །ཞེས་སོ། །

༥ ། བཅུ་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། མི་བདེ་
འབྱུག་སྦྱོར་མ་ལུས་འབྱུག །ཕན་གཞོད་བརྒྱ་སྟོར་ཁབ་རི་འཚོར། །ཚོད་ལྷོག་སྟོར་
རྫོགས་སྒྲངས་འདུ་འགྲུབ། །དགོས་མེད་ཉེས་བརྒྱ་སེམས་ཡོད་སྟུ། །ཞེས་པ་སྦྱོད་
འཇུག་ལས། །ཞེ་སྒྲུང་ཟུག་རྒྱའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་ལྟོར། །
དགའ་དང་བདེ་བའང་ཐོབ་པ་མེད། །གཉིད་མི་འོར་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་
ལྟར་ཁོང་ཁྱོས་ལུས་མི་བདེ། །སེམས་མི་བདེ། །རྒྱུད་འབྱུག་ཅིང་ཚིག་པ་ཟ། རྩ་ཉེས་པར་
པོ་ལ་སྦྱོར། །ཞེ་སྒྲུང་ཅན་ནི་དྲན་མ་ཐག་ཏུ་ལངས། །ལངས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱག །སྦྱ་མི་
གསེབ་ཏུ་དོན་གཉིད། །རྟོ་བརྒྱུངས་པའི་བར་དུ་ལག་འགོ་འཇུང། །བྱ་བ་མ་ལུས་པ་

འཕྱུག་ཤིང་པ་ཁྱིས། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟུག་ཐོས་ནས། གཤེན་གྱིས་བརྟག་པར་
 བྱས་པ་མང་། གཞོན་པའི་མཚན་ས་ཁར་འབྱེན་པའི། འགྲ་བོ་དེ་ནི་བརྟག་པ་
 སྒྲ། ལམ་པའི་སྒྲོག་རྟགས་ཁར་འབྱེན་པའི། འགྲ་བོ་དེ་དག་རི་ལྟར་གཞོས། མི་
 གཞན་ས་ཁས་ཀྱི་འཕྲོ་སྒྲོང་གི། ཉེས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་མེད། ལྷ་ཡིས་ལྷག་པ་སྒྲུ་
 ལམ་པས། བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་འགྲས་ལ་བསྒྲོས། འགྲ་བོ་ཅུད་ནས་བཅད་དོ་
 ཞེས། རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་མོད་གྱི། ལུ་བཞིན་བསྐྱར་ས་ན་ལུ་བཞིན་
 བྱེད། ཅིས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་དུ། ཁྱོད་ཁྱེད་དར་ནི་གྱོད་བཅུལ་ན། མི་མཐུན་ཡོད་
 པར་གནས་མི་བྱ། ལྷག་དང་བྲན་མོ་མ་མཐུན་པས། སྒྲེའུ་རྣམས་ནི་བརྟག་པར་
 བྱུང། ཅིས་ཏེ། སྒྲེའུས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིས་ས་ཁར་གྱི་ཞིང་ཐོས་པས། དེ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་
 རྒྱུ་ལ་མེ་འབར། དེ་རིམ་གྱིས་མཆོད་པས་རྒྱལ་པོའི་མོ་བྲང་གི་འདབ་མང་པོ་ཆོག །
 སྒྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་གི། དེ་ཕྱིས་ས་ཁར་ལ་དྲིས་པས་ལྷ་ས་མཉེས་པ་ཡིན། ལྷ་ས་ཉེས་པ་
 ལ་སྒྲེའུའི་ཞག་གིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱུ་བཅོས་ནས་ལྷ་ས་ཆོད་དགོས་ཟེར། སྒྲེའུ་ཐམས་
 ཅུད་བསད་སྒྲོད། སྒྲོབས་ལྷན་དང་འཁོན་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཟུང་དུ་རེ་དང་འཁོན་ཡང་
 དེས་ཀྱང་ཐམས་སྒྲུ་ཆོགས་གྱིས་གཞོན་པ་སྒྲེའུ་བས་ས་མོལ་གྱི་ཕན་ཆ་མང་པོ་འགག་
 པ་དང་། དངོས་སུ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འོར། འབ་
 ཅོམ་ལ་ཅོད་པས་དེ་ཅོམ་པ་འཕྲོད། དམ་པའི་ཞལ་ནས། སྒྲེམས་ཆོད་པ་དང་བགེགས་
 སྒྲོག་པ་དུས་མཉམ། རང་སྟོང་བ་དང་ཆོས་རྒྱུགས་པ་དུས་མཉམ། འདོད་པ་སྒྲར་པ་
 དང་ལོངས་སྟོད་འདུ་བ་དུས་མཉམ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་སྒྲར་སྒྲར་ས་ན་ཆོ་འདི་ཕྱི་རྟེན་
 པ་སྟན་གྲགས་སོགས་ཐམས་ཅུད་འོར་བར་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅུད་གྱིས་འགྲུབ་པས་
 དགོས་པ་མེད་ལ། ཉེས་དམིགས་བརྒྱ་འོར་བའི་ཁོང་སྟོ་སྟེད། སྒྲར་བྱང་སེམས་

༧ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱད་པ་མཁའ་ལོན་གྱིས་བསྐྱེད་(༣༦)ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་མེད་
 བྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཐབས། །དུད་འགྲོ་འཇམ་དབྱངས་པ་མ་འདྲ། །ཁུས་ཆེ་གཅིག་ཆུང་
 མང་དྲགས་ན། །རབ་འབྱིར་མིང་བཏགས་ཆུང་རྫོགས་དགེ། །ཞེས་པ་རང་ཆོས་སྙིང་
 བས་བྱེད་ན་རྟེན་བཀྱར་ཐོག་མ་མེད་དུ་འོང་ངེས་ཤིང་ཐོག་མ་པ་བྱུང་ཡང་རྟེན་བཀྱར་ཅད་
 བས་ལོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་མི་རྩོད་པ་ཉིད་དེའི་ཐབས་དེ་ཡིན་ཏེ། མེས་མ་ཅན་དང་ལམོན་ན་
 གཞན་གྱི་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུའང་འཇམ་དབྱངས་བཞིན་དུ་སོང་། སྦྱོར་གང་
 ཡོད་ཀྱི་སྙིང་དུ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱོ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་སྤེལ་བས་གཏམ་
 རན་གྱིས་བྱབ་ཅིང་རྟེན་བཀྱར་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་དེ། ལུང་ལས། རྟོབས་ཆེ་བའས་
 གཞན་ཡང་རུང་། །ཐོག་མ་པོ་དག་ཀྱང་བྱ་དགོས་ཏེ། །མས་ནི་ཐོན་པ་རྟིང་པ་ནས། །
 མེད་གེ་སྤྱང་བར་གྱུར་ལ་ལྟོས། །ཞེས་པ་མེད་གེ་ཞིག་གིས་མ་ཞིག་བསྐྱུངས་པ་སྐབས་

གྲིག་སེར་གེ་མཚོར་ས་པ་ཐལ་ནས་ཁྱོན་པར་ལྷུང་། འཆི་བས་ཉེན་པ་ལ་ལ་ལ་དེས་མཐོང་
 བས་ཐབས་བསམས་པས་ཁྱོན་པའི་ལོགས་པ་ཚད་ནས་བྱས་པས་སེར་གེ་ཐོན་ནས་པན་
 ཆེན་པོ་ཐོགས་སྐད། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་པན་བཏགས་ན་སུ་
 ཅི་འདྲ་ཡང་པན་ལན་དངོས་སུ་རིག་མི་རིག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན། ཆོས་སྟོང་ནས་འདོད་པ་འང་དགོན་ཏེ་གཏན་མི་འདོད་པ་འང་དགོན་
 བསོད་ནམས་སུ་ཡང་གསོག། །ཡུལ་དཔ་པ་སུའང་འཆོལ། དེའི་ཆེ་རང་གིས་པན་
 བཏགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་
 བས་ཀྱང་དད་པར་བྱེད། སྒྲོག་པར་བྱེད་དེའི་གནད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྟོད་བཀྱར་འབྲལ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་
 བྱད་པར་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་རང་བདེ་བདེ་གང་ཡང་མི་འདོད་
 པས་རྟོད་བཀྱར་འོང་མི་འོང་གི་རྩིས་ཡང་མི་གཏོང་མོད། འོན་ཀྱང་ལོངས་སྟོད་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལ་འདུ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སྒྱིན་པ་པོ་ནི་ལོངས་སྟོད་མི་འདོད་ལ། །
 ལོངས་སྟོད་གིན་ཏུ་བཟང་ལ་མང་དང་ཐུད། ཅེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་
 (མཁའ་)དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ས་པཎ་གྱིས། མཁས་པ་རྟག་ཏུ་དགྲ་ལ་
 ཡང་། །གཉེན་དེས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ལེགས། །དེ་ཡིས་འདུམ་ལ་མི་པན་ཡང་། །རེས་
 པར་གཞོད་སེམས་འཛིལ་བའི་སྒྲུན། །ཆོག་རན་བརྗོད་པས་འཛིག་རྟེན་ན། །འདོད་པ་
 འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱི། །ཡིད་ལ་རང་དོན་སྒྲུབ་ན་ཡང་། །རྟག་གིས་ཀྱན་དང་མཐུན་པར་
 ཀྱིས། །སྒྱིན་པས་བསྟུས་ན་དགྲ་ཡང་འདུ། །སྒྱིན་མེད་གཉེན་ཡང་རིང་དུ་སྒྲོང་། །བྱིས་
 དུ་བཟུང་ཡང་མི་ཆགས་པའི། །མཚོ་ལ་རང་བ་བསྐྱད་ཀྱང་འཁོར། །ཞེས་སོ། །དཔེར་
 བ་སྒྲུན་ལྟས་པ་ཆེན་ནད་དུག་པོ་ཡང་སྒྲུན་བྱུང་གཅིག་གས་བྱུང་ཆུང་དུས་ཀྱང་ཆོག་ལ།
 ལྟས་པ་ཆུང་ན་མང་དུགས་ལ་ཁད་པ་གཏོང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྟོགས་པའི་སེམས་

རྫོགས་དགོང་བསྐྱེད་ཁོ་ནས་གསལ་བྱལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གསལ་འདེབས་མི་
དགོས། འགྲོ་མགོན་གྱིས་མི་གཡོ་བ་བསྐྱོམས་པས་ཡོན་བཅུན་སྒྲེ་འགྲོག་སོགས་གྱིས་
མི་གཡོ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་གིས་རིམ་བཞི་བསྐྱོམས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་
སྒྲུང་བར་བྱས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་ཡུལ་དང་ཁོ་ཡུལ་ལ་སྟག་པ་དང་མི་
སྟག་པར་བསམས་ན། བད་པའི་བྱ་ཤོས་སྒྲིམ་པ་འབྲལ་དུ་འོང་བར་འོས་གིང་འབྲད་ལ།
མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མཐོང་ཞིང་བོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ན། རྒྱ་དྲུག་དེ་རྫོགས་
དགོང་བསྐྱེད་གསལ་སྒྲུང་བྱས་འོང་ན་ཆེ་རབས་བོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་སྒྲུང་བསྐྱོམས།
བསྐྱེད་པ་ཅི་གཅིག་དུ་བྱས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་རྫོགས་གཞན་ལ་སྒྲུང་བྱས་པ་ཅིའི་དོན་
ལ་མི་འོང་། རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་སུས་ཆོག་གཞན་ཡང་མང་རོ། །མངོན་སུམ་དང་
མྱོང་བ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་དུ་བླངས་ཅོས་ནས་བྱས་པ་གསོད།
མས་བྱ་གསོད་པ་སོགས་སམ། ཁྱི་རོ་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་
སྒྲེ་བ་སོགས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལས་བྱ་རྒྱ་མེད་པ་ཡོང་གི་སྒྲུང་བ་གིན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་འདྲ་
བའི་སྒྲིམ་པའི་ནད་མ་བཅོས་ན་ཆེ་བྱང་བ་ནད་མང་བ་གཙོ་བོར་དང་གིས་བཅོས། གཞན་
ཡང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་གྱིས་འཆོས་པར་ལུང་རིགས་མངོན་སུམ་ཉམས་མྱོང་གཏན་
ཆོགས་རྣམས་བཞི་གིན་དུ་མང་བས་འགྲུབ་སྟེ། མྱོས་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་རབས་ལས། རྒྱལ་པོ་
འདོད་ཆགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ལུས་ལ་ནད་ཞུགས་པ་དང་། ལུ་མོ་དཔལ་ཡོན་དང་
དཔལ་འོད་སོགས་འདོད་ཆགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་(༤༠བ)གིས་སྐད་ཅིག་ལ་གི་བ་དང་། དགོ་
སྒྲོང་ཁོང་ཁྱོའི་རྣམ་རྟོག་གིས་གི་ནས་སྒྲུལ་དུ་སོང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་དང་གི་རྣམ་རྟོག་
གིས་ནད་གཞོད་འཆོས་པ་དང་མིད་ལའི་ཆེ་རིང་སྒྲོང་སོགས་སྒྲུང་ཡང་མང་དུ་བཤད་
དོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་སྒྲུང་གི་རྣམ་རྟོག་ཅན་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཉིག་དུ་
འཆོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྒྲོ་བྱང་དུ་མེད་པ་རྒྱ་དང་དྲུག་གིས་འཆོ་བ་

དང་མཚོན་གྱིས་བསད་པ་དང་། སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་རན་བཤས་ཅད་དང་བཅས་བཞིན་
 རྟེན་འཛིན་གོས་པར་ལྷུང་ལས་གསུངས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱུགས་པའ་ཡོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཆུང་པ་ནི། དེ་རྟོགས་སྦྱོར་པ་ལི་
 དགོང་བསྐྱེད་སྟུ། །སྟེང་བསྐྱེད་སྦྱོབ་སྟེང་མགོན་བཞིན་འགྲུབ། །ཀུན་དང་བྱུང་པར་མི་
 ཏུ་འདྲ། །གཅིག་འོང་བརྒྱ་མེད་སྒྲིན་ལོག་མཁས། །ཞེས་པ་སྟེང་བཤད་པ་དེ་རྟོགས་
 བས་རང་ཉིད་སྦྱོར་པ་ལི་དགོང་བསྐྱེད་སྟེང་ཅིག་དམ་རྟོགས་སུ་ཞིག་བྱེད། ཆགས་སྟེང་
 གིས་རྣམ་རྟོག་དང་ཏུ་སྟུ་ལེན། དེའི་ཆེ་ཆེ་བྱུང་ནད་མང་གི་རྩ་བ་སྦྱོར་ནད་ཐོན་པས། སྟེང་
 བཤད་པའི་ཆེ་བྱུང་ནད་མང་དེ་འདྲ་ཡོང་དོན་མེད་ལ། དེའི་སྟེང་ཏུ་བྱུང་སེམས་ནི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་བསྐྱུར་མ་ཉིས་འགྲུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུར་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
 མི་དང་མི་མ་ཡིན་དང་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱུར་སྦྱོབ་སྟེང་མགོན་
 རྒྱུའས་བྱེད་པར་ཡང་གཏན་ཆོགས་བཞིས་འགྲུབ་སྟེ། སྦྱིར་ཡང་ཆོས་ཀུན་སེམས་གྱི་
 འགོ་རྒྱུག་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་པར་སྦྱོར་སྟེང་བྱུང་སེམས་པ་བསྐྱེད་པས་ལ་དང་རི་བོར་ཆུན་
 ཡང་པ་མ་མཐོང་བ་ལྟར་དགའ་ཆོར་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་ཏུ་མང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་
 གི་སེམས་བཟང་ན། ཐམས་ཅད་བཟང་བྱེད་མཁན་ནམ་པན་འདོགས་སུ་འོང་། མེ་མེད་
 བར་ཏུ་བ་ཡོང་ས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རང་གི་སེམས་རན་ན་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་འགྲུར་
 སྦྱིའི་སྦྱོད་པས་ཀྱང་གསལ་བར་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རན་པའི་གྲངས་སུ་
 གཞུག་ཅིང་གཞོད་འཆོ་བྱེད། ཏུང་འགོ་རྣམས་ཀྱང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་སེམས་མི་
 འབེབས། ཁོང་ཁྱོས་སོགས་བྱས་ན་ཁེ་སྤྱོད་གཅིག་ཅུ་འང་སྤིང་། བན་བདེ་གཞན་བརྒྱ་
 སྟེང་ཅུ་མེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་ལོག་ནས་ཁེ་སྤྱོད་རེ་ཅུ་
 (༤༡)ལ་མི་བལྟ་བར་པན་བདེ་གཞན་བརྒྱ་སྟེང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱུང་སང་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཆོ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཆེ་བུན་སུམ་ཆོགས་

པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་
 པ་དང་གཞུ་ལུས་སེད་པར་ཅི་ནུས་ཅི་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་ཞལ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་
 ཆན་དང་སྒྲོ་མ་དང་ཐུག་པ་དང་བརྟུང་བ་དང་བདྲས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་ཟས་དང་སྒྲོ་མ་དག་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་བས་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་བས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། གནོད་པ་ཆུང་བ་
 དང་ནད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནོད་བྱེད་ལ་རི་སི་
 སྒྲུལ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་ནི་ཆོ་རིང་པོའི་རྒྱ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་
 བཟོད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་ལོངས་སྒྱུད་ཀྱིས་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱེད་པ་ནི། བད་མེད་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྒྱུད་འཇུག་ཏུ་ཡང་། འཁོར་ཆོ་བཟོད་པས་
 མཛེས་པ་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །ཅིས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་རག་དབང་གྲགས་པའི་
 འཆོ་བསྐྱར་ཡང་། སི་འཆོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཀུན་ལས་
 འདོད། །ཏྲག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་ན། །འཆོ་བདག་རིམས་ཀྱིས་ཐག་བསྐྱངས་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་པ་བསྒྲོ་མ་པ་ནི་ཆོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལན་རེ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ། བཟོད་
 པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ཅིང་། རྒྱས་པར་བསྒྲོ་མ་པ་དང་ཚུལ་དེ་ལྟ་
 སུས་སི་ཆོ་ལ་དཔ་བཅའ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་ཡང་དེའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་
 ཅིང་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་འཇུག། །དེའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་མཐུན་རྒྱུན་པའི་གྲོགས་
 བྱས་ན་ཆོ་རིང་ནད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བས་སུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སར། རྒྱ་དེ་དག་
 ཀྱང་མདོར་བསྐྱུ་ན་རྒྱ་གསུམ་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བདྲས་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མདོན་པར་(༤༡)བ)འགྲུབ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་གང་

ཞིན། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྒྲོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞིང་རྣམ་པར་དག་
པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་
ཡོངས་སུ་བསྟོན་པས་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིང་ཐག་
པ་ནས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དྲར་བས་སྒྲོད་པའི་སྤྱིང་བསམ་པ་དྲག་པོར་གྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོད་པ་མཐོང་ན་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་
པ་དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་དེར་མཐུན་པའི་ཆོས་ཁོན་ལ་མང་དུ་རྟོག་
ཅིང་དབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་
གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་ལ་བསྐྱིམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་དེ་དག་ཡང་
དག་པར་ས་སྤངས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་གཞུག་པའི་སྤྱིང་བསྐྱུགས་
པ་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པར་དགའ་
བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་འཇུག་
པ་དང་འགོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
མདོར་བསྡུ་ན་སྒྲོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་བསྐྱུབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སྟོ། །

༥ བཅོམ་པ་སེམས་ཅོམ་གྱིས་སྒྲིད་སྤྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་གནད་ལ་སྤངས་པ་ལ།
དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལེགས་དག་ཉེས་ཅོང་
གསོས་སྟོགས་ལྷགས། རྒྱར་སྟེས་བསྟེགས་སྟེ་བྱུན་མི་ཤེས། །འབྱོར་འབྲེལ་བ་སྟོག་ཅ་
བ་བྲན། །བསྐྱོག་ཟེར་བསྐྱུན་དཔྱལ་སྟིད་བདེ་སྤྲུག །ཅིས་པ་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོར་མི་
ཤེས་ན་ཕྱོག་མ་མེད་པའི་སེམས་སྒྲོན་པ་འདིས་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགྲར་བལྟ།
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོ་བས་ཟས་ཅོང་བྱིན། དྲན་བསྒྲུལ། གསོས་བདེ་བ་ཀྱང་དེས་

སེམས་སྒྲིགས། རང་གི་ཆགས་སྣང་གི་བསམ་སྒྲོ་མ་གྲུབ་རིང་ལ་སེམས་གཙོང་ཞུགས་
 པ་ལྟར་སེམས་མི་བདེ། སྤར་བྱས་དང་བྱིས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡོན་གང་ཡང་མི་(༤༩ན)
 མཐོང་། སེམ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་སེམས་མི་བདེ་བ་ལ་མ་བཟོད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱེ་
 མ་ལེབ་བཞིན་སྤེབས་མཆོང་བྱེད། སྒྲུན་ཞིང་གཤམ་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་མི་གཤམ་པས་སེམས་
 ཀྱི་མི་བདེ་བ་སེལ་མི་གཤམ། བྱང་གི་འཕྲོང་དགའི་སྤྲོད་དུ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་རྒྱག་པ་དང་
 འདྲ་བར་སྒྲོམ་ཡོན་མི་དབྱེད་པས། ལེགས་སྒྲིགས་ལ་རྒྱའམ་རྩོལ་བ་ཁབ་ཅམ་ཡང་
 གཏོང་མི་ཞུས་ཆགས་སྣང་ཉེས་སྒྲིགས་ལ་སྒྲོག་གཏོང་བ། སེམས་ཀྱི་གྲང་ཆེན་ཡན་
 བཏང་ན། །མཐར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །གྲང་ཆེན་མ་དུལ་སྒྲོས་པ་ཡིས། །འདི་
 བ་དེ་འདྲའི་གཞོད་མི་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་བན་དུ་སོང་སེམས་ཀྱིས་གང་
 བསྐྱོ་བསྐྱུ་བ། ས་གྲུབ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་པས་གཟིར། དབྱུག་ཏོས་བསྐྱེན་གྱིན་བསྐྱེད་པ་
 བཞིན་ཉེས་སྒྲོད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག །དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནམ་ཡང་
 བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཇི་ལྟར་བྲིད། ལྷ་ཡུལ་དུ་སྤྲིབ་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟར་
 འོང་། ཆོས་བརྒྱད་ནད་པའི་སྤྱས་དང་འདྲ། །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད། །ཅིས་དང་།
 འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་། །སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཡང་
 དགོན་པས། རང་བདག་འཛིན་གྱི་ཁོང་སྒྲོམ་མ་སྤྱུང་ན། །མཁའ་བརྩིགས་ཀྱང་བཅོན་
 ས་མི་ཟིན་ཅིང་། །གང་བྲོས་ཀྱང་དགའ་ལས་མི་ཐར་བས། །ད་འཇུང་མཁའ་ཀྱི་རྩ་བ་
 གཏོང་ནས་འདོན། །སྒྲོམ་རང་ཉིད་དུ་གཤམ་པའི་གོ་ཆ་བདོག །ད་ཇག་པ་ལ་མི་འབྲོས་
 ལོག་བསྐྱོལ་བྱེད། །ཀྱེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྒྲུ་ལུས་སྤྱུངས། །རང་བྲོག་ཏུ་འཕོན་
 ཟད་སྒྲོང་བ་སྒྲེས། །མོས་གྲུས་ཀྱིས་འབུལ་བ་བྱེད་པ་དང་། །གཞོད་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་
 ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས། །ཁ་ཆོག་སྐམ་པོ་འདི་མ་ལགས་པའི། །གཏོང་བྱུང་པར་མེད་པའི་

མཉམ་པར་གང་། གང་ལྟར་གིས་ཆོག་པའི་སྒོ་བདེ་ཡོད། །རང་འཛིན་གཞན་གྱི་ལཱ་
བ་མ་ཆོད་པའི། །འབྲལ་སྒྲུབ་ཚུགས་བཟང་ཡང་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །ཁོར་ཕུན་
ཆོགས་ཀྱང་སྒོ་ཡིས་མི་བོངས་པའི། །གནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་པ་དབྲལ་མགོ་ཆེ། །
སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་བྱེད་སྒྲོད་རན། །(༤༩བ)རི་ཁྲོད་དུ་ཆེ་མཐར་སྒྱུལ་བ་ལ། །
འཛིགས་པ་དང་བྲོས་པས་གང་དུ་ལང་། །བྲུག་པ་རོ་སྟོམས་ཐད་ཀར་སྒྲོད། །ནམ་
རྟོག་གི་རྒྱུན་ཁར་ར་མི་གཏོང་། །ཞེས་པ་རྒྱལ་པ་ལྷགས་ན་བྲོས་པ་དྲག་ཟེར་བ་ལ་གསུང་
རོ། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་པན་ཡོན་གྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རན་གོམས་ལེགས་
དབྱེད་དབང་མི་གཏོང་། །མི་འདོད་མི་རྟོད་མ་ལྟོས་བཅོམ། །བཅུ་སྟེན་རྒྱལ་འདོད་
སྤངས་ཀྱང་གང་། །སྟན་བོད་བརྟལ་སྒྲིད་དཔུལ་གྱི་གང་། །ཞེས་པ་སྤར་བ་ཟོད་པ་ལ་
སྒོ་སྒྲུངས་པའི་མི་ཡིན་ན་རན་གོམས་གྱིས་སེམས་ལ་ཅི་གང་ཡང་ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིང་
དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་། །སྟག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཆགས་སྤར་ཡོན་པས་འདོད་ལ་ཆགས་
པར་མི་བྱེད་མི་འདོད་པ་ལ་ཁོ་བ་མི་བྱེད། །དེའི་ཆེ་དེའི་སྒོག་ཕྱོགས་དྲག་སྟགས་བཅོལ་
གྱིས་མི་རྟོད། །ཁོ་བ་འོར་དོན་མེད། །དེའི་ཆེ་མཐར་པས་གཏར་དབྱེད་སྟན་བཅོས་གང་
ལའང་མ་ལྟོས་པར་སེམས་གྱི་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སེམས་བདེ། །དེའི་ཤུགས་
གྱིས་ལུས་བདེ། །སྒྲུབ་པོ་སེམས་གྱི་བཅུ་དུ་གྱུར་པ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྒྲེས་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་
མིད་བོད་ཀྱང་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་སྟག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་ལས་འདོད་པ་བསྒྲེད་པས་དེས་སྟག་
བསྐྱལ་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་དུས་གང་དུ་འོང་། །མཐས་པ་ནི་སྟག་བསྐྱལ་ལ་མི་རྒྱག་
པས་སྟན་ལས་མ་གཡོས་པར་སྟག་བསྐྱལ་ཀྱན་སྤངས་བདེ་བ་ཀྱན་བོད་དེས་ན་སེམས་
འདུལ་བ་འདི་སྟེ། །དོན་ཆེ་བདེ་ཞིར་སྒྲིད་དེ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། །གཞན་དོན་བཅོམ་
ལྷན་སྐྱོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འདི། །གང་ཆེ་མཐར་མེད་ལ་ཡང་དགར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་

བ་དག་སྤྱིད་ན་གཞན་ཏེན་ཅན། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས། །
 ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏང་བ་ལ་དཔྱུལ་བ་ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 དུ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག །སེམས་
 ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་
 མེད་ཀྱི་ནང་འབྱུང། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་བབྱུང་ལེགས་པར་
 བསྐྱུང་བར་བྱ། །སེམས་བསྐྱུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཞིབ་ལ་(༤༩)རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་ས་
 བ་བདེ་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུང་ལུགས་
 ལ་མཁས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རང་གིས་ཞི་བ་བདེ་བ་རང་གིས་ཐོབ་པ་ཞིག་འོར་ངེས་
 པའོ། །

༥ ། བཅུ་དྲུག་པ་སྒྱིད་སྤྱུག་ལམ་འབྱེར་ལ་སོགས་པའི་གནད་ལ་མཁས་པ་ལ། དང་
 བོ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཆེ་འགོ་འགོ་སྤྱིད་གཙུ་འཐེན་
 བཞིན། །འདི་དག་ག་གང་ཡང་མི་སྒྲོར་འབྱེར། །མཐའ་དག་མི་གོ་སྒྲིགས་གཅིག་ཅིང་། །
 དེ་ཡང་གཞོད་འཆོར་གཞན་འཛོམས། །ཞེས་པ་སྤྱི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཆོགས་
 གཉིས་རྒྱབས་ཆེ་བས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་ནང་གི་ནད་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་
 དང་དུ་ལེན། །འཆོས་ཐབས་མི་མཛད་པར་ལམ་དུ་འབྱེར། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནད་ཀྱང་ཞི་
 བས་འགོ། །རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་འབྱུངས་ནས་འོར། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་ནད་ཞི་འགོ་སྤྱིད་པ་དང་། །གཙོ་བོར་སྒྲུལ་བྱ་གཙུ་འཐེན་བཞིན་དགོ་སྒྲོར་
 འགོ་འདོན་པ་ལ་ཆེ་འདིའི་ཞེན་པ་འདི་དབང་ཆེ། །འདིའི་དབང་དུ་འགོ་བ་རང་གས་ཆེ་
 བས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་ན་ཡང་མི་སྒྲོར་བར་ན་མེད་ལ་གཏད། །ལམ་དུ་འབྱེར་བ་དང་། ཆེ་
 འདིའི་ཆ་ལག་པལ་ཆེར་ལ་རེ་དོགས་མ་བཀག་ན་ཆེ་འདིའི་ཞེན་པའི་བདུད་ཀྱིས་བྱེར་

བས་ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་དང་སྒྲེམས་དང་། རེ་དོགས་དང་ཁུ་འཕྲིག་སོགས་དགག་པའི་
 སྒྲིང་གང་ཡང་མི་སྒྲོང་བར་ལམ་དུ་འབྱེང་བ་དེ་ཉིད་མཛད་དེ། མིང་ལའི་མགྱར་འབུམ་
 དུ་ཡང་། ཡིད་ཁུ་འཕྲིག་མ་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་། དམ་པས་ཀྱང་།
 སྒྲེམས་སེལ་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁུ་འཕྲིག་ནང་དུ་ཆོད་གཅིག་དིང་རི་བ། །
 ཞེས་དང་། ཡང་དགོན་པས། འབྲུང་བཞི་འབྲུགས་པའི་ན་ཆ་འདི། །རིམ་གྱོ་སྒྲན་དབྱེད་
 མི་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་དམིགས་པ་མི་བསྒྲོམ་པར། །ནང་རང་སྒྲོ་རྩེན་པར་སྒྲོང་བ་
 འདི། །རྣལ་འབྱོར་ནད་འདོན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན། །ལམས་འདུས་པ་ཉམས་གྱི་མཐོ་
 དམན་ལ། །བར་ཆད་དང་བགེགས་སུ་མི་བལྟ་བར། །དྲོད་བྱུང་རྒྱལ་གནད་གྱི་གདམས་
 པ་ཡིས། །སྒྲོན་(༤༣བ)ཡོན་ཏན་གྱི་བོགས་སུ་འདོན་པ་འདི། །རྣལ་འབྱོར་གེགས་
 སེལ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན། །སྒྲན་བོན་མི་འགྲུགས་ནད་སྒན་ཆེ། ཁུ་འཕྲིག་མེད་པས་འཆི་
 འབྱེང་མཁས། །སངས་རྒྱས་ཉིན་ཁུགས་ལས་དོན་ཆེ། །བདེ་སྤྱད་ཀྱེན་སྤྱང་སྤྱ་ཆོགས་
 འདི། །མཁན་པོར་ཟད་པས་ཅིས་ཀྱང་ཆོག །མཛེ་ཐོག་ཏུ་ཐོལ་གྱིས་བཏབ་ལགས་
 ཀྱང་། འདོམ་དུས་ཁོང་དག་འཆི་བ་འདི། །སྤྱང་པོར་ཡི་སྒྲོ་བདེ་ཡིན། །སྒོག་གཅོད་གྱི་
 གཤེད་མས་གཏུགས་ལགས་ཀྱང་། །དགོས་དུས་སུ་གྲོ་བྱུང་བྱབ་པ་འདི། །སྤྱང་པོར་ཡི་
 ལམ་འབྱེང་ཡིན། །རྩེ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་སྤྱད་སྒན་ཡིན། །སྦྱིད་འདོད་གྱི་མི་རྩེས་མི་
 སྒྲེབ་པས། །ལྟོ་གོས་གྱི་སེམས་ཁུལ་མ་མཛད་པར། །ལུས་སྒོག་བེད་ལ་བོར་ལ་ཅི་
 བདེར་གཤེགས། །ལམ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དུ་ཐོན་ནས་མཆི། །ཅིས་ཀྱང་ཆོག་པའི་མདུན་
 མ་ཡིས། །སྒོ་གྲུག་སུམ་མ་དོག་ཡངས་སུ་རྒྱག །སྤྱད་བསྐལ་གྱི་བསུ་སྦྱེལ་མ་མང་
 བར། །ཉམས་བདེ་ཆེན་དུ་འབར་ཞིང་ཅི་བདེར་གཤེགས། །སྒོ་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུབ་མ་
 སངས་ནས་མཆི། །ཞེས་གསུངས། སྤྱད་རྒྱ་བ་དང་ཞི་བྱེད་པའི་སྤྱ་མ་གོང་མ་བྱིངས་གྱི་དེ་
 ལྟར་གསུང་བགོས་ལས་འབྲུང་ཞིང་གཅོད་གྱི་གདམས་པ་སྤྱད་རྒྱ་བ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་

དང་། ཞི་བྱེད་པའི་གཙོད་རྣམས་ཀྱང་། བད་གདོན་དག་བགེགས་གང་ལ་ཡང་
འཆོས་ཐབས་མི་བྱེད། ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་གདམས་རག་ཡིན་ལ། འདི་མདོ་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲུང་ལ་རྩ་ལ་འདོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་ནས་
བོགས་འདོན་པ་ལ་གཉན་ས་རི་ཁྲོད་བསྐྱོད། དེར་ལྟ་འདྲའི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱུང་ན་རེ་དོགས་
མི་བྱེད་པར་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲེང་དུ་འཛོག། །ལུང་སྟོད་རིག་པ་དྲུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བོགས་ཆེན་པོ་ཐོན་འོང་། དེར་ལྟ་འདྲེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུས་འདུད་
བྱེད་པ་མིད་ལའི་ཆོ་རིང་སྐྱོར་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོར་གཉན་སར་རེ་དོགས་མིད་པར་སྟོད་
པ་ལ་མཐའ་གཏད། ལྟ་འདྲའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་སྟོངས། དད་གྲུས་པ་ན་འདོགས་ལ་ཆར་
ཆད་ཀྱི་མིར་འདོགས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་
དུ་ལེན་པའི་གནད་མ་གོ་བར་ནད་གདོན་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོགས་གཅིག་(༤༤ན)ཙམ་བཟུང་
ནས་དུས་སྦྱིས་ཀྱིས་གཙོད་ཡུལ་བ་དག་ནད་ལ་བཅོས་ག་མི་བྱེད། དེའི་སྒྲེང་དུ་རང་སྟུ་
བས་སྟོད་པ་རྩིང་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རེ་དོགས་ཆེ་བ་རེ་བྱས་ནས་གཉན་སར་སྦྱིན་ནས་ལྟ་
འདྲེ་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱེད། དེར་ལྟ་འདྲེས་ཆོ་བསྐྱེད་མཛེ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་། ཆོས་དང་
སྒྲིམ་པ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་མི་ཉན་པ་རེ་བྱས་རང་བཅོམ་ཡུལ་བ་ཡང་ལྟ་འདྲེ་མ་དགའ་བས་
ལོ་ཉེས་དང་ནད་ཡམས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་
གཙོད་ཡུལ་བ་ནི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དག་ཁོ་ནར་སྦྱང་རོ་། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲོགས་པན་ཡོན་གྱི་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས་
རེ་དོགས་སྤངས། །བོགས་འདོན་སྟེལ་བརྟན་དགོས་མར་འགྲིམས། །བསྟན་པ་གྲུ་བཞི་
ཁུད་པར་བཟོད། །སྤང་སྤྱིད་ཉི་ཆོ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟེན་མི་
རྟེན་སྟན་མི་སྟན་བསྟོད་སྤྱད་བདེ་སྟུག་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས། འདོད་པ་བཞི་ལ་རེ་བ་དང་
མི་འདོད་པ་བཞི་ལ་དོགས་པ་སྤངས། འདོད་པ་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འདོད་པ་བཞི་

ལ་ཞི་སྒྲུབ་དང་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དབྱུང་ཅིང་སྒྲོ་སྒྱུར་སྤྲོད་པ་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞུགས་པ་དང་བརྟན་པར་
བྱ་བ་ལ་རྒྱུན་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིས་པས། དེ་ཡང་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་བ་པ་ལའང་རྒྱུན་
དང་བསྐྱེད་པ་འོང་མོད་ཀྱང་གྲིབ་ལ་སོགས་དགེ་བས་དགེ་སྦྱོར་འགྲིབ་པས། གཉན་ས་
རི་ཁྲོད་ན་གྲིབ་མེད་རིག་པ་དྲུངས་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་བཞིའང་
དེར་འོང་། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུན་དེ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པས་དགེ་
སྦྱོར་ལ་བོགས་ཐོབ། བད་གི་དགེ་སྦྱོར་དང་སྤྱི་བ་ལྷ་འདྲེའི་དད་གུས་པམ་འདོགས་
སོགས་ཀྱིས་ནད་སྤྲུང་མེད་མི་འཇུག། སྤྲུང་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུང་དུ་པན་པ་འོང་བས། བད་ལ་
གཅོད་ཡུལ་སྦྱོར་པམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ལུང་དགོས་པ་མང་བའི་
གཉན་ས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས། གདམས་རྒྱུ་བཟོད་པའི་སྒྲོ་སྦྱོར་རྒྱུན་རབ་ལས་འཁྱེར།
སྦྱིད་སྤྲུག་ལས་འཁྱེར། རོ་སྟོམས། གཅོད་ཡུལ་སོགས་གང་གི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དོན་
གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་(༧༧)བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་བཟོད་པས་ན་
བཟོད་པ། རྒྱུན་རབ་བརྒྱད་ལས་དུ་བསྐྱུར་བས་ལས་བསྐྱུར། སྦྱིད་སྤྲུག་བརྒྱད་ལས་དུ་
འཁྱེར་བས་ན་སྦྱིད་སྤྲུག་ལས་འཁྱེར། བརྒྱད་པོ་ལ་དགའ་གདུང་མེད་པར་རོ་སྟོམས་
པས་ན་རོ་སྟོམས། བརྒྱད་པོ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དང་། རེ་དོགས་དང་སྟེམས་དང་སྤྲུ་
འཕྲིག་གཅོད་པས་གཅོད་ཡུལ། ཆོས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་
པས་ཞི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བའོ། །དེ་ལྷ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རེ་དོགས་སྦྱོར་པ་ལ་སྤྲུགས་མའི་
རིགས་འགྲེ་བྱས་ནས། ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མི་བྱེད། མང་འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་
མི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་སྤྲུང་དོར་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་དོགས་མི་བྱེད་
པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་མང་པོ་སྤྲུང་སྟེ། སྤྲུག་རྟགས་ཆེས་ཆེ་བར་སྤྲུང་རོ། །དེ་ལྷ་ལུང་
ལས་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཤེས་ན་སྦྱོར་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་གྲུ་བཞིར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་

- 321 -

བ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་སྤང་བྱ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེན་བྱ་ཡིན་པ་
 ཞེས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དཔེ། དེ་ལྟར་བའི་བྱུང་པོ་བསྐྱེན་བཤེགས་ལ་སྤྱིག་ཡིད་རྟོན། གཞན་
 ཡང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུགས་པའི་རོ་ཆ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
 འཛིགས་པར་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་སོགས་ཀྱིས་རང་
 རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་མཚན་འཛིན་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་བའི་རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་སྤངས།
 རོ་ཆ་བྲེལ་མེད་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱེན་
 བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྦྱོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་
 འདུའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་ལམ་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར།
 གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་ལམ་གང་བཏབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་སྦྱོན་ལམ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་མདོ་བསྐྱེན་བཙུངས་དང་མན་རག་རྣམས་
 ལས་སྦྱོན་ལམ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 དེས་འབྱུང་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དང་སྦྱོན་ཡོན་ལ་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས། སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་
 པའི་ཐུབ་སྦྱོད་དང་གཟུ་ལུས་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་གང་ལ་ཡང་རེ་དོགས་མི་
 བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་(༧༥བ)ལ་ཡང་རེ་དོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་
 སྒྲུལ་ལས་ཆེ། གཏི་མུག་པག་ལས་ཆེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་འགལ་འདུ་ཁོ་རང་སྤང་ཡང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཟབ་བྲིད་དུ་བྱས་ནས་འཕྱང་བ་མང་སྟེ། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་
 དུ་བྱེད་པའི་གཞི་ལྟ་བ་ནས་འཕྱུགས། ཆོས་བརྒྱད་ལ་བསམས་ནས་གང་ལ་ཡང་རེ་
 དོགས་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་མདོ་བསྐྱེན་བཙུངས་དང་མན་རག་རྣམས་ནས་མང་དུ་འབྱུང་
 བ་ལ་འབྲུལ་བར་སྤང་སྟེ། ས་པཌ་གྱིས། སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སྤྱི་གུང་གསལ། །འདྲེས་
 པ་འབྱེད་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན། །བ་ལས་འོ་མ་ཀྱན་གྱིས་ལོན། །ཁུ་ལས་འོ་མ་རང་པས་

- 323 -

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲུབ། །མི་གང་གྲོས་ལ་མི་དགའ་བ། །འགྲོད་པ་རིན་གྱིས་
ཉོ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་གོ་ན་གསུང་རབ་རྣམས་ན་རེ་དོགས་མི་བྱེད་ཅེས་
སོགས་ལུགས་གཞི་མང་ཡང་སྒྲུབ་པོས་མི་བྱེད། །མཁས་པས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟའི་
མཁས་པ་འོང་བ་ལ་ཡང་གཟུ་ལུས་སྤངས་ནས་རྟོག་དགྲོད་ལ་སྒྲིང་པོར་འཛིན་པ་དང་།
སྒྲུང་དོར་ལ་འབད་པའི་རོ་ཆ་དང་བག་ཡོད་ཅེས་པ་སོགས་ཤེས་ན་ཆོས་འཛིན་རྟོག་
གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཁོ་བོ་རེ་དོགས་མི་བྱེད་ཅེས་སོགས་སྒྲུབ་རྟགས་ཆེན་པོར་གོ་
བར་འགྱུར་རོ། །

༥ ། བཅུ་བདུན་པ་རང་བཞིན་བཟང་བ་དང་རང་རྒྱུད་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་
བ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རན་ལོད་དགའ་
ལེགས་མང་ཉར་ཡིན། །གཞི་མེད་དགའ་བཅུ་མ་བསྐྱབས་བཟང་། །མ་ཤེས་ཚུལ་མིན་
ཆགས་སྤང་ལུས་མ། །ཤེས་འགག་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་བཏགས་བཟོས། །ཞེས་པ་མི་གཞི་རན་
པ་དང་ལོད་པ་དང་མི་གཞི་དགའ་བ་དང་བཟང་བ་དང་རང་རྒྱུད་བཟང་བ་སོགས་ནི་
ཁོང་ཁྱོད་མང་ཉར་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཡིན་ཏེ། བཤེས་གཉིན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ལས། མི་ཁོང་ཁྱོ་
མང་བ་གཞི་མ་མེད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དགའ་བཅུ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཤེས་པ་ལས།
གང་ལ་ཡང་ཁྱོ་མི་ཤེས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་མི་གཞི་དགའ་བ་ཡོང་གསུང་། དེས་ན་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤེས་ལས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟང་། གཞི་
མ་མེད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འགོགས་ཐོ་རེ་བྱེད། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཁོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་
དུ་བལྟ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་སྒྲིབ་དུ་བལྟ་བའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་(༤༤བ)བྱེད་དེ་འོང་། དེ་
ལས་ཡིད་མི་བདེ་འོང་། དེ་ལས་ཁོང་ཁྱོ་འོང་། དེ་ལས་གཤེས་སྒྲོད་འཐབ་ཅོད་འོང་།
དེས་སྒྲུག་བསྐྱལ་གཏན་ལུས་མེད་འོང་། དེ་ཁོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་ན་ཆུ་ཀ་མགོ་
ནས་བསྐྱར་བའི་གནད་ཤེས་པས་དེ་མན་ལྷ་ཆར་འགག། །མདའ་དུམ་ཁོང་དུ་བཞག་

ནས་སྤྱ་ཁ་ཆོལ་བྱས་བྱུགས་པ་བཞིན། སྒྲོན་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་ས་ཤེས་ན་འབྲལ་དགའ་
རབ་འོར་བར་མངོན་ཡང་། ཁོར་ཁྱོ་ཁེགས་དགའ་བས་མི་གཞི་རན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
འོར་། མདའ་སྒྲོན་ནས་སྤྱ་ཁེགས་པར་སོས་པ་བཞིན་སྒྲོན་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བའི་གནད་
ཤེས་ན། ཁོར་ཁྱོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁེགས་མི་གཞི་བཟང་པོའང་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་འོར་། དེས་
ན་ཆགས་སྒྲར་གཉིས་གྱིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོར་བ་དང་མི་འོར་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་
པས་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཤིང་བཟོས་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་མི་
གཞི་ཁེགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་བྱ་འདོད་ན་དེའི་གནད་སྒྲར་བཤད་པ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱད་ལ་བསྒྲེད་པ་ལ་སཁས་པར་བྱའོ།།

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲོགས་པན་ཡོན་གྱི་བསྐྱེལ་ཚུལ་ནི། ས་རྒྱབ་ས་བསད་སའོར་
ཆེ་སྟམ། །ལུས་རན་ཕྲལ་བས་དེ་བས་དགའ། །ཀྱུན་སྒྲར་བྱུ་བར་མེ་དུ་བཞིན། །འགྲོ་
ལྷོག་སྒྲོན་བལྟས་བདེ་སྒྲོན་བཟང་། །ཞེས་པ་སྒྲར་དག་སྒྲོར་གང་པོ་མཐའ་ལོབ་གྱི་ཡུལ་
དུ་འགོལ་སར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཡུལ་དེའི་མི་
ནམས་གཏུམ་པ་དང་རྒྱད་རན་པ་ཡིན་པས་བྱོད་དེ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་གསུང་། གང་པོ་ན་མེ།
དེ་དག་ནམས་གྱིས་ཆོག་རན་སྒྲུས་ན་འདིས་ཉོན་སོངས་ལ། ས་བརྒྱབ་པ་རོ་སའོར་ཆེ་
སྟམ་དུ་བགྱི། བརྒྱབ་ན་ས་བསད་པ་རོ་སའོར་ཆེ་བསད་ན་ལུས་དྲི་ས་ཅན་དང་ཕྲལ་བ་
དྲིན་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ་གསུང་། དེར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཁེགས་སོ་ཞེས་གནང་ནས་
ཁོར་གིས་དེར་བྱོན་ནས་བསྒྲུབ་པ་མཛད་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། སྒྲིར་ཡང་ཆོས་ཀྱུན་
སེམས་གྱི་འགྲོ་ལྷོག་གིས་བྱུ་བར་སྒྲར་ན་དེ་འདྲའི་ཅིར་སོང་ཡང་མི་བྱོ་བ་རྒྱད་འཇམ་
པ་ཞིག་ཡོད་ན་མེ་རྟགས་དུ་བ་དང་རྟུ་རྟགས་རྒྱངས་པ་བཞིན། དག་ཉི་མེད་མེད་པ་
སུའི་ཐད་དུ་ཡང་རོ་འཇུམ་མདངས་དང་བཅས་པ་ཆོག་སྟན་པ་ལ་སོགས་པ་འོར་། དེ་
བྱུང་(༤ ཡན)པ་ལྟར་གྱིས་ལྟ་དང་མིས་ནམས་གྱུང་ལོས་རིག་སྟེ། སྒྲུན་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་

པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དུ་དེ་ལྟེན་ཡང་དགའ་ཚོར་བྱེད། བཅ་འདོགས། མི་མེད་པར་
 དུ་བ་ཡོང་ས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ནང་ན་ཁོང་ཁྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་ཉི་འོད་སུའི་ཐད་དུ་ཡང་
 རོའི་འགྱུར་ལྟོག་མར་བ་ཚོག་ཏུ་བ་པ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལ་འོང་། དེ་ལྟར་བ་
 རྣམས་ཀྱང་མིས་ལོས་རིག་སྟེ། དུ་དེ་ལྟེན་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་ལ་པཅ་མི་འདོགས།
 དེས་ན་ནང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལུགས་ལས། སྤྱི་པཅ་གཞོན་ཀྱང་འགྲོ་ལྟོག་འཕེལ་དུ་སྟོན་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་ན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་འཇམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོན་གཉིས་འགྲུབ་
 པའི་ཐབས་བཟང་པོའོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་བད་སྟོན་བཟང་པོར་ཤེས་ཏེ། ས་པཅ་གྱིས།
 དམ་པ་རི་ལྟར་རྒྱུད་གྱུར་གྱང་། སྤྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་བ། ཁེང་གི་བགྱིས་ཀྱང་
 མི་གཙང་བའི། རྩལ་སྒྲུགས་བ་བར་མི་བྱེད་དོ། རྩལ་པ་སྟོག་ལ་བབ་ན་ཡང་། རང་
 བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར། ས་ལེ་སྒྲུལ་ནི་བསྟེན་པ་བཅད་ཀྱང་། རེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཉམས་པ་མེད། སྟེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དམན་པ་རྣམས། ཁྱོ་ཡང་ལན་དུ་ག་ལ་ཁྱོ། །
 ཅེས་ཀྱང་དེགས་པའི་སྐད་འབྱེན་ཡང་། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་སྟོང་རྩེ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

༥ བཅོ་བརྒྱུད་པ་སྟེས་བྱ་དཔའ་པོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱོལ་ཚུལ་ནི། གཅིག་གཉིས་བྱུང་འདོར་ཐེངས་མི་སྟོང་། །
 མའོན་སུམ་མཐོང་འདྲ་འགོ་བྱུང་བསྟན། ཁོང་འོན་འཕྲུལ་གྱང་སྟེང་སྒྲུལ་འདྲ། ཁོར་
 བུ་ལྟ་ལ་སུ་ཞིག་འགྲོ། ཞེས་པ་སྟོང་འཇུག་ལས། ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །
 དཔའ་བརྟན་ལྟག་པར་སྟེ་འགྱུར་ཡོད། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། བོགས་ཅིང་
 བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། རེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བརྟན་དང་། སྤྱར་མའི་ཚུལ་ལས་
 ཀྱང་པ་ཡིན། རེ་བས་གཞོན་པ་བྱེད་བསད་ནས། སྤྱིག་བསྟེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་
 གྱོས། ཞེས་དང་། ལུས་བཅས་ཅོལ་བ་དོར་བ་ལ། ཁོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་
 ཅི། ཤི་བའི་སྒྲུལ་དང་ཐུད་གྱུར་ན། སྤྱ་ཡང་མཁའ་ལྗོངས་ལྟ་བུར་སྟོང་། གལ་ཏེ་བདག་

ཉིད་ཉམས་ཆུང་ན། །ལྟར་བ་ཆུང་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ན་
 གཞོད་པ་(༤༧)དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིས་ཀྱང་མི་སྒྲོ་བར་སེམས་དཔའ་བར་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཅིག་གཉིས་རེ་བྱུང་མ་ཐག་འདྲོང་བའི་མིས་མི་གཙང་བའང་མི་ཐེངས།
 ལྟོ་ཡང་མི་སྒྲོང་། སྤར་སྒྲོན་པ་བཞུགས་དུས་དགོ་སྒྲོར་ཀྱན་ལ་ཁྱོ་བ་བཟོད་པ་མེད་པ་འོ་
 བརྒྱལ་བ་བྱུང་བེད་བ་དེ་ད་ལྟའང་མཛོན་སུས་དུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིན་དུ་མང་བར་སྒྲར་སྟེ།
 རྣམ་རྟོག་འདིའི་འགོ་སྒྲོན་ལུགས་ཤེས་མ་ཤེས་བྱུང་ཆེ་བར་སྒྲར་། སྒྲུལ་གྱི་མཐུག་མ་
 བས་བཟུང་ཁ་དག་ལ་བསྟན་ན་དག་འཆི། །ལ་ཆུང་ལ་བསྟན་ན་རང་འཆི་བ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་འགོ་བྱུང་ལ་བསྟན་ཆགས་སྤར་གི་ཡུལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་བསྟན་ན་ཆགས་སྤར་གིས་བཅོམ་ནས་མིག་ལོང་ན་བའོན་སྒྲོ་འབྲུལ་དུ་སོང་བ་བཞིན་
 ཉེས་སྒྲོན་གང་མིན་ཆད་བྱེད། དེ་བྱས་པ་ལྟར་གྱིས་རེ་སྤྲུག་ལ་སོང་ནས་སྤྱི་ནང་གི་
 དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བརྟན་པའི་གནས། སུས་ཀྱང་འཛོམས་ནུས་པ་སྤར་པའི་
 མཐར་ཐུག་ །དཔའ་བོའི་སྒྲོགས་ནའང་མེད་པ་རེ་འོང་། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་
 ལུས་པ་བཟང་། །སྤྲ་མ་དང་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གིས་ཤེས་ན་
 སེམས་ཅན་ས་གཞི་གང་བ་དང་འགྲོགས་པ་འདི། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་འདྲོད་འཛོའི་བ།
 སྤྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གང་བའི་དབུས་ན། རང་
 ཉིད་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་སྒྲིད་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་རང་ལ་རག་ལས། དེ་རྣམས་ལ་
 དགར་བསྟན་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འོང་། ལོར་བྱ་ལ་ལོར་བྱའི་བསྟན་ལུགས་མ་
 ལོར་བྱས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་འགོ་སྒྲོར་དུ་བསྟན། སྒྲོན་ལུགས་མ་ལོར། ས་མ་ལོར་བྱ་སྤྲ་མ་
 ལྷའི་ལྷ་སོགས་ལ་སུ་ཞིག་ཁྱོ་སྤྲུལ་དུ་བསས། །

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྒྲོགས་པའི་ཡོན་གྱིས་བསྐྱོམ་ཆུལ་ནི། དོན་མེད་འབུམ་བཟོད་
 ཀྱན་བདེ་ཅི། །ཆོར་སྒྲོད་བསམ་དུག་མ་ཆུང་སྒྲུངས། །ཀྱན་སྤན་ཀྱན་གཏོར་ཀྱན་བདེ་

འཕྲོབ། །འགལ་བྱུག་རུས་སྤུལ་བཟོད་སྤྱུ། །ཞེས་པ། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་
 སོགས་པ། །རང་གི་འཛོལ་ཕྱི་མ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། །གྲང་དང་ཚལ་སོགས་པའི་
 གཞོད་བཟོད་ན། །འགྲོ་བའི་དོན་བྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོད། །ཅིས་དང་། སྤྱུག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བསད་ནས། །(༤༥ན)ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་དག་འཛོལ་སྤུལ་པ། །དེ་
 དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔལ་བོ་སྟེ། །ལྷག་མ་རོལ་གསོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་བྱིས་པ་རྣམས་
 དང་མུ་སྟེགས་རྣམས་དོན་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་འབྲུམ་ཐག་མང་པོ་བཟོད། །རིང་རང་
 རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་བདེ་བའི་ཚོས་གྱི་བྱིར་ཅི་སྟེ་མི་བཟོད། །དེ་ལྷར་དག་བོ་མཐར་ཐུག་ཞེ་
 སྤང་ལ་སོགས་འགོ་འབྲུར་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་
 འགྱུར་བས་དཔལ་བོ་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ལྷག་མ་མི་གསོད་པ་སོགས་ནི་མི་འཛིན་ག་
 ཚོད་པ་ལ་གྱི་བསྐྱུན་པ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན་པས། །རོ་གྲིས་རྩ་བས་པ་དང་ཅི་བྱེད། གཅིག་
 ཏུ་ན་རང་གི་མ་མ་བསད། །ལྷ་དང་སྤྲུམ་བསད། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བསད་པ་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་དཔལ་བོ་མི་ཟེར་སྟོན་པ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་བར་སྤྱང་། །འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྟོན་པ་
 ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །ལེན་དང་ཡོངས་སུ་གཏོར་བ་ནི། །ཚོར་
 སྟོགས་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྷར་སྦྱིད་པོ་བྱུང་ན་བྱེད། །སྤྱུག་པོ་བྱུང་ན་མི་
 བྱེད་སྟུམ་པ་བྱི་དང་ཚོར་བའི་སེམས་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་སྤང་གོར་དུ་བཤད་པའི་
 བསམ་པ་དུག་སྦྱོར་ལུགས་ལྷར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་སྦྱིད་པ་ཐམས་
 ཅད་རས་བཟོད་པར་བྱ་སྟུམ་དུ་སྦྱིར་སྟོབས་མ་ཚུང་བར་སྤྱང་། །དེ་ལྷར་ཚོས་སྦྱབ་པ་ན་
 བདེ་བ་གཅིག་གཉིས་སྟོས་གཏོར་རྒྱས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གཅིག་གཉིས་སྟོན་རྒྱས་ནའང་
 དེ་ཅུམ་རེ་བདེ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་ཐག་བར་དུ་སྤྱང་། །སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསྟན་རྒྱས་
 སམ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོར་རྒྱས་ན་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་བདེ་བའི་སངས་རྒྱས་འཕྲོབ་
 པའང་མི་དགའ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། །དེའི་འགལ་བྱུ་སྤྱུག་བསྐལ་གང་ཡང་མི་བཟོད་

བདེ་བ་གང་ཡང་མི་སྒྲིངས་ན་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ས་འདས། ཆེན་པོ་འདོད་པ་
སྒྲུལ་བ་ཆད། །མཐོན་པོ་འདོད་པ་གཡང་དུ་ལུང་། །སྒྲིང་འདོད་པ་ཡིས་སྡུག་གོ་སྒྲིང་། །
ཞེས་པ་འཇམ། སྒྲིང་འདོད་པས་སྒྲིང་མི་སྒྲིང་། སྡུག་འདོད་པས་སྒྲིང་སྒྲིང་། ཞེས་པ་ལྟར།
བདེ་བ་གཅིག་གཉིས་རེ་གཏོང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གཉིས་རེ་བསྐྱེད་པ་ལྟས་ན་འང་
དེ་ཅུམ་དུ་མི་བདེ། རས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་(༤༥བ)ཅད་འབྱུག་པ་བྱེད་དགོས་སྟུགས་པ་
ཞིག་གིས་ཆོས་འཛིན་ཏེན་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུ་རོ་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་བས། སྒར་བྱང་ཁྱབ་
སེམས་དཔའ་རུས་སྒྲུལ་གྱི་ཁོག་པ་ཐོགས་ནས་ཕྱི་རི་རྒྱ་མཚོ་གཤོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་འཇམ།
དྲར་སྒྲིང་བཟོད་སྒྲུས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཏུབས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་རྩམ་འགྱུར་ས་ཉམས་
པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟུགས་དུ་སྒྲོ་སྒྲིང་། ། །

༥ བཅུ་དགུ་པ་བཟོད་པས་ཉམས་སྒྲིང་རྟོགས་པ་སྒྲུ་བ་ཡང་རོ་ལྟར་འཕེལ་བ་ལ།
དང་པོ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལུས་ནང་སྒྲོ་འདོགས་གཤིས་
འོང་འབབ། །གསལ་མཐོང་ལོག་ཞིག་ཞན་དགོས་མེད། །དེས་གྲུབ་མ་ལུས་ལུས་མེད་
གསུངས། །སྒྲིང་སྒྲུལ་འདས་འཕྲོད་ཐེངས་བཞིས་འགྱུབ། །ཅེས་པ་དཔེར་ན་སྒྲོམ་པ་
ལོང་བ་སྒྲོབས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སྒྲོ་ཡན་པ་ཞིག་གིས་ལུས་ཁྱུང་དུ་བྱ་བ་བྱས་ན་ཅི་
འདྲ་འོང་། ལོག་ཤེས་སྒྲོ་འདོགས་བྱ་ཉེས་དམིགས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་སོགས་གཤིས་
རན་འོང་། ཉེས་པའི་ཆར་འབབ། །ཁོ་རང་གི་མིག་སྒྲེ་བའི་མིག་གིས་གསལ་བར་མཐོང་།
སྒྲུན་བཅོས་ཀྱིས་ནད་གསོས་ནས་ཉིན་དཀར་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ན་ལོག་ཤེས་སྒྲོ་འདོགས་
ཐམས་ཅད་རང་ཞི་ལ་སོང་ནས་བྱ་བ་ལེགས་པ་འོང་བ་ལ་ཐབས་གཞན་ཅང་མི་དགོས་
ནད་ཞི་མིག་གསལ་བ་དེ་ཀས་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་རྩམས་ཀྱང་སྒྲོ་གསུམ་
ལ་རང་དབང་མེད་པས་སྒྲོམ་པ། །ཁོང་སྒྲོ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡོན་ལ་ལེགས་
པར་དབྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མེད་པས་ལོང་བ། སེམས་

ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་བྱད་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་བས་སྟོབས་ཆེ། ཉེན་སོངས་ལ་རང་དབང་མེད་
 བས་ཁྱིམ་ཅི་ལོག་ལ་སྒྲོ་ཡན་པ་འདིས་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་ཁུར་
 དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སོགས་ཉེས་སྒྱུར་གཤིས་བཞིན་
 འོང་། ཉེས་པའི་ཆར་འབབ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ད་ཆགས་པ་ལ་མི་སྐྱུག་པ་དང་།
 ཁོང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུན་བཏང་། སྒྲོ་ནད་བཅོས། སྒྲ་མའི་
 གདམས་རག་གི་བྱར་མས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མིག་ཆེས་གསལ་བའི་ཉིན་དཀར་(༧༩ན)ལ་བྱ་བ་བྱེད་ན་ལོག་ཤེས་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་
 ཅན་རང་ཞི་ལ་སོང་བས་ཉམས་སྟོར་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པ་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཀ་ཡིན། དེ་ཀའི་རོ་
 སྐལ་གྱི་ཆ་ལ་གཞན་དགོས་པ་མེད་དེས་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཟུབ། ད་ལུས་པ་ཅར་མེད་
 ཅས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོན་འགྲོ་མཐུ་ཆེ་འདི་དག་
 གིས། ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས་པས་ན། །འཆོ་མེད་རན་འགྲོ་འཆི་
 དར་སྒྲུད་པ་དང་། །དོགས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་འཛིགས་པ་ཉེར་མི་འོང་། །འཛིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པས། །
 སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་ཆོགས་མེད་པ་ལ། །ཉི་མ་འོད་གསལ་མུན་དར་མི་འགྲོགས་
 བཞིན། །གང་ལ་ཤེས་རབ་འོད་ཆེན་ཤར་ཟུར་པ། །དེ་ལ་བྱ་བའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་
 མེད། །བསྐལ་བའི་མེས་བསྐྱེགས་འཛིག་རྟེན་བསལ་བའི་ཆེ། །བསྐྱེག་བྱའི་ལྷག་མ་
 ཡོད་པར་བརྗོད་མེད་བཞིན། །སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཟུར་ཟུར་། ཤེས་
 རབ་འོད་ལ་བསྐྱུར་དུ་ཉེར་མི་འགྲོ། །དེ་ལས་ཁེ་ཆེན་དེ་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །ལུས་
 འདི་སྟོག་དང་བུལ་ན་མཐུ་མེད་ཅིང་། །རང་གི་དགོས་པ་སྒྱུབ་ལ་མི་འཛེས་པ། །དེ་
 བཞིན་ཤེས་རབ་མེད་པའི་སྒྲོར་ཟུར་ན། །དོན་སྒྱུབ་འཛིག་རྟེན་དག་ན་མཛེས་པ་མེད། །
 ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ། །སྒྲིན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་

འགྱུར། །པལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །ཤེས་པའི་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་
 མོངས་རྟོག་བཅས་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ལོག་པའི་སྒྲོམ་གྱིས་སེམས་རྟོགས་ན། །བཟོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། །
 ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན། །ཤེས་རབ་ལུན་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་
 དག །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་གནོད་མི་འགྱུར། །བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ཤུ་བྱས་
 པས་རལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་གྱིས་བསྐྱེདས་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །འདོད་
 པའི་སྒྲོམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིབས་པའི། །ཡིད་ལམ་དྲར་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྲོ།
 །ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ནའང་མ་བརྒྱབ་ན་མི་ན། མ་བཤད་ན་(༤༧བ)མི་གོ། །ཞེས་
 པས་ཐོས་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན། རྒྱ་གད་རང་ལ་བོང་། གྲོས་སྒྲུས་ལ་དྲིས། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་སྒྲར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན། དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་
 དོན་ཡུན་རིང་ལ་བར་མ་ཆད་པར་བསམས་པས་གོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ན་རྟོགས་
 པ་སྐྱེས་པའམ་དགོས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བྱུང་གོ་བས་འབྱེད། ལྟ་བུར་རབ་གནས་
 གྱིས་འབྱེད། ཅིས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ནི་ཆོག་འཛིན་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཆེར་བྱས་
 ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཐེ་
 ཆོམ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་སྐྱེད་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་
 གོམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱར་ཡང་བསྐྱར་ནས་ཡང་དང་ཡང་སེམས་པའི་དབྱེད་པའི་
 དབྱེད་སྒྲོམ་ལས་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དཔེས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་།
 སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཏུང་དཔུས་འོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་གོ་
 ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱལ་ས། །བསམ་ཞིང་བསྒྲོམས་
 པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བྱུང་པར་དབྱུག་པའི་བསྐྱལ་བྱེད་མེད་ན།
 ར་ལས་སྒྲད་མི་འོང་བ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱལ་མཁན་རེ་མེད་པར་རེད་རང་

- 332 -

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱོད་གས་པར་ཡོན་གྱིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཆེ་འགྲོགས་མི་ཤེས་
གཞན་ཅི་སྟོས། རྟོག་ལུན་སྐད་ཤེས་གཉིས་ཀ་གསལ། །ཐམས་ཅད་རྫོན་པོས་ཡང་མར་
འབྲ། །ཤེས་ལྟ་སྒྲོན་ཡོན་སྒྲུབ་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་པའི་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་ནམས་ཆེ་གང་མ་
དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་དབྱེད་མེད་པས་མའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་
ཤེས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷན་ཅི་ལོག་གི་ནམ་རྟོག་ལ་ནི་ཆེ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པས་
ལུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆད་པོ་ནམས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་དང་འབྲ་སྟེ། ཆེ་གང་དགེ་འདུན་གྱི་
དཔུས་སུ་བསྟན། ཆོས་དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་དང་བཟོད་པའི་སྒྲོན་ཡོན་སོགས་ལ་
རྟོག་དབྱེད་སྒྲུངས་པས་སྒྲོན་ཡོན་སྟེ་གཅིག་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། ལོག་སྤྱོད་ལ་གོམས་
དགས་པས་ཆགས་སྒྲུབ་གི་ནམ་རྟོག་ནི་ལུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད། མི་ནར་ལོངས་གྱིས་སྤྱོད་གས་
དང་སྐད་ཅིག་ཅམ་འགྲོགས་ནས་རྟོག་དབྱེད་བྱས་པས་དའི་རིགས་རུས་སོགས་མར་དུ་
ཤེས་འོང་ན། གཞན་མིང་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱིས་པ་དང་ནར་ལོངས་གྱི་དཔེ་འདྲིར་ནི་
བཟོད་(༥༠བ)པ་སོགས་ལ་རྟོག་དབྱེད་སྒྲུངས་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་འོང་བ་དང་།
རྟོག་དབྱེད་དང་ཤེས་རབ་སྒྱེས་པ་དང་གོ་བ་སྒྱེས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྒྱེས་པ་དོན་གཅིག་
ལ། ས་བཤད་ན་མི་གོ་ཞེས་པས་ཐོས་པ་ས་བྱས་ན་མི་གོ་བར་བསྟན། གྲོས་སྒྲུས་ལ་
དྲིས། སོར་བཞི་བྲང་ལ་ཁྲོས། ཁོང་ཡིག་ནང་ནས་སྟོག་ །ཅིས་སོགས་གྱིས་ས་བསམས་
ན་མི་གོ་བསམས་ན་གོ་བར་བསྟན། འདི་ཉིད་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་བསྐྱོམས་པས་གོ་བ་
དང་རྟོགས་པ་སྒྱེ་བའང་བསྟན་ཏེ། སྒྲུང་ཇི་ལྟར་གོ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་
སེམས་པ་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ཡོན་པས་སོ། །མི་ཁྱད་གོ་བས་འབྱེད། ཅིས་པས་གོ་བ་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རབ་དང་མཆོག་ཡིན། ས་གོ་བ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་
མཐར་བུག་ཡིན། དེས་ན་མི་བཟང་རན་ལེགས་ཉེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོན་མིན་གྱི་
ཁྱད་གོ་བ་ཆེ་ཆུང་བཟང་རན་གྱིས་འཛོག་ཅིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ས་བཅ་གྱིས། ཤེས་རབ་

ཐོགས་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཀྱང་། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་དག་ལ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 མིག་གིས་ཀྱང་། །སྒྲུ་ལ་ཉན་པར་ནུས་པ་ཡིན། །མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོན་ཏེ། །སྒྲུ་ལ་
 སྒྲོན་ཆུས་འབའ་ཞིག་ཡིན། །རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་དགུ་འབྱུང་། །སྒྲུ་ལ་གདུག་ལས་
 བོ་ཉེས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར། །ཤེས་རབ་དང་གོ་རྟོགས་ཀྱང་ཐོགས་རེ་བས་ཆོ་
 འདིའི་བྱ་བ་ཅུམ་ཡང་ཤེས་དགའ་བས་ཐོགས་མཐའ་དག་ལ་གོ་རྟོགས་སྐྱེད་དགོས་ལ།
 དེ་ན་མ་གྱུར་བ་ན་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱིས་པ་དང་ནང་ལངས་ཀྱི་དཔེ་འདིར་བསམ་
 སྟོམ་བྱས་ན་གོ་རྟོགས་སྐྱེད་ཅིག་ཅུམ་ཡང་མི་འོར་བ་དང་། །བསམ་སྟོམ་ལེགས་པར་བྱས་
 བ། །གོ་བ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་རེ་བཞིན་འོར་བ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྒྲུང་ལ། །བྱིས་པ་
 ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་ལ་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་མི་
 སྒྲུང་བས་ཉན་མོངས་ལ་སྒྲོན་གོམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསལ་ལ། །དེའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་
 བྱིའང་ཡོད་པ་དང་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་དགོས་པ་དང་བསྒྲོམས་ན་སྒྲུངས་བྱ་སྒྲོར་བྱལ། །གཉིན་
 པོ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱུག་ཉན་མོངས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སོགས་གཞན་ཡང་མང་པོ་
 ཞིག་འོར་བར་སྒྲུང་རོ། །སྒྱིར་ཡང་མི་ཐམས་(༥༡)ན)ཅད་རྟོག་དབྱེད་ཤས་ཆེ། །ཁུད་པར་
 དབང་རྣམས་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་རྟོག་དབྱེད་ཡར་ལ་བཅུག་ན་ནི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡར་རོའི་སྒྲུབ་བཞིན་འཕེལ་དུག་པར་འོར། །ཡར་རྟོག་དབྱེད་མར་
 ལ་བཅུག་ནས་ཁོར་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཤོར་ན་ནི་གྲུད་གྱིས་མར་འཐེན་པའམ།
 སྒྲུབ་མར་རོ་ལྟར་མར་སྐྱེད་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འབྱུང་། །རེ་ཞིག་རང་གི་བསོད་ནམས་
 ཀྱིས་ལེགས་རབ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཤོར་བས་འགྲིབ་བདོ་བ་
 ཡིན་ལ། །མཐར་གད་པ་ཆད་པ་བཞིན་སྒྲིབ་འོར་བའོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྟོག་དབྱེད་
 ཀྱིས་ཡར་འཐེན་མར་འཐེན་བྱེད་པ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡར་འགོ་མར་འགོའི་རྩ་བ་
 འདི་ཉིད་ན་ཡོད། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་

རྟོགས། མི་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་བོད་འདི་ན་ཁེངས་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་བཟའ་
བཏུང་གིས་བགྲེས་སྒྲོམ་སེལ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་མེད་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་མི་ཞི་བའི་སྟེང་
དུ་འཆི་བའི་བར་འོར་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་དུ། བཟའ་བཏུང་གིས་བགྲེས་སྒྲོམ་
མི་སེལ། མ་ཟོས་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་སེལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ལ། གཞན་ཡང་མི་
གནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱིས་གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་མི་རིག་མི་གོ་ཞེས་སྒྲོན་སྒྲུ་
སྒྱར་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་གྱིས་ཆོས་མི་རྟོགས། ཞེས་པ་ཡང་
ཀྱན་དུ་མཚུངས་ཏེ། མིག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་ཡིས་
འགྲུབ་ན། ཡིད་གྱིས་ཆོས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་འགྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་
ཤེས་ཀྱི་བར་སྒྱར་རོ། །དེས་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་བཟོད་པ་
དང་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲོན་ཡོན་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་པས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་
ནམས་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུང་རིགས་དུ་མ་ནི་གཞན་དུ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ཉི་ཤུ་པ་གང་ཡང་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་(༥)བ་བསྒྲམ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་སྒོན་བྱ་ལོན་མང་ཁྱེར་ཕྱིན། །
ཀྱན་རིན་ཏོ་རེ་མི་རྟོག་སྒྲུབ། །བྱར་ཡོད་བྱར་སྒོངས་མཇའ་སྒོན་འཁྱེར། །ལས་སྤྲུག་མི་
བསམ་བསམ་འགལ་འཆོར། །ཞེས་པ་དཔེར་ན་མི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྒོན་དུ་མའི་བྱ་ལོན་
མང་དུ་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་དུ་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་ས་གཞི་ཀྱན་རིན་པོ་
ཆེ་ཡིན། རྟོ་བ་རེ་རེ་ཅམ་ཡང་བཅའ་གྱིས་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པོ་དག་གིས་རིན་
པོ་ཆེ་མི་ཤེས་ཏེ། དུང་དང་ཤེལ་དང་། གཡུ་སྒོན་སྒྲར་གང་ཅམ་བསྒྲུགས། འདི་ནི་
སའོ། །འདི་ནི་རྟོག་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྟོགས། དེ་རྒྱར་སྒྲེབ་པ་ན་བྱ་
ལོན་མ་འཁོར། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སྒྲུབ་པོ་བཞིན་དུ། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་

རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ན། སྒྲིག་གཅིད་པ་སོགས་ཀྱང་
 ལམ་དུ་འགྲོ་ན། གཞན་ལ་ཅི་སྒྲིམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་སྒྲིབ། ལམ་དུ་འགྲོ་མི་
 འགྲོའི་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་ས་རྩོལ་གྱིས་མི་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ལ། སྒྲིབ་པོ་དག་འདི་ནི་
 དགའ་ལོ། །འདི་ནི་བཤེས་སོ། །ཞེས་པ་སོགས་བྱུང་བྱེ་ནས་བཤེས་ནམས་ལ་སྒྲིབ་གཏོང་
 ཅུང་ཟད་ལ་སོགས་པ་བྱེད། དགའ་བཟུང་པ་ནམས་ལ་ཅི་གཞོད་བྱེད། དེར་བཤེས་
 ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་ཁ་ས་ཁེངས་པས། དེ་དག་ལ་པན་འདོགས་བྱ་རྒྱ་མིན་པ་ཞིག་
 བྱས་སོ་སྟུང་སྟེ། ཁོང་ཁོང་དང་འགྲོད་པས་སྒར་དགེ་རྩ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་བྱས་པའམ་མེད་
 པར་སོང་། དེར་ཆོགས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཙོར་མེད་པས་ལས་ཉོན་གྱི་བྱ་ལོན་གྱིས་
 གཟིང་ནས། སྒྲིག་བསྐྱེད་གཏོན་འབྱུངས་སུ་འགྱུར། མཁས་པ་ནི་འདི་ན་དག་དང་
 བཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་ནས་མིའི་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་ནས་དགའ་ལོ་ས་རྩོལ་
 བཅོལ་གྱིས་མ་རྟེན། སུ་ལ་པན་བཏགས་ཀྱང་དོན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྐད་ཅིག་
 ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པས། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་མི་འབྱེད། ལུས་ལོངས་སྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་པས། སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའ་དང་ཆ་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།
 རང་འདོད་མེད་པས་ཁོང་ཁོང་དང་འགྲོད་པ་(49ན)སོགས་འོར་དོན་མེད། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་
 པ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་
 ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར། དགེ་རྩ་འཛོམས་བྱེད་གང་ཡང་མེད། སྒྲིག་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཅི་བྱས་པ་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་དང་མཚན་དམན་དུ་བྱེ་ནས་སྒྲིབ་པ་གཏོང་མི་གཏོང་ལ་སོགས་
 པའི་ནམ་དབྱེ་བྱེད། ཉེ་བ་ལ་ཆགས། རིང་བ་ལ་སྒར་བ་སོགས་བྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཆོག་འབུམ་ཕྱག་ཅིག་བཏོན་ཡང་། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོང་དོན་མ་བྱུང་བས། དེས་
 བྱ་བ་ཅི་བྱས་ལ་ཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱ་ས་གཏོགས་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱོགས་ན་ཡང་

༥ གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱོད་ས་མཁ་ཡོན་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བདག་ས་ཚུལ་མཛའ་
སྒྲོམ་ཁ་གཏིང་སྤྱོད། །བདག་སྒྲོེར་བརྟམ་ལེགས་བཅའ་མི་རྟེད། །བཞད་གད་འགྲུག་
ཞིང་ལམ་ཐེངས་མཁས། །མེས་བསྐྱེད་རྒྱས་འདེབས་ལམ་མིན་གང་། །ཞིས་པ་ཆོས་

- 338 -

སོགས་བདེ་དགའ་ལས་དུ་མི་ཐེངས་སྟུག་ལུན་ཆེ་རེ་བྱེད་པ་ནི། ལས་ལ་བས་པ་ལ་
 ལྷ་ཞེས་ཤིང་། བཞད་གང་གི་གནས་ཡིན་པས། སྒྲིབ་སྟུག་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅི་བྱུང་ཡང་
 འགན་པ་བཞིན་ལས་དུ་ཐེངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སེམས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན།
 དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱོ་བ་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས།
 རྗེས་སུ་ཡིད་རང་དགའ་བ་བསྐྱོམས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེད་
 དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཏམ་བཞིན་དུ་སྟོག་བཅད་པ་སོགས། གཞན་ལ་སྟོག་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡང་ས་ལས་དུ་འགྱུར་བ་འོར་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟ་བུ་ལས་མིན་ན་
 གཞན་ལས་གང་ཡིན། ད་དུང་ཆོས་བརྒྱད་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་མ་ཆོད་ན་འདོད་མི་
 འདོད་ཐོན་ནེ་ཐོགས་སེ་ཞིག་གིས་ཁེངས་ཡོང་བས་ཁོང་ཁྱོད་མི་ཞིགས། ཐམས་ཅད་ལས་
 དུ་ཐེངས་པ་ནམས་ཀྱང་མི་འོར། ནམ་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་ན། གཉེན་
 པོའི་ཐར་བདེ་བ་ལ་སྒྲེབ་པའི་ཆོས་བཤའ་མ་ཞིག་སྒྲེབས་འོར་གསུངས། དེའི་ཆེ་སྒྲོ་སྟོང་
 ན་གང་ལའང་མ་བདེ་བའི་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་
 (༥༩བ)བསྟོན། །ཡེངས་ཀྱང་བྱུང་ན་འབྱོརས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཅི་བྱུང་ཡང་ལས་
 དུ་འཁྲེར་བས་ཆོག་སྟུག་པ་སྒྲོ་བདེ་སང་རེ་བ་རྟ་རྩལ་ཅན་གྱིན་བྱུང་གང་ལའང་ཡེངས་
 མ་ཡེངས་ཅི་ཡིན་ནའང་སྒྲག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུན་རན་བསམ་བསམ་པའོ། སྒྲོ་
 བྱུང་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ལས་འཁྲེར་ལ་གོམས་པས་མི་བདེ་བ་མེད་པར་རང་གིས་ལས་དུ་
 འཁྲེར་བ་འོར་གསུངས། དེ་བྱུང་ན་ད་ལྟོན་ནས་ཅི་བྱུང་ཡང་འབྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་ལས་
 དུ་འཁྲེར་བའི་མན་རག་གི་གོ་བ་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲེབས། སྒྲོ་དགའ་རབ་འབྱོརས་པ་
 ཡིན། བཟོད་པ་ཐར་སྟོད་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་དེར་འོར། དེ་ཡོང་བ་ཡང་ཐོག་མའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་
 དང་། དང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་སྒྲོ་
 སྒྲིབས་ནས། སྒྲུབ་བཟོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་ན་

༥ ཉེར་གཅིག་པ་གནས་གང་དུ་གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་ལྟེ་
བདེ་སྐྱིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དང་པོ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
བཅོས་དང་མ་བཅོས་རྒྱུ་རྟུལ་འབྲིགས། རྣམ་རྟོག་ཆེར་མས་ཀྱུན་ནས་རྩལ། ་ར་
སྤོར་གནས་གྲོགས་ཟས་གོས་བཞིན། ་མགོ་འཁོར་སྐྱུ་སྤོར་བཅོ་བརྒྱད་ཉེས། ་ཞེས་
པ་སྐྱོད་འཇུག་ལས། ་ཞེས་ཟུག་རྩེ་སེམས་བྱུང་ན། ་ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་ཐོང་། ་
དགའ་དང་བདེ་བའང་ཐོབ་པ་མེད། ་ཀའི་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། ་ཞེས་པ་
ལྟར། ་ཞེས་གནོན་མ་ཤེས་ན་གནོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་མངོན་པའི་བྱིངས་རང་གི་
རྣམ་རྟོག་གིས་བཅོས་པ་རྒྱུ་ཡིན། ་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་གས་དུས་སུ་བཅོས་པ་དང་། ་མ་
བཅོས་པའི་རྒྱུ་ནི་རྟུལ་འབྲིགས་པ་བཞིན་འོང་། ་རང་གིས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་དང་།
བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཤེས་ན་ལྟ་ཞི་སྐྱུ་ཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་པས། ་དར་གྱི་སྤོར་བྱ་རང་གི་
ཁ་(༥༧)ཆུས་འབྱམས། ་རྣམ་རྟོག་གི་ཆེར་མས་སྤྱི་ནང་ཀྱུན་ནས་ཟུག་ཅིང་རྩལ།
རྣམ་རྟོག་རན་པའི་དབང་གིས་ལྟ་ལུང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ་ཐམས་ཅད་རན་སྤོར་གི་གནས་ ་དང་
གྲོགས་དང་ཟས་གོས་བཞིན་དུ་ཅི་ཐོང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་ཐོང་། ་མཆོན་མོ་ཐུན་ནག་གོང་
ཐོང་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ལམ་འབྱམས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་ཉེས་སྐྱོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་
ལ་མགོ་འཁོར་སྐྱུ་སྤོར་ཆེན་པོར་སོང་སྟེ། ་བཅོས་ཐབས་གང་ཡང་མི་ཤེས། ་མི་ལུས་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་ཞི་སྐྱུ་ཞི་ཀྱུན་བདེ་ར་བ་གང་བྱེད་ས་
ཡོད་པའི་དུས་འདིར་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཉན། ་རང་གི་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་གཞལ་ནས་ཉེས་
བྱས་ཁུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་དོ། །

1. *Chlorophyll* 2. *Carotene* 3. *Xanthophyll* 4. *Lutein* 5. *Phycocyanin* 6. *Peridinin* 7. *Algae* 8. *Chlorophyll* 9. *Carotene* 10. *Xanthophyll* 11. *Lutein* 12. *Phycocyanin* 13. *Peridinin* 14. *Algae* 15. *Chlorophyll* 16. *Carotene* 17. *Xanthophyll* 18. *Lutein* 19. *Phycocyanin* 20. *Peridinin* 21. *Algae* 22. *Chlorophyll* 23. *Carotene* 24. *Xanthophyll* 25. *Lutein* 26. *Phycocyanin* 27. *Peridinin* 28. *Algae* 29. *Chlorophyll* 30. *Carotene* 31. *Xanthophyll* 32. *Lutein* 33. *Phycocyanin* 34. *Peridinin* 35. *Algae* 36. *Chlorophyll* 37. *Carotene* 38. *Xanthophyll* 39. *Lutein* 40. *Phycocyanin* 41. *Peridinin* 42. *Algae* 43. *Chlorophyll* 44. *Carotene* 45. *Xanthophyll* 46. *Lutein* 47. *Phycocyanin* 48. *Peridinin* 49. *Algae* 50. *Chlorophyll* 51. *Carotene* 52. *Xanthophyll* 53. *Lutein* 54. *Phycocyanin* 55. *Peridinin* 56. *Algae* 57. *Chlorophyll* 58. *Carotene* 59. *Xanthophyll* 60. *Lutein* 61. *Phycocyanin* 62. *Peridinin* 63. *Algae* 64. *Chlorophyll* 65. *Carotene* 66. *Xanthophyll* 67. *Lutein* 68. *Phycocyanin* 69. *Peridinin* 70. *Algae* 71. *Chlorophyll* 72. *Carotene* 73. *Xanthophyll* 74. *Lutein* 75. *Phycocyanin* 76. *Peridinin* 77. *Algae* 78. *Chlorophyll* 79. *Carotene* 80. *Xanthophyll* 81. *Lutein* 82. *Phycocyanin* 83. *Peridinin* 84. *Algae* 85. *Chlorophyll* 86. *Carotene* 87. *Xanthophyll* 88. *Lutein* 89. *Phycocyanin* 90. *Peridinin* 91. *Algae* 92. *Chlorophyll* 93. *Carotene* 94. *Xanthophyll* 95. *Lutein* 96. *Phycocyanin* 97. *Peridinin* 98. *Algae* 99. *Chlorophyll* 100. *Carotene* 101. *Xanthophyll* 102. *Lutein* 103. *Phycocyanin* 104. *Peridinin* 105. *Algae* 106. *Chlorophyll* 107. *Carotene* 108. *Xanthophyll* 109. *Lutein* 110. *Phycocyanin* 111. *Peridinin* 112. *Algae* 113. *Chlorophyll* 114. *Carotene* 115. *Xanthophyll* 116. *Lutein* 117. *Phycocyanin* 118. *Peridinin* 119. *Algae* 120. *Chlorophyll* 121. *Carotene* 122. *Xanthophyll* 123. *Lutein* 124. *Phycocyanin* 125. *Peridinin* 126. *Algae* 127. *Chlorophyll* 128. *Carotene* 129. *Xanthophyll* 130. *Lutein* 131. *Phycocyanin* 132. *Peridinin* 133. *Algae* 134. *Chlorophyll* 135. *Carotene* 136. *Xanthophyll* 137. *Lutein* 138. *Phycocyanin* 139. *Peridinin* 140. *Algae* 141. *Chlorophyll* 142. *Carotene* 143. *Xanthophyll* 144. *Lutein* 145. *Phycocyanin* 146. *Peridinin* 147. *Algae* 148. *Chlorophyll* 149. *Carotene* 150. *Xanthophyll* 151. *Lutein* 152. *Phycocyanin* 153. *Peridinin* 154. *Algae* 155. *Chlorophyll* 156. *Carotene* 157. *Xanthophyll* 158. *Lutein* 159. *Phycocyanin* 160. *Peridinin* 161. *Algae* 162. *Chlorophyll* 163. *Carotene* 164. *Xanthophyll* 165. *Lutein* 166. *Phycocyanin* 167. *Peridinin* 168. *Algae* 169. *Chlorophyll* 170. *Carotene* 171. *Xanthophyll* 172. *Lutein* 173. *Phycocyanin* 174. *Peridinin* 175. *Algae* 176. *Chlorophyll* 177. *Carotene* 178. *Xanthophyll* 179. *Lutein* 180. *Phycocyanin* 181. *Peridinin* 182. *Algae* 183. *Chlorophyll* 184. *Carotene* 185. *Xanthophyll* 186. *Lutein* 187. *Phycocyanin* 188. *Peridinin* 189. *Algae* 190. *Chlorophyll* 191. *Carotene* 192. *Xanthophyll* 193. *Lutein* 194. *Phycocyanin* 195. *Peridinin* 196. *Algae* 197. *Chlorophyll* 198. *Carotene* 199. *Xanthophyll* 200. *Lutein* 201. *Phycocyanin* 202. *Peridinin* 203. *Algae* 204. *Chlorophyll* 205. *Carotene* 206. *Xanthophyll* 207. *Lutein* 208. *Phycocyanin* 209. *Peridinin* 210. *Algae* 211. *Chlorophyll* 212. *Carotene* 213. *Xanthophyll* 214. *Lutein* 215. *Phycocyanin* 216. *Peridinin* 217. *Algae* 218. *Chlorophyll* 219. *Carotene* 220. *Xanthophyll* 221. *Lutein* 222. *Phycocyanin* 223. *Peridinin* 224. *Algae* 225. *Chlorophyll* 226. *Carotene* 227. *Xanthophyll* 228. *Lutein* 229. *Phycocyanin* 230. *Peridinin* 231. *Algae* 232. *Chlorophyll* 233. *Carotene* 234. *Xanthophyll* 235. *Lutein* 236. *Phycocyanin* 237. *Peridinin* 238. *Algae* 239. *Chlorophyll* 240. *Carotene* 241. *Xanthophyll* 242. *Lutein* 243. *Phycocyanin* 244. *Peridinin* 245. *Algae* 246. *Chlorophyll* 247. *Carotene* 248. *Xanthophyll* 249. *Lutein* 250. *Phycocyanin* 251. *Peridinin* 252. *Algae* 253. *Chlorophyll* 254. *Carotene* 255. *Xanthophyll* 256. *Lutein* 257. *Phycocyanin* 258. *Peridinin* 259. *Algae* 260. *Chlorophyll* 261. *Carotene* 262. *Xanthophyll* 263. *Lutein* 264. *Phycocyanin* 265. *Peridinin* 266. *Algae* 267. *Chlorophyll* 268. *Carotene* 269. *Xanthophyll* 270. *Lutein* 271. *Phycocyanin* 272. *Peridinin* 273. *Algae* 274. *Chlorophyll* 275. *Carotene* 276. *Xanthophyll* 277. *Lutein* 278. *Phycocyanin* 279. *Peridinin* 280. *Algae* 281. *Chlorophyll* 282. *Carotene* 283. *Xanthophyll* 284. *Lutein* 285. *Phycocyanin* 286. *Peridinin* 287. *Algae* 288. *Chlorophyll* 289. *Carotene* 290. *Xanthophyll* 291. *Lutein* 292. *Phycocyanin* 293. *Peridinin* 294. *Algae* 295. *Chlorophyll* 296. *Carotene* 297. *Xanthophyll*

དུག་འོང་དོར། །ལས་བརྟེན་ཆོག་གཤམ་ཆོས་འབད་བཅས། །དགའ་ལྷན་ཟས་གོས་
གནས་གོགས་བཞིན། །ཁྱད་སོང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པ་སངས། །ཞེས་པ་བྱ་བ་གང་ལའང་
ཉོན་མོངས་དུག་འབྱེས་མེད་པ་དང་། །ལེགས་ཆ་འོང་བ་སྒྲུང་ན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད། །གང་
སྒྲུང་ལས་དུ་འབྱེར་རོ་བྱས་ནས་གང་ལའང་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པ་མིན་པས། །ལེགས་ཆ་ཆེ་
ཆུང་གཉིས་ཀྱང་ཆེ་བ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད། །འོན་ཀྱང་མི་དང་རྩོད་དགོས་པ་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དུག་འོང་ན་དགོས་པ་ཆེ་བར་འདུག་ཀྱང་དོར་ལ་བཏང་། །གཙོ་བོ་ལས་ཀྱིས་
གཤོས་པས་ལས་ལ་བརྟེན། །ལས་ཀྱིས་གང་བཤམས་ལ་ཆོག་གཤམ་བྱ། །ཁོང་ཁྱོ་སོགས་
སྒྲུང་ནས་ཆོས་ལ་འབད་བ་ཉིད་འདི་ཕྱི་བམས་ཅད་འོང་བའི་རྒྱ་ཡིན། །གང་ཞིག་སྒྲིམས་
ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟར། །དེས་ནི་གནས་གང་དུ་
གོགས་སུ་དང་འགོགས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་ལྷའི་གནས་གོགས་ཟས་གོས་བཞིན་དུ་མི་
བདེ་བ་མེད། །སྒྲིག་རུས་ཆག་པས་ཀྱང་དུ་སོང་། །མཐའ་དུ་སྒྲུགས་པས་དབུས་སུ་
ཆུད། །མགོ་བུམ་བསྐྱར་བས་རྒྱང་མིག་གསལ། །ཁ་ཞེ་ལོག་(༥༧བ)པས་ཟས་དང་
ཐུང། །གཞོད་པ་སྒྲུག་བསྐྱལ་བྱུང་བས་འཆོངས། །བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་གཤམ་པས་གཏི་
མུག་གི་མུན་ནག་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུག་པ་བམས་ཅད་སངས། །མི་ཡུལ་དུ་ལྷའི་བདེ་བ་ཐུང་
བ་འོང་སྟེ། །སྒྲིས་རབས་སུ། །ཡིད་ལ་ཞེ་སྒྲུང་ཡོད་ན་བདག་དང་གཞན་དག་ལ། །རེ་
བར་འགྱུར་བའི་མེ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྒྲེག་པར་བྱེད། །དེ་བས་སྒྲེ་བོ་སྒྲིག་ལ་འཛོམ་པ་དེ་
དག་གིས། །གཉིན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟེན་ལ་སྒྲིག་པ་སྒྲོང་བར་བྱ། །དགོན་པའི་མེ་ནི་རབ་
ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཆུ་གྲང་ཆེན་པོ་མཐའ་གྲས་འབབ་དང་ཐུང་གྱུར་ན། །རི་
ལྟར་རབ་ཏུ་ཞེ་བར་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའང་བཟོད་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བུམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དག་ཡང་འཕེལ་མི་འགྱུར། །
དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མཆོད་འོས་བདེ་བའི་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་ཡོན་

ཏན་ཐ་མར་མཐོང་རིས་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ལས། རམ་ལུང་པ།
 སྒེའུ་བུར་པ། གྲལ་པ་གསུམ་ལ་སྟེན་དུ་ཅི་གསོལ་ཡང་། ས་རྩོལ་སྒྲིབ་དང་བྱུང་མེད་
 པས་བདེ་བར་བྱུང་། བྱི་མ་ཀུན་སྟེན་ཁུར་སྒྲལ་པས་མ་བདེ་བར་བྱུང་། ཞེས་དང་།
 གཤེན་སྟོན་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་བྱས་ན། ལྷོག་ཁ་བཙན་པོ་ལ་ཡང་གཏོར་བྱ་བ་ཡིན། ཁྱོད་
 རང་ལྷ་མ་བྱས་པའི་བཤགས་པ་གྲིས་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྩོམ་ལ་མིས་
 འབྲུ་ཡིན་འདུག་བྱས་པ། མིའི་སྒྲིག་གཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་མིན་པ་ཅི་ལ་བྱེད། ཅིས་གསུངས་
 པས། སྒྲ་མ་སྒྲེལ་འབྲོ་ཆོད་གསུང་བ་དང་། སྒྲིད་འདུག་ཏུ་ཡང་། སེམས་ཅན་མགྲུ་ལས་
 བྱུར་བ་ཡིས། ཁ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག ཁོའདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། །
 གྲགས་དང་སྒྲིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། ཞེས་སོ། ཁ་ཉིད་སྒྲིས་རབས་སུ། དེ་ལྟ་བུས་
 ཅ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་བཟོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། མེད་ན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དགེ་བ་རྣམས་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་ཁེ་རྟེན་པ་དང་འབྲུ་བར་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བཟོད་པའི་གཏམ་བྱ་བ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དུད་འགྲོར་གྱུར་(༥༥ན)པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་བཟོད་པའི་མཁུ་ཡོད་ན་མིར་གྱུར་བའོ། རབ་ཏུ་
 བྱུར་བ་ལས་འཆེ་བ་ལ་བཟོད་པ་དང་མི་ལྟན་ན་མཛེས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་དང་། རྣམ་
 ཅན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །འདུལ་དང་འགལ་བའི་ལམ་ལ་བསྟན། །དམ་པ་
 རྣམས་ནི་གོམས་པའི་བྱིར། །དེ་ལ་འང་པན་བརྟགས་བཞིན་དུ་བཟོད། །བཟོད་པ་
 བསྐྱེམས་པ་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་ཐོབ་པ་འགྱུར་བ་ཡི། །དུས་དེ་ལོ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་བ་
 ལ། །གཞན་གྱིས་གཞོད་ཆེད་ལྟ་བུ་དག་བྱས་གྱུར་གྱུར་། །དེ་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར་སུ་ཞིག་ཡོད། ཅིས་སོ། གསུམ་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་ནི། དུག་འབྲུལ་
 སྒྲིན་ཡོན་སེམས་གཏོར་བསྟོ། རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་གཡོ་འབྲུལ་མེད། ཁོར་བ་གཞི་བཙས་
 དང་དུ་ལེན། ཁོས་ཟབ་དགའ་སྒྲོས་རབ་ཏུ་འབྱེད། ཅིས་པ་ཆོག་དང་པོ་འདི་ནི། ཆོག་

ཀར་གཅིག་ལ་སྒྱིར་བསྐྱར་པ་མཐའ་དག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་པར་དུ་བཟོད་པ་
 དང་སྒྱིད་སྒྱུག་ལས་འབྱེད་གྱི་གནད་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ། གནད་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཉུང་རུས་
 འདུས་པ་ཞིག་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་དུག་གིས་ཡུལ་དུག་ལ་གཏོ་ཐུག་གིས་འབྲུལ་
 པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་དུག་ལ་འདོད་ཆགས། མི་འོང་བ་དུག་ལ་ཁོང་ཁྱོ། བར་མ་
 དུག་ལ་གཏོ་ཐུག་ཉིད་བསྒྱེད། དེ་ལས་ལས་བཟང་རན་སྒྲ་ཆོགས་བསགས་ནས་འཁོར་
 བར་འབྱམས། བད་པོས་ཟིན་ན་སྒྲོན་སྒྱིར་སྒྲ་བ་ལྟར་དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འབྱམས་
 ལུགས་ཤེས་ན་གཉེན་པོའང་རྟོགས་སྒྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆ་གཉིས་
 ཀ་ལ་འབྲུག་ཏེ། ཡིད་འོང་གི་ཆར་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོགས་ནས་
 དེའི་སྒྲོན་སྒྲོམ། སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་ཁྱོ་བ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲོམ། སེམས་ཞེས་པ་
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་བཟུང་སྟེ། དུག་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོར་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ། གཏོར་ཞེས་པ་གཏོར་
 ལེན་དང་། བསྐྱེ་ཞེས་པ་མཐུག་(༡༡བ)བསྐྱེ་བས་རྒྱས་གདབ། འདི་ནི་བསྐྱར་པ་སྒྱིའི་
 གནད་ལ་གོ་བ་སྟེར་བ་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་གཡོ་འབྲུག་
 མེད། །ཅིས་པས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པའི་རོ་བོ་ཉམས་ལེན་བསྐྱར།
 ཆོར་བ་གཞི་བཅས་དང་དུ་ལེན་ཞེས་པས་སྒྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལེན། ཆོས་ཟབ་དགའ་སྒྲོས་
 རབ་ཏུ་འབྱེད། ཅིས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པའི་རོ་བོ་དང་ཉམས་ལེན་སྟོན་
 ཏེ། རྒྱ་བ་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་སེམས་ཅན་མིན་པའི་གཞོད་འཆོ་ཅི་བྱུང་ཡང་ངེ་
 རབ་ལྟ་བུར་གཡོ་འབྲུག་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་ན། ཆོས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་མཐུན་རྒྱུན་སྒྱུ་བ་པ་ལ་སྒྱུག་
 བསྐྱེལ་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲོ་བར་མི་བྱེད། བད་དང་དབུལ་པོར་ས། གཤེད་པོད།
 བདེགས་པ་སོགས་ཆོར་བ་སྒྱུག་བསྐྱེལ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་དུ་ལེན། ལས་དུ་འབྱེད་

འོ་ར་བུ་བཞུགས་སོ། །

སྒོ་སྒྱུར་གི་ཁྱིད་ཡིག་(༡༥)རྣམ་དག་གཙུག་གི་མོར་བུ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲ་མ་ཐུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། རྒྱབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་
 རྣམས་ཀྱི། མཐའ་ཡས་ཕན་བདེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལུང། མཐའ་ཡས་མཁྱེན་པས་
 དགོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་བའི། རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད། རུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་ལ། རྟག་ཏུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་པས་ཐུག་འཆའ་ལོ། རུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ། སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བགོད་པ་གཅིག་པ། ཕན་བདེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་ཐམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་དང་པོར་ཕན་ཡོན་ལེགས་པར་མཐོང་བས་ཡིད་དྲངས་པ་ཞིག་དགོས་པས། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་རི་ཙམ་ཞིག་ཡོད། རྒྱད་ལ་རི་ལྟར་དུ་སྐྱེད་སྟམ་ན། དེ་ལ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་བཟུང་མི་རུས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཡབ་དང་ཐུས་མཇལ་བ་ལས། དགོ་སྒོར་
 དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་གང་གའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་
 བརྩོད་ཀྱང་བརྩོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོད་པ་ན། སེམས་ཅན་རི་ཙམ་དུ་བསྐྱུ་བར་བསྐྱུས་པའི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་

སྟོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་སྟེང་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་སྟུང་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུར་པོ་དེ་སྟེང་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་(༡ན)བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །སྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །གསུང་བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་བཟུང་མི་རུས། །འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། ཆོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྩོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་བདེ་སྒྲག་བྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་མཛོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་མེད་པར་འཐོབ་པ་དང་། སྟན་པ་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རྟེན་བཀྱར་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་འཆོ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། བདེ་འགྱོར་སྐྱེ་ཞིང་རན་སོང་གི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་རྒྱན་དུ་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སྤར་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་རྟེན་འཕང་དུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཙམ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་གང་གའི་སྤར་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་སོ་སོ་ནས་བརྟེན་སྤར་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བརྟེན་སྤར་དུ་བྱས་པ་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བུལ་བ་གང་གིས། མེ་ཏྲག་གཅིག་སྤལ་བ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུར་པོ་སྤལ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུར་པོ་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྐྱེས་སུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་ཅིག་ཙམ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྤར་པོ་

༥ གསུམ་པ་ནི། རྩོད་པོ་བཞེད་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་མིག་སྒྲིབ་མིག་མེད་
པ། །དེ་ལ་སྒྲིགས་བདེ་སྟོན་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་བཟང་པོར་འདི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བུམས་པའི་དགའ་ལྷན་ཉིད་འཛིན་རང་བསེལ་བའི། །སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་སྟོམས་སེམས་འོད་བཟང་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཡོངས་
རྒྱས་པའི། །སངས་རྒྱས་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཆར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་འགྲོ་རྒྱུད་

ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སེལ། །འདི་ནི་འགྲོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་སྟོབས། །འདི་ནི་སྤྲིད་པ་
ཀུན་གྱི་ཞལ་པ་བརྟུབ། །སྤྲིད་པའི་འགྲོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་སྤྲིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། །གང་དེ་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །
སེམས་ཅན་མགྲོན་ཆེན་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། (༣༣)ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་
ཡང་། ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། གསུང་བ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་ནས་
ཆོད་མེད་པར་གསུངས། ॥ ॥

༥ བཞི་བ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བསམ་པ་
སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ན་ཡང་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་།
ཅིག་པ་དང་གིང་རྣམས་ལས་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པ་
ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཉིད་ལས་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྤྲིད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཆོས་འདོད་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྗེད་ཅན་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་རི་སྤུལ་དང་།
གིང་གི་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིགས་བམ་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཀྱང་
ལག་མཐིལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། ॥

༦ ལྷ་པ་ནི་སྤྲིད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ། ཆོས་འདོད་པ་བསམ་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་ཞལ་ཉེ་བར་
སྟོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུང་བ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཡོད་ན་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཆགས་མེད་པར་འདུ་སྟེ། རོ་རྗེ་གདན་ན་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་

ཇོ་བོས་གཟིགས་སུ་བྱེན་པས་སྐྱུ་གཉིད་མེད་ནས་དེ་བར་དུ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་གྱིན་བཞུགས་
པས་ལྷ་ཁང་རི་ལྷ་བར་གཟིགས། བྱིས་སྒྲོ་བྱི་ནས་གཟིགས་པ་དང་བྱད་མ་བྱུང་བ་དེ་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུང་སྐད། གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔལ་མེད་གཟིགས་པ་དང་མཛོན་གཤམ་སོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ལོ་རྒྱས་མང་དུ་གསུངས་སོ།། ॥

༥ དུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བསྟོན་བཀྱར་བསྐྱུགས་པ་འབད་མེད་དུ་
ཡོང་ཡང་ཡོང་། འོས་ཀྱང་འོས་གསུང་བར་གདའ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་
སྐད་ཅིག་གིས། །(༣༧)འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་བྱག་
བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕན་བཏགས་ལན་ལྟོན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་
བསྐྱུགས་འོས་ན། །མ་བཙོལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། །གསུང་། རིན་པོ་ཆེ་ཡུང་པོའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་གིང་རྟེན་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷས་རྩེ་དགའ་ཞིང་
དགའ་མགྱུར་སྒྱུད་ལ། དེའི་གིང་རྟེན་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན། ཀྱན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་དེའི་གིང་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱེ་ལ་ཡང་བསྐྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
གནས་བརྟན་གྱི་རིམ་བྱུང་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་ལ། བསྐྱེད་
པའམ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིམ་གྱོད་དང་
གཡོག་བྱ་བ་བཙོན་པར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་ལ་གཞན་གྱིས་
བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། ད་ལྷ་རང་རེ་རྣམས་རྟེན་བཀྱར་ཞིག་ཡོང་ན་གང་
ནས་ཡོང་གང་ན་ཡོད་སྟམ་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་བཀྱར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་ཟབ་པ་ཅི་འདྲས་ཡོང་། འདི་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ॥

༥ བདུན་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 བྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་སྤྱང་བའི་བསྐྱར་ས་ཉིས་འགྲུར་ཙམ་
 ཞིག་གིས་དྲག་དུ་བསྐྱར་ས་པས། གཉིད་ལོག་གས། ཟློས་སམ། བག་མེད་པར་གྱུར་པ་
 ན་ཡང་། གཞོད་སྒྱུན་སོགས་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་འཆོ་མི་རྣམས་པ་དང་། ཡམས་དང་
 རིམས་ལ་སོགས་པ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱིས་སྤྱར་དུ་འབྲུབ་པ་དང་། གང་དུ་གནས་པ་དེར་ཡང་འཛིགས་
 པ་དང་མུ་གེ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞལ་ནས། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་ཤེས་ཤུ་མོ་ཡོད་པས། དེད་རང་གིས་མའི་
 འདུ་ཤེས་བྱས་པ་ན། ཁོང་གིས་སྤའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དཔེ་ཀར་ཀྱན།
 སྤྲ་རི་བར་པའི་མདུན་དུ་(༧ན)བག་པའ་ཀྱིན་སྟེ། དེར་ཁྱོད་ར་ལ་གཞོད་འཆོ་མི་
 བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། ཁྱེད་ལ་ར་ལས་བསམ་རྒྱ་མི་འདུག་པ་ཟེར་སྟེ། དེར་མ་
 ཟད་མའི་གཞོད་པ་ཡང་མི་ཡོང་སྟེ། སྤྲ་མོ་དུས་བོད་དུ་ཉོར་དམག་གྱུར་། མི་མང་པོ་སྐྱེ་
 གྲལ་བྱས་ཀྱིན་བསང་། དེ་དུས་འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། རང་རེ་རྣམས་འབྲོས་པ་
 ལས་བྱམས་པ་སྒྲོམ་གསུང་ནས། བྱམས་པ་སྒྲོམས་པས། ཉོར་གྱི་དཔོན་དེ་ཤིང་། ཆོས་
 རྗེ་ལ། འདི་རའི་མ་དེ་རང་འདྲ། འདི་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཟེར་སྟེ། དག་པའི་བཤེས་
 གཉེན་སྒྱུན་སྤྲ་བས། བྱམས་པ་རང་ལོ་བརྒྱད་དུ་བསྒྲོམས་པས། མཐུག་ན་མར་སྤང་
 རི་བོང་རྣམས་ཁོང་རང་གི་པ་མ་མཐོང་བ་ལྟར་དགའ་ཆོར་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ॥ ॥

༥ བརྒྱད་པ་ནི། བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི། ལམ་འདི་དམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཀྱི། བདེ་བ་
 མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་པས། དུས་སྟོན་བཟང་པོ་དང་འདྲ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཁོར་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 རས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི། དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། །གང་ཞིག་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བ་འཕེལ་བ་ཡིན། །
 ལག་ན་དོ་རྗེ་བསིལ་མཆོག་རྣམས། །བདུད་ཀྱི་གཅན་པ་སྤྲུག་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་

ཐུག་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྟག་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བའི་མ། ཁྱེས་དང་། སྒོ་མ་པ་
 ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགེ་བའི་མྱིར། ཁངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །
 དགེ་བའི་བྱུགས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་། ལུ་སྤྱོད་འདྲ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། ཁྱེས་
 རེད་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱངས་པ་ན། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་
 སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པར་མཛད་ནས་བྱུགས་བརྩེ་བར་མཛད་
 པར་གསུངས་སོ། །

༥ དགུ་པ་ནི། གསལ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་
 རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས། ལན་
 རྒྱུ་མར་ལྷའི་ནང་རྒྱུ་སྤྱོད། ལན་རྒྱུ་མར་མའི་ནང་རྒྱུ་སྤྱོད་ཏེ། ལྷ་དང་མིར་སྤྱོད་པ་ན་
 དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ལ་བྱི་བའམ་གང་བར་མི་མཛོད་ནོ། ཁྱེས་དང་།
 སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། (༤བ)རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་ལྷ་སྤྱོད་པེར་ན། འོ་ར་སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཡིད་
 བཞིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ། གཞན་ཀྱིས་
 གཞོད་པ་བྱ་བའི་འཛིགས་མེད་དོ། རྟེན་བཞིན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 འོ་ར་སྤྱོད་པོ་ཆེན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 ཡང་། རན་སོང་དང་རན་འགྲོས་གཞོད་པ་བྱ་བའི་འཛིགས་པ་མེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་
 ལྷར་རོ། །

༦ བརྩ་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པས་
 ཡིད་བཞིན་ཀྱི་འོ་ར་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱོད། ཁས་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་
 བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ལྷ་སྤྱོད། ཁྱེས་དང་། སྤྱོད་པོ་ན་སྤྱོད་ཀྱིས། རྩོམ་ཆོས་
 སྤྱོད་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག ཉིན་རེ་རྒྱས་གསུམ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། ཁྱེས་པ་ཡུད་ཅམ་ཐང་

གཅིག་གི། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་མོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་
 དག་ཀྱང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དྲུག་དང་མཚོན་གྱིས་
 གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཆར་ས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་
 འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོ་ལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གཞོལ་བ་
 ཡིས། །སློབ་གྲོས་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱ། །ལྷ་མོའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །རི་སྐད་
 བཤད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལ་སྟོང་ནས་མི་སློབ་
 ནའང་ལྷ་མོའི་ཕྱིར་དུ་ཅུང་ཟད་རེ་སློབས་དང་། རོ་མཚར་ཆེ་ཡང་སྙམ་པ་ཡོང་གི་
 གསུང་པར་གདལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱི་ཞལ་ནས། བསོད་ནམས་ཞན་པ་
 ཡོན་ན་ལྷ་མོའི་སློབ་ཅམ་ཡང་མི་འཇུག་གསུང་སྟེ། ལ་ནི་གྲུང་ཆེན་དྲེགས་པ་ཡི། །ཀྲུང་
 པ་འགེམས་གིང་དབྱེ་མི་སེམས། །གདོལ་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི། །ས་ཡི་
 དཀྱིལ་ལ་ཁོར་བསྐྱར་མི་སེམས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དམན་པ་ཡང་། །ཟབ་ཅིང་སྒྲ་
 མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཡོན་ཏན་བབྱངས་འདས་འབྱུང་བའི་གནས། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་རེ་བ་
 མེད། །གསུང་། རོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་ན་རེ། །རོ་བོ་ལ་ཡི་དམ་མང་པོ་
 མཐོང་བ་དང་། ལུན་མོར་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་རི་(46)
 བརྒྱད་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཡང་མི་ཕྱིན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོངས། ལུན་རས་
 གཟིགས་བྱགས་རྗེའི་ལྷ་ཡོན་པས་ཡི་དམ་དུ་གྱིས་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན། ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྟུང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་རབ་
 ཏུ་བཟུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་
 ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་

པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བུམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ། མི་གཅིག་
 པོའི་ཆོས་གཅིག་པོ། ཆོས་གཅིག་པོའི་གོ་ཆོད་པོ་བྱའོ། །ད་ལྟ་རང་རེ་མོས་པ་ཡེ་མེད་
 པས་འདིའི་པན་ཡོན་རྣམས་མ་ཐོས། མ་གོ་མ་བསམས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། པན་
 ཡོན་འདི་རྣམས་ལ་རེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འདི་རྣམས་
 བསམས་པ་གལ་ཆེའོ། །པན་ཡོན་རྒྱས་པར་ནི་སྔར་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་
 དང་། སྟོད་འཇུག་སོགས་དང་། ལམ་རིམ་རྣམས་སུ་ལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། བདག་གིས་ཀྱང་
 གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟར་པན་ཡོན་ཆེན་
 རྒྱད་ལ་རྗེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་སྟམ་ན། འདི་ལ་རྩོམ་རྗེས་འདིའི་གདམས་ངག་རྩད་གཅོད་པ་
 ལ་དགའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟུན། སྤྲོ་མ་ཡང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མང་དུ་བསྟེན།
 ཁོང་རང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་ལ་བྱུགས་དམ་མཛད་པས། འདིའི་གདམས་ངག་
 ཁོང་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། ཁོང་ནས་བརྒྱད་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པས་ཁོང་གི་འདི་རང་
 པན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་ལ་དོན་བདུན་དུ་མཛད་དེ། སྔོན་འགོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་
 པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟུང་བ། རྟེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ།
 ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ཏེ་བསྟན་པ། སྟོ་འབྱོར་པའི་ཆོད། སྟོ་སྟོར་གི་དམ་
 ཆོག་ སྟོ་སྟོར་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བདུན་གྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལམ་གྱི་
 མཐུན་རྟེན་ཆོགས་བསགས་པ་ལ། སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མན་ངག་
 ལས་འབྱུང་བ་(༥བ)ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱང་སྟུན་རས་གཟིགས་ལ་ཡི་དམ་དུ་བྱ། སྤྲོ་མ་ཡང་
 ཡི་དམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ལ། སྟོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྲོ་
 མ་གསེར་གླིང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས་གནས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར་གནས་ཁང་
 གྱི་དོར་བྱས་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཀྲམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པ་མཛེས་པར་

བཤམ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་ཡིད་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་འཁོད། སྒྲ་མ་རྒྱལ་
བ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཏེ་ལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར་དམིགས་ལ། ཡན་
ལག་བདུན་པས་མཉེས་པར་བྱ། ॥

༥ དངོས་གཞི་ཆོས་ལྟ་ལྟར་དུ་བྱ་བ་ལས། ལྟ་ནི། བསྐྱེན་པའི་པན་ཡོན། ས་
བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས། ཅ་བ་དད་པ་སྦྱར་བ། བཀའ་བྱིན་བྱན་པས་གྲུས་པར་བྱ་བ།
མཉེས་པ་སྦྱབ་ཅིང་མི་མཉེས་པ་སྦྱར་བར་བསམ་པའོ། །མཐུག་ནི་བསྐྱོ་བ་བྱ་ཞིང་
དངོས་གཞིའི་བསམ་པ་སྤེལ་བ་ལ་འབད་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་
ཚུལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ལ་བསྒྲེལ། ॥

༥ གཉེས་པ་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། སྟོབས་བཞིས་སྟིག་པ་དག་པའི་
ཉལ་སྦྱར་བྱུང་དུ་སྟིག་པ་སྦྱར་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་པོ་གསུམ་པ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
སོགས་ཀྱིས་བྱའོ། ॥

༥ གསུམ་པ་བསག་སྦྱར་གཉེས་དང་ལྷན་པས་སྟོན་འགྲོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཆེ་ཚུལ་མཐར་
བུག་ལ་དོན་ཆེ་ཚུལ། རྒྱུ་ལྡན་སྟེད་དཀའ། འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟེད་དཀའ། རོ་བོའི་
སྟོན་སྟེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམས་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་སྦྱེས་པ་ཤེས་པ་བྱ། ॥

༥ གཉེས་པ་འཆི་བ་བསམ་པ་ལ། ཅ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགུ་ལ་སོགས་པས་
འཆི་བ་བྱན་པས་སྟོང་པོ་ལེན་པ་ལ་བྱི་བཞོལ་འགོག་ནུས་རོ་ཤེས་པ་བྱ། ॥

༥ གསུམ་པ་ལས་འབྲས་ལ། དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་ལས་ལས་དངོས་དང་།
ལས་རིས་པ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་
མི་བྱ་བ། ལས་ལྟུ་ཡང་། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་
ལེགས་པར་བསམས་ལ། དགེ་སྟིག་སྤྱ་ཞིང་སྤྱ་བ་ནས་འཐུག་སྟིག་བྱེད་པ་འོར་བ་

༥ བཞི་པ་ལ་ཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ། (༦ན)ལ་ཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་
 དམིགས་སྒྲེ་གྲ་ན་འཆི་མི་སྤྲུག་པ་དང་བྲད་པ། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ། འདོད་པ་བཙལ་
 གྱིན་མ་རྟེན་པ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་བསམས་ཏེ། ལ་ཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་
 ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ། ཁང་པ་མེ་ཤོར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འོར་
 བ་བྱ། དེ་རྣམས་ནི་བྲིད་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྒྲེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ་སྔོན་དུ་
 སོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། ཅིས་པའི་
 དོན་མདོར་བསྐྱེས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་ལས་བལྟའོ། །

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱད་པ་ལ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་
 སྤྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒོམ་འགོ་ནས་སྤྱད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པར་བྱ།
 དེ་ནས་སྒོམ་བདེ་བ་ལ་རྒྱུ་ལ་གྱུར། ལག་པ་མཉམ་གཞག ། རྒྱལ་ཚོགས་དང་དྲུ་
 བསྐྱར། ལའྱིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱུག ། ཁོ་དང་མཆུ་རང་ལྷགས་པ་བྱ། མིག་མི་འགྲུལ་
 བར་སྒྲ་ཅིར་ལྟ། དེ་ནས་ཉན་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གས་ཆེན། ཐུན་ཀྱི་ཐོག་
 ལར་རྒྱུ་ཕྱིར་རྒྱུ་ནང་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བཅུ་འི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བགྱང་།
 དེ་ལྟར་ཡར་དར་ཡར་བསྐྱར་ལ་བརྒྱ་རེ་ཅུ་མ་བགྱང་། དེ་ལ་གོམས་ཏེ་ཡིད་མི་འཕྲོ་བར་
 རྒྱུར་ན་ཁྲག་པ་རེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཅིས་ཏེ་བཅུ་འི་བར་དུ་བགྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོང་
 བས་གོང་དུ་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཅུ་འི་བར་དུ་ཅི་བ་ལ་སོགས་བྱས་ལ། ཐུན་ཞབས་
 རུ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ། ཅི་ལ་ཡར་མི་རྟོག་པར་བཞག ། དེའི་ཆེ་བྱིང་ན་
 ལུས་སེམས་སྒྲིལ་པ་དང་། སྒྲོད་ལས་བསིལ་དུ་བྱ། མོད་ན་གང་ཤར་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་

པ་ཅམ་མམ་སྒྲིལ་ཤས་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་གནད་དུ་གང་འགྲོ་བ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་བ་
 བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་མཚན་མ་བྱུང་ན། གཞོན་ལྷག་མཐོང་
 རྒྱུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་གཟུང་བ་ཡུལ་དུག་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །(༥བ)ཞེས་པའོ། །འཛིན་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དབྱུད། །ཅིས་པའོ། །འོ་ན་དེ་
 ལྟར་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་
 རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་བྱ་ཡི། དེ་རྣམས་
 ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་ཞེས་
 ལྟ་བའི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་པ། དག་བ་སྒྲུང་བྱས་ཐམས་ཅད་དུང་ཕྱིས་པ་ལྟར་གཏོང་བ།
 ཕྱིས་འབྲུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཐུང་དུ་
 གཞུག་པར་མི་བྱའོ། །འབྲུལ་རོར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བདེན་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་ཆད་ལྟ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་དོན་མེད་ལ། ཆད་མས་མ་
 གྲུབ་ན་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ལ་སྦྱིར་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ཡོད་པར་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། བདེན་
 པར་མེད་པར་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་རྗེའི་ལམ་རིམ་
 ཆེ་ཆུང་སོགས་དང་། ཁོ་བོས་འདྲིའི་བཤད་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་སོགས་དང་།
 དོན་དམ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་སོགས་སུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 ལྷག་མཐོང་སྒྲིལ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་ནས། དབྱུད་པ་རྣམ་བདུན་ལ་སོགས་པས་
 བདེན་པར་མེད་པར་དབྱུད་ལ། དབྱུད་པའི་མཐར། ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་རང་ལ་
 བཞག་ །ཅིས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ལྟ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 གཡེང་བར་གསུངས་པས། དེ་ནས་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་རགས་པས་དབྱུད་པ་ན་རི་ལྟར་

ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས།
ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངས་འདྲེན་ལྷན་པ་འོང་སྟེ། དེ་
ནས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཞེ་གནས་ནི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ངས་འདྲེན་མི་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཞེ་ལྷག་རྗེས་མཐུན་པ།
འདྲེན་ལྷན་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་རྗེ་འཇམ་དཔལ་ལས་བལྟའོ། །
མཉམ་གཞག་(ལྔ)ལས་ལངས་པ་ན། ཐུན་མཆོམས་སྐྱུ་མའི་སྒྲིས་བྱར་བྱ། ཞེས་པས་
ཐུག་སྒྲོར་བ་སོགས་ལར་ན་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་འཇམ་དཔལ་ལས་
གཞག་གི་ཉམས་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་འཇམ་དཔལ་
ཅན། །བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་
གཉིས་སྐྱར་དུ་རྟོགས་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོན་འགྲོ་བུམས་
སྟོང་རྗེ། དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཞེས་པ་ཅུང་མི་ལེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་མི་སྒྲུང་ཞིང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་མན་ངག་ཀྱང་
ངོས་ཟེན་པོ་མི་སྒྲུང་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །བསྟོན་སྐྱབ་ལས་སྐྱོར་གསུམ་དུ་བྱས་ནས།
བུམས་སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིས་བར་དུ་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་པ་བསྟོན་པ། རྒྱུད་ལ་སྒྲ་ཟེན་
སྒྲིས་ནས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་སྐྱབ་པ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་བདག་གཞན་
བརྗེ་བ། ལས་སྐྱོར་ཞེས་པ་ལ་ཡང་། གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་མི་སྒྲུང་ཡང་སྐྱ་མ་
ལས་དོན་སྐྱུ་ཅུང་ཟད་འཆར་ཏེ། བུམས་སྟོང་རྗེས་ཕན་འདོགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་
སྐྱེད་སྤྱོད་ནས། སྐྱེས་པ་ན་གཏོང་ལེན་ལ་སོགས་པས་ཕན་འདོགས་ལས་ལ་སྐྱར་ཞེས་
པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་བས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་འཇམ་དཔལ་ཅེ་ཅོང་ཁ་པའི་གདམས་ངག་གིས་བརྒྱན་

ནས། དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྲུང་ས་ཏེ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་སྒྲུང་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་སྒྲུང་བ་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་དྲུག་ཏུ་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་
སྒར་པན་བཏགས་པ་བསམ། བྱིས་པན་འདོགས་པ་བསམ། ད་ལྟར་པན་འདོགས་པ་
བསམ། དུས་གསུམ་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་ལན་དུ་པན་འདོགས་དགོས་པ་བསམ། པན་
བྱས་པ་ལ་གྱོང་མེད་གྱི་སྟེང་དུ་ཁེ་ཡོད་པ་བསམ། བསམས་པའི་འབྲས་བུ་པན་འདོགས་
ལག་ལེན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཆོ་འདིར་ས་ལ་བསམས་ཏེ། ས་འདིས་
བདག་ལ་པན་ཆད་མེད་པ་བཏགས་ཨང་སྟེ་དུ་བསམ། ཇི་ལྟར་བཏགས་ན་དང་པོ་
མའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་སྟུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱང་། དེ་ནས་བཅའ་བའི་
དུས་ལྷུ་ཆོགས་ཡོ་བྲལ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྐད་ན། (ཡབ)སྟུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་གདའ།
དེའི་ཆོད་ལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོང་ན་དྲག་པས་ལུས་ལས་ཐོན་མ་ཐག །ནད་རོ་འདྲ་
བ་འདི་བཅོམ་གཞར་ལ་བཏང་ནས། བྱི་ལ་སྟེར་བའི་ཆོད་དུ་འདུག་པ་ལ། ས་བྱིན་པར་
གསོས་པ་བྱིན་ཆེ་ཨང་སྟེ་དུ་བསམ། དེ་ནས་ཀྱང་གཞན་བཞིན་དུ་ལྟོ་གོས་བྱིན་པ་
ཅམ་གྱིས་ནི་མི་ཆོག །མི་གཙང་བའི་སྤྱན་བུ་འདྲ་བ་ལུས་གྱིས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
མི་ཤེས། དག་སྒྲུབ་བརྗོད་མི་ཤེས། ཡིད་གྱིས་སྒྲུང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས། ཐ་ན་ཟས་ཟ་
བ་དང་མི་གཙང་བ་ཡང་གཏོང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲལ་ནུ་ཞོ་བསྒྲུན། ཟས་ཁས་བྱིན།
སྒྲུབས་ཁས་འཛིབས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས། བཟའ་བཏུང་གང་ཞིས་བྱིན། གོས་
གང་དྲོ་གཡོགས། དེའི་དུས་གདོན་ལ་སོགས་པས་རྒྱན་དུ་འཆོ་བ་ལ་མཚན་ཡལ་གཉིད་
མེད་པ་ཤ་སྟག་བྱས། མི་སར་རང་ཞོག །རང་སར་མི་ཞོག་ཅིས་པ་ལྟར་བསམས་ན།
མའི་བྱིན་འདི་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འདུག་ཨང་སྟེ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་རང་
གི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་པན་པ་སྒྲུབས་ཀྱང་། ལེགས་སོ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པའི་ཁར་ཉིག་འཆོ་འབའ་ཞིག །ཁ་དུང་ས་བྲལ་བ། འདྲ་གཅིག་འདྲ་ན་

བརྟུངས་བཏག་ཉིག་ཆོ་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དེ། ལར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
 བྱུང་གང་ཆོ་བ་ཞིག་མ་རྒྱུ་ལ་གསོ་བ་བབས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་སྒྲིང་ལ་ཡི་
 མེད་གྱི་སྒྲིང་དུ་བྱམས་པའི་མིག་གིས་བརྟུངས། བཙེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་བས་དྲིན་
 ལ་ལམོར་སྟབས་མི་འདུག་ཨང་སྟམ་དུ་བསམ། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་བསམ་པ་ཤེས།
 ལས་སྒྲུབ་ལུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་མ་དོར་བར་རང་གི་ཞིང་ཁང་ནོར་སྒྲུགས་ལར་ན་རང་གིས་
 ལོངས་སྒྲིད་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་ལ་བྱིན། སྒྲར་ཡང་བྱ་ལ་དགོས་སྟམ་ནས་སྟོག་
 སྟོག་གཏམ་རན་དང་བསྟོན་ནས་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཅའ་གྱིན་བསགས། རང་གིས་ཟ་ས་
 ལུས། འབྲུང་མ་ལུས། སྒྱིན་པ་གཏོང་མ་ལུས་དེ་ཙམ་དུ་སྟུག། །བྱ་མེད་ན་དེ་འདྲ་ཡི་མི་
 དགོས་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱ་མེད་ན་རང་བས་ཆད་སོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་
 བདག་གང་བདེ་གང་སྒྲིད་བྱེད་པར་གདའ་བ། དེ་བས་ན་མ་འདིས་ངའི་སྒྱིར་དུ་སྟུག་
 བསྐལ་དཔག་མེད་སྒྲིང་བ་བསྐལ་ནས་པན་པ་བྱས་འདུག་ཨང་སྟམ་དུ་བསམ། ཆོ་
 (༥)འདིར་མ་ཟད་ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ་མ་བྱས་པ་ཡང་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད། དེའི་
 དུས་སུ་ཡང་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེར་པན་པ་བྱས་པས། འདིའི་འོ་མ་འབྲུངས་པ་དེ་
 སྒྲིགས་གཅིག་དུ་བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཡང་མི་ཤོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་
 བྱིན་པ་གོས་བཀོན་པ། ལོངས་སྒྲིད་གཞན་བྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་དྲིན་ཇི་
 ལྟར་འཇལ་ཨང་སྟམ་པ་ལན་ཉི་ཤུ་ཙམ་མཐ་ནན་ལྟར་ན་གྲངས་ཆད་པ་མེད་པ་བསམས་
 ཏེ། འདིས་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བསམས་པས་མ་
 གྲངས་མེད་པ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་གཏོང་ནས་འདྲོངས་པ་དང་། དེར་པན་པ་བྱས་པ་ལ་
 དྲིན་དྲན་པ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་སྒྲོའི་གཏོང་ནས་སྒྲིབ་བྱུང་ན་གཉེན་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲིམ། དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཐོན་ན་བར་མི་རྣམས། དེ་ལ་ཐོན་ནས་དག་རྣམས།
 དེ་ནས་རྒྱ་རི་ཆེར་བཏང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་ཤེས་པ་དང་། དྲིན་དྲན་པ་

ཡོང་བ་བྱ། དེའི་སྒོ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར། ས་བཅད་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་
བསམ་སྟེ། ॥

༥ གཉིས་པ་བྱིས་པས་འདོགས་པ་བསམ་པ་ནི། དེ་དང་ད་དུང་འཁོར་བ་རྣམས་
སུ་འབྱུང་དགོས་པ་བྱུང་ན། ས་མ་གཉིན་བཤེས་ཡུལ་མི་བྱིས་མཆོས་ཚུན་ཆད་དུ་གྱུར་
ནས་པས་འདོགས་པ་དང་། འབྱུང་མི་དགོས་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པས། མ་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས།
བདག་ལ་གཅིས་ཤིང་མངས་པར་འདུག་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ། ॥

༦ གསུམ་པ་ད་ལྟར་པས་འདོགས་པ་བསམ་པ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་པ་མས་པས་
འདོགས་ཚུལ། གཉིན་གཞན་དང་མཛའ་བཤེས་དང་བྱིས་མཆོས་དང་། ཡུལ་མི་སྦྱིན་
བདག་ལ་སོགས་པས་པས་བདགས་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ལ་དྲིན་དྲན་པར་བྱ། ལར་ན་
པས་བདེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོང་ས་ཅི་ཡང་མེད། འཁོར་བའི་
བདེ་འབྲས་རྣམས་སེམས་ཅན་ལས་འོང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་དེ་དང་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་དྲིན་(པལ)མཉམ་
པ་ཡིན། གསུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།
སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོགས་གསོག་ །སྐྱབ་པར་སྟོང་། །སྦྱོར་པ་གཏོང་། །རྒྱལ་
ཁྱིམས་བསྐྱུང་། །བཟོད་པ་སྦྱོམ་བྱ་བའི་མིང་རང་མི་ཡོང་། གཉིན་བཤེས་ཀྱིས་པས་
བདགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །ལེགས་པར་བསམས་ན་རང་གིས་པས་བདགས་པ་མ་གོ་བ་
མིན་པ་དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པས་ཆད་མེད་པར་བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་
པས་བཟོན་ན། །བདག་གི་བཟོད་པ་ཅི་ལྟར་འགྲུབ། །དེ་བས་རབ་དུ་སྒྲུབ་སེམས་
ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྦྱེ་བས་ན། །བྱ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ །བཟོད་པ་

ལྟ་བུའི་དགའ་བྱུང་མེད། །ཟེར་བ་དེ་ཁོས་སྐྱབ་པ་ཡིན། །སྒྲུ་མ་དང་ཁྱད་པར་རང་མེད།
གཞན་ཡང་རང་གིས་སྒྲོན་མི་དགེ་བ་བྱས་ནས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་
ཁོས་ཆེ་འདིར་སྐྱུག་བསྐུལ་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་བས་ཆོག་པར་བྱས་པ་ཡིན། འདྲུག་པ་ལས།
སྒྲོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གང་། །ཟེད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ །གསུང་། དེ་བས་ན་ཁོང་གི་ནུ་དྲིན་ཆེ་བས། དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས། །གསུང་། འདི་རིགས་པས་ཀྱང་
ཤེས་ཏེ། དཔུལ་པོ་ནོར་གྱི་འདོད་པས་གདུངས་པ་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་ཅིག་བྱིན་ན་དེ་དྲིན་ཆེ་ཆུང་རིམ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དགའ་བ་རིམ་འདྲ་ཞིག་སྟེ། དེ་
དང་འདྲ། རེད་རང་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་གྱིས་དཔུལ་བ་བཟོད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་
སོགས་པའི་འདོད་པས་གདུངས་པ་ལ་དེ་རྣམས་སྟེ་བའི་རྒྱ། དག་བྱེད་པ་བྱུང་ན་བསམས་
པ་དེར་འགྲུབ་པ་ལགས་མོད། དོན་དེ་དགོངས་ནས་རྩོམ་གྱང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་
རྟེན་ས་ཉི་མོ་གྲ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁྱིལ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་བས་ན་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད། སྒྲོས་བདག་ལ་དག་བྱེད་པ་འདི་དང་འདི་དྲིན་ཆེ་བར་འདྲུག་ཨང་
སྟུམ་དུ་བསམ། ། །

༥ བཞི་པ་དུས་གསུམ་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་
འདོགས་དགོས་པ་བསམ་པ་ནི། སྒྲོབ་སྒྲིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཁོངས་སུ་
ཆུང་གྱུར་པ། །སྒྲོང་གི་ནང་དུ་ལུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བཞིན་དུ། །སྟེ་གི་འཕོས་པས་རོ་ས་
ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་(ལེན)གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །བྱིས་
པ་པང་ན་བཅའ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྒྱས་པས། །གང་གི་རུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཟགས་
འབྲངས་པ། །རལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་པ་བསྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། །ཤིན་ཏུ་མ་རབས་
ཤིག་ནའང་སྒྲོང་བར་སུ་ཞིག་སྟོ། །གསུང་བ་ལྟར། ད་ལྟ་མི་ཞིག་གིས་གོས་ཅམ་ཞིག་

བྱིན་ནས་དེ་ལ་ལན་ཞིག་མ་འཁོར་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་དྲིན་ཅན་
 དེ་རྣམས་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན། དེ་ལས་སྤྲད་པའི་གནས་ཅི་འདྲ་ཡོང་། མ་རྣམས་ལ་
 བདེ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཆུ་བོའི་གཉེར་མ་བཞིན་ཡོད། བྲངས་
 མཁས་དང་ནི་བྲལ། སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མེད། ཉོན་མོངས་པ་བྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་སྒྲོའི་དབང་དུ་ནི་རང་དབང་མེད་པར་སོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་ནི་མ་གྱུར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་། ཨ་ཙ་མ། མ་ཁན་རྣམས་
 འདི་ལྟར་སྟོང་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ། ངས་ཕན་བདེ་མི་སྐྱབ་ན་ང་ལས་ཁྲེལ་བའི་
 གནས་གཞན་མི་ཡོང་། དུས་པ་མི་གཞོ་བའི་མི་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་མི་ཡོང་། སྟོབ་དཔོན་
 གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟོན། །པ་མ་མཛེས་བཤེས་ཅུ་ལག་
 ཏུ། ལྟར་ཅིང་ཕན་ཆེན་བཏགས་པས་ན། །དུས་པ་གཞོ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །གསུང་བ་ལྟར་
 དུས་པ་གཞོ་བར་བྱ་དགོས། །ལར་ཡང་སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་ལས་
 འགའ་ལྟ་སྤྱགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སྟེམ་པས་གདུངས་པའང་ཆུ་ཞིག་རྒྱེད་ན་
 དགའ་མགྱུར་འབྱུང་། །འདི་ན་སྟེམ་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་
 འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྟེམ་བུའི་རྩ་ལ་དེ་འཕགས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 ཞི་བ་ལྟས། འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །
 གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་མི་ལ་ཡོད་པས་ངས་མ་རྣམས་
 གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སྟེམ་དུ་བསམ། ॥ ॥

༑ ལུ་པ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་གྱོར་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁེ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། རྒྱས་
 པར་ནི་བྱང་སེམས་དོན་གཉེར་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བསམ། བསྐྱེས་པ་འདི་ལྟར་
 བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་མ་རྣམས་ལ་ཕན་ཅི་ཐོགས་ཀྱིས་བྱས་ན་(འབ)གྱོར་ཡོང་སྟེམ་
 པ་འདི་རང་དེ་རྣམས་ལ་ཡོང་སྟེ། ལར་མ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཁེ་དེ་བ་འདི་ཁོ་

ན་ཚུལ་དང་མ་མཐུན། སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ཡེ་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་མགུ་བར་བྱས་
 བ་སྦྱིད་པ་དང་། མགུ་བར་མ་བྱས་སྐད་པ་མི་བཟད་ཐོབ། སློག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཏང་
 བ་བྱས་ནས་སུ། རྟེན་གཞི་ཡོངས་སུ་མགུ་བར་བྱ་བའི་རིགས། གང་དག་དགའ་བར་
 བྱས་པས་མང་པོ་རྣམས། འབྲུག་པར་འབྲུག་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སོ། འཛིག་
 ཉེན་ན་ནི་སེམས་ཅན་དག་ལས་གཞན། འབྲུག་པར་འབྲུག་བའི་ཞིང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། འདི་
 དག་ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་བུ་པ་བཟད། འདོད་དགུ་བཞོ་བར་བྱ་བའི་བཞོན་དང་
 མཚུངས། སློ་མ་དང་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་འདྲ། རྟེན་པས་ན་དེ་དག་མགུ་བར་བྱ། ཞེས་
 དང་། སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་ལྟ་ཞོག། ཆོ་
 འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། གྲགས་དང་སྦྱིད་འབྲུག་ཅིས་མ་མཐོང་། ཞེས་དང་། ལེགས་
 བཤད་ལས། ཅིས་ཀྱང་རང་ཉིད་མཐོ་འདོད་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་
 གྱིས། བྱད་ལ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་རྣམས། སྤོམ་དུ་མེ་ལོང་མི་བྱི་འམ། མི་གང་རང་དོན་
 གཙོར་བྱེད་པ། རྟེན་པ་རང་དོན་འབྲུག་མི་སྤྲོད། མི་གང་གཞན་དོན་གཙོར་བྱེད་པ། གཞི་
 ཅན་རང་དོན་བྱེད་པ་འདྲ། གསུང་བ་དེ་ཀ་རང་ཡིན་ཏེ་རང་འདོད་རེ་ཆེ་ཡོད་
 ཀྱང་། མདོན་མཚན་ཆུང་རེ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་དང་པོར་བསྐྱབས་ཅིང་། བྱིས་
 པ་ཡིན་ན་འདིས་གཙོ་བོ་ཡོང་བར་ཡོད། འདི་འདྲ་མི་སྤྲོད་ཟེར་ནས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བསྟོད་པ། སྦྱིད་སྦྱག་གི་ཆོགས་འདུ་ཅུང་ཟད་རེ་ལའང་ཁོ་ཐེ་བ། ཁོ་གང་ཟེར་ལ་
 ཉན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་གདའ། དེ་འདྲ་དེ་བཙུན་པ་ཡིན་ན་འདིས་མཁན་སྟོབ་ཐེར་བ་
 ཡོད་ཟེར་ནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁོ་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད། རྟེན་པ་འབུལ། གཞན་བཀའ་
 པོད་བཙུ་ལྷག་ཅིག་གེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཁ་སྤོར་བཞག་ནས་ཁོང་མཁན་སྟོབ་ལ་བསྟོས་
 ཅི་བྱེད། ཁོང་གེས་པ་ཆོས་ལོ་མང་པོར་པོ་ཉི་མང་པོ་ཉན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་རྩ་
 བའི་སློ་མ་ཡིན་སྐད་ཀྱང་མེད་པར། ཁོང་ལ་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འབྲེལ་ལས་

མེད་ཀྱང་། འདི་དེ་ཙམ་ལོ་སྤྱོད་ལོ་སྤྱོད་། ར་ལ་ནན་ཏན་བྱུགས་ལ་འདོགས་སྐྱབས་སུ་
 མཆི་ཟེར་ནས། སྒོ་སྒྲིང་བྱང་གསུམ་གཏོད་པ་རེ་ཡོང་(10ན)པར་གདལ། ད་དེ་ནམས་
 ལའང་དེ་འདྲའི་གྱོང་མེད་གྱི་སྒྲིང་དུ་ཁེ་ཡོད་ན། བྱམས་སྒྲིང་རྗེས་རང་འདོད་ཡེ་མེད་
 པར་ཕན་བྱུགས་ན་གྱོང་ཡོད་པ་གར་སྤྱོད། འདི་སྐྱོགས་གཅིག་ནས་མི་ཤེས་རྒྱུ་ཡང་
 མེད། མི་གོ་རྒྱུ་ཡང་མེད། མཛོན་སུམ་དུ་ཡོང་བ་འདི་ག་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་མེད་
 ཅུང་ལྷག་ཏུ། རྒྱགས་ནས་མི་གོ་བར་གདལ་བ་དེ་བས་རེད་རང་གིས་བདེ་བ་སྦྱོང་རམ།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དགོས་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་
 ལ་བྱུག་གསུང་བར་གདལ། བདག་སྦྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་ན། དཔུལ་ལ་སོགས་
 བར་གདལ་བར་འགྱུར། གཞན་སྦྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན། ལུས་སུམ་ཆོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ། བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེ། རན་འགྲོ་རན་དང་སྒྲིན་པར་
 འགྱུར། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྱོར་བྱས་ན། བདེ་འགྲོར་རིམ་གྱོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། བདག་
 གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། བྱམས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་
 བདག་སྦྱོང་ན། རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་སྦྱོང་བར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྒྲིང་
 པ། དེ་ཀྱང་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེད་རི་སྒྲིང་པ། དེ་
 ཀྱང་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། བྱིས་པ་རང་གི་
 དོན་བྱེད་དང་། བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱེད་པར་ལྟོས། །
 དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱས་ན་སྦྱིད་སྐྱུག་རི་འདྲ་ཡོང་ཤེས་ཡོང་གི་གསུང་། དེ་
 བས་ན། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། རང་དོན་ཡང་དག་སྦྱོང་
 པའང་འདི་ཉིད་དོ། དེ་ལྟས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། ཐོ་ཁྱོད་མི་ཁྱོད། ཐོ་ཁྱོད་
 མི་ཁྱོད་འདི་ལ་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། ར་འདི་ལ་སྒོ་གོམས་སུ་མི་གཞུག་པའི་ཐབས་
 མི་འདུག །སེམས་ཅན་ལ་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་དོན་

དུང་འདུག །རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཟབ་ཤོས་ཡང་འདིར་འདུག་པས་ངས་ཆོག་
 ཅམ། མོས་སློབ་ཅམ་ལ་མི་བཞག་པར། ད་ལྟ་རང་ནས་ཕན་འདོགས་དགོས་སྟམ་པ་
 དུངས་དུངས་པ་བསམ། ཕན་འདོགས་པ་ཡང་མ་ཀླན་རྣམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཤིག་
 དགོས་པར་འདུག །ད་ལྟ་ནི་འབྲུག་ས་པ་ལ་གོས་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་བློས་
 པ་དང་འབྲུངས་པས་བདེ་(༡༠བ)བར་སྒོམ་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་སྦྱར་བཅོས་ཅམ་མིན་པ་
 ལར་བདེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག །སྟུག་བསྐྱེལ་སྦྱར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་ནམ་འདོད་
 དུ་ལོངས་སྟུང་རྒྱ་མི་འདུག །ངའི་མ་ཀླན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་ན།
 བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་པ་སློམ་མ་མཁྱེན་བྱས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། ཚུལ་དེ་ལྟ་
 བས་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་སློབ་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་སྦྱངས་ལ་བྱམས་པ་སྦྱོས་ངོ་ཤེས་
 པ་བྱ། ཡང་ངའི་མ་ཀླན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་མེད་པ་ལ་ཆ་མ་བཞག །སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
 གཟིར་འདུག །མ་རེས་ཤིག་དཔྱུལ་བ་ན། རེས་ཤིག་ཡི་དྲགས་ན། རེས་ཤིག་དུད་འགོ་
 ན། རེས་ཤིག་མིའི་ཡུལ་ན། ལྷར་སྦྱོས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཅམ་མིན་པ། མཐར་ཐུག་
 སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས། མ་ཀླན་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། བྲལ་
 བ་ཞིག་སློམ་མ་མཁྱེན་བྱས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས། སྟོང་རྗེ་སྦྱོས་ངོ་
 ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་
 ལྟར་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་མ་སྦྱངས་ན། སྦྱི་ལ་སྦྱེ་བ་ལྟར་སྦྱང་ཡང་། རེ་རེ་
 བཀར་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྦྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་བས། དང་པོར་པ་མ། དེ་ནས་བར་མ། དེ་
 ནས་དབྱ། དེ་ནས་ཡུལ་གྱུ་རེ་ཅམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་སྟོ། མཐར་མཇུག་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་སྒོས་ལ་སྦྱངས། དེ་ཡང་དབེར་ན་མི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཕན་
 བཏགས། སྦྱོས་ཀྱང་ཕན་འདོག །ད་ལྟར་ཡང་ཕན་འདོག་པ་ཞིག་གིས་ཉིན་གཅིག་
 ལས་གཅིག་བཅོལ་བ་ལས། དེའི་ལས་དེ་མ་བྱས་ན་ཉེས་སྦྱོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་། བྱས་ན་

གྲོང་མི་དེ་གི་སྒྲིབ་དུ་ཁོ་ཆེན་པོ་ཡོང་ན་ལས་དེ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་མོད། དེ་བཞིན་དུ་
 མ་རྒྱུ་མས་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་ལུས་སྒོག་ལ་འཕངས་པ་མེད་པའི་ཕན་བདག་པ་ལ་
 ཁོང་ཆོའི་དྲིན་ལན་པ་གཞུང་ན་ནི། ཉེས་སྒྲོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་། གཞུང་ན་རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཆོག་མེད་པར་འབྲུབ་པར་འདུག་པ་ལ་ད་ངས་མ་རྒྱུ་མས་
 གྱི་དྲིན་མི་བསྐྱོམ་ན་རང་ལས་བྱུན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་མི་ཡོང་། དེས་ན་ངས་མ་རྒྱུ་མས་བདེ་
 བ་དང་ལྷན་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན། སྒྲིབ་པ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕན་གདགས་སོ་སྒྲིབ་དུ་བསམ་(༡༡)ན།
 ཞིང་། དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་སྒྲིབ་པ་མཆོད་བྱས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟ་བུས་
 རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྒྱུངས་པས། ལྷག་བསམ་སྒྲིབ་པ་འཛིག་པར་བྱ། རྒྱུ་ལ་གྲུལ་ལས། འདི་
 ལྟར་གོམས་པ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཆོས་བརྟེན་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོ་སོགས་
 གཞན་དག་གིས། གསལ་བ་ཡིན་ཅི་ཙམ་ཡིན། ཞེས་པ་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དང་
 ཡང་བསམ་པས་གོམས་སུ་གཞུག་པ་ཉིད་བརྟེན་བ་སོགས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཙམ་ཡིན་པས་
 གོམས་པ་མང་དུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་གལ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲོ་རྒྱས་ཆེན་མན་རག་འདིས་ལྷེ་མིག་བྱས་
 ལ་བྱམས་སྒྲིབ་རྗེ་སྒྲོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་ལས་ལ། འདིའི་ལས་དུ་བྱེད་
 ལུང་དང་། དེགས་པ་དུ་མའི་སྒྲོ་རྒྱས་སེམས་པ་བྱུང་ན་བོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་
 འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱ། སྒྲོ་རྒྱས་ཆེ་རྒྱ་མེད་ན་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་ཅི་ཟེན་
 བཟུང་ལ། སྒྲོ་རྒྱས་ཅི་ཡོད་གྱིས་བསྐྱོམ། སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱ་སྟེ། ལུས་ཅོག་ལ།
 འགྲམ་པ་ལག་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱོར། གཡོན་གྱི་སྒྲིབ་ལག་སོའི་བར་དུ་བཅུག། གཤོང་
 ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པའི་སྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་བྱ། རག་སྒྱུ་རྒྱུ་དྲག་པོས་གདུངས་པའི་ཤུགས་
 གྱིས་སྒྱུར་བའི་སྒྲིབ་དྲག་པོ་འདོན། ཡིད་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་
 ཞིང་། སྒྲིབ་རྗེ་བ་ལ་སྒྲིབ་དུ་བསམ་ཞིང་ཉམས་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད། ཆོད་མི་བཟུང་བར་

སྒྲིམས་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྩོམ་ཐོ་རྗེ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་ཐུང་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་གཙོ་
 བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལས། དེ་ལྷན་བསམ་ལས། དེ་སྒྲིང་རྗེ་ལས། དེ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་གཅིས་སྒྲིམ་བྱེད་
 པའི་བྱམས་པ་ལས། དེ་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་ལས། དེ་དྲིན་དུན་པ་ལས། དེ་མར་མཐོང་བ་
 ལས་བྱུང་སྟེ། བཤད་པ་ཡས་བཤད། སྒྲིམ་པ་མས་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
 དོ། །ཐབས་གཅིག་ནི། ཞི་བ་ལྷའི་མན་རག་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 གཞན་བརྗེ་བའི་གོ་དོན་ནི། རང་གཅིས་འཛིན་དང་། གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་སྒོ་
 གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ། གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅིས་པར་(༡༡བ)འཛིན་ཞིང་། རང་ལ་
 གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་སྒྲིབ་པའོ། །དེས་ན་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྗེ་བར་གསུངས་པའི་གོ་དོན་ཡང་། བདག་གཅིས་འཛིན་གྱི་ཉིས་
 དམིགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བསམས་པས། དེ་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་བདག་གི་
 བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅིས་འཛིན་ལ་ཕན་ཡོན་མང་དུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་བསམས་ལ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ཏེ་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ནི་སྒྲར་
 ཡང་བཤད་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་ལ། རྒྱས་པར་རྒྱལ་བྱས་ཞི་བ་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་གི་
 ཁྱིམ་ཡིག་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ དུག་པ་བསམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕན་འདོགས་ལག་ལེན་ལ་སྒྱུར་བ་ལ། གཤམ་
 བསལ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་དངོས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་འང་འདུག །རང་དོན་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཟབ་
 ཤོས་སུ་འདུག་པ་ལ་འདི་སྒྲར་མ་ཤེས། མ་གོ། །བྱ་གཅིག་ལ་མ་ཐེབས་པ་འདི་གང་རང་

གིས་ལན་སྟམ་ན། དེ་སྦྱིད་འདོད་པོ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཟེར་བའི་རང་འདོད་ཅན་འདི་
 ཡིན་ཏེ། ར་རང་སྦྱིད་པ་བྱ་དགོས། ཟ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག །འབྲུང་རྒྱ་དང་གྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་བ་ཞིག །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡེ་མེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟམ་
 བས། ཤེས་ཚད་དྲན་དགྲ་ཕྱག་ལེན་ལ་བཏབ། ལས་རན་ཡོ་བསགས་པས། ཡ་གི་སྦྱིད་
 པའི་ཅེ་མོ་ནས། མ་གི་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡན་ཆད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྦྱོང་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིགས་དང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་ཡོད་ཐུང་པ། དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་
 ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །གསུང་། ད་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་སྦྱང་དགོས། དེ་ཡང་
 དེད་རང་དགྲ་ལ་འདི་ར་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད་པས། དེད་རང་
 ཁོ་ལ་གཅེས་འཛིན་ཡེ་མི་སྟེ། དེ་མ་སྦྱེས་ན་ཁོའི་སོ་ཆོས་བྱེད་པའི་བྱིར་ལས་རན་བསགས་
 བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དོན་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གཅེས་འཛིན་སྦྱོང་བ་ལ།
 རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་ཤེས་དགོས། གོ་དགོས། དེག་(193)དགོས་པ་ཡིན།
 རང་ལ་དགྲར་མ་ཤེས་ན་རང་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱེད་པ་ཡོང་། དེ་བྱུང་ན་ཁོའི་སོ་ཆོས་
 བྱེད་བྱེད་ནས་ལས་རན་བསགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དགོས་ཡོང་བས། ད་རང་ལ་
 གཅེས་སྦྱས་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་བྱན་དུ་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་མི་རུས་ཏེ། །རི་ལྟར་མེན་མ་སྦྱངས་
 བ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཐུང་ན་
 བྱོད། །གཞན་ལ་བྱིན་པ་མ་བྱས་ན། བྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་དཔུལ་བ་ཡི། །སྦྱང་མ་རྣམས་ལ་
 བྱིན་དུ་ངེས། །གསུང་། ད་རང་ལ་དགྲར་དེག་གོ །ཤེས་བྱུང་ན་རང་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་
 བྱེད་པའི་སྟོ་མི་སྟེ། དེ་ཅུང་ཁོའི་སོ་ཆོས་ལོར་གསོག་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་བ་སོགས་
 ཆགས་སྤང་གིས་ལས་གསོག་པ་མི་ཡོང་བས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་

- 370 -

རང་གིས་ཆོག་ཁྱོད་པའི་མ་ཀླན་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དུ་བྱ་དུ་བཞོལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་འདི་
 བོ་སྐྱུ་བ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་འདས་ན་ཆར་བཅད་བྱ། །མི་ཉན་ན་ཡང་ཆད་པས་གཅོད། །ཁྱོ་
 མི་སྟེ། །གོས་མི་བཞོན་ལར་ཡང་ཁྱོད་ལ་རྒྱགས་ཆད་སྟེ་ན་སྟེ་རི་གི། པའི་ལས་མི་
 བྱེད་ན་ཁྱོད་ལ་བྱིན་པས་ཅི་ཡོང་། རས་འགྱོད་པ་ལ་རྟས་ཟིན་པ་མེད། སྒར་མི་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན། སྤྱི་པའི་གྲོགས་པོ། བདུད་སྤྱི་ཕན་གཉེན་དུ་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཅི་
 ཟེར་གྱི་ཁར་གཏོང་བ་དྲན། ཅི་འདོད་ཟར་བཅུག། །འབྲུང་བཅུག། །ཁྱོད་ལ་བྱིན་པ་དེའི་
 སྤྱུ་ཆ་རེ་མ་ཀླན་རྒྱལ་སྤྱི་བྱིན་ན་འང་མ་ཀླན་རྒྱལ་སྤྱི་སྐྱོད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོད་དུ་
 གདའ་སྟེ། འདི་ལས་འགྱོད་པའི་ལས་ཨེ་ཡོང་། །བདག་སྐྱོད་གཞན་ནི་མི་སྐྱོད་པ། །
 བདག་མཐོག་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་
 དྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད། །ལོས་ཀྱང་བྱེད། དག་པོ་ཁྱོད་ལ་དྲག་དོག་མི་བྱེད་ན་སྤྱུ་ལ་བྱེད།
 །ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་འབྲུང་རྒྱ་གྲོན་རྒྱུ་ཁ་ནས་འཕྲོགས་ནས་གཞན་ལ་སྟེ། །ཁྱོད་ལ་རྟེན་
 བཀྱར་དང་བསྐྱུགས་པ་ཡོང་གྲུབས་འདུག་ན་འང་སྤྱི་ཕན་རང་འདོད་ཅན་འདི་ལ་འདི་
 འདྲ་ཡེ་མི་འོས། འདིས་ཉེས་པ་འདི་འདྲ་བྱས། སྐྱོན་འདི་ཅུ་པ་ཡོད་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁུ་དི་རི་སྐྱོག། །མ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱད་གསང་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །གང་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅིས། །བདག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་ཅི་བྱེད་
 ལ་ངས་མིག་རྩར་འཇུགས་པ་ཡིན། འབན་གྱི་ཞལ་ལས། ད་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྐྱོར་
 གཉེན་པོའི་མདུང་ཐུང་ཞིག་མནན་ལ་སྟོད་པ་མིན་པ་བྱ་རྒྱ་གཞན་མ་རྟེན། །ཁོ་སྐྱིམ་ན་ར་
 ཡང་སྐྱིམ། །ཁོ་སྐྱོད་ན་ར་ཡང་སྐྱོད་གསུང་བ་ལྟར་ངས་དག་པོ་འདི་འདུལ་དགོས་ཨང་
 སྟེ་མ་པ་ཁོ་ན་བསམ། དེ་ལྟར་དག་ཟུན་གན་བྱེད་ནས་སྐྱོ་སྐྱུང་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 ཡང་སྟེར་། ཆེས་(༡༣བ)གསང་བར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་བདག་
 དང་གཞན་རྒྱལ་སྤྱི་། །ཐུར་དུ་སྐྱུ་བས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་

བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤང་རི་ཐང་བའི་ཞལ་ལས།
 རས་ཅི་ཙམ་པའི་ཚེས་ཟབ་པ་ཞིག་ཞལ་བྱེ་བལྟས་ཀྱང་། སྒྲོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན།
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པར་གོ། །དེའི་གནད་ལས་ཁེ་དང་རྒྱལ་
 ལ་གཞན་ལ་སྟེར། །ཁྱོད་དང་བྱུང་ལ་རང་གིས་ལེན། །སེམས་པ་འདི་མིན་པ་གོ་རྒྱ་
 གཞན་མ་རྟོན་གསུང་། ཤ་བོ་བའི་ཞལ་ལས། དེ་ལས་གོ་རྒྱ་ལྷག་པ་ཞིག་རྟོན་ན་སྒྲོན་
 ཡིན་གསུང་སྒྲ། །འདི་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་བདག་འཛིན་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་
 བདག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་བབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ལ་འཕངས་ཤིང་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིས་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཡིད་འོང་སྤྱིད་མེད་
 སྤྱིད་བདག་རང་དབང་བར་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་སེམས་རྒྱལ་དག་ཟུན་ཤན་འབྱེད་ཟུར་ཏུ་བསྟན་
 པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཕན་འདོགས་དངོས་ནི། འོ་ན་རང་ལ་དགྲར་བབྱུང་ནས་
 ཅི་བྱལ་བྱེད། མ་རྣམས་གཉིན་དུ་བབྱུང་ནས་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱ་རྒྱར་འདུག་པས་ཕན་
 འདོགས་ཅི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ལ་བྱང་ས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་
 གསུངས། ཞི་བ་ལྟས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དག་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་སྦྱབ་ཤིང་། །ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་
 བར་བྱ། །བྱ་བ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས། གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ་བསམ་པས་ཕན་
 འདོགས་པ་དང་། སྒྱུར་བས་ཕན་འདོགས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་
 ལས་མཉམ་གཞག་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེ་ལ་མར་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་པས།
 སྒྲོན་འགྲོ་རྣམས་བྱས་ལ། དང་པོར་ཆོ་འདིའི་མ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། དེའི་དྲིན་
 བསམ་ལ་འདིས་ང་ལ་ཕན་ཚད་མེད་པ་བཏགས། ད་ངས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་བྱ་དགོས་
 སྟམ་བསམས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་སྒྲོར་སྒྲ་བ་དང་སེམས་འཇུར་བའི་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྒྱུང་ལ་
 བསྒྲོན་པར་བྱ། །གསུང་པས། རྒྱུང་ཕར་འགྲོ་བ་ན་བདག་གི་བདེ་དགེ་(196ན)ཐམས་

ཅད་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་སོང་བས། མའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བསམ་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། རྒྱུ་འོང་བ་ན་མའི་སྤྲིག་སྤྲིག་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་བྱུང་བས་རང་གིས་བླངས་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལའང་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། དེ་
 བས་རིམ་གྱིས་གཉེན་གཞན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམས། དང་པོ་
 རྒྱུ་ལ་མ་བསྐྱོན་པར་ཡང་རང་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་
 འདོད་པ་སྐྱབ་ཅུས་པའི་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་སྤྲུལ་ཏེ་བྱིན་པས་རེ་
 བ་འགྲུབ་པར་བསམ། འདི་ནི་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་བསོད་ནམས་དབག་མེད་འཕེལ་བ་དང་།
 དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པས་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། །
 དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་། ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་རྩ་གསུམ། །ཞེས་ཏེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལས། ཆགས་སྣང་སྒོངས་གསུམ་སྒྲེས་པ་ན། བདག་ལྟ་བུ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིང་རེ་རྗེ་བྱས་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་རང་ལ་ཐིམ་པས་
 སེམས་ཅན་དེ་དུག་གསུམ་མེད་པའི་དགེ་རྩ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱིང་དུ་བསམ།
 སྒྲོ་སྒྲོང་རྣམས་གོམས་པ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། །སྒྲོད་ལམ་ཀྱུན་ཏུ་ཆོག་གིས་
 སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་བོས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་ལ་
 བསྐྱུགས་པ་ཆེ་སྐད་ན་འདི་གལ་ཆེ་བས། རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ལ་སོགས་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 གང་བསྐྱུངས་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཡང་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་གསལ་འདེབས་སུ་
 གང་འགྲོའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་བཞིན། གསུང་རབ་བཟ། སྤྲ་མ་དང་
 གྲོགས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྟན་ནོ། །ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམས། །
 ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་སྤྲིག་བསྐྱུལ་རྣམས་ད་ལྟ་བྱངས། རྒྱུ་
 གཞན་གྱི་སྤྲིག་བསྐྱུལ་ཡང་ལེན་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་གནོད་པ་རྒྱུ་གོམས་
 པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་སྒྱུར་བས་ཕན་གདགས་པ་ལ་ལྷ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སྒྱུར་བས་ཕན་གདགས་པ། དགེ་ཅུ་སྒྱུར་བས། (196)གྲོགས་བྱས་པས། གྲུས་པ་སྦྱིད་པས། གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་བས་ཕན་གདགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ལ་བབ་པ་ན་རང་ཆོས་ལ་གནས་པའི་རང་ནས་ཆོས་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་ལའང་ཕན་འདོགས་གཞན་ལས་ཆེ། རང་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་བྱ། དེའང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་བས་ཕན་ཐོགས་པ་ལ་དང་པོར་ཟང་ཟིང་གི་སྒྱུར་བས་བསྐྱེད་གོས་པར་གསུངས། ལར་ཡང་ད་སྒྱུར་ཆད་སེམས་ཅན་གང་དགའ་བ་སྦྱབ་དགོས། སེམས་ཅན་ནི་ཟང་ཟིང་སྦྱར་བ་རང་ལ་དགའ་བས་སྒྱུར་པ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་། བ་ན་དགོས། ཤི་ན་དགོས། ལྷམ་ནས་སྒྱུར་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདི་སྒྱུར་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་མཐོང་བས་ལན། དགོས་སུ་སེར་སྒྲུའི་མདུད་པས་ལན་ཏེ། སེར་སྒྲུའི་དབང་དུ་ཁག་འདོགས་སྐྱེ་མེད་པའི་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་། ཆོས་པ་ཞིག་ཡང་ཆོས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལུས་གསོ་དགོས་པས་ཟ་སྐྱེ་འབྱུང་སྐྱེ་བཀ་དྲག་པ་རེ་ཆོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་སེར་སྒྲུའི་མདུད་པ་མ་ཁོལ། ཆོས་མ་གོ་བ་འདྲ་སྟེ། ཅི་སྟེན། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཛིགས་གནས་ཆུང་ལ་འཛིགས་སྦྱེ་བ། །འཛིགས་པ་སྦྱེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །སྐྱེ་ཞིག་དྲག་བཞིན་སྒྲུང་མི་བྱེད། །བྱ་བ་ཞིག་མིན་པ་ལུས་འདིའི་སོ་ཆོས་རང་གིས་བྱ་བར་གསུངས་པ་མི་གདའ། ལར་ཟན་ཅམ་ཡང་ཟ་སྐྱེ་མེད་ན་ཆོས་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སྤིང་ཀྱང་། ཤ་ལ་མར་སྐལ་མ་ཟོས་ན་ཆོས་མི་སྦྱེ་བྱ་བ་གསུངས་པ་རང་མེད། སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བྱུང་མཛད་ཟེར་བ་རང་མིན་པ་ཐོ་བས་ཡོག་ཆད་གསོལ་ཟེར་བ་རང་ཆེར་མི་གདའ། ད་སྟོགས་མའི་རྒྱས་འདི་འདྲར། ལུས་ཀྱི་ཤེད་མོས་མི་ལྷོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ལར་བྱས་དོགས་རང་མེད། གལ་ཏེ་ཡོང་ནའང་ནམ་ལུས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་དེར་གསོས་པས་ཆོག །ཆུ་མ་མཐོང་བའི་ལྷམ་འབྱུང་། ད་ལྟ་ནས་ན་

དོགས་ཤི་དོགས་ཀྱི་འོར་གསོག་དོན་རང་མེད་སྒྲུལ་པ་གྱིས་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་
ན་སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་འགོས། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རང་འགགས་བྱས་འགྲོ་བར་
གདའ། དེ་ཡང་། བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྒྲུང་བ། །དེ་དང་དེ་ནི་སྤོགས་ནས་ཀྱང་། ཁྱེད་
ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡན་པར་སྒྱེད། །གསུང་བ་(༡༥ན)ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མ་བྱུལ་བ། དེ་འདྲས་ཐོས་པས་ཅི་ཡོང་བྱས་ལ། ཟ་ཁ་འབྱུང་ཁ་ནས་སྤོགས་ལ་སྦྱོན་པ་
བཏང་། ད་གཟོད་དགོས་སྒྲུལ་པ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲིམ་ལས་མི་ཆེ་བ་དང་།
རིགས་བཟང་བ་དང་། འོར་ཆེ་བ་མ་བྱུང་འདུག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་ནས་སྤྱང་
འདུག། །རྗེས་འཇུག་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱང་པས་ལེགས་
པར་བྱུང་འདུག། །ར་ཡང་ནམ་ཟ་རྒྱུ་མ་རྟེན་དུས་སྤྱང་བ་ཡིན་སྒྲུལ་པ་གྱིས་དང་། ད་ལྟ་
གང་བྱས་ཀྱང་མ་བདེ་བ་སྦྱིགས་པ་འདྲ་བ་འདི་ཡང་ས་ཆོད་པ་ཡོང་གི། སེམས་ཅན་ལ་
བྱིན་དང་བྱས་ན་དངོས་པོ་མང་བ་རེ་བཟུང་ནས་ར་ལ་སྟེར་རྒྱ་མེད་ཟེར་ནས། འདི་ཁ་
ནས་མ་བཟང་བ་ཡིན། ཆ་གཅིག་ནས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྟེར་རྒྱ་ཡ་མེད་པ་མི་བྲིད།
རེད་རང་རྣམས་དེ་སྒྲིད་ཟེར་བ་དེ་གཏོང་སེམས་མ་གོམས་པའི་སྦྱོན་ཡིན། གཏོང་སེམས་
ལེགས་པར་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཀྱེན་ཡང་སྒྲོང་བ་མི་སྒྲོང་བ། བྱ་བ་ད་ལྟ་དབང་རྒྱ་
ཁབ་སྒྲིད་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རས་སྟེར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱའོ་ཨང་
ཟེར་ཡོང་། བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྦྱེས་རབས་སོགས་ན་རི་འདྲ་གདའ། དེ་བས་ན་
གཏོང་སེམས་འདི་གལ་ཆེ་བས། ལུས་ལོངས་སྒྱེད་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ཆགས་
བཏང་ལ་སྦྱ་ཅི་འདོད་པ་ལ་སྟེར་དགོས་ཨང་སྒྲུལ་པ་རྒྱན་དུ་བྱ། རེས་ཤིག་རེད་རང་
གིས་གང་བྱམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྤྱང་བར་ཡོང་བར་སྤྱང་ཟེར་ཏེ། རེད་རང་གི་བཟང་
ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ཞེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་པ་བྱས་པའམ། དྲིན་བགྲངས་པའམ་
ཆོས་བཞིན་མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་མིན་ན་བཟང་ལན་དུ་རན་འཇལ་བ་ཡེ་མི་ཡོང་།

ལང་ན་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས། རྩོམ་པའི་སྐྱེས་པ་ཞང་བཙུན་ཡེར་པ་བ་དེ་
 ཁོང་རང་གི་གསོལ་ཞུལ་ཡན་ཆད་མི་ལ་བྱིན་ནས་མ་གྱི་བར་དུ་གཡུང་ཆུག་ཤི་ན་ཁྱེད་
 རང་གསུང་བ་ཡིན་སྐད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་ལེན་
 ཏོ་ཞེས་དང་། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱིས་བདག་དེ་ལྟར་(114བ)བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་གི་སྒྲིམ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མི་བྱ། ཆགས་
 བར་མི་བྱའོ། །གཡོ་དང་སྐྱེད་པའི་བག་ལ་ཉལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁོང་གི་
 དེ་འདྲ་ཞིག་རང་དགོས། དེ་མིན་པ་རང་གི་ཡིན་སྒྲིམ་པའམ། དེ་མིན་ཡང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཟིན་པ་དེ་བརྗེད་ནས་ཟས་གོས་ཡོངས་སུ་དུ་ལྟར་བ་གཅིག་
 ཡོང་བར་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས། དེས་ན་སྐྱེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། དངོས་
 པོ་གང་ལའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་
 ན་ནོར་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་མི་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་
 གི་ལུས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་ན་སྒྱི་རོལ་ཡི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱི། སེམས་ཅན་གང་དང་གང་དག་ལ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་སྒྱིན་ནོ་གསུང་བ་ལྟར། དེད་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་
 བྱངས་དུས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དཔལ་དུ་བཞག་ནས། ལུས་སྟོག་ཀྱང་སྒྱིན་པར་ཁས་
 བླངས་ཡོད་པས་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བྱེད་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་
 ལས། དེད་རང་གི་རྣམས་མི་ལ་བྱིན་པ་ན། ཁོང་རང་གི་ནོར་ཁོང་རང་གི་བྱིས་སོང་བའི་
 ཆོད་ཅུམ་དུ་དེད་རང་གིས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དངོས་པོ་མང་
 པོ་བླངས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་འདྲའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་

པ་ཡིན། སློ་དེ་འདྲ་མེད་ན་དངོས་པོ་སྟེར་མི་བྱ། བྱིན་ཡང་རང་གི་ཤ་ནས་བཅད་པ་ཙམ་
 ཡོང་བས་ལན་ལ་རེ་བ་དང་། སྦྱོན་པ་དེ་ལ་ཁེངས་པ་སྦྱེ་བས། ཐོར་དེ་ལག་ཏུ་བྱུང་
 མ་ཐག་ནས་སེམས་ཙན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསྟོས་ནས་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་གནད་
 ཡིན། གསུང་། སེར་སྦྱེའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྦྱོན་པའི་ཕན་ཡོན་བདག་གིས་གཞན་ཏུ་
 བཤད་པར་ཡང་བལྟའོ། །

༥ གཉིས་པ་དགོ་ཙ་སྦྱོན་པའི་ཕན་གདགས་པ་ནི། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།
 བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཚོགས་དག་ནི། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྟོ་བ། །
 བཙོམ་ལྡན་ཁྱེད་གྱིས་(༡༩)གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཙོས་ལས་མ་བཤད།
 ཅེས་དགོ་ཙ་སེམས་ཙན་ལ་བསྟོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་
 པར་བཤད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་བཟའ་རྒྱགས་ཆར་ཅིག་བྱིན་ནས་རིམ་གྱོ་བྱེད་བཅུག་ན།
 བདག་གི་དགོ་བ་འདིས་ཁོང་གི་ནད་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་སྟོན་ལམ་དུངས་ཏེ་
 བྱེད། གཞན་ཀྱང་ན་ནའང་ན་གི་ནའང་གི་སྟམ་ནས་ཁོའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་ཙ་གཏོང་བ་ཨ་
 ཙང་ཡང་ཆེ་སྟེ། དགའ་བ་ཡང་སྟོམ་པར་གདའ། དེ་འདྲའི་མིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 གར་ཡོང་སྟེ། ཆོས་སྟེ་ཁྱེད་ཙམ་ཡང་མི་འགོ་སྟམ། ད་དགོ་ཙ་སྟེར་བར་གསུངས་པ་འདི་
 ལ་ཉམས་ལེན་རུས་ཐོན་པ་བྱ་དགོས་པས་དགོ་སྟོར་རམ་སྦྱོན་གཏོང་སོགས་བྱས་དུས་
 དང་། གཞན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་སུ་རང་གིས་དགོ་བ་སྟེར་བྱས་རྣམས་དང་། བྱིས་
 བྱེད་འགྱུར་རྣམས་དང་། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་ལྷལ་གྱིས་བསམས་
 ལ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོག་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་
 ཕྱིར་ཁོ་ནར་བསྟོ་དགོས་སྟམ་དུ་བྱས་ལ། བདག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་འདིས་རན་
 སོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་ད་ལྟ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །ཡུལ་ཁམས་འདིའི་
 ནད་པ་འདི་དང་འདི་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་

སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་ཞི་བ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་
ལྷན་པ་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྲུག་པ་སྦྱོར་ཞིང་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པས་ལམ་
རྣམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའི་སྦྱོན་ལམ་གདབ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་
གཤེགས་བདུན་གྱི་སྦྱོན་ལམ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་གི་བསྟོ་བ་གོང་འོག་སོགས་སྒོ་ལ་
བཟུང་ལ་གདབ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
བསྐྱོམ་པའི་ལག་ལེན་ཡང་གསེར་འོད་དམ་པའི་སྦྱོན་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པས། བསམ་
པ་ཐག་པས་སྦྱོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ་ན་བྱམས་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དེ་ལ་འདྲ་བས། སྦྱོད་
ལམ་ཐམས་ཅད་བྱམས་སྙིང་རྩེ་འོད་སྦྱོད་ལམ་དང་མ་བུལ་བས་ཆོགས་གཉིས་ལྷུང་དུ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་(116བ)ཐོགས་པའི་མི་
སྤང་ན། དེད་རང་གི་དག་ཕྱོགས་སམ་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་འདིའི་སྐྱ་
ཆོ་ཕྱིན་ལས་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་བརྗོད། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་མདོ་
དངས་པ་ལས། དེ་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཡི། ཆོག་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱམས་སྙིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། འདིའི་ཁུར་ད་ལ་བབས་སྒྲམ་
པ་བྱས་ལ། རང་ལ་ན་བ་སོགས་བྱུང་དུས་སྦྱོན་ལམ་གདབ་ལ་དེ་ལྟར་བྱ། དེ་འདྲ་མིན་
བར་ཁ་ལ་ཡམ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །རན་འགྲོ་ཐམས་
ཅད་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོར་བར་ཤོག །བྱས་ཀྱང་ལྷས་ཁྲིལ་བ་ལས་མི་ཡོང་། དེ་འདྲ་བྱས་ན་རང་
གི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་མི་ཡོང་སྒྲམ་ཡོང་སྟེ། དེ་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་
རྣམས་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་འདྲ་གར་སྟོ་བ་སོང་སྒྲམ་ནས་རང་དོན་དུ་བར་ཆད་ཞི་བ་
བས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཤེས་འདོད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་ན་ཉན་ཐོས་
ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་མིན་པ་གཞན་ཅི་ལ་ཟེར།
ལང་ཡང་དེས་མ་གོ་བ་ཡིན། རང་གི་འདོད་པ་དུངས་དུངས་དེས་ས་ཆོད་ཡོང་ན་ཅི་ཡོང་།

སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡོང་བས། བར་ཆད་
 ཞི་བ་འདྲ་ཞོར་ལ་ཡོང་། གཞན་ཕན་ཡོན་མཐའ་མེད་ཀྱང་ཡོང་བས་ཤུལ་སྤྱོད་ཀྱི་འདྲུང་
 ཟེར་བ་དེར་ཡོང་བ་ཡིན། ལར་དེད་རང་གི་འདིས་མི་ཡོང་། སེམས་བསྐྱེད་ལེན་དུས་
 ལུས་ལོངས་སྒྲིད་དགོ་ཅུ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བྱན་དུ་བྱིན་
 ཟེན་ནས། ད་བྱན་མི་དགོས་ཁབ་གཅིག་ཀྱང་ཁོང་ལ་མི་འཆོར་བ་འདིས་ཡོང་བ་གདའམ།
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིད་པོ་ཡོང་ས་རང་མེད།
 ད་རང་རེ་ཁས་ལེན་ཐོག་ཏུ་སྒྲེལ་བ་ཞིག་རང་འདོད་ན། ལོངས་སྒྲིད་དགོ་ཅུ་སྟེར་བ་སྒྲུབ་
 བཤད་པ་ལྟར་བྱ། གཞན་ཡང་བདག་མ་ཟུན་རྣམས་ལ་བྱིན་ཡོད་པ་ཡིན། སྟེན་པ་ལས།
 དཔེར་ན་བྱན་མོ་ཆུ་ཆུན་དབང་མེད་རྗེ་བོའི་དབང་། །དེ་བཞིན་དཔའ་རྣམས་སེམས་
 ཅན་ཀྱང་གྱི་དབང་གིས་འགོ། །གསུང་བ་ལྟར་དང་ལ་རང་དོན་བྱ་བའི་དབང་མེད།
 རང་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་དགོས། བདག་(༡༥)ཁོང་ལ་བྱིན་པ་འདི་
 ཁོང་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །བདག་སྒྲི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་
 འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། །མགོན་དུ་གྱུར་ཅིག། །སྐྱབས་སུ་
 གྱུར་ཅིག། །མ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ། མ་གོལ་བ་གོལ་བ། དཔུགས་མ་བྱིན་པ་དཔུགས་
 དབྱུང་བ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་གྱུར་
 ཅིག། །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་རང་འདོད་མ་འདྲེས་པ་གདབ་སྟེ། རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བཏུས་
 སོགས་བལྟའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དགོ་ཅུས་ཕན་བཏགས་པ་ན།
 བཟང་ལན་རེ་ཡོང་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱས་ན་རང་གིས་སྒྲུབ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཆུད་ཟོས་ལ་འགོ་
 བས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གང་། རྒྱས་པ་གང་ལུས་སྟོག་དང་དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་ཞིང་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པར་རེ་བ་ཡང་མེད་པའོ། །

སྤྲུལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་། སྤྲུལ་པ། གང་ཐོག་མ་
ཁོ་ནར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་ཀྱི་བདག་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས། ॥ ॥

༥ གསུམ་པ་གྲོགས་བྱས་པས་ཕན་གདགས་པ་ནི། དགའ་སྟོན་དང་། བསོད་
ནམས་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྦྱོང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁུར་གྱིས་དུབ་
པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་དགྲ་དང་། གཅན་གཟན་དང་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་
པའི་འཛིགས་པས་ཉེན་པ་དང་། བད་གྱིས་བཏབ་པ་དང་། ལོང་བ་དང་འོན་པ་དང་།
སྦྱོན་པ་དང་། རྐང་ལག་མི་བདེ་བ་དང་། དབུལ་པོ་ཡོ་བྱད་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
གྲོགས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྦྱབ་རུས་པ་གྲོགས་མི་དགོས་པའམ། དེད་རང་
གིས་སྦྱབ་མ་རུས་པ་འམ་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའམ། འོན་དེ་ཆོས་དང་མི་ལྟན་
པའམ། གཞན་མང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་
པར་གྲོགས་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་རེ་ཡོང་བར་གསུངས། དཔེར་ན་ལམ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་ན་
ཡང་། གཞན་གྱིས་ཁུར་མ་ཐེག་པར་འཁུན་ཐང་རེ་བ་སྒྲུང་ཡང་དེད་རང་སྟེམས་ཡེ་མེད་
པ་དེ་འདྲས་ཡེ་མི་འོང་བས་ཅི་ཐེག་ཁུར་དགོས་པ་(༡༥)ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
རྣམས་དབྱེས་པར་བགྱིསྤྱད་དུ། །འཛིག་རྟེན་བྲན་དུ་སྒྲིང་ནས་དེད་བདག་མཆི། །
གསུང་བ་དང་། ཡུམ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་
པ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྲན་འགྱུར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། །འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །གསུང་བ་ལྟར་དེད་རང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་བྲན་
བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཆོག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་འོན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་གལ་
ཆེའོ། ॥ ॥

༥ བཞི་པ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པས་ཕན་གདགས་པ་ནི། རོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་ཡོན་ཏྲ་བ་ཐོད་ཅིང་གྲུས་པ་མཛད་པས་སྒྲིན་པ་གཅིག་བསྟན་ནས་འདི་ལ་ཡོན་ཏྲ་
 ཅི་བདོག་ལགས་ཞུས་པས། ཤིན་ཏུ་བདག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ལགས་གསུང་སྐད་
 བ། སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས། བཟང་འགྲོ་རན་འགྲོ་གང་ཡིན་པའི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ། །སེམས་ཅན་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་མ་
 གྲུས་ཉིད་བདེ་སྤྲུག་གི་ཕྱི་བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་ཡང་མང་དུ་བཤད་པས་གྲུས་པ་
 བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལས། །རྒྱལ་བ་གྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་
 མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ལས་ཐོབ་པས་དྲིན་
 ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྤྱེ་བའི་ཤས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་
 བ། །འདི་ཙམ་དག་གི་ཆ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར། །
 །ཞེས་དང་། རོ་བོ་གསུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཅག་དེར་སྤྲོན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པར་འདུ་
 ཤེས་སྦྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་
 ཡུལ་བྱེད་པར་བ་ལ་བརྟན་ན་ཉེས་པ་ལྷི་བ་འབྱུང་བས་སྤྱོད་གསུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་
 གྲུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། བུམས་པ་ཐ་ན་ཆོག་ཏུ་བཞེད་པས་ཀྱང་
 སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གྲུས་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ལག་ལེན་འདི་
 ལྟར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྲོག་བྱར་གཅིག་ཡན་མཐོང་བ་ན། མ་རྒྱན་དྲིན་(༡༥ན)ཅན་
 བྱེད་ཀྱི་བྱན་བགྱིད་ཅིང་། །མི་མཉེས་ཀྱན་སྤངས་མཉེས་པ་ཀྱན་སྤྱོད་ལ། བྱེད་ཉིད་
 སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི། །ཡར་ངོའི་སྤྱོད་བྱང་སེམས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག་ །ཅིས་
 པ་དེ་བཞེད་ཅིང་དོན་དེ་ལ་དུངས་པ་རེ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་མང་པོ་འགག་པ་
 དང་། སྤྱིར་སྒྲིམས་པ་ཆེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསམ་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིང་།

དེ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པ་ཞིག་ཡོད་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས།
གཞན་པས་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་དུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་
ཡོད་པ། །དེ་ནི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས། །གསུང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལས། རང་
ལས་དཔལ་པ་ལ་བཀྱར་སྟེ་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྱིས་བྱེད་པར་
གསུངས་པས། སྒྲི་རིམ་ཡང་རེད་རང་གི་བྲལ་གོང་དུ་འཛོག་པ་དང་། བྲག་དང་ལྷ་དང་
བ་དང་རྟེན་པ་ཆེ་བ་འབུལ་བ་སོགས་རིམ་ལྔར་འཚམས་པའི་བཀྱར་སྟེ་དང་། བསྟོད་པ་
དང་སྟོན་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་རྒྱུ་དུ་བྱ། དེ་
དག་ལས་ལོག་པ་མ་གྲུས་པ་བརྟེན་པ་ནས་མིག་མི་ལེགས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཤོར་བ་
དང་། ཁོ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོག་ངན་བརྗོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཁོའི་མཛའ་བཤེས་གྱི་ཡང་
མི་སྟོན་པ་དང་། ཁོང་དང་ལའོན་པའི་མིའི་བསྟགས་པ་ཡང་མི་བརྗོད། ཆོས་གྱི་འབེལ་
གཏམ་བྱེད་པ་ཡང་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དད་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། ལར་ན་ཁོ་རང་གང་ལ་མོས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བརྗོད་
ཅིང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡེ་མི་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་གལ་ཆེའོ། །

༥ ། ལྷ་པ་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིབ་པས་པན་གདགས་པ་ནི། རང་རེས་དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་པ་ན། །བདག་གིས་དེ་རིང་སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྒྲུན་སྒྲར་
འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟེན་གྱིས། །ལྷ་དང་
ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དཔལ་དུ་
བཙུགས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བདེ་གཤེགས་གྱི་གོ་འཕང་། བར་
དུ་བདེ་བ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་གཉིས་སྟེར་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་
(༡༥བ)མཐོའི་བདེ་བ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བདེ་བ་བྱིན་ཡང་། མཐར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་
ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་དེས་ན་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྟེར་དགོས་པ་

ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་སྒྱུར་བ་ལ་ལྟ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ལ་དད་
 པ་བསྐྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་དེ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསམ་པ། བྱང་ཆུབ་དེ་སྐྱབ་ནུས་པར་
 བསམ་པ། བྱང་ཆུབ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་མི་རིགས་པར་བསམ་པ། དོན་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།
 བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ། །དེ་ཅིའི་
 སྤང་དུ་ཞེན་ཁྱེད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། སྟོན་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་
 སྟམ་ན། སྐྱའི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་
 བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ། གསུང་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངེས་པའི་ཆོག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལུ་ལུས་ནས། །
 སེམས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་
 སོར་ལན་གྱང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདྲོན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། །ཆངས་པའི་སྐྱ་
 དབྱངས་གསུང་སྒྲིག་མཁུན་པར་མཛོད། །དེས་ནི་ལྟ་མའི་སྟག་བསྐལ་མཐར་འབྲིན་
 པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད། །གསུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྱགས་ཀྱི་
 མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་
 རྟོགས་པའི་ཆོས། །ནུས་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱག་མཐིལ་སྐྱ་རུར་ལྟ་
 བུར། །ཁྱེད་ཀྱི་བྱགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱུར། །ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །
 གཅིག་དང་སྐྱ་ཆོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རྒྱུད་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཁྱེད་ཀྱི་བྱགས་
 དག་ཐོགས་མི་མངའ། །གསུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇུག་པ་ལས།
 གཏི་སྟག་སྟོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་

༥ གཉིས་པ་ནི། ཟུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་དེ་སྐྱབ་དགོས་ཏེ།
སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་མ་རྣམས་ལ་བྱང་ཚུབ་སྟེར་བར་ཁས་སྤངས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
མ་ཐོབ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འགའ་ཅམ་ལ་
ཡང་དེ་སྒྲིན་མི་ལྷུས་ན། རང་རེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལོང་བ་ལག་ཁྱེད་པ་འདིས་ལྟ་ཅི་སྟོམ།

དེས་ན་འབད་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱུ་བ་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
ནས། །ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱེས་པས། །བདག་
གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཕལ་བ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་
བསམ་བྱས་ནས། །མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་(༡༩བ)འགྱུར་
གསུངས་ན། །སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉིར་ནས། །
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

༥ རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། མ་རྒྱམས་ཀྱི་དྲིན་ཆད་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ལ་
བཀོད་པས་དྲིན་གཞོ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལ་རག་ལས་
པའོ། །

༦ རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། རང་གཞན་གང་ཡང་འཁོར་བ་འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། འདི་ལས་ཐར་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་ལ་ཡང་དང་པོ་ལ་ངེས་པར་འདམ་ལ། ཐར་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱུ་བ་ཉིད་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཅིས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དགོས་པ་འདུག་ཡང་སྙམ་དུ་བསམ། །

༧ གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་བ་དེ་རྒྱུ་བ་དགོས་པ་འདུག་པ་ལ་བདག་གི་རྟེན་འདི་ལྟ་
བུས་རྒྱུ་བ་མི་ལུས་སྙམ་ན། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པར། གང་སྤྲུལ་བདེ་
གཤེགས་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །འདི་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སྐབས་
དག་ཏུ་ལྟར་བ་བྱང་ངོ་ཞེས། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་ངར་ལྟར་བའི་ཆོ་ཡང་བདག་ཉིད་
སྤྲད་མ་མཛད། །ཅིས་པ་ལྟར་སྤྲད་སངས་རྒྱུ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལས་དམན་
པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བརྟེན་པ་མཛད་པས་སངས་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན། །ལུས་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་
ལ། །པོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ངས་མི་ཡོང་སྙམ་པའི་མིས་ལྟོ་ཡང་མི་ཁྱོད་།

བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །པན་དང་གཞོན་པ་རོ་གེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་
མ་བཟང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཉག་
གཅིག་པོ་ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
མི་རུས་ན། །བྱི་པག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རུས། །དེས་ན་ད་དེས་མི་སྐྱབ་ན་
ནམ་སྐྱབ་སྟམ་པས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱབ་དགོས་ཡང་སྟམ་དུ་བསམ། ॥

༥ བཞི་པ་ལ་གསུམ། དཀའ་སྤྱད་ལ་ཞུམ་མི་རིགས་པ་བསམ། རྟེན་རན་ལ་ཞུམ་
མི་རིགས་པ་བསམ། དུས་རིང་བ་ལ་ཞུམ་མི་རིགས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་
རང་རེ་ལྟོ་གོས་ལ་གྱོར་བསྐྱར། རྟོན་མོངས་བ་ལ་འབྱར་འཛོམས་བྱེད། དཀའ་བ་དང་
དུ་སྤངས་པ་སྒྲུང་ན་ངས་(༡༠ན)ནི་དཀའ་སྤྱད་མི་རུས་བྱ་བའམ། ཡང་དཀའ་སྤྱད་རང་
གིས་གནད་དུ་མི་འགོ། དོན་ཆེན་ལ་དད་ཆེན་བསྐྱར་དགོས་པས། ཅོ་བ་ཅུ་བ་མང་པོ་ཁ་
ན་མེད། སངས་རྒྱས་ལག་པས་ལེན་པ་ར་ཡོད་ཡོད་མི་འདྲ། དལ་ཆོས་ཀྱི་རང་ནས་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་རྟེ། ཤིན་ཏུ་མ་གོ་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་རང་མཐུན་
མོད། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་། ཐར་པའི་པན་ཡོན་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
ཅོ་བ་ཅུ་བ་མེད་པར་སྟོན་གར་ཚུགས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་
བྱེད་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་དེ་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛོས། །བདག་གཞན་སྟེ་
ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པ། །བརྩོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། །དལ་
ཆོས་བྱས་ན་མཛོས་གསུང་བ་ཞི་གདའ། རྟེན་རང་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་བརྩོན་པ་བརྒྱ་
འགྱུར་ལས། བྱིས་པ་སོ་ནམ་བྱེད་པའི་བརྩོན་པ་ཅམ་ཡང་རང་ཡང་མི་བྱེད། གཞན་
གྱིས་བྱེད་པ་མཐོང་ཡང་ཐན་མཐོང་བ་བཞིན་བྱེད་པ་འདི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་
པའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་གདའམ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོན་པར། གར་
སྤྱད་གལ་ཏེ་རང་ལ་རག་ལས་འབད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་གོ་

འཕང་རྟེན་དགའ་མ་ལགས་སྙམ་དུ་བྱོན་གྱི་སྒོ་གྲོས་བྱུང་། །དེ་སྤྱད་བྱོན་གྱིས་ཉམ་ངའི་
དུས་སུའང་ཀུན་མཁེེེ་སྒོ་ལས་བརྟན་སྒྲིག་པ། །དམན་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་
དག་བྱོན་གྱིས་བྱུང་དུ་བསད་པར་མཛད། །ཉོན་མོངས་ཚུ་བོ་འབྲུག་པ་རན་འགྲོའི་ཁ་
དག་རྟག་ཏུ་གདངས་པ་དང་། །སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་གཡོ་དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྟག་པར་
རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་། །བྱུང་རྣམས་རྟེན་པར་དགའ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཞུས་འགྲོ་བ་
གཏོར་བའི་རྒྱ། །གང་ལགས་དེ་ཉིད་བྱོན་གྱི་བྲགས་རྩེ་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱར་ཡང་འབྱུང་། །
ཞེས་པ་ལྟར་དེ་སྤྱད་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྟོང་རེ་རྩེ་བྱོན་གྱིས་ཆོས་མ་གོ་བ་འདུག་བྱས་ལ་བྱུང་
གསོད་གྱིས་ཐོང་། དགའ་སྤྱད་ཅིག་ལ་རྟག་ཏུ་དུ་དེ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ་གནད་དུ་སོང་ནས།
སོ་སྒྲིབ་ལས་དང་པོ་བཞིག་གིས། ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་ལ་བདེན་པ་མཐོང་གདའ། རྒྱ་
བོད་དུ་བྱོན་པའི་སྒྲིབ་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་སྤྱད་གི་ལ་ཁད་པ་(༡༠བ)མཛད་པས་
འདོད་པ་བྱུང་བ་བཅིན་པ། རྟོ་གང་སྒྲིབ་དང་ཉི་མ་གང་དྲོའི་ཆོས་བྱས་པས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཟེར་བ་ཡེ་མི་གདའ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་སྤྲུག་རིར་འཆིར་འཇུག་
དགོས་ཡང་སྙམ་དུ་བསམ། ॥

༥ གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ང་ལ་ནད་གཞི་བྱུ་བོ་ཞིག་ཡོད་པས་བྱ་བའམ།
རྒྱགས་མེད་པས་བྱ་བའམ། གཉིན་འདི་འདྲ་ཐེན་ཐག་ཡོད་པས་ཆོས་ས་མེད་རྒྱལ་མེད་
རང་ཡོང་བ་མི་གདའ་ཟེར་ཏེ། གིན་ཏུ་མ་གོ་བ་ཡིན། ང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོད་
པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་མདུན་མ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་གདའ་བ། རྒྱུན་རན་དེ་འདྲ་ཡོད་
པ་ཁོག་ནས་མེ་འབར་བའི་ཁར་གིང་བསྐྱན་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་ལས་
ཐར་བཞིག་མེད་ཐབས་མི་འདུག་སྙམ་པ་འོང་དགོས་པ་ཡིན་མོད། ལར་དེ་ཡང་འཁོར་
བ་དང་ཐར་པའི་སྒྲིབ་ཡོན་མ་མཐོང་བས་ལན། དེ་མིན་ན་ལས་ནག་པོ་ཅིར་སོང་ཡང་
འདི་བཞོལ་བ་མི་ཡོང་སྙམ་པ་མིན་པ་སྟོན་ཚུགས་པ་རང་མེད། རོར་དུ་མ་རེ་ཡོང་བ་

མཐོང་ན་ལུས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཏོང་གིན་འདུག་པ། རྒྱ་གཟེར་གྱིས་ན་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐབས་
གཤམ་ཆོད་བྱུང་དགུ་ནས་བྱེད་པ་མིན་པ་དལ་བར་སྒོད་ཚུགས་ཀྱིན་ཨེ་གདའ། དེ་བས་
འཁོར་བའི་གཙོང་གིས་ཟིན་པ་འདི་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་བྲུ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། མགོ་འམ་
གོས་ལ་སྒྲོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་སྤྱིར་སྒྲིབ་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤྱིད་
མེད་པར་བཀྱི་སྤྱད་འབད་འཆོལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །
ནད་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལས་བྲུ་བ་མི་ཡོང་སྟེ། དེའི་རིང་ལ་ཆོས་བྱེད་པ་མི་ཡོང་གསུང་
བར་གདའམ། དེས་ན་རྒྱུན་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་བཤོལ་དགོས་ཨང་སྟུམ་དུ་བསམ།
སྟུག་བསྟུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲིབ་དུ་མི་བཟླ་བར། གཞན་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ཡོན་ཏན་
ནི། །སྒྲིབ་སྤྱོད་གས་པ་སེལ་བར་འགྱུར། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ། །སྤྱིག་ལ་འཛེམ་
ཞིང་དགོ་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དུ་བཟླས་ནས་གོམས་ན། དཀའ་བ་ཅི་ཡང་
མེད་པས་ཁྱིམ་པ་སོ་ནམ་བྱེད་པ་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་། ཉམ་ང་བག་ཆ་མེད་
པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བཏུས་སོགས་སུ་
བལྟའོ། །

༥ ། གསུམ་པ་ནི། རང་རེ་དང་པོ་ཆོས་ལ་མི་(༡༡ན)འཇུག །གལ་ཏེ་ཞུགས་ནའང་
ལོ་ཁ་ཡར་སོང་སྒྲིབ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་དང་། ད་ང་འབྲས་འབྲངས་ཀྱང་རྣམ་པ་
མི་ཐོན་པ་སྤྲང་སྟུམ་ནས་བཙོན་འགྱུས་བཤོལ་གཏོང་སྟེ། དེས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཡོན་མ་གོ་
བས་ལན། གོ་ན་སྒྲོ་སྒྲིབ་མི་ཐད་པས་ཞུས་པ་ལས། དེ་བསྐྱལ་བ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་
ཆ་བགོ། །བསྐྱལ་བ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་མི་བགོའོ། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་བགྲངས་པས་
བྱང་ཆུབ་མི་འཆོལ་གྱི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བྱོན་པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་
འཁོར་བའི་སྒྲིབ་གྱི་མཐའ་རི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ། ཉིན་ཞག་གི་
ཆུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མ་བཙོ་ལྷས་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་གྱུར་ལ་ཉི་མ་སུམ་ཅུས་སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་

ཏེ། ཟླ་བ་བཙུག་ཉིས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ་ལོ་བགྱང་བ་འདིས། ལོ་འབུམ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ། འཇུག་པ་འདི་དང་བགྱང་བ་འདིས་གང་
 གའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བས་
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྟོད་པ་ཤེས་པར་གྱུར་ལ། འཇུག་པ་འདི་དང་བགྱང་
 བ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེད་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མཐོང་བས་སེམས་དང་སྟོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་གྱུར་གྱང་། མི་ཞུས་པའི་
 གོ་ཆ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་མི་ཟད་པ་ཞེས་གསུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་ཡང་
 ཡོང་ལ་དགོས་ཡང་དགོས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པར། གང་སྟོད་གལ་ཏེ་
 རང་ལ་རག་ལས་འབད་པས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་རྟེན་
 དཀའ་མ་ལགས་སྟམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་གོས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་དེ་ཅུམ་དུ་
 བཙོན་འགྲུས་བཙུམ་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དཀའ་རྒྱ་མེད་སྟམ་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་དགོས་
 ཡང་སྟམ་དུ་བསམ། ॥ ॥

༥ ལྟ་བུ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྐྱུང་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་(༡༧)ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 བོ་ངོས་ཟིན་པ་ན་སྒོ་རི་ལྟར་སྐྱུང་དགོས་པ་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྟན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་སེམས་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྟམ་པ་བཟུང་
 བས་སེམས་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུན་རན་བྱང་རྒྱུ་གི་ལམ་དུ་

བསྐྱར་བ་ནི། མྱོད་བཅུད་སྤྲིག་པས་གང་བའི་ཆོ། རྒྱུན་རན་བྱང་ཚུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། །
 ཞེས་པ་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་མྱོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཉམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་རུང་བ་
 ལ་སོགས་པས་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན། དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་
 ལས། བསམ་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུན་རྒྱུ་བ་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་
 བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ། ཞེས་པ་ནི་
 རྒྱུར་བཤད་པ་ལྟར་དག་ཟུན་གྱི་ཤན་འབྱེད་པ་ལས། རང་ལ་དག་པ་འཛིན་པ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་ལ་དག་པ་མ་ཤེས་གཅིས་པར་བཟུང་བས་ལན་པ་
 ཡིན་བྱས་ལ་གཞན་ལ་བློ་བ་སོགས་སྤང་ངོ་། འདི་ལ་ཤ་བོ་བས། འགོང་པོ་འགོང་
 རྒྱུང་གི་ཆོས་ཞེས་གསུང་ངོ་། རྒྱུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་སྒྲོམ། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་
 ལ་ཟུན་དུ་འཛིན་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཤ་བོ་བས། ཤ་བྱིར་བྱས་བྱིར་གྱི་ཆོས། ལྟས་
 རན་གཡང་དུ་ཕྱོན་པའི་ཆོས་གསུང་ངོ་། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་དུ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་བསམ་ཞིང་། བྱམས་སྦྱིང་
 རྗེ་དང་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ། ད་ཡང་མི་དང་བྱི་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་གདགས། དངོས་སུ་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་དག་ཅས་ཕན་འདོགས་བྱ། ལྟ་འདྲེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཤ་བྱས་
 ཟོས་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པས། དེའི་ལན་ཆགས་འཁོར་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ།
 དེའི་མདུན་དུ་ལུས་སྒྲོས་ཁ་བྱེ་སྤྲེ་གང་འདོད་པ་ཟེ་ཞིག་བྱས་ལ་སྦྱོས་མེད་དུ་བཏང་། དེ་
 བཞེན་དེས་ཤ་བྱས་ཟོས་པས་ལུས་སེམས་བདེ་བས་གང་ནས་ཆོས་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་
 བཞེན་དུ་ལྟ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ། གཉིས་(༡༥ན)པ་ནི། འབྲུལ་སྤང་སྤྱོད་བཞེར་བསྒྲོམ་
 པ་ནི། མྱོད་ཉིད་བསྐྱར་བ་སྒྲུ་ན་མེད། ཅིས་པས། གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་
 ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པོ། སྤྱོད་བཞེར་བྱེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་མ་དེག་པས་རི་
 ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་གཤིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་ལ་གོ་བ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་
 བ་སྟོན་མཐའ་ཙམ་ལས་མེད་པས། བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོས་
 བཅའ་བག་ཆེ་ཞིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་ལྟན་ཐབས་སོགས་སུ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཚོགས་
 གསོག་པའོ། །སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། དེའི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་བདག་གཅེས་
 འཛིན་སུན་དབྱུང་བའོ། །སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་
 རྒྱན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་ངག་ནི། སྟོབས་ལྡན་ཉིད་ཡིན་སྟེན་ལམ་
 གཅེས། །ཞེས་པའི་མདའ་ཁ་མའི་གདམས་ངག་སྟོན་ཏེ། དང་པོ། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་
 སྟོབས་ནི། འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་
 པར་བྱ། སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས། སྤྱི་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་སྦྱོར་སྒྲུབ་བཤགས་བསྐྱམ་བྱ་
 ཞིང་། སྒྲིམ་པ་གསོ། བར་དོ་དང་སྦྱི་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་གསོལ་
 བ་དང་སློན་ལམ་བྱ། སུན་འབྱེན་པ་གོ་སྤྱོད་པས་དེར་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་དགོས་སྒྲིམ་པའི་
 འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བྱ། གོམས་པའི་སྟོབས་ལ་གཞོགས་གཡས་པ་ཕབ་ལ་ལག་པ་
 འགམ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་མཐེའུ་ཆུང་གིས་སྒྲ་སྒྲག་གཡས་བཀག་ལ་རྒྱུང་གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་
 བྱ། བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ། ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲེལ་ཞིང་
 བསྒྲིམ་པའི་འབྲོ་ལ་དབུགས་འགྲོར་བཅུག་གོ། །འཆི་ཁ་མའི་གདམས་ངག་ལ་འདྲ་ཆེ་བ་
 མང་སྟེ། འདི་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མེད་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་སློབ་འབྱོངས་པའི་ཆད་
 ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་དབྱ་ཟུན་ཤན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་
 གཅེས་འཛིན་དང་བྲལ་ནས། མ་སུ་གཅིག་པ་སྒྲིག་བསྐྱུལ་བ་ལ། བརྟེ་བ་ལྟ་བུའི་སློ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། བྱམས་སྟོང་རྗེ་འབྱོངས་པའི་ཆད་དུ་གསུངས་ལ།
 བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད་ཙམ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས། འདིར་དེའི་སྟོང་དུ་

ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་ཁུར་དུ་སྒྲུངས་པའི་ལྷག་(༡༩༣)བསམ་སྐྱེས་པ་ནས། མ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཅོས་ས་ས་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་བྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཆད་དེ་ཡང་
 དབང་པོའི་གཙོ་བོ་རང་གིས་བརྟགས་པ་ན་ས་ཁྲིལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་
 རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བའི་སློ་འབྱོར་ས་པའི་ཆད་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཡིད་བདེ་འབང་
 ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་རན་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་མི་ལྟ་བར་
 ལམ་དུ་འབྱེད་བས་ཆོས་སྙམ་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་སྒྲུང་ན་འབྱོར་ས་པའོ། །དེ་ཡང་།
 ཡངས་ཀྱང་བྱུང་ན་འབྱོར་ས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱུན་རན་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་
 དུ་མི་བལྟ་བར་ལམ་དུ་འབྱེད་བས་ཆོས་སྙམ་པས། རྒྱུན་སློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ན་གཉིན་པོ་
 གསར་དུ་བརྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་རང་གིས་འབྱེད་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དུག་པ་སློ་
 སྒྲིབ་གི་དམ་ཆོག་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཏྱག་ཏུ་བསྐྱབ། །ཅིས་པས་དང་པོ་སློ་སྒྲིབ་ཁས་
 སྒྲུངས་དང་མ་འགལ་བ། སོ་ཐར་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐ་ན་ཅ་སྟོན་གཙོད་པ་སྒྲུང་བ་
 རྒྱུན་ཡང་སྟོག་ལྟ་བུར་བསྐྱར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སློ་སྒྲིབ་ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ་ཐོ་
 ཅོའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་ཏེ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩ་སྒྲིབ་དུ་བསྟན་པའི་སྟོལ་
 བཙུགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སློ་སྒྲིབ་
 སྟོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆེ་བ་ལ་གྲུས་ལ་དམན་པ་ལ་བརྟན་པ། རང་ལ་ཉེ་བ་ལ་
 བྱམས་ལ་རིང་བ་ལ་མི་བྱམས་པ་སོགས་སྟོགས་རེ་བར་མ་སོང་བའོ། །འདུན་པ་བསྐྱར་
 ལ་རང་སོར་བཞག །ཅིས་པ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱར་ལ་སོ་བྱུང་བར་
 བྱའོ། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་མི་
 སྒྲུབ། །གཞན་སྟོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་སོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་སྒྲིབ་མཐོང་ན་

རང་སྒྲུང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་བྱས་ལ་དེའི་སྒྲིན་ཡེ་མི་བསམ་མོ། ཉོན་མོངས་གང་
 ཆེ་སྒྲིན་ལ་སྒྱུར། ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གང་གས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་སྟེ་གཞོམ་པའོ། །(༡༣བ)འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་ས། །
 ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྱུར་ས་པས། རྟེན་བཀྱར་དང་ཕྱི་མར་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་། རང་ནི་
 བདེ་བོ་བ་འདོད་སྒྱུར་བའོ། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྒྱུར། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་མ་འདྲེས་པར་དགེ་བ་བྱའོ། །གཞུང་བཟང་པོ་མ་
 བརྟེན། ཞེས་པ་ནི་འཁོན་འཛིན་མི་བརྟེན་པའོ། །བཤགས་ངན་མ་རྒྱོད། ཅེས་པ་ནི་གོ་
 སྒྲ། འཕྲང་མ་སྒྲུག་ ཅེས་པ་ནི། གཞན་ལ་སྒྲུགས་འཆོལ་བྱུང་བའི་དུས་ནམ་ཡོང་ན་
 སྟེ་མ་པ་སྒྲོང་བའོ། གནད་ལ་མི་དབབ། ཅེས་པ་ནི་མིའི་མཚང་འབྲུ་བ་དང་མི་མ་ཡིན་
 ལ་དུག་ཤུལ་གྱི་སྒོག་སྒྲུགས་བསྐྱབ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པའོ། །མཛོ་ཁལ་སྒྲུང་ལ་མི་འབྱོ།
 ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་བབ་པའི་ལས་སམ། ཁག་ངན་གཞན་ལ་མི་བསྒྱུར་རོ། །མཁྱོགས་
 གྱི་ཅེ་མ་གཏོད། ཅེས་པ་ནི། སྒྱི་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རང་ལ་སྟེ་གཏོད་པ་སོགས་ཐབས་
 གྱིས་རང་ལ་བསྒྱུར་བ་སྒྲོང་། ལྷོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། རང་བཟང་པོར་སྟོན་འདོད་
 པས་ཐད་ཀ་དེར་ཕམ་ལེན་པ་ལྷ་བུ་མི་བྱེད་པར་གཏོང་ནས་འཕྱི་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །
 ལྷ་བུ་དུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་པ་ནི། ཆོས་བྱས་པས་ང་རྒྱལ་ཆེར་སོང་བ་ལྷ་བུ་སྒྲོང་
 བའོ། །སྒྲིད་གྱི་རྒྱར་སྒྲུག་མ་འཆོལ། ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་རྟེན་བཀྱར་ཡོང་བར་རེ་ནས་
 གྲོགས་མཆེད་ཁང་མཆོས་ཤི་བ་སོགས་གཞན་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོང་
 བའོ། །

བདུན་པ་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། ཞེས་
 པ་ནི། ཟས་གོས་སྒྲོད་པ་སོགས་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕན་སེམས་གྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །འོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་བསམ་དུ་མི་འདོད་

པ་ལ་སོགས་བྱུང་ན་གཏོང་ལེན་བྱས་པས་སྒྲོ་སྒྲོར་བའོ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་
 གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྲོར་དེ་རིང་བྱུང་སེམས་དང་མ་བུལ་བར་བྱེད་དགོས་སྐྱེལ་དུ་
 འཇེན་པ་བཏང་ལ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་ཉལ་ཁར་སྒྲོད་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་འགལ་བ་བྱས་འདུག་ན་ཆར་བཅད། མ་འགལ་ན་དགའ་བ་སྐྱོམ་ཞིང་སྒྲོ་
 སྒྲོལ་བའོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་འབྱོར་རྒྱུད་གང་བྱུང་ཡང་
 དྲིགས་པ་དང་ཁྱུ་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་(༡༩ན)པོ་སྒྲོག་དང་བསྐྱོས་ལ་བསྐྱེད། །ཞེས་
 པ་ནི་ཆོས་སྒྱུ་འཛིན་ཆོག་དང་སྒྲོ་སྒྲོར་གི་དམ་ཆོག་གཉིས་པོ་འོ། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་དང་པོར་དྲན་དཀའ། བར་དུ་
 བསྐྱོག་དཀའ། བ་མར་རྒྱན་བཅད་དཀའ་བ་དེ་དམི་དཀའ་བར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་འོ། །
 རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་རྣམ་གསུམ་སྤང་། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འཛིན་གཙུག་པོ་སྐྱེ་མ་བཟང་པོ་
 དང་མཇུག་པ་དང་། སྒྲོ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ལོངས་སྒྱུད་མི་དབུལ་བ་
 གསུམ་རང་ལ་ཆར་མ་ཆར་གང་བྱུང་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་གཏོང་ལེན་སྤྱང་། ཉམས་པ་མེད་
 པ་རྣམ་གསུམ་སྐྱོམ། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་མ་ལ་མོས་གྲུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོར་
 སྐྱོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་མ་ཉམས་པ་འོ། །འབྲལ་
 མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱོ་གསུམ་དགེ་བ་དང་མ་བུལ་བར་བྱེད་
 པ་འོ། །ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མེད་དག་ཏུ་སྤྱངས། རྩལ་དང་གཏོང་འབྱོར་ས་ཀུན་ལ་གཙུག་།
 །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་མེད་པ་
 མེད་པར་སྒྲོ་སྒྲོར་བ་དང་། སྒྲོ་ལ་གང་གར་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་སྒྲོར་གིས་རྩལ་པར་བྱས་ནས།
 ཁ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་ནས་འབྱོར་ས་པར་བྱེད་པ་འོ། །བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་
 ཏུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་གང་ལ་ཕན་སེམས་སྤྱེད་དཀའ་ཞིང་འཆོར་སྤྱང་། རང་དང་རྒྱན་དུ་
 འབྲོགས་པའི་གཡོག་ལྟ་བུལ་བྱུང་སེམས་འཆོར་ཏེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་། གཞན་སྤྲིག་

ཅན་དང་ཚུལ་འཆལ་ལ་བྱད་གསོད་དང་ཡལ་བར་དོར་ན། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཡལ་བར་འདོར། །བྱ་བའི་ལྷར་བ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་བྱང་སེམས་འཆོར་གིན་ཏུ་ཉེ་བར་གདལ་བས། སྤྱང་རི་ཐང་བའི་ཆོག་བརྒྱད་མ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། སེམས་ཀྱིས་བྱམས་བ་ཡི་མ་ཤོར་བ་དགོས་པ་དང་། རང་དང་དགྲ་སྦྱར་ཡོད་པ་དང་། རང་གང་ལ་རེ་ཆེ་བའི་མི་དང་། མཛེ་ཅན་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མི་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་གཉན་པའི་རིགས་སྤྱུ་མ་དང་པ་མ་དང་བྱང་སེམས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷི་བ་འབྱུང་བས་དེ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་། རྒྱུན་གཞན་(༡༧བ)དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་མ་འཛོམ་ན་དེ་ཉིད་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱས་ལ་ལམ་དུ་འབྱེད་རོ། །ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྱང་། ཞེས་པ་ནི། འདི་འོ་དོན་ལས་བྱི་མའི་དོན་གཙོ། བཤད་པ་ལས་སྦྱབ་པ་གཙོ། བསྦྱབ་པ་གཞན་པས་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་པ་གཙོ། གཞན་གྱི་སེམས་སེམས་མང་པོ་བས་གཉན་པོ་གང་ཆེ་ཆེར་སྤར་ཚུགས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙོ། སྤྱོད་ལམ་གཞན་པས་མལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་འོ། གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་མི་བཟོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར་རྟོད་བཀྱར་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཅན་ལ་སོགས་ལ་སྤྱིར་རྩེ་མི་སྐྱོམ་པར་ཆོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་རྩེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར། དགྲ་ལ་མི་བདེ་བ་བྱུང་བ་ལ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ་དེ་སྤྱང་རོ། །རེས་འཛོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ལ་སློམ་ཁེལ་བས་རེས་བྱེད་རེས་མི་བྱེད་དེ་སྤྱངས་ཏེ། དལ་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ཞེས་པས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སློས་ལིངས་སྦྱར་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བའོ། །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཉན་མོངས་པའི་གཉན་པོ་བརྟེན་པས་མི་སྦྱེའམ་སྦྱུ་མ་

པ་འདྲུག་ན་དེ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་བརྟེན། སྒྲེ་ས་ན་ཡང་གཉེན་པོ་བརྟེན་
 ལ་སྒྲོང་། ཡུས་མ་བསྐྱེད། ཀོ་ལོང་མི་བསྐྱེད། ཞེས་པ་གོ་སྒྲོའོ། ཡུད་ཅམ་བྱ། ཞེས་པ་
 ཅུང་ཟད་ལ་དགའ་མི་དགའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་པ་དེ་མི་བྱེད་པའོ། འོར་ཆེ་མ་འདོད།
 ཅེས་པ་ནི། ཡན་ལན་རེ་བར་མི་བྱེད་པའོ། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་དམ་ཆེག་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདི་
 རྣམས་སྒྲོ་སྒྲོང་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲིར་ཆོས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 གནད་མན་ངག་བརྟེན་པ་ག་སྟག་ཏུ་གདའ་བས། སྒྲོ་ལ་བཟུང་ལ་གར་སྒྲོམ་ཡན་ཆད་
 གྱིས་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། སྟིགས་ས་ལྟ་བོ་བདོ་བ་འདི། བྱང་ཆུབ་ལམ་
 དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་འདི། གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ནི་དུས་དང་སེམས་ཅན་དང་ཆོད་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བུའི་སྟིགས་ས་
 སྟེ་ལྟ་བོ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་རྒྱུན་རབ་གྱིས་(༡༥)རུ་འཛིངས་པ་ན། དེ་ཉིད་སྒྲོ་སྒྲོང་
 གི་གྲོགས་སུ་བྱེད་ནས་བསྐྱེད་པས། རྒྱུན་རབ་རི་ལྟར་མང་གིན་དགེ་སྒྲོར་འཕེལ་
 བས་དུག་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱར་བའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་གསེར་གླིང་པའི་མན་ངག་འདི་མན་
 ངག་གཞན་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ལོ། རྒྱུན་སྒྱུངས་ལས་གྱི་འཕྲོ་སད་པས། །
 སྟག་བསྐྱེད་པ་གཏམ་ངན་བྱུང་བས་ད་ནས། །བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་
 ཞུས། འདི་ནི་གཤམ་མི་འགྱུར་དོ། ཞེས་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཆད་ཁ་པས་ཐུགས་
 ལེགས་པར་འབྱོངས་པས་གདེངས་ཐོབ་པའི་གསུང་རོ། །གདམས་ངག་འདི་ནི་སྤྱིད་
 ལམ་དུ་བ་པ་རྣམས། མཆོག་ཏུ་དཔྱགས་འབྱིན་བྱེད་པའི་རལ་གསོའི་སྟིགས། མི་
 ཤེས་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཐ་དྲེད་འདུལ་བའི་ཐོང་ལྷགས་ཡིན། །
 དགོས་འདོད་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་ཡིད་བཞིན་ལོར། །བདག་འཛིན་དགྲ་བོ་འདུལ་ལ་སྒྲོབས་
 ལྡན་དཔུང་། འིང་མོ་ཞིག་ནས་ཉིན་མཆོན་རབ་བསམས་པའི། །ཡན་བདེ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་དེ་དང་འདིར་རྟོན། །དད་ལྡན་སྒྲོབ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་། །རང་

ཉིད་ཀྱི་ཡང་དམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །འདི་དག་འབྱེད་ལ་བདག་སློབ་སློབ་བསྐྱེས། །མདོ་
དང་མཁས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་སྦྱངས། །རབ་དུ་སྦྱར་མེད་བྱིས་སློབ་མཁུ་ཆུང་
བས། །ནངས་པར་གང་གྱུར་སྟོང་ནས་མཁས་ལ་འཆགས། །འདིར་འབད་ལས་བྱུང་
དགེ་བ་དྲི་མེད་དེས། །མར་གྱུར་འགྲོ་རྣམས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །སྐུ་ལ་
སྐྱེས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་མཇུག་ནས། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤུག་ཉིད་དགེ་སློང་སློབ་སློབ་སྐུ་ལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་འདིའི་གདམས་
རྒྱུ་མ་དུ་མ་ལས་ཐོས་ཤིང་འདིའི་ཡི་གེ་མཛད་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་
པ་དང་། །བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པའི་མན་རྒྱུ་གིས་བརྒྱན་ནས་
ཡར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་དབེན་གནས་བཟང་
ལུང་གི་རི་ཁྲོད་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་སྐྱེས་པར་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །

༥ འདིའི་ལུང་འདྲིན་གྱི་ལུངས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་རྣམས་སྐུ་ལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟའི་གསུང་ཡིན་པས་སྟོན་འདུག་དང་བསྐྱབ་
བདུས་ལ་བསྟན་པར་བྱོལ། །(༢༥)སྟོན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེམ་པ་ལ་ད་ནི་ལྟ་བུ་
སྟོས་ན། དཔུལ་བའི་གནས་རྣམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འདི་མེད་བྱ་བ་མེད་ཅིང་། མཚོན་
ཆས་སྐྱས་པ་དང་། གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་ཤི་ལ་བྱུག་པ་ན་ཡང་སོས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྦྱ་བྱུང་བས་ཡར་སོས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བས་ཡར་སོས་
དང་། ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱ་སྟོང་བཏབ་ནས་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་འདྲལ་བས་ཐིག་ནག་
དང་། རི་རྟ་དང་སྤེལ་དོང་ཅན་སོགས་བསྐྱས་ནས་ལུས་འཛོམས་པས་བསྐྱས་འཛོམས་
དང་། ལྷགས་ཁང་འབར་བར་བསྐྱེད་ཅིང་དུ་བས་དུ་འབོད་དང་། ལྷགས་ཁང་ཉིས་
རིམ་འབར་བར་བསྐྱེད་པས་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། མདུང་ལྷགས་འབར་བས་ཞབས་
ནས་མགར་བརྟེན་ཉེ་ཆེ་ཞིང་བསྐྱེད་པས་ཆོབ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཅེ་གསུམ་པས་རྒྱུ་པ་

གཉིས་དང་དབུས་ནས་ཐུག་སྟེ་ཅེ་གསུམ་སྟེང་དུ་འབྱིན་པས་རབ་རྟེན་པ་དང་། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བ་ཡང་མེད་པས་མནར་མེད་དང་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལོགས་རེ་རེ་ན་ཡང་མེ་ཐུང་གི་ས་གཞི་དང་། རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདས་འབྱུང་མཆོད་ཀྱིས་གང་ཞིང་འབྲུགས་པ་དང་། སྤྲུལ་གཏམས་པའི་ཆོས་དང་། གཤམ་མ་ལི་དང་། རྒྱ་ཁྲུང་ཁོལ་བར་འཛོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཁྲུང་རབ་མེད་དང་ཉེ་ལམ་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲུགས་སྤྲུལ་སྟེང་ཐོབ་ཐུང་དེ་འབྲུགས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཅན་དང་། དེ་ལས་ཆར་འབྲུགས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་རྟོལ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཨ་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གྱི་རྟུང་ཞེས་པ་དང་། སོ་བམ་བམ་སྒྲིམ་མོན་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དུ་གས་པ་དང་། ལྷུང་ལྷུང་བཅུ་དྲུག་རྟུ་གས་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་ཕོ་ལྷུང་གས་པ་བརྒྱ་ཆོས་དུ་གས་པ་དང་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད། དེའི་ཆེ་ནི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་བར་བ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་ཐུང་པས། བར་བ་ནས་ཟད་པ་ན་རྒྱ་ཁྲུང་ཅན་གྱི་ཆོ་རྒྱུ་གས་ལ། གཞན་གྱི་ཆོ་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་ཉི་ཤུ་འཁྱུར་གྱིས་རིང་རོ། །མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ཆོ། ཆོ་དེ་ཉིན་ཞག་རྟུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་སོས་གྱི་ཆོ། དེའི་རིགས་པས་གཞན་རྣམས་སྤྲུལ་ལས་(༥༦)ཉིས་འཁྱུར་དུ་བྱ། རབ་རྟེན་པ་བར་བསྐྱེད་ཐུང་། མནར་མེད་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་གཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཐོས་ཐོབ་དོན་བདུན་མའི་རྒྱད་པ་འདི། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཉམས་པ་ཡན་སྤྱི་དང་འབྲ། རྒྱལ་མཉམས་པ། གཤམ་སྟེ་པཎ་ཆེན། མཉམས་ཆེན་པ་སྟོ་བཟང་། མཉམས་ཆེན་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་རྒྱལ་མཉམས་པ། ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་འོད། བསོད་ནམས་དཔལ། ཆོས་རྗེ་གཤམ་འབྱུང་བ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་མཉམས་ཆེན་སྟོ་བཟང་། དགེ་ལུན་ཆོས་རྗེ་ཆོས་རྗེ་སྟོ་གོས་པས་གསན། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་རྒྱལ་མཉམས་པ་ལ། གསང་སྤྱོད་དཀོན་ཆུལ། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །

དཔོན་དཔལ་པོས་གཞི་གཞི་སྒྲིངས་ཡིག་ལས་གསུངས། ལྷར་ཚུ་ཐིགས་རེ་རེའི་རྒྱུ། །བར་ཆད་མེད་པར་
བབས་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་གང་བར་མི་འགྱུར་བའི། །སྟོང་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་མཆིས། །
དེ་ལྷར་དཔེ་གསལ་དེ་ལྷ་བྱ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁུན་མཛད་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་
གསན་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་དབྱིས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད་ཅེས་སོ། །ཉིན་རེར་ཆོག་འབྲུ་རེ་བཟུང་
ཡང་། །ཁྱོད་ནི་ས་སྟངས་(༡ན)མཁས་པར་འགྱུར། །བཤེས་གཉེན་སྟོ་གྲོས་ཞན་པ་
དག་ །ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི། །འཛོག་སྒྲོམ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱང་། །ཐོབ་
པར་འདོད་ཅིང་འཛོག་སྒྲོམ་ཙམ། །བྱེད་ལ་ཐོས་པ་མང་པོ་ཡིས། །དགོས་པ་མེད་པར་
མཐོང་ནས་ནི། །ཐོས་པ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུ། །དེས་གཟུང་སྟོ་བ་མ་ཐོས་ལྷན་
ཡང་། །ཐོས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ལ། །མི་ཆེ་དོན་མེད་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་
ཀྱང་གྱིས་ཁྲེལ་བའི་གནས། །འགྱོད་པའི་མ་སྒྲིད་འབྱིན་པར་བྱེད། །མཁས་པ་གཞན་
དག་འདི་སྒྲིད་དུ། །ནམ་ཤེས་ཅིར་ཡང་མི་བསམ་པར། །རིག་པ་རྒྱུར་སྟོང་ཅེས་
པའི། །ཆོག་འབྲུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །འཛོག་སྒྲོམ་ལ་ནི་ཆོག་པའི་བྱིར། །འཛོག་
སྒྲོམ་ཙམ་ལ་ཐོས་པ་ཡི། །དགོས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་བདེན་ཡང་། །འཛོག་སྒྲོམ་ཙམ་གྱིས་
གྲོལ་གྱུར་ན། །སྒྲོམ་ཆེན་འཕྱི་བའང་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་དང་། །གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་། །གྲོལ་བར་རིགས་ཀྱང་མི་
གྲོལ་བས། །གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ། །དབྱུང་སྒྲོམ་ངེས་པར་དགོས་མཐོང་
ཞིང་། །ཐོས་པ་མང་དུ་མ་བྱས་པར། །དབྱུང་སྒྲོམ་ཡོང་བར་མ་མཐོང་ནས། །རང་གི་
སྟོ་བ་མའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། །ཐོས་པ་མང་དུ་བགྱིས་ཞེས་སྒྲུས། །བཤེས་གཉེན་མཁས་
པ་དེས་ཟིན་པའི། །སྟོ་བ་མ་ཐོས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། །རྒྱུར་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་དག་
གིས། །པ་ལ་པན་ཐོགས་རི་བཞིན་དུ། །སྤྲུམ་འདྲིན་གྱིས་ཐོས་པ་ཡིས། །ད་ནི་པན་
ཆེན་ལེགས་པར་ཐོགས། །ཐར་འདོད་ཀྱང་ཀྱང་ཐོས་པ་ལ། །བརྩོན་པར་གྱུར་ན་རེ་

སྒྲིམ་ཞེས། །གཞན་ཡང་ཐོས་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད། །ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་པ་
 ཡིས། །ཚིག་དོན་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལའང་། །རྣམ་དཔྱད་སློབ་གྲོས་ཡངས་པར་
 འགྱུར། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱས་ཚམས་ཀྱན་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། །ཐོས་མེད་ཚིག་དོན་ཉུང་བ་ལའང་། །རྣམ་དཔྱད་སློབ་གྲོས་གཏུགས་པར་
 འགྱུར། །སློབ་གྲོས་ཞན་པས་རྟོགས་སྒྲ་བའི། །གནས་རྣམས་ཡང་ནི་རྟོགས་མི་(༡བ)
 འགྱུར། །རྗེ་འདི་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དང་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚམས་སུ་
 གསུངས། །ལྟར་བྱིམ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། །མུན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །
 གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་གྱང་ནི། །མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་
 འདི་ནི་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་སློབ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་གྱང་། །ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་
 དང་། །སྤྲིག་པ་དང་ནི་དག་པའི་ཚོས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྡན་
 མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བུར། །ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་
 དམ་དང་། །དག་པ་དང་ནི་སྤྲིག་པའི་ཚོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་
 པས་སྤྲིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤྲོང་། །ཐོས་པས་བྱ་ངན་
 འདས་པ་ཐོབ། །ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་གྱུར་ན། །སྒྲ་མའི་དད་གུས་སྒྲོམ་པའམ། །
 སྤྲོང་ཉིད་ལ་སོགས་དབྱུད་སྒྲོམ་གྱིས། །སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ན་སློབ་གྲོས་གྱིས། །སྤྲོང་བ་རབ་དུ་
 རྒྱས་པར་འགྱུར། །རིགས་པ་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅིང་། །ལུང་ནི་འདི་དང་འདི་ཡོད་
 ཅིས། །རྒྱ་མཆོན་མང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །རྗེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་མང་མཐོང་ལྟར། །སྒྲ་
 མའི་དད་གུས་ལ་སོགས་དང་། །སྤྲོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ། །ངེས་ཤེས་ལྡན་པར་སྐྱེ་
 འགྱུར་ཏེ། །གང་ཞིག་མཐོ་ཡོར་མི་ཡིན་ནམ། །མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ན། །མཐོ་ཡོར་རྒྱ་
 མཆོན་མང་མཐོང་ན། །ངེས་ཤེས་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན། །གང་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་གྱུར་
 ན། །དེ་ལ་དེ་ཡི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི། །སྤྲོ་འདོགས་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱས་

པར་ངེས་གྱུར་ན། །ཀ་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡི། །སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་
 བཞིན། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་ལེགས་མཐོང་ནས། །དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ། །དབར་
 རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲར་ཞེས། །རྒྱལ་བས་མིང་དུ་གདགས་པ་མཛད། །གར་ལ་ཐོས་པ་
 མི་ལྟན་ན། །སྒྲུ་མའི་དད་གྲུས་སོགས་སྒྲོས་ཆོ། །དེ་ཡིས་སྒྲོས་རྒྱ་མི་རྟེན་པར། །མགོ་ལ་
 དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་བཞིན། །དེ་ནི་ཐུན་པས་ཁེབས་གྱུར་ཏེ། །ལུང་རིགས་རྣམ་དག་
 རྒྱ་མཆོན་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲོ་ལ་མི་སྒྲུར་བས། །ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་མི་སྒྲེ་ལ། །དེ་ལས་གཞན་
 དུ་བསྐྱུར་སྒྲུ་ཞིང་། །ལོག་སྒྲོགས་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེ་འགྱུར་ཏེ། །མིག་ནི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལོན་
 པས། །ཐག་པ་ཁ་བོ་མཐོང་བ་ན། །སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེ་བ་བཞིན། །རྒྱ་མཆོན་རྣམ་
 དག་པ་མཐོང་(ཨ)ཡར། །མོས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ། །དབར་རྒྱལ་དད་པའི་
 རྒྱུ་འབྲར་ཞེས། །རྒྱལ་བས་མིང་དུ་གདགས་པ་མཛད། །འདིའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་པར་སྒྲིན་
 པར་སྒྲུ་པ། ཐོས་ཏུང་དཔུས་ལོང་སྒྲོས་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེ་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་
 བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱེད་དེ་རྒྱལ་ས། །བསམ་བཞིན་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་རབ་
 ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཆོགས་བཅད་གཅིག་རྗེ་བརྩོན་བྱམས་པ། །ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གར། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གར། །དེ་ནི་
 རྟོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྒྲོང་རྒྱ་གཞན་མེད་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ །འདིའི་
 ཆོགས་བཅད་ཕྱིར་དང་བདུན་སྒྲེས་རབས་སྟ། ཐོས་པ་གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་
 སོགས་མི་འབྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག་ །ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་མཆོན་ཆ་ཡིན། །
 ཐབས་ཚུལ་མན་རག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་ །ཐོངས་པར་གྱུར་གྱུར་མི་འགྱུར་
 མཛའ་བོ་ཡིན། །གཞོད་པ་མེད་པ་ཐུང་ནད་ཀྱི་སྒྲན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་
 འཛོམས་དཔུང་གི་མཆོག་ །གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཡིན། །ཡ་

རབས་རྣམས་དང་འབྲུད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག་། ཆོག་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མཁྱེ་བར་
 འགྱུར། །ཕས་ཀྱི་ཆོལ་ལ་ཉི་མའི་འོད་དང་འབྲ། །འགྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་དང་
 དྲིགས་པ་སེལ། །མི་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རབ་རྟུ་དགར་གྱུར་ནས། །མིག་དང་བཞིན་
 མདངས་རབ་རྟུ་གསལ་གྱུར་ནས། །ལག་པའི་སེ་གོལ་མཁྱེ་བྱེད་གཏོགས་པ་ཡིས།
 ཟུང་བར་རབ་རྟུ་ཕྱི་བ་རྣམ་པར་སྐྱོག་། །གཏན་ཆོག་ཀྱི་དོན་རྣམས་རབ་རྟུ་གསལ་བར་
 ལྟོན། །གཙུག་ལག་ལུང་དང་སྣ་ཆོག་སྟོན་དང་མཐུན། །གཉིན་ཞིང་སྦྱངས་པ་ཡིད་རྟུ་
 འོང་བའི་ཕྱིར། །མེ་ཏོག་ཐེང་བ་མ་རྟོངས་བཀྲམ་པ་བཞིན། །དུལ་བའི་རབ་རྟུ་གསལ་
 བའི་སྒྲོབས་པ་སྐྱེད། །གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད། །ཐོས་དང་ལྡན་ན་
 འགལ་བ་མེད་པ་ཡི། །འཁོར་གསུམ་ལམ་ལ་རབ་རྟུ་གནས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པའི་
 རྗེས་འབྲུག་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཆོག་སྦྱང་ཐར་བར་འགྱུར། །
 རིག་པ་འདིའི་ཆོག་རྒྱུད་པ་བརྒྱུད་ས་པཎ་གྱི་ལེགས་བཤད་དུ། །ནང་བར་འཆི་ཡང་བསྐྱབ། །ཆོ་འདིར་
 མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་(༡བ)ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཁོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་
 འབྲ། །བསྐྱེམས་ན་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས། །ལྷན་པོ་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་སྐྱེ། །ཐོས་པ་མེད་པར་
 བསྐྱེམས་པ་ཅམ། །འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན། །བྱེད་པ་ལ་ནི་ཤེས་
 དགོས་ཤིང་། །ཤེས་པ་ལ་ནི་ཐོས་དགོས་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་རབ་རྟུ་གྲགས། །
 འོན་ཏེ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་གྱུར་ཀྱང་། །བྱེད་ཆོ་དེ་ཡིས་མ་ཕན་ན། །རང་ལ་ཤེས་རབ་མེད་
 པའམ། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་ངོ་སྟོན་པའི། །གྲོགས་མཆོག་བཤེས་གཉིན་མེད་པས་
 ལན། །ནང་ན་ཁོར་བྱུ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། །དགོས་པའི་དོན་ལ་མ་ཕན་པ། །ཁོར་ངོ་མི་
 ཤེས་ལྷན་པོ་ལ། །ཡིད་བཞིན་ཁོར་བྱུ་ངོ་སྟོན་པའི། །གྲོགས་མཆོག་དེད་དཔོན་མེད་
 པས་ལན། །སྤྱི་མའི་གདམས་ངག་མེད་པ་རྣམས། །ཐོས་བསམ་ཅན་ལ་སྐྱོམ་པ་
 མེད། །སྐྱོམ་པ་ཅན་ལ་ཐོས་བསམ་མེད། །སོ་སོ་འབྲེལ་མེད་གྱུར་བ་ཡིས། །ཐམས་

བ་མཐོང་ནས་ཉིན་མཚན་དུ། རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། འོན་ཀྱང་རྟོག་
 ཅིང་དཔྱོད་མོད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། རྣམ་རྟོག་རྣམས་ལ་དེ་མི་
 དགའ། འཛིག་རྟོན་འདིར་ནི་བདེ་ཐོབ་པའི། ཐབས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་
 ཡིས། བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ། འཛིག་རྟོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཤོ་གྲུང་
 མོ་གྲུང་ཞེས་པར་བཤད། རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་ཉེས་ཅོམ་པ། སྒྲིན་པ་སྒྲུགས་པ་ཞེས་
 པར་བཤད། རྟོག་དཔྱོད་བཏང་ཡང་ཉེས་ཅོམ་པ། རྟོག་དཔྱོད་བཏང་ཡང་མི་རྟོགས་
 པའི། སྒྲུན་པོ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་ཡིན། འདིའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟོན་དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས།
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་བྱེད་པ་ལ། མ་རུང་བ་དག་མི་སྒྲུང་སྟེ། འཕྲོད་པ་ཟ་བའི་ལུས་
 ལ་ནི། བད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བཞིན། བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། ལེགས་པར་
 རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་ལ་འབད། མ་བརྟགས་པས་ནི་ཉེས་པ་འབྱུང་། ཉེས་པས་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་འབྱུང་བ་ཡིན། བརྟགས་ན་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཉེས་མེད་སྒྲུག་བསྐྱལ་ག་
 ལ་འབྱུང་། གསོད་སར་བྲིད་པའི་ལུག་དག་གིས། གཞོད་བྱེད་ཡིན་མིན་མ་བརྟགས་
 པས། ཅི་བདེ་བར་ནི་སྟོག་དང་བྲལ། རྟོན་པའི་མདུན་གནས་རི་དྲགས་ཀྱིས། གཞོད་བྱེད་ཡིན་མིན་བརྟགས་པ་ཡིས།
 ཅི་བདེ་བར་ནི་ཐར་བར་འགྱུར། སེར་སྒྱུ་མོ་
 ཡིས་མ་བརྟགས་པར། བེའུ་ལེ་བསད་པས་མུ་ངན་ཐོབ། དབྱུག་གྲུ་ཅན་གྱིས་མ་
 བརྟགས་པས། ཉེས་པ་དུ་མ་བྱུང་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་གནས་སུ་བྲིད་པར་གྱུར། རྟོག་
 དཔྱོད་མ་བཏང་མི་དག་གིས། ལྷ་དང་བཙན་དུག་ཞོར་ཏེ་ཐོས། ལངས་ཤིང་གཅེས་
 པའི་སྟོག་དང་བྲལ། གལ་ཏེ་བརྟགས་(ལབ)ཤིང་དཔྱད་བྱས་ན། ཉེས་པ་དེ་དང་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་དེ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གལ་སྟོན། མདོར་ན་མཐོ་རིས་ངན་སོང་དང་། འདི་དང་སྦྱི་མ་གང་ཡང་རུང་།
 སྒྲུག་བསྐྱལ་གང་དང་གང་སྟོང་བ། རྟོག་དཔྱོད་མ་
 བཏང་ཉེས་པ་ཡིན། ཀྱུན་རྫོབ་ཆོས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་

དེ་མི་སྒྲིངས། །དེ་ཡིས་རན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །དོན་དམ་ཆོས་ལ་བརྟགས་ཤིང་
 དབྱུང། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་མི་སྒྲིངས། །དེ་ཡིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་མི་འགྱུར། །རན་
 མོང་བདེ་འགྲོ་ལས་ཐར་བ། །དེ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱུང་བཤད། །ཀན་པོ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་
 ཡིས། །ལའར་བ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར། །རྒྱུ་ལ་མེད་ཅི་ལ་ཕན། །གཙོང་རོང་
 གཡང་དུ་ལྷུང་པར་འགྱུར། །སྒྲུབ་པོ་ཤེས་རབ་མེད་པ་ཡིས། །མཁས་པའི་གསུང་ལ་མ་
 བརྟེན་པར། །རྟོག་དཔྱོད་བཏང་ཡང་ཅི་ལ་ཕན། །ལྟ་རན་གཡང་དུ་ལྷུང་པར་འགྱུར། །
 ཀན་པོས་ལའར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །མཁས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །མི་ཡིས་རྟོག་
 དཔྱོད་བཏང་གྱུར་ན། །གང་འདོད་གནས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །སྒྲིངས་ལས་ཉོན་
 མོངས་འབྱུང་བའི་སྒྱིར། །སྒྲིངས་པ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་ཞི། །སྒྲིངས་པ་སེལ་བྱེད་ཤེས་
 རབ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཉེ་རྒྱ་རྟོག་དཔྱོད་ཉིད། །ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པའི། །སྒྲོག་
 དུ་གྱུར་པའང་བརྟགས་པ་དང་། །དབྱུང་པས་རྟོགས་ན་ཐར་འདོད་གང་། །རྟོག་ཅིང་
 དཔྱོད་ལ་བརྩོན་མི་བྱེད། །ལྷན་པའི་ནང་ཞུགས་མི་དག་གིས། །འདི་ན་གང་དག་ཅི་
 ཡོད་ཅེས། །གལ་ཏེ་དེ་ཡིས་མ་བརྟགས་ན། །འདི་ན་དེ་དང་དེ་ཡོད་ཅིང་། །འདི་ནི་དེ་
 མིན་དེ་མེད་ཅེས། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་བྱས། །ལྷན་ནག་འདི་ན་དེ་ཡོད་
 ཅེས། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་དཔོག་ན། །དེ་ནི་དེ་ལ་སྒྲུ་སྒྲིད་ཅིང་། །དེས་ནི་ལགས་
 པར་རྟོགས་མ་ཡིན། །ལག་དུ་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་བྱས་ཏེ། །རང་གིས་བརྟགས་པས་རྟོགས་
 གྱུར་ན། །དེས་ནི་ལགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་
 བྱ། །སྒྲོན་གང་ཞིག་ནི་སྒྲོང་འདོད་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ལྟའི་
 རྒྱ་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །སྒྲོན་པས་ནད་པ་བཙོས་དང་མཚུངས། །རྒྱ་ལ་སྒྲུང་བྲུང་མ་
 བྱས་པར། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བྱས་ཤིང་། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱས། །ཉེས་
 དམིགས་མ་ཐོས་མ་མཐོང་ན། །ཉོན་མོངས་ནམ་ཡང་(ཤ)མི་ལྟོག་སྟེ། །མེ་ནང་རྒྱག་

མཉན་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འབད་བྱས་ན། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་བལ་བ་ཡི། །ཤེས་
 རབ་དེ་ལ་སྒྲི(༥༧)འགྱུར་ཞིང་། །ངེས་ཤེས་བརྟན་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། །གང་གིས་
 དཀའ་ཆོགས་ཅན་དག་ལ། །གཏེར་ཆེན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་ཏེ། །རིན་ཆེན་གཏེར་དེ་ཐོབ་
 པར་འདོད། །དེ་ཆོ་ལས་དུ་ལྷགས་གྱུར་ན། །སྒྲོ་བ་བརྟན་ན་མི་ལྷོག་སྒྲེ། །སྒྲོ་བ་མི་
 བརྟན་ལྷོག་པར་འགྱུར། །གང་དག་ཐོས་པ་ཅམ་མིན་པར། །གཏེར་ཆེན་ཡོན་ཏན་
 མངོན་སུམ་མཐོང་། །གཏེར་ཆེན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི། །ནམ་ཡང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། །ཐེ་ཆོས་སྒྲི་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སྒྲི་མི་འགྱུར། །གང་
 ཞིག་ཐོས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས། །རབ་གིས་རྟོགས་པ་འང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། །ལམ་དེར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། །གལ་ཏེ་ལྷགས་གྱུར་ངེས་པར་ལྷོག།
 དེ་བཞིན་དད་པ་ཅན་དག་དང་། །ཤེས་རབ་ཅན་དང་དད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཀ་མེད་པའི་མི། །མཁས་པས་མ་རྒྱུངས་པར་ཤེས་བྱས་ལ། །ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱ། །འདིའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་བར་གསུངས། །ཤེས་རབ་མིག་སྒྲེ་
 རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱད་པ་རྣམ་པར་འཛིན་འགྱུར་ཏེ། །ལག་ན་མར་མེ་ཐོགས་པ་ཡི། །
 མདུན་ན་སུན་པ་མེད་པ་བཞིན། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་སུན་སུམ་ཆོགས། །གནས་
 བབས་བཞིན་དུ་བྱུང་ན་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་དེ་དག་མེད། །མ་རུངས་པ་རྣམས་
 ཤེས་པ་བཞིན། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །
 དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །མང་དུ་ཐོས་
 ལ་བརྩོན་པ་དང་། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་བསམས་པས། །ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་
 མཁས་རྣམས་བཞེད། །བསམ་པའི་སྐབས་ཏེ་ཆོས་བྱུན་གཉིས་པའོ། །

༥ ། བསམས་པས་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པའི། །རྟོགས་མཚན་སྣང་བ་སྒྲོམ་པ་ཡི། །
 མན་ངག་སྒྲིབ་བྱ་གཞན་དུ་ན། །དེ་ལ་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་

མིག་མེད་པར། སྒྲོམ་པའི་བྲག་ལ་འཛེགས་བྱས་ཀྱང་། སྒྲར་ཡང་ཚོས་བརྒྱད་གནས་
 ལུ་ལྷང་། འོན་ཏེ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། གོམས་གིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་
 བ། དེ་ཡི་རལ་བ་འབྲས་བུ་མེད། རི་འདི་ནས་ཚིགས་བཅད་བཞི་པལ་པོ་ཆེད་མདོ་ལས་གསུངས། ལྷར་
 སྒྲན་པ་ལ་ལ་ཞིག སྒྲན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདོག་བཞིན་དུ། སྟོ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་
 བ་ལྷང་། མ་བསྒྲོམས་(༥)ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། རི་ལྷར་བདེ་བ་ཀྱང་ལུན་པའི། །
 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཕོར་སྒྲེས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྒྲོམ་དག་མི་བདོག་པ། མ་བསྒྲོམས་
 ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། རི་ལྷར་འོན་པ་རོལ་མོད་སྒྲ། སིལ་སྒྲན་གྲུ་ལ་མཁས་པ་
 ཞིག གཞན་དག་དེ་ཡིས་དག་འབྱེད་ལྷང་། མ་བསྒྲོམས་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
 དཔེར་ན་མཚོ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དེ་
 བར་འཆི་འགྱུར་བ། མ་བསྒྲོམས་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཐོས་གིང་ངས་གིང་སྒྲེས་
 གྱུར་ཀྱང་། སྒྲོ་ལ་གོམས་འདྲིས་མེད་པ་ཡིས། རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་དེ་ལ། གོམས་
 གིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི། མཁས་པས་གོམས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། གོམས་པས་
 རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོམ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཡོད་
 དེ། དབྱེད་སྒྲོམ་དང་ནི་འཛེག་སྒྲོམ་མོ། མི་དབྱེད་ཅི་གཅིག་འཛེག་པ་ནི། འཛེག་
 སྒྲོམ་ཞེས་བྱར་མཁས་རྣམས་བཞེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དབྱེད་པ་དང་། ཅི་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་པ་གཉིས། དུས་གཅིག་ཚིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། དབྱེད་སྒྲོམ་ཞེས་བྱར་
 བཤད་པ་ཡིན། ཚོས་འདི་ཚིགས་བཅད་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་ངོས་འཛོལ་
 ཡིན། གྱི་མིང་ནི་བསྒྲོམས་པ་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལྷག་མཐོང་ལམ་
 བེད་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། སྒྲེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
 ལས། ཞི་གནས་སྒྲོར་རྣམས་མ་གཏོགས་པ། བལ་ཆེར་དབྱེད་སྒྲོམ་ཁོ་ན་ཡིན། །
 བསམ་བྱུང་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཡང་ཡང་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་

པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས། །དེ་ལ་དབྱུང་སྒྲོམ་ཞེས་མི་ཟེར། །གང་ཞིག་སྒྲ་མའི་དང་
 པ་དང་། །འཆི་བ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །རྒྱུ་མི་ཆད་པར་སྒྲོམ་དགོས་ཟེར། །རང་ཉིད་
 འདོད་ཅིང་སྒྲོམ་བཞིན་དུ། །རྣལ་འབྱོར་ཀུ་ས་ལི་རྣམས་ལ། །དབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་པ་
 མེད་ཅེས་ཟེར། །ཟན་ནི་ངེས་པར་བཟད་དགོས་ཤིང་། །རང་ཉིད་སྒྲ་ཞིང་བཟད་བཞིན་དུ། །
 བཟའ་བ་བཟ་བ་དགོས་མེད་ཅེས། །སྒྲ་བ་ཡེ་མ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུན། །ཟན་ནི་བཟ་བ་དེ་དག་
 ཉིད། །བཟའ་བ་བཟ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ཡིས། །དད་པ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་(༥བ)དང་། །འཆི་བའི་རྒྱ་མཚན་བསམས་པ་ཡིས། །ལྷུང་དུ་འཆི་བ་
 སྒྲོམ་པ་ཉིད། །དབྱུང་སྒྲོམ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་
 སོགས། །དབྱུང་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རིགས་ན་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེ་དང་། །སྙིང་
 ཉིད་སོགས་ལའང་དབྱུང་སྒྲོམ་ནི། །ངེས་པར་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་གྱིས། །རྒྱ་མཚན་
 ཀུ་ས་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ཡིས། །དབྱུང་སྒྲོམ་བྱེད་པ་མི་
 རིགས་ན། །དད་པ་སྒྲོམ་པའང་ཤིན་ཏུ་འགལ། །བྱིས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ཞན་པ་དག་ །བྱི་ཡིས་
 ལྷགས་ན་དཀར་ནག་དང་། །འཆིང་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་གསེར་སྒྲོག་གཉིས། །བྱང་པར་མེད་
 བཞིན་བཟང་རྟོག་དང་། །རན་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ནི། །འཆིང་བར་བྱེད་པ་
 བྱང་པར་མེད། །གནད་དུ་དུག་མདའ་ཟུག་གྱུར་ན། །འདི་ནི་གང་ཞིག་ཅི་ཡིན་ཞེས། །
 དབྱོད་ཀྱིན་སྒྲོན་ན་དུག་འཕེལ་བས། །ཟུག་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལྷུང་སྟེ། །དོར་ན་ལེགས་པ་རི་
 བཞིན་དུ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །ལྷུང་དང་རིགས་པས་དབྱོད་བྱེད་
 ན། །དེ་ཡི་རིང་ལའང་དུག་འཕེལ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དུག་མདའ་མི་ཐོན་པས། །ཉོན་
 མོངས་དུག་ཆེན་སྐྱེས་མ་ཐག །དེ་ཡི་རོ་བོ་ལ་བལྟས་ན། །ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་རང་
 དག་ཡིན། །གཉེན་པོ་ལེགས་ན་མ་དགོས་པར། །ཉོན་མོངས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི། །
 གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རོ་བོར་འཆར། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ལྷུང་དང་རིགས་

བ་མང་བ་ཡི། རྟོག་པའི་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་དགོས་པ་མེད། རྟོག་གེ་དེ་ཡིས་ཅི་བྱེད་ཟེར། ཀ་མ་ལ་
 བྱི་ལས། བདྲའི་རང་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི། མཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། སུན་
 སྒྲུང་ཡུལ་ནས་བསྐྱད་མོད་ཀྱི། སྒྲུང་ཡང་ལུགས་རན་དར་འགྱུར་བ། ཤེ་མ་སེམས་
 ཅན་བསོད་ནམས་ཞན། ཤོག་རྟོག་དེ་དག་མི་འཐད་པའི། རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་
 བཤད་ཀྱིས་ཉོན། རྒྱ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་སོགས་ལས། འདི་ནས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྒྱལ་བོའི་མདོ་ལས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ སོ་སོར་དེ་བརྟགས་
 གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྟོན་ཉིད་ལྟ་རན་འདས་ཐོབ་འབྲས་སུའི་རྒྱ། རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་
 དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྟོག་དཔྱད་ཤེས་རབ་ཉིད། སྒྲིབ་པ་བད་བྱེད་དུ་
 གསུངས་པའི། གསུང་རབ་ཀྱན་དང་འགལ་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་
 མཐོང་སྟེ། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་ལ། སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བར་རུས་པ་ཡི། །
 (ལྔ)རྣམ་དཔྱད་ཤེས་རབ་མེད་ཕྱིར་དང་། གཉིད་འབྲུག་དག་དང་བྱེད་མེད་ཅིང་། །
 ཉོན་མོངས་སྒྲུང་བར་མི་རུས་པར། མཛོན་སུམ་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང་། རེས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་སྒྲོང་རུས་ན། སེམས་དང་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་། རྟོག་སེམས་རྒྱན་ཆད་འགྱུར་
 བ་སོགས། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་མི་སྤིང་ཅིང་། །
 རྒྱ་མཚན་གཏན་ཚིགས་དགོས་མེད་ན། རང་གི་སྒྲུབ་དང་ཡང་འགལ། རྒྱ་མཚན་
 གཏན་ཚིགས་མ་མཐོང་བས། ཉོན་མོངས་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་ཞིང་། སེམས་ཀྱིས་
 སེམས་ལ་བལྟས་པ་ཡིས། གསལ་སྒྲོང་མཐོང་བ་མི་སྤིང་ཕྱིར། སྒྲོན་སྒྲོང་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་སྒྲུབ་པའི། རྟུན་སྒྲོམ་དང་ནི་བྲལ་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་གང་དང་མི་འགལ་
 ཞིང་། གཞི་ཡི་ལྟ་བ་གང་དང་ཡང་། རྣམ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། རྟོག་གྱུར་
 རྟོག་པ་མི་སྤིང་ཅིང་། སྒྲོས་པ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བའི། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་མེད་ཕྱིར་
 དང་། འབྲུལ་པའི་ཡུལ་མེད་མ་གཏོགས་ཤིང་། མཛོན་སྒྲོག་གང་ཡང་མི་འཐད་

ལ། །ཤེས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འགལ། །ས་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཤིང་། །
ལུལ་དང་མ་ལུལ་དབྱེ་མི་རིགས། །ཅི་སྒྲོལ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོལ་པ་དང་། །སྒྲོལ་ལམ་མི་
དགོས་པར་ཡང་འགྱུར། །འཐད་བཀོད་དམ་སྒྲུལ་བྱེད་པ་སོགས། །འཛིག་ཉེན་ཐ་སྙད་
དང་འགལ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་སྤང་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི། །ལྷག་མཐོང་དག་དང་བུལ་
སྤྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད་བཅུ་ལྷག་གཉིས་ལྷག་པར། །མདོར་བསྟན་གང་ཡིན་དེ་དག་
ཀྱང་། །རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཉོན། །

༥ ། རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཉེར་གཉིས་ལས། །དང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་ནམ་ཡང་སེལ་མི་རྣམས་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པ་ནི། །རྣམ་
འགྲེལ་ལས། །ཆ་གསལ་སྒྲོ་འདོགས་རི་སྟེང་པ། །དེ་བསལ་བྱིར་ན་རིས་པ་དང་། །སྒྲུ་ཡང་དེ་སྟེང་ཁོ་ནར་རིས། །ཅིས་སོགས་གྱི་དོན་
མོ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ནས། །སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་
ལ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པར་མིང་དུ་བཏགས། །ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཅི་སྒྲོང་ཡང་། །སོ་
སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད། །དཔེར་ན་གཏི་
ལྷག་ཞི་གྱུར་ནས། །བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་
སྟེང་བྱེད་ན། །ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་དཔག་ཏུ་མེད། །སྤྱི་རོལ་སྤྱ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་
གྱི། །ལོག་པར་རྟོག་པ་དཔག་མེད་དང་། །རང་གི་སྟེ་པ་རྣམ་(ཡབ)བཞི་ཡིས། །ཀྱུན་
ནས་བཏགས་པ་དུ་མ་དང་། །གངས་ཅན་འདི་ན་ཁ་ཅིག་གིས། །རྟག་བརྟན་སྟོང་པོ་
འདོད་པ་དང་། །ཕལ་ཆེར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལུལ་སྤང་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལོག་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད། །དེ་བཞིན་སྟོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དང་། །
མདོར་སྤྱུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཀྱུན་བཏགས་དང་ནི་ལྷན་སྟེས་གྱི། །སྤངས་པའི་
ལོག་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད། །གཞི་ཡི་ལྷ་བར་མ་བཟད་གྱི། །ལམ་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དུས་
ཀྱང་། །མི་ཤེས་སྤངས་པས་བཏགས་པ་ཡིས། །ལོག་པར་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། །ལོག་
པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལས། །གང་རུང་གཅིག་ཅུམ་མ་བསལ་ནའང་། །གཏི་ལྷག་སྟོང་

བར་མི་རུས་ཤིང་། །བདག་མེད་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས། །ཐམས་ཅད་མ་བསལ་ལྟ་ཅི་
 གྲོས། །དཔེར་རྒྱུ་དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས། བ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ནི། །བརྒྱ་ཐུག་
 གོས་གྱིས་བཀའ་བརྒྱར་ན། །གང་རུང་གཅིག་ཅུམ་མ་བསལ་ནའང་། །ཞོར་བུ་མཐོང་
 བར་མི་རུས་བཞིན། །ལོག་རྟོག་གང་རུང་གཅིག་སེལ་ཡང་། །ལུང་རིགས་མང་དུ་མ་
 བསྟན་པར། །ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཞི་མི་རུས། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་སྒྲག་པའི་མི། །རྒྱ་
 མཚན་མང་དུ་མ་མཐོང་བར། །སྒྲག་པ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བཞིན། །ལོག་པར་རྟོག་པ་
 གཅིག་བསལ་བས། །གཞན་དག་ཞི་བར་མི་གྱུར་ཏེ། །བུམ་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིས། །ཀ་བ་མིན་པར་མི་རྟོགས་བཞིན། །ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་སྟེད་པ། །སེལ་བྱེད་
 གཉིན་པོའང་དེ་སྟེད་འཇུག །གལ་ཏེ་མིར་ནི་ངེས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་མིན་པའང་
 སེལ་སྟུམ་ན། །མི་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པའི། །བྱུང་འབྲེལ་སྤར་ནས་ཤེས་པ་
 ཡིས། །དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན། །ད་ལྟར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཟས་གཙང་
 ཟས་པོར་ཤེས་གྱུར་ནས། །སྒྲ་གཙན་ཡབ་རྩ་མི་ཤེས་བཞིན། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་
 པ་ལ། །སྟོན་ནི་དཔག་མེད་བསལ་དགོས་ཤིང་། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་སྐུ་བ་ཀྱང་
 དགོས། །སྟོན་ནི་སྤྲ་གཅིག་སེལ་བྱེད་དམ། །ཡོན་ཏན་སྤྲ་གཅིག་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱང་། །ལོག་
 རྟོགས་སྟོ་འདོགས་དཔག་རྩ་མེད། །བསལ་ནས་དེ་དག་སྐུ་བ་དགོས་ཤིང་། །སྟོ་
 འདོགས་རེ་རེ་སེལ་བ་ལའང་། །ལུང་རིགས་མང་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་
 དགོས་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། །ལོག་རྟོགས་སྟོ་འདོགས་ཀྱན་ཞི་
 བ། །གདོན་མི་ཟ་བ་(ཤ)སྐུ་བ་རྟོགས་ཀྱི། །རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན། །སྟོ་
 འདོགས་སེལ་བྱེད་ལུང་རིགས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེད་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཉིད། །སྟོན་ནི་ཀྱན་
 སྟོང་ཡོན་ཏན་ནི། །ཀྱན་སྐུ་བ་ཡོན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

༥ གཉིན་པ་གཉིད་འབྲག་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྟོང་རུས་པར་ཐལ་བ་ནི། །ལོག་པར་རྟོག་པ་གང་སྟེས་

ཀྱང་། རྟོ་ཡི་རོ་བོར་བལྟས་པ་ན། རྟོ་མི་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་ཏེ། བལྟས་ཅས་ཉིད་
 གྱིས་ཞི་བའི་བྱིར། ལུང་རིགས་དགོས་པ་མིན་སྟེ་ན། བྱིས་པ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་གྱུར་
 ཀྱང་། སྒྲུ་སྒྲོ་བས་ཡོད་པ་ཨེ་མ་མཆར། བྱོད་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲོ་མ་པ་དང་། གཉིད་འབྲུག་
 གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད། གཉིད་འབྲུག་ལོག་པའི་ཆོ་ན་ཡང་། ལོག་ཏེ་ག་གང་དུ་འང་
 མི་དམིགས་པས། གཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཞི་བྱེད་དེ། ལྟ་བ་སྒྲོ་མ་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས། །
 རི་སྤྱིད་ཉོན་མོངས་རོ་བོ་ལ། བལྟས་གིང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆོ། ཉོན་མོངས་མི་
 སྒྲེ་ངས་སྟེ་ན། རི་སྤྱིད་གཉིད་འབྲུག་ཡོད་རིང་ལའང་། ཉོན་མོངས་ངས་པར་མི་སྒྲེ་
 བས། རྟོ་དག་ལ་ནི་བྱུང་པར་ཅི། །

༥ གསུམ་པ་མཛོན་སུམ་དང་སྒྲོང་བའི་གནོད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་
 ཆོ། རོ་བོར་བལྟས་པས་ཞི་སྤྱིད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྒྲེས་པའི་ཆོ། རོ་བོར་
 བལྟས་པས་ཞི་མི་སྤྱིད། གཞན་ཡང་ངག་འབྲུལ་གྱིང་བརྗོད་ཆོ། ཉོན་མོངས་དེ་ཡི་རོ་
 བོ་ལ། བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་བལྟས་བྱས་ཀྱང་། ངག་འབྲུལ་རྒྱུན་ནི་མི་ཆད་པར། མཛོན་
 སུམ་དུ་ནི་མཐོང་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་རོ་བོར་བལྟས་པ་ཡིས། ཉོན་མོངས་ངས་པར་
 ཞི་འགྱུར་ཞེས། བརྒྱན་ཆེན་སྒྲུ་བ་འདི་ལ་སྟོས། རི་སྤྱིད་ངག་འབྲུལ་ཡོད་རིང་
 ལ། ཉོན་མོངས་ཐོལ་བྱུང་ཡོད་པར་ངས། །

༦ བཞི་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་བསྐྱབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རོ་བོར་བལྟས་པ་ཡིས། ཉོན་མོངས་
 ངས་པར་འགག་འགྱུར་ན། རྣམ་ཤེས་རོ་བོར་བལྟས་པ་ཡིས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 འགག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་འདོད་སྟེ་ན། རྣམ་ཤེས་རོ་བོར་བལྟས་པའི་ཆོ།
 བྱོད་ལ་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ན། བསད་ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་ན་ཆ་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ལ་སྒྲིག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་འགྱུར། བྱོད་ཅག་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །
 (༥བ)དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ། ལྟ་དང་མ་བྱལ་བྱེད་པར་འདོད། རེས་ན་དགེ་བ་གང་

ནི་ལག་ལ་སྟམ་ན། །ཐོས་བསམ་གྱིས་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས། །ཡིད་(ལེན་ལ་བྱས་ནས་
བརྗེད་མེད་དུ། །དན་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ། །སྒྲོམ་པ་ཞེས་པར་མིང་དུ་
བཏགས། །ཆོ་གཅིག་གོམས་པའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱང་། །བརྗེད་མེད་དན་ཤེས་མ་བསྟེན་
ན། །སྒྲོང་མི་རྣམས་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་། །བྲན་གཡོག་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུང་ཀྱང་། །སྒྲར་
ཡང་མཆོངས་རྒྱག་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་སྦྱེས་སུ་ཆོག་ལྷན་ཅན་གྱི་མི། །སྒྲར་ཡང་ཆོག་ལྷན་
ཁོ་ན་སྟུ། །བྱིས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུང་ཀྱང་། །བྱིས་གྱི་བྱ་བ་སྒྲར་ཡང་དན། །དན་པ་
བརྗེད་མེད་ལེགས་བསྟེན་ན། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་ལ་
སོགས་པར། །མཆོངས་རྒྱག་ཆོག་ལྷན་ལ་སོགས་ལ། །དན་ཤེས་བསྟེན་གྱིན་སྤངས་
བྱས་ན། །བྱི་ནས་དན་ཤེས་མ་བསྟེན་ཀྱང་། །མཆོངས་རྒྱག་ཆོག་ལྷན་ལ་སོགས་པ། །
ནམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བའི། །གོམས་པ་མཐུ་ཆེན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཆོ་
གཅིག་གོམས་པའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱང་། །ལན་འགར་ངེས་པའམ་དན་པ་ཡིས། །མི་ཆོག་
བརྗེད་མེད་བྱ་དགོས་ན། །ཐོག་མ་མེད་ནས་གོམས་པ་ཡི། །ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཉོན་
མོངས་རྣམས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས། །ལན་ཅིག་བསལ་ནས་ལན་
ཅིག་ཏུ། །ངེས་དང་དན་པས་རི་ལྟར་ཆོག་ །ཤོག་སྒྲིལ་ལན་ཅིག་བཤིག་བྱས་ཀྱང་། །
གོམས་པས་སྒྲར་སར་འབྲིལ་བ་ལྟར། །སྒྲོ་འདོགས་ལན་ཅིག་བསལ་བྱུང་ཀྱང་། །
གོམས་པས་སྒྲར་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་འབྱུང་། །དེ་ཆོ་ལུང་རིགས་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས། །སྒོན་
ཆད་རི་ལྟར་བསལ་བ་ལྟར། །སེལ་བ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་
ཅི་ཞིག་བྱེད། །མཆོངས་རྒྱག་ལ་སོགས་ལ་རི་ལྟར་བར། །དན་པ་བརྗེད་མེད་ལེགས་
བསྟེན་ན། །ནམ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ག་ལ་འབྱུང་། །ཆོ་གཅིག་ཆོ་གཉིས་ལ་སོགས་པར། །
ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཉོན་མོངས་ལ། །དན་ཤེས་བསྟེན་གྱིན་སྤངས་བྱས་ན། །བྱིས་ནི་
དན་ཤེས་མ་བསྟེན་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བའི། །གོམས་པ་མཐུ་ཅན་

འབྱུང་བར་འགྱུར། །འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ན། །དྲན་པ་འང་མཚན་འཛིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། །དྲན་གཤམ་བསྟེན་པར་མི་རིགས་པས། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་མཉམ་
 གཞག་ཀྱང་། །རི་ལྷར་གོམས་པ་(ལའ)མཐར་བྱིན་འགྱུར། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་
 དཔྱོད་ཀྱིས། །སྒྲོན་སྒྲོང་ཡོན་ཏན་ཀུན་འགྱུབ་ན། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས། །
 བྱིང་དང་རྟོད་པ་སྤངས་པ་ལས། །བསམ་གཏན་འགྱུབ་པས་མི་རྟོག་པར། །བཞག་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། །དཔེར་ན་མགར་བས་གསེར་དང་དཔུལ། །ཡང་ཡང་མེར་
 བསྐྱེགས་ཆུས་བཀྲུས་ནས། །དྲི་མ་སྟོགས་མ་ཀུན་སྤྱངས་ཏེ། །མཉེན་ཅིང་ལས་རུང་
 བྱེད་པ་ལྟར། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས། །ཡན་ཡོན་རྣམས་དང་འཁོར་
 བ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་དཔྱད་སྒྲོམ་གྱིས། །ལེགས་པར་སྦྱང་བ་ཐོན་གྱུར་
 བ། །བྱིང་རྟོད་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །བྱ་ཡི་མུང་ན་ལོན་པའི་མོས། །བྱ་གཅིག་
 བ་ཡི་གཏམ་ཐོས་ན། །གཉིད་དང་ཐུགས་པ་འཐིབས་པ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་
 དྲངས་འགྱུར་ཞིང་། །ཁུང་མར་བཀང་བའི་སྒྲོད་བཀྲུར་ནས། །རལ་གྱི་ཐོགས་པ་དྲུང་
 བསྐྱད་དེ། །བོ་ན་གསོད་སྟོགས་འཛིགས་པ་ཡིས། །ཅེ་གཅིག་བསྒྲིམས་ཏེ་གནས་པ་
 བཞིན། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ། །དཔྱད་པའི་མཐུ་ཡིས་འགྱུབ་པའི་བྱིར། །ཞི་
 གནས་ཅི་སྟེ་སྒྲེད་སྟམ་ན། །སྟོན་དུ་ཞི་གནས་མ་བསྐྱེད་ན། །ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་
 ཅིང་། །བྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་མ་བསྒྲོམས་ན། །སྟོན་གྱི་ཞི་གནས་འཛིག་འགྱུར་བས། །
 མར་མེ་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་པ་ཡིས། །བལྟ་བྱ་གསལ་བར་མི་མཐོང་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་
 རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས། །སྟོང་ཉིད་གསལ་
 བར་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཁས་རྣམས་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་
 པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པའི། །རྒྱ་ནི་ངེས་པར་དགོས་མཐོང་ན། །སོ་
 སོར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལས། །འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་གཤམ་ནི། །རི་ལྷར་སྒྲེ་བར་

༡ ལྷ་པ་འདྲ་ལྷ་པ་འདྲ་པ་མི། ལྷོ་གྲོས་མེད་རྣམས་འདི་སྐད་དུ། གསལ་སྟོང་ཉམས་སུ་
པ་ལ། རྒྱ་མཚན་གཏན་ཚིགས་དགོས་མེད་ཟེར། དྲི་རོ་རིག་བྱ་དང་བལ་ཞིང་།
ག་དབྱིབས་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ། གསལ་བར་སྟང་བ་འབྱུང་བ་ལ། གསལ་སྟོང་
བར་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་ལ། བྱམ་པའི་བྱག་པ་མཐོང་བ་
། དེ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གཏན་ཚིགས་དགོས་མེད་ན། གསལ་
མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི། ལྷང་རིགས་བཀོད་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཁེམས་ནི་གསལ་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུན་པ་བཅས་པོ་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་བསྟན་པར། མི་
བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་ནམ་ཅི། །

༥ བརྟན་པ་ཉོན་མོངས་ནམ་ཡང་མི་སྒྲོངས་པའི་སྒྲོན་ནི། འོན་ཏེ་སྒྲོང་པར་མ་ཤེས་ཤིང་། ཁ་ངས་པ་
ལ་ལུང་རིགས་དགོས། །ངས་ནས་དགོས་པ་མིན་སྟུང་ན། ཆེ་གཅིག་གོམས་པའང་
ལན་གཅིག་གིས། །ངས་ཤེས་སྒྲིས་པས་མི་ཆོག་གི། རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། །ཡང་ཡང་ངས་ཤེས་བྱང་དགོས་ཤེས། །སྒྲོན་ནས་བཤད་པར་མ་གྱུར་ཏུ། །
གཞན་ཡང་རོ་མཆོག་ལྟན་པ་ཡིས། །བཟའ་བདུང་རྣམས་ལ་ལན་ཅིག་གིས། །ཉིས་
དམིགས་མང་ལ་གནོག་ཆུང་བར། །ངས་ནས་འདོད་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྲང་ཡང་
བཟའ་བདུང་རོ་མཆོག་ལ། །ཉིས་དམིགས་མེད་དང་གནོག་ཆེ་བར། །རྟོག་པས་འདོད་

པ་སྒྱེ་འགྱུར་བར། །རང་རང་ཀུན་ལ་སྒྲུང་བས་གྲུབ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མེད་གོམས་པ་
ཡི། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་བདག་མེད་པར། །ལམ་ཅིག་ངེས་པས་ཚོག་གམ་ཅི། །རྒྱ་
མཚན་གཏན་ཚིགས་བསམ་པ་ཡིས། །ངེས་ཤེས་ཡང་ཡང་འདྲེན་དགོས་ན། །སྒྲིམ་ཆེ་
ལུང་རིགས་མི་དགོས་པ། །ཁྱེད་ཀྱིས་བརྟུན་ཆེན་སྒྲུབ་རེས། །

༥ བརྟུང་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་སྤྲོད་པའམ། རྟོགས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ལུང་རིགས་
མི་དགོས་པར། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་སྒྲིམ་ཆོ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས། །
གསལ་སྟོང་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ། །ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྒྲིམ་ན། །དེ་ཡང་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཞིག་(10བ)གིས། །རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་
དམ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་ལྟ། །དང་བོ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཆར་
མི་སྤྲོད་ཐུང། །འདས་དང་མ་འོངས་རྣམ་རྟོག་ནི། །མ་སྒྲིམ་པ་དང་འགགས་ཟེན་
པས། །གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་སྤྲོད་ལ། །གསལ་སྟོང་མཐོང་བའང་ཡོད་མི་སྤྲོད། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། །རང་ཉིད་གསལ་སྟོང་མཐོང་མི་སྤྲོད། །མིག་གིས་རང་
ཉིད་མ་མཐོང་བཞིན། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །རང་གིས་རང་ཉིད་མཛོན་སུམ་
དུ། །མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པར་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས་ན། །རང་
གིས་རང་ཉིད་མཐོང་ཞེ་ན། །འོ་ན་གྲོག་སྒྲུབ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས། །གསལ་སྟོང་མཛོན་སུམ་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །ཤེས་པ་མཛོན་སུམ་སུས་མཐོང་
བ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་དུ། །མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་བྱབ་ཐུང་རོ། །དེ་ནི་འདོད་
ན་གསལ་སྟོང་ནི། །སྒྲུབ་ཡང་སྒྲིམ་ལ་དགོས་མེད་ཅིང་། །ཐོག་མ་མེད་ནས་རྟོགས་གྱུར་
ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་ཏིལ་ཅམ་མེད་པ་ཡི། །ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ། །བསྟན་པ་
བརྟུན་པས་ཅི་ལ་ཕན། །

༦ དགུ་པ་དབུད་སྒྲིམ་དང་ཐལ་ན་ནམ་ཡང་ཉེས་སྒྱུན་སེལ་མི་རྣམས་པའི་སྒྱུན་ནི། ལུང་རིགས་གཏན་ཚིགས་

ལྷན་པ་ཡིས། །དབྱད་སྒྲོམ་མང་དུ་བྱས་གྱུར་ན། །བཙན་དུག་ཐོས་པའི་མི་བཞིན་
དུ། །ཁྱིམ་ཆད་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ཟེན་དེ་དག་གྱུར། །ལྷུང་བ་
ལྷུང་བར་ལྷོག་ལུས་ཏེ། །ཁོར་བདག་མཐོང་བའི་རྒྱན་པོ་བཞིན། །དབྱད་སྒྲོམ་དང་ནི་
བྲལ་བ་ལ། །ཉོན་མོངས་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེས་ཟེན་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་འགྱུར་
ཏེ། །སྤྱང་ཙྰ་དོར་ནས་མི་གཙང་ལ། །དགའ་བས་རྒྱག་པའི་སྤྱང་བྱ་བཞིན། །ཡང་དག་
གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ཤིང་། །ཕྱོངས་པ་ཞི་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྤྱང་བྱ་དེ་དག་
གིས། །ཅི་ཡང་མི་རྟོག་ལ་བཞག་ན། །སྤྱང་ཙྰ་འི་གནས་ལུགས་རོ་མཆོག་དེ། །རྟོགས་
ཤིང་མི་གཙང་ཕུང་པོ་ལ། །དགའ་བའི་ཕྱོངས་པ་ཞི་འགྱུར་རམ། །སྒོ་གྲོས་ལྷན་པས་
དབྱེད་མཛོད་ལ། །རྒྱལ་དེ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་གྱིས། །རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོགས་ལྷན་
པ་ཡིས། །དབྱད་སྒྲོམ་ལུགས་པར་བྱས་གྱུར་ན། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
སོགས། །མ་སྐྱེས་པའང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེས་ཟེན་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་(༡༡)ན་འགྱུར་
ཏེ། །སྤྱང་ཙྰ་དང་ནི་མི་གཙང་ལ། །བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་མི་རྣམས་བཞིན། །རྣམ་
དབྱེད་ཤེས་རབ་མར་མེ་ཡིས། །ཕྱོངས་པའི་ལྷན་པ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །

༥ བརྒྱ་པ་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅི་ཡང་མི་རྟོག་མཉམ་
གཞག་དང་། །ཉོན་མོངས་འགལ་བ་མེད་པས་ན། །ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་རི་ལྟར་
འགྱུར། །སྤྱི་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །གང་གི་འགལ་བྱེད་མེད་གྱུར་ན། །མ་སྐྱེས་
བའང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེས་ཟེན་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་འགྱུར། །སྤྱང་བ་མེད་ན་ལུན་པ་
དང་། །ཆོ་བ་མེད་ན་གང་བ་དང་། །གནས་པ་ཡོད་ན་འཛིག་པ་ནི། །སྤྱང་མེད་འགྱུར་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱང་ཡོད་པ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཡི་དངོས་ཀྱང་
ལ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བརྟགས་བྱས་ན། །དེ་དང་དེ་མཚུངས་ཁོ་ན་ཡིན། །དེ་བཞིན་
ནང་གི་དངོས་ཀྱང་ཡང་། །སྤྱང་བྱ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡི། །ཉམས་རྟོགས་མེད་ན་སྤྱང་བྱ་

དེ། །སྤར་ཡོད་ཉམས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། །སྤར་མེད་པ་ཡང་གསར་དུ་འབྱུང་། །
 ཉམས་ཏྲོགས་ཡོད་ན་སྤར་བྱ་དེ། །སྤར་མེད་གསར་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །སྤར་ཡོད་པ་
 ཡང་འགག་པར་འབྱུང་། །ཆགས་བྲལ་མེད་ན་ཆགས་པ་དང་། །བྱམས་པ་མེད་ན་ཞེ་
 སྤར་དང་། །ཤེས་རབ་མེད་ན་གཏི་མུག་ནི། །སྤར་ཡོད་ཉམས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། །
 །སྤར་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །ཆགས་བྲལ་ཡོད་ན་ཆགས་པ་དང་། །བྱམས་པ་
 ཡོད་ན་ཞེ་སྤར་དང་། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་གཏི་མུག་ནི། །སྤར་མེད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། །སྤར་ཡོད་པ་ཡང་འགག་པར་འབྱུང་། །དེ་ཆེ་ཅིར་ཡང་མི་ཏྲོག་པ། །གཏི་མུག་
 གཉེན་པོར་རི་ལྟར་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ནི། །པ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་
 ཡིས། །པ་ལ་ཞེ་སྤར་ཞེ་འབྱུང་ཞིང་། །བྱམས་པ་རི་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར། །དུས་དང་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཏྲོག་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་ནི། །ཅིར་ཡང་མི་ཏྲོག་
 གཞག་བྱས་ན། །གཏི་མུག་རི་ཆུང་འབྱུང་རིགས་ཤིང་། །ཤེས་རབ་རི་ཆེར་འབྱུང་
 རིགས་ན། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་ཆོག་དང་དོན། །སྤར་ཤེས་པ་
 ཡང་བརྗེད་འབྱུང་ཞིང་། །སྤར་མ་ཤེས་པ་མི་ཤེས་ལ། །(༡༡)བཤེས་རབ་རི་ཆུང་
 འབྱུང་བར་མཐོང་། །ཅིར་ཡང་མི་ཏྲོག་འཛོག་པ་ནི། །བདེན་འཛོན་གཉེན་པོར་འབྱུང་
 བའི་མྱིར། །གཏི་མུག་གཉེན་པོར་འབྱུང་སྟམ་ན། །བདེན་འཛོན་ཞེས་པ་གང་ལ་
 བྱ། །འདི་ནི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་ཅིས། །རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཡི། །རྣམ་ཏྲོག་རྣམས་ལ་
 ཟེར་ན་ནི། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐུག་ཁྱི་ཐུག་ཏུ། །ཏྲོག་མེད་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡི། །
 གཟུགས་མེད་ཁམས་པས་བདེན་འཛོན་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཅིས་མི་སྟོང་། །
 འོན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛོན་པ་ནི། །ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་ནི། །འཛོན་པ་ལ་ནི་ཟེར་
 བའོ། །ཏྲོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར། །ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་ངོས་ནས། །ཡོད་
 པར་འཛོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། །དེ་དག་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་། །ཅིར་ཡང་མི་ཏྲོག་

མཉམ་གཞག་གིས། །བདེན་འཛིན་དེ་ལ་མི་གཞོད་དེ། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་མཉམ་
གཞག་དང་། །བདེན་འཛིན་དེ་དག་མི་འགལ་སྲིད། །བདེན་འཛིན་དེ་དག་གཉིས་པོ་
ནི། །བཏུན་པར་ཡོད་པའི་མུ་སྟེགས་ལའང་། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་མཉམ་གཞག་ནི། །
མཐར་སྦྱིན་སྤུལ་སྤྱད་ཡོད་སྲིད་དང་། །འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །གཟུགས་
མེད་ལའང་ཡོད་སྲིད་རོ། །འགལ་བ་མེད་ན་གང་དང་གང་། །དེ་དེའི་གཉིན་པོར་མི་
འགྱུར་ཞེས། །མཐས་པ་རྣམས་ནི་གསུང་འགྱུར་ཞིང་། །རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་སྒྲུབ་བཤད་
ལྟར། །ལོགས་པར་བཏུགས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར། །

༥ བརྒྱ་གཅིག་པ་ལྷ་བ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་པའི་གཞོད་ཁྱེད་ནི། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟོམ་
དུ། །ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། །གང་དུ་གཟུང་ཡང་ཆོས་དེ་ལ། །ལོག་པར་
གཟུང་བའི་འབྲུལ་ཤེས་ཏེ། །ཐག་བྲལ་ནི་སྒྲུལ་འཛིན་བཞིན། །དེས་ན་གཞི་ཡི་དུས་ན་
ནི། །ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར། །གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ལམ་དུས་སུ། །ཅིར་
ཡང་མི་རྟོག་གཞག་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་མི་རྟོག་ཆོས་སྒྲུབ་ཐོབ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡིས། །གཞི་ཡི་དུས་ན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གང་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར། །
གཏན་ལ་ཐེབས་པ་མེད་པས་ན། །མི་རྟོག་བསྐླལ་པར་གཞག་གྱུར་གྱུར། །སྟོང་ཉིད་
སྟོམ་པ་མིན་སྟོམ་ན། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་བ་དང་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི། །
ལམ་དེ་སྟོམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཛིན་པ་(༡༥)ནི། །རྟག་ཆད་ལྷ་
བར་མ་ལྟར་བའི། །སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ལྷ་ཅི་སྟོམ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས། །ཆད་
སྟོང་དེ་ཡང་སྟོམ་པ་མིན། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། །བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ར་ན་གང་ཟག་གི། །
བདག་མེད་སྟོམ་ཆེ་གང་ཟག་དེ། །གང་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར། །གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་
སྟོམ་དགོས་ལ། །དེ་ཆོ་མི་རྟོག་སྟོམ་རེས་ཀྱིས། །ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཡིས། །གང་
ཟག་དེ་ནི་བྱས་པ་དང་། །མི་རྟག་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། །རིགས་དུག་གང་དུ་མ་གྲུབ་

ལ། རྩོམ་པོ་སོགས་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པའི། རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ལ། རྩི་གཅིག་ཏུ་མི་
བསྐྱེལ་དགོས་ལ། ཉེ་མི་མེད་པར་རྒྱུན་ལ་གསལ། འགལ་ལྗོངས་རྣམ་པ་མ་བཀག་
ན། ཅིག་ཤོས་རྣམ་པ་འཆར་མི་མིན། ཉུང་འགྲོའི་རྣམ་པ་མ་བཀག་ན། ལྷ་ཡི་རྣམ་པ་
འཆར་མི་ལུས། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་རྣམ་པ་མི། རང་གི་སྒྲོལ་མ་ཤར་ཡང་། ཅིར་ཡང་
མ་གྲུབ་སྐྱེལ་ལུས་ན། མོངས་པ་ཁྱི་དང་ཕག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་ལུས་
ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར། ཉེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ། ལྷ་བ་
སྐྱེལ་པ་མ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་རི་ལྷང་མངོན་དུ་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པོ། ལྷམ་དུ་དྭན་ནས་མི་རྟོག་པར། གཞག་པའང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཅིར་ཡང་
མ་གྲུབ་སྐྱེལ་པ་མིན། རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། གཟུགས་མེད་པ་ཡི་ཉིང་འཛིན་
དང་། སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར། ཁུངས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཁ་
རྟོགས་བྱུང་པར་དབྱེ་མི་རིགས། །

༥ བརྩ་གཉིས་པ་འཕྱུ་བ་ལྗོངས་ཆེན་མོགས་དུད་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་མཆིན་དུ་བཤམ་བཞི། ཤེས་བྱའི་ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །མདོན་གྱུར་དག་དང་ལྗོགས་གྱུར་དང་། །ཤིན་ཏུ་ལྗོགས་གྱུར་གསུམ་
 ཏུ་འདུས། །མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མདོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་
 གྲེ། །ལྷ་རྒྱལ་སྤོན་པོ་མཐོང་བ་ན། །མཐོང་བྱེད་མདོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ལྷ་རྒྱལ་སྤོན་
 པོ་རྟོགས་མོད་ཀྱི། །ཐབས་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །ལྗོགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ནི། །མདོན་སུམ་གྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ཏེ། །རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པ་ཡིས། །
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། །རྒྱ་(༡༩བ)མཚན་གཏན་ཆོགས་མཐོང་བ་
 ལ། །མ་བརྟེན་པར་ནི་རྟོགས་མི་སྲིད། །གང་གིས་མ་ཤེས་མ་རྟོགས་པའི། །ལྗོགས་གྱུར་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ནི། །བཞོད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་ལ། །རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོགས་
 ཞེས་པར་བརྟེན། །རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་དགོས་མེད་ལ། །ལུང་རིགས་གཏན་ཆོགས་

དགོས་མེད་ན། །བདག་གིས་སྡོན་ཆད་མ་རྟོགས་པ། །རྟོགས་པ་བདག་ལ་མི་དགོས་
ཞེས། །རྩི་ཆོ་བོར་ལ་སྤྱོད་བར་གྱིས། །མ་ཤེས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
ཤིང་དབྱེད་བྱས་ན། །དར་པོ་ཐེ་ཆོས་སྤྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱིས་ནས་རང་གིས་མངོན་སུམ་
དུ། །འགྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འགའ་ཞིག་གས། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་
ཡི། །གཏན་ཆོག་ས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། །དེ་ནི་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར། །དུ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས། །མེ་ཡོད་པར་ནི་རྟོགས་པའམ། །མི་
རྟོག་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྟོགས་པ་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་
ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། །མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུར་མི་རྟོགས་ལ། །རིགས་པ་ཡིས་གྱུར་མི་
རྟོགས་མོད། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་བྱས་ན། །ཡིད་ཆེས་ལུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་
ལས། །ལེགས་པར་རྟོགས་པར་རྟུས་པ་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོག་ས་མ་བརྟེན་
པར། །ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་སྤིང་ན། །ལ་རྒྱབ་མེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ། །མཐོང་ནས་རྟོགས་
པ་མི་སྤིང་དམ། །ཞེན་རི་ཡི་རྒྱབ་ཀྱི་མེ། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་འགྱུར་བའི་ཆོ། །གཞལ་བྱ་
ལྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །མངོན་གྱུར་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ལ། །གཏན་ཆོག་ས་དགོས་པར་
བདག་མི་སྤྱོད། །གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ལ། །གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཅེས་བྱ་
ཞིང་། །གང་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་གྱུར་བ། །དེ་ལ་ལྟོག་གྱུར་ཅེས་པར་བརྗོད། །སྡོན་གྱི་
རི་ཡི་རྒྱབ་ཀྱི་མེ། །མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །
སྡོན་གྱི་མེ་དེ་དཔོག་པར་བད། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དབང་གྱུར་པས། །སྤྱོད་ན་གང་
ཞིག་སྤྱེས་གྱུར་པ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དེས་ནི་ལམོར་བར་
བཅིངས། །གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། །ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་
བྱས་ན། །སྤྱི་ནི་རི་སྐད་བཤད་(༡༣ན) པ་ལྟར། །ཆོས་དེ་ལེགས་པར་རྟོགས་རྟུས་
པས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཀྱང་ཞིན་ན། །ཉོན་མོངས་ཀྱང་བད་སྤྱོད་འདས། །གལ་

ཏེ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་། རྟོག་གྲུབ་རི་ལྗང་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་། རྟོག་རྟོག་རི་ལྗང་
སེལ་བར་རུས། གཤམ་ཏེ་སྒྲུབ་བརྟག་སྒྲུབ་དབྱེད་ཀྱི་། རྟོག་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟོག་སྒྲུབ་
རུས་ཀྱི་། རྟོག་འགྲོས་ཐམས་ཅད་ཅིས་མི་མཐུན། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་གཞག་པ་ཡིས། རྟོག་གྲུབ་
རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་། རྟོག་ཐམས་ཅད་ཅིས་མི་མཐུན། ཅིར་ཡང་མི་
རྟོག་ཞེས་གྱིས་ལ། རྟོག་གྲུབ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་། རྟོག་སྒྲུབ་མི་རྟོག་སྒྲུབ་ཅི་འདྲ་
ལྟོས། གཤམ་ཏེ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པས། རྟོག་གྲུབ་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་། ཅིར་ཡང་མི་
རྟོག་གཞག་པ་ཡིས། རྟོག་ཏེ་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཏེ་
སྒྲུབ་པས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་འདོད་པ། རྟོག་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན། །

༥ བརྟག་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་སྒྲོང་ཏེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་སྒྲུབ་པ་
ནི། རྟོག་བྱ་གསལ་བྱ་མི་རྟོག་ལ། རང་དབང་དུ་ནི་དམིགས་པས་ན། རྟོག་ཏེ་སྒྲུབ་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སྒྲུབ་པ་བཞིན། རྟོག་ཐམས་ཅད་ཡང་མ་མཐོང་
ལ། བཅས་མཐོང་མཐོང་བར་བརྟོད་པ་ལྟར། གཞུགས་དང་ཆོར་བཅི་མཐོང་ཞིང་། །
འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་མི་མཐོང་ལ། བཅས་ཤེས་སེམས་ཡིད་མ་མཐོང་ཞིང་། རྟོག་པ་གང་
ཡང་མ་མཐོང་ལ། རྟོག་ཏེ་མཐོང་བར་བརྟོད་པ་ནི། མི་རྟོག་སྒྲུབ་མིག་གིས་གཞུགས་
བཞིན་ནས། ཡིད་གྱིས་བུམ་པ་ལ་དམིགས་ལྟར། རང་དབང་ལྟར་དུ་སྒྲོང་ཏེ་
ལ། དམིགས་རྒྱ་ཡོང་བར་གསུངས་པ་མེད། རྟོག་པ་ཏེ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ། གསལ་ལ་
མི་རྟོག་མེད་ན་ནི། ཁྱིམ་དང་ཆོད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར། གསལ་ལ་མི་རྟོག་ཡོད་ན་
ནི། རྟོན་རྣམས་རང་ལ་མཚུངས་སྟུང་ན། དེ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལྟ་སྟེ་
སྒྲུབ་པ་ན། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཆོར་འདུ་སྒྲུབ་པ་མིན་པ་ལྟར། ལམས་
པ་སྒྲོང་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་ལ། གསལ་ལ་མི་རྟོག་ཡོད་མོད་ཀྱི། གསལ་ལ་མི་རྟོག་སྒྲུབ་པ་
མིན། ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ན། །(136)ལྟ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱེད་བརྟོད་པ་ཡིན། །

གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ། །དེ་དང་དེ་ནི་བསྒྲིམ་པར་བརྟེན། །གང་དག་སྟོང་
ཉིད་སྒྲིམ་པ་ནི། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་ལ་དམིགས་ནས། །སྒྲིམ་པ་མིན་པས་དེ་དག་
ནི། །སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་སྒྲིམ་པ་ནི། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་
ལ་དམིགས་ནས། །ལེགས་པར་འབད་དེ་བསྒྲིམ་པས་ན། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་སྒྲིམ་པ་
ཡིན། །

༥ བརྩ་བཞི་པ་མི་རྟོག་པ་ཅུས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རྩམ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དེགས་པ་སྟོན་པ་ནི། །
མཆོན་མོ་སྤྱིན་པོ་མེད་བཞིན་དུ། །ཡུག་ན་ཡོད་སྟེ་འཛིགས་པ་ན། །རབ་གསལ་སྒྲོན་
མེ་ཐགས་བྱས་ཏེ། །སྤྱིན་པོ་ཡོད་མེད་རྟོག་པ་ཉིད། །སྤྱིན་པོའི་འཛིགས་པ་ནི་
བའི་ཐབས། །ལྷུང་ཞིང་བཟང་ལ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །སྤྱིན་པོའི་རྟོག་པ་འགེགས་པ་
ནི། །དེ་ཡི་ཐབས་མཆོག་མ་ཡིན་ལྟར། །བདག་མེད་བདག་ཏུ་བཟུང་གྱུར་ཏེ། །སྤྱིག་
བསྐྱེད་ལྷུས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ན། །རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་མར་མེ་ཐོགས། །བདག་དེ་ཡོད་
མེད་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །མེད་ལ་མེད་པར་རོ་ཤེས་ན། །དེ་ཡི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཀྱན་སེལ་
ཏེ། །ཐག་ཁ་དུག་སྤྱུལ་ཡིན་སྟེ་སྤྱི། །སྒྲིག་ཆེ་དུག་སྤྱུལ་མེད་ཤེས་ན། །འཛིགས་པ་
སྤྱིར་དུ་ནི་བ་བཞིན། །དེས་ན་བདག་འཛིན་ནི་བ་ལ། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཛིན་པ་
ནི། །རྣམ་དཔྱོད་སྟོ་གོས་མེད་པའི་རྟགས། །ཚུལ་ལུགས་འདི་ནི་མཆོག་ཡིན་པས། །
མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །དེགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། །
དཔྱད་ནས་སྒྲིམ་པ་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ཡུལ་སུན་སྤྱིར་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་
ནི་རྩམ་པ་ཡིན། །ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས། །

༦ བཅོ་ལྷ་པ་མཐོན་སྒྲིག་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་ནི་བའི་
ཕྱིར། །ལུང་དེགས་དུ་མས་དཔྱོད་པ་ནི། །རྫོགས་འབྲང་བའི་བྱི་བཞིན་དུ། །སྒྲིམ་པ་ཕྱི་

ནས་གཅོད་པ་སྟེ། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཛིན་པ་ནི། རྟོ་དེ་རང་གིས་འཕེན་པ་ཡི། ལག་
 པའི་འགོ་ནས་འཛིན་དང་མཆུངས། སྟོན་པ་ནང་ནས་གཅོད་པ་འདྲི། འབྲང་པ་ཡིན་
 ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད། ཁྱོད་ལ་སྟོར་ཉིད་མདོན་སྒྲུབ་མཁུ། སྟོན་གྱུར་གང་ཞིག་ཡིན་པ་
 སྟོན། མདོན་(༡༤ན)སྒྲུབ་ཡིན་ན་འཕགས་པར་འགྱུར། སྟོན་གྱུར་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་
 གྱིས། སྟོར་ཉིད་སྟོན་པ་བཞད་གང་གནས། འོ་ན་ཁྱོད་གྱུར་སྟོར་ཉིད་ལ། མི་རྟོག་ཅི་
 གཅིག་འཛིན་པ་ཡི། འཛིན་སྟོན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན་དེ་ནི་འདོད་མེད་
 གྱིས། དབྱུང་སྟོན་ལྟ་བུར་མི་རྟོག་པས། མི་རྟོག་ཅིས་ནི་བརྗོད་པར་ཟད། གཞན་དུ་
 དེ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། སྟོར་ཉིད་དོན་སྦྱི་གར་བ་ལ། ཅི་གཅིག་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སོ། རྟོག་
 པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་ནི། རྣམ་ཡང་དོན་སྦྱི་འཛིན་པ་མིན། འོ་ན་དེ་གྱུར་ཅི་གཅིག་
 པའི། སྟོ་དེ་རྟོག་པར་འདོད་སྒྲུབ་ན། ཁྱོད་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས། མཆོན་
 མར་འཛིན་པར་འདོད་པས་ན། འོ་ན་མཆོན་འཛིན་སྟོན་པར་འགྱུར། མཆོན་མར་
 འཛིན་པའི་མཆོན་མེད་ནི། བསྟོན་པར་འདོད་པ་བྱུང་པ་སྟེ། ཞེས་དྲག་པའི་སྟོ་
 ཡིས་ནི། དབྱུངས་པ་བསྟོན་པར་འདོད་དང་མཆུངས། །

༥ བརྗོད་པ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དང་རྟོག་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་མི་
 རྟོག་པར། གཞན་དུས་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་པར་སྒྲུལ་པ་མི་འདོད་ལ། ཡོད་
 བ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
 འགལ། ཡོད་ན་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་དང་། དམིགས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་པས། །
 དམིགས་མེད་སྟོན་པ་མིན་པ་དང་། མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར། གཞན་
 ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྟོ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་
 གྱུན། སྟོར་གྱུར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན་སྟོར་ཉིད་ལ། དམིགས་
 པས་མ་འབྲུལ་ཡིན་ངེས་པས། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་ཡི། ཐེག་ཆེན་

འཕགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར། །

༥ བརྩ་བརྩན་པ་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྒྲུང་ཐལ་པ་ནི། རྟོག་པ་གང་ཡང་མི་རིགས་
ན། །བྱམས་པ་སོགས་ཀྱང་རི་ལྟར་སྒོམ། །སེམས་ཅན་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །སྒྲམ་
པའི་འཛིན་སྒྲུངས་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཅེ་གཅིག་རྟུ་ནི་སྒོམ་སྒྲམ་ན། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་མེད་ན་ནི། །ལོག་སྒྲོགས་ཞེ་སྒྲུང་འགོག་མི་རུས། །
ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་འབྱུང་བ་ལ། །དབྱེད་ནས་སྒོམ་པ་ཉིད་དགོས་ཏེ། །དགྲ་ཡིས་
གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡི། །(༡༤བ)རྒྱ་མཚན་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ན། །ཞེ་སྒྲུང་ཤུགས་
དྲག་སྒྲེ་བ་བཞིན། །དེས་ན་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་སེམས་དང་། །སྒྲིན་པ་ཚུལ་སྤྲིམས་བཟོད་
བཙོན་དང་། །དད་པ་རེས་འབྱུང་ལ་སོགས་ཀྱང་། །རྟོག་དབྱེད་ཉིད་ལ་རག་ལས་
པས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ན། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་
ཡི། །འཕགས་ལམ་རི་ལྟར་བགྱོད་པར་འགྱུར། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་རྣམས། །
རྒྱུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་དག་རྣམས། །ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། །མེད་པར་འགྲོ་བར་
འདོད་པར་གྱིས། །

༦ བཙོ་བརྒྱད་པ་འཇུག་ལམ་མ་འཇུག་པ་རྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་སོ་སྒྲེའི་མཚན་འཛིན་
ནི། །འཇུག་ལམ་མ་འཇུག་གང་ཡིན་སྒྲོས། །མ་འཇུག་ན་ནི་སྟོང་དོན་མེད། །འཇུག་ན་
ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །དེ་ཡི་ཡུལ་མེད་མ་ཤེས་པར། །དེ་ནི་འཇུག་པར་ཤེས་མི་
རུས། །ཁྲི་གཉིས་མེད་པར་མ་ཤེས་ན། །གཉིས་འཛིན་འཇུག་པར་མི་ཤེས་བཞིན། །སྟོ་
རྣམས་འཇུག་དང་མ་འཇུག་བ། །བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་ལ་
འཛིག་པ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་ལ་འཛིན་པ་ཡིན། །དེས་ན་བདག་རྟུ་འཛིན་པའི་
ཡུལ། །བདག་མེད་པར་ནི་རེས་བྱས་ནས། །མི་རྟོག་ཅེ་གཅིག་བསྒོམ་པ་ཡིས། །ཁོ་
བོའི་ལུགས་ནི་ལེགས་གནས་ཀྱི། །ནམ་ཡང་རྟོག་དབྱེད་མི་འཐད་པའི། །ལུགས་རན་

དེ་ནི་ལེགས་པར་ལེགས། །

༥ བརྒྱ་དགུ་པ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཁྱེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི། སྒྲོམ་དུ་
ལྷ་བ་བཅའ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་མང་དུ་བྱ་དགོས་ལ། སྤྱིས་ནི་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱལ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་པར། སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་ནས་འདོར་
བར་བྱེད་པ་བཞིན། རེས་ན་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་ནི། མི་རྟོག་ལོ་ན་བསྒྲོམ་སྒྲུལ་ན། རེ་ན་
ལྷ་བ་རྟེན་ནས་ནི། བྱམས་པ་ལ་སོགས་བསྒྲོམ་པ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཅིས་མ་
ཡིན། གཉིས་ཀའང་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ནི་བྱེད་པར་མེད། ལྷ་བ་བྱེད་
ནས་དེ་ཡི་སྟེང་། གཞག་པ་མིན་པས་སྒྲུལ་སེམས་ན། རེ་ན་དེ་ཉིད་རིགས་མོད་
ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཐམས་ཅད་ནི། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །

༦ ཉི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་ལས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲོམ་པའི་ཆོན་ནི། རྟོག་ཅིར་དཔྱད་
པ་སྤང་དགོས་ལ། (༡༥)ཐོས་བསམ་ཆོན་མི་དགོས་པའི། བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་བྱེད་ལ་
ཡོད། སྒྲོམ་པའི་ཆོན་རེས་ཟིན་པས། རྟོག་དཔྱད་དགོས་པ་མིན་སྒྲུལ་ན། རེ་ན་
མཐོང་ལས་ཐོབ་ཟིན་ནས། སྒྲོམ་ལས་མི་དགོས་པར་ཡང་སྒྲོམ། རེ་ན་ཏེ་སྒྲོམ་སྤངས་
སྟོང་བ་ལ། བདག་མེད་མཐོང་ཅོམ་གྱིས་མི་ཆོག། མཐོང་ཟིན་གོམས་པ་དགོས་ཞེ་
ན། རེ་ན་ཐོས་དང་བསམ་པ་ཡིས། རེས་ཤེས་ལན་ཅིག་སྒྲིམ་ཟིན་ཀྱང་། རེས་ཤེས་
གོམས་སུ་ཅིས་མི་འཇུག། རི་ལྟར་རྒྱུ་དཔྱད་དུ་མ་ཡིས། གཏུན་ལ་ཐབ་པའི་རེས་
ཤེས་ལ། རི་ལྟར་གོམས་པ་དེ་ཅོམ་དུ། རེས་ཤེས་ལྷགས་བྱག་རྒྱུ་རིང་ཞིང་། རྒྱལ་
པ་གསལ་དང་བརྟེན་འགྱུར་ལ། རི་ལྟར་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལྟར། རེས་ཤེས་སྒྲོ་འདོགས་
དངོས་འགལ་ཕྱིར། བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོགས། ལྟར་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་
བ་སྟེ། རི་ལྟར་ཐག་བྱེད་རེས་པ་ལྟར། སྤྱུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཞི་བ་བཞིན། རེ་ན་ཏེ་
སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། རྒྱལ་ཡང་མི་དཔྱད་མི་རིགས་མོད། མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཆོ། །ལམ་ཅིག་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་སྒྲུབ་ན། །འོ་
 བ་ལམ་ཅིག་བརྟགས་དབྱེད་ནས། །གཉིད་ལོག་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 པར་ཅིས་མི་འདོད། །འོན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བྱས་ནས། །དེ་ཡི་སྟོང་དུ་མ་གཞག་ན། །
 སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །བྱམ་པ་མ་ཡལ་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །སྟོང་ཉིད་རྟོག་པ་སྟོང་
 རྒྱལ་ནི། །སྟོན་མེད་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་སེམས་ན། །ལེགས་པར་ལུང་རིགས་དུ་མ་ཡིས། །
 གཏན་ལ་ཐབ་ཏེ་མི་སྒྲོམ་ན། །དེ་ཡི་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ཆད། །གཞན་ཡང་འཛིན་
 སྒྲུབ་ཤིག་བསྐྱེད་ནས། །བསྒྲོམས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུགས་བྱས་སྟོ། །མི་འགྱུར་ལོག་
 བྱུགས་མི་ལེགས་ཞེས། །ལེགས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཀྱང་བྱིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཆོན་
 བྱས་ནས། །བཤད་པའི་རིམ་པ་ཐལ་ཆེར་ནི། །སྒྲེས་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི། །
 དབྱེད་སྒྲོམ་ཀུན་ལ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བཤེས་གཉིན་དང་པ་བསྒྲོམ་པ་ནས། །བྱམས་དང་
 ཉིང་རྩེའི་བར་དག་ལ། །དབྱེད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། །ལོག་བྱུགས་གནོད་
 བྱེད་བརྗོད་རྒྱལ་སོགས། །སྒྲུབ་བཤད་པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །རིགས་(༡༥)པའི་རྣམ་
 འགྱུར་འདི་ཤེས་ན། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་རག་ཏུ། །བདག་གིས་གོ་ཞེས་
 སྒྲུབ་ཀྱི། །གཞན་དུ་དེ་ནི་ཆོག་ཅམ་ཞེས། །དམིགས་མེད་བྱུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷན་པའི། །
 ཅོང་ཁ་པ་ཡིས་ལེགས་པར་གསུངས། །འདི་ཡི་དགག་པ་དུ་མ་དག །ལམ་གྱི་རིམ་པར་
 གསུངས་པས་ན། །བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བཞུགས། །

༥ ཉིང་གཅིག་པ་འཛིན་ཉིན་གྱི་བ་སྒྲུབ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ནི་གང་དང་གང་
 བསྒྲོམ་པ། །ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་རྣམས་ལ། །ཉོན་
 མོངས་ཞེས་བྱར་མང་དུ་བརྟགས། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལྷོག་པ་ལ། །དེ་ནི་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་
 གྱི། །འདི་ལྷར་ཡིན་ཞེས་ལུང་རིགས་གྱི། །རྒྱ་མཆོན་མང་དུ་བསྟན་བྱས་ནས། །སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་སྟོ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །དུལ་ཞིང་ཞི་བས་ལུང་རིགས་ནི། །དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་

དེ་ལྟར་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གུར་ན། །ལོག་རྟོག་ལྟོག་པར་མངོན་སུམ་
 མཐོང་། །མིག་རྒྱ་ཚུར་ནི་འདུ་ཤེས་པའི། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས། །མིག་རྒྱ་ཚུར་
 མ་ཡིན་པའི། །རྒྱ་མཚན་མཐོང་བས་ཞི་བ་བཞིན། །གཉེན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་
 ཡི། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གུར་ན། །གཉེན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་སྤྲ། །དགྲ་ཡིས་ཕན་
 པ་བྱས་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གུར་ན། །དགྲ་ལ་ཞེ་སྤང་ཞི་འགྱུར་ཏེ། །བྱམས་
 པ་སྐྱུར་དུ་སྒྲེ་བ་བཞིན། །དཔོན་ལ་ཁུས་དང་མཉམ་པ་ལ། །གྲོས་བཏབ་ཞེས་དང་
 དམའ་བ་ལ། །འཐད་བཀོད་དུན་བསྐུལ་བྱས་ཞེས་པ། །སྐབས་སྟོབས་དེ་དང་དེ་དག་
 གི། །རྒྱ་མཚན་བཤད་ནས་བསྟན་པའི་ཆོག་ །ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོ་ལྟོག་པ་ལ། །རྒྱ་མཚན་
 གཏན་ཆོགས་དགོས་མེད་ན། །འཐད་བཀོད་དུན་བསྐུལ་གྲོས་བཏབ་པ། །དགོས་པ་
 མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོས། །མདོར་ན་སྐྱེས་སུ་སྒྲོ་ལྟོག་ནམས། །བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་
 གྱུར། །རྒྱ་མཚན་མཐོང་ན་དེ་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་མི་བྱེད་པ། །འདི་
 བྱི་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་མུག་མེད། །འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མཐོང་གུར་ན། །དེ་ལ་བཀྱི་བར་ཅིས་མི་བྱུབ། །བྱ་བ་ཙྰམ་ཆེ་དེ་བྱེད་པའི། །རྒྱ་མཚན་
 དགོས་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་མེད་ཅིས་པ། །ཀྱེ་མ་ཁྱོད་ཉིད་སྒྲོ་བར་
 ཟད། །(196)རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོགས་མ་མཐོང་ཡང་། །བྱ་བ་ནམས་ལ་འཇུག་རིགས་
 བ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར། །སྐྱེས་སུ་གང་ཞིག་རྒྱ་འཕྲོག་སོགས། །
 བྱ་བ་མིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། །ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་འཐད་དེ། །རྒྱ་མཚན་འདི་དང་འདི་འདུག་
 ཅིས། །ནམ་པ་དུ་མར་བསྟན་བྱས་ན། །སྐྱུར་དུ་སྤོང་བ་མངོན་སུམ་མཐོང་། །དེ་
 བཞིན་ཐར་འདོད་སྐྱེས་སུས་གྱུར། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དང་། །རྒྱ་ལ་ལ་
 སོགས་སྒྲོད་མཐོང་ཆོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོ་ཡིན་པས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། །
 རིགས་པ་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅིང་། །ལུང་ནི་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅིས། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་

བསྟན་བྱས་ན། །འབྲུལ་དུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སྒྲ་མ་དག་དང་བྱུང་བར་མེད། །
 གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆེགས་བསྟན་པ་ཡིས། །སྒྲོས་
 པའི་མཚན་འཛིན་ནི་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོང་བར་རྟོགས་པར་བྱས། །བྱས་པ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཀྱུ་ཀྱང་མི་རྟོག་འཛིན་པར་རྟོགས། །དེ་ཡིས་སྒྲོང་བྱ་རྟོག་
 འཛིན་སྒྲོང་། །མདོར་ན་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །དེ་
 ཡི་ལོག་སྒྲོགས་སྒྲོང་འགྱུར་ཞིང་། །སྒྲོ་ཡིས་དེ་ཡི་སྒྲོགས་འཛིན་པར། །རང་གཞན་ཀྱི་
 ལ་སྒྲོང་བས་གྲུབ། །དེས་ན་སྒྲོན་ནི་གང་སྒྲོང་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་བསྒྲུབ་
 པ། །ལུང་རིགས་གཏན་ཆེགས་ཁོ་ན་ཡིས། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །བྱེད་པ་
 ཡིན་པར་དེ་ཡིས་ཤེས། །སྒྲོན་སྒྲོང་ཡོན་ཏན་གང་སྒྲུབ་པ། །ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་
 པར་ནི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བཞེད་པ་ཡི། །ལུང་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ཅིང་། །
 གཞན་ཡང་གིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། །མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་མ་བཞེད། །གལ་ཏེ་
 བརྟགས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ན། །བྱས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །མི་རྟོག་འཛིན་པར་རི་
 ལྟར་རྟོགས། །ཐག་ཁྲ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །དུག་སྒྲུལ་མིན་པར་མི་རྟོགས་སམ། །
 རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆེགས་མི་སེམས་པར། །སྒྲོ་ཡིས་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་པས། །སྒྲོང་བ་
 ལ་སོགས་རྟོགས་འགྱུར་ན། །སྒྲིག་རྒྱ་ཆུར་ནི་འདུ་ཤེས་(༡༥བ)པས། །སྒྲིག་རྒྱའི་རྒྱ་
 མཚན་མ་མཐོང་ཡང་། །སྒྲིག་རྒྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་བརྟགས་པར་ཡང་
 རྟོགས་བྱས་ན། །དུད་འགོ་ཡིས་ཀྱང་ཀྱིན་རྟོགས་ཤིང་། །བཟོ་རིག་ཐོས་བསམ་ལ་
 སོགས་པ། །མ་བསྐྱབས་པར་ཡང་ཤེས་འགྱུར་ཞིང་། །མཁས་སྒྲོངས་བྱུང་བར་མེད་
 པར་འགྱུར། །ཐོས་བསམ་སྐབས་སུ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། །བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་རིགས་
 ཀྱིས། །རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པ་མིན་སྟུང་ན། །ཐོས་ཤིང་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །གོམས་
 པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ཞེས་བྱ། །ཐོས་བསམ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱས་ནས། །བསྐྱོམ་ཆོག་གཞན་

ཞིག་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །ཐོས་བསམ་བྱས་པའང་དོན་མེད་ཅིང་། །སྒྲོམ་པ་བྱས་པའང་འབྲས་
བྱ་མེད། །ཐོས་བསམ་དུས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་རྟོགས་ནུས་
ན། །བསྒྲོམ་པའི་ཆོས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །དེ་དག་རི་ལྗང་རྟོགས་མི་ནུས། །ཡོན་ཏན་
མང་དུ་བསམས་པ་ཡིས། །སྤྱ་མའི་དད་པ་སྒྲོམ་པ་དེ། །སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་བྱོད་འདོད་
ན། །ལུང་རིགས་ནམ་པ་དུ་མ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ། །སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་
མི་འདོད་པ། །བྱོད་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཞེས། །ཆོག་ཏུ་གསུངས་པའང་མ་ཐོས་གྲང་། །

༥ ཉེར་གཉིས་པ་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ལྷག་མཐོང་
གི །དྲིང་འཛིན་ཡིན་པར་བསམས་ཅད་མཐུན། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བསམས་ཅད་
ཀྱིས། །ཞིག་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡི། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ། །ལྷག་
མཐོང་ཞེས་པར་མགྲིན་གཅིག་གསུངས། །དེས་ན་སྒྲོམ་ཆོས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །རྟོག་ཅིང་
དབྱོད་པར་མི་བྱེད་ཅེས། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་སྤྱ་བར་བྱེད། །ཅིར་ཡང་མི་སེམས་
གོམས་པ་ཡིས། །ཅིར་ཡང་མི་སེམས་མདོན་འགྱུར་གྱི། །བདག་མེད་རི་ལྗང་མདོན་
སུམ་འགྱུར། །མགོ་ལ་གྱོན་པའི་ལྷ་བཟོས་པས། །ལྷམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་
དམ། །ཁང་ཞིག་རྒྱལ་ཞེན་གྱུར་ན། །ལན་རེ་ལན་གཉིས་བསྒྲོག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་སྒྲོག་
པར་མི་འགྱུར་ལ། །བྱོད་གྱི་འདི་ནི་མི་འབྲད་ཅེས། །རྒྱ་མཚན་གཅིག་དང་གཉིས་མིན་
པར། །རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བསྟན་ནས་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲད་བཞོད་ན། །རྒྱ་འཕྲོག་
རེས་པར་སྟོང་བར་(༡)ཡན་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡི། །བདག་གཞན་
ནམས་གྱི་གཉི་ལྷག་གྲང་། །ལན་རེ་ལན་གཉིས་བསྒྲོག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་སྒྲོག་པར་མི་
འགྱུར་ལ། །བདེན་པ་མིན་ལ་བདེན་བཟུང་ནས། །འཁོར་བར་བཅིངས་གིང་སྤྲུག་
བསྐལ་པས། །བྱོད་གྱི་དེ་ནི་མི་འབྲད་ཅེས། །ཞིག་ནས་གཡོ་མེད་རང་ཉིད་ནས། །སྤྱ་

མའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་དང་། །རང་གིས་ལེགས་པར་བསམས་པ་ཡིས། །དེས་ཤེས་རི་
ལྷར་རྟེན་པ་ལྷར། །བདེན་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། །རྣམ་པ་དྲུ་མ་བསྟན་པ་ཡིས། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲང་བཀོད་ན། །བདེན་འཛིན་དེས་པར་སྒྱུར་དུ་སྟོང་། །དེ་ཡིས་དེས་
པ་རི་ལྷ་བར། །གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། །ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་འདོད་
ཆགས་ལའང་། །ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་ཡོན་ཏན་དུ། །མཐོང་བས་རྟག་པར་སྟུག་བསྟུལ་
བ། །བྱོད་གྱི་འདི་ནི་མི་འབྲང་ཅེས། །གསུང་རབ་དག་ལས་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཡོན་ཏན་
དགོས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། །སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཚུལ་རྣམས། །རྣམ་པ་དྲུ་མར་
བསྟན་ནས་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲང་བཀོད་ན། །འདོད་ཆགས་དེས་པར་སྒྱུར་དུ་
སྟོང་། །ཨེ་བདེན་མི་བདེན་ལྟོས་ལ་གྱིས། །བཤད་ཀྱང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ན། །གཞན་
ལ་མི་གཞོད་རང་ལ་གཞོད། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་ར་རྒྱལ་དང་། །ཐུག་དོག་སེར་སྤྲོ་སོགས་
ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། །སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཚུལ་
གྱིས། །རྒྱ་མཚོན་གཏན་ཆོགས་མང་བསྟན་ནས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲང་བཀོད་
ན། །དེ་དག་སྒྱུར་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡང་ལན་རེ་ལན་གཉིས་གྱིས། །ཉོན་མོངས་
ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ། །སྤར་གྱི་དཔེས་ཀྱང་ཤེས་རྣམས་ཤིང་། །འཛོག་སྒྲོམ་གྱིས་ཀྱང་
ཤེས་པར་རྣམས། །དུས་འགར་འབད་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གྱིས། །འཛོག་སྒྲོམ་མཐར་ཐྱིན་མི་
འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དབྱུད་སྒྲོམ་ལ་ཡང་མཚུངས། །བྱོད་ལ་ཆོགས་བཅད་འདི་ཉིང་རེ་འཛོན་རྒྱལ་པོ་ལས་
གསུངས། །བསྒྲིག་ཁོང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་
གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་འགྱུར། །ཀྱུན་
ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་མི་(༡༥བ)འདོད་ཅིང་། །བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་ན། །བདེ་སྟུག་བྱི་
རོལ་ཡུལ་ན་མེད། །བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་འབད་བ་ཡིས། །བདེ་བ་འདོད་པ་ཨེ་མ་བློན། །
ནང་གི་སེམས་པ་རྒྱུར་ལྟོས་དང་། །བདེ་སྟུག་སྟོ་ཡི་བྱེད་ལས་ཡིན། །སྟོ་ཉེས་པ་ལས་

འབྲེལ་ཉིད་དུ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་འགྱུར་ཞིང་སློ་ལེགས་པས། །འབྲེལ་དུ་བདེ་བ་མངོན་
 སུམ་མཐོང་། །ལེགས་ཉེས་སློ་ཡང་རྟག་བརྟན་མིན། །གོམས་པ་གང་ལ་བཏང་བཏང་
 ཡིན། །བདེ་སྤྲུལ་སློ་ཡི་བྱེད་ལས་ཡིན། །སློ་ནི་གང་སྤྲུང་ཡིན་བཞིན་དུ། །སློ་ནི་ལེགས་
 ལ་མི་བསྐྱུར་བའི། །བྱིས་པ་ཀྱི་མ་གཤིན་ཏུ་སྒྲུན། །སློ་གྲོས་གང་གིས་བདེ་ཐོབ་པའི། །སློ་
 དེ་ཁྱོད་ལ་མི་ལྷན་ན། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམ། །གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་གྱུར་
 བ། །དེ་ལ་དད་ཅིང་ཆགས་པར་འགྱུར། །གང་ལ་དད་ཅིང་ཆགས་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ལ་
 ཉེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །དད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། །ཆགས་
 པ་ལམོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས། །གང་ལ་སྒྲིན་ནི་མང་མཐོང་ན། །སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་
 ཆགས་བྲལ་འགྱུར། །གང་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རིང་བ་ཡིན། །དེ་ཡི་
 ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །འཕམས་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བ། །དེ་ཉིད་དག་བཅོམ་
 ཡིན་པར་གསུངས། །ཆོས་ནི་གང་དང་གང་སྒྲོམ་ཡང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པར་
 གྱུར་པ་ཡིས། །སྤྲོད་ཉིད་ལ་སོགས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན། །མངོན་དུ་འགྱུར་བར་མི་ལུས་
 ཏེ། །མར་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །བལྟ་བུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བཞིན། །དེས་ན་
 བྱིང་དང་གློད་པ་ཡི། །རྣམ་གཡེང་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི། །ཞི་གནས་བསྐྱོད་པ་གཤིན་
 ཏུ་གཅེས། །གཡས་གཡོན་གཤོག་པས་འཕུར་བའི་བྱས། །གང་འདོད་གནས་སུ་སྤྱིན་
 པ་བཞིན། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལྷན་པའི། །རྣལ་འབྱོར་གང་འདོད་གནས་སུ་
 འགྲོ། །སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཏེ་ཆོས་བྱུན་གསུམ་པའོ། །

༥ ། བུམས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡང་། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །དེ་ལྟར་
 སྒྲེལ་ཏེ་ཉམས་བླངས་ན། །ཡོན་ཏན་ཡང་ངོའི་ལྷ་ལྟར་འཕེལ། །གཞན་དུ་སློབ་དཔོན་
 སློབ་མཁྱི། །རལ་བ་གང་ཡང་དོན་མེད་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་ཅི་སྒྲོམ་ར་རྒྱལ་སོགས། །
 སྒྲོན་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་(༡༥ན)འགྱུར་པར། །ད་ལྟ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་། །དེས་

ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བར་དག་གི། །དམིགས་སྒྲོང་
 རི་སྟེང་ཅི་མཆིས་པ། །སྒྲ་མར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །ལེགས་པར་མཆོད་པར་མ་
 བྱས་པར། །དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱི་མའི་མན་རག་བསྟན་མི་བྱ། །སྒྲ་མ་
 ལེགས་པར་མཆོན་བྱས་ལ། །ལྷག་མཐོང་བར་དུ་རིམ་གྱིས་བསྟན། །མཁས་སྒྲོམ་པལ་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པའི། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། །བྱད་པར་བསམ་བྱུང་ཤེས་
 རབ་དང་། །དབྱད་སྒྲོམ་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྣམས། །སྤྱི་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་རྟོགས་
 བས། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བདག་གིས་བཤད། །ལེགས་པར་བཤད་ལས་དགེ་བ་
 གང་། །ཐོབ་པ་དེས་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྦྱིད་བ་ཡི། །རིམ་པ་ལ་ནི་
 མཁས་བྱུང་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག། །།ཅེས་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་
 བས་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་བར་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྤྱི་མའི་མན་རག་གིས་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་
 བས་ཤུགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་
 སྒྲོང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་
 པར་བྱུང་ཅིག །ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟུ་སྟུ་ག་ཇ་ཏུམ། ཅི་ཏྲ་བུ་ལ་ས་ག་རའི་ཡི་དམ་ལགས་སོ། །

༡༡༡། སྐྱིད་སྐྱུག་ལམ་འབྱེར་གྱི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་ སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་མྱོ་ཏུ་ཡ། སྐྱིད་སྐྱུག་ལམ་འབྱེར་གྱི་གདམས་ངག་རིན་པོ་
ཆེའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། བྱེགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས་པ་ལ་བྱུག་
འཆོལ་ལོ། བདེ་སྟོན་པ་བདག་པོ་གདོང་བཞི་གདོང་དུག་སྟོན་ས། སྐྱིད་གསུམ་མཆོག་
གྱུར་ཡོན་ཏན་མུང་པོས་གྱར། །གར་གི་ཡོན་ཏན་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པའི། །སྤྲུལ་རྒྱལ་
བ་སྤྲུལ་བཅས་ཞབས་པད་ལ། །གྲུས་པས་འདུད་དོ་བཅེ་བའི་ལྷགས་གྲུས་བྱུངས། །
འདི་ན་གར་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིས། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་ཐོབ་
ཅིང་། །བར་ཆད་བཞགས་གྱི་མུན་པ་རབ་ཏུ་འཛོམས། །ཡོན་ཏན་མོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་
རབ་གསལ་བ། །ས་སྤྲོད་ཀྱུན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡི། སྐྱིད་སྐྱུག་ལམ་འབྱེར་
གདམས་ངག་ཡིད་བཞིན་མོར། །བཅེ་བའི་བསམ་པས་ཁྱོད་ལ་ལེགས་བྱིན་གྱི། །སྒྲོན་
མེད་ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་འདི་རྟེན་པས། །དམི་སྒོ་གྲོས་དབུལ་བ་མེད་དོ་ཞེས། །དགའ་
བའི་སྤྱུ་དབྱངས་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་བཞིན་དུ། །སྟོན་བཞིན་བསྟེན་ཞིང་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་
རིགས། །

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱུགས་གྱིས་
འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་སྒྲོབ་པའི་བྱིར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་ཅི་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལས། གར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་རྣམས་ན་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཆོག་ནི་སྐྱིད་སྐྱུག་ལམ་འབྱེར་གྱི་གདམས་ངག་
ཡོན་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་འཕྲུང་བར་གསུངས་

ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལ་འཛིགས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་འདིས་འཕྲུང་བར་གསུངས། དེ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་
 ལྟར་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ལས། གང་དག་སྐྱེག་བསྐྱེལ་མི་སྒྲོ་
 ཞིང་། །གང་དག་བདེ་ལ་ཆགས་མི་བྱེད། །བདེ་སྐྱེག་ལས་(༡༩)ནི་གྲོལ་བ་དེ། །ལྷ་རམ་
 འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་བསྒྲོག་སྟེ་གདམས་
 རག་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལ་མི་འཛིགས་ཤིང་བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པར་
 བདེ་སྐྱེག་ལས་དུ་སྒྲོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོ་འདི་དང་སྤྱི་པའས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་
 གང་ལའང་དགའ་བ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་འདི་མདོ་བསྟན་བཅོས་མན་རག་ནམས་ལས་
 རི་ལྟར་གསུངས་སྟུང་ན། འདིའི་མིང་འདོགས་དང་བཅས་པའི་གདམས་རག་ནི། །ཁྱོ་ལྷ་
 བའི་གདམས་རག་ལས་བྱུང་ཞིང་། དོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི་མདོ་བསྟན་བཅོས་མན་
 རག་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་པ་དང་འོག་ནས་འཆད་པས་ཤེས་པར་རྒྱས་
 སོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མན་རག་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །
 སྒྲིད་སྐྱེག་ལས་འབྱེར་གདམས་རག་ལ་གཉིས། སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལས་དུ་འབྱེར་ཚུལ་
 དང་། །སྒྲིད་པ་ལས་དུ་འབྱེར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་དང་།
 ཟབ་མོའི་ཐབས་དང་། ལས་དུ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་གྱི་གནད་དྲིལ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། སྐྱེག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བསྟན་པ། བདེ་བར་
 བསྒྲོས་པར་རིགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་
 བཏགས་ཆགས་པ་དང་། །རི་བོར་སྒྲོས་བྱེད་ལྷ་རམ་སོགས། །ཞེས་པ་ནད་གདོན་དག་
 ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་གྱི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་མི་འདོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་སྒྲོས་ཡང་དང་ཡང་
 ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་འཕེལ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་

དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱི། སེལ་ཆེར་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྒྲོས་གང་བཟུང་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་བྱ་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྤྱོད་ལེན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་བྱ་ཡོང་པ་དེ་བདེ་བའས།
 ཡོན་ཏན་དུ་འཆར་ལ། བྱས་བསྐྱུག་དུ་འབྱུག་ཚུལ་བསམས་པ་ན་བྱ་ཡོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 བ་དང་སྒྲིབ་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེལ། །དེ་བས་ན་
 བད་གདོན་དག་སོགས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་སྤྲུག་གང་བྱེད་
 རང་གི་(༣༩)སེམས་སུ་འདུག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དུ་བཟུང་
 བ་ལས་རང་གི་སེམས་འབྲུག་ །དེ་ལས་རྒྱར་འབྲུག་ །དེ་ལས་འབྲུང་བ་འབྲུག་ །དེ་ལས་
 ལུས་འབྲུག་པས་ནད་འབྲུང་། དེ་ལས་སྤྲར་སེམས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྲུང་
 བས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་གཞེར་རེ་ཆེ་བ་དང་། ཀློང་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་སྐྱེ་ཆུང་
 བ་དང་། སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤར་མ་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 ཆུང་དུ་ལའང་འཛིགས་གིར་སྤྲུག་སྟེ་གང་ཡང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

བཟོད་མཆོག་སྒྲིབ་འབྲུག་ཀློང་ཆོད་སོགས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་
 པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་
 བྱེད་ལ་རི་མི་སྟོང་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གང་ལའང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དུ་མི་འཛིན་པར་དགའ་བ་སྒྲོམ་
 པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་དང་མེད་ན་མེད་དུ་འདུག་པས་ངས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གང་ཡང་དང་དུ་
 ལེན་ཅིང་མི་འཛིགས་པར་བྱེད་དགོས་སྟོང་དུ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པ་
 ལྟར་སྒྲིབ་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། མན་རག་རོ་སྟོངས་དང་
 གཅོད་དང་སྒྲོ་སྒྲིབ་སོགས་ལས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་འདི་ལ་ཅུལ་དུ་
 བཏོན་ནས་གསུངས། སྒྲོན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་བྱགས་
 དཔ་མཐར་སྒྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ཀློང་ཆོད་བས་རྒྱུན་རམ་ཅི་བྱུང་ཡང་མི་དགའ་བ་

སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་ཅི་ཡང་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡོང་སྟེ། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་གྱི་སྒྲིབ་དྲུ་དགའ་
 བ་བསྐྱོམས་པས་ཅི་བྱས་བདེ་བར་འཆར། ཅི་སྒྲིབ་བདེ་བར་སྒྲིབ་ཡོང་བར་གདའ་བ།
 དེ་མ་ཤེས་པར་ཡོན་སྒྲུག་བསྐྱལ་གཞིར་བཞག་རེ་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་དྲུ། རང་གི་སེམས་
 སུན་པས་གཟུགས་ཐོག་ལྷ་བཞག་སྒྲུག་བསྐྱལ་གཉིས་ཅིག་ཡིན་ཡོང་སྟེ། རང་གི་
 སེམས་མ་སུན་པར་གར་དགར་སྒྲིབ་བཞག་ན་ནད་སོགས་ལོག་མ་བྱུང་གྱུར་སེམས་མ་
 བདེ་བ་ཅིའི་དོན་ལ་ཡོང་། སྒྲར་རྩ་བསྐྱེད་བ་དང་ཡོན་བདག་ཅིག་མ་འཆམས་པས་ཡོན་
 བདག་དེ་ཤེད། རོ་བོ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་བྱ་བ་ཞིག་གྱུར་མེད་དམ། ར་ཡིན་ཏེ་འང་
 རའི་ཉེ་ལོར་དྲུ་མི་འདོད་པའི་ཁར་པ་ཅིག་པ་(༤ན)བྱུང་བ་ན་རས་མཐོ་ཡོང་དྲུ་བསྐྱོམས་
 གྱིན་བཞག་པ་ཡིན་ཟེར་ལོ། ཁོའི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དྲུ་མ་བདེ་བ་གར་བྱུང་དྲུ་གཉིན་པོ་
 སྒྲོམ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་མོད། དེ་མ་ཤེས་པར་རྒྱུན་རན་ལ་རང་གི་སེམས་མི་
 བདེ་བ་བསྐྱོམས་པས་རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་བཞིག་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བཟོས་
 འོང་སྟེ། སྒྲུག་བསྐྱལ་ཅུང་ཟད་རེ་སྔན་མ་ཚུགས་པས་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོད། ཆེ་
 སྟེ་སྒྲོག་ཤོད། འབྲིང་དྲུ་ལུས། ཐ་མའང་ལོངས་སྒྲིབ་ཤོར་བ་སོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དྲུ་
 ཡོང་གིན་སྒྲར་བ་དེ་ཡིན། སྒྲར་བམ་ཟེ་ཞིག་གིས་གེུ་ལིའི་རྒྱ་བལྟགས། འདོད་པ་ལ་
 ཅུང་ཟད་སྔན་མ་ཚུངས་པས་རྒྱ་བ་བཞིའི་དུས་སྔོན་ཆེན་པོ་ཤོར་ལོ། །ད་ལྟར་དགོ་སྒྲིབ་
 བྱེད་པ་རྣམས་གྱུར་དཔལ་མོངས་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བའམ། རྟེན་བཀྱར་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་
 བ་ལ། སྔན་མ་ཚུངས་ཁོ་རང་ཤེས་གར་ཡོང་བ་ཤོག། གར་སོང་བ་སོང་སྒྲུམ་ན་མེད་ལ་
 གཏད། སྒྲོ་བདེ་འབོལ་ལེ་སྟངས་སེམས་ཅུབ་ཅུབ་མ་བྱས་ན་ལས་སྒྲུ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཅུབ་
 ཅུབ་རེ་བྱས་པས་མདུན་མ་ཡོ་ཁྱིས་ཁྱིར་འགོ་བ་གདའ་བ། བམ་ཟེ་རྒྱ་ཆོར་རོ་གདན་
 དང་། སྒྲིམ་རབས་རི་དྲགས་ལ་སོགས་ལ། །ཞེས་པ་སྒྲར་གྱི་བམ་ཟེ་དེ་དང་རྒྱ་ཆོར་ལ་
 འགོ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རོ་གདན་ཆོ་གཅིག་གིས་མི་འདོད་པ་ཞིག་ལ་སྔན་

མཚུངས་པར་འབྲལ་མོ་བྱས་པས་རྩོག་དན་གཅིག་བསད། དེར་གཙོ་བོ་ཅན་ཞིག་གིས་
 སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལོ། གྱི་རྩོམ་པ། བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བཞོ་བར་འཆལ། བཟོད་པའི་གོ་རིམ་
 ཟུང་ན། དཀའ་བྱུང་སྤྱོད་གྱི་རྩོག་དན་ཡང་། ད་ལྟ་འོག་མའི་གནས་སུ་བལ། ཟེར་
 ལོ། སྦྱིས་རབས་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡིད་གདུངས་ཆོ། བདེ་
 བ་འདོད་པས་མི་རྣམས་བསྐྱག་པར་འགྱུར། ཁམ་མའི་འོད་གྱིས་སྤྱེ་མ་ལེབ་བྱིད་
 བཞིན། སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བར་གྱུར་བའས། བདེ་བ་མེད་པར་གྱུར་བ་ན། བརྟན་པ་
 རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་པར་བསྐྱགས་པ་བཞིན་དུ་མཛོན། ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་
 སྦྱིས་རབས་སོགས་དང་། རི་དྲགས་འདི་ནི་སྦྱོང་ཉིད་གྱིས། སྤྱང་པོ་ཆེ་ནི་རིག་ཉིད་
 གྱིས། སྤྱེ་མ་ལེབ་ནི་གཟུགས་ཉིད་གྱིས། ཉན་ནི་རོ་(༧)ཡིས་བསྐྱག་པ་ཡིན། སྤྱང་
 མ་དྲི་ཡིས་ཉེས་པས་ཏེ། འདི་དག་རྒྱ་ནི་རི་རི་ཡིས། སྦྱིས་སྤྱད་ག་ནི་གཅིག་སུ་ལ། །
 ལྟ་པོ་འདི་དག་ཏྲག་ལྟ་ཞིང་། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་རབ་འཛེམས་ན། བདེ་གནས་རི་
 ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ལྟ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གེས་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒན་མི་
 རྣམས་དང་། བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་མིག་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ལས་ལོད་པ་མི་འདུག རངས་བདེ་
 སྤྱུག་གང་གིས་ཀྱང་སེམས་མི་གཡོ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུང་པ་སྦྱོབ་ཡིན། གཏན་
 འབུམས་དགོས་མེད་བཤེས་གཉེན་ཉ། ཞེས་པ་འདི་འདྲའི་ཐབས་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་གེས་པ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་མི་འདོད་པའམ་མི་བདེ་བ་རེ་བྱུང་ཆད་
 ལ་ཏོག་ཡང་རྒྱབ་པ་ལ་ཆོས་མི་ཡོང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། འཇིག་རྟེན་ཡང་ཡོང་ས་མེད་དེ། ཁ་
 མོ་མ་སྤྱོད་བར་མར་མོ་མི་སྤྱོད། སྤྱོད་འདོད་པ་ལ་སྤྱུག་སྤྱང་དགོས། དུ་བྱོ་བའི་ལས་
 ས་བྱས་པར་རྟོད་བྱོ་བའི་ཟས་མི་སྤྱོད། ཁ་ཟ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་ལྷགས་འདྲ་བ་ཞིག་
 དགོས་མི་ཟེར་རམ། མེར་བཅུག་ན་གསུང་ཐོན་པ། ཅུང་བཅུག་ན་ཅོབ་ཐོན་པ་ཞིག་
 གིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། ཁ་ཟ་འདོད་ལ་བྱིན་པ་འདར་བས་གང་ཡང་མི་ཡོང་

གསུངས། ཆོས་སམ་འཛིག་རྟེན་ས་བྱུང་ཆོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བའི་ལ་
 སྒྲིབ་མི་ཚུགས་པ་འདིས་ས་ལན་ན་གང་གིས་ལན། དེས་ན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲིབ་མི་ཚུགས་
 པ་ལ་གཏན་འབྱམས་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བའི་དོན་མེད་པས། རས་ད་ཕྱིན་ཆད་འཛིག་རྟེན་
 པ་རྣམས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་རས་བདེ་བར་འཛིན། ཁོར་རྣམས་བདེ་བར་འཛིན་
 པ་ལ་རས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དུ་བབྱུང་ལ་བཏང་སྟོམས་པ་བྱ། དེ་འབྲ་ཞིག་བྱུང་ན། སྒྲིབ་
 སྟོབས་ལྷན་པའི་སྒྲེས་བྲུལ་ས། །བསྐྱབས་ན་མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་
 གནག་པ་མ་དོར་ན། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་བར་སྒྲོག། །ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།
 དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་དགའ་ཡ་ལེ། སྒྲོ་སིང་རེ་བ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ལ།
 སེམས་སྒྲུག་ཆེར་རེ་བྱས་པས་དགེ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད། གལ་ཏེ་བྱས་ཀྱང་སེམས་
 ལ་མ་སྒྲོ་བ་ཞིན་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡང་མི་ཡོང་། དེས་ན་རྒྱུན་རམ་ལ་
 སེམས་མི་བདེ་བ་(༡༣)བྱེད་པ་འདི་ལ་ཉེས་དམིགས་ནི་ཆོད་མེད། དགོས་པ་ནི་ཡེ་མེད་
 དེ། མི་དགའ་བྱས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ་བྱ་བའམ། གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་
 ལ་མི་དགར་བྱར་ཅི་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་
 ཕན། །གསུངས། ས་གཞི་དང་མགར་བའི་འོག་རྩོེ་རྒྱུན་བྲུག་ལྟ་བུའམ། ཏྲག་ཏུ་བྱ་
 བ་ཞིན་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་འབྲ་ཞིག་བྱུང་
 བ་གོགས་ཅི་དང་འགོགས་ཀྱང་འགོགས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་སྟེ། གང་ར་རང་ལ་ཁ་ལྟ་
 ཆོད་དེ་ནི་བྱས་ཡོད། རེ་རེའི་དོགས་དོགས་པོ་མང་པས་སེམས་སུ་ན་དོན་མི་འདུག་སྟམ་
 དུ་རེ་དོགས་སྒྲུངས་པས་སེམས་བདེ་འབོལ་འགྲོ། །རང་གཞན་ཡོ་སྦྱིད་ཆེལ་འགྲོ། །དེ་
 མིན་ན་རེ་དོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་ཡོ་འཆིང་བ་ལགས་མོད། །ལ་ཅིག་མི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་གིས་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། ཅེ་གསུམ་གྱི་འགོ་ལ་མཆོང་བ་དང་།
 ཉ་པ་དང་གདོལ་པ་དང་། ཞིང་པ་རྣམས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་ཐུག་མང་པོ་ཡང་དགའ་བ་

བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ན། ར་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཅིའི་དོན་ལ་ཉམས་སུ་མི་
ལེན་སྐྱེས་དུ་བསམ། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་གི་འཚོ་བ་ཙམ་ཞིག་
སེམས་པ་ཡང་། །གྲང་དང་ཚ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བཟོན་ན། །འགྲོ་བ་བདེ་སྤྱིར་
བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོན། །གསུང་།

དཔལ་སོགས་འདས་ཁ་མ་ཞོར་བྱ། །ཞེས་པ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་
བྱས་པར་ཡེངས་ལ་འབོར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔལ་བ་དང་གཟེར་རེ་ཆུང་བ་དང་། གོ་ལོར་
ཆུང་བ་དང་། བཟོན་སྐྱེན་ཆེ་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་བ་དང་།
ཁོག་ཡངས་པ་དང་། སེམས་བརྟན་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མི་ཚུགས་པ་དང་། རྒྱུན་གར་ཡང་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། དེ་མ་ཤེས་ན་
སྤར་མ་ནས་གར་ཡང་དགྲར་འགྱུར་བའི་བར་དེ་ལོག་སྟེ་འབྱུང་བས། རས་དེ་ནམས་ལ་
འདས་ཁ་མ་ཞོར་བ་བྱེད་དགོས་སྐྱེས་དུ་བྱ། གཉིས་པ་བདེ་བའམ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་
རིགས་པའི་དྲགས་དང་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ལྷ་པོ་ཟད་མེད་བསམ། (༥བ)
ཞེས་པ་གོང་གི་ཚོས་ཉིད་སྒྲོ་བ་དྲགས་ཆགས་པ་དང་། །བྱེད་ལས་བྱ་སོགས་འཁོར་ལོ་
བསམ། །ཞེས་པ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་བརྟུ་བདེ་བ་བཙུག་ལ་བདེ་བའམ་དགའ་བ་སྐྱོམ་
པར་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པར་མི་རིགས་ཞེས་སྤྱིར་བར་བྱ་སྟེ། བདེ་སྤྱི་གར་
སྐྱོམས་པ་དེ་འཕེལ་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པ་དང་། དབུལ་
ཕོངས་དང་ནད་གདོན་སོགས་ལ་བདེ་བར་བརྟུང་ན་སེམས་མི་འབྲུག། །དེས་རྒྱུར་། དེས་
འབྱུང་བ། དེས་ལུས་མི་འབྲུག། །དེ་ལས་སེམས་མི་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བའི་འཁོར་
ལོ་འཁོར་བ། སྒོ་བྱུར་གྱི་རྒྱུན་དྲག་པོ་མེད་ན་རེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུན་དྲག་པོས་སྤྱིར་
ཡང་རེས་པར་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ལྷན་པས་སོ། །དབུལ་ཕོངས་དང་སྤྱི་བསྐྱེད་
སོགས་ནད་གདོན་ནམས་སྤྱི་བསྐྱེད་བདེ་བར་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བར་འཆར་རམ་སྐྱེས་

ན་དེ་འཆར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱར་བསྐྱར་ཟིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་
མགོ་དང་མིག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བས་
དཔེར་མི་ཐོད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་ན། མིག་སོགས་བྱིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པར་གསུངས་པས་
ཀྱང་ཤེས་ལ། བསྐྱབ་བཀུས་སུ་ཡང་། དེ་ལ་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ལ་གོམས་པ་སྒོམ་དུ་
བཏང་ན་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གོམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་
དབང་གིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བསྐྱེད་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེད་
བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་གཞག་པ་གོམས་པས་བདེ་བའི་
འདུ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གཞན་པར་འབྱུང་ངོ། ། ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་
གསུངས་སོ། ། དེས་ན་གོང་གི་གཏན་ཆོག་སྟེ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱེད་
བསྐྱེད་རྣམས་ལ་སྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་བར་འཛིན་རིགས་སོ། ། ཞེས་
གོང་དུ་བསྐྱར་ཟིན་པ་རྣམས་སྐྱར་བཞིན་ལེགས་པར་བསམ།

གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པོ་བསམ་
སྟེ། སྐྱེད་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་སྐྱོ་ཤས་རེས་
འབྱུང་སྟེ་བ་དང་། སྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅུ་བ་རྒྱགས་པ་ཞི་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་(༦ན)
དཔགས་ནས་སེམས་ཙན་ལ་སྒྲིང་རྩི་སྟེ་བ་དང་། སྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱེད་པས་ལན་པར་ཤེས་
ནས་སྐྱེད་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་། བདེ་སྒྲིབ་དགེ་བས་འོང་བར་ཤེས་ནས་དགེ་བ་ལ་དགའ་
བ་སྟེ་སྟེ། གཞན་ཡང་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་འབྱུང་། །
ལའོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་རྩི་སྟེ། །སྐྱེད་ལ་འཛིན་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ། ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསམས་ན་ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པ་འོར་སྟེ། རྒྱལ་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེས།
ནད་གདོན་ཆོས་རྒྱུན་དག་སོགས་དཔེ་ཆོས་ཀྱི། །བར་ཆད་ཡོན་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་རང་
གི་སྟོ། །ལུས་སུ་རུང་ན་དེ་ཀྱང་གྲོགས་སུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དགྲར་གྱུར་བ་གང་

བལྟས་ན་ར་ལྟའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟམ་དུ་སྒྲོམ། གཞན་ཡང་
 དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཙོ་བརྒྱད་དང་རང་ལ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡོད་བསམས་ལ།
 འདི་འདྲའི་བདེ་ལེགས་ལུན་ཆོགས་རྣམས་ཡོད་པ་ལང་དོན་མེད་པར་རང་སྐྱེ་བྱེད་
 པའི་དོན་མེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་སྒྲོམ། བཙོམ་ལུན་ནས་བཟུང་བྲལ་རྣམས། །ཞེས་པ།
 བཙོམ་ལུན་འདས་ལྟ་བུ་ལའང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། རྡོ་བས་རྟེན་པ་དང་། ལྷ་བ་
 གསུམ་དུ་རྟ་ཆག་གི་ནས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དཀའ་བ་ལོ་དུག་ཏུ་སྤྱད་པ་སོགས་སྐྱེ་ག་
 བསྐྱལ་དཀའ་སྤྱད་མང་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟེན་པ་སྟུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པ་
 བཞིན་རང་གི་རྩ་བའི་བྲལ་པའི་བར་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐྱེ་ག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་
 པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་སྤྱད་ཆད་མེད་པ་དང་དུ་བྲངས་ན་ར་ལ་དབུལ་ཕོངས་དང་ནད་
 གདོན་དང་དགྲ་དང་གཏམ་རན་དང་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ག་བསྐྱལ་བྱུང་
 བ་འདྲ་བྱུང་འོས་ཡིན། སྐྱེ་ག་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་རི་གི། འདི་ལ་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མེད།
 འདོད་པའི་གནས་སོ་སྟམ་དུ་སྒྲོམ། གཞན་ཡང་བྲལ་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་ག་བསྐྱལ་
 བྱུང་ཆད་ལ་བདེ་བར་བསྒྲོམས་པ་ཡིན། དེད་རང་རྒློག་ནས་རྒྱག་གམ། ཆོས་རྗེ་ཁྱོད་
 ཆང་པ་ལ་དམ་བཅའ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དམ་བཅའ་དང་པོ་སྐྱེ་ག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེ་ག་
 བསྐྱལ་དུ་མི་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ། བདུན་པ་ལ་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་
 བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། དེར་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། རས་དམ་བཅའ་དེ་
 ལྟར་ཡོད་པས་མི་ཆེན་བ་ལ་བསྐྱལ། གིག་(ཡན)ལོ་བདུན། མིག་ནད་ལོ་གཅིག་དེ་
 བཞིན་དུ་མཛེན་དང་རྒྱ་གཞེར་དང་། རྒྱ་ལོག་དང་། རྒྱ་བསྐྱམས་པ་དང་། དབུགས་
 ཁྱོད་པ་དང་། གཞེར་ཁྱོད་སོགས་བྱུང་སྟེ་དཀའ་ཏུ་རེ་བ་མ་བྱས། སྐྱེ་ག་བསྐྱལ་སྤྱད་ཅིག་
 ཀྱང་མ་བྱས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་མེད་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་ན་ཡང་། ཡང་བྲལ་པ་དཀོན་
 མཆོག་བྱགས་མཆིད་པ་ཞུའོ། །ར་ནི་རིམ་གྱོ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་སྤྱི་ཙམ་མེད་དོ། །གཞེར་ཆེ་

བར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས་ཤིག་བྱས། ལྷ་གཉན་སྤེར་དུ་བྱིན་ནས་རིངས་ན་རྗེན་པར་བློ། མི་
 རིངས་ན་ཆོས་ལ་བོ་བྱས་ལུས་བྱིན་པས་དེ་མ་ཐག་སོས་བྱིན་བྱང་། ཅ་རིང་རྒྱང་པ་ལ་
 ལྷོག་ཆོད་བྱང་པ་ལ་བག་ཡངས་སུ་འགྲོ་འདུག་བྱས་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ན། རང་གཞན་
 གྱི་རྒྱགས་སྒྲིལ་བ་ལ་ཅ་རིའི་ལ་ལ་འགྲོ་ཐེབས་བརྒྱ་ཙམ་བྱས་པས་སྒྲིལ་པ་དོལ། ལུས་
 བྲག་གིས་ཁེབས། རྒྱང་པ་མ་རུ་སོང་། གོས་ལྷ་མ་ཡོ་ལུས་ལ་འབྱར་ཏེ་མ་བྱེད། དེ་ལྟར་
 ཉམས་ར་མེད་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་དྲགས་བྱང་པར་ཅན་བྱང་། དཀའ་སྤྱད་
 གྱིས་སྒྲིབ་པ་དག་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་ཡིག་བརྒྱ་དང་བཤགས་པ་ཀྱན་རྒྱུན་དུ་འདུག །
 རས་ན་བའི་སྤྲེང་ནས་ཐར་ལམ་བསྐྱོད། སྒྲིབ་པའི་ཐོག །ཐག་བཅད་པ་ཡིན། རྒྱ་
 གཞེར་བྱང་པ་ལ་ཡར་བཅུད་ཅན་ཟོས། གཉིད་ལོག་འར་བཏར་བས་ཞག་གསུམ་ན་པན།
 ཅིག་གིས་ཅི་གཟབ་ཀོ་གཟབ་བྱས་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་ན་མ་གྱི་ཙམ་བྱང་། དེ་འདྲའི་
 རིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། རོ་སྒྲོམས་འདི་རྣ་བར་འགྲོ་དགོས་པར་འདུག །བྱེད་རང་
 ཡར་དམ་བཅའ་འདི་བཟུང་དང་། ལག་ལེན་ལ་མ་ཐེབས་ཀྱང་ཕན་པ་ཡིན་གསུང་སྒྲོད།
 ཁོང་གི་དམ་བཅའ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུས་རི་བྱོད་དང་མཆོམས་གྱིས་འདའ་
 བ། རག་ལོང་གཏམ་ཆོག་གཅིག་མི་སྒྲིབ། ཡིད་འཁྲུལ་ཏོག་སྒྲོད་ཅིག་གསུམ་དུ་མི་
 གཡོ་བ། ཅིར་སོང་ཡར་བཟང་རན་འབྲིང་གསུམ་སྒྲིབ་པས་འཁྲུང་བ་དང་། སུ་གར་གི་
 འར་སྒྲོན་ལ་མི་ལྟ་བར་སྒྲན་པ་སྒྲོག་པ་དང་། གཞོད་ལན་དུ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དག་
 སྒྲོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་སྒྲོར་བ་གཏོར་མ་རྣམས་བརྒྱ་
 ཅ་རེ། ཡན་ལག་བདུན་(༧)པ་བརྒྱ་ལྷག་རེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་དང་གཟུངས་
 རྒྱགས་མང་རབ་རེ། གསོལ་འདེབས་གྲངས་མེད་བྱེད་པ། བས་བྱེད་ན་མཆོན་བརྗོད་
 ལན་གསུམ་འདོན་པ་རྣམས་མ་ཆག་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་བདེ་དོར་ནས་གཞན་དོན་
 ཁོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བདག་བདེ་གཞན་ལ་སྤྲེང་བ་དང་། འཁོར་བ་མ་སྤྲོདས་བར་དུ་

འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལ་བསྟོ་བ་དང་། རྣམ་ཉག་ཏུ་འཁོར་
བ་དོར་སྒྲུག་ལ་གཏོར་བའི་གོ་ཆ་སྦྱིད་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་
གོ། །གཞན་ཡང་ཁོར་གི་དེ་རྩི་ལྟ་བུའི་སྦྱིད་སྒྲུག་ལས་དུ་འབྱེད་ལུགས་ལོ་རས་དང་།
གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་གཞན་ནའང་མང་སྟེ་འདྲིར་མ་བྲིས་སོ། །མཐོ་དམན་
ལ་བལྟ་སངས་རྒྱས་དཔེ། འོ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་ཆོར་བ་བཞིན་ནད་ལ་བཙོས་ཐབས་
ཡེ་མི་བྱའམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་སྟོ་མཐོ་དམན་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་སྟོ་འབྱེད་ས་རབ་
སྤར་ན་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྟོ་ཁ་དམའ་ན་ནི་བཙོས་ཐབས་གང་ལེགས་བྱས་ན་ལེགས་
སོ། །འོ་ན་སྤར་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་
སྟམ་ན། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐོབ་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
ན་དེ་འདྲིར་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟབ་མོའི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྟེན་ལས་དུ་འབྱེད་བའི། མཉམ་རྗེས་མི་
ལས་ལྟ་བུར་བྱ། །ཞེས་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོར་ཉིད་བསྒྲེམས་པས་སྟོ་མི་གཡོ་བར་བྱ་
ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མི་ལས་ལྟ་བུར་འབྱུལ་པ་གཞི་མེད་ཅུ་བལ་དུ་ཤེས་པར་
བྱས་ན་བསྐྱར་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་མདོ་བསྟན་བཙོས་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་
ལ། སྦྱིར་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སྤར་ཞེན་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་གདོན་བགེགས་ཀྱི་སྤར་བ་ནི་འབྱུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟུ་ཞིག་མི་དགའ་
ཞིང་འཛིགས་པར་བྱེད། མི་ལས་དུ་གཞོད་སྦྱིན་མཐོང་བ་ལ་གཉིད་སང་ནས་ཀྱང་འཛིགས་
པར་བྱེད་དང་། རྗེ་བཅུ་མིད་ལ་ལ། ཆོ་རིང་མ་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བརྩམས་པ་ན་
ཡང་། རི་རབ་སྤང་གིས་འདེགས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་དུབ་ཀྱིས་འབྲེན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཆ་
ལང་སྟེབ་པ་སོགས་མཐོང་བ་ནི། ཁོར་རང་འབྱུལ་བ་མིན་པ་དོན་(༥ན)ལ་རི་རབ་
འདེབས་པ་སོགས་གལ་ཡོད། ཁོར་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁོ་རང་འབྱུལ་བར་དགོངས་ནས་

པའམ། ཆགས་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་ནད་གདོན་སོགས་ལས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡོང་དོན་
མེད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་(པ་)ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མན་རག་ནམས་
ཀྱི་འར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོགས་མི་ཟབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཟབ་པའི་རེས་པ་མེད་དེ། མན་
རག་ཟབ་མི་ཟབ་འདི་རྒྱུ་ཡིན། སྟོ་ཟབ་མི་ཟབ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་རང་གིས་གང་ལ་
སྟུང་བ་ཐོན་པ་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུང་བ་ཐོན་ན་མི་མཐུན་སྤྱོགས་འགག་པ་དང་གཉིན་
པོ་སྐྱེད་པ་སྟོབས་ཆེ་ལ། དེའི་ཆོ་ནད་གཉིན་མོངས་པ་དང་སྤྱིའི་བར་ཆད་སོགས་མ་
སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་སྐྱར་དུ་སྟོང་ཅུས་ལ། སྟུང་བ་མ་ཐོན་ན་དེ་ལ་སྟོག་སྟེ་འོར་བས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོགས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་
སྟུང་བ་ཐོན་པའི་འགལ་སྐྱེད་པ་ཤས་ཆེ། མཐུན་སྐྱེད་གོམས་པ་ཤས་ཆུང་། སྟོང་
ཉིད་ལ་སྟོས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་འགལ་སྐྱེད་ཤས་ཆུང་། མཐུན་སྐྱེད་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །འོན་
ཀྱང་གཉིས་ཆར་ལ་སྟུང་བ་ཐོན་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ལས་དོན་དམ་ཟབ་པས་
ཟབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་མི་ཟབ་པ་སྟོས་བཏང་ནས་ཟབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གོ་བ་མི་སྤང་བར་གཉིས་ཆར་ཉམས་སུ་སྤང་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་སྟུང་བ་ཐོན་སྟེ་བ་ནམས་
ལ་ལགས་པར་སྟོལ་བར་བྱའོ། །དེས་མཆོཅ་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གོང་འོག་དང་མར་
སྐྱོན་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཨེ་མ་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་ལ། །གནད་ཟབ་གོ་བ་འདི་ལྟ་བུ། །ཡོད་པ་ས་སྟེར་
མིད་མཐའ་ཙམ། །ཡོད་ན་དེ་ཡི་ཞབས་པད་ལ། །མིད་གསུམ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱག་བྱར་
འོས། །གསུམ་པ་ལས་དུ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་གནད་དྲིལ་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། །སྟུང་དངོས་རྗེས་
གསུམ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟུང་བ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིད་འཁུལ་བ་བྱ།
སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལུལ། དངོས་གཞི་ལ། དབྱུང་སྟོས་
གདོང་ལེན་ཤ་ཁྲག་སྐྱེན། །ཞེས་པ། ཆོས་ཉིད་སྟོ་བཏགས་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་

རིམ་པ་ལྟར་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱུང་ས། བདེ་སྤྱད་ལམ་དུ་སྒྲོང་ས་པའི་རྒྱུད་གཙོ་
བོ་བདེ་སྤྱད་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཉམ་ཆུང་གི་གདམས་ངག་ལྟར་
གཏོང་ལེན་བྱ། གདོན་ལ་དཀར་(༧༩)འབྱེད་དམར་འབྱེད་གྱིས་ཤུག་གི་སྦྱིན་པ་
བཏང་། རྩེས་སུ་བསྐྱོད་བསྐྱོན་ལམ་ལེགས་པར་བྱ། བྱ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནང་པར་ངས་
གདམས་ངག་འདི་དང་འགལ་བ་མ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་སྒྲུལ་དུ་བྱ། དགོངས་མོ་དེ་ལྟར་
བྱས་འདུག་ན་དགའ་བ་སྒྲོམ། འགལ་འདུག་ན་རང་ལ་རེན་བགྱང་ཞིང་ཆར་བཅད་བྱ།
ཐུན་མཐོང་གྲོ་མཉམ་ཆུང་གི་ལོ་གསོལ་བ་གདབ། གོ་ཆ་བགོ།

གཉིས་པ་སྦྱིད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་དང་། ཟབ་
མོའི་ཐབས་དང་། ལམ་དུ་སྒྲོང་རྒྱུ་གི་གནད་དྲིལ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདེ་བར་སྒྲོམ་པ་མི་རིགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་སྒྲོམ་པ་
མི་རིགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཆེ་ཙུ་བ་སྤྱར་བ་ཞིན་
ནོ། །ཞེས་པ་སྦྱིད་པ་ལམ་འབྱེད་ནི་ཆོས་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གོང་
དུ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཆོས་ལས། མི་གང་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་འདོད་བྱེད་
པ། །སྦྱིད་རྒྱ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་འགྱུར་ཞིང་། །སྦྱིད་གྲུ་ཐེད་པ་རྣམས་གྱི་མདུན་དུ་
བདད། །རི་བོར་རྒྱ་ནང་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་རན་སོང་གི་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཐྱོར་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་ལན་པར་མདོ་
བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་ཆགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་རིགས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་གེས་
པར་རུས་ལ། གཞན་ཡང་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་སྒྲོམ་པ་རྣམས་འདིའི་གདམས་ངག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདག་གིས་ལམ་
རིམ་དང་དང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་ཐོག་མའི་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་། ལེགས་བསྟན་སུ་རྒྱས་པར་

བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཡོན་སྦྱོད་པ་
 སོགས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མི་ཤེས་པར་བདེ་བར་བསྐྱོམ་ན་མི་འབར་བའི་ཁར་གིར་བསྐྱེན་
 ཏེ། ཆགས་པ་རྗེ་འཕེལ་ལ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཆོལ་ཐོར་བ་ལས་ཐར་དུས་མི་ཡོར་བས་
 འདོད་ཡོན་སོགས་ལ་བདེ་བར་མི་སྐྱོམ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་སྐྱོམ་(༧བ)པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་ཐབས་དང་ལམ་དུ་སྒྲོར་ཚུལ་གྱི་གནད་དྲིལ་ཏེ་བསྐྱེན་པ་སོགས་
 གྱུར་སྒར་གོར་དུ་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྒར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་
 སྐྱོམ་ཞེས་པ་དང་། འདིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱོམ་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། མི་
 འགལ་ཏེ། མ་ཁར་ཕན་ན་བྱི་ཆོལ་ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་གར་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱུག་གི་སྒོ་རྒྱུ་མཉམ་ནི་སྒར་བྱ་ཡིན་པས་མི་སྐྱོམ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱུག་གི་སྒོ་འམ་རྒྱུ་རྟོག་རྒྱུ་མཉམ་ནི། སྒྱུ་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱོམ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཉོན་སར་ཡང་། སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བྱ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལམ། ཉེས་དམིགས་སྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་རྒྱན་པར་འགྱུར་བའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ། བྱ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བདེ་བའམ། དགའ་བ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ཆད་སྒར་བྱ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་
 གྱུར་ལེགས་ནས་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་འདྲེས་
 ཆོས་རྒྱམས་སྒོངས་པའི་ཐུན་པ་སེལ། །འདྲེས་གིར་སྒྲུང་དོར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པའི། །
 སྒྱེ་བོ་ཐུན་པའི་སྒྲིང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ། །རིགས་པའི་འོད་སྒྲོང་ལྷན་པ་དེར་འདིར་ཤར། །
 མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུ་མཉམས་ལས་ལམ་འཁྱེར་གྱི། །གནད་རྒྱམས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་མོད་གྱུར། །བོད་ཡུལ་མན་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱམས་ལ། །ལམ་འཁྱེར་
 ཉམས་ལེན་ས་བོན་ཅོམ་མིན་པ། །རིགས་པའི་གནད་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་
 ཉུང་། །དེ་སྤྱིར་ལམ་འཁྱེར་ས་བོན་ལྷོན་གིར་མཆོག་ །ལུང་རིགས་ཚུ་ཡིས་ལེགས་པར་

རྒྱས་བྱེད་པ། །རྣམ་པའི་འདི་མཆོག་ཏུ་རོ་མཚར་ཞིར་། །དམ་པའི་ཞལ་ལས་
 འཇུག་པའི་འོད་དཀར་གྱིས། །བདག་སློབ་ཀྱི་མུད་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འོན་ཀྱང་
 བདག་སློབ་ཀྱིས་པའི་མཐུ་ཅལ་གྱིས། །གསུང་རབ་སྤྱང་པོའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་དཀར་བས། །
 རོངས་པར་གང་གྱུར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ། །(༡༠ན)ཐོག་མེད་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་
 རྟིང་ནས་འཆགས། །དག་པ་གཉིས་ལྷན་མཆོག་དེ་མུར་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཅད་ནས་སྐུམས་པར་ཤོག ། །ཅེས་སྒྲིད་སྤྲུག་ལས་འབྱེད་གྱི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྒྲོན་མེ་འདི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་རིག་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་སྒྲོང་བ་པ་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་རིན་ཆེན་སྒྲར་གི་བྱར་གྲིང་ཅེ་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བརྟན་
 པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་པར་གྱུར་ཅིག ། །སྐྱབ་
 མཛུ་ལ་ཕྱུ་ལྟོ། །

མཐུག་བྱང་།

ལྷག་དཔེ་འདི་ཉིད་པར་སྒྲུབ་ཆེད་དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་འཛིན་གཉིས་པ་སྟེ་བྱང་
པོ་ཏེ་ལའི་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་ཞབས་སྟོ་བཟང་ཆོས་དར་ནས་སྟོ་གསུམ་དར་བས་ཞལ་འདེབས་སྟོར་
༡༥༠༠ལུ།

ལྷག་པར་སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱབ་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེ་སྟེ་གས་སྐྱི་ག་ཁར་གི་ལས་སེ་
ཡོངས་ནས་གསུང་རབ་འདི་ཉིད་པར་སྒྲུབ་ཞུས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་༡༠༧༠༧་༡༩་
ཉིན་ཡུལ་ལུལ་སྐྱ་སྐྱེ་དགུ་མདོ་རུ་ས་གཡོས་ཀྱི་འཛིགས་པས་ཆོ་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙོས་སེམས་ཅན་ཆོ་ལས་འདས་ཆད་རྣམས་བར་དོའི་འབྲུལ་སྒྲར་དར་རན་
སེར་གི་སྐྱེ་གས་བསྐྱེ་ལ་ཡ་ར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་གནས་སྐྱབས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཞིང་
མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕར་མདོན་རྒྱུར་པ་དང་། ཆོ་དར་ལྷན་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྐྱེ་རན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷ་བ་སྐྱིན་བྲལ་ལྷ་ལྷར་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་ལེགས་
ཆོག་སྟོ་འཕར་བརྒྱ་ལྷག་སྟེ་བའི་རྒྱ་རུ་བསྟོའོ། །

ཆོ་འདས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟུ། །རན་སོང་རན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ཡི། །སྐྱེ་
གནས་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །དལ་འབྱོར་ཆར་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པར་ཤོག །འདི་ནས་
ཤི་འཕོས་གྱུར་མ་ཐག །དགའ་ལྷན་སྐྱེས་ནས་ཡིད་དགའ་བར། །ལྷུང་རྒྱ་བུམས་མགོན་མཉེས་
བུས་ནས། །བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་བསྐྱབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ནམ་མཁའ་རི་རྩིད་སྐྱེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན།
ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གོ་འཕར་མདོན་གྱུར་ནས། །མཐའ་དག་འགོ་འདི་གོ་འཕར་དེ་ཉིད་ལ། །
སྐད་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་འགོད་པར་ཤོག །

༡༡༡། རྒྱལ་མ་གྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ།

བོད་དང་བོ།

སྟོན་ཆ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཕྲོ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། །

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ལྷོ་བ་༤ཆེས་༢༤བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཕྱག་སྟེན་
བོད་ལྷོ་༢༤འའ་ཆེས་༡༥དུས་ཆེས་བཟང་བོར་པར་བཅད་སྟེ་བོད་པར།

༡༡༡། ། 《མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཕྲོ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་》 གི་
དཔེ་རྟོག་བསྟུ་བྱེད་དང་ལས་ལྷག་ས་མི་སྤྱི་མཆོན་བོ།

བསྟུ་བྱེད་འགན་འཛིན་པ། ལྷོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ། དབང་གསལ་ཆེ་མོ།

ལས་ལྷག་ས་མི་སྤྱི་ ལྷོ་བཟང་ཆེས་འཕྲོར། རྒྱལ་མཆོན་བུམ་པ། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ།

ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག ། ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཆེ་མོར་མ། ལྷན་པ།

དོ་རྩེ་མཆོ། ཆེ་མོར་ཆེས་སྟོན། ལྷ་སྟོན། ལྷག་པ་སྟོན་མ། བུམ་པ་ཆེས་སྟོན།

བསྟན་ནམས་དབྱངས་ཅན། བཀྲ་གཡང་། མིག་དམར་གཡང་འཛོམས།

དེབ་འདིའི་ལྷན་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག ། བཀྲ་གཡང་།

སྟོན་འབུམ་ཡིག་བཅུགས་པ། ལྷག་པ་སྟོན་མ། བསྟན་ནམས་དབྱངས་ཅན།

མདུན་ཤོག་རྩས་འགོད་པ། ཆེ་མོར་མ།

པར་སྒྲིག་འགན་ཁུལ་པ། ལྷག་པ་སྟོན་མ།

གངས་ཅན་བྱང་ཁོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་ཐེང་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་བདུན།

